Bundel - Commissie Grondgebied en Economische Zaken van 17 mei 2023

Agenda bijlagen

2023-05-31 Ingekomen stukken raad 31 mei 2023.docx
transcript GEZ 17 mei 2023.pdf

Commissieleden kunnen voorafgaand ook vragen stellen. Stuur uw vragen naar de griffie. Vragen en antwoorden worden ook opgenomen bij het betreffende agendapunt.

1 Opening door de voorzitter

2 Vragenuurtje

3 Spreektijd voor het publiek

4 Vaststelling van de agenda

agenda commissie GEZ 17 mei 2023
04 mei overzicht portefeuillehouders.pdf

5 Vaststelling van de besluitenlijst van de commissie GEZ van 12 april 2023

Besluitenlijst cie GEZ 12 april 2023.docx

6 Ontwerpbesluit Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade

23it00507 - Raad behandelbrief Woonvisie.docx
23it00508 - woonvisie aanbiedingsbrief.docx
23Rb027 - woonvisie ontwerpbesluit.docx
23Tl025 - woonvisie nota van toelichting.docx
Bijlage 1 - Ontwerp woonvisie Kerkrade.pdf
20230509 bijlage 2 woonvisie uitvoeringsprogramma compleet.pdf
Bijlage 3 - Samenvatting woonvisie.pdf
Bijlage 4 - Nota van Reacties.pdf
Bijlage 5 - Beleidskaders en wetten.pdf
Bijlage 6 - Relevante bronnen.pdf
Bijlage 7 - Regionale Activiteitenoverzicht Woonvisie.pdf
Bijlage 8 - begrippenlijst def.pdf
Bijlage 9 - Was-wordt-overzicht woonvisie.pdf
Vraag fractie SP.docx
beantwoording vraag fractie SP.docx
Vragen fractie VVD
230512 Vragen en antwoorden VVD cie GEZ 17mei.docx
Vragen Burgerbelangen Woonvisie.docx

7 Ontwerpbesluit beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023

23it00512 Raad behandelbrief - Beleid woningsplitsing & gebruikswijziging 2023.docx
23it00514 Raad aanbiedingsbrief - Beleid woningsplitsing & gebruikswijziging 2023.docx
23Rb028 Raad ontwerpbesluit - Beleid woningsplitsing & gebruikswijziging 2023.docx
23Tl026 Raad NvT - Beleidwoningsplitsing & gebruikswijziging 2023.docx
Bijlage 1 beleidsregel woningsplitsing & gebruikswijziging naar wonen Kerkrade 2023 (DEF).docx
Vraag fractie PvdA.docx
Vraag en antwoord fractie PvdA beleid splitsing cie GEZ 17mei.docx

8 Ontwerpbesluit zienswijze ontwerpwijzigingsbegroting 2023 en ontwerpbegroting 2024 Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg.

Behandelbrief RUD
23it00476 RUD aanbiedingsbrief.docx
23Rb025 RUD ontwerpbesluit.docx
23Tl021 RUD nota van toelichting Raad.docx
Brief aan RUD 23u0005681.docx
Bijlage 1 - Begrotingwijziging 2023 , ontwerpbegroting 2024, Meerjarenraming.PDF
Bijlage 2 - Voorlopige Jaarrekening 2022 RUD.PDF
Vraag fractie Burgerbelangen.docx
beantwoording vraag fractie Burgerbelangen.docx

Lijst van toezeggingen: https://portal.ibabs.eu/ListReport/View/cadde85a-f243-4e34-92ab-2b12cc1629dd
U kunt als burger inloggen aan de hand van de volgende gegevens:
Site: Kerkrade
Gebruikersnaam: burger
Wachtwoord: burger

Toezeggingen cie GEZ.xls

10 Rondvraag

11 Sluiting

Gemeente Kerkrade

Ingekomen stukken raad 31 mei 2023, nr.

Overige ingekomen post

Datum plaatsing	Onderwerp	Afzender	Advies	Toelichting	Datum raadsvergadering	Datum reactie
26-04-2023	Wensen en bedenkingen oprichting van- en deelname aan Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's	Veiligheidsregio Zuid-Limburg,	Om pré-advies aan college		31-05-2023	
26-04-2023	nieuwsbrief	VPPG onafhankelijke bond voor raadsleden	Ter kennisname		31-05-2023	
26-04-2023	errata/ rectificatie/ aanvulling zienswijze inzake het ontwerp bestemmingsplan d'r Pool	R. van Beusekom	Om pre-advies aan college		31-05-2023	
26-04-2023	Monitor Discriminatie Limburg 2022	Politie-eenheid Limburg en Anti-discriminatievoorzie-ning Limburg (ADV Limburg)	Ter kennisname		31-05-2023	
25-04-2023	Hoes veur 't Limburgs	Huis voor de Kunsten Limburg 23i0023752	Ter kennisname	Oproep om het beleid proactief te omarmen en te ondersteunen door	31-05-2023	

				middel van het indienen van een motie ter ondersteuning van 't Hoes met als richtlijn een financiering van € 0,10 per inwoner.		
25-04-2023	Raadsinformatiebrief resultaten Streetwise 2022.	Stadsregio Parkstad Limburg 23i0023811	Ter kennisname		31-05-2023	
25-04-2023	Principeakkoord Kabinet Hervormingsagenda Jeugd	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Ter kennisname		31-05-2023	
25-04-2023	Zienswijze gronden ontwerp BP d'r Pool Kerkrade	M. Ploum 23i0023465	Om pré-advies aan college		31-05-2023	
20-04-2023	brief aan provincie Limburg inzake onrust rond toekomst Miljoenenlijn	bestuur ZLSM	Ter kennisname		31-05-2023	
20-04-2023	Vraag voor 28 april uitvoeringsmiddelen energietransitie aan	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Ter kennisname		31-05-2023	

Gemeente Kerkrade

Ingekomen stukken raad 31 mei 2023, nr.

20-04-2023	Motie raad gemeente Beekdaelen inzake onderzoek samenvoeging GR'en	gemeente Beekdaelen 23i0023386	Ter kennisname		31-05-2023	

Raadsinformatiebrieven

Datum plaatsing	Datum stuk	Onderwerp	Toelichting	Portefeuillehouder
01-05-2023	01-05-2023	functioneren GR Stadsregio	Advies ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023; verzoek om vragen over de raadsinformatiebrief uiterlijk 10 mei aan te leveren	
25-04-2023	25-04-2023	nieuw Beleidsnota Cultuur	advies ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023	Schlangen
24-04-2023	20-04-2023	Informatiebrief voorgang herstelplan Xonar	advies ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023	van Drunen
19-04-2023	19-04-2023	RIB opschorting LSI-project	advies: ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023:	

Gemeente Kerkrade

Ingekomen stukken raad 31 mei 2023, nr.

Vragen ex artikel 38 RvO Raad

Datum vraag	Datum stuk	Onderwerp	Toelichting
30-04-2023	30-04-2023	SP bomenkap op “d’r bril” van Kerkrade	voor beantwoording aan het college ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023
30-04-2023	30-04-2023	SP tarieven Vie	voor beantwoording aan het college ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023
26-04-2023	26-04-2023	PvdA voortgang Steenbreek	voor beantwoording aan het college ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023
24-04-2023	24-04-2023	SP fraudeaanpak Limburgse gemeenten/kijken achter de voordeur	voor beantwoording aan het college ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023
21-04-2023	21-04-2023	BB: parkeerdruk en openbare ruimte Rodaboulevard	voor beantwoording aan het college, ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023
17-04-2023	17-04-2023	LA: Spoorverbinding Miljoenenlijn en hoofdspoorwegnet NS ter hoogte van	voor beantwoording aan het college, ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023

Gemeente Kerkrade

Ingekomen stukken raad 31 mei 2023, nr.

		Hambosweg/Stationsstraat Kerkrade	
07-04-2023	07-04-2023	OK/BB: Toekomstige windmolens Herzogenrath	voor beantwoording aan het college, ter kennisname naar ingekomen stukken raad 31 mei 2023

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 31 mei 2023

De voorzitter van de raad,
dr. T.P. Dassen-Housen

De griffier,
mr. drs. D.G.M.G. Franssen

1 Opening door de voorzitter

R.F.A.C. Creusen voorzitter
Goedenavond, alle aanwezigen en thuis voor de buis. Goedenavond, hartelijk welkom bij deze commissievergadering GEZ op woensdag 17 mei 2023. Het is 19:00 uur en we gaan beginnen. Ik moeten jullie vooraf bekennen dat mijn stem mij een beetje in de steek laat. Dat komt misschien omdat ik voor de derde avond hier ben. Ik ben niet de enige, er zijn er hier meer voor de derde avond deze week. Misschien dat ik op die manier kan worden toegelaten tot het mannenkoor, wie weet. Ik heb een paar gebaren als het echt niet lukt. Dit gebaar kennen jullie, dit kennen jullie ook, en dit hè. Dan moeten we er wel komen. Ik had thuis nog een beetje geoefend. Ik had nog dit gebaar, maar dat gaan we niet toepassen. Daar komen we een heel eind mee. Dank jullie wel. Laten we snel beginnen. Ik open bij deze formeel de vergadering. Mocht de heer Lebens nog binnenkomen, dan wil ik bij hem persoonlijk stilstaan. Zo niet, doe ik dat alsnog. IK vind het leuker als hij ook fysiek aanwezig is. Dan wijs ik op de informatieavond die op de 26 mei wordt georganiseerd met betrekking tot Streetwise en de voortgang van het aanvalsplan centrum. U heeft daar al een notificatie uit iBabs ontvangen. U moet zich wel aanmelden voor deze bijeenkomst. Uitgenodigd zijn vanavond de wethouders Weijers, hij is al gearriveerd, en de heer Van Drunen, hij zit braaf achteraan. Dan moeten we rammelen met de buul. Kennen ze de buul in Venlo ook? Jazeker. Het sigarenkistje. Met de punt naar de juiste richting is dit de nummer negen, en dat betekent dat wij starten met het CDA, de heer Heijnen. We beginnen met het CDA. Er zijn een aantal afmeldingen. Als ik het goed heb zijn afgemeld de heer Charlier, daarvoor in de plaats is mevrouw Szalata aanwezig, de heer Haas, de heer Hoofs, en de heer Severins. Tamara Vroomen, is zij inmiddels gearriveerd? Nee, zij is afgemeld. zelf gemaakt.

2 Vragenuurtje

R.F.A.C. Creusen voorzitter
Zij is afgemeld. Dan voegen wij haar toe aan de lijst met afmeldingen.

3 Spreektijd voor het publiek

R.F.A.C. Creusen voorzitter
Voor het vragenuurtje heeft zich niemand aangediend, ,dus

4 Vaststelling van de agenda

R.F.A.C. Creusen voorzitter
er zijn geen vragen. Spreektijd voor het publiek, eveneens niet.

5 Vaststelling van de besluitenlijst van de commissie GEZ van 12 april 2023

R.F.A.C. Creusen voorzitter
Vaststellen van de agenda. Zijn daar vragen over? Dan is die bij deze formeel vastgesteld. Dan gaan we naar de vaststelling van de besluitenlijst

Fractie SP
van de laatste commissievergadering van 12 april. Mevrouw Laumann. Dank u wel, voorzitter. Op pagina twee van de besluitenlijst staat het volgende: "De commissie wil geïnformeerd worden over de voortgangsgesprekken tussen gemeente en Sancta Maria met de volgende aandachtspunten: kijken naar huur in het gerenoveerde gebouw met maatschappelijke huur en subsidie, ook kijken naar kleinere locaties en

particuliere locaties. Het betreft hier een verkeerde weergave, voorzitter. De commissie wil geïnformeerd worden over de voort gang tussen de gemeente en de kunstenaars van Werkplaats K, gevestigd in Sancta Maria.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Het gebouw is immers van de gemeente zelf, en we hopen niet dat iemand in gesprek gaat met een gebouw. We willen het graag aangepast zien. Lijkt mij ook niet, of het moet de klaagmuur zijn. Dat kan natuurlijk wel. Dat is een goed idee, een klaagmuur in Kerkrade met briefjes. Ja, dat gaan we doen. Ik zal het doorgeleiden aan de griffie.

6 Ontwerpbesluit Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dank u wel voor deze aanvulling. Dan gaan wij verder met het eerste ontwerpbesluit van vanavond, en dat is de regionale en lokale woonvisie 2023-2028 van de gemeente Kerkrade. Voor dit agendapunt is wethouder Weijers uitgenodigd. Hij wordt ambtelijk bijgestaan door mevrouw Vreuls-Essers en de heer Zinken. Mag ik beiden verzoeken naar voren te komen? Ook is er een vertegenwoordiging namens de Stadsregio Parkstad Limburg, en wel in de persoon van mevrouw Lipsch, zij mag eveneens naar voren komen, net als de heer Rademaker. Zij zijn er allebei niet. Oké, dank u wel. Ik geef geen volledige toelichting, die heeft u kunnen lezen. Ik probeer mijn stem te sparen. Dan volgt er nu een korte presentatie van ambtelijke zijde.

T.W. Weijers wethouder

Ik vraag vooraf of de wethouder een toelichting wil geven. Wethouder Weijers. Voorzitter, dank u wel. Heel kort. Wonen is natuurlijk een belangrijk item in deze bestuursperiode, zoals bij iedereen bekend. Er is ontzettend veel werk verzet om te komen tot deze regionale en lokale woonvisie die vandaag voorligt. Daarbij geldt natuurlijk dat actualisering enerzijds wettelijk is, maar anderzijds is dit ook - gelet op de dynamische ontwikkelingen die spelen op de woningmarkt - een hele goede om te gaan doen, waarbij we naast de theoretische behoefte ook hebben gekeken naar de praktijkbehoefte. Ik denk dat dat een hele belangrijke aanvulling is in het geheel. De krimp is in ieder geval afgevlakt, dat zien we inmiddels in de cijfers en ook in de praktijk die er speelt. Dat betekent dat we de komende jaren minimaal 1.350 woningen zouden willen laten bouwen, waarbij we ook aandacht hebben voor de herstructurering, leefbaarheid en duurzaamheid. Met name de kwaliteit, en daarbij ook goed kijken naar een mix van woningen, zodat je niet eenzijdig gaat toevoegen. De woonvisie hebben we vertaald in een uitvoeringsprogramma, dat hebben jullie ook kunnen zien in een bijlage, het woonoffensief. Met dat woonoffensief zijn wij vol ambitie aan de slag gegaan en zullen we ook aan de slag blijven, samen met corporaties en andere ontwikkelaars. Met name vanuit onze rol als aanjager, want die zien wij daar heel nadrukkelijk bij. Zoals u al aangaf zullen onze beleidsmedewerkers,

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Suzanne Vreuls en Axel Zinken, u meenemen in een korte presentatie. Mochten er daarna vragen en opmerkingen zijn, dan horen we dat heel graag. Dank u wel. Dank, wethouder. Dan geef ik nu het woord aan de heer Zinken.

Kerkrade Ambtenaar

Goedenavond, samen. Aan mij de taak om jullie in een periode van tien minuten door een 40 pagina's stellende woonvisie te loodsen. Dat heb ik geprobeerd te oefenen. Meestal is dat gelukt, maar soms niet. Ik ga mijn best doen om het in tien minuten te doen. Voordat we gaan starten op de nieuwe woonvisie, wil ik jullie graag meenemen naar Kerkrade zoals het nu is. We hebben een paar maanden geleden een fotograaf op pad gestuurd en gevraagd: "Laat eens zien wat wij aan kwaliteit de laatste vijf jaar hebben toegevoegd." Dit zijn zomaar een aantal plaatjes van de projecten die in het mooie Kerkrade zijn gerealiseerd de afgelopen vijf à zes jaren. Dat is koop, dat is huur, dat is middenhuur. Dat zijn ook tiny houses die recent zeer uitgebreid in het nieuws zijn geweest en lokaal maar ook landelijk aandacht hebben gekregen. Project Eldorado waar nu bijna de schop voor de eerste steenlegging de grond ingaat, voor de uitbreidingsfase wat Centro Meta genaamd is, levensloopbestendige woningen in Eygelshoven. Zomaar een greep uit wat er gerealiseerd is. Daar zou ik bijna vergeten in dit overzicht ons project Superlocal, waar we allen trots op zijn, te vermelden.

De woonvisie, daar draait het om. Ik ga u kort meenemen. Anderhalf jaar geleden is men gestart met het vooronderzoek. Daar hebben behoorlijk wat interviews plaatsgevonden. Dat hebben we gedaan op markten, bij de Albert Heijn, bij het Roda JC stadion. We hebben stakeholdersbijeenkomsten georganiseerd, zowel op regionaal niveau als op lokaal niveau. We hebben hier te maken met een woonvisie die zowel regionaal is afgestemd, maar ook Couleur Locale de Kerkraadse saus heeft meegekregen. Samen kunnen we meer, en samen komen we verder. Dat is een beetje het motto. Ook natuurlijk omdat wij het waterbedeffect niet willen gaan veroorzaken. Vandaar ook de afstemming. Dat doen we al jaren in de regio Parkstad samen en dat gaat naar alle tevredenheid. Gaan we naar de woonvisie inhoudelijk, dan werd al genoemd door de wethouder dat het vanuit de Woningwet een verplichting is. Er speelt echter meer. De woonvisie is ook het uitgangspunt voor onze lokale woningcorporaties die hier actief zijn voor het uitbrengen van het bod, de zogenaamde jaarschijf en/of het prestatieoverzicht, zoals je het noemen wilt. Wat doen wij met die corporaties? We werken intensief samen en zorgen dat wij continu werken aan de kwaliteit van de sociale woningvoorraad. De woonvisie kent een aantal belangrijke partijen en thema's. Die thema's die hebben we weergegeven in een roos. Als je wonen in het midden zet, dan raakt dat in eerste instantie woningbouw, leefbaarheid, maar ook een stukje duurzaamheid. Hier wordt al de verbinding gelegd naar allerlei domeinen en samenwerkingsvormen waar we niet meer omheen kunnen. Wonen draait niet meer alleen om het stapelen van stenen, maar ook om woonomgeving, woonkwaliteit en beleving. Er komen dadelijk een aantal plaatjes waaruit blijkt dat het heel hard nodig is. We hebben drie maatschappelijke thema's die direct te linken zijn aan het wonen. Dat betreft de woningbouw, de nieuwbouw, een stukje verduurzaming van zowel sociaal bezit maar ook particulier bezit, en leefbaarheid. Het woningaanbod is gebaseerd op vraag vanuit de markt, maar ook een stukje ambitie. Ook als ik kijk naar transitie van bestaande objecten en herstructurering van kwalitatief woningproducten die niet meer van deze tijd zijn, laat staan dat ze nog eens 50 jaar meegaan. Het thema duurzaamheid, dat treft ons allemaal. We zullen iets moeten doen aan klimaatadaptatie en vergroenen. Ook wonen ontkomt er niet aan om daar een steentje aan bij te dragen. Misschien wel de belangrijkste: iedereen wil wonen in een buurt, in een wijk waar het aangenaam en plezierig is en waar je je prettig voelt. We merken, dat zien we dadelijk op de volgende plaatjes, dat we in sommige wijken toch een enorme concentratie hebben aan kwetsbare bewoners. Die kwetsbare bewoners zijn niet meer zelfredzaam, die mensen zullen we moeten gaan helpen, in het belang van ons allen en in het belang van onze stad. Dit is zo'n plaatje wat de veerkracht weergeeft. Het zal u niet verbazen, maar hoe roder, hoe slechter. Mensen die niet zelfredzaam zijn en die het sociaal-maatschappelijk wat moeilijker hebben, die hebben we geconcentreerd. Waarom hebben we dat gedaan, zul je dan vragen. Daar werden we toe verplicht, want de Woningwet 2015 zegt dat corporaties passend moeten toewijzen. Mensen met een laag inkomen, allemaal bij elkaar in een goedkope woning. Dat moeten we anders gaan doen, en daar gaat deze woonvisie ook voor zorgen. We merken dat te veel kwetsbare mensen bij elkaar voor overlast zorgen, zij voelen zich onveiliger, en zoals gezegd zijn ze beperkt redzaam. Dan gaan we kijken en zoomen we in op dat overlast en veiligheidsgevoel, dan kleurt vooral Heerlen en ook een stukje van Kerkrade rood, terwijl de buitengebieden van Parkstad groen kleuren. Wij zeggen: "Het is een oneerlijke verdeling, dat mag best wat anders gaan plaatsvinden." Er vinden op Parkstad-niveau overleggen over plaats om in de toekomst niet alle kwetsbare mensen in dezelfde buurten die nu al rood kleuren te huisvesten. De woonvisie kent zowel op regionaal als lokaal niveau drie uitvoeringsstrategieën. De titel 'Kansrijk wonen voor iedereen, nu en in de toekomst' ga ik nu met de drie thema's nader toelichten. Even spieken dat ik niet iets vergeet. Wonen, ons vakgebied. Door nieuwbouw die aansluit bij de wensen van huidige en nieuwe bewoners. We willen ervoor zorgen dat mensen in hun eigen buurt wooncarrière kunnen en mogen maken. Mensen die nu vastzitten in een eigen, grote en vrijstaande woning, die geen alternatief hebben om te verhuizen. Ze worden niet verleid omdat er geen levensloopbestendige woningen zijn in Kerkrade. We zullen daar iets aan moeten doen. We moeten gaan zorgen voor een fatsoenlijke mix in die woningvoorraad, zodat we ook doorstroming op gang gaan krijgen. Herstructurering is daarbij een unieke kans om verouderde woningproducten direct aan te pakken en meteen te transformeren naar passende woningen die vanuit woningbehoefteonderzoek hard nodig zijn. Daar komen we weer bij de levensloopbestendige woningen. Wat ook speelt, zeer belangrijk voor mensen die zelfstandig niet in hun huisvesting kunnen voorzien, is dat ook die gaan plaatsvinden en gaan landen in de aantrekkelijke woonwijken binnen Kerkrade. De passende woning voor doelgroepen die een extra rugzakje hebben en zorg nodig hebben, maar ook arbeidsmigranten en mensen die het gewoon moeilijk hebben in de huidige maatschappij. Dat wordt straks geregeld in de woonzorgvisie de onderzoeken lopen, de doelgroepen worden in kaart gebracht, en eind van dit jaar of begin volgend jaar worden de eerste fatsoenlijke resultaten van verwacht. Wat ook belangrijk is, is betaalbaar wonen. Niet alleen vanuit de minister, maar ook vanuit deze regio waar, gekeken naar het gemiddelde inkomen, de betaalbaarheid heel belangrijk is. Huur is daar één van, maar met de corporaties hebben we al afgesproken dat niet alleen huur maar de totale woonlasten belangrijk zijn. We hebben hem kort de revue laten passeren: de kansrijke woonomgeving. We zullen moeten

zorgen voor variatie in het aanbod. Als we meer van hetzelfde blijven doen, krijgen we ook meer hetzelfde en komt er geen verandering op gang. We zullen moeten gaan bewegen en acteren op de marktomstandigheden. Er moet een gezonde balans zijn in de woningvoorraad. Iedereen moet kunnen doorstromen, maar we moeten ook rekening houden met de bevolkingssamenstelling zoals die nu in Kerkrade is. Wat ook speelt, is een stukje goed verhuurderschap. Verhuurders moeten kunnen worden aangesproken op hun gedrag. Bij de woningcorporaties gaat dat goed, dat is 32 procent van onze woningvoorraad, maar de overige 14 procent zijn particuliere verhuurders, ook deels sociaal. Dan kijken we door naar de toekomst. Belangrijk hier is kwaliteit. We gaan herstructureren. We gaan iets meer woningen toevoegen dan dat we gaan slopen. We gaan er in Kerkrade 1.350 toevoegen tot en met 2030, en daar gaat het vooral om kwaliteit. We willen die inhaalslag maken. Door die herstructurering en transformatie hebben we nu de kans om dat te doen, en die willen we met deze woonvisie ook heel graag pakken. We willen duurzaam zijn. Duurzaam, niet alleen in de zin van energiezuinig, maar ook dat het lang meegaat. Een woning is geen modeartikel. Als spijkerbroeken met wijde pijpen volgende week modern zijn, dan kunnen we die gaan kopen. Woningen zetten we voor minimaal 50 tot 70 jaar neer, dus ook daar zullen we op moeten acteren. Laten we vooral trots zijn op hetgene wat we hebben. We hebben veel waardevol bezit. Dan heb ik het niet alleen over de kastelen en de kloosters die deze gemeente rijk is, maar ook de mijnwerkerswoningen, bijvoorbeeld in de Hopel. De woonvisie gaat uit van een positief verhaal. De wethouder zei het al: "We hebben jarenlang in de krimp verkrampt gezeten en we kijken nu positief naar de kansen die het gebied geeft. Transformatie is er één van, maar vooral ook leefbare wijken. We zullen met andere domeinen moeten samenwerken om er een leefbare wijk van te maken." We hebben een inspirerend verhaal en we zorgen dat we aantrekkelijk zijn voor beleggers, corporaties en marktpartijen die het de laatste jaren hebben laten afweten. Waarom? Krimp is niet sexy, maar op het moment dat wij nieuwe woningen toevoegen en zorgen dat onze wijken leefbaar zijn komen ook andere partijen hierop af. Zo is de gedachte en zo zijn de overwegingen van het bureau dat ons hierbij heeft ondersteund. Ik wil u het filmpje van minister Hugo de Jonge niet onthouden. Niet ieders vriend, maar in dit geval ben ik het helemaal met hem iets. Ik was er al bang voor, daar zit geen geluid bij. Ik kijk even naar de techniek. Nee? De afgelopen jaren hebben we veel te weinig gebouwd, veel te duur gebouwd. De komende jaren, als we de groei willen bijbenen zullen we met veel meer tempo en regie meer betaalbare woningen moeten bouwen. Dan komt het er echt op aan dat overheden samenwerken. Rijksoverheid, provinciale overheid, regionale overheid, en lokale overheid. De doorvertaling die jullie hier hebben gedaan in de Parkstad-regio, dat is fantastisch! Daar zie je de doorvertaling van de nationale woon- en bouwagenda, waarin we de regie op de volkshuisvesting hernemen en alle thema's die daarbinnen van belang zijn. Dat gaat over nieuwbouw, woningbouw, over betaalbaarheid, over verduurzaming. Al die thema's pakken jullie allemaal beet in de woonvisies. Dat is eigenlijk zoals het straks in heel Nederland zou moeten gaan werken. Ik vind het fantastisch dat jullie daarmee eigenlijk al vooroplopen op de situatie die over een tijdje wettelijk verplicht zal zijn in heel Nederland. Heel erg goed dat jullie dat doen. Ga er ook echt mee aan de slag. Regionale woondeals en woonvisies bouwen geen woningen. Uiteindelijk doen marktpartijen dat. Doe mee en zorg dat we met elkaar, als overheden en bedrijfsleven, die betaalbare woningen daadwerkelijk weten neer te zetten. Mensen schreeuwen erom, mensen hebben zo'n ongelooflijke behoefte aan betaalbare woningen. Ook hier. De mouwen opstropen en aan de slag, zou ik zeggen. Minister De Jonge bij het tekenen van de woondeal op 9 maart in Weert, een spontane eerste reactie op de woondeal van Parkstad Limburg. Een korte vertaling richting Kerkrade, om tot een afronding te komen van deze presentatie. Zoals uitgelegd, is nieuwbouw belangrijk. We moeten wijken gaan mixen. Doelgroepen, iedereen moet zijn wooncarrière leren kunnen beleven in zijn eigen woonwijk, c.q. de mogelijkheid hebben, als hij dat wil, te verhuizen naar een woning die bij zijn op dat moment passende levensfase hoort. Herstructurering en transformatie, daar zetten we vol op in. Kijk naar Kerkrade West, daar zijn de successen zichtbaar. Kijk ook naar Superlocal, en Rolducerveld is vol in transitie, om het maar zo te zeggen. De passende woningen voor de bijzondere doelgroepen zijn al kort aan bod gekomen en die zullen we ook in onze woonvisie nader uitwerken. Iedereen heeft recht op een goede woning en daar gaan we ook voor zorgen. Betaalbaarheid betekent vooral dat wij van twee derde van wat wij toevoegen zorgen dat het betaalbaar blijft. Dat kunnen we in diverse prijscategorieën doen, zowel sociaal maar ook in de middenhuur. Willen we mengen in de wijken en niet meer van hetzelfde, dan zal vooral ingezet moeten worden op middenhuur en betaalbare koop. Voor u, betaalbare koop is in Kerkrade tot en met 355.000 euro, en niet de huidige NHG-grens van 405.000 euro. Dat wil niet zeggen dat wij geen woningen van 400.000 euro meer moeten bouwen. Er zullen ook wijken zijn die dat net wel nodig hebben. Die gezonde mix zorgt voor vitale en levendige wijken. In combinatie met de samenwerking met onze partners van de andere domeinen, zorgen wij dat we nu en in de toekomst, zo laat de visie zien, fatsoenlijk kunnen wonen in deze gemeente. Variatie en balans in het woningaanbod heb ik net al toegelicht. Goed verhuurderschap betekent ook dat wij niet stil zitten als het gaat om de particuliere sector. Los dat wij die mensen gaan helpen met het verduurzamen van

hun woning, gaan we ook kijken dat de huisjesmelkers zich gaan houden aan de wet- en regelgeving die er gaat aankomen per 1 juli. De Wet goed verhuurderschap gaat ons als gemeente instrumenten geven om daar in ieder geval op te handhaven en zelfs aardige boetes uit te delen. We willen toe naar een kwalitatief goede en gezonde leefomgeving, overal in de stad. Duurzaamheid en dierbaarheid, zoals al gezegd. We hebben een energietransitie en een warmtevisie waarmee we bezig zijn. We hebben alles geprobeerd te omvatten in deze woonvisie. Niet om meteen volledig te zijn, maar vooral om aan te geven dat we moeten verbinden en het samen moeten gaan doen de komende jaren. Dat geldt zeker op duurzaamheidsgebied en de samenwerking met het sociale domein, veiligheid, en economie. Als laatste punt: bijzonder voor Kerkrade is, naast het uitvoeringsprogramma met harde, concrete woningbouwplannen die u in de bijlage heeft kunnen zien, ook een stukje kwaliteitsparagraaf wat is toegevoegd aan de woonvisie. Zo proberen we meer en meer grip te krijgen op de producten die we in de wijken gaan toevoegen. Zoals gezegd, samenwerking, we zullen er niet meer onderuit komen. Dat doen we ook nu al met de diverse disciplines, en daar hoort ook een stukje branding en marketing bij. Laten we vooral niet vergeten: de marktpartijen die ons de laatste jaren wellicht een beetje schuin hebben aangekeken - huh, krimp? - die willen we hier heel graag naartoe hebben. Daar staan een paar puntjes. Ik had er een quivraag van willen maken, maar laat ik het niet doen. Daar hoort te staan: bewoners. Zonder die mensen gaan we het allemaal niet realiseren. We hebben de komende jaren iedereen nodig bij deze woonvisie. Dan vat ik het samen in een woordwolk. Als je 40 pagina's probeert samen te vatten in een woordwolk, dan ziet het er ongeveer zo uit: wonen, zorg, geen krimp, nieuw perspectief, woonoffensief, doorstroming,

R.F.A.C. Creusen voorzitter

bijzondere doelgroepen, en vooral samenwerken, domeinoverstijgend. Dat was mijn verhaal. Dank u. Dank je wel voor de presentatie, meneer Zinken. Dank u. Mevrouw Laumann, ik dacht dat ik u even zag schrikken bij het woord 'marktpartijen'. Laten we snel doorgaan naar de eerste vragenronde.

Fractie CDA

Zoals de loting heeft uitgewezen, beginnen we bij het CDA. Dank u wel, voorzitter. Het is niks nieuws. Het is geen geheim dat woningnood een groot probleem is waar ook in deze gemeente veel mensen mee te maken hebben en mee te kampen hebben. Het is gewoon daarom van groot belang dat we ons als gemeente met z'n allen inzetten voor een goede doorstroming op de woningmarkt, zodat ook woningen beschikbaar komen voor starters en voor gezinnen. Het CDA zette al in haar verkiezingsprogramma in op nieuwbouw van seniorenwoningen voor een betaalbare prijs, zodat ouderen langer zelfstandig kunnen blijven wonen. Ik hoor dit ook terug in de woonvisie. Daarnaast is het van belang dat huurwoningen voldoen aan de eisen van woongenot. Naast isolatie in relatie tot energieverbruik moeten we ook denken aan zaken als geluid, vocht en schimmel. Een gevarieerd aanbod van woningen zou beschikbaar moeten zijn, en ook dat hoor ik terug in de woonvisie. We hebben ons als fractie even afgevraagd of de woonmonitor Euregio Maas-Rijn meegenomen is in deze plannen. Daarnaast willen we vragen om mee te nemen dat er ook afspraken worden gemaakt over het verantwoord afkoppelen van hemelwater

R.F.A.C. Creusen voorzitter

bij renovatie van bestaande woningen en bij nieuwbouw.

Fractie Burgerbelangen

Dat was he even. Dank u wel. Dank u wel. Dan ga ik verder naar BurgerBelangen, de heer Vinken. Dank u wel, voorzitter. Voor ons ligt een goed doordachte woonvisie waarin duidelijk naar voren komt dat men bij de samenstelling van deze visie niet over één nacht ijs is gegaan. Complimenten aan de ambtenaren en de verantwoordelijke wethouder hiervoor. Mede door het kritisch meedenken van de stakeholders, zie de beantwoording op de vragen en opmerkingen bij de nota van reacties. Het geeft een helder beeld wat de verwachting is en waar we met deze visie c.q. handleiding of handvat naartoe willen. Het klopt dat er nog onduidelijkheden zijn wat de toekomst betreft op het gebied van bijvoorbeeld energievoorzieningen. Zorg door meer ouderen en veranderde wet- en regelgeving. Al deze taken worden echter goed en duidelijk omschreven in deze visie. Voor de eerste termijn hebben we nog een vraag c.q. opmerking voor de wethouder. In de woonvisie kunnen we lezen dat de volkstuintjes gelegen aan de Kaffeberg helaas moeten verdwijnen. In de afgelopen periode hebben we gesprekken gevoerd met betrokken bewoners en mensen die participeren bij deze volkstuintjes. Volkstuintjes geven een fijne daginvulling of vrijetijdsinvulling, hebben een positieve bijdrage met betrekking tot sociale contacten, en dragen bij aan de bestrijding van eenzaamheid. Daarom hopen wij als fractie dat de huidige participanten van deze tuintjes elders een geschikte locatie mogen krijgen. Kan de wethouder wellicht onderzoeken of de vrijgekomen grond gelegen in Roducerveld wellicht een optie is om deze mensen te huisvesten? In de afgelopen buurtbijeenkomsten,

geïnitieerd door de corporatie, is namelijk gebleken dat in de tussenliggende periode van sloop en bouw in Roducerveld wordt nagedacht over het oprichten van volkstuintjes c.q. moestuintjes. Het zou mooi zijn dat deze bewoners hierheen zouden kunnen verhuizen en hier hun hobby of vrijetijdsbesteding kunnen voortzetten.

R.F.A.C. Creusen voorzitter
Samen met de buurt en naastgelegen basisschool

Fractie VVD
dit initiatief omarmen. Tot zover in eerste termijn. Dank u, meneer Vinken. Dan ga ik naar de VVD. Dank u wel, voorzitter. Allereerst dank ook voor de goede en duidelijke presentatie. Ik denk dat voor ons een heel mooi en goed plan ligt over de woonvisie die naadloos aansluit bij de VVD-plannen die in de verkiezingscampagne zijn benoemd. We hebben op voorhand al enkele vragen ingestuurd met betrekking tot de bevolkingssamenstelling, de bevolkingsontwikkeling, en de doelgroepen die aangesproken moeten worden om deze samenstelling en ontwikkeling te kunnen beïnvloeden. De door de wethouder gegeven antwoorden, waarvoor dank overigens, zijn goed onderbouwd en heel verhelderend. We hebben wel nog enkele vervolgvragen. Het is nu heel duidelijk welke nieuwbouwprojecten er zijn, welke er gaan komen en welke huizen hierbij horen. Wij missen eigenlijk nog een duidelijk cijfermatig doel. Met zo'n doel kunnen we vervolgens tussentijds helder krijgen voor wie we daadwerkelijk aan het bouwen zijn en of het op termijn het gewenste effect heeft op de bevolkingssamenstelling en de ontwikkeling. Ook zouden wij graag meer inzicht willen krijgen in wat nu de precieze balans is. Hoeveel is daadwerkelijk sociale huur, middenhuur en/of goedkope koop of middeldure koop? Met andere woorden, wij begrijpen de visie vanuit de wethouder. We missen in dit stadium nog de strategie die het iets concreter zou maken. We willen de wethouder vragen om een toezegging om de raad jaarlijks mee te nemen in de voortgang

R.F.A.C. Creusen voorzitter
en de effecten van de woonvisie, zoals hierboven beschreven. Dank u wel, voorzitter.

Fractie Hart voor Vrijheid
Dank u wel. Dan ga ik verder naar Hart voor Vrijheid, de heer Otten. Dank u wel, voorzitter. Ik heb in de woonvisie de doelgroepen die wettelijk bepaald zijn gezien. Ik mis één doelgroep die ik graag genoemd had willen zien in de woonvisie. Daar heb ik een foto van gezien, die heb ik ook in de presentatie gehoord, en dat is de tiny houses. Een tijd geleden zijn we daar geweest. Het heeft heel veel aandacht gekregen in de media. Ik vind, omdat we als Kerkrade nu een uitstraling hebben van een grijze gemeente, dat het wenselijk zou zijn als de tiny houses in de woonvisie meegenomen worden. Dat spreekt een heleboel jonge mensen aan. Mensen van buiten de regio zijn bereid hierheen te komen, dus we vangen een paar vliegen in één klap. De tiny houses die nu gebouwd zijn, die zijn allemaal met vaste voorzieningen: gas niet, maar water en licht. Je zou ook off- grid kunnen kijken voor een paar tiny houses complexen. Een paar jaar geleden is er een initiatief geweest om een golfbaan van 70 hectare te maken. Ik denk dus dat er land genoeg is om daar andere projecten op te doen voor de toekomst. Wat ik ook niet gezien heb in de woonvisie, is dat wij voor de CO2-bouwvoorzieningen met houten huisjes kunnen gaan kijken. aar is in Limburg al mee geëxperimenteerd in Weert en daar

R.F.A.C. Creusen voorzitter
zijn hele positieve reacties op. Dat zou iets zijn wat Kerkrade ook eventueel zou kunnen doen. Voor zover de eerste termijn.

Fractie SP
Dank u wel, meneer Otten. Voorzitter, mag ik een vraag stellen? Dat mag. Dank u wel. Het is me niet duidelijk. U gaf net aan dat daar een golfbaan zou komen waar dan tiny house zouden moeten komen. Hier aan Kerkrade, bedoelt u? Ja. Waarom zouden we er kleine huisjes zetten als we er geen golfbaan willen? Het is voor de uitstraling. Nu is er gewoon een veld waar geploegd wordt,

Fractie Hart voor Vrijheid
waar iets op staat wat naar de boeren gaat die binnenkort

R.F.A.C. Creusen voorzitter
waarschijnlijk moeten gaan sluiten, als je de overheid hoort. Daar zou eventueel een tiny houses project kunnen.

Fractie PvdA

Oké, helder. Ik ga verder naar de PvdA. Dank u, voorzitter. Bedankt voor deze toelichting op de woonvisie. Heel interessant, we hebben het ook met veel interesse gelezen. We hebben nog een aantal vragen met betrekking tot de nieuwe woonvisie. De eerste is met betrekking tot de oudere woningvoorraad in Kerkrade. Oude panden geven aan de gemeente een hart en zijn zeer gewild bij bepaalde groepen, met name die doelgroep waarop Kerkrade zich meer wil richten. Daarnaast zijn deze woningen op dit moment vaak eigendom van mensen die graag willen verhuizen naar zogenaamde nultredenwoningen. Hoe kunnen we zorgdragen dat deze woningen bewaard worden en hun waarde ook behouden? Is het mogelijk om eerst te kijken hoe we de oude woningvoorraad kunnen behouden, in plaats van direct voor nieuwbouw te kiezen? Verder is het voor ons ook heel belangrijk dat, als we gaan kijken naar de spreiding van woningen, er in ieder geval genoeg woningen beschikbaar blijven voor elke beurs. Onze volgende vraag is over de synergie met andere visies. Ik weet dat het tijdens de presentatie al genoemd is. Met name het groen, dat is heel belangrijk voor een goede leefomgeving. De vraag is: is er in Kerkrade een groenvisie?

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Zo ja, hoe wordt deze uitgevoerd? Is daar een tijdsplanning voor in samenhang met de woonvisie?

Fractie Lokaal Alternatief

Bedankt. Dank u, dan ga ik naar Lokaal Alternatief. Dank u wel, voorzitter. Ook voor ons is de woonvisie een heel duidelijk verhaal. We vinden daar ook zaken in terug die wij als Lokaal Alternatief in het verleden ook al eens hebben aangedragen over wonen. Het is dus goed te volgen. Wat voor ons wel een aandachtspunt is, ik hoor dat het nog komt, dat is de woonzorgvisie. Deze week heb ik een programma op de tv gezien, dat ging met name over dementerenden. We weten dat het aantal explosief gaat stijgen, en dat zal zeker in Kerkrade ook het geval zijn. Dat de woningbouw voor deze mensen niet op gang komt, en dat die woningen eigenlijk gisteren daar al hadden moeten staan, maar dat er nog heel weinig beweging is. Het is een zorg, vind ik. Misschien, ondanks dat de woonzorgvisie er nog niet ligt,

R.F.A.C. Creusen voorzitter

kan de wethouder iets erover zeggen hoe de stand van zaken is?

Fractie Ons Kerkrade

Tot zover, dank u wel. Dank u wel, mevrouw Szalata. Dan ga ik naar Ons Kerkrade. Dank u wel, voorzitter. Ook wij hebben het stuk doorgenomen en konden vooral veel positieve punten zien in deze visie. Dat we een divers woningaanbod gaan creëren de komende jaren, waar ook onze eigen Kerkraadse inwoners een voorrang krijgen op de woningmarkt, vinden wij positief om te zorgen dat we uiteindelijk onze eigen jeugd kunnen behouden voor de stad. Ik had een paar vragen die nog niet gesteld zijn. De eerste, wij vonden het positief om in de presentatie te horen dat we nu iets meer ruimte krijgen om het, zoals u het noemde, waterbedeffect van bevolkingssamenstelling in Parkstad te kunnen gaan verminderen. Maar ik kan me voorstellen, nu het moment echt daar komt, dat we dat kunnen gaan verminderen, dat bepaalde gemeenten daar niet altijd even happig op zijn. Wat zijn daar de eerste geluiden van, hoe die samenwerking is in Parkstad in deze? Nog een ander puntje was dat in het stuk staat dat we uiteindelijk meer woningen in het centrum gaan creëren, omdat we voormalige winkelpanden gaan ombouwen. Onze vraag daarin is hoe we het centrum in deze openhouden in de toekomst voor evenementen. Ik kan me voorstellen dat er steeds meer inwoners in het centrum komen, dat je ook meer te maken krijgt met inwoners die storing ondervinden van bepaalde evenementen, zoals kermissen en White Thursday. Hoe gaan we daarmee om in deze, om het centrum toch open te houden? Een laatste, er werd ook gesproken over dat we de historische panden willen behouden. Een paar maanden geleden was er ook sprake van dat we historische gevels willen behouden. Mijn vraag hierin is, uit interesse, of we dat ergens hebben vastgelegd,

R.F.A.C. Creusen voorzitter

dat we historische panden beschermen? Tenminste, als het niet om een Rijksmonument gaat? Dat waren de vragen voor ons, dank u wel.

Fractie SP

Dank u wel, meneer Struver. De SP. Dank u wel, voorzitter. Eerst wil ik het heel kort over een tekstuele aangelegenheid hebben. Er wordt gesproken in de stukken van de woonvisie gemeente Kerkrade 2017-2022 en 2017-2021. In het ontwerpbesluit is sprake van 2022 voor wat betreft het besluit wat we gaan intrekken. De Kerkraadse woonvisie is 2017-2021. Als we dus 2017-2022 gaan intrekken, die bestaat niet. Geeft dat dadelijk een probleem? Misschien is het handig om die tekstueel aan te passen, zodat het wel klopt. Er is al heel veel gezegd. Het is een hele uitgebreide woonvisie waar we veel punten in terugvinden die voor ons van

groot belang zijn. Die worden ook serieus genomen, en het maakt ons natuurlijk blij dat er eigenlijk oog is voor de problemen die al lang spelen. Als je iets ziet, dan kun je eraan gaan werken om oplossingen te zoeken en te vinden. Lokaal Alternatief had het over de problemen met thuiswonende ouderen. Met name ook omdat geschreven wordt: "De lijn waarbij ouderen zelfstandig thuis blijven wonen wordt voortgezet." We nemen aan dat vanuit de oude woonvisie dezelfde lijn wordt voortgezet in de nieuwe visie. Ik wil er toch wat dieper op ingaan. In Medisch Contact van 13 januari 2023 kunnen we lezen dat geriaters aangeven dat dringend onderzoek nodig is naar de gevolgen van het feit dat kwetsbare ouderen steeds langer thuis wonen. Steeds meer van hen komen op de spoedeisende hulp en in het ziekenhuis terecht als gevolg van een val. Het duurt ook vaak lang voordat ouderen na een val worden gevonden. Dit zegt Esther Cornegé, voorzitter van Nederlandse Vereniging van Klinische Geriatrie in reactie op een bericht in het AD. Ze spreekt van een mogelijke verdubbeling ten opzichte van een paar jaar geleden, al ontbreken concrete cijfers. In een groot ziekenhuis is het tegenwoordig dagelijkse kost dat iemand wordt binnengebracht die thuis gevallen is. Er zijn steeds meer verwaarloosde patiënten met dementie bij. Vaak zijn binnenkomende senioren onderkoeld, met name door de lange tijd totdat ze worden gevonden, etcetera. Zo gaat het artikel verder. Daarbij willen we opmerken dat wie een goed pensioen heeft, eventueel extra zorg en daarmee gezelschap en veiligheid kan inkopen. Iets wat iemand met een laag inkomen of geen aanvullend pensioen niet kan. Dit laat zien dat de huidige neoliberale bezuinigingsgraal van het langer thuis wonen, in toenemende mate tot onwenselijke problemen leidt. Daarbij komen de alsmaar langer wordende wachtlijsten bij verzorgingshuizen. Dat is mede de oorzaak van voornoemde schijnende situaties. Nieuwsuur meldt daarover op 15 december 2022: "Duizenden ouderen hebben een acuut verpleeghuisbed nodig. Het tekort groeit snel." Voorzitter, aangezien met name in Kerkrade de vergrijzing zeer hoog is, wil de SP er nadrukkelijk op wijzen dat naar de ontwikkelingen en signalen proactief moet worden gekeken. Dit mag, als het kan, duidelijker in de woonvisie naar voren komen. Niet alleen focussen op zo lang mogelijk thuis blijven wonen. Er is ons, aangezien de woonzorgvisie pas in 2026 zal worden vastgesteld, veel aan gelegen om hier reeds in de woonvisie vooruitlopend zo stevig als mogelijk op in te zetten. Hierbij valt te denken aan mengwoonvormen en bijvoorbeeld zorgbuurthuizen. De andere punten die ik nog had met betrekking tot arbeidsimmigranten, daar is ook aandacht voor. Daar gaat ook aan gewerkt worden. Dan even over de vluchtelingen. Ten gevolge van oorlogen en opwarming zal een aanhoudende toestroom van vluchtelingen blijven volgen, en komt er meer druk op de sociale woningbouw. We hebben 30 procent verplichting van sociale huurwoningen, maar die missen mensen. Mensen komen ook in die woningen terecht, en we vragen ons af of die 30 procent misschien niet opnieuw bekeken moet worden, of het wel voldoende is om met name ook de problemen die in die wijken gaan spelen, wat onder andere al genoemd zijn, om daar misschien proactief en preventief

R.F.A.C. Creusen voorzitter

tegen te kunnen acteren.

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

Dank u wel. Tot zover, voorzitter. Dank u. Dan maak ik de oversteek naar de Ouderenpartij. Dank u wel, voorzitter, ook dank voor de duidelijke uitleg. Knap om zo'n document in tien of elf minuten voor de bühne te krijgen. Dank daarvoor. We hebben met genoegen naar de woonvisie gekeken en deze ook gelezen. We zien daar dat voor elk wat wils aan de orde is. Wat we met name belangrijk vinden is, in tegenstelling tot misschien de SP, dat langer thuis wonen toch een urgent punt is. Als we kijken naar Meander die hiermee bezig is en concludeert dat langer thuis wonen eigenlijk duurder is dan in een verzorgingshuis opgenomen te moeten worden, men en toch prettiger vindt om zelfstandig thuis, eigen regie, te wonen met goede hulp begeleiding van alle actoren die daarbij nodig zijn. Een belangrijk ander punt vonden wij dat door een goede mix, als dat gaat lukken, we dan door samenwonen en samenleven misschien ook een bijdrage kunnen leveren in het oplossen van eenzaamheid, als niet allemaal dezelfde doelgroepen bij elkaar wonen. Dat zou een positief effect kunnen zijn. Alleen moet ik de heer De Jonge vragen... Hij heeft het over een mooi plan, maar ik denk dat het document dynamisch moet zijn. Als hij nu spreekt over 2026, het afschaffen van de verwarmingsketel, dan betekent dat wel iets in het kader van de duurzaamheid en het aanpassen van het dynamische woonvisiedocument. Hij is heel blij en ziet mooie punten, maar hij zadelt ons vervolgens weer op met een ander probleempje. Daarbij willen we opmerken dat wij in het document duurzaamheid 30 procent van de woningen aansluiten op zonne-energie. Als we dan kijken naar de relatie tussen zonne-energie en afschaffen van de verwarmingsketel, dan is de vraag of we met 30 procent voldoende aanbod kunnen creëren om tegemoet te komen aan de wensen van duurzaamheid en de energietransitie. Tot zoverrede visie van de Ouderenpartij.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Het is een duidelijke visie waar wij positieve gevoelens bij krijgen.

T.W. Weijers wethouder

Dank u wel. Dan maak ik de overstap richting wethouder, bijgestaan door beide ambtenaren. Dank u wel, voorzitter. Ik begin bij het CDA. Die had het over doorstroming naar seniorenwoningen. Je ziet dat dat een hele belangrijke is voor ons. Ik denk dat het een terecht punt is waarmee je ook ervoor zorgt dat jongerendoelgroepen aan bod komen. Vandaar dat we heel stevig inzetten op die levensloopbestendige woningen en de bouw van appartementen. Daarmee ga je dat juist te werk stellen. Dan de woonnet regio Maas-Rijn, daar zal mevrouw Vreuls zo meteen verder op ingaan. Het CDA had het ook over het verantwoord afkoppelen van het regenwater, waarbij we in ieder geval kunnen aangeven dat water zoveel als mogelijk vastgehouden dient te worden. Bij nieuwbouw is het zelfs zo dat het niet op het riool mag worden aangesloten. Dat is iets waar nadrukkelijk rekening mee wordt gehouden. Dan had BurgerBelangen het over de Kaffebergsweg. Een uitstekende woningbouwlocatie, denken wij, maar terecht wordt daar opgemerkt dat de volkstuinen daarmee zullen moeten verdwijnen. Er lopen ook gesprekken om in ieder geval te kijken naar goede alternatieven. Dat hebben we hen in ieder geval meegegeven, dat we ervoor zorgen dat ze in ieder geval ergens terecht kunnen. De suggestie die de heer Vinken deed, Rolducerveld wil ik heel graag gaan onderzoeken. Dat zou een hele interessante kunnen zijn. We moeten kijken of we het daar kunnen inpassen. Mocht dat niet kunnen zullen we in ieder geval zorgen voor een andere locatie, al dan niet verdeeld, zodat de mensen hun hobby kunnen blijven uitoefenen. We achten dat ook heel belangrijk in relatie tot wat u zei. De sociale cohesie enzovoort staat bij ons hoog in het vaandel. Dan had de VVD het over het cijfermatige doel en de precieze balans. Dit verhaal betreft een visie, het is richtinggevend. Uiteindelijk is het goed om dit jaarlijks te blijven monitoren, daar kan ik in ieder geval tegemoet komen. We gaan hier zeker mee terugkomen. Ik blijf u op de hoogte houden en dan kunnen we gaandeweg kijken welke kant het opgaat. De richting is hiermee uitgesproken, maar precieze cijfers is het nu nog te vroeg voor. We komen zeker terug, jaarlijks. Ik denk dat het een goed plan is om hier een update te geven over hoe we ervoor staan en waar we al dan niet moeten bijsturen. Ik denk dat het ook heel belangrijk is dat we dit niet allemaal in beton gieten, maar ook vooral blijven kijken naar de huidige en de toekomstige praktijk. Als ik nu vijf jaar terugkijk, toen zag het hele wonenverhaal er totaal anders uit. Vrijwel alles zat op slot. We konden eigenlijk geen stappen zetten en we hadden het alleen maar over krimp. Als je nu ziet, dat is iets waar wij het in ieder geval niet meer over willen hebben. We willen ook met ambitie naar de toekomst kijken, en ik denk dat deze visie daar heel mooi bij aansluit. Dan Hart voor Vrijheid, die had het over tiny houses. Wij experimenteren daarmee, daar hebben we het uitgebreid over gehad. Op basis hiervan verkennen we ook de mogelijkheden om het te gaan verbreden. Uiteindelijk is er wel een gedachte om ook op andere locaties te gaan kijken naar tiny houses, waarbij we het niet lettelijk benoemd hebben, maar het komt onder de noemer flexwoningen naar voren. Eigenlijk is dat een vorm daarvan. Dat sluit ook aan bij hetgene wat u daarna zei, die CO2-bouwvoorzieningen, dus houten huizen. Kijk ook naar houten huizen, houten woningen. Dat is ook in de vorm van flexwoningen iets waar we de komende jaren ook onze nek in willen uitsteken en iets in willen laten realiseren. Daaraan kunnen we tegemoet komen. Dan had de PvdA het over oude woningen bewaren, eigenlijk koesteren als het ware. Dat sluit ook aan bij het regionale verhaal. Dierbaarheid is een hele belangrijke daarbij. Sloop vindt alleen plaats bij het slechte particuliere bezit. We hebben nogal wat slecht particulier bezit, daar kijken we met name naar sloop. De rest willen we vooral koesteren. Oude woningen, karakteristiek. Het tweede punt was de groenvisie. Dat is iets waar collega-wethouders Geers en Van Drunen mee aan de slag zijn. Zij hebben dat in voorbereiding. Groen moet uiteraard aansluiten op wonen. We hebben het steeds over kwaliteit, en dat betreft niet alleen de woning zelf maar ook de omgeving. Dan Lokaal Alternatief. Een terechte zorg die zij uitspraken in relatie tot woonzorg. De woonzorgvisie, daar zijn collega-wethouders Paas en Roland mee aan de slag. Dat is in voorbereiding. Ik hoorde hier dat het pas in 2026 zal komen, daar had de SP het over. Die zal hier al in het najaar komen. Die wordt in het najaar voorgelegd. Vooruitlopend daarop hebben we ook gezegd : "Ga nu in ieder geval niet alleen maar wachten daarop, maar kijk ook naar de huidige praktijk. Wat is er allemaal gaande en hoe kunnen we daarop inspelen?" Daar zijn ze mee bezig. In het najaar hebben ze toegezegd daarmee naar de raad te komen. Dan vroeg Ons Kerkrade: andere gemeenten zullen niet happig zijn op het streven van die 30 procent. Nee, natuurlijk staan ze er niet om te springen, maar ze zijn zich wel ervan bewust dat ze iets daarmee moeten. Het streven van minimaal 30 procent sociale woningen is uitgesproken vanuit het Rijk. Dat betekent dat wij ruim daaraan voldoen. We hebben nu 32 procent alleen al via de corporaties, en we schatten ongeveer tien procent particulier. Wij kunnen dus een tandje minder op termijn. Anderen zullen een tandje moeten bijzetten. Dat ze daar niet happig op zijn is duidelijk, maar ze zullen toch erin moeten meegaan. Het is een duidelijk streven vanuit het Rijk. Het centrum openhouden voor evenementen. Dat is uiteraard ook verankerd in het hele evenementenbeleid. We hebben laten zien wat daarin mag. Er mag ontzettend veel. Mensen die hier in het centrum komen wonen, dat is ook een bewuste keuze. Je weet dat het erbij hoort. Dus voorzien wij verder geen problemen in. Dan hebben we nog de gemeentelijke monumenten, daar ging het even over. Die zijn we

in ieder geval aan het uitbreiden. We hebben het daar in relatie tot de omgevingsvisie laatst nog over gehad. We verwachten daar nog wat uitbreidingsmogelijkheden. Daarmee laat je ook zien dat je in ieder geval bepaalde panden van waarde vindt, daar een gemeentelijk monument van maakt, als het geen Rijksmonument is. Dan wordt dat vastgelegd en ook daarmee gekoesterd. Dan had de SP het over de tekstuele aanpassing 2017-2022. Bedoeld wordt tot 2022, maar ik denk dat het goed is dat mevrouw Vreuls nog even daarop ingaat. Eventueel wordt het dan tekstueel aangepast. Het moet in ieder geval kloppen, dat moge helder zijn. De senioren, de zorgen die daarover uitgesproken zijn. Dat heeft ook met Rijksbeleid te maken. Zoals ik net al aangaf richting Lokaal Alternatief, zijn we daar proactief mee bezig en verwachten we de woonzorgvisie in het najaar aan jullie voor te leggen. Dan had de SP het nog over arbeidsmigranten en vluchtelingen. Hebben we sociale woningbouw daarvoor?Dan kom je precies bij dat punt: moeten wij dat gaan oplossen, of moeten juist andere gemeentes dat gaan doen? Daar is iets waavan wij zeggen: "Het zou goed zijn als ook naar andere gemeentes gekeken wordt, en niet dat dat ook nog erbij komt hier in Kerkrade. We hebben al ontzettend veel sociale woningbouw en willen juist daarin terug en we willen die balans meer gaan vinden. Daar doen we een dringend beroep aan omliggende gemeentes. Dan heeft de Ouderenpartij het over het dynamische document. Dat is een terechte, en het moet blijven aansluiten op de praktijk. Vandaar ook dat de visie richtinggevend is, en ook niet meer dan dat. We moeten vooral de ogen en oren openhouden. Wat speelt er? Ik denk dat men steeds meer, ook binnen onze organisatie, daarmee bezig is. Ik heb het idee dat dat de goede kant opgaat.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dan kijk ik naar eventueel resterende punten. Ik kijk naar mevrouw Vreuls of de heer Zinken.

S. Vreuls-Essers gemeente Kerkrade

Dan geef ik het woord aan... Dank u wel. De openstaande vraag van het CDA: is de Euregionale woonmonitor hierin meegenomen? De Euregionale woonmonitor is in december vorig jaar ter beschikking gekomen. Die gaat met name in op: hoe is de woningvoorraad in het grensgebied? Zowel Belgisch, Duits als Nederlands gebied. Die is niet meegenomen in die zin. Mocht de vraag verder zijn hoe wordt afgestemd met andere gemeenten? Er zijn langzamerhand weer wat gesprekken en bijeenkomsten, in ieder geval met de Städteregion in Aken waar diverse gemeenten zijn. Of dat ooit wat gaat opleveren, concreet... Kunnen wij als Kerkrade wat betekenen voor, of andersom? Dat moet de toekomst nog uitwijzen. Ik weet niet of het daar de link was, maar de monitor an sich is niet meegenomen bij het opstellen van dit document. Volgens mij is er nog de tekstuele vraag van de SP. Begrijp ik het goed dat het was in het besluit beslispunt waar de fout zat, en in de woonvisie een andere? Dan moeten we dat even bekijken en dan moet dat gecorrigeerd worden. Ja, klopt. Officieel heet die op het document

R.F.A.C. Creusen voorzitter

2017-2021, maar er wordt bedoeld tot. Als ik het goed heb, zijn alle vragen beantwoord.

Fractie CDA

Ik kijk naar het CDA rondom de vraag van de cv-installaties.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Nee, wij hadden geen vraag over cv-installaties. Dan hebben we tot dusver alle vragen beantwoord. Ik kom tot twee toezeggingen, als ik het goed heb, namelijk de toezegging rondom een jaarlijkse monitorupdate van de voortgang en betreffen de eventuele tekstuele aanpassing. Dan kijk ik naar de commissie.

Fractie CDA

Is er behoefte aan een tweede termijn?

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik zie handjes. Dan gaan we snel over naar de tweede termijn, en we beginnen bij het CDA.

Fractie Burgerbelangen

Onze vragen zijn afdoende beantwoord. Dank u wel. BurgerBelangen. Dank u wel, voorzitter. Ik wil in ieder geval de wethouder bedanken voor het beantwoorden van onze vraag en voor het meenemen

R.F.A.C. Creusen voorzitter

van de suggestie Rolducerveld. Mijn collega's Wetenkamp en Oerlemans willen graag nog wat aanvullende vragen stellen. De heer Wetenkamp. Binnen BurgerBelangen hebben wij een werkgroep die zich focust op de warmtetransitie. Vanuit deze werkgroep zijn we in contact gekomen met de bedenker van een Cesar warmte-

accu. Een Cesar warmte-accu is een hoogthermisch opslagsysteem dat de overcapaciteit van zonnepanelen in de zomer kan bewaren om in de winter huizen te verwarmen. Wat je hiermee doet is dat je energie over seizoenen heen kan tillen. Het systeem heeft een rendement van ongeveer 70 procent. Om 40 nieuwbouwwoningen te voorzien van warmte moet je denken dat het systeem de grootte heeft van één huis. We willen het college vragen om een onderzoek te doen of deze Cesar warmte-accu past binnen de woonvisie die we vandaag bespreken. Wat had ik nog meer? Wat de Ouderenpartij net aangaf, voorzitter, daar kwam de verwarring vandaan met de cv-ketels. De Ouderenpartij had het over 2026. Dat zou je daarmee wegnemen, je hebt dan geen verwarmingsketels meer nodig. In het begin van de presentatie lieten ze zo'n model zien, dat er raakvlakken zijn op verschillende domeinen. Dat is dit ook. Het neemt een plaats in van een huis. Het is ook heel erg duurzaam. Ik weet niet waar het moet liggen. Wij zijn er in ieder geval van overtuigd dat het systeem een enorme bijdrage kan leveren aan de klimaatdoelen die we met elkaar afgesproken hebben. Mochten mensen in de zaal de eerste keer hiervan horen, dan ben ik hartstikke bereid om vragen te beantwoorden. Ook de medemensen in onze warmtetransitiegroep

Fractie Burgerbelangen

kunnen hier uren over praten. Tot zover, dank u. Dank u wel. Zijn er nog meer vragen? Dan is het heer Oerlemans. Voorzitter, dank u wel. Als eerste mijn dank voor de beantwoording op de technische vragen. Die waren gewoon prima. Even het volgende: de voorgelegde woonvisie kan zeker op onze goedkeuring rekenen, maar dat was al duidelijk. Er worden bruto 1.350 huizen in Kerkrade gebouwd, waar na sloop nog steeds een plus van 600 woningen overblijft. Wij vinden dit bij BurgerBelangen een mooi streven en hopen dat dit plan daadwerkelijk tot uitvoering komt. Dat gaven ook andere collega's al aan: monitor dat stukje dan ook. Dit is naar onze mening ook een sterk en goed signaal om van die 'verstikkende krimpgedachte' af te komen die ons jaren parten en hoofdbrekens heeft gespeeld. We zijn echt blij dat we dat stukje hopelijk ook achter ons kunnen laten, en vooral dat we vooruit kijken. Een goed gevarieerd woningaanbod waar een mooie mix van jong en oud samenwonen, met voldoende groenvoorzieningen, zorgt voor een goed en aantrekkelijk vestigingsklimaat en zal onze stad weer in aantallen en ook in genot doen toenemen. Dat was het eerste stukje. Dan heb ik nog een vraag van een hele pagina. Even kijken. Voorzitter, graag wil ik namens BurgerBelangen aandacht vragen dat bij nieuwbouw of verbouwingen van appartementen c.q. loggia's genoeg of meer aandacht wordt besteed aan het leefoppervlak van balkons. Daarmee bedoel ik het aantal vierkante meters. Waarom vraag ik dat? Bij BurgerBelangen zijn we van mening dat als de balkons een stuk groter zouden zijn, er ook meer gebruik zal worden gemaakt van deze balkons. Hierdoor kun je meer genieten van het balkon en ga je er überhaupt gebruik van maken. Vaak is het ook maar een ding wat je hebt om allerlei dingen te parkeren. Dat zien we graag anders. Met grote balkons of loggia's ga je langer, ruimer en uitgeruster op je eigen balkon kunnen vertoeven c.q. afschakelen.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ook dit verruimt het woongenot. Het past trouwens ook prima bij de Vie-gedachte, zou ik zeggen. Dat waren mijn vragen.

Fractie Hart voor Vrijheid

Dan ga ik naar de VVD. Nee. Dank u wel, voorzitter.

Fractie PvdA

De overstap richting Hart voor Vrijheid. Nee, dank u wel. PvdA. Voorzitter, dank. Tot slot wat ons betreft nog een opmerking over de doelgroepen. Met name voortbordurend op de opmerking over arbeidsmigranten en vluchtelingen. Vanuit het Rijk wordt, als ze eenmaal uiteindelijk ooit tot een slotsom komen, ingezet op spreiding en dus op de verantwoordelijkheid van ook andere gemeenten. Dat betekent nog steeds dat we wel een verantwoordelijkheid blijven houden als gemeente Kerkrade. Die verantwoordelijkheid zouden we moeten blijven pakken. Dat zien we vooral ook als het gaat over arbeidsmigranten en de leefomstandigheden die vaak schrijnend zijn. Dat is een probleem voor de mensen zelf en voor de buurt. Dat is ook van invloed op de leefbaarheid en de beleving die er in de buurt leeft. Daar zouden we aandacht voor moeten blijven houden en die ook uitspreken, met name omdat heel veel doelgroepen een dringende behoefte aan woonruimte kunnen hebben. Denk ook aan situaties in echtscheidingen. We moeten ons niet uit elkaar laten spelen in verschillende doelgroepen, maar aan iedereen blijven denken.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Die oproep zou ik willen doen, zodat we allemaal,

Fractie Lokaal Alternatief

en dus ook andere gemeenten, onze verantwoordelijkheid nemen. Helder. Lokaal Alternatief. Dank u wel, voorzitter. We zijn in ieder geval content met het antwoord betreffende de woonzorgvisie, dat daar in ieder geval in Kerkrade vaart achter wordt gezet.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Zeker zeer nodig. Verder zijn wij akkoord met de woonvisie zoals die er ligt. Dank u wel. Ons Kerkrade.

Fractie SP

Wij hebben niks verder, voorzitter. Dank u. De SP. Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog een paar opmerkingen. Eerst wil ik bij de PvdA aansluiten wat betreft het vluchtelingenbeleid en migranten enzovoort. Ik vind dat ook andere gemeentes hun verantwoordelijkheid moeten nemen. Daarin heeft de wethouder gelijk. Wij hebben onze eigen verantwoordelijkheid, en daar moeten we goed naar kijken en goed mee omgaan. Er zijn echt schrijnende situaties, woonsituaties. Dan wil ik terugkomen op een opmerking van de Ouderenpartij, die zei: "Onderzoek heeft uitgewezen dat ouderen toch het liefste op zichzelf blijven wonen

R.F.A.C. Creusen voorzitter

en niet in een verzorgingshuis." Dat heb ik niet gezegd, ouderen hebben dat niet gezegd. Het beleid van Meander is erop gericht om ouderen langer in eigen regie thuis te laten, met adequate zorg van alle partners die daarbij betrokken zijn. Oké, want ik wil iets daarover zeggen. U weet dat de SP bezig is met zorgbuurthuizen, dat is kleinschalig. Ik denk als mensen goed voorgelicht worden... Als ik nu kijk naar de schrijnende de situatie vaak in verpleeghuizen, eerlijk is eerlijk, waar mensen op een kamertje zitten en voor de rest niks kunnen doen, ook door te weinig aan het personeel en zo. Een zorgbuurthuis is een kleinschalig iets waar mensen meer bij elkaar zijn en een kleine oppervlakte hebben, maar waar ze wel meer kunnen doen. Ik zou ervoor pleiten om daar ook naar te kijken. Da scheelt in het bouwen van woningen. Mensen hebben onderling ook veel meer contacten met elkaar, los van de zorg die ze van buitenaf krijgen. Daar wil ik toch even op wijzen en een beetje voor pleiten. Mag ik daar een vraag op stellen? Ogenblikje, het gaat via de voorzitter. Het standpunt is helder, dus we gaan verder met de SP.

Fractie SP

Ik was al bijna klaar, voorzitter. Dat warmtesysteem wat BurgerBelangen aangaf, daar wil ik het eens over hebben.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dat vind ik heel interessant. Dank u wel.

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

Voorzitter, dank u wel. U bent hartstikke welkom. Ja, dank u wel. Tot zover, voorzitter. Wil de Ouderenpartij nog iets toevoegen? We hebben geen andere vragen, maar ik wil opmerken dat ik het een suggestieve opmerking vind als we het hebben over verpleeghuizen. Dan zou ik u graag willen uitnodigen om een kijken te nemen bij Lückerheide waar mensen met zorg goed behandeld worden en waar op dit moment

R.F.A.C. Creusen voorzitter

veel activiteiten georganiseerd worden, met heel veel vrijwilligers om de mensen zo'n mooi mogelijk verblijf en een thuis te geven. Dat wil ik even opmerken. De discussie is duidelijk.

Fractie SP

Beiden verschillen hier van mening. Nee, nee. Ik zeg ook niet alle verpleeghuizen.

Fractie CDA

Ik zeg dat er schrijnende situaties zijn.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Oké, dan is de inperking helder. Dan ga ik verder naar het CDA. Wij zijn akkoord. De derde ronde intussen, maar we zijn akkoord. Helder, prima. Dan ga ik snel richting de wethouder. We blijven akkoord.

T.W. Weijers wethouder

We hebben een aantal aanvullende vragen en wellicht nog wat toezeggingen. Voorzitter, om te beginnen BurgerBelangen. Het warmtesysteem waarover gesproken wordt. Ik merk dat er interesse is. Die interesse is er bij ons zeker ook. De suggestie die gedaan wordt te onderzoeken in relatie tot de woonvisie. Ik zou daarvan willen adviseren te onderzoeken in relatie tot de transitievisie warmte, daar is collega-wethouder

Van Drunen mee bezig. Daar sluit dat heel goed op aan. Het is niet direct iets wat in een woonvisie thuishoort, denk ik. Het is wel goed om er iets mee te doen, maar dan moeten we het intern doorleiden

R.F.A.C. Creusen voorzitter

naar de juiste portefeuillehouder. Dan is het goed om dat met elkaar te verbinden.

Fractie Burgerbelangen

Is dat helder voor BurgerBlenagen? We leiden het door richting de portefeuille van de heer Van Drunen.

T.W. Weijers wethouder

De heer Van Drunen van duurzaamheid. Duidelijk, ja. Dan zal het terugkomen en aan bod komen bij de transitievisie warmte. Die zal op een later tijdstip hier terugkomen in de raad. Dan het aantal woningen, 1.350 woningen noemde de heer Oerlemans. Daar wil ik benadrukken dat het minimaal 1.350 woningen zijn. Dat hebben we ook heel helder naar voren gebracht. Die ambitie is er zeer zeker. Dan had u het nog over nieuwbouw, verbouw, en aandacht voor de leefoppervlakte op de balkons. Daar zullen wij in ieder geval aandacht voor gaan vragen bij de corporaties en de ontwikkelaars. Op het moment dat jullie hier nieuwe plannen naar voren zien komen, is dat ook een punt waar we steeds op kunnen terugkomen, mocht dat niet toereikend ingevuld zijn. Daar kunt u zeer zeker alert op blijven. Dat zullen wij aan de voorkant meegeven. Dan de PvdA, die had het over de doelgroep en de verantwoordelijkheid die we daarin hebben. Bij zowel arbeidsmigranten als vluchtelingen zullen we die verantwoordelijkheid zeer zeker nemen. Dat doen we ook. Wat ik alleen daarmee wilde zeggen is dat we niet ongebreideld sociale huurwoningen moeten toevoegen, want dan roep je het eigenlijk ook op je af. Dat moeten we vooral niet willen. De verantwoordelijkheid in relatie tot vluchtelingen wordt genomen. Daar is collega-wethouder Roland ook volop mee bezig. Ten aanzien van arbeidsmigranten willen we ook vanuit deze visie duidelijk maken dat wij niet willen dat zij in kamerverhuur terechtkomen, maar in reguliere woningen. Het heeft ook met woonkwaliteit van deze mensen te maken, dat vinden we een hele belangrijke. Tenslotte nog de suggestie van de SP, het zorgbuurthuis. Dat zullen we intern meegeven richting de collega's die bezig zijn met de woonzorgvisie. Ik denk dat het een prima suggestie is om die te verkennen.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dat kan hier in het najaar terugkomen. Dan denk ik dat we hem gehad hebben. In ieder geval dank voor de suggesties zover. De toezeggingen staan hier genoteerd en die nemen wij mee. Dan ga ik naar de cruciale vraag: nemen we het mee als bespreekstuk of akkoordstuk? Ik zie de duimpjes omhoog. Zo te zien is het aangenomen als akkoordstuk.

7 Ontwerpbesluit beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Het wordt als akkoordstuk meegenomen naar de raad. Dank u voor de toelichting. Dan gaan we snel door naar agendapunt zeven, ontwerpbesluit beleidsregel woningsplitsing en de gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023. Dezelfde mensen zijn hiervoor uitgenodigd, zij zitten reeds aan de tafel. Ik geef de wethouder graag het woord voor een korte toelichting.

T.W. Weijers wethouder

Er gaat iemand aanschuiven! De heer Van den Berg, welkom. Voorzitter, dank u wel. Het doel van de actualisering van de beleidsregel staat helder beschreven: leegstand en verloedering tegengaan en waardevolle bebouwing behouden, waarmee bijdrage wordt geleverd aan een veilige en leefbare woonomgeving. Wij zagen namelijk in de afgelopen jaren dat er aanvragen met goede plannen voorbijkwamen, maar deze voldeden niet aan de voorwaarden. Er waren bovendien wat onduidelijkheden. Het leek ons goed, omdat we nu de woonvisie voorleggen,

R.F.A.C. Creusen voorzitter

om dan ook dit te actualiseren. Vandaar dat het nu hier vandaag voorligt.

Fractie CDA

Mochten er vragen of opmerkingen zijn, dan horen we dat graag. Dank u wel. Prima, dan gaan we snel door naar de eerste ronde. Ik ben begin nu echt bij het CDA. Dank u wel, voorzitter. Hoe vaak ben ik aan de beurt deze keer? Het is prima om bestaande regelingen bij de tijd te brengen en in een beleidsregel op te nemen. Argumentatie om dit in de genoemde gevallen te doen

Fractie Burgerbelangen

en onder voorwaarden mogelijk te maken, dat is helemaal helder. Vanuit ons geen vragen op dit moment. BurgerBelangen. Dank u wel, voorzitter. Als het actualiseren en samenvoegen van deze beleidsregels verloedering en leegstand tegengaat, daarbij ervoor zorgt

R.F.A.C. Creusen voorzitter

dat waardevolle gebouwen behouden blijven, en het ook nog zorgt voor een leefbare woonomgeving, dan kunnen wij alleen maar positiviteit

Fractie VVD

hierover uitspreken. Dank voor deze korte toelichting. De VVD. Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, wij zijn voorstander van dit voorstel en wij geven ook een positieve zienswijze af. Wel zouden we ook hier, net als bij het vorige punt, jaarlijks een soort update willen zien om de resultaten in de raad...

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Zodat we kunnen zien welke panden er zijn gesplitst, er gesplitst gaan worden, wat het heeft opgeleverd,

Fractie Hart voor Vrijheid

en wat er gaat gebeuren om eventueel bij te sturen?

Fractie PvdA

Ik dank u. Hart voor Vrijheid. Dank u wel, voorzitter. Geen verdere vragen. De PvdA. Dank, voorzitter. In principe een goed voornemen. We hebben daar één kanttekening bij die meer gaat over de voorwaarden die je zou kunnen verbinden aan het verlenen van een vergunning, van een toestemming. Wat we in het verleden hebben gezien is dat we enerzijds splitsing en uiteraard kamerverhuur hebben verboden, zijn tegengegaan. Tegelijkertijd hebben we gezien in de historische linten dat er een ander probleem was, namelijk leegstand, die net zo'n verloedering met zich meebrengt in de wijken als kamerverhuur en splitsing met zich meebrengen. We moesten daar iets mee. We zien tegelijkertijd ook dat, waar dit soort panden worden aangepakt, dat staat ook in de stukken, voorgevels bijvoorbeeld niet werden aangepast. De oude winkelpui zat erin. Daarmee hebben de buurt en waarschijnlijk ook de bewoners nog niet de voordelen die je ervan zou moeten krijgen. Nu is de esthetische kant van het verhaal in het stuk meegenomen. Er kan nu worden gestuurd op: prima, mag je doen, maar je winkelpui moet je aanpassen en de gevel moet eruit gaan zien als een woning. Dan denk ik: dat zijn waarschijnlijk nog steeds verouderde panden die niet verduurzaamd zijn. Zou je daar niet een extra regel voor moeten opnemen en extra voorwaarden aan kunnen verbinden waardoor je zegt: "Oké, dat mag je doen. Je moet voor het straatbeeld enkele aanpassingen esthetisch doen. Zorg ook dat je gelijk een verduurzamingsslag staat, bijvoorbeeld op isolatie of welk gebied dan ook.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dat ligt natuurlijk aan het pand." Die suggestie zouden wij willen meegeven om te kijken

Fractie Lokaal Alternatief

of we daar een extra slag mee kunnen slaan. Tot zover.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Helder. Lokaal Alternatief.

Fractie Ons Kerkrade

Dank u wel, voorzitter. Wij vinden het ook een goed voorstel. Verder geen vragen, we gaan akkoord. Dank u wel. Ons Kerkrade. Dank u wel, voorzitter. Een goed verhaal, duidelijk. Ik heb nog één vraag en dat heeft te maken met de woonoppervlakte, die dient minimaal 75 vierkante meter te zijn, niet een begrepen bergruimte voor fietsen en dergelijke. Hier is een afwijking mogelijk. Kan u aangeven welke de minimale woonoppervlakte dient te zijn? Ik kan terug naar zes.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Welke criteria dient men aan te dragen om de oppervlakte

Fractie SP

naar beneden bij te stellen? Dank u, dat was het eerste. Ik dank u. SP. Dank u, voorzitter. We kunnen ons vinden in de argumenten van leefbaarheid en veiligheid die naar voren worden gebracht, om over te gaan tot de hier voorgestelde wijzigingen. Vandaar dat we dit een goed idee vinden. Dat er nadrukkelijk wordt gekeken naar onder andere levensbestendigheid van de te realiseren woningen is ook in onze zin, waarbij we wel de vraag hebben of het hier huur- of koopwoningen betreft. Worden die gebouwen verbouwd door de huidige eigenaar of worden ze opgekocht door een woningvereniging of anders?

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Wordt hierbij gedacht aan bepaalde prijssegmenten, zowel indien koop als indien huur.

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

Tot zover. Dank u, voorzitter. Dank u. Last but not least, de Ouderenpartij. Dank u wel, voorzitter.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Een goed plan om de leegstand terug te dringen

T.W. Weijers wethouder

en daarmee een leefbare stad te creëren. Ik ga naar de wethouder. Dank u wel, voorzitter. Te beginnen met de VVD. Jaarlijkse resultaten hier terugleggen, dat gaan we zeer zeker doen. Graag zelfs. Ik denk dat dat ook de boel scherp houdt. Dan de PvdA, die had het over voorwaarden zoals bijvoorbeeld isolatie, het verduurzamen. Daarvan kan ik aangeven dat het in ieder geval wenselijk is. De vraag is alleen of het afdwingbaar is, maar daar kan de heer Van den Berg zo meteen iets over toelichten. Dan Ons Kerkrade, die had het over de woonoppervlakte van minimaal 75 vierkante meter. Een afwijking is mogelijk, dat hebben we ook in de woonvisie gezegd. Dan hebben we het over specifieke gevallen. Stel dat je daarmee een casus kunt rondkrijgen op een specifieke locatie, dan kunnen we ons voorstellen dat we daarin meegaan. We hanteren als uitgangspunt 75 vierkante meter om daarmee de kwaliteit te borgen. Dat wil zeggen dat maatwerk mogelijk is indien noodzakelijk blijkt.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dat willen we echter niet op voorhand al weggeven, want dan zie je overal dat iedereen komt met kleinere aantallen. Ze willen natuurlijk uiteindelijk ook zoveel mogelijk geld verdienen. Ik zie een vragend gezicht bij de heer Vleugels.

Fractie Ons Kerkrade

Ik wil toch vragen wat uiteindelijk de minimale oppervlakte mag zijn. Iedereen kan wel komen. Dan zit de ene dadelijk op 60 en dan komt de ander 59, en zo ga je uiteindelijk verder. Kunt u aangeven dat bijvoorbeeld 60 of 65 vierkante meter echt minimaal is?

T.W. Weijers wethouder

Ook dat is niet hard te zeggen. Dat is juist de ruimte die we willen voorbehouden. Als er uiteindelijk specifiek één woning tussen zit met 55 vierkante meter en de rest voldoet, en je gaat daarmee een dermate belangrijk pand weer op orde brengen, dan is dat een afweging. Die afweging moet je dan kunnen maken. Die ruimte zouden we heel graag hebben om specifiek maatwerk te leveren per project, en ons niet al - wat ik eigenlijk ook eerder vandaag zei - niet in beton te gieten en daarmee alles te blokkeren. Dat wil je zien te voorkomen. We denken vooral in mogelijkheden en niet in het blokkeren van. In feite is het minimaal 75 vierkante meter, tenzij.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Er moeten wel hele goede argumenten zijn om daarvan af te wijken, want dat gaan we niet al te gauw doen. Dat is de insteek. Helder. Geen keiharde eis.

T.W. Weijers wethouder

Prima, we gaan verder met de beantwoording. Dan waren er een aantal vragen vanuit de SP in relatie tot de huur- of koopwoning, prijssegmenten. Dat kan variëren, maar daar kan de heer Van den Berg zo meteen meer over vertellen.

R. van den Berg gemeente Kerkrade

Tot zover in eerste instantie. Dank u wel. Allereerst met betrekking tot die voorwaarden. Ik denk dat met betrekking tot de voorgevel daar... Er staat in dat de uitstraling moet passen bij een woning. Als het een winkel is geweest, dan moet dat passen bij woonuitstraling. Daar proberen we te sturen. Met betrekking tot

de duurzaamheidsvoorwaarden. Je hebt natuurlijk de regels uit het bouwbesluit die gelden. Daar moet altijd aan worden voldaan. Je mag daar niet veel strengere eisen aan stellen, dat is niet toegestaan. We proberen daar wel ook op te wijzen. Er wordt ook gevraagd: welke duurzaamheidsmaatregelen denkt u te treffen? Dat daar wel actief over wordt nagedacht, dat zeker.

S. Vreuls-Essers gemeente Kerkrade

De SP vroeg wat voor woningen het zijn. Wij merken dat het best wel diverse aanvragen zijn. Soms is het eigenaar, soms is het iemand die interesse heeft in een pand en dan bij voorbaat vraagt aan de gemeente voordat hij gaat kopen: "Mag ik dit gaan opsplitsen of niet?" De ene keer is het koop, de andere keer is het huur. We kunnen met de monitor aangeven dat het best variërend is. Dat is ook met de prijssegmenten. De ene is iets goedkoper, de ander iets duurder. Dat heeft ook te maken met de woonoppervlakte. Sommige appartementen zijn 110 à 120 vierkante meter, die zijn over het algemeen wat duurder als dat ze meer die 75 vierkante meter hebben. Het is niet te zeggen: ze moeten dit of dat. Ze moeten voldoen aan wat we in de woonvisie hebben aangegeven,

R.F.A.C. Creusen voorzitter

ook aan de kwaliteitseisen. Ik neem aan dat alle vragen zijn beantwoord. We hebben één toezegging, die staat genoteerd, rondom het opsplitsen.

Fractie PvdA

Is er behoefte aan een tweede termijn? De PvdA, aan u het woord. Dank. Ik heb een vervolgvraag als het gaat om de verduurzaming. Als ik kijk naar artikel vijf, naar de weigeringsgronden, dan wordt verwezen naar artikel vier, de samenhang met ander beleid. Waar ik met name naar op zoek ben, is waar we het in het vorige agendapunt over hadden, bijvoorbeeld als je kijkt naar het huisvesten van arbeidsmigranten. Je denkt: ik heb hier een pand en dat wil ik gebruiken voor dat soort doelgroepen. Omdat het een verouderd pand is, is het ontzettend tochtig aan alle kanten. We passen wel de gevel aan, maar we gaan er mensen in zetten. Dan zou het wellicht kunnen voldoen aan de voorwaarden die erin staan. Tegelijkertijd is dit een ongezonde leefomgeving. Ik ben op zoek naar welke mogelijkheden je dan hebt als gemeente om daar aan de voorkant op te sturen, anders dan alleen een investeerder waarschijnlijk vragen: wat zijn eigenlijk je ideeën? Dat is natuurlijk erg vrijblijvend. Als het antwoord uiteindelijk is: als gemeente ben je helemaal gebonden en het mag niet, dan moeten we ons helaas daar tevreden mee stellen.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Als er mogelijkheden zouden zijn om daar nader invulling aan te geven,

T.W. Weijers wethouder

dan ben ik daar heel benieuwd naar. Dan hebben we daar oren naar. U bent op zoek naar mogelijkheden. De wethouder. Dat is een ingewikkelde. In ieder geval vanuit het bouwbesluit, en dan ook handhaven. Dat is natuurlijk een mogelijkheid. Daarnaast, mochten de woningen via de corporatie lopen, dan heb je er wat meer grip op. In het particuliere wordt dat een hele lastige. zoals de heer Van den Berg zei: "We zullen dat in ieder geval steeds uitspreken en duidelijk maken, heb daar aandacht voor vanuit, vanuit leefbaarheid

R.F.A.C. Creusen voorzitter

en voor de inwoners zelf." Echt hard iets daarover opnemen, dat word een hele ingewikkelde.

Fractie PvdA

Oké. Heeft u nog een vraag? Ja, kort hierop aanvullend. Is het een idee dat we verder gaan uitzoeken of dat mogelijk is? Dat we dit gewoon laten lopen richting de raad,

T.W. Weijers wethouder

maar dat we er later op kunnen terugkomen of daar misschien mogelijkheden zijn? Ik heb namelijk het idee dat het misschien nog niet helemaal zeker is.

R. van den Berg gemeente Kerkrade

De wethouder. Ik kijk nog een keer naar de heer Van den Berg, maar volgens mij was het duidelijk. We hebben er wel eens naar gekeken en uitgebreid onderzocht of het mogelijk is.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Het bouwbesluit is limitatief in die zin, dus daar kan je niet van afwijken. Dat mag niet. Oké, het zij zo. Wederom een cruciale vraag: bespreekstuk of akkoordstuk. Wie vindt het een akkoordstuk. Oké, dan gaat het als akkoordstuk naar de raad

8 Ontwerpbesluit zienswijze ontwerpwijzigingsbegroting 2023 en ontwerpbegroting 2024 Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

met de geformuleerde toezegging. Dan gaan we naar het volgende agendapunt. Dat is agendapunt acht, ontwerpbesluit zienswijze ontwerpwijzingsbegroting 2023 en ontwerpbegroting 2024 betreffende Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg. Hiervoor is uitgenodigd wethouder Van Drunen, en hij wordt bijgestaan door de heer Stevens en de heer Fischer. Welkom, heren.

M.M.L. van Drunen wethouder

Ik geef graag het woord aan de wethouder voor een korte inleiding. Het is één van de vele gemeenschappelijke regelingen die voor een zienswijze in de commissie komt. Deze is wat minder duurdan de vorige, dan de andere die we de afgelopen keren gehad hebben. Dit gaat over de RUD. Het is een wijziging van de begroting van 2023 plus de ontwerpbegroting van 2024. Daar moeten we iets meer voor betalen voor 2023 als gevolg van kosten van het personeel wat omhoog gaat. Voor 2024 is het omdat we andere functies erbij krijgen voor de bodemtaken die we van de provincie krijgen en die ook door de provincie betaald worden. Dat kost nu wat meer geld en dat willen we eigenlijk met behulp van de reserves onder de streep op nul maken, dus dat het minder geld voor ons kost.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Daarvoor gebruiken we nu de reserves.

Fractie CDA

Als jullie vragen hebben, dan graag. Dank voor de toelichting, wethouder. Dan ga ik over naar de eerste ronde, het CDA. Dank u wel, voorzitter.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

De begrotingswijzigingen zijn volkomen navolgbaar.

Fractie Burgerbelangen

Voor ons is daar heel weinig aan toe te voegen, en op dit moment ook geen vragen. Dank u wel. Dan is het de buurt aan BurgerBelangen. We hebben kennis genomen van de inhoud van de begrotingswijziging en de ontwerpbegroting die nu voorliggen, voorzitter. Beide voorstellen geven aan dat we mee moeten in de kostenstijgingen om de boel een beetje draaiende te houden. Dat is met alle onderdelen waarmee we nu te maken hebben. Zowel de nota van toelichting als de brief van 21 maart waren hartstikke helder.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

We hebben een vraag gesteld, die is naar tevredenheid beantwoord. In de eerste termijn hebben we geen vragen. Door naar de VVD. Dank u wel, voorzitter. De wijzigingen zijn duidelijk, we hebben verder geen vragen. Hart voor Vrijheid.

Fractie Lokaal Alternatief

Dank u wel, voorzitter.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Wij hebben ook geen vragen. De PvdA. Wij sluiten ons erbij aan. Lokaal Alternatief, dat gaat snel. Heeft ook geen vragen.

Fractie SP

Dan krijgen we Ons Kerkrade. Duidelijke uitleg, geen vragen. SP. Wij hebben wel vragen, maar de uitleg is duidelijk. Voorzitter, we zien dat zich helaas een aantal omstandigheden voordoen waardoor meerkosten moeten worden gemaakt. Een aantal zaken werden in de vorige begroting aangekondigd en zijn dan ook geen verrassing. Wat ons wel zorgen baart is dat er een probleem is om personeel te werven om de toezichtscapaciteit op pijl te houden. Toezicht houden is natuurlijk een kerntaak van de RUD. We hopen dan

ook dat hier geen bottleneck ontstaat als belemmering voor het adequaat toezicht te kunnen houden, met als mogelijk gevolg schade aan het milieu, aan de gezondheid van de werknemers en omwonenden. Graag worden we op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Verder zijn we op zoek gegaan naar vacatures van RUD die op hun eigen website staan of bij vacaturewebsites als Werkzoekende.nl, Jobbird, Nationale Vacaturebank, Banenrijklimburg, en Indeed. Daar konden we geen vacatures vinden. Overigens wel van andere advies of inspectie over vergunningverlenende bedrijven inzake het milieu. Dit lijkt ons niet erg handig gezien het nijpend tekort aan personeel. We vragen ons af of hiervoor een bepaalde reden is, en zouden willen voorstellen om te kijken of de vacatures op de gangbare zoeksites

R.F.A.C. Creusen voorzitter
kunnen worden geplaatst om personeel te krijgen. Tot zover, voorzitter. Dank u wel.

Fractie Ouderenpartij Kerkrade
Heeft u soms interesse? Nee, niet meer. De Ouderenpartij.

R.F.A.C. Creusen voorzitter
Dank u wel, voorzitter. De exploitatiebijdrage is helder en duidelijk. Wij sluiten ons aan bij alle vorige sprekers. Dan naar de wethouder voor de beantwoording.

M.M.L. van Drunen wethouder
Ja, de SP. Het ging over het beleid van de RUD. Daar weet ik eigenlijk niks van. Ik kan dat schriftelijk beantwoorden. Hier zijn al twee sites ontdekt waar wel de vacatures van de RUD staan: Banenrijklimburg en op hun eigen site. Dus ze staan er wel. Op de eigen site, dat zeiden we ook. Ook op Banenrijklimburg.

R.F.A.C. Creusen voorzitter
Voor de rest ken ik het HR-beleid niet. Volgens mij moeten ze altijd zorgen dat ze voldoende personeel krijgen. Als ze te weinig hebben, zullen ze vacature stellen. Is er behoefte aan een tweede termijn? Geen handjes. Dan komt wederom de vraag: akkoordstuk of bespreekstuk? Akkoordstuk. Wederom een akkoordstuk door naar de raad. Dank u, heren, voor uw aanwezigheid.

9 Lijst van toezeggingen

R.F.A.C. Creusen voorzitter
Geen toezeggingen, nee. Dan zijn we aangekomen aan agendapunt negen, lijst van toezeggingen.

10 Rondvraag

R.F.A.C. Creusen voorzitter
Zijn er opmerkingen rondom deze lijst van toezeggingen? Ik zie geen handjes. Dan ga ik door naar de rondvraag.

Fractie SP
Alleen de SP heeft een vraag voor de rondvraag. Aan u het woord. Dank u wel, het zijn overigens twee vragen. Voorzitter, nabij het Discovery Museum in Kerkrade staan een aantal artifacten, machines, uit de tijd van de mijnen, te weten een grote bol bij de spoorwegovergang en een stukje verder richting het museum een of andere reusachtige pomp of zoiets. Dan op het museum grote raderen en in de Kapellaan een mysterieuze koperen bol. Voor niet-ingewijden allemaal abstracte en de fantasie prikkelende objecten. Waarvoor ze hebben gediend of waar ze vandaan komen is niet duidelijk. De SP stelt dan ook voor om deze objecten als feitelijk zijnde museumstukken van een verklarend bord te voorzien over hun geschiedenis, en waarvoor ze hebben gediend. Dit ter informatie van de voorbijgangers, waaronder toeristen die Kerkrade bezoeken, over onze tradities, cultuur en historie. Dan willen we verder een opmerking maken met betrekking tot de toegankelijkheid voor de geïnteresseerde burger van de website van de gemeente Kerkrade, voor wat betreft de commissie- en raadsvergaderingen en de livestream. Naar onze mening is voor de meeste mensen hiervoor een zoektocht nodig die te omslachtig is en veel te lang duurt. Volgens ons draagt dit niet bij tot het meer bij de politiek betrekken van burgers. Integendeel zelfs.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

We zouden graag willen zien dat op de hoofdpagina van de site een directe link komt naar de vergaderstukken en de livestream. Dank u, voorzitter. We zullen uw vragen doorgeleiden. Ze staan inmiddels genoteerd. Dan ga ik over tot de sluiting. Voordat ik dat ga doen, ga ik terug naar de mededeling die ik aan het begin wilde doen. Dat is de mededeling rondom de heer Dave Lebens die de commissie per 1 juni gaat verlaten. Ofschoon hij fysiek niet aanwezig is wil ik hem van harte bedanken voor zijn bijdrage in deze commissie en hem alle goeds toewensen voor de toekomst namens jullie allemaal.

11 Sluiting

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dan rest mij jullie nog een behouden thuisreis toe te wensen. Tot de volgende keer. Dank u.

Gemeente Kerkrade

nr. 23it00547

Agenda Commissie Grondgebied en Economische Zaken

Datum	17-05-2023
Tijd	19:00 - 22:00
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	Roger Creusen
Toelichting	Commissieleden kunnen voorafgaand ook vragen stellen. Stuur uw vragen naar de griffie. Vragen en antwoorden worden ook opgenomen bij het betreffende agendapunt.

	Commissieleden kunnen voorafgaand ook vragen stellen. Stuur uw vragen naar de griffie. Vragen en antwoorden worden ook opgenomen bij het betreffende agendapunt.
1	**Opening door de voorzitter**
2	**Vragenuurtje**
3	**Spreektijd voor het publiek**
4	**Vaststelling van de agenda**
5	**Vaststelling van de besluitenlijst van de commissie GEZ van 12 april 2023**
6	**Ontwerpbesluit Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade**
7	**Ontwerpbesluit beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023**
8	**Ontwerpbesluit zienswijze ontwerpwijzigingsbegroting 2023 en ontwerpbegroting 2024 Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg.**
9	**Lijst van toezeggingen**
10	**Rondvraag**
11	**Sluiting**

Raadsgriffie

Bezoekadres:
Markt 1
Ambtenaar
Griffie
Telefax

Alle
leden van de Raadscommissies en
leden van het college B&W

Zaaknummer

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
			2 mei 2023

Onderwerp
Uitnodiging portefeuillehouders commissies 15, 16 en 17 mei 2023
Bijlage(n)
-0-

Onder verwijzing naar artikel 19 RvO–commissies worden de volgende personen uitgenodigd de vergaderingen bij te wonen:

Commissie AZM maandag 15 mei 2023 aanvang 19.00 uur

Harmonisatie BsGW	wethouder Paas
Ontwerpbesluit zienswijze ontwerpbegroting BsGW	wethouder Paas
Ontwerpbesluit ontwerpbegroting 2024 inclusief meerjarenraming 2025-2027 en begrotingswijziging 2023 Stadsregio Parkstad Limburg	wethouder Paas
Ontwerpbesluit zienswijze jaarrekening Veiligheidsregio Zuid-Limburg/MCC	burgemeester Dassen
Ontwerpbesluit zienswijze begroting Veiligheidsregio Zuid-Limburg/MCC	burgemeester Dassen

Commissie B&S dinsdag 16 mei 2023 aanvang 18.00 uur

IKC Droomhof	wethouder Schlangen
Ontwerpbesluit zienswijzen op de Begroting 2024 en Meerjarenraming 2025-2027 GR WOZL en GR WSP Parkstad	wethouder Roland
Ontwerpbesluit zienswijze Jaarrekening 2022, 1e Begrotingswijziging 2023 en pro forma ontwerpbegroting 2024 inclusief pro forma meerjarenraming voor 2025 en 2026 van de GR Kredietbank	wethouder Roland
Ontwerpbesluit zienswijze GR Omnibuzz: het jaarverslag 2022, de concept 2e begrotingsbijstelling 2023 en de concept begroting 2024 & het meerjarenperspectief 2025-2027	wethouder Paas
Martin Buber	wethouder Schlangen

Commissie GEZ woensdag 17 mei aanvang 19.00 uur

Ontwerpbesluit Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade	wethouder Weijers
Ontwerpbesluit beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023	wethouder Weijers
Ontwerpbesluit zienswijze ontwerpwijzigingsbegroting 2023 en ontwerpbegroting 2024 RUD	wethouder van Drunen

BESLUITENLIJST
Raadscommissie Grondgebied en Economische Zaken
12 april 2023

Nr. 23it00542

Voorzitter:
Dhr. R.F.A.C. Creusen (VVD)

Aanwezige raadsleden:
Dhr. M.H.A. Charlier (Lokaal Alternatief)
Dhr. J.P.J. Essers (Burgerbelangen)
Dhr. S.H.G. Gorissen (PvdA)
Dhr. A. Gramsma (Burgerbelangen)
Dhr. G.M.A. Haas (PvdA)
Dhr. R.T.A.L. Hoofs (CDA)
Mw. M.A.K.J. Laumann (SP)
Dhr. B.H.J.J. Oerlemans (Burgerbelangen)
Dhr. A.R.J. Otten (Hart voor Vrijheid)
Dhr. J. Rozema (Ons Kerkrade)
Dhr. M.M.K. Struver (Ons Kerkrade)
Dhr. R.L.K. Vinken (Burgerbelangen)
Dhr. H. Vleugels (Ons Kerkrade)

Afwezig m.k. :
Mw. A.M.J.N. Fischer-Otten (Ouderenpartij Kerkrade)
Dhr. J.A. Severins (Burgerbelangen)
Mw. T.J.M. Vroomen (Ons Kerkrade)

Niet-raadsleden:
Dhr. A.H.M. van Beek (SP)
Dhr. M. Dubbelt (PvdA)
Dhr. M.A. Heijnen (CDA)
Dhr. H.G. Housen (Burgerbelangen)
Dhr. D.J.J. Lebens (Burgerbelangen)
Dhr. M.A.A. Luurssen (Lokaal Alternatief)
Dhr. B.G.H. van Putten (VVD)
Dhr. L.M.J. Souren (Ouderenpartij Kerkrade)
Dhr. D.H.B. Wetenkamp (Burgerbelangen)

Eveneens aanwezig:
Wethouder T.W. Weijers
Wethouder A.M.J. Geers
Dhr. R. Burgers (domein Burger)
Dhr. M. Greco (werkvoorbereider/adviseur Gebouwen, domein Stad)
Dhr. M. Hazen (MC Advisory)
Dhr. A. Schobben (adviseur verkeer en vervoer, domein Stad)
Dhr. R. van Bergen (beleidsmedewerker verkeer en vervoer, domein Stad)

Dhr. D.G.M.G. Franssen (griffier)

Naslagwerk op basis van de ondertiteling van de vergadering kunt u terugvinden:
Agenda Kerkrade - Commissie Grondgebied en Economische Zaken woensdag 12 april 2023 19:00 - 22:00 - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl)

1 Opening door de voorzitter
De voorzitter opent de vergadering en maakt melding van de afwezigen.
Hij trekt een lootje ter bepaling van de spreekvolgorde en wel nr. 1. SP heeft vandaag het eerste recht van spreken.

2 Vragenuurtje
Er zijn geen vragen gesteld voor het vragenuurtje.

3 Spreektijd publiek
Namens stichting Werkplaats K maken de heren Lex Smeets (voorzitter) Jos Reinders (bestuurslid) gebruik van de spreektijd voor publiek. Ze maken gebruiken van de mogelijkheid om met de commissie van gedachten te wisselen waarbij ze zich richten op agendapunt 6 herontwikkeling van het voormalige schoolgebouw Sancta Maria als onderdeel Flexiforum 2023.

4 Vaststelling van de agenda
De agenda wordt conform vastgesteld.

5 Vaststelling van de besluitenlijst van de commissievergadering GEZ van 14 maart 2023
De besluitenlijst wordt conform vastgesteld.

6 Ontwerpbesluit herontwikkeling van het voormalige schoolgebouw Sancta Maria als onderdeel Flexiforum 2023

Ter inleiding wordt een presentatie gegeven door de heer Hazen.
Wethouder Weijers beantwoordt de (vooraf) gestelde vragen met ambtelijke ondersteuning van de heren Burgers, Greco en Hazen.

Dhr. Charlier (Lokaal Alternatief) onthoudt zich van deelname aan de beraadslaging omdat hij als voorzitter van stichting volkstoneel Kerkrade mogelijk een toekomstig huurder is van Sancta Maria.

Naar de raad: ja, als bespreekstuk.
Wethouder Weijers levert indien mogelijk nog voor de raadsvergadering de beantwoording van de vraag van de PvdA over de overkapping van de parkeerplaatsen aan en indien mogelijk wordt het voorstel hierop aangepast.

De commissie adviseert de raad het volgende besluit te nemen:

Instemmen met het bijgevoegde ontwikkelingsplan Sancta Maria als onderdeel van Flexiforum en een verzoek aan de Raad voorleggen voor het beschikbaar stellen van een ontwikkelingskrediet van € 1.752.000,00 inclusief niet verrekenbare BTW.
Op basis van het bijgevoegd plan wordt de Raad van de gemeente Kerkrade gevraagd omtrent de volgende zaken te besluiten:

- In te stemmen met het ontwikkelingsplan Sancta Maria
- In te stemmen met het ontwikkelingskrediet ad € 1.752.000,00 incl. niet verrekenbare BTW t.b.v. de voorgestelde investeringen
- In te stemmen met het doen van een subsidie aanvraag incl. energieadvies teneinde de investeringskosten voor de gemeente te verlagen.
- In te stemmen met het aanbesteden conform het gemeentelijke aanbestedingsbeleid.
- Op grond van artikel 55 Gemeentewet, juncto artikel 5.1 Woo geheimhouding te leggen op het Investeringsoverzicht (1), Meerjaren exploitatie overzicht (2) en Planning (3) om bedrijfseconomische belangen van de gemeente.

Toezeggingen: --
Openstaande vragen:
(PvdA) Is het mogelijk om de parkeerplaatsen duurzaam te overkappen bijvoorbeeld met zonnepanelen of vegetatie?
(PvdA) Is het mogelijk om de historie, onderwijs en kunst, van het gebouw te vereeuwigen in kunst in of rondom het gebouw in samenwerking met stichting werkplaats K?
(CDA) Krijgt graag een vergelijking tussen het in eigen beheer aanpakken van Sancta Marian en het in de verkoop zetten?
(commissie breed) de commissie wil geïnformeerd worden over de voortgang gesprekken tussen gemeente en Sancta Maria, met de volgende aandachtspunten: kijk naar huur in het gerenoveerde gebouw met maatschappelijke huur en subsidie, ook kijken naar kleinere locaties en particuliere locaties?

7 Ontwerpbesluit inzake vaststellen Mobiliteitsplan Kerkrade

De fractie van de SP heeft een motie ingediend:

De raad van de gemeente Kerkrade
Overwegende dat

- *de toegankelijkheid van mobiliteit voor iedereen, een ambitie in het mobiliteitsplan van Kerkrade is*
- *Een hoofdopgave uit het mobiliteitsplan is, het tegengaan van vervoersarmoede en borgen van voldoende aanbod OV en deelmobiliteit*

- *De mogelijkheid van vervoer een belangrijk voorwaarde is, voor het voorkomen van eenzaamheid en sociaal isolement*
- *Eenzaamheid niet bevorderlijk is voor een goede gezondheid in al zijn facetten*
- *De hoogte van het inkomen hierin een belangrijke bepalende rol kan spelen*
- *In een tiental steden en regio's binnen Nederland, het openbaar voor burgers vanaf de AOW-leeftijd met korting gereisd kan worden of het reizen gratis is*

Constaterende dat
- *Er in Kerkrade veel ouderen zijn met een laag pensioen of enkel AOW*
- *De kosten voor levensonderhoud enorm zijn gestegen*
- *Een aantal ouderen daarmee niet of niet meer over de financiële middelen beschikt voor het kunnen bekostigen van het gebruik van een auto*
- *Het openbaar voor iemand met een klein pensioen of enkel AOW erg duur is*
- *Het deelnemen aan het sociaal leven hieronder lijdt*
- *Een klein inkomen voor een gepensioneerde kan leiden tot een isolement met alle gevolgen van dien.*

Verzoekt het college
Een onderzoek te starten naar de mogelijkheden om het reizen binnen Parkstad voor gepensioneerden in Kerkrade goedkoper te maken.
Daarbij de volgende mogelijkheden in acht te nemen;
- *Gratis reizen binnen Parkstad*
- *Goedkoper reizen binnen Parkstad, ook in de piekuren van de vervoersmaatschappijen.*

Een terugkoppeling te geven aan de Raad in het laatste kwartaal van 2023, voor de behandeling van de begroting.

En gaat over tot de orde van de dag.

Ter inleiding wordt een presentatie gegeven door de heer Schobben.
Wethouder Geers beantwoordt de gestelde vragen met ambtelijke ondersteuning van de heren Schobben en van Bergen.

De fractie van de SP houdt de motie aan naar aanleiding van toezegging 13 van de wethouder.

Naar de raad: ja, als akkoordstuk.

De commissie adviseert de raad het volgende besluit te nemen:

I. Het vaststellen van het Mobiliteitsplan Kerkrade.

De in de nota van toelichting genoemde bijlage 'communicatieplan' ontbreekt nog. Op het moment dat deze bijlage gereed is wordt deze nog nagezonden.

Toezeggingen:
13, wethouder Geers zegt toe om de raad/commissie te informeren over de uitkomsten van het lopende onderzoek naar verkeersarmoede, dit naar aanleiding van de motie SP – onderzoek naar gratis/goedkoper openbaar vervoer voor ouderen.
14, wethouder Geers zegt toe om het uitvoeringsplan n.a.v. het mobiliteitsplan schriftelijk aan de commissie te laten toekomen. Er zit een fasering in de uitvoering, de uitvoeringsplannen worden daardoor ook gefaseerd vastgesteld. De eerste twee jaar informeert de wethouder de commissie over de plannen.

Openstaande vragen: -

8 Lijst van toezeggingen

De lijst van toezeggingen wordt conform vastgesteld.

9 Rondvraag

Dhr. Gorissen (PvdA) informeert de commissie dat ze het college gevraagd hebben om voortvarend aan de slag te gaan met het meldpunt ongewenst verhuurgedrag. Dat is een verplichting uit de Wet goed verhuurderschap.

10 Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21:20 uur.

B E H A N D E L B R I E F

Registratienummer: 23it00507

Het Presidium van de gemeente Kerkrade, handelend met mandaat van de gemeenteraad – ex artikel 3a lid 1 van het Reglement van orde voor de vergaderingen van de raadcommissies ter voorbereiding van de vergaderingen van de raad der gemeente Kerkrade – stelt de hieronder gekozen commissie(s) voor om in de openbaarheid te doen behandelen, het onderwerp:

Onderwerp

'Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade'

Algemene informatie

Dit onderwerp is toegekend aan de commissie:	**Te behandelen d.d.:**
Grondgebied en Economische Zaken	17 mei 2023

Aanleiding / toelichting

De 'Regionale Woonvisie Parkstad Limburg, lokale Woonvisie gemeente Kerkrade 2017-2021' loopt ten einde. Daarom heeft de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering (verder te noemen: 'BC W&H') van de stadsregio in 2021 het adviesbureau Circusvis de opdracht gegeven voor het opstellen van een nieuwe regionale Woonvisie met lokale uitwerkingen: 'Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade' (verder te noemen: 'Woonvisie')

De BC W&H heeft op 16 februari 2023 ingestemd met de ontwerpversie van het regionale deel van de Woonvisie. Vervolgens heeft de BC W&H deze versie ter consultatie aan de stakeholders toegezonden. Er zijn 6 reacties ingediend. Deze heeft de BC W&H op 30 maart 2023 behandeld. Slechts 1 reactie heeft geleid tot een aanpassingsvoorstel van de Woonvisie. Deze gaat over de status van de Woonvisie: als bouwsteen voor het volkshuisvestingsprogramma na inwerkingtreding van de Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting. Tevens is er een verduidelijking van de context voor de gemeenteraad toegevoegd (zie verder onder kopje 'argumenten van de nota van toelichting, punt 5')

Het college heeft op 7 maart 2023 ingestemd met het lokale deel van de ontwerp Woonvisie. Deze heeft openbaar ter inzage gelegen. Hierop zijn 4 reacties ingediend. De reacties vormen geen aanleiding voor het aanpassen van het lokale deel van de Woonvisie.

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Daarnaast zijn een aantal ambtelijke reacties gemaakt. Deze vormen geen inhoudelijke aanpassing van de ontwerp Woonvisie. Wel worden aantal zaken meer verduidelijkt. Tevens betreft het tekstuele reacties en aanpassingen op de vormgeving.

Zowel de regionale als de lokaal ingediende reacties zijn opgenomen in de 'Nota reacties bij de regionale en lokale Woonvisie'. (zie bijlage 4) Deze is door het college op 25 april 2023 behandeld.

De gemeenteraad is het bevoegd gezag voor vaststelling van de totale Woonvisie: zowel het regionale als het lokale deel. Daarom wordt de gemeenteraad gevraagd om o.a. kennis te nemen van de ingekomen reacties, de voorgestelde wijzigingsvoorstellen en het vaststellen van de Woonvisie voor Kerkrade.

Kader / afbakening

Begroting hoofdstuk 8 'Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing'

Wijze van behandelen

Doel:

Ter besluitvorming door de Raad

Aard van het onderwerp:

Eigen/ nieuw beleid

Vorm:

Schriftelijke stukken:	Reeds toegezonden		
Mondelinge toelichting: Ja		Tijdsduur	5 minuten minuten
Presentatie: Ja, Toelichting door S. Vreuls en A. Zinken		Tijdsduur	10 minuten minuten
Anders, namelijk:		Tijdsduur	minuten

Bestuurlijke verantwoordelijke(n)

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Wethouder Weijers

Ambtenaren en externen

Aanwezig zullen zijn:

Externen:

Stadsregio Parkstad Limburg: Suzanne Lipsch, programmamanager wonen en/of Jan Rademaker, programmamedewerker wonen

Ambtenaren:

Susanne Vreuls-Essers, beleidsmedewerker wonen
Axel Zinken, beleidsmedewerker wonen

Bijlage(n)

zie raadsstukken

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 23it00508

Sector: Stad	**Kerkrade,** 25 april 2023

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.: 23it00508

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 23Rb027, inzake de 'Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade' aan.

In de nota van toelichting, nr. 23Tl025, die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Gemeente Kerkrade

Ontwerpbesluit

Nr.: 23Rb027

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,

- Dat de 'Regionale Woonvisie Parkstad Limburg, lokale Woonvisie gemeente Kerkrade 2017-2021' geactualiseerd moet worden conform de Woningwet 2015;
- dat de 'Ontwerp Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade' met ingang van 16 maart 2023 gedurende 4 weken voor een ieder ter inzage heeft gelegen;
- dat van deze ter inzagelegging op de voorgeschreven wijze openbare kennisgeving is gedaan;
- dat daarnaast er een consultatieronde heeft plaatsgevonden door de Stadsregio Parkstad Limburg onder Stakeholders over het regionale deel van de ontwerp regionale woonvisie;
- dat gedurende de inzagetermijn van 6 respondenten reacties zijn ontvangen op het regionale gedeelte en van 4 respondenten een reactie op het lokale gedeelte van de ontwerp woonvisie, alsmede 4 ambtelijke reacties;
- dat deze reacties zijn verwerkt in een nota van reacties.

kennis genomen hebbende van,

- de nota van toelichting, nr. 23Tl025, behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen in de GEZ d.d. 31 mei 2023

gelet op,

- **programma:** begroting hoofdstuk 8 'Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing'
- **gemeentelijk/regionaal beleidskader:** de woonvisie wordt het nieuwe regionaal/gemeentelijk beleid
- **wetsartikel:** Woningwet, artikel 42, lid 1

I. De Nota 'Reacties bij de Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade, welke als bijlage 4 bij dit besluit is gevoegd, vast te stellen;
II. De ontwerp 'Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade', welke als bijlage 1 bij dit besluit is gevoegd, mede naar aanleiding van bijlage 1, gewijzigd vast te stellen en tevens aan te merken als bouwsteen voor het volkshuisvestingsprogramma na inwerkingtreding van de Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting;
III. De vigerende 'Regionale Woonvisie Parkstad Limburg, Lokale Woonvisie gemeente Kerkrade 2017-2022' in te trekken.

Documentnummer:

IV. De ‘Herstructureringsvisie voor de woningvoorraad Parkstad Limburg’ vastgesteld door de Parkstadraad in december 2009, in te trekken.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 31 mei 2023.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Documentnummer:

Gemeente Kerkrade

Nota van toelichting

Nummer.: 23Tl025	**Kerkrade, 5 april 2023**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 23Rb027

Onderwerp
Vaststellen 'Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade'

Beslispunten
1. De Nota 'Reacties bij de Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade, welke als bijlage 4 bij dit besluit is gevoegd, vast te stellen;
2. De ontwerp 'Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade', welke als bijlage 1 bij dit besluit is gevoegd, mede naar aanleiding van bijlage 4, gewijzigd vast te stellen en tevens aan te merken als bouwsteen voor het volkshuisvestingsprogramma na inwerkingtreding van de Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting;
3. De vigerende 'Regionale Woonvisie Parkstad Limburg, Lokale Woonvisie gemeente Kerkrade 2017-2022' in te trekken.
4. De 'Herstructureringsvisie voor de woningvoorraad Parkstad Limburg' vastgesteld door de Parkstadraad in december 2009, in te trekken.

Inleiding
De 'Regionale Woonvisie Parkstad Limburg, lokale Woonvisie gemeente Kerkrade 2017-2021' loopt ten einde. Daarom heeft de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering (verder te noemen: 'BC W&H') van de stadsregio in 2021 het adviesbureau Circusvis de opdracht gegeven voor het opstellen van een nieuwe regionale Woonvisie met lokale uitwerkingen: 'Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade' (verder te noemen: 'Woonvisie')

De BC W&H heeft op 16 februari 2023 ingestemd met de ontwerpversie van het regionale deel van de Woonvisie. Vervolgens heeft de BC W&H deze versie ter consultatie aan de stakeholders toegezonden. Het college heeft op 7 maart 2023 ingestemd met het lokale deel van de ontwerp Woonvisie. Deze heeft openbaar ter inzage gelegen.

Zowel de regionale als de lokaal ingediende reacties zijn opgenomen in de 'Nota reacties bij de regionale en lokale Woonvisie'. (zie bijlage 4) Deze is door het college op 25 april 2023 behandeld.

De gemeenteraad is het bevoegd gezag voor vaststelling van de totale Woonvisie: zowel het regionale als het lokale deel. Daarom wordt de gemeenteraad gevraagd om o.a. kennis te nemen van de ingekomen reacties, de voorgestelde wijzigingsvoorstellen en het vaststellen van de Woonvisie voor Kerkrade.

Doelstelling
Vaststellen van de 'Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade', zodat de gemeente en de regio Parkstad Limburg nieuw en actueel woonbeleid hebben.

Argumenten

1) Waarom een nieuwe Woonvisie?

De vorige Woonvisie betrof de periode 2017 t/m 2021. Deze is nog wel vigerend, maar sinds 1 januari 2022 staat in de Woningwet dat iedere gemeente verplicht is om een actueel volkshuisvestelijk beleid te hebben. Dit vormt namelijk de basis voor prestatieafspraken tussen de gemeente, corporaties en de huurdersorganisaties. De oude Woonvisie loopt ten einde. Er zijn veel nieuwe ontwikkelingen op de woningmarkt en er is nieuw en aanstaande regelgeving opgesteld. Daarom dient de Woonvisie geactualiseerd te worden.

2) Volkshuisvestelijke opgaven & actuele ontwikkelingen

- De volkshuisvestelijke opgaven zijn de afgelopen jaren sterk veranderd en zijn weer nationale prioriteit geworden. De opgave was in de vigerende Woonvisie 2017-2021 vooral gericht op vervanging en vernieuwing van de bestaande voorraad en herbestemming, in plaats van op uitbreiding. Met het nieuwe rijksbeleid wordt fors gestuurd op nieuwbouwproductie van betaalbare woningen en op een fair share in de verdeling van sociale huur. De herstructureringsopgave waarvan in de Woonvisie 2017-2021 geconstateerd werd, dat die verschoven was van de huursector naar de koopsector is nog steeds aan de orde. Maar in voorliggende Woonvisie komt daarbij ook vanuit leefbaarheid de component nieuwbouwproductie bij. De BC W&H heeft de ambitie uitgesproken minimaal bruto 7.500 woningen (1350 voor Kerkrade) te realiseren in 10 jaar tijd tot en met 2031, maar heeft daarbij ook gemarkeerd, dat de ogen niet gesloten worden voor de herstructureringsopgaven in de wijken. In de Woondeal Limburg (afspraken tussen het Rijk, de provincie, de regio's en de gemeenten) heeft Parkstad de nieuwbouwambitie van 7.500 woningen én de herstructurering van 8.000 woningen benoemd (omgerekend naar de looptijd van de Woondeal tot en met 2030).
- In voorliggende Woonvisie wordt de relatie gelegd met aspecten als leefbaarheid, veranderingen in het sociale domein, die effect hebben op de volkshuisvestelijke opgaven, duurzaamheid, klimaat en (historische) waarde. Deze elementen vormen de context en soms ook randvoorwaarde voor volkshuisvesting en de rol die de gemeente hierin kan of moet nemen. Door de programmalijnen van het Rijk en nieuwe en bestaande wetgeving, lopen er meer dan ooit veel en complexe dwarsverbanden tussen de diverse domeinen en met stakeholders van binnen en buiten de overheid. De burger staat centraal en wordt zoveel mogelijk betrokken. Dit gebeurt veelal lokaal, maar heeft ook in de aanloop op voorliggende Woonvisie een belangrijke rol gespeeld.
- De lijn die al bij de vigerende Woonvisie was ingezet dat ouderen langer zelfstandig thuis blijven wonen wordt voortgezet. Wat nieuw is, is de regie die vanuit het Rijk meer wordt opgelegd aan provincie en gemeenten als het gaat om (de huisvesting van) aandachtsgroepen: beleid 'Thuis voor iedereen' en wetvoorstel 'Versterking regie volkshuisvesting'. In de voorbereiding op de Woonvisie is hieraan veel aandacht besteed, maar is ook geconstateerd, dat de verdieping op dit thema moet plaatsvinden in de Woonzorgvisies die de gemeenten naar verwachting conform de nieuwe wet 'Versterking regie volkshuisvesting', uiterlijk 1 januari 2026 moeten vaststellen. Lokaal vinden hiervoor al voorbereidingen plaats. En regionaal is pas gestart met het 'Koplopersproject' om te komen tot een gezamenlijke regionale woonzorgvisie. In de reacties op de ontwerp Woonvisie die voor wat betreft het regionale gedeelte ter consultatie is aangeboden aan stakeholders en die voor zowel het regionale als het lokale gedeelte ook nog via publicatie in het kader van inspraak ook nog ter inzage heeft gelegen, wordt door enkele respondenten duidelijk de zorg uitgesproken over de concrete invulling van dit specifieke onderdeel. Het is zaak dat de gemeenten hen de komende periode actief te betrekken bij de voorbereidingen op de woonzorgvisie.

3) Kaders

De Woonvisie staat niet op zichzelf. Zowel op landelijk, provinciaal, regionaal als lokaal niveau zijn er diverse vigerende beleidskaders en wetten die van invloed zijn bij de vorming en status van deze Woonvisie. De

Woonvisie is conform deze kaders en wetten tot stand gekomen en ingevuld. Voor een toelichting op deze kaders wordt verwezen naar bijlage 5.
Zie ook kopje 'rechtmatigheid, punt 2'

4) Inhoudelijke toelichting van de Woonvisie:

De Woonvisie heeft als oogmerk (motto): "Kansrijk wonen voor iedereen, nu en in de toekomst". Dit is verwerkt in 3 strategieën, die ieder in een hoofdstuk zijn uitgewerkt op regionaal en lokaal niveau.
Veel van wat in de Woonvisie staat, doen we al als regio en gemeente.
Nieuw is in ieder geval het andere perspectief: kwaliteit en vernieuwing staat centraal.
Ook is er in deze Woonvisie nog meer samenhang met andere beleidsvelden zoals leefbaarheid, zorg en duurzaamheid.
De Woonvisie gaat uit van 3 strategieën, die zijn uitgewerkt in een regionale visie en de lokale uitwerking. De 3 strategieën zijn:

1. Kansrijk wonen
2. Kansrijke woonomgeving
3. Nu en in de toekomst

In bijlage 3 is een samenvatting opgenomen van de highlights van de Woonvisie.

5) Nota van ingekomen reacties regionaal en lokaal

Zoals hiervoor aangegeven heeft de BC W&H het regionale deel van de Woonvisie ter consultatie aan de stakeholders voorgelegd in de periode 17 februari tot 17 maart. Dit was geen officieel wettelijke openbare inzageprocedure. Stakeholders hebben hun reactie bij de BC W&H kunnen indienen.
Het college heeft de ontwerp Woonvisie wel openbaar ter inzage gelegd in de periode 16 maart t/m 12 april 2023. Eenieder kon een reactie indienen gericht aan het college van B&W.
De ingekomen lokale en regionale reacties zijn in 1 document verwerkt: de 'Nota van reacties bij de ontwerp Regionale en Lokale Woonvisie'. Zie bijlage 4.
Hieronder volgt een korte toelichting op de ingekomen reacties.

a. Regionale reacties

- De BC W&H heeft 6 reacties ontvangen.
- Het valt op dat de indieners de gedefinieerde opgaven en de koers van de ontwerp Woonvisie onderschrijven. Ze zijn dan ook allemaal gedurende een periode van ruim anderhalf jaar nauw betrokken geweest bij de voorbereidingen op de Woonvisie en de vraagstukken die daarbij ter tafel kwamen.
- Het merendeel van de ingediende reacties gaat over de uitvoering van de Woonvisie na vaststelling, over de regie op de uitvoering en over de raakvlakken met de andere domeinen zoals zorg en welzijn, maar wordt ook aandacht gevraagd voor de stapeling van eisen die vanuit themavelden als duurzaamheid leiden tot verdere verzwaring boven op de al aanwezige volkshuisvestelijke opgaven als leefbaarheid en disbalans in de woningmarkt.
- De reacties uit de inspraak leiden niet zozeer tot aanpassing van de ontwerp Woonvisie die ter inzage heeft gelegen, maar tot een oproep - ook aan andere disciplines binnen de gemeente - om oog te houden voor uitvoerbaarheid van alle visies en kaders.
- Slechts 1 regionale reactie leidt tot een aanpassingsvoorstel van de Woonvisie.
  Deze gaat over de status van de Woonvisie, die in het ontwerp nog niet volledig aansluit bij het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting. De woonvisie moet namelijk gezien worden als een bouwsteen voor het volkshuisvestingsprogramma.
  In de ontwerp Woonvisie staat nu:

"heeft de status van 'Woonprogramma' volgens het Wetsvoorstel Versterking Regie op de Volkshuisvesting".

In de nota van inspraak wordt het voorstel gedaan de tekst aan te passen naar:

'Deze Woonvisie komt in de plaats van de Regionale Woonvisie Parkstad Limburg 2017 – 2021 onderdeel Kerkrade en is aan te merken als bouwsteen voor het volkshuisvestingsprogramma na inwerkingtreding van de Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting.'

Om het juridisch goed te verankeren wordt naast deze tekstuele wijziging uw gemeenteraad specifiek gevraagd om de Woonvisie aan te merken als bouwsteen voor het volkshuisvestelijk programma. Daarom is beslispunt 2 toegevoegd. (zie ook onder kopje 'rechtmatigheid, punt 2').

- Uit de reacties blijkt dat, alhoewel de context van de ontwerp Woonvisie voor de indieners duidelijk is, deze context ook voor u als raad goed geschetst moet worden. De context is:
  - Er is nog veel nieuwe en gewijzigde wetgeving aanstaande. Dat impliceert, dat de uitwerking daarvan nog niet in con creto in de ontwerp Woonvisie kan staan. Wel wordt in de ontwerpvisie al geanticipeerd op de nieuwe lijn van het Rijk en op de Woondeal Limburg die 9 maart jongstleden ondertekend is. Het concreet inregelen en vertalen van de Woonvisie zal de komende jaren onder meer gebeuren in de lokale en regionale prestatieafspraken en in het regionale en lokale uitvoeringsprogramma. Dit gebeurt onder verantwoordelijkheid van het college en van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering.
  - Wonen heeft veel samenhang met bepaalde thema's uit andere domeinen. Er kunnen met een Woonvisie echter geen concrete beleidsmatige keuzes gemaakt worden, die onder de bevoegdheid van andere domeinen vallen. Bij de voorbereiding van de Woonvisie is wel nadrukkelijk stilgestaan bij raakvlakken met en afstemming geweest met de andere domeinen. Dat zal andersom ook gebeuren als bijvoorbeeld de woonzorgvisie wordt opgesteld als die raakvlakken krijgt met volkshuisvesting. Veel partijen zijn gedurende de hele voorbereiding van de ontwerp Woonvisie nadrukkelijk betrokken geweest bij de verkenning over wat er nu wel en wat er niet zal worden meegenomen in de Woonvisie. Zij hebben aan de voorkant meegegeven wat ze wensen en verwachten en op onderdelen (bijvoorbeeld hoe om te gaan met het thema 'aandachtsgroepen') hebben zij zich in werkgroepen mee kunnen buigen over de te kiezen insteek. Van de aanstaande woonzorgvisie is overwogen of die al meteen binnen de voorliggende Woonvisie gerealiseerd kon worden. In de Woonvisie 2017-2022 is een voorzichtige eerste aanzet gedaan binnen de kaders en bevoegdheden. Inmiddels en vrij recent is de sturing vanuit het Rijk op dit gebied substantieel toegenomen en liggen momenteel wetsvoorstellen voor om dit ook wettelijk in te regelen. Dit geeft de contouren weer voor uitwerking gedurende de komende jaren. Mede als gevolg hiervan lag het niet voor de hand al meer verstrekkende uitspraken over de woonzorgvisie te doen in de Woonvisie dan wat nu voorligt. Zie de Woonvisie als belangrijke bouwsteen om de Woonzorgvisie op te laten aansluiten en visa versa.
  - Een ander voorbeeld in dit kader is het feit, dat in de ontwerp Woonvisie wordt aangesloten bij vigerend beleid van de gemeenteraad op het gebied van duurzaamheid.
  - Het is niet de intentie om in een Woonvisie tot een uitputtende lijst met afspraken te komen. Een visie heeft tot doel een stip op de horizon te zetten, die voor een geruime periode houvast geeft zodat partners de koers van de gemeente kennen en kunnen helpen deze in gang te zetten en in te vullen.
  - De ontwerp Woonvisie bevat en bepaalde mate aan beleidsvrijheid. Deels zijn bepaalde aspecten echter niet zelfstandig bepaald, maar zijn de een gevolg van bijvoorbeeld landelijke richtlijnen. Bijvoorbeeld richtlijnen die op het gebied van wonen voortvloeien uit:
    - de herziene Woningwet 2015
    - de Nationale Woon- en Bouwagenda
    - het Programma Woningbouw
    - het Programma Een thuis voor iedereen

- het Programma Betaalbaar wonen
- het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid
- het Programma Verduurzaming gebouwde omgeving
- het Programma Wonen en zorg voor ouderen
- het Wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting
- de Nationale Prestatieafspraken Corporaties

o Verder is bij het opstellen van de ontwerp Woonvisie gebruik gemaakt van een groot aantal onderzoeken in opdracht van Parkstad en andere relevante bronnen. Een overzicht hiervan treft u aan in bijlage 6.

b. Lokale reacties

- Het college heeft op 7 maart 2023 ingestemd het lokale deel van de ontwerp Woonvisie.
- Deze heeft openbaar ter inzage gelegen van 16 maart t/m 12 april.
- Het college heeft op 25 april 2023 de nota van reacties behandeld.
- Op hoofdlijnen worden door de indieners complimenten gegeven over de Woonvisie en wordt deze ook inhoudelijk onderschreven.
- De reacties zijn geschreven vanuit een constructieve houding.
- De reacties betreffen aandacht voor de uitvoering en om deze samen op te pakken. Onder meer door het actualiseren c.q. nieuw opstellen van de huidige meerjarige prestatieafspraken. Een oproep die alleen maar onderschreven kan worden. En waarvoor ook reeds een bestuurlijk overleg gepland is.
- Een indiener heeft zowel regionaal als lokaal een reactie gegeven. Beide reacties hebben een grote overlap. Hierop is dan ook de reactie van de BC W&H van 30 maart van toepassing.
- Tevens werd door een indiener gewezen op de aanwezige hoofdspanningsverbinding Terwinselen-Vegla waarbij bij woningbouw rekening gehouden moet worden.
- De lokale reacties leiden niet tot aanpassing van de ontwerp Woonvisie.

c) *Ambtelijke reacties*

- De begrippenlijst is sinds de ontwerp Woonvisie in samenspraak met de andere gemeenten aangepast. Voorstel is om deze begrippenlijst integraal over te nemen: zie bijlage 8.
- In paragraaf 4.3 onder het kopje ‘doelgroepen’ (zie pag. 20 ontwerp Woonvisie) staat dat het rijk heeft voorgeschreven dat iedere gemeente in 2024 moet beschikken over een woonzorgvisie. Inmiddels is gebleken dat in het wetsvoorstel Versterking regie Volkshuisvesting pas de verplichting geldt per 1-1-2026. Kerkrade is thans bezig met het opstellen van de woonzorgvisie en gaat door met dit proces zodat eind 2023 een document gereed is. Dit behoeft geen aanpassing van de Woonvisie. De gemeenteraad is hierbij wel geïnformeerd over de stand van zaken.
- In bijlage 3 van de Woonvisie staan de uitgangspunten voor de kwaliteit van woningen. Het voorstel is om het volgende daaraan toe te voegen:
  ‘Hardheidsclausule:
  Indien vanwege bijzondere omstandigheden niet kan worden voldaan aan de kwaliteitsrichtlijn woningkwaliteit (o.a. minimaal 75m² g.b.o. woonoppervlakte), dan is in specifieke geval(-en) maatwerk mogelijk. Het college van B&W kan besluiten af te wijken van het bepaalde in de beleidsregel na ontvangst van een uitvoerige gemotiveerde toelichting van initiatiefnemer.’
- De titel van de ontwerp Woonvisie zoals in Kerkrade ter inzage was:
  ‘*Ontwerp Regionale Woonvisie Parkstad Limburg, lokale Woonvisie gemeente Kerkrade 2023 t/m 2027’*.
  De Stadsregio heeft de titel ontwerp Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade. Daarnaast gaan de andere regiogemeenten en de Stadsregio uit van de periode 2023-2028.

Om aan te sluiten bij de overige Parkstadgemeenten en de Stadsregio wordt voorgesteld wordt om de titel en periode aan te passen naar

'Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade'.

d) Conclusie v.w.b. voorstel aan de raad

- de Woonvisie als bouwsteen voor het volkshuisvestingsprogramma aan te merken;
- de ambtelijke voorstellen te verwerken in de Woonvisie
- de tekst in de Woonvisie conform aan te passen;
- de ontwerp Woonvisie conform gewijzigd vast te stellen.

Ter verduidelijking is in bijlage 9 een 'was-wordt-overzicht' opgenomen.

e) Behandeling lokale reacties

- Na vaststelling van de Nota van reacties en de Woonvisie door de raad, ontvangen alle indieners per brief de Nota van reacties. Daarbij worden ze hartelijk bedankt voor het geven van hun reactie. De BC W&H stuurt deze v.w.b. de regionale reacties en het college v.w.b. de lokale reacties.

Proces totstandkoming Woonvisie

De totstandkoming van de ontwerp Woonvisie 2023-2028 is als volgt verlopen:

- 1 april 2021: besluit van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering om voorbereidingen te treffen voor een nieuwe Woonvisie.
- 30 september 2021: opdracht aan bureau Circusvis voor het opstellen van een rapportage over de belangrijkste inhoudelijke kwesties die in de aanloop naar en aanvullend op de reguliere elementen in een Woonvisie, zouden moeten worden geadresseerd.
- 16 december 2021: Raadsinformatiebijeenkomst inzake voornemen om een nieuwe Woonvisie op te stellen.
- Oktober 2021-februari 2022 gesprekken door bureau Circusvis met veel belanghebbenden en bewoners in de wijken en verslaglegging daarvan in een zogenaamde synopsis: een weergave van de 13 belangrijkste onderwerpen waarin voor het maken van de Woonvisie keuzes gemaakt moesten worden. Deze keuzes hebben later in 2022 geleid tot een eerste uitwerking in de zogenaamde contourennotitie voor de ontwerp Woonvisie. Besloten is, om geen besluiten te nemen in de aanloop op de verkiezingen. De Bestuurscommissie hechtte er waarde aan om de nieuwe colleges hierbij in positie te brengen.
- Op 3 februari 2022 heeft de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering ingestemd met het Woonbehoefteonderzoek 2022-2032 als één van de bouwstenen voor de Woonvisie.
- Mei-juli 2022: Gedurende deze tussenperiode na de verkiezingen en collegevorming zijn de belangrijke aandachtspunten uit het collegeprogramma geraadpleegd. Verder is er met de ambtenaren wonen van de 7 gemeenten en Parkstad een scenarioanalyse door Circusvis uitgevoerd om te kijken welke maatregelen in ieder geval uitgevoerd zouden kunnen worden (no-regret) en welke maatregelen scenarioafhankelijk van economische en sociale ontwikkelingen zijn en om flexibiliteit vragen. Daarnaast heeft er een Veerkrachtanalyse plaatsgevonden (bijlage 10).
- 12 september 2022 Raadsinformatiebijeenkomst Parkstad gemeenten (fysiek en digitaal).
- 21 oktober 2022 visiedag van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering met het Regionaal Overleg Woningcorporaties Parkstad en met het Ministerie van BZK in het teken van de ontwerpversie van de Woonvisie in relatie tot de Regionale Prestatie Afspraken Parkstad (tussen Parkstad, de gemeenten, het ROW en de huurders verenigd in het Regionaal Overleg Huurdersorganisaties), de

Nationale Prestatieafspraken Corporaties (tussen Aedes, het Rijk en o.m. de VNG), de aanvraag voor de nieuwe Regio Deal en flexwonen.

- November 2022 en januari 2023: wederom gesprekken van Circusvis met bewoners in diverse wijken en ambtelijke invulling van de lokale onderdelen van de ontwerpversie van de Woonvisie door de gemeente.
- 25 november 2022 visiedag van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering over de Contourennotitie van de ontwerpversie van de Woonvisie, over de relatie met de woonruimteverdeling door de corporaties en over de Woondeal Limburg.
- 15 december 2022 heeft de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering ingestemd met de zogenaamde Contourennota waarin de contouren van de Woonvisie geschetst werden. Daarbij een toelichting voor de wijze waarop aan de 13 kwesties uit de synopsis invulling gegeven is. de ontwerpversie is vervolgens uitgewerkt in een ontwerpversie van de Woonvisie.
- 20 januari 2023 behandeling van de 1e ontwerpversie van het regionale deel van de ontwerp Woonvisie gedurende een visiedag van de Bestuurscommissie.
- op 31 januari 2023 een bijeenkomst plaatsgevonden met de besturen van alle huurdersorganisaties van de corporaties in Parkstad. Daarin zijn de contouren van de ontwerp Woonvisie besproken. Aandachtspunten vanuit de huurders:
    - De relatie met de woonzorgvisie en de behoefte aan regionale sturing op het proces;
    - De invloed van de Woonvisie op de lokale prestatieafspraken (lokale proces en inhoudelijke afstemming tussen meerdere corporaties en huurdersorganisaties in een gemeente);
    - Het betrekken van de particuliere markt;
    - Sturing op de realisatie van 30% sociaal;
    - De lokale afstemming over de Woonvisie met de huurdersorganisaties i.h.k.v de besluitvorming: de formele en informele rol daarbij van de huurdersorganisaties.
- Op 9 februari 2023 is het regionale deel van de ontwerp Woonvisie gepresenteerd aan circa 80 stakeholders uit het bedrijfsleven (ontwikkelaars, makelaars en beleggers), aan de provinciale en rijksoverheid, en aan de huurdersbelangenvertegenwoordiging in Parkstad, aan de corporaties binnen Parkstad, aan Aedes (de landelijke belangenvertegenwoordiging van de corporaties) en aan het programmabureau van Nationaal Programma Heerlen Noord.
- 16 februari 2023 behandeling van het definitieve ontwerpversie van het regionale deel van de Woonvisie door de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering en het besluit om dit onderdeel voor consultatie op 17 februari te verspreiden onder alle 140 stakeholders met het verzoek om reflectie voor 17 maart 2023. Besloten is dat de formele inspraak via de gemeenten verloopt. De 7 gemeenten leggen elk de integrale Woonvisie ter inzage conform de bij de gemeenten geldende inspraakprocedure.
- 16 februari 2023: tevens besluitvorming van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering over de Woondeal Limburg
- 9 maart 2023: Ondertekening van de Woondeal Limburg met het Rijk, de Provincie en de corporaties door de voorzitter van de Bestuurscommissie (wethouder Weijers).
- 30 maart 2023 behandeling van de 6 reacties van stakeholders op het regionale deel van de ontwerp Woonvisie en beslissing dienaangaande van de Bestuurscommissie ten aanzien van het al dan niet verwerken van de reacties naar de definitieve versie. De reacties hebben inhoudelijk geen aanleiding gevormd om het regionale deel van de ontwerpversie van de Woonvisie aan te passen (zie bijlage 4Nota van Reacties). Wel heeft dit geleid tot een meer uitgebreide toelichting in voorliggend raadsvoorstel.

- 25 april 2023 behandeling van het definitieve ontwerp van het lokale deel van de Woonvisie door het college van Burgemeester en wethouders en het besluit om de ontwerp Woonvisie voor inspraak vrij te geven conform de vigerende gemeentelijke inspraakprocedure. De inspraak is ingegaan op 16 maart 2023 en duurde tot en met 12 april 2023. De ingekomen reacties hebben inhoudelijk geen aanleiding gevormd om het lokale deel van de ontwerpversie van de Woonvisie aan te passen (zie bijlage 4 Nota van Reacties). Verder heeft het college het besluit genomen de ontwerpversie van de Woonvisie ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad en in de aanloop daarnaar op 17 mei 2023 te behandelen in de commissie GEZ. De gemeenteraad neemt dan een besluit over de ontwerpversie en de voorgestelde aanpassingen n.a.v. de ingekomen reacties. Tezamen wordt dit verwerkt in een definitieve versie van de Woonvisie.

Rechtmatigheid:

1) Woningwet

Sinds 1 januari 2022 staat in de Woningwet dat iedere gemeente verplicht is om een actuele Woonvisie te hebben. Deze mag maximaal over 5 jaar gaan. De Woonvisie vormt de basis voor prestatieafspraken tussen de gemeente, corporaties en de huurdersorganisaties.

2) Wetsvoorstel Versterking Regie Volkshuisvesting i.r.t. Woonvisie

Het Rijk heeft het Wetsvoorstel Versterking regie Volkshuisvesting in voorbereiding. De wet zal naar verwachting in 2026 in werking treden. Overleg met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over dit wetsvoorstel en de impact hiervan op de ontwerp Woonvisie, leidt tot volgende bepaling:

De Woonvisie kan worden vastgesteld als bouwsteen en inbegrepen worden in het volkshuisvestingsprogramma. Na vaststelling van de Omgevingsvisie door de gemeenteraad en na het in werking treden van de Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting, dient de gemeente vanaf 2026 een volkshuisvestingsprogramma uit te werken. Het college van B&W stelt dit volkshuisvestingsprogramma vast. De Woonvisie kan volgens het Ministerie van BZK worden aangemerkt als één van de bouwstenen voor dit volkshuisvestingsprogramma. Een andere bouwsteen zal bijvoorbeeld de nog op te stellen woonzorgvisie zijn.

3) Inspraak

De ontwerp Woonvisie heeft ter inzage gelegen conform de ‘Inspraakverordening gemeente Kerkrade 2004’, artikel 4 lid 1 en 2. (De nieuwe Participatieverordening was ten tijde van inzage nog niet vastgesteld)

4) Bevoegdheden

- De Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering van de Stadsregio Parkstad Limburg is conform de ‘Gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg’ annex het ‘Instellingsbesluit bestuurscommissies 2014’ bevoegd om regionaal beleid voor te bereiden en vervolgens ter vaststelling aan te bieden aan de gemeenteraden van de 7 Parkstadgemeenten.
- Het college van Burgemeester en Wethouders is bevoegd om lokaal beleid voor te bereiden en vervolgens ter vaststelling aan te bieden aan de gemeenteraad.
- Het vaststellen van kaderstellend beleid met doorwerking naar gemeenten, als bijvoorbeeld voorliggende Woonvisie, is een bevoegdheid van de afzonderlijke gemeenteraden.

5) Openbare kennisgeving

- Na vaststelling wordt een wettelijk verplichte openbare kennisgeving (publicatie) geplaatst conform de procedure afd. 3.4 van de Awb.
- De Woonvisie treedt de dag na publicatie in werking.

6) Reikwijdte Woonvisie

- Deze woonvisie vervangt de Regionale Woonvisie Parkstad Limburg, Lokale woonvisie gemeente Kerkrade 2017-2021. Aan uw gemeenteraad wordt gevraagd in beslispunt 3 om deze oude visie officieel in te trekken.
- De 'Herstructureringsvisie voor de woningvoorraad Parkstad Limburg' vastgesteld door de Parkstadraad in december 2009, bleef vigerend bij vaststellen van de Woonvisie 2017-2021, maar wordt vervangen door de nieuwe Woonvisie. Aan uw gemeenteraad wordt derhalve gevraagd om de herstructureringsvisie in te trekken. Dit staat in beslispunt 4.
- De 'Regionale woningmarktprogrammering 2019-2022' blijft vigerend. Jaarlijks vindt sinds 2019 een update plaats met de plannen die lopende het jaar zijn toegevoegd of afgerond en of afgevoerd. Dit wordt voortgezet en neemt juist aan belang toe met het oog op de afspraken in de Woondeal Limburg en de ambities en opgaven in de ontwerp Woonvisie 2023-2028.
- De 'Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg' is op 28 september 2016 door uw gemeenteraad vastgesteld. Dit beleid blijft vigerend. Aanvullend op dit kader zijn in de jaren 2017 tot en met 2022 diverse beleidsregels door de Bestuurscommissie vastgesteld en een handreiking opgesteld, die gelden als toelichting of duiding van de afspraken in de Structuurvisie Wonen Zuid Limburg. Verder zijn er ook beleidsregels vastgesteld, die tot versoepeling van de kaders van de Structuurvisie hebben geleid. In bijlage 5 treft u onder de kop Zuid Limburg informatie over alle geldende kaders en beleidsregels aan die ook voor de andere 15 gemeenten in Zuid Limburg gelden.

Kanttekeningen
Niet van toepassing.

Financiën
Niet van toepassing.

Communicatie
1) Regionaal

De indieners van de reacties op de regionale delen van de ontwerp Woonvisie worden door de voorzitter van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering geïnformeerd over het voorstel dienaangaande aan uw gemeenteraad in bijlage 4 Nota van Reacties.

2) Lokaal

- De indieners van de reacties op de lokale delen van de ontwerp Woonvisie worden door de wethouder geïnformeerd over het voorstel dienaangaande aan uw gemeenteraad in bijlage 4 Nota van Reacties.
- Na vaststelling wordt een kennisgeving geplaatst als openbare bekendmaking. De Woonvisie treedt de dag na publicatie in werking.
- Zodra de gemeenteraad de Woonvisie heeft vastgesteld wordt met 'Beleef Kerkrade' bekeken op welke manier de Woonvisie gecommuniceerd kan worden.
- Het uitvoeringsprogramma betreft vooral de projecten van het Woonoffensief. Deze worden regelmatig via Beleef Kerkrade gecommuniceerd. Dit wordt gedaan in afstemming met de verantwoordelijke portefeuillehouder.

Burgerparticipatie
Bij het opstellen van de Woonvisie zijn meerdere momenten geweest waarbij o.a. stakeholders, bewoners, raadsleden en collega's zijn betrokken:

- Interviews stakeholders (corporaties, ontwikkelaars, makelaars etc.).
- Straatinterviews met bewoners bij o.a. de AH XL, weekmarkt Simpelveld zowel in de fase van het opstellen van de Synopsis als in de fase van het opstellen van de Woonvisie.
- Regionale raadsinformatiebijeenkomst.
- Regionale bijeenkomst met huurdersorganisaties.
- Presentatie ontwerpversie aan college van B&W.
- Regionale stakeholdersbijeenkomst (o.a. corporaties, projectontwikkelaars, makelaars)
- Lokale stakeholdersbijeenkomst (o.a. corporaties, projectontwikkelaars, makelaars, huurdersorganisaties, collega's).
- Regionale bijeenkomst met ambtenaren van andere disciplines.
- Behandeling ontwerpversie in college.
- Lokale vergaderingen en afstemming met collega's van andere disciplines.

Uitvoering
1) Publicatie

Nadat de gemeenteraad de Woonvisie heeft vastgesteld, zal deze openbaar bekend gemaakt worden (publicatie).

2) Regionaal activiteitenprogramma

In bijlage 7 is het activiteitenprogramma van de Stadsregio Parkstad opgenomen. Hierin staan de activiteiten waarmee voor bepaalde onderdelen al voorbereidingen getroffen worden op of invulling wordt gegeven aan het beleid in de ontwerp Woonvisie.
Voor andere onderdelen zullen regionaal en/of lokaal wel nog extra activiteiten moeten worden uitgerold. Deze activiteiten worden in het Jaarplan van de Stadsregio opgenomen en zijn ook middelen voor beschikbaar. De BC W&H is verantwoordelijk voor de uitvoering hiervan.

3) Lokaal uitvoeringsprogramma: het 'Woonoffensief'

In bijlage 2 van deze raadsnota is het lokaal uitvoeringsprogramma opgenomen. Het uitvoeringsprogramma betreft enerzijds de nieuwbouwplannen en -projecten. Dit is het 'Woonoffensief'. Anderzijds staan er andere soorten (beleids)activiteiten in die de komende jaren uitgevoerd gaan worden.
Het uitvoeringsprogramma Kerkrade is een dynamisch document. Wat nu bij uw gemeenteraad voorligt, zijn de projecten en activiteiten die bekend zijn op moment van opstellen van deze nota. Het uitvoeringsprogramma wordt thans 1 keer per 2 maanden met de wethouder besproken en dan ook geactualiseerd.

4) Opstellen Lokale prestatieafspraken

De Woonvisie vormt de basis voor het opstellen van prestatieafspraken tussen de woningcorporaties, de huurdersorganisaties en het college van B&W.

5) Regionale prestatieafspraken

Ook op regionaal niveau zijn door de BC W&H in 2019 regionale prestatieafspraken gemaakt met de 7 gemeenten, de 9 aanwezige woningcorporaties en de huurdersorganisaties. Deze gaan over kwesties waarbij

het meerwaarde heeft om regionaal af te stemmen. Dit jaar wordt met alle partijen bekeken om deze te actualiseren.

6) Samenwerking onmisbaar

- De Woonvisie biedt een belangrijk eerste volkshuisvestelijk kader in de verdere concretisering van het lokale, regionale, provinciale en rijksprogramma.
- De uitvoering zal op onderdelen ook samen met partners buiten de overheid worden opgepakt. Zo zijn markt- en zorgpartijen bijvoorbeeld betrokken bij gesprekken over herstructureringsopgaven in de wijken en wordt onderzocht hoe innovatie in de bouwsector kan helpen bij de versnelling van de woningbouw, zonder daarbij op lange termijn weer leegstand te veroorzaken.
- Soms vinden de gesprekken voor alle 7 gemeenten tegelijk plaats op regionaal niveau, in andere gevallen op lokaal niveau om concreet aan te sluiten op specifieke vraagstukken of bijvoorbeeld locaties binnen de gemeente. Soms alleen door de Stadsregio.
- Zoals ook onder kopje 'argumenten, punt 2' is weergegeven, hebben alle ontwikkelingen en de programmalijnen van het rijk steeds meer dwarsverbanden tussen allerlei beleidsvelden. De samenwerking binnen de gemeentelijke organisatie over de afdelingen en domeinen heen is dan ook van groot belang. Iedereen dient, vanuit zijn eigen discipline, samen te werken aan het beter en mooier maken van onze stad, zodat iedereen hier prettig kan wonen. Soms ligt de lead bij het beleidsveld wonen. Soms is dat bij andere beleidsvelden. Belangrijk is dat er goede afstemming is.

Gezondheid en Vitaliteit

De thema's gezondheid en vitaliteit zijn verwerkt in de Woonvisie.

Bijlagen:

1. Ontwerp Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade
2. Uitvoeringsprogramma / Woonoffensief gemeente Kerkrade
3. Samenvatting lokale Woonvisie.
4. Nota van reacties bij de Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade
5. Beleidskaders en wetten
6. Relevante bronnen
7. Regionale activiteitenoverzicht Woonvisie
8. Begrippenlijst definitief
9. Was-wordt overzicht Woonvisie
10. Veerkrachtanalyse Parkstad

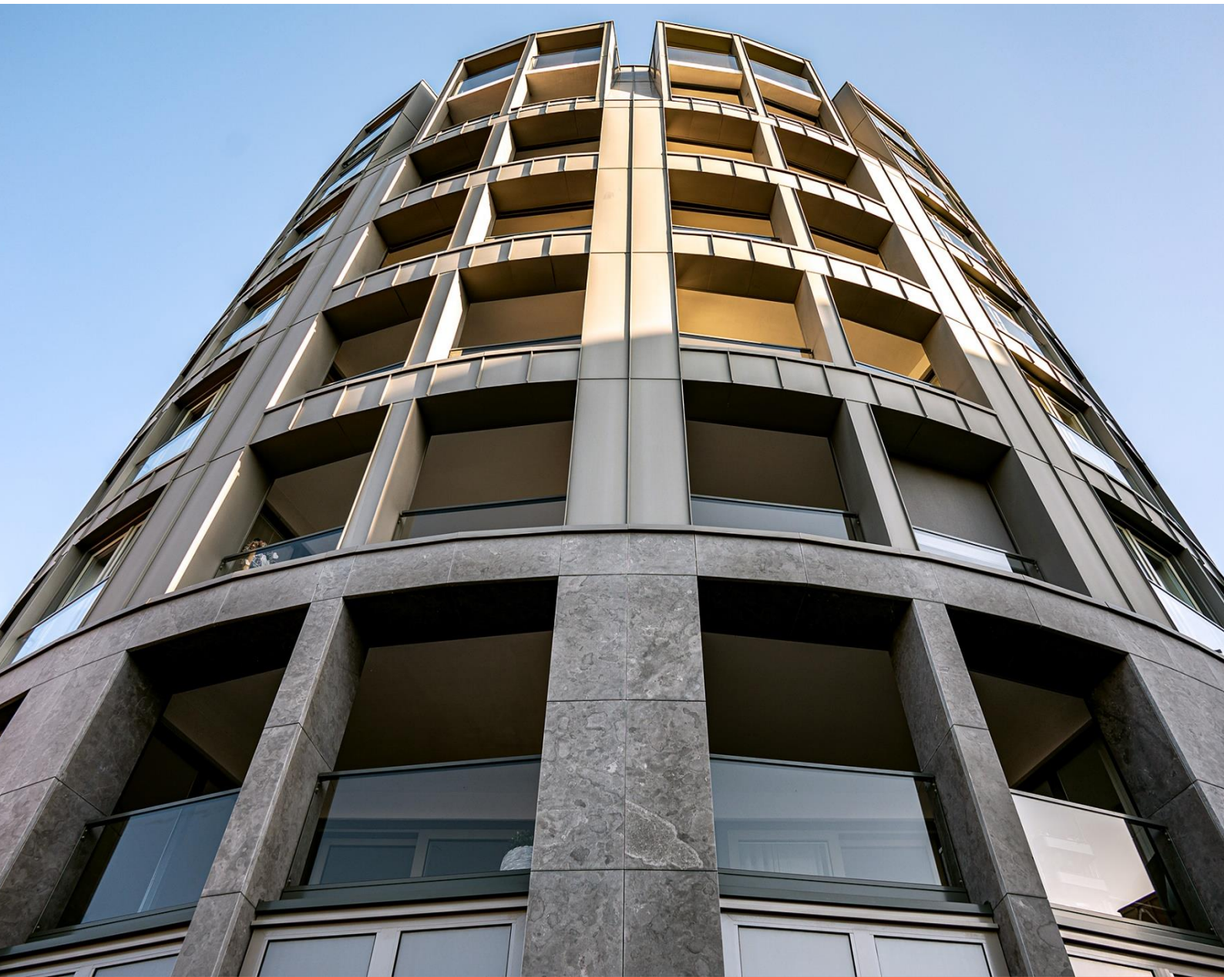
ONTWERP Regionale Woonvisie Parkstad Limburg

Lokale woonvisie gemeente Kerkrade

2023 t/m 2027

Kansrijk wonen voor iedereen, nu en in de toekomst

(vastgesteld college B&W 7 maart 2023)

Inhoudsopgave

1 Inleiding ... 2

1.1 Wonen in Kerkrade ... 2

1.2 Leven in Parkstad Limburg ... 2

1.3 Regionale woonvisie met lokale invulling ... 2

1.4 Leeswijzer ... 4

2 Wonen in Parkstad Limburg ... 5

2.1 De kracht van samenwerking ... 5

2.2 Nieuwe uitdagingen beantwoorden ... 5

2.3 Samenwerken voor resultaat ... 5

2.4 Anticiperen en alert blijven ... 6

2.5 De ontwikkelende woningmarkt ... 7

2.6 Een veranderende samenleving ... 7

2.7 De uitvoering ... 8

3 Kansrijk wonen voor iedereen, nu en in de toekomst ... 9

3.1 Het oogmerk ... 9

3.2 De betekenis van 'kansrijk wonen voor iedereen' ... 9

3.3 De betekenis van 'nu en in de toekomst' ... 10

4 Een woning voor iedereen ... 11

4.1 Door nieuwbouw die aansluit bij wensen van de huidige en nieuwe bewoners ... 11

4.2 Door herstructurering en transformatie ... 15

4.3 Door passende woningen voor bijzondere doelgroepen en wonen met zorg ... 19

4.4 Door betaalbaar wonen ... 23

5 Kansrijke woonomgeving voor iedereen ... 27

5.1 Door variatie en balans in het woningaanbod ... 27

5.2 Door goede verhuur van woningen ... 28

6 Nu en in de toekomst ... 31

6.1 Kwalitatief en duurzaam ... 31

6.2 Waardevol voor nu en in de toekomst ... 34

Bijlagen ... 43

1 Inleiding

1.1 Wonen in Kerkrade

Wie in Kerkrade is begrijpt direct waarom veel mensen hier graag wonen. Met aan de ene kant het Limburgse heuvellandschap en aan de andere kant veel Duitse natuur, met binnen haar gemeentegrenzen prachtige historische bebouwing zoals de abdij Rolduc, het Raadshuis en kasteel Erenstein. Met haar rijke verenigingsleven en met het gevarieerde voorzieningenaanbod in de stadskern en rondom het voetbalstadion. En dan ligt Kerkrade ook nog op een korte afstand van grote steden als Aken, Maastricht en Luik, met voldoende werkgelegenheid en de nabijheid van het Europese wegen- en luchtverkeersnet.

Wie vanaf de Kerkradersteenweg omlaag rijdt en op de kruising beneden linksaf de Brugmolenweg omhoog draait, waant zich op vakantie. Eerst het stuk tussen de bomenrijen door, boven Erenstein en de Craneweyer langs, tot in Chevremont. Rechts over de Sint Pieterstraat en dan naar het centrum. De bebouwing is divers in woningtype en bouwjaar. Van monumentale straten tot moderne bouwwerken en van wijken met voornamelijk grondgebonden woningen tot wijken met juist veel gestapelde bouw. De tevredenheid van de bewoners verschilt per wijk, maar over een punt zijn de bewoners het eens: hier voelt men zich thuis.

1.2 Leven in Parkstad Limburg

Tijdens de vele andere gesprekken die in de aanloop naar de woonvisie zijn gevoerd met bewoners, komt naar voren dat mensen niet alleen in kernen en wijken van Kerkrade wonen, maar ook beseffen onderdeel te zijn van de regio Parkstad. Bewoners noemen als meerwaarde van de regio, niet alleen het voorzieningenniveau, maar ook het woningaanbod. Gezinnen die graag ruimer en rustiger willen wonen, vinden in de dorpen en de meer suburbane gebieden van Parkstad een woning in een ontspannen setting. Andersom bieden de stedelijke gebieden in de regio passend aanbod voor jongeren op zoek naar reuring, opleiding en vertier. In Parkstad Limburg versterken de steden, dorpen en wijken elkaar.

Het is die verscheidenheid en nabijheid, van gebieden en functies, binnen en buiten Kerkrade, die door bewoners wordt genoemd als de reden waarom het hier goed leven is. Die bewoners zijn meestal wel verknocht aan hun woning, hun wijk en hun dorp, maar trekken zich als woningzoekende en hun dagelijkse bezigheden maar weinig aan van de gemeentegrens. De mensen wonen in Kerkrade, ze leven in Parkstad.

1.3 Regionale woonvisie met lokale invulling

Om dat wonen en leven goed te houden en te blijven verbeteren, stelt de gemeente iedere vijf jaar een woonvisie op. In de woonvisie wordt beschreven wat de gemeente voor ogen heeft op het gebied van wonen en hoe ze daar samen met bewoners en andere partners aan wil gaan werken.

Bijzonder aan de woonvisie van Kerkrade is dat deze gezamenlijk is gemaakt met de andere gemeenten in de regio Parkstad Limburg, te weten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal. In plaats van zeven losse woonvisies is een gezamenlijke woonvisie in

Parkstad Limburg gemaakt die vervolgens door elke gemeente lokaal is uitgewerkt. Hiermee wordt aangesloten bij de beleving van de bewoners en van de andere belanghebbenden, dat deze gemeenten sterk met elkaar verbonden zijn. Daarmee wordt tevens geborgd, dat de beleidskeuzes op elkaar zijn afgestemd. Samen kunnen bovendien ambities worden verwezenlijkt die de gemeenten zelfstandig niet kunnen waarmaken. Samen komen we verder. De woonvisie voor Kerkrade 2023 – 2027 is daarom grotendeels gelijk aan de nieuwe woonvisie van de andere gemeenten van Parkstad Limburg.

Deze Woonvisie komt in de plaats van de Regionale Woonvisie Parkstad Limburg 2017 – 2021 onderdeel Kerkrade en heeft de status van 'Volkshuisvestingsprogramma' volgens het Wetsvoorstel Regie op de Volkshuisvesting. De Woonvisie vormt onder meer de basis voor prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersorganisaties.

De Woonvisie wordt onderdeel van het vigerend volkshuisvestelijk beleid, waar bijvoorbeeld ook de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg en de beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen' onderdeel van zijn. Daarnaast wordt er rekening gehouden met het provinciaal woonbeleid, dat anno 2022 vertaald is in de Limburgse Agenda Wonen 2020 – 2023 en de Omgevingsverordening Limburg.

De nieuwe Woonvisie wordt in samenhang met andere thema's en maatschappelijke vraagstukken opgenomen in de Omgevingsvisie.

De meeste van de woonvraagstukken die in Parkstad spelen, hebben ook de aandacht van het Rijk. Daar is men anno 2022 voortvarend aan de slag met een nationale woon- en bouwagenda. De woonvisie bevat daarom behalve regionale en lokale keuzes, ook een doorvertaling van nationale programma's op het gebied van woningbouw, een thuis voor iedereen, wonen en zorg voor ouderen, leefbaarheid en veiligheid, betaalbaar wonen en de verduurzaming van de gebouwde omgeving. Er is rekening gehouden met de Rijksprioriteiten Volkshuisvesting, de Nationale Prestatieafspraken corporaties en de Regionale Woondeal. Later hierover meer.

1.4 Leeswijzer

Samen werken de gemeenten de komende jaren aan **kansrijk wonen voor iedereen, nu en in de toekomst.** Dit is de gezamenlijke regionale ambitie. Hoofdstuk 2 beschrijft hoe de zeven samenwerkende gemeenten aankijken tegen het wonen in Parkstad: de opgaven die er liggen, wat er gaande is in de woningmarkt en de samenleving als geheel. In hoofdstuk 3 wordt beschreven welke betekenis het oogmerk van de woonvisie voor de zeven gemeenten heeft (het 'waarom'). In de hoofdstukken 4 tot en met 6 wordt beschreven op welke wijze de in Parkstad Limburg samenwerkende gemeenten hieraan vorm en inhoud willen gaan geven (het 'hoe'). In deze hoofdtukken bestaan alle paragrafen uit een regionaal en een lokaal deel.

Hoofdstuk 4 beschrijft op welke wijze wordt gewerkt aan een 'een passende woning voor iedereen'. Daarbij worden drie hoofdlijnen onderscheiden die tevens de titels zijn van de paragrafen in dit hoofdstuk: 'door nieuwbouw (4.1), 'door herstructurering en transformatie' (4.2), 'door huisvesting van bijzondere doelgroepen en wonen met zorg' (4.3) en door 'betaalbaarheid van wonen' (4.4). Iedere paragraaf start met regionale hoofdlijnen en zoomt daarna – in een kader – in op de specifieke lokale uitgangspunten voor Kerkrade.

Hoofdstuk 5 beschrijft op welke wijze wordt gewerkt aan 'een kansrijke woonomgeving voor iedereen'. Dat willen we doen 'door variatie en balans in het woningaanbod' (5.1) en 'door goede verhuur van woningen' (5.2).

Hoofdstuk 6 beschrijft op welke wijze de gemeenten in Parkstad Limburg nú willen bijdragen aan goed wonen voor iedereen en dat dit ook in de toekomst mogelijk blijft 'kwalitatief, duurzaam en waardevol' (6.1)

2 Wonen in Parkstad Limburg

2.1 De kracht van samenwerking

Jaren geleden zagen de in Parkstad Limburg verbonden gemeenten al dat samenwerken sterker maakt dan alleen. Niet alleen op het gebied van wonen, maar ook op daarmee samenhangende thema's zoals economie, duurzaamheid, mobiliteit en het sociaal domen. Soms is dat binnen de gemeenschappelijke regeling van Parkstad Limburg en soms erbuiten, maar samenwerken loont.

De gezamenlijke koers op wonen heeft er de afgelopen jaren toe geleid dat een impuls is gegeven aan de leefbaarheid door de herstructurering van gebieden, de bouw van soms zelfs innovatieve projecten en de transformatie van leegstaande gebouwen. Door samen op te trekken zijn deze plannen van de grond gekomen en zijn onder meer manieren gevonden voor hoe om te gaan met krimp en hoe de kwaliteit van kwetsbare woningen van particuliere eigenaren kan worden verbeterd. Door samen op te trekken in de sturing op de woningmarkt en in het verbeteren van de leefbaarheid, is van Parkstad een aantrekkelijkere regio gemaakt. Dat is zichtbaar in de toenemende vraag naar woningen.

2.2 Nieuwe uitdagingen beantwoorden

Er is de laatste jaren namelijk wel het een en ander veranderd. Niet alleen binnen de regio, maar ook landelijk en internationaal. Krapte op de woningmarkt is inmiddels niet alleen meer een Randstedelijk probleem. Ook in Parkstad voelen bewoners dat het moeilijk is om een passende woning die betaalbaar is te vinden. De samenleving vergrijst, in Parkstad nog net iets sneller. Mensen worden ouder en blijven graag vertrouwd thuis of in de buurt wonen. De behoefte aan zorg is bovengemiddeld. Voor de handen die er nodig zijn op de arbeidsmarkt komen steeds meer arbeidsmigranten naar Parkstad.

De noodzaak om te verduurzamen met specifieke aandacht voor de verouderde beschermde gebieden in de regio, was al eerder onderkend, maar is niet eerder zo sterk gevoeld als sinds de oorlog in Oekraïne. De energiekosten zijn hoog. Ondertussen zijn de toch al grote verschillen in leefbaarheid tussen de gebieden van Parkstad groter geworden. Om ervoor te zorgen dat iedereen nu en in de toekomst goed kan wonen, moeten op deze grote uitdagingen samen antwoorden worden gevonden.

2.3 Samenwerken voor resultaat

Het is belangrijk om rekening te houden met de veranderingen in de wereld en mede vorm te geven aan de landelijke ambities en richtlijnen op het gebied van wonen. Ook de context waarin gemeenten sturing geven aan het wonen verandert. In het wonen zijn resultaten steeds meer het resultaat van samenwerken. Daarbij zijn de inwoners van de gemeenten, dezelfde mensen als de huurders van de woningcorporaties, de cliënten van zorgorganisaties, de klanten van de supermarkt en de medewerkers van bedrijven en instanties binnen en buiten de regio. Gemeenten kunnen hun ambities alleen samen waar maken: met elkaar, met andere organisaties, met bedrijven en bovenal met de bewoners.

De ambitie om goed samen te werken en op elkaar aan te sluiten geldt tussen de verschillende partijen in de regio, maar zeker ook binnen de gemeente zelf tussen de domeinen. Daarom is het zaak om integraal te werken en is het nodig dat verschillende disciplines – zowel in het fysieke, het economische als het sociale domein – goed met elkaar zijn verbonden. Daarom zijn verschillende partijen betrokken bij het opstellen van deze visie, bij de uitwerking en de realisatie daarvan. Want niemand maakt het verschil alleen.

Samenwerken tussen gemeenten ligt voor de hand, omdat op de woningmarkt woongebieden in elkaar overlopen en gemeentegrenzen simpelweg geen doorslaggevende rol spelen. Bewoners vinden het belangrijk dat er in de regio wat te kiezen is en dan moeten gemeenten niet los van elkaar allemaal hetzelfde aanbieden of juist helemaal niet aanbieden. In Parkstad geldt daarom het adagium: elkaar niet tegenwerken, maar elkaar juist versterken en daarmee desinvesteringen voorkomen. Andersom vinden bewoners, woningcorporaties, projectontwikkelaars en andere voor wonen relevante partijen het vervelend als visie, beleid en regelgeving op het gebied van wonen een paar kilometer verderop helemaal anders is.

Samenwerken tussen gemeenten is vanzelfsprekend omdat de partijen waarmee gemeenten gewend zijn samen te werken – de woningcorporaties, de huurdersorganisaties, de zorg- en de welzijnsorganisaties, de veiligheidspartners, de energiebedrijven, de financiers en de ontwikkelaars – ook in meerdere gemeenten opereren. Als gemeenten schouder aan schouder gaan staan en hun krachten bundelen, zijn ze een interessante partner voor al deze partijen en andersom.

Er is sprake van regionale samenwerking, maar de precieze vormgeving van het woonbeleid kan in Kerkrade iets anders betekenen dan in bijvoorbeeld Heerlen of Voerendaal. Binnen de regio zijn er verschillen. Iedere gemeente heeft zijn eigen sterke en zwakke punten. Daarom wordt regionaal samengewerkt aan hetzelfde oogmerk, vanuit dezelfde kaders en doelen, maar met oog en vrijheid voor lokaal maatwerk.

2.4 Anticiperen en alert blijven

De afgelopen jaren laten zien wat er in korte tijd kan veranderen. Nationaal zei een minister van wonen een aantal jaar geleden, dat ‘de woningmarkt draait als een zonnetje’, maar nu spreekt men van ‘een wooncrisis’. Er kwam met Covid een pandemie, er begon een oorlog in Oekraïne en de economie veranderde rigoureus en het energielandschap veranderde. Veel ontwikkelingen waren eerder niet te voorspellen en zo zal het naar alle waarschijnlijkheid de komende jaren ook gaan.

Er blijven zaken veranderen, soms onverwacht en rigoureus. Er is sprake van meerdere en op elkaar ingrijpende crises tegelijk en het zijn ontwikkelingen waarvan de afloop maar moeilijk is in te schatten. Met name de demografische en economische ontwikkelingen hebben een grote impact op het wonen in Parkstad. Bepaalde ontwikkelingen zijn door ons maar beperkt te beïnvloeden. Die onzekerheid ontslaat de gemeenten natuurlijk niet van de plicht nu te doen wat ze kunnen, alert te blijven en samen met de partners te anticiperen waar mogelijk. Gemeenten worden immers geacht een sturende rol te nemen als het gaat om wonen (Woningwet). Tegelijkertijd dwingt de realiteit – de complexiteit, de veranderlijkheid en de omvang van de opgaven – tot enige bescheidenheid over wat wel en niet maakbaar is voor gemeenten en de regionale samenwerking.

Voor het opstellen van deze woonvisie is gekeken naar de verschillende scenario's die kunnen ontstaan door demografische en economische ontwikkelingen en welke maatregelen in ieder scenario nodig zijn - zoals inzet op kwaliteit, duurzaamheid en leefbaarheid - en bij welke er eerder bijgestuurd moet worden, bijvoorbeeld via de woningbouwprogrammering.

2.5 De ontwikkelende woningmarkt

De afgelopen jaren is conform de Regionale Woonvisie 2016 – 2021 ingezet op het begeleiden van de bevolkingsdaling en versterking van de woonmilieus, door minder maar wel betere woningen. Een toen verstandige keuze, die heeft geleid tot een verbetering van onze woningvoorraad en het terugdringen van overschotten, getuige het grootschalige herstructureringsprogramma van de afgelopen jaren. Inmiddels is de geprognotiseerde bevolkingsontwikkeling gekanteld. Met name de migratie is steviger dan voorzien. Natuurlijk beïnvloedt dat de woningmarkt, maar er is meer veranderd. Toen de vorige woonvisie werd opgesteld bestond het beeld, dat een pas op de plaats nodig was met de woningbouw vanwege de verwachte afname van de vraag en was een ander aanbod nodig vanwege de vergrijzing van de bevolking. Achteraf blijkt dat een verstandige keuze en ook vandaag de dag heeft de regio zich te verhouden tot deze demografische trend. Als de bevolking vergrijst, is er minder natuurlijke aanwas in onze regio. Dat is een natuurverschijnsel. Echter, ergens gaan wonen of juist vertrekken is dat niet. Dat is gedrag. Aantrekkelijk woningaanbod kan dat gedrag wel degelijk beïnvloeden.

De visie van de Parkstadgemeenten is dat een gezonde regio kansrijk wonen biedt voor iedereen, dat het sociale stijgers – vaak jongere gezinnen – een reden geeft te blijven en mensen van buiten een reden geeft om zich in de regio te vestigen. De gemeenten in de regio Parkstad willen daarbij dat de woningmarkt bijdraagt aan een samenleving die in balans is. De regio heeft de kwaliteiten die dit streven rechtvaardigen. De samenwerkende gemeenten pakken de handschoen op om – vanuit de kracht die er is – dat (verhuis)gedrag in het voordeel van Parkstad te beïnvloeden. Dat is nadrukkelijk een keuze voor een nieuw verhaal. In plaats van sec de demografische trends te volgen, gaat Parkstad proactief en verstandig (ver)bouwen aan de toekomst. De demografische ontwikkeling is daarmee één van de ontwikkelingen waarmee rekening wordt gehouden, maar er wordt niet uitsluitend gestuurd op basis van die demografische ontwikkeling.

2.6 Een veranderende samenleving

In een kansrijke regio kent iedere wijk en elk dorp, een goede balans tussen mensen in een kwetsbare positie die ondersteuning nodig hebben (vragers) en mensen die de ruimte hebben die ondersteuning te bieden (dragers). Helaas kan worden geconstateerd dat die balans in sommige delen in de regio verstoord is. In een aantal wijken van Parkstad is sprake van een (toenemende) concentratie van bewoners in een kwetsbare positie[1]. In de meeste van deze wijken gaat die concentratie samen met meer overlast en onveiligheid. Hier staat de leefbaarheid structureel onder druk. Deze ontwikkeling is ongewenst. Ook door te sturen op wonen kan worden bijdragen aan veerkrachtige wijken en een samenleving waarin we elkaar blijven ontmoeten.

[1] Zie bijlage 2 voor de Veerkrachtkaart Parkstad

Wonen is belangrijk en biedt kansen om te sturen, maar een over de hele linie kansrijke regio vraagt veel meer dan wat met een woonvisie kan worden georganiseerd. Het vraagt iets van (en draagt bij aan) het onderwijs, van de veiligheid, van de werkgelegenheid, van de zorg en van de maatschappelijke ondersteuning. Bovendien, kennen de in Parkstad verenigde gemeenten natuurlijk hun plek. Het is mogelijk zaken te stimuleren en te voorkomen, maar er zijn ook andere krachten die niet of maar heel beperkt te beïnvloeden zijn. Denk aan de economie, de markt en natuurlijk ook de andere overheden. Maar de visie van Parkstad is duidelijk: waar mogelijk wordt bijgedragen aan kansrijk wonen voor iedereen en daarom wordt gestuurd op de balans in wijken en dorpen. Later hierover meer.

2.7 De uitvoering

Bij de totstandkoming van deze Woonvisie is meermaals beklemtoond dat ambities mooi zijn, maar dat het uiteindelijk wel gaat om de resultaten. Hierbij zijn twee zaken cruciaal. Ten eerste dat de opgaven vragen om samenwerking en dat de grote ambities in de regio alléén waargemaakt kunnen worden samen met de andere partijen, zoals de marktpartijen, de woningcorporaties en de bewoners(initiatieven).

De relatie met de woningcorporaties en de huurdersorganisaties wordt ook de komende jaren naar verwachting weer jaarlijks bekrachtigd in prestatieafspraken (lokaal én regionaal). De gemeenten in Parkstad beschouwen de woningcorporaties als partner in wonen, voor zowel het lagere als middensegment woningen.

Ook marktpartijen die willen investeren in de regio zijn belangrijk, zeker voor initiatieven in het hogere (midden)segment. Marktpartijen die bijdragen aan het maatschappelijk belang worden omarmd. Ongewenste ontwikkelingen op de markt worden bijgestuurd door bijvoorbeeld de inzet van het gemeentelijke instrumentarium.

Door goed samen te werken binnen de regio, tussen gemeenten en met marktpartijen en corporaties kan de lokale uitvoering, kracht worden bijgezet. De manier waarop zich dat uit, kan per gemeente verschillen. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor wat betreft de rol van bewonersinitiatieven. De gemeenten staan hier allemaal positief tegenover, maar de gemeenten geven hier zelf lokaal invulling en uitwerking aan.

3 Kansrijk wonen voor iedereen, nu en in de toekomst

3.1 Het oogmerk

De zeven gemeenten in de regio Parkstad – Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal – kiezen in deze woonvisie voor **'kansrijk wonen voor iedereen, nu en in de toekomst'.** Dit oogmerk geeft richting aan alles wat de gemeenten op het gebied van wonen de komende jaren gaan stimuleren en verbieden, gaan doen en laten, gaan betogen en uitwerken. Dit oogmerk geeft richting, maar laat ook ruimte.

3.2 De betekenis van 'kansrijk wonen voor iedereen'

Het vertrekpunt is dat iedereen die in Parkstad wil wonen, een kans moet hebben op de woningmarkt om een passende woning te vinden. Denk aan jongeren die willen starten op de woningmarkt of bijvoorbeeld ouderen die graag een vervolgstap willen maken naar een woning met zorg. Denk aan bijzondere doelgroepen die graag mee willen doen in de samenleving, maar moeite hebben een zelfstandige woning te bemachtigen in een wijk die past. Denk ook aan mensen – van binnen of buiten de regio - die zich ontwikkelen en meer te besteden krijgen, maar voor wie er geen verleidelijk aanbod is.

Kansrijk wonen gaat ook over de kansen die een woonomgeving biedt. De plek waar iemand woont, mag niet beperkend zijn voor de kansen die hij of zij heeft om zich te ontwikkelen. Denk aan bewoners die in een buurt wonen waar ze zich onveilig voelen en overlast ervaren. Een buurt waar ze het gevoel hebben niet mee te doen en er niet toe te doen. Waar ze wonen in een woning die henzelf of hun kinderen niet de kans biedt zich te ontplooien. Bijvoorbeeld omdat de woning te klein is, te weinig kwaliteit heeft of te duur is. Waar in de buurt weinig samenredzaamheid is en weinig positieve voorbeelden zijn. Kansrijk wonen gaat dus ook over de wijk of over het dorp en het samen leven aldaar.

Kansrijk gaat tenslotte over de regio als geheel. De gemeenten in Parkstad hebben de overtuiging elkaar op de woningmarkt te kunnen versterken, door te verschillen. Bewoners geven aan dat juist de nabijheid van het dorpse, het suburbane en het stedelijke wonen, Parkstad zo aantrekkelijk maakt om te wonen. Parkstad biedt ieder wat wils en zoveel mensen, zoveel smaken. Echter, we willen elkaar nog wel tegen blijven komen. Scheidslijnen tussen rijk en arm of tussen kwetsbaar en succesvol, moeten worden voorkomen. Een kansrijke regio is een regio waar in iedere wijk en dorp, een goede balans is tussen mensen in een kwetsbare positie die ondersteuning nodig hebben (vragers) en mensen die de ruimte hebben die ondersteuning te bieden (dragers).

3.3 De betekenis van ‘nu en in de toekomst’

De woorden ‘nu en in de toekomst’ gaan over het bovengemiddeld aandacht hebben voor de toekomstbestendigheid van wonen in de brede zin. Woningen zijn geen producten die je weggooit als de mode verandert. Sterker nog, vastgoed gaat decennia en soms zelfs eeuwen mee. Dit is juist in Parkstad op vele plekken zichtbaar, zoals bij de vaak historische bebouwing in de dorpskernen, de vakwerkhuizen, de mijnkoloniën, de kloosters en de kerken. Stuk voor stuk tastbare bewijzen dat bouwwerken die de mensen dierbaar zijn, lang meegaan en dus tijdloos zijn.

Juist omdat vastgoed zo lang meegaat, is het zaak om bij alles wat wordt toegevoegd, afgebroken of veranderd, goed na te denken over de kwaliteit waar morgen vraag naar is. Naar de duurzaamheid van woningen en de woonomgeving en naar de mogelijkheden voor ander of flexibel gebruik. Rekening houden met nu en de toekomst gaat voor de Parkstadgemeenten over woningbouw die passend is voor de bewoners van nu en later en in materiaal- en energiegebruik duurzaam is. Deze woonvisie is daarmee voor de bewoners van nu, maar nadrukkelijk ook voor die van de toekomst.

Op de Knip

4 Een woning voor iedereen

De ambitie ‘een woning voor iedereen’ gaat over de beschikbaarheid, de geschiktheid, de kwaliteit en de betaalbaarheid van woningen. En hoe ervoor gezorgd wordt dat er voor verschillende type bewoners een geschikte woning is. Vanzelfsprekend is nieuwbouw hierbij een belangrijk onderdeel (4.1). Het gaat ook over het aanpakken van de woningen die er al staan maar die niet meer goed passen bij de eisen van deze tijd en de toekomst (4.2). Tenslotte is er aandacht voor de beschikbaarheid van woningen voor verschillende doelgroepen van wie de huisvesting extra aandacht nodig heeft omdat ze bijvoorbeeld zorg nodig hebben (4.3) en doelgroepen voor wie de betaalbaarheid van wonen onder druk staat (4.4).

4.1 Door nieuwbouw die aansluit bij wensen van de huidige en nieuwe bewoners

De afgelopen jaren is er in het woonbeleid veel aandacht geweest voor de destijds voorspelde bevolkingsdaling en gekoerst op minder maar wel kwalitatief betere woningen. Daarbij was de ambitie om de verschillende woonmilieus in de regio te versterken. Dit laatste uitgangspunt is onveranderd, maar wat betreft de bevolkingsdaling is de situatie op de woningmarkt en de visie daarop wél veranderd. De visie is dat een gezonde regio kansrijk wonen biedt voor iedereen. Dat het sociale stijgers – vaak jongere gezinnen – een reden geeft te blijven en mensen van buiten om zich te vestigen. Met deze Woonvisie wordt ingezet op het versterken van de kwaliteiten van wonen in onze regio.

Als gevolg van de vergrijzing verdunnen huishoudens eerst alvorens het aantal afneemt. Omdat in de afgelopen jaren veel mensen naar Parkstad verhuisden, lijkt het aantal huishoudens de komende jaren niet af te nemen. De effecten van de vergrijzing in onze regio worden daarmee opgevangen. Dat wordt nu en de komende jaren gemerkt door een grotere vraag naar woningen. Onder de huidige bewoners van Parkstad neemt het aantal 65-plussers de komende tien jaar sterk toe. Overige doelgroepen, zoals jonge gezinnen en starters, nemen af. Met deze trends moet rekening gehouden worden bij de bouw en aanpassingen van woningen zodat er zowel geschikte woningen zijn voor wie al in de regio woont als voor mensen die hier komen wonen.

Voor nieuwbouw is ook vanuit de landelijke en provinciale overheid veel aandacht. Landelijk is de opgave om tot 2030 bijna een miljoen woningen te bouwen, waarvan minimaal 26.550 in Limburg. Daarnaast heeft de provincie Limburg op verzoek van de regio een extra ambitie aangegeven om daar bovenop 20.000 woningen extra te bouwen. De landelijke richtlijn daarbij is dat twee derde van de nieuwbouwwoningen betaalbaar moet zijn, en uit sociale en middeldure huurwoningen en uit betaalbare koopwoningen moet bestaan.

Meer woningen bouwen

De gemeenten in de regio Parkstad hebben de gezamenlijke ambitie om de komende 10 jaar minimaal 7.500 nieuwe woningen te bouwen. In de periode 2022 – 2030 gaat het over 6.775 nieuwe woningen. Woningen die in de eerste plaats kwalitatief aansluiten bij de wensen van bestaande bewoners in de regio – starters en doorstromers – en die daarnaast mensen van buiten kunnen aantrekken.

Een groot deel van deze nieuwbouw bestaat uit het vervangen van woningen, die niet meer mee kunnen voor de toekomst. Hiermee krijgt de kwaliteit van woningen een flinke impuls. Om daadwerkelijk dit aantal woningen via nieuwbouw en transformatie te kunnen realiseren, wordt er gestreefd naar voldoende plancapaciteit. Aangezien niet alle plannen gerealiseerd zullen worden, hanteert het Rijk een landelijke richtlijn van 130% aan plancapaciteit om de beoogde woningbouw ook daadwerkelijk op te leveren. Daarbij wordt gestuurd op de kwaliteit en de realisatie van de bestaande bouwplannen. In de regionale woningmarktprogrammering wordt verder al jaren gestuurd op de kwaliteit van de planvoorraad, worden lokale plannen toegevoegd. In bepaalde gevallen worden gemeenten ondersteund in de uitvoering van deze plannen. Geconstateerd wordt namelijk, dat de markt niet alles zelf oppakt en is soms hulp geboden.

Gevarieerd aanbod aan woningen

Het streven is een woningvoorraad en woonmilieus te hebben die aansluiten bij de bevolkingsontwikkeling in regio, die aantrekkelijk is voor huidige bewoners en voor mensen van buiten om naar deze regio te komen. Daarbij wordt een – zowel in woningtype als prijsklasse – gevarieerd woningaanbod beoogd, dat aansluit bij de mogelijkheden en wensen van starters en doorstromers uit de regio en woningzoekenden van buiten de regio.

Bouwen voor de woonbehoefte

De woonbehoeften van huidige en nieuwe bewoners zijn veranderlijk. Daarom worden iedere twee jaar de regionale en lokale woningbehoeften en demografische ontwikkelingen gemonitord. Op basis daarvan kan de programmering kwalitatief en kwantitatief worden bijgestuurd. In 2022 laat het meest recente vastgestelde woonbehoefteonderzoek[2] zien dat de behoefte vooral bestaat uit levensloopgeschikte nultredenwoningen. Dat geldt zowel voor het sociale huursegment, het segment tussen sociaal en circa 1.000 euro huur per maand en het segment betaalbare koopwoningen met een prijs tot circa 300.000 euro. Dit zijn de typen woningen waar naar verwachting de komende jaren in ieder geval vraag naar zal zijn en waarvan de bouw 'no-regret' is. In de beleidsregel "Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021", wordt voor koopwoningen de NHG-grens (prijspeil 2023: 405.000 euro) gehanteerd, waardoor er beleidsmatig in aantallen ook meer ruimte bestaat voor de prioriteit van betaalbare koopwoningen.

Daarnaast is het waarschijnlijk dat de behoefte aan meer woningen in de middenhuur de komende jaren aanhoudt. Dat kunnen woningen zijn in het sociale segment boven de aftoppingsgrenzen en woningen boven de liberalisatiegrens die nog wel betaalbaar zijn met een middeninkomen. Zowel marktpartijen als woningcorporaties kunnen deze woningen realiseren en exploiteren. Woningcorporaties worden van harte uitgenodigd om in het woningbouwprogramma méér middenhuurwoningen op te nemen. Uitgangspunt is wel dat deze woningen in prijs, kwaliteit en locatie aantrekkelijk zijn voor middeninkomens.

[2] Zie bijlage 3 voor het regionaal woonbehoefteonderzoek Parkstad Limburg 2022 - 2032

Behouden en aantrekken van bewoners

Voor het diversifiëren van het woningaanbod voor huidige bewoners en het aantrekken van nieuwe bewoners is het gewenst om naast woningen in het lagere en middensegment óók woningen toe te voegen in een hoger segment. Voor het behouden én aantrekken van bewoners wordt ook de relatie met het economisch domein gezocht, om zo gezamenlijk een aantrekkelijk woon- en werkklimaat te creëren. Daarbij is het uitgangspunt dat de woningmarkt in balans blijft. Concreet betekent dit dat er naar een goede samenstelling van wijken gekeken wordt en gebieden met een te eenzijdig goedkoop woningaanbod voorkomen en/of gediversifieerd worden. Hiertoe worden lokale plannen regionaal bekeken en opgenomen in de regionale woningmarktprogrammering. Het doel is om de structuur van de regio te versterken en het woonklimaat als geheel aantrekkelijker te maken. Waar mogelijk worden de meer kansrijke ontwikkelingen programmatisch gecombineerd met meer onrendabele projecten in bijvoorbeeld herstructureringsgebieden, zodat wel aan beide noodzakelijke bewegingen richting gegeven kan worden.

Versnellen van de woningbouwproductie

Binnen de regio ligt niet alleen de focus op het opvoeren van nieuwe realiseerbare kwalitatieve woningbouwplannen, maar ook op de versnelling van de uitvoering van bestaande plannen. Om het tempo van de realisatie van woningbouw beter te laten aansluiten bij de ambitie van de gemeenten, wordt ingezet op de versnellingsaanpak ‘Parkstad Proactief en Snel’. Deze aanpak focust zich op (1) het verstevigen van de regionale visie op nieuwbouw, (2) het op gang houden van de bouwstroom, (3) het prioriteren van projecten (triage) om sneller tot uitvoering te komen en (4) het maken van massa op regionale schaal. Ook het verkennen van argumenten die voor of tegen het hanteren van een regionaal afgestemde sociale grondprijs pleiten, maakt deel uit van deze aanpak.

Inzet van modulair of flexibel bouwen

Een deel van de woningvraag is nu urgent, maar de woningbehoefte verandert met de tijd. Het kan zijn dat over enkele jaren toch andere woningen gewenst zijn. Dat laat onverlet dat ook in de huidige woningvraag moet worden voorzien. Voor het invullen van een deel van deze woningbehoefte op korte termijn, kan de bouw van modulaire of flexibele woonvormen uitkomst bieden. Deze woningen kunnen sneller en goedkoper worden gebouwd en in bepaalde gevallen bij afnemende vraag ook weer worden herbestemd, verplaatst of gebruikt als wisselwoning bij bijvoorbeeld herstructureringsprojecten binnen de gemeente of elders in de regio. In het kader van de Woondeal is gezamenlijk de ambitie uitgesproken om de komende jaren regiobreed minimaal 375 flexibele woningen te realiseren om de vraag in de woningmarkt op korte termijn op te vangen. Het betreft de optelsom van schaal die elke gemeente naar eigen inzicht en ambitie gekozen heeft.

Nieuwbouw in Kerkrade

Nieuwbouwplannen krijgen in Kerkrade ruim baan. Gemeente Kerkrade wil een substantiële bijdrage leveren aan de extra ambitie die de bestuurscommissie Wonen & Herstructurering van de Stadsregio Parkstad heeft uitgesproken: een bijdrage van bruto 1.350 woningen van de bruto 7.500 woningen voor de totale regio. Met het realiseren van die woningbouw, wordt bijgedragen aan een gemeente waar iedereen zich op zijn plek voelt. Kerkrade wil dat de toevoegingen aan de woningvoorraad betaalbaar en toekomstbestendig zijn, in een niet te hoge dichtheid staan en op plekken die goed zijn voor de ontwikkeling van de buurt, wijk en stad. Het streven is tevens dat de woningbouw bijdraagt aan een kwalitatieve en klimaatbestendige woonomgeving.

Kerkrade wil met de beoogde woningbouw inspelen op de woningbehoefte zoals die naar voren komt uit het regionale woningbehoefteonderzoek en de twee lokale verdiepingsonderzoeken voor het Centrum en voor Eygelshoven (Kerkrade-Noord) hierop. Die woningbehoefte wordt periodiek regionaal gemonitord en waar nodig op basis van marktontwikkelingen bijgesteld.

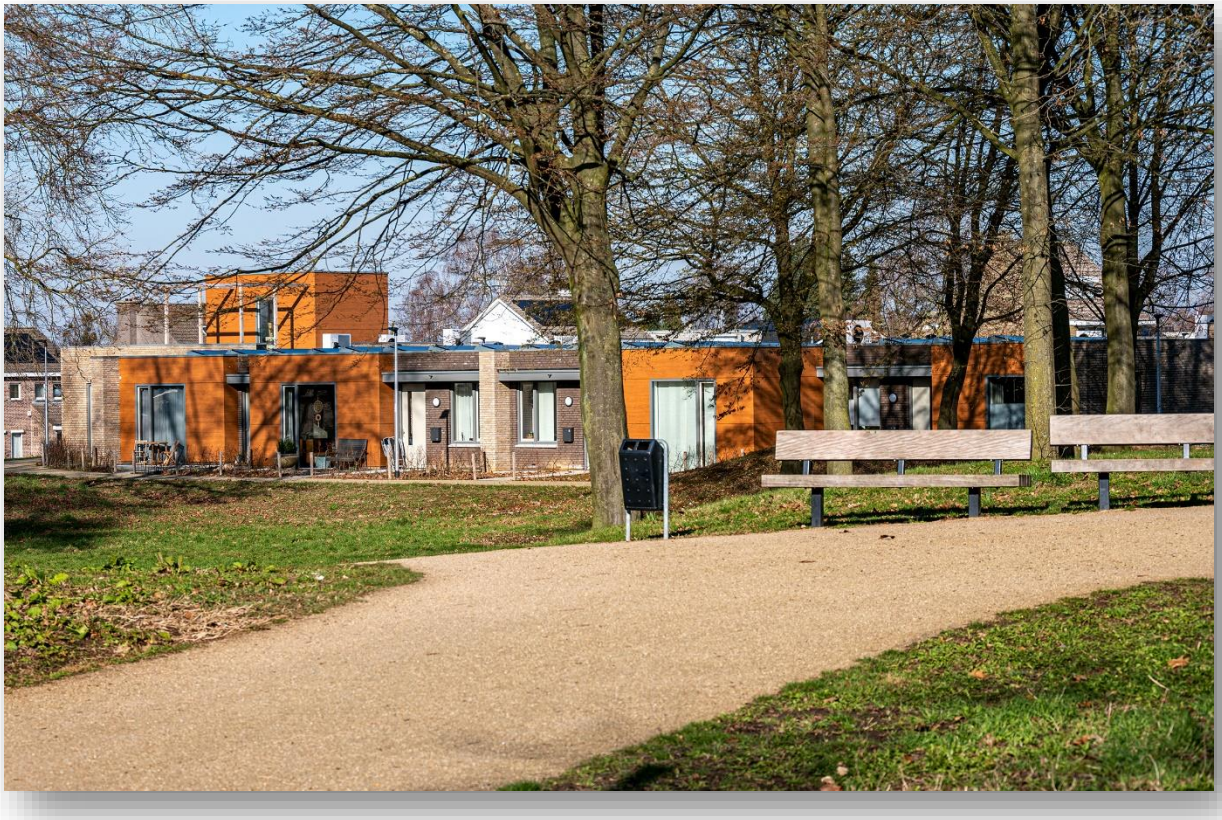
De woningbehoefteonderzoeken fungeren bij het beoordelen van een bouwplan als leidraad. Als een concreet plan wordt ingediend, dan wordt – naast die leidraad – altijd gekeken naar de woonbehoefte op dat moment: de praktijkbehoefte. De leidraad voor toetsing woningbouwplannen:

In Kerkrade is voornamelijk behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en nultreden woningen, in de middeldure huur en koop. Daarnaast:

- *Er is een kleine behoefte aan grondgebonden middeldure en sociale huurwoningen.*
- *Uitgangspunt is dat alle nieuwbouwwoningen levensloopbestendig (te maken) zijn. Dat houdt in dat alle appartementen voorzien dienen te worden van een lift om te voldoen aan de behoefte aan nultredenwoningen.*
- *Alle grondgebonden woningen moeten ruimte hebben op de begane grond voor een slaapkamer en badkamer te realiseren naast de woonkamer en keuken. Bij nieuwbouw waar deze voorzieningen niet direct bij gebouwd worden, dienen kabels, leidingen en constructie reeds aanwezig te zijn zodat bewoners deze voorzieningen zelf kunnen realiseren.*
- *Kerkrade houdt als richtlijn de grens van minimaal 75m2 g.b.o. per nieuwe woning aan (maatwerk mogelijk). Dit oppervlakte geldt niet voor woonunits zoals tiny houses en (tijdelijke) flexwoningen.*
- *No-regret-keuzes: dit zijn woningen waar altijd behoefte aan is: levensloopgeschikte huurappartementen en nultredenwoningen middelduur en betaalbare levensloopgeschikte koopappartementen en nultredenwoningen.*
- *Niet (veel) toevoegen: reguliere grondgebonden koopwoningen en kleine, niet levensloopgeschikte/nultreden appartementen.*

Om de woonbehoefte te realiseren is Kerkrade het 'woonoffensief' gestart: (stimuleren van het) realiseren van bouwplannen en projecten die bijdragen aan een verantwoorde mix van woningaanbod waaraan nu en in de toekomst behoefte aan is in Kerkrade. Tevens brengt de gemeente Kerkrade de potentiële ontwikkellocaties (gemeentegrond) in kaart, die op een positieve wijze een bijdrage leveren aan de (leef-)omgeving. Daaropvolgend wordt een strategie bepaald om te komen tot een herontwikkeling hiervan.

Kerkrade ziet mogelijkheden om ook in de bestaande bebouwing woningen toe te voegen, door het omzetten van bestaande (leegstaande) commerciële panden naar woningen. Daarbij toetst de gemeente of de woningen de juiste kwaliteit hebben en een significante verbetering in uitstraling en gebruik van het pand worden gerealiseerd. Dit is nader geconcretiseerd in de bijlage uitgangspunten woningen en kwaliteit.

Nieuwbouwplan park Heilust (Aster en Lavendel)

De Gemeente onderzoekt de mogelijkheden om plannen te realiseren c.q. te versnellen, zodat gewenste woonontwikkelingen tot stand komen. In Kerkrade staan veel commerciële panden leeg. Eigenaars laten deze langdurig leeg staan en hebben geen concrete gebruiks- en/of verbouwplannen, waardoor de stad op sommige plekken een negatieve aanblik krijgt en verloedert. Als minnelijke trajecten met deze partijen om tot een oplossing te geraken niets opleveren en juridische middelen beperkt zijn, dan overweegt de gemeente meer regie te nemen door bijvoorbeeld een voorbereidingsbesluit te nemen, een omgevingsplan te wijzigen, de Wet Voorkeursrecht Gemeente - WVG te vestigen of zelfs de onroerende zaak aan te kopen.

Om het draagvlak voor nieuwbouw onder bewoners te vergroten, wordt waar mogelijk met ontwikkelaars afgesproken de nieuwe woningen eerst een bepaalde tijd aan Kerkraadse bewoners aan te bieden. In 2023 wordt onderzocht of nadere maatregelen wenselijk zijn (zoals bv een huisvestingsverordening).

4.2 Door herstructurering en transformatie

Een woning voor iedereen vraagt niet alleen het toevoegen van nieuwe woningen, maar zeker ook het verbeteren of soms slopen van verouderde woningen. Daarbij gaat het over woningen die niet geschikt, niet toekomstbestendig en in overschot aanwezig zijn. Dat begint natuurlijk bij de bouw- en woontechnische staat van de woning. Maar ook de kwaliteit van de wijk als geheel speelt daarbij een rol.

Parkstad kent voor Nederlandse begrippen omvangrijke aaneengesloten gebieden waar de woonkwaliteit al jaren onder druk staat en de omvang van het aantal kwetsbare particuliere woningen opvallend is. Terwijl er al hard wordt gewerkt aan de verbetering van die gebieden, zijn veel van deze wijken kwetsbaar. Ook landelijk wordt deze opgave herkend en zijn substantiële middelen door het Rijk beschikbaar gesteld voor de aanpak binnen Parkstad. Het Rijk steunt de aanpak om meer kwalitatief goede (dus duurzame) woningen in gemengde wijken te realiseren, waar het veilig en leefbaar wonen is.

De gezamenlijke visie is dat gebieden verbeterd kunnen worden met een integrale aanpak, waarbij niet alleen de kwaliteit van de woningen, maar ook de woonomgeving en de sociale situatie van de bewoners wordt verbeterd. Daarmee dienen we meerdere doelen. Met het realiseren van betere woningen kan leegstand worden voorkomen en het woongenot van de huidige bewoners worden verhoogd. Die verbeterde woningen zijn ook aantrekkelijk voor sociale stijgers uit de buurt die wooncarrière willen maken en voor meer draagkrachtige bewoners van buiten. Hiermee kan worden bijgedragen aan de balans tussen draagkrachtige en minder draagkrachtige bewoners. Herstructurering kan op deze manier een katalysator zijn voor meer investeringen in de leefbaarheid, veiligheid, verduurzaming en openbare ruimte.

De Parkstadgemeenten hebben bijzondere aandacht voor particuliere woningen die kwalitatief onvoldoende zijn en waarvan bewoners de draagkracht niet hebben om deze te verbeteren. Opvallend is dat waar de zwakke wijken in Nederland meestal bestaan uit sociale huurwoningen, het in Parkstad vaak de particuliere woningvoorraad betreft. Deze woningen zijn vaak kwalitatief slechter dan de sociale huurwoningen.

Kwalitatief verbeteren van buurten met herstructurering

De gemeenten zetten zich, in nauwe samenwerking met woningcorporaties en gesteund door het Rijk, in om ook deze woningen juist in deze wijken en dorpen te verbeteren. Bijvoorbeeld door ‘inponden’ (aankopen) van particuliere woningen door woningcorporaties. Datzelfde geldt voor de gezamenlijke renovatie- en verduurzamingsaanpak waarbij particuliere eigenaren meegaan of kunnen meeliften in de aanpak van woningcorporaties. Naast investeringen van (semi)publieke partijen is het ook wenselijk dat marktpartijen participeren in de aanpak, bijvoorbeeld door andere woonproducten in deze wijken te realiseren.

De regio Parkstad kent buurten waar een ondermaatse kwaliteit van woningen en grote leefbaarheidsproblemen samenkomen. In deze gebieden wordt ingezet op herstructurering om de kwaliteit van woningen te verbeteren, woningen toe te voegen waar behoefte aan is en de wijk leefbaarder te maken. Daarbij wordt zoveel mogelijk ingezet op het gelijktijdig en gezamenlijk aanpakken van corporatiewoningen en particuliere woningen. Met woningcorporaties worden de afspraken over inponden (aankopen) van particuliere woningen doorgezet om gericht problemen met de leefbaarheid tegen te gaan, de woonkwaliteit te verbeteren en de sociale

huurwoningvoorraad (tijdelijk) te vergroten. Tegelijkertijd kunnen de mogelijkheden worden benut om met herstructurering ook de veiligheid, duurzaamheid en sociale cohesie te versterken.

Bij herstructureringsopgaven in buurten met verminderde veerkracht kan de inzet van een domein-overstijgend plan uitkomst bieden. Naast de fysieke aanpak vanuit de domeinen wonen en openbare ruimte, kan in deze buurten de inzet van domeinen zoals veiligheid, zorg, welzijn, of onderwijs nodig zijn voor de gewenste verbetering. In een flankerend sociaal programma kan bijvoorbeeld worden ingezet op verbetering van gezondheid, kansen op werk of de schoolopleiding van de wijkbewoners. Bij de aanpak van wijken met historisch erfgoed is er bijzondere aandacht voor de identiteit van de wijken.

Het herstructureren van gebieden raakt de zittende bewoners direct en dat krijgt daarom de volle aandacht van ons en onze partners in de wijk. Huurders krijgen bij herstructurering – conform wet- en regelgeving - een gedegen 'sociaal plan' van hun verhuurder waarin aandacht wordt gegeven aan herhuisvesting, huisvesting gedurende werkzaamheden en mogelijkheden tot terugkeer.

Gebouwen aanpassen of transformeren voor de huidige woningvraag

De kansen om de woningvraag op te lossen binnen de bestaande bebouwing worden waar mogelijk benut. Bijvoorbeeld door het (levensloop) geschikt maken van woningen, het toestaan van verhuur van koopwoningen in de sociale en middeldure huurcategorie (onder voorwaarde dat dit geen slechte verhuurpraktijken in de hand werkt) en het transformeren van geschikt vastgoed naar woningen.

Herstructurering bij plangebied Rolduckerveld

Herstructurering en transformatie in Kerkrade

De herstructurerings- en transformatiegebieden in Kerkrade zijn groot. Het betreft veel woningen, zowel van woningcorporaties als van particulieren. Herstructurering en transformatie raakt dus ook veel bewoners. Dat betreft gelukkig vooral gewone bewoners, met gewone problemen. Echter, een deel van de bewoners heeft het niet makkelijk, bijvoorbeeld vanwege een (combinatie van) laag inkomen, schulden, betalingsproblemen, energiearmoede en/of werkloosheid.

De gemeente Kerkrade pakt de herstructurering domein overstijgend en samen met de partners in de wijk op. Iedere wijk krijgt een eigen (wijkgerichte) aanpak. Daarbij gaat het Kerkrade voor een deel om het verbeteren van de gebouwde omgeving. Als onderdeel hiervan zet Kerkrade in op de vervanging van verouderde woningen (-typen). Niet met als streven minder woningen vanwege bevolkingsdaling, maar wel vanuit de opgave nieuwe en goede woningen te realiseren waar behoefte aan is. Deze vervangingsopgave wordt voornamelijk met en door woningcorporaties gerealiseerd.

Bij herinrichting zet de gemeente in op een buitenruimte waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten en samen activiteiten kunnen ontplooien. Er wordt ingezet op een woonomgeving waar het groen en de fysieke inrichting bijdraagt aan het gevoel van veiligheid, die geen ruimte voor criminele activiteiten geeft, maar wel voldoende ruimte biedt voor parkeren en klimaatbestendig wordt ingericht (o.a. het vasthouden van hemelwater en het beperken van hittestress).

Het andere deel van de herstructurering heeft niet zozeer betrekking op het fysieke deel, maar op de bewoners van de gebieden: hoe kunnen zij geholpen worden om een beter leven te krijgen en waar hebben zij behoefte aan? Het programma VIE wordt hierbij o.a. als instrument ingezet.

De woonvisie sluit hiermee aan op de programmalijn Vitale wijken van Vie waarin we ernaar streven een kansrijke omgeving te creëren waarin het prettig en veilig wonen is met het juiste voorzieningenniveau voor een leven lang leren, werken, wonen en (be-)leven.

Daarnaast pakt de gemeente in samenwerking met de regio en de woningcorporaties de verbetering van koopwoningen op. Bijvoorbeeld door samen 'kwetsbare' koopwoningen in nabijheid van sociale huurwoningen aan te pakken. Dit is gericht op particuliere huizenbezitters waarbij zij kunnen meeliften op grootschalige renovatieplannen van de corporatie. Kerkrade heeft voor een aantal projecten middelen ontvangen van het rijk (Volkshuisvestingsfonds en Regiodeal). Ook worden Rijksregelingen gebruikt voor aankoop van (kwetsbare) koopwoningen onder meer in de historische linten.

Samen met de woningcorporaties is de gemeente Kerkrade in 2021 en 2022 projecten gestart om particuliere woningen aan te kopen. De corporaties verhuren deze nog een lange tijd. Vervolgens zullen deze op termijn worden gesloopt. Er zijn verschillende projecten in dit kader opgestart waarvoor ook rijkssubsidies vanuit het Volkshuisvestingsfonds en de Regiodeal zijn toegekend: o.a. de hoogbouwflats Zonstraat en project Bleijerheide. Deze plannen worden de komende jaren voorgezet.

De gemeente maakt particuliere eigenaren bewust van de voordelen van het langer thuis wonen en de verduurzaming van hun woningen. De ingrepen die zij vervolgens uitvoeren, verbeteren de kwaliteit van hun woning en geven meer wooncomfort. Particuliere eigenaren en ook huurders kunnen voor informatie en advies gebruik maken van de Woonwijzerwinkel.

Vanaf 2028 mogen er géén sociale huurwoningen met een ongunstig Energielabel E, F en G meer verhuurd worden. De woningcorporaties binnen de gemeente actief zullen hier pro-actief op moeten gaan sturen in hun strategisch portefeuilleplan.

De lopende transformatie van niet levensloopbestendige portieketageflats naar meer hedendaagse toekomstbestendige woonvormen wordt de komende jaren voortgezet.

Herstructurering biedt tevens de kans om de wijk opnieuw in te delen. Bij ieder plan wordt o.a. rekening gehouden met de inrichting van de bebouwde en de onbebouwde ruimte en met als richtlijn voldoende parkeerplaatsen conform de vigerende parkeernormen (maatwerk mogelijk). Daarnaast streven we ernaar dat bij het inrichten bewoners minder afhankelijk worden van de auto door goede langzaamverkeerroutes en openbaar vervoer.

4.3 Door passende woningen voor bijzondere doelgroepen en wonen met zorg

Het hebben van voldoende (4.1) en goede woningen (4.2) betekent nog niet dat iedereen de kans heeft een woning te bemachtigen die past bij zijn of haar behoeften. Dat geldt in het algemeen, maar in het bijzonder voor mensen die bijvoorbeeld uit de maatschappelijke opvang komen, die nog maar net in Nederland zijn of die door hun leeftijd of door een beperking niet alles zelfstandig kunnen doen. De gemeenten moeten ook voor hen passende huisvesting bieden met waar nodig begeleiding en voorzieningen.

Doelgroepen

De situatie in Parkstad Limburg is dat een steeds groter deel van onze bewoners op leeftijd is en bovendien steeds ouder wordt. Door deze dubbele vergrijzing, gecombineerd met de wens van ouderen om langer thuis te blijven wonen en het beleid van de rijksoverheid daaromtrent, neemt het aandeel bewoners met een zorgvraag fors toe. Daarnaast wonen er ook andere bewoners met een zorgvraag of met bijzondere woonbehoeften in de regio. Er is een kwalitatief woningtekort in de regio, omdat er onvoldoende geschikte woningen zijn voor bewoners die behoefte hebben aan wonen met zorg. Het Rijk wil landelijk meer geschikte woningen en woonomgevingen voor senioren.

Daarnaast wil de landelijke overheid aandacht voor voldoende en geschikte huisvesting voor andere bijzondere doelgroepen in het programma ‘een thuis voor iedereen’.

De visie is dat de woonzorgbehoefte van ouderen en bijzondere doelgroepen deels is op te lossen door aanpassingen aan en in de reguliere woningvoorraad, bijvoorbeeld met middelen uit de WMO. Dit kent wel grenzen. Een belangrijk deel van deze woningbehoefte moet daarom worden opgelost door het toevoegen van een voor deze doelgroep verleidelijk woningaanbod en door sturing op doorstroming. Hiervoor is behoefte aan nieuwe kleinschalige woonzorgvormen en

levensloopgeschikte / nul-treden woningen. De doorstroming die vervolgens ontstaat heeft ook het voordeel dat er (grondgebonden) woningen vrijkomen voor starters en gezinnen.

Ook de huisvesting van (andere) bijzondere doelgroepen – denk aan uitstroom vanuit de GGZ en statushouders – vraagt niet alleen voldoende woningen, maar zeker ook begeleiding vanuit de zorg, het sociaal domein en een buurt met veerkracht. Hiervoor worden bijvoorbeeld de succesvolle arrangementen van Housing Parkstad voortgezet.

Het Rijk heeft voorgeschreven dat elke gemeente in 2024 moet beschikken over een woonzorgvisie(s) met daarin een visie over de volgende doelgroepen:

- Ouderen die langer thuis moeten wonen
- Mensen met sociale e/o medische urgentie
- Mensen die uitstromen uit een intramurale (zorg)instelling
- Dak- en thuislozen
- Arbeidsmigranten
- Studenten
- Woonwagenbewoners
- statushouders

Dakloosheid voorkomen en snel aanpakken

Door inzet op voldoende woningen en het voorkomen van uithuiszetting door de blijvende inzet van Housing Plus wordt dakloosheid voorkomen. Voor mensen die dakloos zijn geraakt blijven we Housing First inzetten, waarbij zij vanuit de basis van een woning hun leven weer kunnen opbouwen.

Geschikte woningen met begeleiding voor bijzondere doelgroepen

Gemeenten binnen de regio zorgen voor voldoende geschikte woningen voor verschillende bijzondere doelgroepen, waaronder voor mensen die uitstromen uit maatschappelijke opvang, GGZ en begeleid wonen. Sommige van deze doelgroepen hebben een aangepaste woning nodig, zoals rolstoelwoningen of Skaeve Huse. Voor Skaeve Huse is vanuit het sociaal domein de regionale afspraak gemaakt dat per 10.000 inwoners er 1 Skaeve Huse gerealiseerd wordt. Een groot deel van deze bijzondere doelgroepen is niet alleen gebaat bij voldoende woningen en een geschikte woonomgeving maar ook bij goede begeleiding in brede zin. De afstemming tussen gemeenten, zorg en corporaties is georganiseerd in de samenwerking Housing Parkstad.

Wonen met zorg voor ouderen

Het aantal ouderen met mobiliteitsbeperkingen of een zorgvraag neemt de komende jaren fors toe. Door deze toename en de relatieve afname van intramurale zorg is het cruciaal om aandacht te hebben voor deze bewoners in het woonbeleid. Naast de duidelijke behoefte aan levensloopgeschikte woningen in nieuwbouw en transformatie is er behoefte aan betaalbare kleinschalige geclusterde woonconcepten voor ouderen. Het gaat hierbij om zelfstandig wonen met aandacht voor ontmoeting, mogelijkheden voor zorg, nabij voorzieningen en binnen de eigen buurt of kern. De ambitie is om op termijn meer van deze woonvormen in de hele regio aan te bieden. Om senioren in sociale huurwoningen te helpen om levensloopbestendig te gaan wonen worden afspraken gemaakt met woningcorporaties over het helpen van ouderen die in een ongeschikte sociale huurwoning wonen. Zij worden gevraagd om onder andere maatwerk te bieden in de vrije toewijzingsruimte.

Gedifferentieerde aanpak nodig: stad en platteland

Er is een gedifferentieerde aanpak nodig. In veel wijken en kernen in dorpen en steden is een aanpak nodig waarbij geschikt wonen en langer thuis wonen vooral ingevuld zullen gaan worden binnen het particulier bezit. Immers veel zorgvragers wonen (nog) in een eigen, grondgebonden woning (huur of koop). Domotica en andere E-health toepassingen worden daarbij steeds belangrijker. Stimuleringsbeleid voor woningaanpassingen kan hier een belangrijke rol spelen. Vanuit de thuiszorg en of eerste lijn kan monitoring plaatsvinden. Idealiter zijn er voldoende geclusterde vormen van verzorgd wonen, die relatief kleinschalig zijn en gekoppeld aan (particuliere) verpleeghuisvoorzieningen en wijkinfrastructuur. In de meer verstedelijkte gebieden zal een heel andere dynamiek spelen. Minstens driekwart van de zorgvragers woont daar in een huurwoning en heeft een relatief laag inkomen. Daarbij is vooral de betaalbaarheid van de woning van belang. Settings geclusterd verzorgd wonen zouden gerealiseerd kunnen worden binnen gestapelde bouw die met een minimum aan ingrepen zorggeschikt kunnen worden gemaakt. Bij het uitwerken van een lokale aanpak is het ook van belang dat gemeenten, woningcorporaties en zorgaanbieders samen bezien welk maatschappelijk vastgoed het beste ingezet kan worden voor het bereiken van een geschikte woonomgeving, mede in het kader van langer zelfstandig thuis wonen.

Aandacht voor de uitwerking in woonzorgvisies

De huisvesting van bijzondere doelgroepen en ouderen met een zorgvraag wordt op gemeenteniveau door het zorgdomein uitgewerkt en verwerkt in de woonzorgvisies, welke ook regionaal worden afgestemd. Daarin wordt de woonbehoefte per doelgroep geadresseerd en wordt bekeken welke partijen aan zet zijn bij de verschillende woon- en zorgvragen. Ook de behoefte aan bijzondere woonvormen, zoals woonwagens en studentenhuisvesting, dienen vanuit landelijke wetgeving hierin geadresseerd te worden.

Passende woning, bijzondere doelgroepen en wonen met zorg in Kerkrade

Gemeente Kerkrade is eind 2022 gestart met het proces om te komen tot de woonzorgvisie. Hierin worden de vraagstukken betreffende wonen en zorg en doelgroepen met elkaar verbonden en wordt tevens een afwegingskader opgesteld voor plannen voor aandachtsgroepen. Op basis van deze woonzorgvisie worden afspraken gemaakt met betrokken stakeholders. Uit de nieuwe woonzorgvisie zal moeten blijken wat nog breekt aan woonzorgconcepten.

In de nog op te stellen woonzorgvisie zal ook uitvoering aandacht en invulling worden besteed aan het programma Wonen, Ondersteuning, en Zorg voor Ouderen (WOZO). Dit programma bestaat uit verschillende maatregelen, initiatieven en projecten om ervoor te zorgen dat, gezien de grote schaarste aan personeel en de stijgende zorgvraag, de ouderenzorg ook in de toekomst goed georganiseerd kan worden.

Om problemen zoveel mogelijk voor te zijn zet Kerkrade in op preventie: schuldenaanpak, participatie, inburgering, veiligheid en zorg.

Kerkrade vindt het belangrijk dat er voldoende passende woonzorgvormen zijn voor mensen die zorg nodig hebben. De gemeente heeft vooruitlopend op de woonzorgvisie een afwegingskader opgesteld om deze initiatieven te kunnen toetsen. Hierbij zet Kerkrade in op kleinschalige opvang van doelgroepen die zorg nodig hebben. Daarbij gaat het om ouderen die langer thuis moeten wonen en voor de huisvesting van mensen die uitstromen bij de maatschappelijke opvang en

beschermd wonen. Kerkrade vindt het van belang dat iedere gemeente in de regio hun aandeel oppakt om deze groep op lokaal niveau te huisvesten, zoals vastgelegd in de visie 'Opvang en Beschermd Wonen Parkstad' en nader uitgewerkt in de uitvoeringsagenda 2021-2023. Kerkrade wil dat deze doelgroep op een goede, veilige en gezonde manier kan wonen. Er dient speciaal aandacht te worden besteed aan de uitstroom van uit de maatschappelijke opvang en beschermd wonen richting kamerverhuur Kamerverhuur is voor deze doelgroep ongeschikt. Mede hierdoor is kamerverhuur in Kerkrade niet toegestaan.

De gemeente Kerkrade werkt samen met aanbieders van wonen met zorg om hun vastgoed te vernieuwen of te herstructureren, zodat nieuwe zorgconcepten kunnen worden gerealiseerd. Er is aandacht voor de gebruikswaarde, de functie en inrichting van de openbare ruimte en de combinatie met mogelijke andere functies rondom en nabij de woningen.

Wat betreft de huisvesting van bijzondere doelgroepen is Kerkrade – conform de regionale afspraak hierover – in de voorbereiding voor de plaatsing van ten minste 4 zogenaamd Skaeve Huse.

Tevens huisvest Kerkrade statushouders conform de jaarlijkse taakstelling die de gemeente door het rijk krijgt opgelegd. Hierover worden jaarlijks prestatieafspraken gemaakt met de woningcorporaties. Indien de corporaties de taakstelling niet gerealiseerd krijgen, bekijkt de gemeente op welke manier de statushouders gehuisvest kunnen worden. Daarbij kan gekeken worden naar inzet van particuliere (huur-)woningen en/of flexwoningen.

Kerkrade volgt de ontwikkelingen rondom de spreidingswet voor de opvang van vluchtelingen (asielzoekers). Daar waar mogelijk zal Kerkrade acties ondernemen, zoals Kerkrade nu ook al doet.

Kerkrade onderzoekt de mogelijkheden om het aanbod woningen voor Oekraïense vluchtelingen tijdelijk te verruimen, door de realisatie van flexwoningen en het langer door exploiteren van de gemeentelijke opvanglocaties, zoals sloopwoningen.

Ook arbeidsmigranten, of beter genoemd 'internationale werknemers', moeten in Kerkrade op een nette, betaalbare en veilige wijze kunnen wonen. Kamerverhuur voldoet niet aan de minimale wooneisen voor deze doelgroep en wordt in Kerkrade dan ook niet toegestaan. Deze doelgroep is primair aangewezen op de reguliere huisvesting via woningcorporaties. Daarnaast zijn er in de reguliere particuliere verhuurmarkt ook mogelijkheden, denk b.v. aan beneden- en bovenwoningen, volwaardige appartementen en/of eengezinswoningen.

Wat betreft de woonwagenbewoners verwijzen we in deze woonvisie naar het Woonwagenbeleid van Kerkrade, waarin de uitgangspunten van het rijksbeleid zijn opgenomen. In Kerkrade zijn thans 33 standplaatsen aanwezig. Uit het provinciale behoefte onderzoek woonwagenstandplaatsen blijkt dat in de gemeente tot 2030 een behoefte is aan 9 extra standplaatsen. Kerkrade onderzoekt momenteel de mogelijkheden om de woonwagenstandplaatsen en de woonwagens over te dragen aan één of meerdere woningcorporaties.

Gemeente Kerkrade onderzoekt met de woningcorporaties de mogelijkheden van een urgentieverordening en wacht daarvoor eerst de resultaten af van de pilot die in de naastgelegen gemeente Heerlen gestart is in 2022.

Tiny Houses in Carisborg

4.4 Door betaalbaar wonen

Hoewel er in Parkstad relatief veel betaalbare woningen zijn, merken bewoners ook hier dat de woonlasten stijgen. Een woning voor iedereen, betekent ook dat mensen hun woning moeten kunnen betalen. Met betaalbare woningen kan – zeker voor de mensen die financieel het meest kwetsbaar zijn - een grote zorg en stressfactor worden weggenomen. Daarmee wordt wezenlijk bijgedragen aan het welzijn van die bewoners zelf, maar indirect ook aan de samenredzaamheid in een buurt. Voor mensen met de allerlaagste inkomens is het betaalbaar houden van de woonlasten heel serieus. Een opgave die zeker door de stijgende energiekosten en daarmee gepaard gaande energiearmoede, er zeker niet eenvoudiger op is geworden.

Afspraken met de woningcorporaties voor de laagste inkomens

De betaalbaarheid van wonen is belangrijk, zeker voor mensen die financieel het meest kwetsbaar zijn. Daarom wordt erop ingezet om afspraken met woningcorporaties over vroegsignalering en een sociaal incassobeleid (om huurders met betalingsproblemen vroeg te helpen) door te zetten. De Parkstadgemeenten willen met de woningcorporaties en huurdersorganisaties werken aan een totale woonlastenbenadering. Betaalbaarheid van het wonen is afhankelijk van huur-, energie- en overige lasten. Initiatieven die mensen met de laagste inkomens helpen, zoals de VoorzieningenWijzer, worden omarmd. Tevens wordt verwacht dat woningcorporaties uitvoering geven aan de landelijke programma's en wet- en regelgeving met betrekking tot betaalbaarheid, onder andere met betrekking tot huurverhoging en -verlaging. Deze zijn bedoeld om sociale huurders met het grootste risico op betalingsproblemen lucht te geven.

Voldoende sociale huurwoningen

Regionaal wordt de ontwikkeling van de sociale woningvoorraad in samenwerking met woningcorporaties en huurdersbelangenorganisaties gemonitord. In het afgelopen decennium is de omvang van de sociale huurwoningvoorraad kleiner geworden, maar de laatste jaren is een kentering waarneembaar, met een (beperkte) uitbreiding van de sociale voorraad. Inponden draagt bij aan het vergroten van de sociale huurwoningvoorraad. Om de betaalbaarheid van wonen te waarborgen is het belangrijk dat in elke gemeente voldoende aanbod van sociale huurwoningen is voor verschillende groepen lage inkomens. De Parkstadgemeenten zien het als een gedeelde verantwoordelijkheid om de betaalbaarheid en beschikbaarheid van huurwoningen voor diverse doelgroepen, de kwaliteit en de leefbaarheid te bewaken en te verbeteren en om segregatie tegen te gaan.

De Parkstadgemeenten vragen in dit licht aan de woningcorporaties om zeer terughoudend te zijn met de verkoop van huurwoningen. De gemeenten willen daarmee voorkomen dat een kwetsbaar koopsegment ontstaat waar mensen tegen hoge onderhoudslasten aanlopen die zij moeilijk kunnen opbrengen, en waar verduurzaming van de voorraad achterblijft. Bovendien moet voorkomen worden, dat verkoop leidt tot ongewenste versplintering en dat het herstructurering die in de toekomst nodig is, in de weg zit. Onder bepaalde omstandigheden is verkoop soms wel denkbaar, maar willen de gemeenten als vertrekpunt de condities uit de reeds bestaande afspraken met woningcorporaties over verkoop voortzetten en verder uitbreiden. Bij het voornemen tot een verkoop dient:

- de woning of het complex over een goede uitstraling en casco te beschikken;
- de woning of het complex over minimaal energielabel B te beschikken;
- de woning of het complex minimaal 15 jaar onderhoudsarm te zijn;
- de woning of het complex niet in een toekomstig herstructureringsgebied te liggen, en
- de woning of het complex niet te liggen in een gebied waar druk op de sociale huurwoningmarkt staat.

Betaalbaarheid in het nieuwbouwprogramma

In de woondeal is afgesproken dat het nieuwbouwprogramma zich houdt aan de richtlijnen van de Rijksprogramma's 'woningbouw' en 'betaalbaar wonen'. Dit betekent dat minimaal tweederde van de nieuwe woningen 'betaalbaar' moet zijn en dus moet bestaan uit sociale huurwoningen, huurwoningen vanaf de sociale huurgrens tot de middenhuurgrens (ca. 1000 euro per maand, prijspeil 2022) en/of koopwoningen tot 355.000 euro (prijspeil 2022). In totaal moet minimaal 40% van de nieuwbouw middenhuurwoningen of betaalbare koopwoningen betreffen, die geschikt zijn voor starters en mensen met een middeninkomen.

Betaalbaarheid bij herstructurering

Betaalbaarheid staat het meest onder druk bij minima; met een inkomen gelijk of minder dan €1.325,- netto per maand (prijspeil 2022). Voor hen zijn voldoende woningen met een (echt) lage huurprijs, inkomensondersteuning (armoedebeleid, kwijtschelding, werkgelegenheid, schuldhulpverlening) en energiezuinige woningen nodig. In de Nationale prestatieafspraken met de corporatie is afgesproken dat het aantal woningen met een huurprijs tot 550 euro (prijspeil 2020) landelijk niet afneemt. Een deel van deze woningen heeft echter onvoldoende kwaliteit (qua woningtype, onderhoud) en/of staat op de nominatie om gesloopt te worden. Per gemeente zal daarom bekeken moeten worden welke woningen in deze prijsklasse behouden kunnen blijven.

Tegengaan van energiearmoede

Stijgende energieprijzen hebben op dit moment de grootste invloed op betaalbaarheid. In de regio Parkstad leeft op dit moment (2022) bijna tien procent van de mensen in energiearmoede. Alle gemeenten maken zich hier zorgen over en zetten lokaal beleid in voor energiebesparing en inkomensondersteuning. Door het duurzaamheidsdomein is regionaal het Verbond voor Energierechtvaardigheid gesloten tussen gemeenten, woningcorporaties en maatschappelijke partners met als doel om tot een betaalbare energierekening, een leefbare woonkamertemperatuur en een houdbare ecologische voetafdruk te komen.

Sociale huurwoningen aan de Poyckstraat

Betaalbaar wonen in Kerkrade

Kerkrade kent een grote groep bewoners die financieel minder of niet daadkrachtig is. Enerzijds is het belangrijk dat er voldoende woningen zijn, passend bij het inkomen. Anderzijds is de inzet van de gemeente om schulden en uithuisplaatsingen te voorkomen. Hiervoor werkt de gemeente samen met de woningcorporaties. Daarnaast zijn er meerdere voorzieningen en regelingen om burgers pro-actief te helpen in het voorkomen van ontwikkeling van schulden. Dit doen we door advisering, ondersteuning, preventie en toewijzing van bijzonder voorzieningen. Dit zijn onder andere de Voorzieningenwijzer en de Geldwijzerwinkel. Daarnaast worden er jaarlijks prestatieafspraken gemaakt met de woningcorporaties omtrent vroegsignalering om o.a. huisuitzettingen en betalingsachterstanden te voorkomen.

De hoge energieprijzen en stijgende inflatie zijn wellicht directe aanleiding, maar beter geven we aandacht aan armoede in de brede zin. De komende jaren zetten we fors in op de verduurzaming

van het sociale huurwoningaanbod en besteden we aandacht aan informatie gericht op bewustwording en gedragsverandering. Gemeenten zetten hiervoor de beschikbaar gestelde middelen in en verlagen hiermee ook de energierekening van de kwetsbare groep zelf. Daarnaast hebben we nadrukkelijk ook oog voor huishoudens die het in algemene zin financieel krap hebben. Hiervoor zetten we o.a. energiecoaches en de VoorzieningenWijzer in, werken we samen rondom vroegsignalering en schuldhulpverlening en leggen we de koppeling met het sociale domein. Daarbij hebben we ook aandacht voor huishoudens met een inkomen net boven 120% van het sociale minimum.

Ook in Kerkrade is betaalbare jongerenhuisvesting een uitdaging. De gemeente wil dat jongeren tussen 18-23 jaar zich thuis voelen en in de gemeente kunnen blijven wonen. Er is een deel die niet meer thuis wil of kan wonen of klaar is met hun opleiding en een plek voor zichzelf zoeken. Vanwege de leeftijd en het inkomen is het voor hen lastig om geschikte woonruimte te vinden. Kerkrade wil met de corporaties en mogelijk andere aanbieders in overleg treden om goede betaalbare woningen voor hen te realiseren.

Kerkrade heeft al jaren de Regeling Starterslening bij aankoop van een woning, met als insteek deze voort te zetten en jaarlijks te evalueren.

5 Kansrijke woonomgeving voor iedereen

Waar "wonen voor iedereen" in hoofdstuk 3 gaat over de vraag of er goede woningen beschikbaar zijn voor iedereen, gaat dit hoofdstuk over waar die woningen staan, hoe ze worden beheerd en of de buurten waar mensen wonen samenredzaam zijn. Voor een kansrijke woonomgeving is meer nodig dan wonen alleen. Het is net zo belangrijk dat een buurt veilig is, dat de openbare ruimte groen is, toegankelijk en uitnodigt tot bewegen en ontmoeten, dat er goede voorzieningen in de buurt zijn en dat de bereikbaarheid goed is.

Een kansrijke woonomgeving vraagt om inzet van veel meer domeinen dan alleen wonen. Wel kan wonen een belangrijke bijdrage leveren. Door te zorgen dat er variatie is in de woningen, dat dorpen en wijken niet te eenzijdig bestaan uit goedkope of dure woningen (5.1). En door te zorgen dat verhuurders van woningen zich inzetten voor goed beheer en gebruik van de woningen (5.2).

5.1 Door variatie en balans in het woningaanbod

Een kansrijke buurt of dorp heeft een variatie aan bewoners. Met ruimte voor starters, gezinnen, alleenstaanden en ouderen. Met plek voor de dokter en de schoonmaker. Voor mensen die sterk en gezond zijn en mensen bij wie de gezondheid tegenzit. De woningen die er zijn en gebouwd worden hebben er invloed op of deze mensen er allemaal kunnen wonen.

Parkstad kent voor Nederlandse begrippen omvangrijke aaneengesloten gebieden waar veel overlast en onveiligheid wordt ervaren. Dit zijn ook wijken waar veel mensen in een kwetsbare situatie wonen en waar dat aandeel toeneemt. Die kwetsbaarheid betreft ook de gezondheid van de bewoners. Het aandeel bewoners in deze wijken dat zich gezond voelt ligt hier substantieel onder het gemiddelde. Terwijl er al hard gewerkt wordt aan de verbetering van een aantal woonwijken, blijven veel wijken kwetsbaar. Hierbij is een duidelijke onbalans zichtbaar in de regio tussen grote gebieden waar het heel goed gaat aan de westkant en grote gebieden die kwetsbaar zijn aan de oostkant.

De visie is dat een kansrijke wijk en een kansrijk dorp balans vraagt tussen draagkrachtige en minder draagkrachtige mensen. Hierbij gaat het om een goede balans tussen mensen in een kwetsbare positie die ondersteuning nodig hebben en mensen die de ruimte hebben om ondersteuning te bieden. Die balans kan verbeterd worden. Door in te zetten op de samenredzaamheid van bewoners en met de woningbouw bij te dragen aan een variatie aan woningen. Deze uitdaging wordt ook landelijk herkend. Het Rijk heeft de opgave geformuleerd om te werken aan gemengde wijken waar het veilig en leefbaar wonen is. Ook is landelijk de richtlijn opgesteld dat iedere gemeente minimaal 30% sociale huurwoningen moet hebben om overal ruimte te hebben voor mensen met een lager inkomen en te voorkomen dat kwetsbare mensen die zijn aangewezen op sociale huurwoningen allemaal in hetzelfde gebied moeten wonen.

Het doel is om de samenredzaamheid en leefbaarheid van buurten en dorpen te verbeteren en de ongelijkheid binnen de regio te verkleinen door meer variatie en spreiding in het woningaanbod te creëren bij bouwprojecten. Door te zorgen dat ieder gebied een variatie aan woningtypes en prijssegmenten voor verschillende bewoners biedt komt de regio meer in balans en draagt dit bij aan de welvaart, welzijn en kansen van bewoners.

Bouwen aan gevarieerde buurten en dorpen

Een variatie van woningen, naar prijs en woningtype, op buurt en dorpsniveau draagt bij aan een kansrijke woonomgeving voor iedereen. Dit uitgangspunt wordt door alle gemeenten gehanteerd bij nieuwbouw, transformatie- en herstructureringsprojecten.

Als het gaat om woningtypen is het belangrijk dat iedere buurt of dorp een variatie aan woningen heeft die geschikt is voor bewoners in verschillende levensfasen. Bij bouwprojecten wordt rekening gehouden met de bestaande woningvoorraad in de buurt en welke toevoeging daaraan nodig is voor een gevarieerd woningaanbod. Wat betreft de prijs van woningen worden drie segmenten onderscheiden die belangrijk zijn voor gemengde veerkrachtige buurten:

- Segment a) sociale huur onder de aftoppingsgrenzen, gericht op de laagste inkomens en bijzondere doelgroepen,
- Segment b) sociale huur boven de aftoppingsgrenzen, middeldure huur en betaalbare koopwoningen, gericht op middeninkomens en
- Segment c) dure markthuur en koopwoningen, gericht op de hogere inkomens.

Voor het bereiken van gemengde leefbare buurten en dorpen wordt gestreefd naar relatief meer sociale huurwoningen voor de laagste inkomens (segment a) te bouwen in buurten en dorpen die nu een hoge veerkracht kennen. En relatief meer woningen voor midden en hoge inkomens (segment b en c) in buurten en dorpen die nu een beperkte veerkracht kennen.

Variatie en balans in het woningaanbod in Kerkrade

Het aandeel sociale huurwoningen dat wordt verhuurd door woningcorporaties ligt in Kerkrade op 32% (peildatum 31-12-2021). Daarnaast verhuren ook private partijen woningen met een sociale huurprijs, waardoor het percentage nog hoger is.

Kerkrade voldoet hiermee aan de rijksambitie dat iedere gemeente minimaal 30% sociale huur moet hebben. De komende jaren wil de gemeente meer differentiatie in de wijken en verbetering van de leefbaarheid, door voornamelijk (middel)dure huur- en koopwoningen toe te voegen. Dus meer woningen in de categorie b en c en substantieel minder in categorie a.

5.2 Door goede verhuur van woningen

Voor mensen die een woning willen huren of daarop zijn aangewezen is het belangrijk dat zij kunnen rekenen op een goede verhuurder die een goede woning tegen een passende prijs aanbiedt en reageert als er iets mis is. Daarnaast is het voor iedereen belangrijk dat de verhuur van woningen geen overlast geeft. Als een woning bijvoorbeeld aan te veel mensen wordt verhuurd of teveel woningen vlakbij elkaar aan mensen in een kwetsbare situatie worden verhuurd, dan heeft dat effect op de leefbaarheid van de buurt. Ook landelijk is steeds meer aandacht voor het belang van goed verhuurderschap en zorgvuldige huisvesting van mensen in een kwetsbare situatie. Nieuwe en voorgenomen wet- en regelgeving (Wet goed verhuurderschap, Wet versterking regie op de volkshuisvesting) van het Rijk geeft meer mogelijkheden om hierop te sturen. De inzet van deze instrumenten (zoals de urgentieregeling) wordt verkend en regionaal afgestemd.

De visie is dat goede en gebalanceerde verhuur van woningen kan bijdragen aan de leefbaarheid en veerkracht van wijken en dorpen. Met het streven naar een kansrijke woonomgeving is een goede woonsituatie voor bewoners en een evenwichtige samenstelling van bewoners essentieel.

Handhaven op goede verhuur

Om te zorgen dat verhuur van particuliere woningen niet leidt tot onwenselijke woonsituaties voor bewoners en leefbaarheidsproblemen in de buurt willen gemeenten praktijken van 'huisjesmelken' tegengaan. Dit wordt onder andere gezien bij (uitwassen van ongecontroleerde) kamerverhuur en slechte huisvesting van arbeidsmigranten, met negatieve gevolgen voor de huurders en de buurt. Om te zorgen voor goede verhuur van woningen worden waar nodig lokaal instrumenten ingezet (zoals regulering van kamerverhuur of verhuur van particuliere huurwoningen). In deze aanpak is een sterke samenwerking nodig met het domein 'veiligheid'. Op die manier wordt gezorgd voor betere omstandigheden voor huurders en hun buren.

Met aandacht voor kwetsbare buurten en bewoners

Om te zorgen dat de balans tussen meer en minderdraagkrachtige mensen in een buurt goed blijft worden afspraken gemaakt met woningcorporaties over de huisvesting en passende begeleiding van mensen in een kwetsbare situatie, zoals uitstroom uit de maatschappelijke opvang en GGZ. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar een geschikte woning, maar ook naar de draagkracht en de geschiktheid van de omgeving. Complexen en buurten waar de leefbaarheid al onder druk staat zijn veelal geen geschikte plek voor de huisvesting van deze doelgroep. Hier is de balans tussen minder en meer draagkrachtige mensen verstoord, of zijn de voorzieningen onvoldoende om die balans te ondersteunen. Regionaal wordt afgesproken om complexen, straten of buurten waar de leefbaarheid onder druk staat tijdelijk te ontzien bij de huisvesting van meer bewoners in een kwetsbare situatie. Deze afspraak wordt samen met de woningcorporaties uitgewerkt.

Variatie in huurwoningen

Daarnaast worden voor deze balans ook afspraken met de woningcorporaties gemaakt over de verdeling van goedkope en betaalbare huurwoningen over de verschillende gebieden in de regio, voor zover dit kan binnen geldende wet- en regelgeving. Daarbij is het uitgangspunt dat in wijken en dorpen met beperkte veerkracht relatief meer mensen een woning krijgen met een inkomen boven het bijstandsniveau. En mensen met de laagste inkomens vaker een woning krijgen in gebieden met een betere veerkracht. Waar nodig wordt bijvoorbeeld lokaal de opkoopbescherming ingezet om in specifieke gebieden ervoor te zorgen dat huizen niet zomaar kunnen worden opgekocht voor de verhuur.

Met deze uitgangspunten wordt de goede verhuur van woningen en de balans in wijken en dorpen verbeterd. Dat zorgt voor een betere situatie voor huurders en een meer leefbare en kansrijke woonomgeving voor iedereen.

Goed verhuur in Kerkrade

Kerkrade vindt het van groot belang dat iedere huiseigenaar, van particulier tot woningcorporatie goed omgaat met het bezit, omliggende gronden/tuinen en woningen. Indien een woning verhuurd wordt, dient dat eerlijk en netjes te gebeuren conform alle geldende wet- en regelgeving. Wij noemen dat 'goed verhuurderschap'.

Kerkrade past de wet Aanpak woonoverlast toe waarin de mogelijkheid bestaat om verhuurders aan te spreken op de overlast. Wanneer de overlast niet stopt worden bestuursrechtelijke stappen ondernomen. Ook geeft Kerkrade uitvoering aan het Integraal Veiligheidsplan om de leefbaarheid en veiligheid te verbeteren.

Daarnaast onderzoekt Kerkrade de extra mogelijkheden uit de wet Goed Verhuurderschap die naar verwachting in de 2e helft van 2023 door het rijk wordt ingevoerd.

In Kerkrade is het sinds 2018 niet meer toegestaan om (on)zelfstandige kamers te realiseren en te verhuren, evenals het splitsen van woningen in zelfstandige wooneenheden. Voor woningsplitsing is sinds 2021 beleid ontwikkeld voor uitzonderingssituaties. Dit beleid wordt in 2023 geëvalueerd en aangepast.

Kerkrade heeft een aantal historische linten, veelal voormalige (buurt- en/of wijk)winkelstraten. Het betreft vaak architectonisch fraaie en beeldbepalende gebouwen. De gemeente constateert dat in deze straten sprake is van forse leegstand van winkels, van verkamering en van overlastsituaties. De leefbaarheid staat in deze straten hierdoor onder druk. Kerkrade zet daarom in op verbetering van deze oude historische linten. Dit doen we door:

- *Project Bleijerheide: brede aanpak verbetering van het lint Bleijerheiderstraat-Pannesheiderstraat;*
- *Project St. Pieterstraat: subsidiemogelijkheid voor onttrekken van vierkante meters detailhandel;*
- *Beleidsregels voor verbouwen van commerciële ruimten naar woningen op te stellen;*
- *Beleidsregels voor woningsplitsing op te stellen;*
- *Onderzoek naar Zelfbewoningsplicht en Opkoopbescherming;*
- *Integrale aanpak kamerverhuurpanden en brievenbuspanden;*
- *Toepassing wet Aanpak woonoverlast & handhaving;*
- *Afstemming zaken bij projecten Uitvoering Integraal Veiligheidsplan.*

6 Nu en in de toekomst

Maatregelen die we nemen in een Woonvisie van nu, hebben invloed op tientallen jaren voor ons. In de regio Parkstad ligt er een grote uitdaging om te zorgen dat alle woningen van voldoende kwaliteit zijn om nu en in de toekomst goed te kunnen wonen. Woningen die constructief goed zijn, met een gezond binnenklimaat, die geen vocht of schimmelproblematiek kennen en die betaalbaar verwarmd kunnen worden.

Om te zorgen dat woningen ook in de toekomst lang meegaan moeten woningen zo aangepast en toegevoegd worden dat deze ook waardevol zijn. Met aandacht voor kwaliteit, duurzaamheid en waarde (6.1) wordt ervoor gezorgd dat woningen nu en in de toekomst comfortabel en duurzaam zijn om in te wonen. Deze Woonvisie is daarmee voor de bewoners van nu, maar ook voor die van de toekomst.

6.1 Kwalitatief en duurzaam

Woningen worden gebouwd voor de lange termijn, meerdere generaties zullen in dezelfde woningen wonen. Juist omdat woningen zo lang meegaan is het belangrijk om bij alles wat er gebouwd, getransformeerd of gerenoveerd wordt vooruit te denken over de kwaliteit waar in de toekomst vraag naar is. Kwaliteit die zorgt voor wooncomfort, energiebesparing en woningen die passen bij de woonvraag in de toekomst. Dit is belangrijk in de nieuwbouw (4.1) en de herstructurering en transformatie (4.2). Maar de meeste woningen in de regio staan er al. Juist voor de toekomstbestendigheid van die woningen wordt in de regio hard gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit en duurzaamheid van bestaande woningen. Ook als woningeigenaren niet direct zelf de middelen hebben om hun woning te verbeteren, iets wat niet zelden voorkomt. De inzet hierop gaat onverminderd door, omdat iedereen in een kwalitatief goede woning moet kunnen wonen.

Naast de kwaliteit is verduurzaming een belangrijk thema in Parkstad, dat op het moment van het schrijven van de woonvisie nog urgenter is geworden vanwege de energiearmoede waar inwoners in Parkstad mee worden geconfronteerd. Verduurzaming van woningen is de beste manier om dit tegen te gaan. Het is de ambitie van de gemeenten in onze regio om in 2040 energieneutraal te zijn. Dat vraagt om versnelling in de maatregelen om energie te besparen, duurzaam op te wekken en toe te werken naar circulariteit. Door een been bij te trekken op verduurzaming van woningen helpen we niet alleen de planeet maar zorgen we ook dat mensen comfortabel en betaalbaar kunnen wonen. Vanuit wonen komt wel het pleidooi om er aandacht voor te hebben dat iedereen moet kunnen meedoen met verduurzaming. Om de verduurzaming van woningen te versnellen zijn door het Rijk ook programma's voor de financiering van verduurzaming gestart en zijn de eisen aan de duurzaamheid van huurwoningen aangescherpt.

De visie op het wonen nu en in de toekomst is dat huidige en toekomstige bewoners in kwalitatief goede woningen moeten kunnen wonen. Die kwaliteit moet op orde gebracht worden, ook waar het woningen van kwetsbare particuliere eigenaren betreft. Daarbij wordt het belang van het klimaat, het wooncomfort en de betaalbaarheid van wonen gestreefd naar energieneutraliteit in 2040.

Inzetten op energiezuinige woningen

Om te zorgen dat inwoners nu en in de toekomst goed kunnen wonen, vraagt de kwaliteit en duurzaamheid van de woningen veel aandacht. Energie besparen heeft in de duurzaamheidsaanpak de hoogste prioriteit. Energie die niet gebruikt is, is het duurzaamst en goedkoopst. Eind 2019 hebben de gemeenten in Nederland ingestemd met het Klimaatakkoord. Voor de gebouwde omgeving is afgesproken dat in 2050, 7 miljoen woningen en 1 miljoen gebouwen van het aardgas af zijn. Als eerste stap worden tot 2030 de eerste 1,5 miljoen bestaande woningen verduurzaamd. Ook in de regio moet een fors aantal woningen verduurzaamd worden naar de standaard voor woningisolatie, zodat deze geschikt zijn om van het aardgas af te gaan. Isolatie is extra belangrijk voor mensen met een laag inkomen, daarom is dit een belangrijk aandachtspunt in de afspraken met woningcorporaties. Waar het huurwoningen betreft stelt de landelijke overheid duidelijke eisen aan de verduurzaming van deze woningen. Over een aantal jaar kunnen alleen nog energiezuinige woningen worden verhuurd. Woningcorporaties en particuliere verhuurders worden gevraagd om daarnaar te handelen. Voor een deel van de bewoners die in een eigen koophuis wonen is het financieren van de nodige kwaliteitsverbetering en verduurzaming moeilijker, maar zij kunnen niet achterblijven. Binnen de regio Parkstad wordt zoveel mogelijk samen opgetrokken door gemeenten om ook eigenaar-bewoners te helpen om de kwaliteit van hun woningen te verbeteren.

Duurzame energie dichtbij

Om te komen tot energieneutraliteit is het noodzakelijk dat dertig procent van alle woningen van zonne-energie wordt voorzien. Duurzame lokaal opgewekte energie is schoner, gezonder en betaalbaarder. Voor bewoners is eigen energieopwekking aan de woning met zonnepanelen voordelig en efficiënt. De afgelopen jaren heeft binnen de regio het zonnepanelenproject voor woningeigenaren gelopen. Daarnaast worden ook woningcorporaties gevraagd om zich in te zetten om dertig procent van hun bezit te voorzien van zonnepanelen.

Circulair is duurzaam bouwen

In de komende jaren worden nieuwe woningen gebouwd en worden woningen die niet meer mee kunnen, gesloopt. Bij de bouw en sloop van woningen worden veel grondstoffen gebruikt en komt veel CO2 en afval vrij. De regio Parkstad streeft ernaar om in 2050 circulair te zijn. De eerste ervaring met circulair bouwen en slopen is opgedaan en de markt ontwikkelt zich steeds verder als het gaat om duurzaam bouwen met biobased materialen zoals hout. In dit licht is ook de flexibiliteit van de woningen essentieel.

Burgemeester Dohmenplein

Kwaliteit, duurzaamheid en dierbaarheid in Kerkrade

Voor de gemeente Kerkrade verloopt de verduurzaming langs drie lijnen, te weten: de energie en warmtetransitie, circulariteit en klimaatadaptatie. Ze geeft hier op verschillende manier vorm en inhoud aan. Ze ontwikkelt samen met de regio een isolatie- en verduurzamingsprogramma. Het Energie en Klimaat Fonds Kerkrade is hier een eerste bouwsteen van. De gemeente ontwikkelt de Transitievisie Warmte Kerkrade 2.0, waarin gericht gebieden worden aangewezen die in de periode tot 2030 aardgasvrij worden gemaakt of hierop worden voorbereid. De gemeente bereid in samenwerking met de regio, een actieplan/ aanvraag voor in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) voor de lokale isolatieaanpak. Het Rijk heeft hiertoe voor zowel 2023 als 2024 voor iedere gemeentemiddelen gereserveerd (het NIP is m.n. gericht op koopwoningen).

In het verduurzamen van het wonen is de samenwerking met de woningcorporaties essentieel om voortgang te boeken. Samen worden de komende jaren projecten opgezet waarbij sociale huurwoningen worden verduurzaamd en waarbij de particuliere eigenaren in de buurt mee kunnen doen. Via het Volkshuisvestingsfonds zijn bijvoorbeeld door woningcorporatie Wonen Zuid in de buurten Hopel en Erensteinerveld projecten in voorbereiding.

Voor particulieren (bewoners en bedrijven) zet de gemeente Kerkrade in op het verder ontzorgen bij de verduurzaming van gebouwen en woningen. Inwoners kunnen voor informatie tot bewustwording en van advies tot hulp bij het aanvragen van offertes en subsidies terecht bij de WoonWijzerWinkel Limburg, het energieloket van de gemeente. Ook de inzet van energiecoaches voor de energiearmoede aanpak is hier onderdeel van. Tevens heeft de gemeente het 'Energie- en Klimaat Fonds Kerkrade' opengesteld waarbij eigenaar-bewoners via een gunstige lening middelen kunnen krijgen om hun woning te verduurzamen.

Door de klimaatverandering krijgen wij steeds vaker te maken langere perioden van warmte en droogte, en/of piekmomenten met hevige neerslag. In de regionale Klimaatadaptatiestrategie Parkstad (2022) is de strategie en beleid beschreven hoe Parkstad Limburg-gemeenten willen omgaan met klimaatverandering. Bij nieuwe plannen en herstructurering van gebieden wordt ingezet op een klimaatbestendige (woon)omgeving:

- *Op de website 'Parkstad Waterklaar' staan veel tips om te gaan met de vaker voorkomende hevige neerslag;*
- *Daarnaast heeft gemeente Kerkrade stimuleringsregeling 'afkoppelen hemelwater' om regenwater op te vangen en niet in het rioleringssysteem te laten komen;*
- *Bij herstructurering wordt al een tijd nader gekeken naar de genius loci: dat betekent dat wordt ingezet op meer diversiteit in het boomsortiment waarbij gekeken wordt naar klimaat, biodiversiteit, seizoensbeleving, soortendiversiteit, etc. Tevens wordt ingezet op meer structuurverschil (gazon/kruiden-bloemrijk grasland) wat er voor zorgt dat de biodiversiteit gestimuleerd wordt en piekneerslag beter opgevangen kan worden;*
- *Het toepassen van 3-30-300 vuistregel als onderdeel om de woonomgeving klimaatbestendig te maken. Deze regel houdt in 3:vanuit ieder huis moet zicht zijn op drie bomen; 30: in elke wijk moet een bladerdek van tenminste dertig procent komen; 300: hooguit driehonderd meter van elke woning moet een park of een plantsoen met bomen zijn.*

6.2 Waardevol voor nu en in de toekomst

Woningen die belangrijk zijn voor de identiteit van onze regio, zijn waardevol. Op veel locaties in Parkstad zijn tastbare bewijzen te vinden, dat bouwwerken die de regio haar identiteit geven en voor mensen waardevol zijn, lang meegaan en in die zin duurzaam zijn. Denk aan historische bebouwing in dorpskernen, de mijnkolonieën, de kloosters en de kerken. Het is belangrijk om met de juiste bebouwing, de identiteit van Parkstad te behouden en te versterken, met aandacht voor zowel historisch erfgoed als de architectonische kwaliteit van nieuwbouw.

Om die identiteit en aantrekkelijkheid voor de toekomst te versterken willen we in de regio Parkstad woningbouw stimuleren waarbij bovengemiddeld veel aandacht is voor architectonische kwaliteit en identiteit. Daarbij staat de regio ook expliciet open voor innovatieve projecten, zowel in

de techniek als in woonvormen, die bijdragen aan doelstellingen die in deze Woonvisie vermeld staan. Stakeholders worden uitgenodigd om met innovatieve projecten te komen.

Het behoud van historisch erfgoed vormt een extra uitdaging wat betreft herstructurering en verduurzaming, klimaatadaptatie en verbetering van de openbare ruimte. Hier wordt een domein overstijgende aanpak voorgestaan, al dan niet in het kader van de Regiodeal en Volkshuisvestingsfonds.

Bij de aanpak van voormalige mijnwerkerswoningen (Rijksmonumenten) is er bijzondere aandacht voor het behoud van de identiteit van de wijken.

Verbouwing voormalig Klooster Pannesheide

Bijlagen

Bijlage 1: Begripsdefinities

Bijlage 2: Veerkrachtkaart Parkstad

Bijlage 3: Uitgangspunten woningen & kwaliteit

Bijlage 1 begripsdefinities

Aftoppingsgrens	De grens tot waar men 75% huurtoeslag ontvangt. (€ 647,19 voor 1- of 2-persoons- huishoudens en € 693,60 voor 3- of meerpersoonshuishoudens, de wettelijke grenzen in 2023).
Beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen'	Om op basis van de beleidsregel in aanmerking te komen voor vrijstelling van compensatie moet sprake zijn van een kwalitatief goed plan. Woningbouwplannen worden beschouwd als kwalitatief goede plannen als zij voldoen aan onderstaande criteria: • Criterium 1: Het plan heeft maatschappelijke meerwaarde. • Criterium 2: Het plan is planologisch aanvaardbaar. • Criterium 3: Het plan is (sub)regionaal afgestemd.
Betaalbare woning	Onder het betaalbare segment vallen op basis van de landelijke definitie de sociale huurwoningen, huurwoningen vanaf de sociale huurgrens tot een maximum van €1.000 per maand (prijspeil 2020) en koopwoningen onder de €355.000,-.
Bevolkingsdaling	De afname van het inwonersaantal in een bepaald gebied gedurende een bepaalde tijd.
Bevolkingsontwikkeling	Verandering van de omvang en de samenstelling van de bevolking.
Bewoners in een kwetsbare positie	Mensen die op enig moment niet in staat zijn om zonder zorg of ondersteuning zelfstandig te kunnen leven. Bewoners zijn kwetsbaar vanwege problemen op het gebied van participatie (geen werk/afhankelijk van uitkering), gezondheid (psychisch/fysiek) of door licht verstandelijke beperkingen. In onderliggend onderzoek zijn hiervoor de CBS definities gehanteerd.
Bijzondere doelgroepen	Onder de bijzondere doelgroepen worden de groepen verstaan die onder het landelijke programma 'Een thuis voor iedereen' vallen. Dit betreft mensen met een sociale- of medische urgentie voor passende huisvesting. Waaronder mensen die dak- of thuisloos dreigen te worden, mensen met een beperking, en uitstroom uit intramurale zorg. Daarnaast worden ook statushouders, woonwagenbewoners, arbeidsmigranten en studenten gezien als bijzondere doelgroepen.
Circulariteit	Circulariteit gaat ervan uit dat producten van nu de grondstoffen zijn voor later: na gebruik kunnen producten gedemonteerd worden en de materialen opnieuw worden gebruikt.
Domotica	Het toepassen van elektronica en huisnetwerken ten behoeve van de automatisering van processen in en om een woning, een kantoor of een klein bedrijf.
Doorstromers	Mensen die na het verhuizen een zelfstandige woning achterlaten.
Duurzaam bouwen	Het ontwikkelen van woningen en de gebouwde omgeving met respect voor mens en milieu en daarmee onderdeel van de kwaliteit van de woning/woonomgeving.
Draagkrachtige en minder draagkrachtige bewoners	Zie 'Bewoners in een kwetsbare positie'
E-health	Digitale toepassingen in de zorg: het gebruik van informatie- en communicatietechnologie ter ondersteuning of verbetering van de gezondheid en de gezondheidszorg.

Energielabel	Het energielabel voor woningen geeft met de klassen A (groen, zeer zuinig) tot en met G (rood, zeer onzuinig) aan hoe energiezuinig een huis is in vergelijking met soortgelijke huizen. Een energiezuinig huis heeft een goede isolatie, dubbel glas, energiezuinige verwarming en zonnepanelen. Het energielabel is een document waarin de duurzaamheidskenmerken zijn beschreven.
Energieneutraal	Een woning is bijna energieneutraal als die zelf de energie opwekt die nodig is voor het gebouw. Dat wil zeggen: voor verwarmen en koelen van de woning, ventilatie, warm water en verlichting, inclusief de energie die nodig is voor het verwarmings- en ventilatiesysteem (bijvoorbeeld de ventilatie-unit en de warmtepomp). Dit is het 'gebouwgebonden' energiegebruik. Een volledig energieneutraal huis wekt daarnaast ook de energie op voor alle apparaten in huis (oven, koelkast, wasmachine, tv, computer, enzovoort). Dit is het 'gebruiksgebonden' energieverbruik.
Flexibele woningen	Flexibele woonoplossingen die relatief snel en goedkoop kunnen worden gerealiseerd. Kenmerkend is het 'tijdelijke karakter' van de woning zelf, de bewoning of het gebruik van een locatie waarop de woning wordt geplaatst
Herstructurering	Herontwikkeling en vernieuwing van een wijk waarbij de bestaande gebouwen , openbare ruimte en infrastructuur worden aangepast aan hedendaagse behoeften, veelal met sloop en nieuwbouw.
Huishouden	de bewoning van een woning door: a. één persoon; b. twee of meerdere personen in de vorm van een samenlevingsverband, die een duurzame (gemeenschappelijke) huishouding voeren of willen voeren, waar bij een gemeenschappelijke huishouding sprake is van onderlinge verbondenheid en continuïteit in de samenstelling ervan.
Huisvestingsverordening	Op grond van de Huisvestingswet kunnen gemeenten in geval van schaarste op de woningmarkt een huisvestingsverordening vaststellen. Een huisvestingsverordening wordt veel ingezet door gemeenten om de mate van urgentie van woningzoekenden te bepalen en huurwoningen tot een bepaalde huurprijsgrens toe te wijzen.
Housing	Housing Parkstad is het samenwerkingsverband van gemeenten, woningcorporaties en zorgpartijen bij het voorzien in zelfstandige huisvesting voor cliënten met binding aan de regio Parkstad Limburg die vanuit een opvangsituatie (bijvoorbeeld een intramurale setting of vanuit detentie) uitstromen naar een zelfstandige woonvorm. Woningcorporaties in alle Parkstadgemeenten stellen jaarlijks een vastgesteld aantal woningen beschikbaar voor de huisvesting van urgente doelgroepen. Daarbij wordt gewerkt met Housing First voor mensen die dak- en thuisloos zijn en met Housing Plus voor mensen die meer begeleiding en afspraken nodig hebben bij het wonen.
Inponden	Het aankopen van woningen die nu in particulier bezit zijn, meestal door woningcorporaties, maar waarvan de eigenaar-bewoner niet in staat of bereid is om het onderhoud van hun woning op peil te houden.
Jongere	Persoon van 18 tot 23 jaar.
Kamerverhuur	Het verhuren van onzelfstandige woonruimte. Dit houdt in dat de kamer geen eigen toegang heeft en dat wezenlijke voorzieningen zoals toilet, badkamer en/of keuken in de kamer ontbreken.
Laag inkomen	Een belastbaar jaarinkomen onder de grens om in aanmerking te kunnen komen voor huurtoeslag.

Levensloopgeschikt/-bestendig	Woning waarbij woonkamer, keuken, toilet, badkamer/douche en tenminste 1 slaapkamer op dezelfde verdieping liggen.
Liberalisatiegrens	Woningen met een huur onder de liberalisatiegrens (€ 808,06 in 2023) behoren tot de sociale of gereguleerde huursector.
Limburgse Agenda Wonen 2020 – 2023	Het beleid van de Provincie Limburg op het gebied van Wonen is vastgelegd in de Limburgse Agenda Wonen 2020 – 2023.
Middenhuur	Middenhuur is een term die gebruikt wordt voor huurwoningen in het middeldure huursegment. Het is voor de groep mensen die teveel verdienen voor een sociale huurwoning, maar die geen vrijesectorwoning of een koopwoning kunnen betalen.
Middenhuurgrens	Huurwoningen met een huur tot € 1.000 per maand (prijspeil 2022)
Nationale prestatieafspraken	In 2022 getekende afspraken tussen ministerie BZK, Aedes (koepel van woningcorporaties, Woonbond en Vereniging Nederlandse Gemeenten over de inzet op volkshuisvesting tot 2030. Waaronder ook de afspraken over de besteding van de vrijgekomen middelen door het afschaffen van de verhuurderheffing vallen.
NHG	Nationale Hypotheek Garantie grens bedraagt € 405.000,-- (prijspeil 2023) Met een hypotheek met NHG weet je zeker dat deze past bij je inkomen en is er een vangnet bij betalingsproblemen. Verantwoord en veilig een woning aankopen.
Nultredenwoningen	Een woning die intern en extern toegankelijk is. Intern toegankelijk betekent dat vanuit de woonkamer de keuken, het toilet, de badkamer en ten minste één slaapkamer zonder traplopen te bereiken zijn. Extern toegankelijk wil zeggen dat de woonkamer van de woning of woonruimte vanaf de straat te bereiken is zonder traplopen.
Omgevingsverordening Limburg	De Omgevingsverordening Limburg bevat twee soorten regels: • Instructieregels gericht tot gemeenten of het waterschap. Dit zijn opdrachten aan de gemeenten en het waterschap die de gemeenten moeten verwerken in het gemeentelijke bestemmingsplan (Omgevingsplan) en het waterschap moet verwerken in de waterschapsverordening. Pas na het verwerken van de provinciale instructieregels in het gemeentelijke bestemmingsplan, of in de waterschapsverordening krijgen deze regels effect op activiteiten van inwoners en bedrijven. • Regels voor activiteiten die rechtstreeks voor alle inwoners en bedrijven gelden, of voor specifieke doelgroepen.
Omgevingsvisie	De omgevingsvisie beschrijft de maatschappelijke opgave en de te beschermen kernkwaliteiten van een gemeente of provincie. In de omgevingsvisie worden talloze belangen afgewogen, van bodem tot lucht, en integraal benaderd.
Oudere	Zie senior.
Plancapaciteit	Bekende locaties voor woningbouw en het aantal woningen dat naar verwachting daar gebouwd kan worden, ongeacht de procedurele status. Plancapaciteit leidt niet altijd tot realisatie.
Prestatieafspraken	Gemeenten, woningcorporaties en huurdersorganisaties maken op gelijkwaardige basis afspraken over de volkshuisvestelijke opgave in hun gebied. Deze afspraken leggen zij vast in zogenoemde prestatieafspraken. In

	de Woningwet is het proces vastgelegd rondom het maken van de prestatieafspraken.
Primaire doelgroep	Huishoudens die op basis van hun inkomen en vermogen in aanmerkingen komen voor huurtoeslag. Voor woningcorporaties vormen zij de belangrijkste doelgroep die aanspraak maakt op een sociale huurwoning.
Rijksprioriteiten Volkshuisvesting	Rijksprioriteiten met betrekking tot het terrein van de volkshuisvesting in de periode van 2021 tot 2025. Deze prioriteiten stimuleren dat in de lokale samenwerking tussen woningcorporaties, gemeenten en huurdersorganisaties aandacht wordt besteed aan met de corporatiesector vastgestelde thema's.
Samenredzaamheid	Het collectieve vermogen om handelingen te kunnen doen, die mensen in het gewone leven zonder professionele inmenging verrichten.
Schuldhulpverlening	Een traject waarin een schuldenaar door een schuldhulpverlenende instantie wordt geholpen en begeleid in het aflossen van de financiële schulden.
Secundaire doelgroep	Huishoudens met een inkomen waarmee zij niet meer in aanmerking komen voor huurtoeslag (zie primaire doelgroep) maar wel onder de inkomensgrens voor sociale huur vallen (en €44.035 in 2023). Zij zijn de tweede belangrijke doelgroep voor de woningcorporaties.
Senior	Een persoon die ouder is dan 65 jaar.
Skaeve Huse	Een bijzondere woonvorm bedoeld voor bewoners van de stad die zich niet aan een gewone woonomgeving aanpassen. Omdat ze dit niet kunnen of niet willen. Skaeve Huse is onder begeleiding wonen, in een rustige omgeving, met weinig prikkels van buitenaf.
Sociale huurwoning	Huurwoning (veelal van een woningcorporatie) die verhuurd wordt volgens de regels vanuit woningwet omtrent sociale verhuur aan huishoudens met een bescheiden inkomen (met een huur tot € 808,06 in 2023).
Sociaal incassobeleid	Bij sociaal incasseren wordt samen met de schuldenaar gezocht naar een oplossing waarbij er rekening wordt gehouden met de situatie van de schuldenaar.
Sociale stijgers	Sociale mobiliteit die een toename van sociale privileges inhoudt. Zoals een stijging in inkomen of opleiding.
Starter	Huishouden dat voor verhuizing niet zelfstandig woonde en daarna hoofdbewoner van een woning is.
Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg	Een gezamenlijke, Zuid-Limburgse ruimtelijke visie op de woningmarkt, opgesteld door de 18 Zuid-Limburgse gemeenten Beek, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Nuth, Onderbanken, Schinnen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal, vanuit het besef dat ruimtelijke ontwikkelingen in één gemeente directe invloed hebben op andere gemeenten.
Suburbane gebieden	Dorpen rond een stad die veel contact houden met die stad.
Transformatie	Het omvormen van vastgoed - zoals kantoren, cultureel of maatschappelijk vastgoed en zorginstellingen - naar een andere bestemming zoals woningen.
Urgentieverordening	Een verordening waarin kan worden vastgelegd in welke gevallen sprake is van een dringend noodzakelijke behoefte aan woonruimte die voorrang op andere woningzoekenden rechtvaardigt: de zogenaamde urgentiecategorieën.
Veerkrachtige wijken	In een veerkrachtige wijk is de samenredzaamheid van bewoners en instituties (scholen, gemeente, corporaties, welzijn, netwerken) voldoende om een verandering in de bewonerssamenstelling (een toenemende

	concentratie bewoners in een kwetsbare positie) op te vangen. Als die veerkracht ontbreekt, terwijl die wel nodig is, is een wijk kwetsbaar.
Vergrijzing	De demografische trend waarbij in de bevolkingssamenstelling het aandeel ouderen vanaf 55 jaar toeneemt. Soms spreken we over 'dubbele vergrijzing'. Dan gaat het om de toename van het aandeel oudere ouderen (vanaf 75 jaar).
VoorzieningenWijzer	Een praktisch instrument voor gemeenten, woningcorporaties en welzijnsorganisaties bij hun armoedebeleid. Het betreft een computerprogramma met daarin alle gemeentelijke regelingen, zorgverzekeringen, energieleveranciers en toeslagen.
Vrije toewijzingsruimte	Woningcorporaties moeten ten minste 85% van de vrijkomende sociale huurwoningen (met een huurprijs tot € 808,06, prijspeil 2023) toewijzen aan huishoudens met een inkomen beneden de inkomensgrens voor sociale huur. Voor eenpersoonshuishoudens is deze inkomensgrens € 44.035 (prijspeil 2023). Voor meerpersoonshuishoudens is de inkomensgrens vastgesteld op € 48.625 (prijspeil 2023). Daarnaast mogen corporaties 7,5% van de vrijkomende woningen vrij toewijzen, dus ook aan mensen met een inkomen boven de inkomensgrens. Lokaal bestaat de mogelijkheid om de vrije toewijzingsruimte te verruimen naar 15% indien woningcorporaties, huurdersorganisaties en gemeenten daar prestatieafspraken over hebben gemaakt.
Vroegsignalering	Vroegsignalering binnen de schuldhulpverlening is het in een zo vroeg mogelijk stadium in beeld brengen van mensen met financiële problemen om vroegtijdige (schuld)hulpverlening mogelijk te maken.
Woningcorporatie	Organisatie, toegelaten instelling onder de woningwet, die zich zonder winstoogmerk richt op bouwen, beheren en verhuren van betaalbare woonruimte (sociale woningbouw).
Woonbehoefteonderzoek	Een woningbehoefteonderzoek of woonbehoefteonderzoek is een onderzoek dat de overheid uitvoert naar de woonbehoeften onder de bevolking. Er wordt met name gekeken naar woningtekorten, de betaalbaarheid van woningen en de beleving van de woonomgeving.
Woondeal	In de regionale woondeals is op provinciaal niveau vastgelegd op welke locaties gebouwd kan worden, wat het aandeel betaalbare woningbouw is en voor welke doelgroep wordt gebouwd.
Woonmilieus	De sociale, culturele en fysieke kenmerken van de omgeving waarin gewoond wordt
Woonzorgvisie	Met een Woonzorgvisie wordt de basis gelegd voor verdere prestatieafspraken en/of een toekomstbestendig uitvoeringsprogramma waarin concreet is vastgelegd welke plannen wanneer worden uitgevoerd om te voorzien in wonen, zorg en welzijn voor ouderen en andere kwetsbare doelgroepen.
Woningsplitsing	Het bouwkundig en/of functioneel splitsen van een woning in twee of meer wooneenheden ten behoeve van de vestiging van meer dan één huishouden. Hierdoor ontstaan in één gebouw minimaal twee zelfstandige wooneenheden, met ieder hun eigen voorzieningen, zoals een badkamer, keuken, toilet, slaapkamer(s) en woonkamer en een eigen afsluitbare toegang.

Bijlage 2 veerkrachtkaart Parkstad

PARKSTAD

SIGNALERING VEERKRACHT

Signalen van veerkracht

Een toenemende concentratie van kwetsbare bewoners gaat dikwijls samen met meer overlast en minder veiligheid, maar niet altijd. Soms weet een gebied – de bewoners en de daar werkzame organisaties samen – om te gaan met de toename en soms helaas niet. Dat verschil is het verschil in veerkracht.

Veel veerkracht in Heerlen Noord

Gebieden waar het aandeel kwetsbare bewoners toeneemt, maar tegelijkertijd de overlast en onveiligheid afneemt tonen signalen van veerkracht. De gebieden die veerkrachtig zijn maar wel veel problemen kennen, kleuren blauw of zelfs donkerblauw. Gebieden waar het niveau van problemen nog beperkt is kleuren lichtblauw.

Voor Parkstad valt op dat grote delen van Heerlen Noord veerkracht tonen. Het lijkt er op dat deze gebieden weten om te gaan met een toename van kwetsbare bewoners.

Weinig in Kerkrade, Brunssum en Heerlen-centrum

Als bij een toename van kwetsbare bewoners ook de overlast en onveiligheid toenemen, is dat een signaal dat het gebied weinig veerkracht heeft. De gebieden die weinig veerkracht hebben en veel problemen kleuren rood of zelfs donkerrood.

Vooral de wijken direct rondom het centrum van Heerlen (Eijkenderveld, Schandelen – Grashoek) en Kerkrade-Oost tonen weinig verkracht, terwijl de problemen er al groot zijn. Ook Brunssum centrum en Oost vragen aandacht.

Kaart 6 - Deze kaart signaleert welke gebieden vanuit het ooggunt van veerkracht aandacht vragen en welke niet. (Bron: Leefbaarometer, CBS microdata en WoonZorgwijzer, bewerking In Fact Research en Circusvis)

CIRCUSVIS

Gemeente Kerkrade

Bijlage 3 uitgangspunten woningen & kwaliteit

Primair geldt als uitgangspunt bouwen naar behoefte voor woonproduct en doelgroep. Dit betekent dat minimaal tweederde van de nieuwe woningen 'betaalbaar' moet zijn en dus moet bestaan uit sociale huurwoningen, huurwoningen vanaf de sociale huurgrens tot de middenhuurgrens (€ 1.000,- euro per maand) en/of koopwoningen tot € 355.000,- euro (prijspeil 1-1-2023).

In totaal moet minimaal 40% van de nieuwbouw middenhuurwoningen of betaalbare koopwoningen betreffen, die geschikt zijn voor starters en mensen met een middeninkomen.

Bij het omzetten van bestaande commerciële panden naar woningen toetst Kerkrade of de woningen de juiste kwaliteit hebben en een significante verbetering in uitstraling en gebruik van het object wordt gerealiseerd.

Kwaliteit woningen:

Kerkrade verstaat hieronder dat iedere nieuwe woning (transformatie en/of nieuwbouw) minimaal het volgende aanwezig heeft:

- Iedere woning heeft functionele en praktische indeling van alle voorzieningen en ruimten;
- Iedere woning heeft een eigen buitenruimte zoals een balkon, terras of tuin;
- Iedere woning heeft een eigen (buiten)berging voor o.a. huisvuil, fietsen etc.
- Richtlijn dat iedere woning minimaal 75m2 g.b.o. per nieuwe woning heeft (maatwerk mogelijk).

Kwaliteitseis in geval van transformatie van o.a. bestaand (voormalig) commercieel object:

- De voorgevel van het complex/object wordt zodanig aangepast dat de woning past binnen het straatbeeld en architectonisch meerwaarde biedt. M.a.w.: van de buitenkant is niet meer zichtbaar dat het voorheen een commercieel object (winkel, café, kantoor etc.) was;
- Indien een woning levensloopbestendig is/wordt moet er rekening gehouden worden met maatregelen die betrekking hebben op:
    - Toegankelijkheid (voor gebruikers rolstoel, rollator, andere loophulpmiddelen)
    - Veiligheid (ongeval preventie, inbraak- en brandpreventie)
    - Gebruiksgemak (comfort-aspecten die verband houden met ouderdom)
    - Zorgverlening (aanpasbaarheid i.v.m. zorgverlening thuis)

  Zoals bijvoorbeeld de 'Woonkeur' richtlijnen.

- Iedere woning krijgt rekening houdend met de actuele regelgeving, verduurzamingsmaat-regelen (zover niet aanwezig) vb.: zonnepanelen, warmtepomp, optimaal isolatiepakket;
- Iedere nieuwe woning wordt klimaatbestendig gebouwd (hierbij ook inzetten op het voorkomen/beperken van hittestress).
- Wonen-achter-wonen is niet toegestaan.
- Voldoet minimaal aan bouwbesluit. Met o.a. iedere leefruimte: woonkamer, keuken en slaapkamer is voorzien van voldoende daglichttoetreding en raam/ramen in de (zij-)gevels. Woningen waarbij een van deze ruimtes alleen zijn voorzien van een dakraam en/of lichtkoepel, hebben niet de gewenste kwaliteit en voldoen derhalve niet.

- Conceptuele bouwconcepten o.a. modulaire of flexibele bouwproducten, dienen eveneens te voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen.
- Bij het toevoegen van wooneenheden dient tevens te worden voorzien in (extra) parkeergelegenheid op eigen terrein. Richtlijn zijn de geldende parkeernormen, waarbij maatwerk mogelijk is.
- In afzonderlijke beleidsdocumenten kunnen aanvullende eisen worden aangegeven.

Gemeente Kerkrade

Uitvoeringprogramma

Behorende bij de ONTWERP Regionale Woonvisie Parkstad Limburg
Lokale woonvisie gemeente Kerkrade 2023 t/m 2028

'Kansrijk wonen voor iedereen' *(versie d.d. 09-05-2023)*

Woningbouwprogrammering gemeente Kerkrade

De woningbouwprogrammering gemeente Kerkrade is een dynamische programmering.
In de komende jaren worden nieuwe plannen toegevoegd, bestaande plannen uitgevoerd, gewijzigd of wellicht niet door of on hold gezet.

Planvoorraad Grote woningbouwplannen > 10 eenheden woonvisie 2023-2028 en woondeal Limburg 2022 - 2030

actuele stand per: **9-mei-23**

Nr.	Plannaam	Planbeschrijving	Nieuwbouw aantal	Aantal sloop	Gepland startjaar	Gepland realisatie jaar	Huur en/of koop	Prijssegment indicatie	Type woning	doelgroep
1	Centro Meta: Marktstraat-Einderstraat	Nieuwbouwlocatie tussen de Marktstraat en de Einderstraat.	58	0	2023	2024	Huur: 23 Koop: 35	Koop € 270.000,- tot € 360.000,- huur € 850,- tot € 1.000,-	23 huurappartementen met lift 14 grondgebonden levensloopbestendig 21 grondgebonden stadswoningen	Senioren Doorstromers Gezinnen
2	Kloostervleugel Pannesheide	Herontwikkeling van het rijksmonument klooster Pannesheide tot kluswoningen.	20	0	2023	2024-2025	Huur: 0 Koop: 20	Nader te bepalen	Appartementen zonder lift	Senioren Starters doorstromers
3	Kloosterpark Pannesheide bie de broeders	Plan is reeds aantal jaren in ontwikkeling. In 2022 en 2023 zijn er nog 3 woningen te realiseren.	3	0	2023	2024	Huur: 0 Koop: 3	€ 390.000,- tot € 405.000,-. In ieder geval onder de NHG grens	Grondgebonden niet levensloopbestendig	Doorstromers Gezinnen
4	Teutelebroekstraat	Bouwkavels voor eigenbouwers die zelf droomhuis willen realisren	2	0	2023	2024	Huur: 0 Koop: 2	Koop € 191.490,- tot € 199.460,-	vrijstaande woningen duurdere segment	Doorstromers
5	Zonstraat -Clausstraat	Bouw 2 woningen op plek afgebrand restaurant met bovenwoningen.	2	0	2023	2023-2024	Huur: 2 Koop: 0	sociale huur < € 808,06	geschakelde woningen	starters
6	Herstructurering Schoutstraat & Toupsbergstraat	Sloop van 2-op-1 en rijwoningen en herbouw van grondgebonden rijwoningen en patiobungalows.	28	26	2023	2024	Huur: 28 Koop: 0	< € 808,06	Ggb llb: 18 Ggb niet llb: 10	Gezinnen Senioren
7	VIE herontwikkeling voormalig Ziekenhuis: Wijngracht 45	Herontwikkeling voormalig beddenhuis van het ziekenhuis naar intramurale zorgwoningen voor PG verpleging	25	0	2023	2024	Huur: 25 Koop: 0	Nader te bepalen via WLZ	zorgwoningen	zorgbehoevenden
8	Industriestraat	Nieuwbouw grondgebonden sociale huurwoningen	20	13	2024	2025	Huur: 20 Koop: 0	sociale huur < € 808,06 mogelijke enkele woningen middenhuur tot € 1.100,-	grondbebonden levensloopbestendige woningen	Doorstromers en senioren
9	Herontwikkeling voormalige basisschoollocatie: Grachterstraat	Locatie voormalige basisschool.	14	0	2024	2025	Huur: 0 Koop: 14	< € 355.000,-	Grondgebonden met levensloopbestendig woonprogramma optioneel mogelijk, type tweekapper	Doorstromers
10	Herontwikkeling pand 'voormalige Zeeman': Niersprinkstraat 4	Verbouwen van pand naar appartementen.	45	0	2024	2025	Huur: 45 Koop: 0	Nader te bepalen	Nader te bepalen	Senioren, doorstromers
11	Herontwikkeling Pand 'Zegel': Hoek Akerstraat-Kleingraverstraat	Herontwikkeling locatie gesloopt pand 'Zegel'.	18	1	2024	2025-2026	Huur: 14 Koop: 4	middenhuur en betaalbare tot midden koop	Nader te bepalen	Starters, senioren, Nader te bepalen
12	Herontwikkeling D'r Pool: Putgang – Kapelweg - Engerweg	Sloop D'r Pool en ontwikkeling nieuw stadsplan met groene tuinen	50	0	2023-2024	2025-2026	Koop: 50	Dure koop: > €355.000,-	39 appartementen met lift 11 grondgebonden stadswoningen	Doorstromers Gezinnen senioren
13	Superlocal gemeentelijk deel	Realisatie grondgebonden woningen.	20	0	2023-2024	2025	Huur: 0 Koop: 20	Woningtype A: 320.000 - 325.000 Woningtype B: 315.000 – 325.000 Woningtype C: 340.000 – 350.000	Locatie A: levensloopbestendige patiowoningen; Locatie B: gezinswoningen Locatie C: gezinswoningen	Gezinnen Senioren Doorstromers
14	Rolduckerveld	Herstructurering gebied Rolduckerveld.	455	452	2023	2025-2035	Huur: n.t.b. Koop: n.t.b.	Sociaal tot aftoppingsgrens en tot liberalisatiegrens. Middenhuur woningen 10 koopwoningen	Diverse woonproducten	Starters', gezinnen, senioren, doorstromers

15	Herontwikkeling diverse woon-winkelpanden: Einderstraat	Herontwikkeling leegstaande woon-winkelpanden herbouw tot appartementencomplexen.	22	0	2023-2024	2025-2026	Huur: 22 Koop: 0	middenhuur € 808,06 tot € 1.100,-	appartementen met lift	Doorstromers senioren 2 persoonshuish
16	Herontwikkeling pand 'Klooster': Hoofdstraat 20	Herontwikkeling voormalig klooster aan de Hoofstraat tot intramurale zorgwoningen voor dementerenden.	20	0	2024	2025-2026	Huur: 24 Koop: 0	Diverse doelgroepen ook WLZ	zorgwoningen via WLZ	WLZ
17	Herstructurering Erpostraat Holzstraat	Sloop – Nieuwbouw voormalige kantoorlocatie Heemwonen	24	0	2024	2025-2026	Huur: 24 Koop: 0	Nader te bepalen	11 sociale huur en 13 middeldure huur type Stadswoningen en appartementen	divers
18	Gebiedsontwikkeling Kosterbeemden	Integrale gebiedsontwikkeling. Planvorming nog op te starten	180	180	2024	2034	Huur: ntb Koop: 0	Diverse doelgroepen ook WLZ	zorgwoningen	senioren en zorgbehoevenden
19	Woningbouw Schovetweg	Initiatiefnemer op eigen terrein nieuwbouw te plegen.	10	0	2024	2025	Huur: 10 Koop: 0	Huurprijs tot liberalisatiegrens + mogelijk middenhuur	10 levensloopbestendige woningen	senioren en doorstromers
20	Rukkerweg-Heistraat	Sloop van café met 2 bovenwoningen en bouw van appartementencomplex.	12	2	2024	2025	Huur: ntb Koop: ntb	Indien huur: € 1.150 tot -€ 1.450 Indien koop: >€400.000	Appartementen met lift	Senioren
21	Herstructurering bedrijf: Sportstraat	Verplaatsing bedrijf Sportstraat naar een bedrijventerrein. Vrijgekomen locatie herontwikkelen tot woon-locatie. Conform aanvraag bij BC	52	0	2025	2026-2027	Huur: 0 Koop: 52	€ 300.000 - €350.000	22 appartementen 18 rijwoningen in 2 blokken van 5 en 2 blokken van 4 woningen 12 tweekappers levensloopbestendig	Senioren Starters doorstromers
22	plangebied Heistraat	Herontwikkeling van voormalige Jan Baptist tot zorgwoningen	45	0	2025	2026	Huur: 45 Koop: 0	Diverse doelgroepen ook WLZ	zorgwoningen	
23	Herontwikkeling pand Postkantoor: Hoofdstraat 14-16 en Grupellostraat	Verbouwen monumentale pand en sloop-nieuwbouw van achterliggend deel.	21	0	2025	2026	Huur: 21 Koop: 0	<€763,47 en deel middenhuur €763,47 - €1.000,-	18 appartementen met lift 3 appartementen zonder lift in monument	Senioren Starters Doorstromers
24	Herstructurering Mücherveld	Er is nog geen plan. Wijk is wel aangegeven als herstructureringswijk voor aanvraag rijkssubsidie.	200	200	2027	2029	Huur: 100 Koop: 100	Nader te bepalen.	Nader te bepalen	Nader te bepalen
	Totaal		**1346**	**874**						

Pijplijn en overige kleine nieuwbouwplannen gemeente Kerkrade

Nr.	**Plannaam**	**Planbeschrijving**	**Nieuwbouw aantal**	**Aantal sloop**	**Gepland startjaar**	**Gepland realisatie jaar**	**Huur en/of koop**	**Prijssegment indicatie**	**Type woning**	**doelgroep**
25	Woningbouwplannen/initiatieven verspreid over diverse wijken	Waaronder o.a. diverse centrumlocaties, Kaffebersweg, Kerkrade Bruist	286	119	n.t.b.	n.t.b.	Huur: ntb Koop: ntb	Nader te bepalen	appartementen en grondgebonden woningen deels ook levensloopbestendig	Nader te bepalen
26	Kleine woningbouwprojecten	diverse locatie verspreid over de stad	73	3	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	Nader te bepalen	appartementen en grondgebonden woningen deels ook levensloopbestendig	Nader te bepalen
subtotaal overige plannen			***359***	***122***						
Totaal			**1705**	**1118**						

Overige activiteiten gemeente Kerkrade

Nummer	Thema	Activiteit	Uitvoerder
1.	Variatie woningaanbod / gedifferentieerde buurten / balans in aanbod	Sturen op kwaliteit Wijkgerichte aanpak Toevoeging middeldure en dure huur Intrekken onbenutte vergunningen / plantitels op strategische locaties Herstructurering als vernieuwing/ upgrade Aanpak particulier bezit Inzichtelijk maken potentiële bouwlocaties	Domein Stad Domein Burger Domein Bestuur
2.	Verbeteren leefbaarheid / goed verhuurderschap	Uitvoering onderzoek sturingsinstrumenten (o.a. Zelfbewoningsplicht, Opkoopbescherming, Goed verhuurderschap; voorrangsbeleid) Mogelijke implementatie sturingsinstrumenten Voorzetting aanpak Brievenbuspanden Handhaving Heroverweging beleid splitsing en omzetten commerciële ruimten.	Afd. S.O.: projectleiding onderzoek; aanpassen beleid splitsing en omzetting Afd. OOV: deelname projectgroep; uitvoering; projectleiding aanpak brievenbuspanden; handhaving Afd. M&B: deelname projectgroep; uitvoering; handhaving & toezicht
3.	Woonzorgvisie	Opstellen woonzorgvisie: input voor mogelijke nieuwe/aanvullende woonbehoefte voor bijzondere doelgroepen. Realisatie mogelijk nieuwe/aanvullende woonbehoefte	Woonzorgvisie gaat input geven voor mogelijke nieuwe/aanvullende woonbehoefte voor bijzondere doelgroepen. Nieuwe koopwoningen eerst bepaalde tijd aan Kerkraadse bewoners aanbieden. Herstructurering domein overstijgend oppakken, soms met wijkgerichte aanpak. Betaalbaarheid belangrijk, maar ook duurdere en middeldure woningen nodig om betere differentiatie in wijken te krijgen en nieuwe doelgroepen aan te trekken. Voorkomen huisuitzettingen, betalingsachterstanden. Tevens vroegsignalering. Instrumenten als Voorzieningenwijzer en Geldwijzerwinkel. Insteek Startersregeling voortzetten en jaarlijks evalueren. Gezonde en vitale woonomgeving. Bewustwording langer thuis en verduurzamen. Kamerverhuur blijft verboden → uitvoeren van aanpak brievenbus panden. Goed verhuurderschap voor particuliere sector. Onderzoek (aanvullende) sturingsinstrumenten: o.a. Opkoopbescherming, Zelfbewoninglicht en Wet aanpak Woonoverlast. Aanpak leefbaarheid o.a. door uitvoering Integraal Veiligheidsplan.
4.	Jongerenhuisvesting	Overleg met corporaties over woningen voor jongeren. Voorlichting voor jongeren om in te schrijven bij TIL, mogelijk i.s.m. corporaties. Jaarlijkse evaluatie Starterslening	Afd. S.O.
5.	Dierbaarheid en identiteit	Inzet op behoud rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten, beeldbepalende objecten die identiteit van Kerkrade bepalen. Inzet op hoogwaardige architectuur bij nieuwbouwplannen → bijdragen aan identiteit en wellicht nieuwe iconen voor Kerkrade.	Afd. Vastgoed Afd. S.O.
6.	Voorlichting en marketing	Beleef Kerkrade inzetten als voorlichting / marketing voor woningbouwplannen en woonaantrekkelijkheid van gemeente Voorlichting inschrijven Thuis in Limburg Opnieuw bekendmaken beleid kamerverhuur en splitsing	Beleef Kerkrade Afd. Communicatie Afd. S.O.
7.	Samenwerking met corporaties	Opstellen meerjarenafspraken en jaarlijkse prestatieafspraken Gezamenlijke projectaanpak / wijkaanpak	Domein Stad Domein Burger Domein Bestuur

Bijlage 3 Samenvatting / highlights bij de Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade

De 3 strategieën	Regionaal	Subthema	Lokaal
1. Kansrijk wonen:	• Door nieuwbouw die aansluit bij wensen van huidige en nieuwe bewoners → bruto minimaal 7500 woningen. • Door herstructurering en transformatie → kwalitatief verbeteren wijken en transformeren vastgoed. • Door passende woningen bijzondere doelgroepen en wonen met zorg → woonzorgvisies. • Door betaalbaar wonen → voldoende aanbod en tegengaan betalingsproblemen en energiearmoede.	Nieuwbouw in Kerkrade	• Primair uitgangspunt: bouwen naar behoefte: woonproduct en doelgroep. • Herstructurering vanuit vernieuwing en kwaliteit, niet meer vanuit krimpgedachte. • Bruto minimaal 1350 woningen van de minimaal bruto 7500 voor heel Parkstad. • Een plek waar iedereen zich op zijn plek voelt: bestaande en nieuwe bewoners. • Betaalbaar en toekomstbestendig en klimaatadaptief • Betaalbaarheid belangrijk maar ook duurdere woningen realiseren => nieuwe doelgroepen aan trekken & meer differentiatie in buurten / gezonde mix / vitaliteit • Woonbehoefteonderzoek als leidraad: alle nieuwbouw levensloopgeschikt en nultreden. • Woonoffensief is de uitvoering. • Omzetten commerciële panden naar wonen → wel significante verbetering in uitstraling en gebruik pand. • Onderzoek mogelijkheden versnellen plannen en aanpak leegstaande panden. • Nieuwbouw eerst bepaalde tijd aan Kerkraadse bewoners aanbieden via afspraken met ontwikkelaars.
		Herstructurering en Transformatie	• Herstructurering domeinoverstijgend oppakken met wijkgerichte aanpak • Kwaliteit uitgangspunt bij alle woningbouwplannen. • Inzet op groene woonomgeving; veilige fysieke inrichting; ruimte voor parkeren en klimaat. • Inzet op bewoners: o.a. via VIE • Aanpak particulier bezit i.s.m. corporaties. • Bewustwording langer thuis en verduurzaming. • Herstructurering kans om wijk opnieuw in te delen.
		Kwaliteit woningbouw (-projecten)	• Functionele praktische indeling van alle ruimten en voorzieningen • Uitgangspunt min. 75m2 gbo oppervlakte (maatwerk mogelijk) • Wonen achter wonen – NIET toegestaan! • Levensloopbestendig (toegankelijkheid, veiligheid, gebruiksgemak, zorgverlening) • Woning dient voorzien te zijn van privé buitenruimte en berging • Bij transformatie (commercieel object) dient voorgevel object architectonisch te worden aangepast. • Duurzaam / verduurzamingsmaatregelen. • Voldoet aan bouwbesluit en is klimaatbestendig. • Voldoende parkeervoorzieningen op eigen terrein; uitgangspunt geldende parkeernormen.

2. Kansrijke woonomgeving	• Door variatie in het woningaanbod → bouwen aan gevarieerde buurten en dorpen.
	• Door balans in het woningaanbod → sturen op 3 segmenten waardoor meer differentiatie in wijken ontstaat (betere verdeling veerkracht).
	• Door goede verhuur van woningen → goed verhuurderschap; aandacht voor kwetsbare buurten en bewoners en variatie in huurwoningen.
		Passende woningen bijzondere doelgroepen en wonen met zorg	• Opstellen woonzorgvisie in 2023
			  ○ stijgende zorgvraag in de toekomst
			  ○ programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO)
			  ○ herstructureringsopgave vanuit vernieuwing en kwaliteit
			  ○ maatregelen, initiatieven en projecten gezien de grote schaarste aan (zorg-)personeel.
			• Woonzorgvisie gaat input geven voor mogelijke nieuwe/aanvullende woonbehoefte voor bijzondere doelgroepen. Vooruitlopend een afwegingskader om initiatieven te toetsen.
			• Woonbehoefteonderzoek en doorstroming bestaande voorraad:
			  ○ aantal ouderen met mobiliteitsbeperkingen of een zorgvraag neemt de komende jaren fors toe
			  ○ nieuwe kleinschalige woonzorgvormen en levensloopgeschikte / nul-treden woningen noig.

			• Samenwerking met aanbieders wonen met zorg die vastgoed hebben.
			• Voldoende woningen voor bijzondere groepen "een thuis voor iedereen" (o.a. int. werknemers, statushouders, GGZ uitstroom, daklozen)
			  o Skaeve huze 4 stuks conform regionale afspraken;
			  o Housing plus conform regionale afspraken,
			  o Statushouders conform taakstelling
			• Vluchtelingen acties die nu al zijn, en ontwikkelingen spreidingswet afwachten.
			• Opvang Oekraïense vluchtelingen voortzetten.
			• Arbeidsmigranten op nette, betaalbare en veilige wijze huisvesten → niet in kamerverhuur.
			• Woonwagenbewoners conform Woonwagenbeleid.
			Onderzoek mogelijkheden urgentieverordening.

		Variatie en balans in het woningaanbod	• Kerkrade voldoet reeds aan minimaal 30% aandeel sociale huurwoningen in de woningvoorraad. • Betaalbaarheid belangrijk, maar ook duurdere en middeldure woningen nodig om betere differentiatie in wijken te krijgen en nieuwe doelgroepen aan te trekken.
		Goed verhuurderschap	• Belangrijk dat iedere huiseigenaar goed omgaat met bezit, gronden en woningen. • Verhuur moet eerlijk en netjes gebeuren conform wet- en regelgeving → goed verhuurderschap. • Toepassen wet Aanpak Woonoverlast. • Aanpak leefbaarheid o.a. door uitvoering Integraal Veiligheidsplan. • Onderzoek (aanvullende) sturingsinstrumenten: o.a. Opkoopbescherming, Zelfbewoninglicht en Wet Goed Verhuurderschap. • Kamerverhuur blijft verboden → uitvoeren van aanpak brievenbuspanden. • Heroverweging beleid splitsing en omzetten commerciële ruimten. • Verbetering leefbaarheid van oude historische linten.
3. Nu en in de toekomst	• Door kwaliteit → goede kwaliteit woningen • Door duurzaamheid → energiezuinige woningen, energieopwekking en circulariteit. • Door dierbaarheid → identiteit en innovatie.	Kwaliteit duurzaamheid en dierbaarheid	• Verduurzaming conform ons duurzaamheidsbeleid → energie- en warmtetransitie; circulariteit en klimaatadaptatie. • Regionaal beleid met lokale uitwerking, o.a. Transitievisie Warmte, Isolatie- en verduurzamingsprogramma en Regionale Klimaatadaptatiestrategie Parkstad 2022. • Bewustwording, voorlichting en advies via o.a. Woonwijzerwinkel. • Energie- en klimaatfonds Kerkrade. • Inzet op behoud rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten, beeldbepalende objecten die identiteit van Kerkrade bepalen. • Inzet op hoogwaardige architectuur bij nieuwbouwplannen → bijdragen aan identiteit en wellicht nieuwe iconen voor Kerkrade. • Kwaliteit voor Kerkrade is verwoord in bijlage van de woonvisie. •

Bijlage 4 Nota Reacties bij de Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade

Inhoudsopgave

Leeswijzer 2

1. Inleiding 2

2. Ontvankelijkheid 3

3. Indieners met code 3

4. Inspraak 4

4.1 Lokale inspraakprocedure 4

4.1.1 Reacties met betrekking tot voldoende beschikbaarheid/betaalbare woningvoorraad 4

4.1.2 Reacties met betrekking tot de kwaliteit van de woningvoorraad en woonomgeving 8

4.1.3 Reacties met betrekking tot wetgeving 10

4.1.4 Reacties met betrekking tot lokale samenwerking 10

4.1.5 Reacties met betrekking tot overige aspecten 11

4.1.6 Reacties met betrekking tot ambtelijke reacties 12

4.2 Reflectie van stakeholders op de regionale onderdelen van de ontwerp Woonvisie 13

4.2.1 Reacties met betrekking tot uitvoering en samenwerking 13

4.2.2 Reacties met betrekking tot wetgeving 18

4.2.3 Reacties met betrekking tot raakvlakken met andere domeinen 20

4.2.4 Reacties met betrekking tot interventies 23

Leeswijzer

Alle ingekomen reacties zijn in deze Nota samengevat. De reacties zijn gegroepeerd naar lokale en regionale onderdelen en naar thema's waarop de reacties betrekking hebben. Ze zijn voorzien van de reacties van het college van B&W op de lokale onderdelen van de Woonvisie en voorzien van reacties van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering op de regionale onderdelen. Bij elke reactie wordt aangegeven of deze naar het oordeel van het college van B&W of van de Bestuurscommissie leidt tot een aanpassing van de ontwerp Woonvisie die ter inzage gelegen heeft.

In hoofdstuk 1 Inleiding wordt beknopt toegelicht hoe participatie en inspraak in het kader van de ontwerpontwerp Woonvisie heeft plaatsgevonden en welke rol voorliggende nota speelt bij de besluitvorming door de gemeenteraad. In het raadsvoorstel is het totale procesverloop geschetst.

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de ontvankelijkheid van de ingediende reacties.

In hoofdstuk 3 treft u een overzicht aan van de indieners met een unieke code. Betreffende codes worden gebruikt bij het overzicht met reacties die inhoudelijk behandeld worden in hoofdstuk 4 Inspraak. In deze nota zijn de kernpunten uit de reacties nader uitgesplitst naar de verschillende thema's.

De reacties die betrekking hebben op de lokale onderdelen van de ontwerp Woonvisie en die zijn ingediend gedurende de lokale inspraakperiode, staan vermeld in 4.1. Het college van B&W heeft deze reacties beoordeeld en adviseert de gemeenteraad dienaangaande.

In 4.2 staan de reacties van stakeholders op de regionale onderdelen van de ontwerp Woonvisie vermeld. De Bestuurscommissie heeft deze reacties beoordeeld en adviseert de gemeenteraad dienaangaande.

1. Inleiding

De ontwerp Woonvisie is met veel dialoog tot stand gekomen. Dit is nader toegelicht in het voorstel aan de gemeenteraad. Aan het einde van de voorbereidingen heeft op 31 januari 2023 een bijeenkomst plaatsgevonden met de besturen van alle huurdersorganisaties van de corporaties in Parkstad. Daarin zijn de contouren van de ontwerp Woonvisie besproken. Op 9 februari 2023 is het regionale deel van de ontwerp Woonvisie gepresenteerd aan circa 70 stakeholders uit het bedrijfsleven (ontwikkelaars, makelaars en beleggers), aan de provinciale en rijksoverheid, en aan de huurdersbelangenvertegenwoordiging in Parkstad, aan de corporaties binnen Parkstad, aan Aedes (de landelijke belangenvertegenwoordiging van de corporaties) en aan het programmabureau van Nationaal Programma Heerlen Noord. Verder heeft er op 3 april 2023 afstemming met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties plaatsgevonden in relatie tot het Wetsvoorstel Versterking Regie op de Volkshuisvesting die in 2026 ingaat.

Op 16 februari heeft de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering ingestemd met het regionale deel van de ontwerp Woonvisie 2023-2028. Het regionale deel van de ontwerp Woonvisie is in de aanloop op de formele inspraakprocedure van de gemeente door de Bestuurscommissie voor reflectie tevens beschikbaar gesteld aan 140 stakeholders. Het merendeel van deze stakeholders was ook bij de voorbereidingen van de Woonvisie betrokken. Vervolgens is de integrale ontwerp Woonvisie door de gemeente gepubliceerd en vrijgegeven voor inspraak.

De reflecties op het regionale deel van de ontwerp Woonvisie zijn op 30 maart 2023 behandeld door de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering nadat dit onderdeel op 16 februari 2023 vrijgegeven is voor consultatie van 17 februari tot 17 maart. De Bestuurscommissie heeft op 30

maart beoordeeld of de reacties aanleiding vormen voor aanpassing van het regionale deel van de ontwerp Woonvisie.

Op 3 maart is een lokale stakeholdersbijeenkomst georganiseerd waar de Woonvisie is gepresenteerd, toegelicht en ruimte was om vragen te stellen en input mee te geven. Het College van B&W na vaststelling op 7 maart, de ontwerp Woonvisie integraal voor inspraak vrijgegeven van 16 maart tot en met 12 april 2023. Ze heeft de binnengekomen reacties op het lokale deel van de ontwerp Woonvisie op 25 april 2023 behandeld en beoordeeld of de reacties aanleiding vormen voor aanpassing van het lokale deel van de ontwerp Woonvisie.

De Nota van Reacties heeft betrekking op alle reacties dus zowel inzake het lokale deel alsook het regionale deel van de ontwerp Woonvisie. De gemeenteraad betrekt de resultaten van de inspraak bij de besluitvorming over de vaststelling van de Woonvisie in de vergadering van 31 mei 2023.
De integrale Nota van Reacties behoort derhalve bij de ontwerp Woonvisie van 07 maart 2023 en is door de gemeenteraad vastgesteld in zijn vergadering van 31 mei 2023.

2. Ontvankelijkheid

De reacties op het lokale deel van de ontwerp Woonvisie zijn binnen de inspraaktermijn binnengekomen en zijn allemaal ontvankelijk.
De reacties op het regionaal deel van de ontwerp Woonvisie die zijn ingediend in de aanloop op de formele inspraakprocedure van de gemeente, worden beschouwd als integraal onderdeel van de inspraak en worden ook als ontvankelijk beschouwd.

3. Indieners met code

Zorgpartij Levanto, het Regionaal Overleg Woningcorporaties Parkstad (de samenwerking van de 9 corporaties die actief zijn in de Regio Parkstad Limburg), het Regionaal Overleg Huurdersorganisaties Parkstad, de Provincie Limburg, JPO en van de projectleider Aanpak Sociaal Veilig van de gemeente Heerlen hebben een reactie ingediend bij de regionale consultatieronde.
Daarnaast is er op het lokale gedeelte van de ontwerp woonvisie Kerkrade 2023-2028 door het Regionaal Overleg Huurderorganisaties (ROH), netbeheerder Tennet, woningcorporaties HEEMwonen en Wonen Limburg een zienswijze ontvangen.

Nummer	**Indiener**	
1	Levanto Groep	Zorg
2	Regionaal Overleg Woningcorporaties Parkstad	Corporaties
3	Regionaal Overleg Huurdersorganisaties Parkstad	Huurders
4	JPO	Markt
5	Provincie Limburg	Overheid
6	Aanpak Sociaal Veilig	Overheid
7	Lokaal Overleg Huurdersorganisaties Parkstad	Huurders
8	Tennet	Netbeheerder
9	HEEMwonen	Woningcorporatie
10	Wonen Limburg	Woningcorporatie

4. Inspraak

4.1 Lokale inspraakprocedure

Van 16 maart tot en met 12 april 2023 heeft de ontwerp Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade integraal (regionale en lokale deel) ter inzage gelegen bij de gemeente Kerkrade . Gedurende deze periode bestond voor eenieder de gelegenheid daarop een reactie kenbaar te maken. Op 03 maart 2023 is er voor alle belangstellenden een stakeholdersbijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze dag zijn de belangstellenden geïnformeerd en was er gelegenheid tot het stellen van vragen.
Bij de gemeente zijn 4 inspraakreacties ingediend. Deze vertonen voor een deel overlap voor wat betreft het regionale deel van de ontwerp Woonvisie. Hierop is dan ook de reactie van de Bestuurscommissie van 30 maart van toepassing. Reacties van de indieners die betrekking hebben op de lokale onderdelen van de ontwerp Woonvisie zijn door het College van B&W behandeld op 25 april 2023.

Het College van B&W heeft daarbij geconstateerd:

- Het college hecht veel waarde aan breed draagvlak voor de gehanteerde aanpak en de betrokkenheid van alle stakeholders bij de voorbereidingen van deze ontwerp Woonvisie. Doorvertaling van de visie in prestatieafspraken en voor de feitelijke uitvoering is hiermee onlosmakelijk verbonden. Het college is verheugd met de feedback en de constructieve houding om samen de opgaven aan te pakken. Doch constateert het college, dat de reacties inhoudelijk niet tot wijziging van de ontwerpvisie zelf leiden.
- De door het Regionaal Overleg Huurderorganisatie Parkstad (ROH) naast een zienswijze op het regionaal deel er ook een zienswijze is ingediend op het lokale gedeelte van de woonvisie 2023-2028 gemeente Kerkrade. Op enkele onderdelen na is de inhoud van de zienswijze grotendeels vergelijkbaar met de zienswijze op het regionale deel van de woonvisie. Als inhoudelijke reactie verwijzen wij hiervoor dan ook naar de toelichting in hoofdstuk 4.2. Voor wat betreft de reactie op de lokale aspecten zullen we in hoofdstuk 4.1 een nadere toelichting verstrekken.
- Voorts is er van netbeheer Tennet een zienswijze ontvangen. Zij maken van de gelegenheid gebruik om de gemeente (wellicht ten overvloede) nogmaals te wijzen op de aanwezigheid van de in Kerkrade aanwezige hoogspanningsverbindingen 150kV. Inhoudelijk raakt dit de voorliggende ontwerp woonvisie niet.
- Ten slotte is er van de woningcorporaties HEEMwonen en ook van Wonen Limburg een reactie op het lokale deel van de woonvisie ontvangen. De corporaties onderschrijven in hun reactie het belang van de regionale Woonvisie met lokale uitwerking. Samenwerking en gezamenlijke inzet tussen gemeente en corporaties geeft slagkracht om tot gedeelde ambities en succesvolle projecten te komen. Gezamenlijke ambities kennen gezamenlijke verantwoordelijkheid welke de corporaties graag in Meerjarige prestatieafspraken willen inpassen. Dit alles in de geest van de nieuwe lokale woonvisie waar kansrijk wonen voor iedereen, nu en in de toekomst centraal staat. Deze reactie onderstreept het college en gaat graag met alle partijen aan de slag om de opgaven te realiseren.

Inhoudelijk is de reactie van de indieners verwerkt in de hoofstukken 4.1.1 t/m 4.1.5.

4.1.1 Reacties met betrekking tot voldoende beschikbaarheid/betaalbare woningvoorraad

Reactie 1

Nieuwbouw in Kerkrade: vermeld dat uw gemeente een maximale bijdrage wilt leveren aan de woningbouwopgave en invulling geven aan de extra ambitie die de Bestuurscommissie Wonen & Herstructurering van de Stadsregio Parkstad heeft uitgesproken. De lokale ambitie hierbij is bruto 1.350 nieuwbouwwoningen van de bruto 7.500 woningen voor de gehele stadsregio.	7

Matcht dit kwantitatief en kwalitatief in bijvoorbeeld uw streven om voornamelijk in te spelen op de behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en nultredenwoningen in de middeldure huur en koop met de afspraken in de Woondeal? En met een aantal uitgangspunten in die Woondeal: bijvoorbeeld om 2/3 verplichte nieuwbouw in het betaalbare segment te realiseren en 40 % van de nieuwbouw voor middeninkomens? Ook is voor ons nog de vraag of door sloop/verkoop van sociale huurwoningen de gewenste minimale omvang van 30 % sociale huur niet onder druk komt te staan (de marge met de actuele (peildatum 31-12-2021) omvang van 32 % is gering).	
Variatie en balans in het woningaanbod We missen een standpunt van uw gemeente t.a.v. verkoop van sociale huurwoningen. De huurdersorganisaties onderschrijven verkoop van sociale huurwoningen in principe níet (tenzij er een aantoonbaar overschot aan sociale huurwoningen is in relatie tot de doelgroep die hierop aangewezen is). Zoals eerder gesteld: voor ons is het nog de vraag of door de optelsom van sloop/verkoop van sociale huurwoningen de gewenste minimale omvang van 30 % sociale huur niet onder druk komt te staan in Kerkrade.	7
Betaalbaar wonen in Kerkrade. Wij onderschrijven uw inzet hierbij. Zeker ook de aandacht voor betaalbare jongerenhuisvesting. Naast het realiseren van woningen voor die doelgroep, kunnen de kansen voor jongeren ook via aangepast, specifiek woonruimteverdelingsbeleid vergroot worden. Hier zijn goede voorbeelden van.	7
Goede verhuur in Kerkrade Hier benoemt u het belang van 'goed verhuurderschap'. Wij missen hierbij het streven naar goede, evenwichtige, transparante toewijzing van sociale huurwoningen met gemeenschappelijke afspraken/taakstellingen van de corporaties. In Heerlen wordt momenteel gewerkt met een zogenaamde 'woningbegroting' waarin afspraken/taakstellingen tussen de corporaties opgenomen zijn en die ook continu gemonitord worden.	7

Standpunt van het College van B&W
Ten aanzien van de nieuwbouw in Kerkrade kunnen we stellen dat de ontwerp Woonvisie in afstemming en lijn is met de afspraken vermeld in de Woondeal Limburg. Dit geldt zowel voor de vermelde aantallen woningen maar zeker ook als het gaat om 2/3 betaalbaarheid. Hierbij wordt ter degen rekening gehouden met 30% nieuwbouw sociale huur en 40 % nieuwbouw middenhuur. Daarnaast kent Kerkrade een gedetailleerd uitvoeringsprogramma behorende bij de Woonvisie. De vermelde huidige 32% sociale huur van de woningvoorraad heeft uitsluitend betrekking op bezit bij woningcorporaties actief in de gemeente Kerkrade. Daarnaast is er sprake van 17% particuliere verhuur, waaronder ook een deel sociaal woningbezit zit.

Met betrekking tot verkoop van sociale huurwoningen staat de visie omschreven in het regionale deel van de woonvisie onder paragraaf 4.4. Omdat gemeente Kerkrade geen aanvullende invulling hieraan geeft, is deze niet in het lokale deel opgenomen.
Overigens wordt in deze ook verwezen naar de prestatieafspraken met de woningcorporaties waar over dit thema afspraken gemaakt zijn, welke jaarlijks worden geactualiseerd. Hierin is afgesproken dat verkoop afhankelijk is van vrijkomend aanbod (gelabeld bezit) en gericht op het tegengaan van versnipperd bezit, het verbeteren van de leefbaarheid en realiseren van meer differentiatie in de wijk.

Woonruimteverdeling van corporatiewoningen vindt thans plaats via de website "Thuis in Limburg". De werking van het woonruimteverdelingssyteem wordt regelmatig geëvalueerd. Zo loopt er momenteel een pilot omtrent huisvesting van urgente doelgroepen bij gemeente Heerlen. Daarnaast zal het wetsvoorstel Regie versterking volkshuisvesting naar verwachting hier invloed op hebben. Tevens is de gemeente Kerkrade bezig met een onderzoek naar sturingsinstrumenten op de

woningmarkt. Deze ontwikkelingen kunnen wellicht in de toekomst leiden tot een andere invulling van het woonruimteverdelingssysteem, waarbij afstemming wordt gezocht met de woningcorporaties en huurdersorganisaties.

We beschouwen de reactie als een oproep om bij de overleggen omtrent prestatieafspraken, waar de indiener ook onderdeel van uitmaakt, hier extra aandacht voor te vragen.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 2

Nieuwbouw in Kerkrade We onderschrijven de uitgangspunten bij de realisatie van woningbouw, door in te zetten op betaalbare en toekomstbestendige toevoegingen met oog voor de buurt, wijk en stad, die bijdragen aan de kwalitatieve en klimaatbestendige woonomgeving. We gaan graag samen met de gemeente Kerkrade aan de slag om deze uitganspunten en ambities te realiseren. We benadrukken het streven om zorgvuldig de behoeften van zowel de huidige als toekomstige inwoners van Kerkrade in overweging te nemen, waarbij rekening wordt gehouden met eventuele veranderingen in de samenstelling van de bevolking in de komende 20 jaar. Hierdoor wordt gewaarborgd dat de woningen die wij binnen deze ambities realiseren, aansluiten bij de toekomstige vraag van de bewoners van Kerkrade. We begrijpen dat u de mogelijkheden voor sturing van de woningtoewijzing bij nieuwbouw verder wilt onderzoeken en indien mogelijk afspraken wilt maken. In het kader van de Nationale Prestatieafspraken met betrekking tot kwetsbare groepen, is het wenselijk om in een vroeg stadium bij dit onderzoek betrokken te worden, zodat we kunnen bijdragen aan het vinden van passende oplossingen. Dit is overigens in de geest van de huidige samenwerking.	10
Bijzondere doelgroepen en wonen met zorg De relatie tussen wonen en zorg groeit gestaag. Steeds meer wordt erkend dat deze onderwerpen met elkaar verweven moeten worden. Dit proces wordt mede gestuurd en ondersteund door gemeenten, woningcorporaties en zorgverleners in Parkstad. Het is belangrijk om de neuzen dezelfde kant op te houden en de betrokkenheid van de zorgpartijen als relatief nieuwe partner in de samenwerking te versterken. Op het gebied van wonen en zorg ligt er een grote uitdaging. Wat ons betreft mag de lokale Woonvisie meer richting geven om deze uitdaging het hoofd te bieden. Wellicht is het hiervoor nog te vroeg en is er eerst behoefte aan meer afstemming tussen wonen en zorg. We vragen dan ook om een zorgvuldige regionale afstemming op dit onderwerp voorafgaand aan verdere stappen.	10

Standpunt van het College van B&W
We onderschrijven het signaal van indiener dat er naast de focus op levensloopsbestendigheid ook aandacht dient te zijn voor flexibiliteit en variatie van deze nieuwbouw. Toekomstige aanpasbaarheid zodat nieuwe woningen generatieproof zijn nemen we serieus ter harte. Wij zullen bij de uitwerking van toekomstige uitvoeringplannen hier rekeningen mee houden.

In het kader van ons onderzoek naar sturingsinstrumenten voor de woningmarkt is afstemming met de woningcorporaties zeker van belang. De gemeente zal indieners daarom op korte termijn uitnodigen om deel te nemen aan deze overlegtafel.

Met de start van de regionale en daaraan gekoppeld de lokale visie op wonen en zorg is recent een start gemaakt. Bij het opstellen van de woonvisie ligt het niet voor de hand al meer verstrekkende uitspraken over de woonzorgvisie. In lijn met de regionale reactie doen we een beroep op indiener om de concept Woonvisie te beschouwen als belangrijke bouwsteen en om de Woonzorgvisie daarop op te laten aansluiten. Bij de vervolgens lokale invulling zullen we uiteraard onze stakeholders betrekken.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 3

Nieuwbouw in Kerkrade Uw college heeft een ambitie neergelegd om 1350 woningen te bouwen in de komende 10 jaar. Een inzet die past bij uw "woonoffensief". Toevoegingen die betaalbaar en toekomst bestendig moeten zijn en die het woon- en leefklimaat versterken. Naast de focus op betaalbare levensloopbestendige nieuwbouw vragen wij aandacht voor flexibiliteit en variatie van die nieuwbouw. Op enig moment, na ca. 20 jaar, moet die nieuwe voorraad ook kwalitatief passen bij de generaties die na ons komen. Ook hier geldt te veel van hetzelfde is niet goed. Rondom de woonruimteverdeling en huisvesting van aandachtsgroepen zijn wij met elkaar in overleg. Wij pleiten op dit onderwerp voor een domein overstijgende samenwerking als gemeente met de partners in de wijk.	9
Betaalbaarheid Er ligt een gezamenlijke opgave in de ondersteuning van bewoners met lage inkomens, schulden en betalingsproblemen. Waar wordt gesignaleerd dat bewoners in de knel komen, zien wij een wederzijdse taak, samen met onze andere partners in de wijk. Waarbij wij ons niet alleen richten op het oplossen van het acute probleem, maar nog meer en vooral op een structurele gezamenlijke aanpak om die bewoners zelfstandig te laten slagen in hun wonen en leven.	9
Wonen en zorg De verbinding tussen wonen en zorg groeit. Langzaam maar zeker groeit het wederzijdse besef van de noodzaak tot vervlechting van deze onderwerpen. Mede door een intrinsieke sturing en duiding door gemeenten, corporaties en zorgverleners in Parkstad. De aandachtspunten vormen het richten van de inzet en het bewaken van de aansluiting van de zorgpartijen als een relatief nieuwe partner in de samenwerking. Op het vlak van Wonen en Zorg ligt een dusdanige opgave dat wij hadden verwacht dat de lokale Woonvisie meer duiding zou kunnen geven naar gevraagde inzet. Wellicht echter is die verwachting nog te prematuur en behoeft het thema nog meer wederzijdse afstemming.	9

Standpunt van het College van B&W
We onderschrijven het signaal van indiener dat er naast de focus op levensloopsbestendigheid ook aandacht dient te zijn voor flexibiliteit en variatie van deze nieuwbouw. Toekomstige aanpasbaarheid zodat nieuwe woningen generatieproof zijn nemen we serieus ter harte. Wij zullen bij de uitwerking van toekomstige uitvoeringplannen hier rekeningen mee houden.

In het kader van ons onderzoek naar sturingsinstrumenten voor de woningmarkt is afstemming met de woningcorporaties zeker van belang. De gemeente zal indieners daarom op korte termijn uitnodigen om deel te nemen aan deze overlegtafel.

Met de start van de regionale en daaraan gekoppeld de lokale visie op wonen en zorg is recent een start gemaakt. Bij het opstellen van de woonvisie ligt het niet voor de hand al meer verstrekkende uitspraken over de woonzorgvisie. In lijn met de regionale reactie doen we een beroep op indiener om de concept Woonvisie te beschouwen als belangrijke bouwsteen en om de Woonzorgvisie daarop

op te laten aansluiten. Bij de vervolgens lokale invulling zullen we uiteraard onze stakeholders betrekken.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

4.1.2 Reacties met betrekking tot de kwaliteit van de woningvoorraad en woonomgeving

Reactie 1

Herstructurering en transformatie Wij onderschrijven uw inzet via wijkgerichte en integrale aanpak. Wel vragen wij ons af hoe realistisch uw gewenste verbetering van particulier bezit is samen met o.a. de corporaties ('meeliften'). Het zal uiteindelijk toch vooral gaan of partijen (anders dan de particulieren) bereid zijn (financieel) te faciliteren.	7
Nieuwbouw in Kerkrade De huurdersorganisaties onderschrijven in algemene zin uw streven om de woningbouw te laten bijdragen aan een kwalitatieve en klimaatbestendige woonomgeving én inspelend op de woonbehoefte.	7
Kwalitatief en duurzaam Ten aanzien van dit hoofdstuk (6.1) onderschrijven wij de gemeentelijke visie t.a.v. duurzaamheid.	7

Standpunt van het College van B&W
We constateren, dat indiener het lokale deel van de ontwerp Woonvisie met betrekking tot de kwaliteit van de woningvoorraad en woonomgeving inhoudelijk onderschrijft, maar dat er wel nadrukkelijk zorgen zijn omtrent de verbetering van het particuliere woningbezit. We realiseren ons ter degen dat hier een "uitdaging" ligt. De afhankelijk van financiële middelen (subsidies) zou in onze ogen zeker een positieve bijdrage kunnen leveren aan een verder upgrade van het particuliere woningbezit. Het is des te meer reden om door te gaan met alle activiteiten die de gemeente reeds heeft om het particulier bezit te verbeteren.

Indiener onderschrijft verder het beleid t.a.v. kwalitatieve en klimaatbestendige woonomgeving en gemeentelijke visie over duurzaamheid.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 2

Herstructurering en transformatie Wij erkennen het belang van een wijkgerichte en domeinoverstijgende aanpak bij de herstructurering en transformatie van Kerkrade. Indien mogelijk, wensen wij samen te werken om bij te dragen aan deze opgaven. Met name in Eygelshoven waar het grootste deel ons bezit zich bevindt. Wij zijn echter niet beperkt tot deze omgeving.	10
Duurzaamheid Als corporatie erkennen wij de grote uitdaging die voor ons ligt op het gebied van verduurzaming en de betaalbaarheid voor bewoners. In een tijd waarin grote issues als klimaatverandering en het tekort aan betaalbare woningen spelen, proberen wij in de wijken dingen te doen die voor zoveel mogelijk problemen tegelijk een oplossing bieden. Wanneer we woningen bouwen of renoveren, doen we dat met aandacht voor de mens, de woning én de omgeving. Een duurzame samenleving betekent voor ons dat we nu en in de toekomst fijn samenleven in onze wijken, goed zorgen voor onze aarde en slim omgaan met ons geld. Bij de verduurzaming in Kerkrade moeten we rekening houden met de realiteit dat warmtenetten en warmteplannen in buurten in de komende 10 jaar niet zullen worden uitgerold. Dit heeft aanzienlijke consequenties voor de keuzes die corporaties moeten	10

maken voor nieuwbouw. Onze corporatie blijft vasthouden aan onze ambitie en zal onder andere vanuit onze dochter Warmtelevering Wonen Limburg blijven werken aan oplossingen voor collectieve verwarming.	

Standpunt van het College van B&W
We zijn verheugd met het standpunt van indiener dat men graag een bijdrage wil leveren aan (toekomstige) herstructureringsopgave in Kerkrade. Partnership achten wij als gemeente wenselijk en noodzakelijk om de volkshuisvestelijke opgave voor de komende jaren te kunnen realiseren

De duurzaamheidsambities van de gemeente zullen het komende jaar verder worden uitgewerkt in de transitie visie warmte 2.0. We realiseren ons ter deze dat dit voor woningcorporaties belangrijke informatie betreft om mede te sturen op de verduurzaming van het woningbezit. Des te meer is het prettig om te lezen dat er wordt vast gehouden aan bestaande duurzaamheidsambities. Uiteraard blijven we graag (o.a. met de prestatieafspraken) aangehaakt als het gaat om eventuele versnellingen en/of oplossingen voor collectieve warmtevoorzieningen.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 3

Herstructurering Samen zijn wij op dit onderwerp al jaren aan de slag in de woningvoorraad in Kerkrade. Daarbij zien wij dat de particuliere voorraad extra aandacht blijft vragen. Herstructurering biedt als middel zeker kansen voor een nieuwe opbouw van de wijken. Maar alleen als we dat samen doen en elkaar daarin steunen. Daarbij hoort dat wij inzetten op aankoop van problematisch bezit, maar ook op verkoop van versnipperd bezit. Dat alles gericht op de versterking van de veerkracht van buurten en complexen. En tegelijk op voldoende financiële armslag voor bijzondere projecten.	9
Verduurzaming Als HEEMwonen erkennen wij de opgave die voor ons ligt op het vlak van verduurzaming. Ook vóór de Nationale Prestatieafspraken een onderwerp waar wij al jaren fors op inzetten. Een inzet die er mede op is gericht om de betaalbaarheid voor bewoners op een structurele wijze te verbeteren. Op dit onderwerp is nadere afstemming noodzakelijk. De Transitievisie warmte Kerkrade 2.0 is in ontwikkeling. Desondanks is voorzien dat de uitrol daarvan in warmtenetten en warmteplannen naar buurten toe in de eerstvolgende 10 jaar niet te verwachten is. Dat is sterk bepalend voor onze keuzes in de nieuwbouw. Voor HEEMwonen betekent dit inzet op semi-optimale installaties en micronetten bij nieuwbouwwoningen en renovaties en zullen we slechts kleine stappen maken in de verduurzaming en energieneutraliteit.	9

Standpunt van het College van B&W
We zijn verheugd met het standpunt van indiener dat men graag een bijdrage wil leveren aan (toekomstige) herstructureringsopgave in Kerkrade. Partnership achten wij als gemeente wenselijk en noodzakelijk om de volkshuisvestelijke opgave voor de komende jaren te kunnen realiseren

De duurzaamheidsambities van de gemeente zullen het komende jaar verder worden uitgewerkt in de transitie visie warmte 2.0. We realiseren ons ter deze dat dit voor woningcorporaties belangrijke informatie betreft om mede te sturen op de verduurzaming van het woningbezit. Des te meer is het prettig om te lezen dat er wordt vast gehouden aan bestaande duurzaamheidsambities. Uiteraard blijven we graag (o.a. met de prestatieafspraken) aangehaakt als het gaat om eventuele versnellingen en/of oplossingen voor collectieve warmtevoorzieningen.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

4.1.3 Reacties met betrekking tot wetgeving

Reactie 1

Nadat er dadelijk een regionale woonvisie en lokale woonvisies vastgesteld zijn, wordt naar alle waarschijnlijkheid de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting van kracht. De consultatiefase loopt momenteel. Deze wet zal op diverse vlakken directe invloed hebben op het lokaal volkshuistingsbeleid: verplichte huisvestingsverordeningen en daarbinnen urgentieverordeningen met gewenste intergemeentelijke afstemming/afspraken over onderlinge verdeling van urgente doelgroepen, aanpassing huisvestingswet, uitwerking 'Een Thuis voor Iedereen', geen woonvisies meer maar 'volkshuisvestingsprogramma's binnen de Omgevingswet, andere definitie 'sociale huur', verplichte (intergemeentelijk afgestemde) woonzorgvisies, een andere (regie)rol voor de Provincie, en meer. De vraag is of er door u en andere gemeenten (en in Stadsregio-verband) al een route bepaald is hoe eventuele consequenties van de nieuwe wet (als die door Tweede en Eerste Kamer komt) haar verankering krijgt in het regionaal/lokaal volkshuisvestingsbeleid en of ambities/afspraken in de regionale woonvisie/lokale woonvisies niet herijkt dienen te worden n.a.v. die nieuwe wet (en wellicht dus ook de Woondeal).	7
U wilt ook mogelijk een huisvestingsverordening instellen. Wij wijzen u erop dat dit een verplichting gaat worden inclusief een daarin opgenomen urgentieverordening in het kader van de Wet Versteviging Regie Volkshuisvesting en aanpassing van de Huisvestingswet.	7
Een passende woning, bijzondere doelgroepen en wonen met zorg in Kerkrade Hier noemt u de start om te komen tot een woonzorgvisie. Verder noemt u in 4.3 een eventuele urgentieverordening en refereert u aan de pilot in Heerlen. Wij wijzen nogmaals op onze reacties en specifiek naar die sterkere nationale en provinciale regie in de toekomst: verplichte huisvestingsverordeningen en urgentieverordeningen met gewenste intergemeentelijke afstemming/afspraken over onderlinge verdeling van urgente doelgroepen, aanpassing huisvestingswet, uitwerking 'Een Thuis voor Iedereen', geen woonvisies meer maar 'volkshuisvestingsprogramma's binnen de Omgevingswet en verplichte (intergemeentelijk afgestemde) woonzorgvisies.	7

Standpunt van het College van B&W
Indiener heeft dit onderwerp zowel bij de lokale reactie als bij de regionale reactie aangekaart. Derhalve wordt aangesloten op de regionale reactie onder 4.2.2 reactie 1 en de behandeling van de bestuurscommissie.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

4.1.4 Reacties met betrekking tot lokale samenwerking

Reactie 1

De regionale prestatieafspraken op basis van en tezamen met de regionale woonvisie zouden (mede) 'kapstok' moeten zijn voor lokale prestatieafspraken. Die verbindingen zorgen ervoor dat het niet alleen bij mooie visies en mooie ambities blijft, maar dat die ook in samenhang kunnen bijdragen aan in gezamenlijkheid vastgestelde realisering van opgaven (uitstijgend boven de optelsom van individuele, lokale, gemeentelijke insteken en belangen met een verdeling van 'zoet en zuur').	7

Als het gaat om het opstellen van de lokale (meerjarige) prestatieafspraken dan hechten wij eraan om nogmaals, ook in dit kader en in de geest van de Woningwet, te benadrukken dat die in gezámenlijk tripartite overleg opgesteld dienen te worden als afgeleide van de regionale en lokale woonvisies (en hopelijk woonzorgvisies). Wij gaan ervan uit dat e.e.a. dus in een gezámenlijk, íntegraal traject met de verantwoordelijke actoren (gemeente, corporaties, huurdersorganisaties) ámbtelijk én bestuurlijk invulling krijgt richting gemeenschappelijke afspraken.	7

Standpunt van het College van B&W
De indruk zou kunnen ontstaat, door de gehanteerde formulering, dat de prestatieafspraken eenzijdig worden opgesteld en corporaties niet betrokken zijn. Het tegendeel is echter waar. Jaarlijks worden de in Kerkrade opererende corporaties, het ROH, huurdersbelangenvereniging(-en) betrokken met het opstellen van de lokale prestatieafspraken.

De regionale prestatieafspraken uit 2019 zijn meerjarige afspraken, maar worden wel jaarlijks waar nodig ge-update met de doorontwikkeling van bestaande afspraken, met de monitoring van de realisatie daarvan en met bijsturing als dat op grond van actuele ontwikkelingen noodzakelijk of wenselijk is. Dit maakt dat deze afspraken geen papieren tijger zijn, maar buiten tot gezamenlijke resultaten leiden. Zie ook 4.2.1 onder reactie 2.

In Kerkrade zijn eveneens meerjarige prestatieafspraken voor de periode 2021-2025 opgesteld, waarbij indiener aan heeft meegewerkt en ondertekend. Hierin wordt aangesloten op de regionale meerjarige afspraken, waarbij is afgesproken om de onderdelen uit de regionale prestatieafspraken ook te benoemen in de lokale prestatieafspraken, zodat ze als een geheel beschouwd kunnen worden. Sinds 2021 wordt op basis van de meerjaren afspraken jaarlijks op lokaal niveau aanvullende afspraken gemaakt c.q. afspraken die uitwerking zijn van de meerjarenafspraken. De gemeente is voornemens om dit reeds bestaande tripartite overleg te blijven voortzetten. Tussen de partijen is reeds afgesproken dat gezamenlijk wordt bekeken op welke punten de huidige meerjarenafspraken geactualiseerd gaan worden o.a. op basis van deze woonvisie.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

4.1.5 Reacties met betrekking tot overige aspecten

Reactie 1

Wij willen u erop attent maken dat wij ook in uw gemeente liggen met onze 150kV hoogspanningsverbinding Terwinselen-Schoonbron en onze kabel Terwinselen-Vegla 150kV. Waarschijnlijk is het binnen de gemeente al bekend maar bij woningbouw in de nabijheid van hoogspanningsverbindingen speelt het voorzorgsbeginsel een rol i.v.m. mogelijke beïnvloeding. Wellicht ten overvloede brengen wij dit nog even onder de aandacht.	8

Standpunt van het College van B&W
Indiener maakt in deze van de gelegenheid gebruik om de gemeente (wellicht ten overvloede) nogmaals te wijzen op de aanwezigheid van de in Kerkrade aanwezige hoogspanningsverbindingen 150kV. Inhoudelijk valt deze reactie niet onder de reikwijdte van de besluitvorming over de voorliggende ontwerp woonvisie.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

4.1.6 Reacties met betrekking tot ambtelijke reacties

Reactie 1

De begrippenlijst in de ontwerpversie van de woonvisie is sindsdien aangepast.

Voorstel aan de gemeenteraad
Voorgesteld wordt om de nieuwe begrippenlijst bij opstellen van de definitieve versie, na vaststelling door de gemeenteraad, integraal over te nemen: zie bijlage 8 van de raadstukken.

Reactie 2

In paragraaf 4.3 onder het kopje ‘doelgroepen’ (zie pag. 20 ontwerp woonvisie) staat dat het rijk heeft voorgeschreven dat iedere gemeente in 2024 moet beschikken over een woonzorgvisie. Inmiddels is gebleken dat in het wetsvoorstel Versterking regie Volkshuisvesting pas de verplichting geldt per 1-1-2026. Kerkrade is thans bezig met het opstellen van de woonzorgvisie en gaat door met dit proces zodat eind 2023 een document gereed is.

Voorstel aan de gemeenteraad
Voorgesteld wordt om de woonvisie niet aan te passen bij de definitieve versie, maar wel in de nota van toelichting voor de gemeenteraad dit nader toe te lichten.

Reactie 3

In bijlage 3 bij de lokale woonvisie zijn nadere uitgangspunten geformuleerd aan de woningkwaliteit met o.a. functionele en praktische indelingseisen. De gehanteerde kwaliteitsnorm van 75 m² g.b.o. woonoppervlakte is een richtlijn, waarbij maatwerk mogelijk is. Een toelichting van dit maatwerk ontbreekt nog.

Voorstel aan de gemeenteraad
Ter verduidelijking in de woonvisie wordt voorgesteld om aan te geven dat maatwerk mogelijk is in de volgende situaties:

- realisatie van flexwoningen voor bijvoorbeeld bijzondere doelgroepen: o.a. statushouders, wonen met specifieke zorgvraag, buitenlandse medewerkers en spoedzoekers;
- realisatie van woningen specifiek voor jongeren/starters (zonder zorgvraag);
- transformatie van een gebouw waardoor het door constructieve aspecten van dat gebouw niet mogelijk is om de 75m2 te halen;
- waarbij ruimtelijk en stedenbouwkundig beleid in acht wordt genomen;
- waarbij wordt gekeken naar de draagkracht van een buurt i.r.t. tot de voorgenomen differentiatie die in de woonvisie is opgenomen.

Reactie 4

De titel van de ontwerp Woonvisie zoals in Kerkrade ter inzage was: Ontwerp Regionale Woonvisie Parkstad Limburg, lokale woonvisie gemeente Kerkrade 2023 t/m 2027. - De Stadsregio heeft de titel ontwerp Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade - De andere regiogemeenten en de Stadsregio gaan uit van de periode 2023-2028.	

Voorstel aan de gemeenteraad
Om aan te sluiten bij de overige Parkstadgemeenten en de Stadsregio wordt voorgesteld wordt om de titel en periode aan te passen naar ‘Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade’.

4.2 Reflectie van stakeholders op de regionale onderdelen van de ontwerp Woonvisie

De Bestuurscommissie heeft op 16 februari het besluit genomen om het regionale deel van de ontwerp Woonvisie op 17 februari onder 140 stakeholders van Parkstad te verspreiden met de uitnodiging hierop uiterlijk 17 maart 2023 te reflecteren. Dit heeft geleid tot 6 reacties die bij de Bestuurscommissie zijn ingediend. Deze zijn afkomstig van zorgpartij Levanto, het Regionaal Overleg Woningcorporaties Parkstad (de samenwerking van de 9 corporaties die actief zijn in de Regio Parkstad Limburg), het Regionaal Overleg Huurdersorganisaties Parkstad, de Provincie Limburg, JPO en van de projectleider Aanpak Sociaal Veilig van de gemeente Heerlen. Deze reacties op het regionale deel zijn behandeld gedurende de vergadering van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering van 30 maart 2023. De Bestuurscommissie heeft ingestemd met de ontwerpreacties die in voorliggende nota zijn opgenomen. De Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering heeft daarbij in algemene zin geconstateerd:

- dat complimenten worden gegeven over het regionale deel van de ontwerp Woonvisie en dat deze inhoudelijk onderschreven wordt;
- dat in de reacties met name aandacht wordt gevraagd voor de uitvoering, de regie hierop, de betrokkenheid van de indieners bij de doorvertaling van de Woonvisie in de toekomst en de initiatieven en activiteiten die nu inmiddels lopen.
    - Naar aanleiding hiervan is hieraan extra aandacht besteed in het raadsvoorstel;
- dat veel reacties geen betrekking hebben op de inhoud zelf van de ontwerp Woonvisie;
- dat bepaalde reacties betrekking hebben op de verbinding van de volkshuisvestelijke opgaven met die van andere sectoren, maar die buiten de inhoudelijke scope van een woonvisie vallen. Vanuit de Woningwet bevat de woonvisie sectoraal beleid waarin de belangrijkste volkshuisvestelijke opgaven op de woningmarkt worden belicht. Bepaalde reacties hebben betrekking op aspecten die onder de bevoegdheden van andere beleidsterreinen vallen zoals bijvoorbeeld energie- en warmtetransitie, ondermijning en zorg;
- dat vanuit diverse lopende trajecten op de doelstellingen uit de Woonvisie gestuurd wordt;
    - momenteel zijn bij het Rijk een aantal wetsvoorstellen en -wijzigingen in voorbereiding, waardoor in de toekomst meer instrumentarium beschikbaar komt dat ingezet kan worden bij de realisatie van de visie.
    - lokaal en regionaal lopen al veel activiteiten waarmee concreet invulling aan de Woonvisie wordt/zal /kan worden gegeven (zoals bijvoorbeeld met de Regionale Woningmarktprogrammering, het herstructureringsprogramma in de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds, de Regionale Prestatieafspraken, het aanvalsplan woningbouw, het meerjarenprogramma, de Limburgse Woondeal en het Woonoffensief.

4.2.1 Reacties met betrekking tot uitvoering en samenwerking

Reactie 1

Indiener onderschrijft het regionale deel van de ontwerp Woonvisie in zijn algemeenheid op een groot aantal facetten en geeft aan, dat indiener daarbij participeert en deelneemt aan een groot aantal speerpunten zoals beschreven in de woonvisie.	1
Complimenten voor de aanpak om met gemeenten tot een gezamenlijke woonvisie te komen die vervolgens door de gemeenten lokaal wordt uitgewerkt met telkens oog voor Parkstad. Het is goed, dat er een gezamenlijke Regionale Woonvisie van de Parkstad gemeenten ligt waarmee de ontwikkelingen in de regio in een positief daglicht zijn gezet.	2

Met deze regionale woonvisie geven we opnieuw richting en energie voor de groei van de samenwerking tussen partijen gericht op goed wonen in Parkstad. De nieuwe uitgangspunten groei en transitie in deze woonvisie zijn ook voor de corporaties herkenbaar. Evenals de geschetste uitdagingen. De oplossing zit in een integrale aanpak met een regisserende rol van gemeenten. Samenwerking regionaal en lokaal tussen gemeenten en corporaties is van groot belang om succesvol te kunnen zijn. Zeker gezien de onzekere ontwikkelingen op het gebied van stikstof, flora-fauna, stijgende bouwkosten, capaciteit in de markt, materiaal schaarste, beschikbare locaties, ruimtelijke procedures e.a. In de Regionale Woonvisie Parkstad wordt geconstateerd, dat er grote tegenstellingen zijn in de regio: wijken (stedelijk) en dorpen, kansrijk en kansarm, huidige populatie en “mensen van buiten”. Indiener verwacht dat hiervoor in de regionale prestatieafspraken richting wordt gegeven om in de lokale afspraken tot concrete oplossingen te komen die bijdragen aan een verandering voor heel Parkstad.	
In zijn algemeenheid een mooie visie, met eindelijk weer de blik vooruit en gedacht vanuit kansen. Dit nodigt ook weer uit om aan de slag te gaan in Parkstad. Nu nog gaan werken aan haalbare plannen.	4
Het proces dat de regio Parkstad, samen met de diverse stakeholders, doorloopt t.a.v. deze Regionale Woonvisie is goed doordacht en ingestoken. Dat heeft er ook mede voor gezorgd dat er nu een ontwerp Regionale Woonvisie ligt die, in brede samenwerking met diverse partners, inzet op de diverse woon- en leefbaarheidsonderwerpen die landelijk, provinciaal en regionaal spelen en daarbij aanhaakt op de afspraken die onlangs in de Woondeal Limburg gemaakt zijn. Complimenten voor deze visie en de daarbij horende aanpak.	5

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
De Bestuurscommissie hecht veel waarde aan breed draagvlak voor de gehanteerde aanpak en de betrokkenheid van alle stakeholders bij de voorbereidingen op de ontwerp Woonvisie Er wordt veel aandacht gevraagd voor de doorvertaling van de visie in prestatieafspraken en voor de uitvoering. en De Bestuurscommissie heeft hier oog voor, maar constateert, dat dit inhoudelijk niet tot wijziging van de ontwerpvisie zelf dient te leiden.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 2

Corporaties kennen en nemen hun verantwoordelijkheid als partner in wonen (niet alleen in het lager en middensegment huurwoningen). De meerjarige woonvisie geeft richtingen en kansen. Op welke manier deze Woonvisie vertaald wordt naar concrete regionale- en lokale wederzijdse prestatieafspraken is een vraagteken. De corporaties vragen daarom om meerjarige prestatieafspraken regionaal en lokaal. Het is wenselijk om deze op een uniforme wijze te presenteren. Dat maakt dat sturing, afstemming, samenwerking en controle op inhoud en resultaat succesvoller kan verlopen.	2
Meerjarige regionale- en gemeentelijke prestatieafspraken volgens één methodiek.	2

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
De indruk ontstaat door deze formulering, dat de prestatieafspraken eenzijdig worden opgesteld en corporaties niet betrokken zijn. Samen beschikken indiener, het ROH en de Regio echter al over meerjarige Regionale Prestatieafspraken. Wat indiener wellicht bedoelt te zeggen, is dat men lokaal ook de voorkeur geeft aan meerjarige in plaats van jaarlijkse prestatie afspraken.

De regionale prestatieafspraken zijn al meerjarig, maar worden wel jaarlijks ge-update met de doorontwikkeling van bestaande afspraken, met de monitoring van de realisatie daarvan en met bijsturing als dat op grond van actuele ontwikkelingen noodzakelijk of wenselijk is. Dit maakt dat deze afspraken geen papieren tijger zijn, maar buiten tot resultaten leiden. De lokale prestatieafspraken worden veelal wel nog jaarlijks opgesteld. Door corporaties is wel gevraagd aan te sluiten bij de regionale methodiek. Bovendien is reeds eerder de afspraak gemaakt om de onderdelen uit de regionale prestatieafspraken ook te benoemen in de lokale prestatieafspraken, zodat ze als een geheel beschouwd kunnen worden. De oproep kan opnieuw verkend worden, maar dit valt niet onder de reikwijdte van de besluitvorming over de Woonvisie. Het college gaat hierover voor zover het de lokale prestatieafspraken betreft. De aanpak ten aanzien van de meerjarige regionale prestatieafspraken kan worden voortgezet en kan als voorbeeld dienen voor de lokale prestatieafspraken.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 3

De Regionale Woonvisie Parkstad is een goede basis voor de corporaties om te komen tot lokale woonvisies en vervolgens tot regionale- en lokale meerjaren prestatieafspraken. Waarbij differentiatie van woningbezit en domein overstijgende aanpak uitgangspunt zijn.	2

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
De Bestuurscommissie beschouwt dit enerzijds als een positief signaal over de kwaliteit van de ontwerp Woonvisie; anderzijds als een oproep inzake de doorvertaling daarvan. De Bestuurscommissie hecht eraan de benadrukken, dat tegelijk met het regionale deel van de woonvisie, ook het lokale deel ter besluitvorming voorligt aan de gemeenteraad. Het is aan het college van B&W om een standpunt in te nemen over de oproep om tot lokale meerjarenprestatieafspraken te komen. De regionale afspraken zijn al meerjarig.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 4

Voor de verdere uitwerking naar lokale woonvisies, meerjaren regionale- en lokale prestatieafspraken kunt u de woningcorporaties samen met haar huurdersverenigingen als partner zien.	2

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
De regionale prestatieafspraken zijn een resultaat van de samenwerking tussen het ROW, het ROH en Parkstad. Oplossingen worden niet eenzijdig bepaald, maar in samenwerking tussen de regio, de gemeenten, het ROW en het ROH, voor zover bepaalde aspecten nu nog niet ingevuld zijn.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 5

Wonen in Parkstad is per gebied/wijk/dorp verschillend (fysiek, leefbaarheid, sociaal). Om het wonen Parkstad breed aan te pakken moet er op diverse niveaus worden samengewerkt. Dat staat in de Woonvisie helder omschreven. Het zou goed zijn om ook in te gaan op wat van de gemeenten gevraagd wordt om tot resultaten te komen. Hoe gaan	2

we dit organiseren en wellicht opschalen? Daarbij hoort ook de behoefte aan regie op de samenwerking.	
Indiener informeert naar de onderbouwing van de migratiecijfers. Verder geeft hij waardering over de geboekte successen en de impuls aan de leefbaarheid van de afgelopen jaren en roept op dit te tonen. Hij roept op in te zetten op woningen die aanpasbaar zijn aan de woonwensen van dat moment of meervoudig gebruikt kunnen worden en geeft aan, dat nieuwe woningbouwontwerpen (woningen uit de fabriek) kunnen helpen bij het versnellen van de woningbouwplannen, maar dat daarbij dan een bepaalde coulance gevraagd is v.w.b. eisen die gesteld worden. Indiener refereert aan de differentiatie met als doel om de leefbaarheid te verbeteren en onderschrijft dat het goed is om starters, gezinnen, senioren te mengen en het mengen van kwetsbare mensen en mensen die draagkrachtig zijn. Hij roept wel op niet ineens het laagste segment met het hoogste segment te mengen uit angst voor een averechts effect. Zorgvuldige menging zal zorgen voor het gewenste effect. Verder vraagt hij aandacht voor de polarisatie en individualisering van de samenleving en geeft aan dat het een uitdaging wordt om draagkrachtige mensen bereid te krijgen om zich in te gaan zetten voor de minder draagkrachtige mensen.	4

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
In voorliggende ontwerp Woonvisie wordt de koers uiteengezet voor de periode 2023-2028 en wordt beschreven hoe de regio en de gemeente voor ogen hebben dit samen met bewoners en partners te gaan realiseren. De gemeenteraad wordt gevraagd een besluit te nemen over de visie, waarna het college en de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering de verantwoordelijkheid heeft de uitvoering ter hand te nemen. De al lopende en nog aanstaande acties waarmee invulling zal worden gegeven aan de woonvisie, liggen niet ter besluitvorming voor bij de gemeenteraad en maken derhalve ook geen deel uit van de woonvisie.

Naar aanleiding van de reactie van indiener 2 wordt wel geconstateerd, dat het goed zou zijn de gemeenteraad bij de behandeling van de Woonvisie goed te informeren, over de acties die inmiddels op regionaal en op lokaal niveau gaande zijn en welke nog op stapel staan en hoe die zullen bijdragen aan de realisatie van de Woonvisie.

Verder constateert de Bestuurscommissie, dat de gemeente, de regio, de corporaties, huurders, marktpartijen, overheden en andere stakeholders met elkaar, maar iedereen vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid moet sturen op de realisatie. De oproep tot regie op de samenwerking daarbij wordt serieus genomen en zal worden verkend. De reacties van indiener 2 vormen inhoudelijk echter geen aanleiding tot aanpassing van de ontwerp Woonvisie.

Indiener 4 geeft signalen af die meer concreet van aard zijn in termen van te realiseren woontypologieën en differentiatie. De Bestuurscommissie neemt deze signalen ter harte bij de verdere uitwerking van de Woonvisie in concrete plannen.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 6

Kansrijk wonen voor iedereen, nu en in de toekomst: Uitgangspunt van de zeven gemeenten is om op het gebied van kansrijk wonen de komende jaren afspraken te maken over: het stimuleren en verbieden, gaan doen en laten, gaan betogen en uitwerken. Het ontbreekt in deze visie aan een totaalbeeld waarover deze afspraken kunnen worden gemaakt.	2

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
Het is niet de intentie om in een Woonvisie tot een uitputtende lijst met afspraken te komen. Een visie heeft tot doel een stip op de horizon te zetten, die voor een geruime periode houvast geeft zodat partners de gewenste koers kennen en kunnen helpen deze in gang te zetten en in te vullen

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 7

De diversiteit van wijken en buurten zowel fysiek als sociaal vraagt om een brede samenwerking waarbij regie op regionaal en lokaal niveau nodig is.	2

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
De Bestuurscommissie beschouwt dit als een oproep.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 8

De gezamenlijke, regionale sectorale volkshuisvestingsambities worden onderschreven als onderdeel van een visie op de samenleving als geheel. We zijn blij dat een samenwerkingsverband tussen 7 gemeenten via de Stadsregio echt werkt en een meerwaarde heeft (kan hebben?) die meer is dan de optelsom van individuele, lokale, gemeentelijke insteken en belangen op de postzegel Parkstad. De keuze om vanuit een regionale visie te komen tot lokale woonvisies (in onderlinge samenhang om invulling te geven aan de gezamenlijke ambities) is onzes inziens een goede. We vragen ons wel af of de regionale ambities in hun vertaling naar de lokale uitdagingen (lokale woonvisies) ook daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden door gezamenlijk en individueel gedragen, concrete acties. Een concrete vertaling van ambities, visie richting acties (invulling van lokale opgaven) met soms een geaccepteerde verdeling van 'zoet en zuur' vanuit dat regionaal (algemeen) belang.	3, 7
Er ligt een belangrijke uitdaging om de lokale woonvisie. en dan met name de concrete acties in verbinding te brengen met de regionale, die vastgelegd moeten worden in meerjarige lokale prestatieafspraken.	3, 7
Geïnformeerd wordt naar de mandaten.	3, 7
De regionale prestatieafspraken moeten op grond van de ontwerp Woonvisie herijkt worden.	3, 7
Het is de nadrukkelijke wens dat de verbinding tussen de lokale en de regionale prestatieafspraken expliciet in de processen wordt ingebouwd, zoals dat ook het geval is met de regionale en lokale woonvisie.	3, 7
Strakke regie (zowel bij de opstellingskaders, het monitoren van de afspraken als mede de continue evaluaties) hierop is nodig zonder overigens dat de Stadsregio in de formele bevoegdheden van een gemeente gaat treden. Centrale regie nodig, omdat een regionale woonvisie en regionale prestatieafspraken niet vrijblijvend zijn en uiteindelijk gerealiseerd worden door de optelsom van de daarvan afgeleide lokale prestatieafspraken.	3, 7

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
De Bestuurscommissie constateert, dat het ROH het regionale deel van de ontwerp Woonvisie op grote lijnen inhoudelijk onderschrijft, maar dat er wel nadrukkelijk aandacht wordt gevraagd voor de uitvoering lokaal en de regie daarop regionaal. Aangezien lokaal en regionaal al veel activiteiten

lopen die er aan zullen bijdragen dat de woonvisie ook daadwerkelijk gerealiseerd wordt, maar die niet deel uitmaken van de besluitvorming door de gemeenteraden, zijn deze ook niet verwoord in de ontwerp Woonvisie. Deze activiteiten vinden vaak ook in samenwerking en/of met medeweten van indiener plaats.

De besluitvorming door de gemeenteraad heeft betrekking op de Woonvisie. Het college en de Bestuurscommissie vervullen een rol en hebben verantwoordelijkheden en bevoegdheden op het gebied van de uitvoering en de prestatieafspraken met corporaties en huurders en de uitvoeringsprogramma's op regionaal en lokaal. Bij het opstellen van de ontwerp Woonvisie had het college het mandaat over het lokale deel en de Bestuurscommissie over het regionale deel. De gemeenteraad is bevoegd voor het vaststellen van het Regionale en Lokale Woonvisie 2023-2028. De Bestuurscommissie wenst in gezamenlijkheid met indiener en met de corporaties de regionale prestatieafspraken verder uitbouwen. Het college zal dat doen v.w.b. de lokale prestatieafspraken. Het ligt voor de hand, dat de verbinding tussen die twee gelegd wordt.

In de woonvisie zelf wordt geen apart uitvoeringsprogramma uiteengezet. Met bestaande programma's en projecten vanuit de kernagenda van de Bestuurscommissie wordt op de doelstellingen in het regionale deel van de woonvisie gestuurd. Dit gebeurt onder meer met behulp van de plannen in de Regionale Woningmarktprogrammering, het herstructureringsprogramma in de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds, de Regionale Prestatieafspraken, en de Limburgse Woondeal.

Verder beschouwt de Bestuurscommissie de reactie vooral als een oproep. Zowel de Bestuurscommissie als het college zullen zich hard maken voor concrete realisatie.
Het college zal zich beraden over de meerjarige lokale prestatieafspraken.

De regionale prestatieafspraken worden nu ook al jaarlijks ge-update en jaarlijks worden aanvullende prioriteiten gesteld en afspraken gemaakt op grond van de dan geldende actuele inzichten. Hierbij is de vigerende woonvisie leidend. De jaarlijkse update zal mede op grond van de nieuwe Woonvisie plaatsvinden.

Indiener is samen met het ROW en de Bestuurscommissie, partner in de regionale prestatieafspraken. Als de behoefte door alle drie partijen onderschreven wordt om de verbinding tussen lokale en regionale afspraken nog sterken te leggen, dan zal dat als gezamenlijke verantwoordelijkheid moeten worden opgepakt. Dit heeft echter geen invloed op de ontwerp Woonvisie.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

4.2.2 Reacties met betrekking tot wetgeving

Reactie 1

De Woondeal Limburg, de Nationale Prestatieafspraken en regelgeving geven wellicht nog onvoldoende richting om in deze Regionale Woonvisie Parkstad concreet te verwerken.	2
Voor de aanstaande wettelijke regeling voor het huisvesten van aandachtsgroepen moeten nog concrete afspraken worden gemaakt over de verdeling en monitoring. Een gemeenschappelijke taak waarop gezamenlijke sturing nodig is. Zowel corporaties als gemeenten kunnen dit niet op eigen titel verwezenlijken. Ter bevordering van de uitvoeringskracht van de individuele partijen, willen we afspraken maken over de regie en sturing op regionaal niveau. Die we vervolgens vertalen in de lokale woonvisie en	2

verankeren in een wijkgerichte aanpak van gezamenlijk benoemde speerpunten en knelpunten.	

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
De constatering, dat er nog veel nieuwe en gewijzigde wetgeving aanstaande is, is een terechte en daarmee is ook meteen duidelijk, dat de uitwerking daarvan nog niet concreet in de ontwerp Woonvisie heeft plaatsgevonden. Wel wordt in de ontwerpvisie al geanticipeerd op de nieuwe lijn van het Rijk en de Woondeal Limburg is inmiddels sinds 9 maart een feit geworden. Met de Woonvisie wordt een stip op de horizon geplaatst. Indiener doet in de reactie vooral een beroep op de regio en de gemeenten om dit serieus in te regelen en alsdan te vertalen in de lokale woonvisies.

We gaan ervan uit dat indiener daarmee feitelijk de prestatieafspraken bedoelt aangezien de integrale woonvisie voorligt met daarin zowel regionale als lokale onderdelen. De doorvertaling en uitvoering van nog aanstaande wetgeving, zal door het college en de Bestuurscommissie ter hand worden genomen voor zover passend binnen de bevoegdheden van het college en de Bestuurscommissie.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 2

Corporaties kennen en nemen hun verantwoordelijkheid als partner in wonen (niet alleen in het lager en middensegment huurwoningen). De meerjarige woonvisie geeft richtingen en kansen. De regionale en lokale woonvisie mag daarbij landen in meer concrete en uitgewerkte gemeentelijke volkshuisvestingsprogramma's (aldus het wetsvoorstel Regie op de Volkshuisvesting).	2
In de ontwerp Regionale Woonvisie Parkstad (consultatieversie 16 februari 2023) is op pagina 2 de volgende tekst opgenomen: "Deze Woonvisie komt in de plaats van de Regionale Woonvisie Parkstad Limburg 2017-2021 onderdeel xxxxxxxx en heeft de status van 'Volkshuisvestingsprogramma' volgens het Wetsvoorstel Regie op de Volkshuisvesting". Zoals bekend is deze wet momenteel in consultatie. Of de Woonvisie als volkshuisvestingsprogramma kan worden gezien moeten te zijner tijd blijken. Mogelijk moeten er nog aanpassingen volgen.	5

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
De interpretatie van de term volkshuisvestingsprogramma's zoals door indiener wordt gegeven, heeft iets weg van een uitvoeringsprogramma op lokaal niveau. Met het wetsvoorstel wordt echter niet aan dit niveau gerefereerd, maar aan het niveau van de visie die dan bovendien op de schaal van de woningmarkt moet liggen. Dat in het lokale onderdeel van de woonvisie wordt ingezoomd op de lokale concrete invulling is helder, maar het betreft niet de status van programma zoals bedoeld in het wetsvoorstel.

Over de passage in het regionale gedeelte van het ontwerp van de Woonvisie over het Wetsvoorstel Versterking Regie op de Volkshuisvesting heeft naar aanleiding van de reacties van indieners overleg plaatsgevonden met de opstellers van het Wetsvoorstel Versterking Regie op de Volkshuisvesting binnen het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Conform afstemming is beslispunt 2 in het raadsvoorstel geformuleerd.

Het Rijk heeft het Wetsvoorstel Versterking Regie op de Volkshuisvesting in voorbereiding. De wet zal naar verwachting in 2026 in werking treden. Overleg met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en

Koninkrijksrelaties over dit wetsvoorstel en de betekenis hiervan voor de ontwerp Woonvisie, wijst het volgende uit:

Na vaststelling van de Omgevingsvisie door de gemeenteraad en na het in werking treden van de Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting, dient de gemeente vanaf 2026 een volkshuisvestingsprogramma uit te werken. Het college van B&W stelt dit volkshuisvestingsprogramma vast. De Woonvisie kan volgens het Ministerie van BZK worden aangemerkt als één van de bouwstenen voor dit volkshuisvestingsprogramma. Een andere bouwsteen zal bijvoorbeeld de nog op te stellen woonzorgvisie zijn. De Woonvisie kan derhalve worden vastgesteld als bouwsteen en inbegrepen worden in het volkshuisvestingsprogramma

In de ontwerp woonvisie staat: “heeft de status van Woonprogramma volgens het Wetsvoorstel Versterking Regie op de Volkshuisvesting”. Deze formulering is met de kennis van nu niet correct en moet in lijn gebracht worden met de actuele informatie.

Voorstel aan de gemeenteraad:
- de Woonvisie als bouwsteen voor het volkshuisvestingsprogramma aan te merken;
- de tekst in de Woonvisie conform aan te passen;
- de ontwerp Woonvisie gewijzigd vast te stellen.

4.2.3 Reacties met betrekking tot raakvlakken met andere domeinen

Reactie 1

Goed wonen, leefbaarheids- en veiligheidsaanpak maken Parkstad aantrekkelijk voor nieuwe bewoners van buitenaf. In de woonvisie wordt wel ingegaan op het goed wonen, maar de leefbaarheids- en veiligheidsaanpak en de aansluiting op het sociaal domein krijgen weinig aandacht.	2
Mijn bijzondere aandacht gaat vanzelfsprekend uit naar aspecten van leefbaarheid, veiligheid, sociale cohesie etc. Wat dat betreft doet het me deugd te constateren dat deze thema’s prima belicht worden en dat de noodzaak van een integrale benadering beklemtoond wordt. Veilig en plezierig wonen en samenleven is méér dan fraai gestapelde bakstenen.	6

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
De meningen lopen hierover uiteen. Stakeholders uit alle domeinen zijn nauw betrokken geweest bij voorbereidingen van de Woonvisie. Zo ook de domeinen veiligheid, leefbaarheid en sociaal. Bovendien wordt door indiener 6 uit het veiligheidsdomein nota bene geconstateerd als reactie op de ontwerp Woonvisie, dat “de aspecten van leefbaarheid, veiligheid, sociale cohesie etc. prima belicht worden en dat de noodzaak van een integrale benadering in de ontwerp Woonvisie beklemtoond wordt”.

Naar aanleiding van de reactie zal echter in het raadsvoorstel aandacht besteed worden aan de relatie met thema’s buiten het domein wonen en het feit dat er geen concrete beleidsmatige keuzen van andere domeinen in de ontwerp Woonvisie voorliggen. Bij de voorbereiding van de Woonvisie, is nadrukkelijk stilgestaan bij leefbaarheidsproblematiek en de rol die wonen hierin kan nemen. De concrete aanpak is niet verder uitgewerkt in de regionale woonvisie, omdat met het voorleggen van de woonvisie, geen beleid wordt voorgesteld dat ziet op andere domeinen en of andere bevoegdheden. In algemene zin heeft iedere visie een bepaalde afbakening, maar ook raakvlakken met andere domeinen. Zo ook bij de Woonvisie, die zich richt op volkshuisvesting binnen de kaders van de Woningwet. Op indiener wordt derhalve een beroep gedaan de woonvisie daarom als een bouwsteen te beschouwen zoals ook in het kader van de Omgevingswet, verschillende bouwstenen samen het geheel vormen.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 2

Inmiddels blijkt dat de gemeenten op zoek zijn naar samenwerking over de visie op Wonen en Zorg. Het feit dat deze visie geen onderdeel wordt van de Woonvisie mag niet betekenen dat dit thema niet wordt meegenomen en dat hier geen richting aan wordt gegeven. De visie op Wonen en Zorg moet immers ook worden afgestemd met de gemeenten, maar zeker ook met de partners in de wijk. Het is jammer dat juist dit speciale onderwerp in de regionale visie nog weinig invulling kent en daarmee wellicht ook de lokale woonvisies nog weinig zal kleuren	2
Gezamenlijk herkennen wij een grote behoefte aan een visie op Wonen en zorg. Wij gaan ervan uit dat de individuele gemeenten daar op sturen. En dat eind 2024 zowel lokaal als ook regionaal daarin is voorzien.	2

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
Ook indiener is gedurende de hele voorbereiding nadrukkelijk betrokken geweest bij de verkenning over wat er nu wel en wat er niet zal worden meegenomen in de ontwerp Woonvisie. Indiener heeft aan de voorkant meegegeven wat de wensen en verwachtingen zijn en op onderdelen (bijvoorbeeld hoe om te gaan met aandachtsgroepen) heeft indiener zich in werkgroepen mee kunnen buigen over de te kiezen insteek. Van de aanstaande woonzorgvisie is overwogen of die al meteen binnen de voorliggende ontwerp Woonvisie gerealiseerd kon worden. In de Woonvisie 2017-2022 is een voorzichtige eerste aanzet gedaan binnen de kaders en bevoegdheden. Inmiddels en vrij recent is de sturing vanuit het Rijk op dit gebied substantieel toegenomen en liggen momenteel wetsvoorstellen voor om dit ook wettelijk in te regelen. Dit geeft de contouren weer voor uitwerking gedurende de komende jaren. Mede als gevolg hiervan lag het niet voor de hand al meer verstrekkende uitspraken over de woonzorgvisie te doen in de ontwerp Woonvisie dan wat nu voorligt. De Bestuurscommissie doet een beroep op indiener om de ontwerp Woonvisie te beschouwen als belangrijke bouwsteen en om de Woonzorgvisie daarop op te laten aansluiten.

Indiener vraagt de gemeente te sturen op het opstellen van een woonzorgvisie. Maar tevens dat daarin in 2024 lokaal én regionaal voorzien is. In hoeverre invulling wordt gegeven aan lokale dan wel ook een regionale woonzorgvisie zal afhangen van verdere besluitvorming lokaal bij gemeente en zal niet als voorstel aan de gemeenteraden voorliggen in het kader van de woonvisie.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 3

Een woning voor iedereen: In de woonvisie is aandacht voor het feit dat naar verschillende aspecten moet worden gekeken. Denk hierbij aan beschikbaarheid, geschiktheid, de kwaliteit en betaalbaarheid van de woningen. Aandacht voor herstructurering en nieuwbouw en zelfs de versnelling van de uitvoering van bestaande plannen wordt voorgesteld. Buiten het bouwen van woningen is het belangrijk dat in deze regio's meer aandacht komt voor de ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid en kwaliteit van de leefomgeving. Ondanks het feit dat in een aantal gemeenten sprake is van ondermijning, structurele armoede enz. komen deze thema's in de woonvisie nauwelijks aan de orde. In de herstructureringsbuurten met verminderde veerkracht móet (niet kan)	2

domeinoverstijgend gewerkt worden. Dat vraagt om extra afstemming binnen het ambtelijk en bestuurlijk apparaat van de gemeenten.	
Indiener vraagt om bij verduurzaming niet alleen aandacht te hebben voor energiebesparing en duurzame opwek, vanwege de energiearmoede. Maar zet ook vooral in op een gezond binnenklimaat, groene buitenruimte die uitnodigt tot ontmoeten en bewegen zodat mensen gezonder gaan leven en elkaar weer meer opzoeken. De inrichting van de openbare ruimte kan hieraan bijdragen. Kortom trek duurzaamheid breder dan alleen het thema energie.	4

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
Ook hier geldt, dat bij de totstandkoming van de ontwerp Woonvisie wel nadrukkelijk aandacht is besteed aan deze aspecten. Dat er meer domeinoverstijgend moet worden samengewerkt is een oproep van indiener 2 die de Bestuurscommissie wel begrijpt en die zij ook kan onderschrijven. Zie bijvoorbeeld de gebiedsgerichte benadering die de regio bij Regio Deal wil aanjagen en die zowel regionaal als lokaal nog het een ander in beweging gaat brengen. De oproep in het kader van de Woonvisie vraagt om een bepaalde grondhouding die juist ook met de huidige Woonvisie beoogd wordt. De Bestuurscommissie beschouwt de oproep van beide indieners als aansporing voor de Bestuurscommissie en het college om bij de aanpak van de opgaven, nog meer de breedte op te zoeken in de afstemming met andere domeinen.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 4

Nu en in de toekomst: De corporaties zetten zich in om het landelijke beleid inzake verduurzaming te realiseren. Een versnelling van deze afspraken is niet voor iedere corporatie mogelijk. De datum van de Parkstad gemeenten om in 2040 energieneutraal te zijn komt telkens dichterbij. Dan is de vraag of 2040 haalbaar is en de landelijke ambitie 2050 wellicht realistischer.	2
Realistisch blijven in de verduurzamingsambities.	2

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
In de ontwerp Woonvisie wordt aangesloten bij het vigerend beleid van de gemeenteraden in Parkstad op het gebied van Duurzaamheid. Om de ambitie om in 2040 in Parkstad energieneutraal te zijn wijzigen, is een besluit van de gemeenteraad noodzakelijk. Het doen van voorstellen voor (wijzigingen van) duurzaamheidsbeleid, is geen bevoegdheid van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering, maar van de Bestuurscommissie Duurzaamheid. Ook het opstellen van Warmtevisies en Warmteplannen is een verantwoordelijkheid van de Bestuurscommissie Duurzaamheid. De Woonvisie is dan ook niet het geëigende beleidsstuk om andere duurzaamheidsdoelstellingen vast te stellen.

De oproep van indiener om realistisch te blijven in de duurzaamheidsambities in deze is wel van belang, omdat de impact hiervan ook de prioriteiten en belangen van wonen raakt. De Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering zal hierover het gesprek aangaan met de Bestuurscommissie Duurzaamheid.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 5

We hebben nog veel hobbels te nemen richting energieneutraal. De ambities op meerdere terreinen (nieuwbouw, betaalbaarheid, duurzaamheid, circulariteit, levensloopbestendigheid, zonnepanelen) stapelen zich op terwijl warmtevisies en warmteplannen maar moeilijk vorm krijgen.	2

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
Het is een terechte constatering, dat verschillende opgaven met elkaar wedijveren en stapeling veronderstelt, dat er geen grenzen zitten aan het vermogen om dit alles ook daadwerkelijk te realiseren. Vanuit de Woonvisie worden afwegingen ingestoken vanuit volkshuisvestelijke vraagstukken en opgaven (zoals bijvoorbeeld leefbaarheidsproblemen) die kunnen worden aangepakt met volkshuisvestelijke ingrepen. Met de Woonvisie wordt hiervoor specifiek draagvlak bij de gemeenteraad opgehaald.

De Bestuurscommissie begrijpt, dat indiener inzicht mist in wat er op wijkniveau op het gebied van warmte al dan niet staat te gebeuren en waarmee men mogelijk bij de meerjarige investeringsprogramma's wel rekening moet houden. Dit kan echter niet worden opgelost binnen de reikwijdte van de Woonvisie, maar vraagt gelet op het omvangrijke aantal herstructureringsplannen in de wijken (volkshuisvestelijk), wel om een reactie van de Bestuurscommissie Duurzaamheid. Het signaal van indiener zal onder de aandacht worden gebracht bij de Bestuurscommissie Duurzaamheid.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 6

Indiener geeft aan zorg aan te bieden, projecten uit te voeren en aanjager van vernieuwing en samenwerking te zijn en graag mee te denken in de visie van de regionale Woonvisie Parkstad. In dat kader geeft indiener een aantal uitdagingen en/of kansen mee over het uitgangspunt dat het langer thuis blijven wonen van ouderen en de belangrijke voorwaarde om dit zo te organiseren/financieren dat goede zorg geboden kan blijven worden. Indiener deelt de visie over geclusterde settings verzorgd wonen binnen gestapelde bouw (tussen de 30-50 plekken). Verder geeft indiener aan dat de particuliere woningmarkt (huur) een punt van aandacht is in relatie tot dakloosheid. Dreigende dakloosheid en overlast worden nauwelijks gesignaleerd binnen deze sector. Dit biedt volgens indiener kansen op het gebied van preventie en voorkomen van dakloosheid.	1

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
De Bestuurscommissie ziet hier duidelijk aanknopingspunten met het sociaal domein en openbare orde en veiligheid. De Bestuurscommissie onderkent, dat de particuliere woningmarkt aandachtspunten heeft. In de signalen van indiener zit zij een relatie tussen de uitwerking van de woonvisie en de Woonzorgvisie die nog opgesteld moet worden.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

4.2.4 Reacties met betrekking tot interventies

Reactie 1

Het inponden van woningen door woningcorporaties heeft als doel om de gehele leefbaarheid en vitaliteit van een buurt te verbeteren en moet gericht worden ingezet. Het kan gezien worden als onderdeel van een aanpak en niet als een losstaande actie. Ook andere oplossingen voor het probleem van zwakke particuliere woningen moeten worden onderzocht. Verder moeten er afspraken gemaakt worden over de financiële impact van inponden.	2

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
Inponden is een onderdeel van een meer grootschalige aanpak om de woningmarkt weer in balans te krijgen. Afhankelijk van de opgaven en de omvang daarvan in een wijk, kan inponden een goede ingreep zijn. Het is niet de intentie om in de ontwerp Woonvisie uit te stralen dat inponden de enige interventie is. Waarom wordt er dan zo nadrukkelijk hierop ingegaan? Omdat hierover de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering, het Regionaal Overleg Woningcorporaties en het Regionaal Overleg Huurdersorganisaties in de meerjarige Regionale Prestatieafspraken (m.i.v. 2019) al concrete afspraken met elkaar overeengekomen zijn en dit nu ook geborgd wordt in de Woonvisie. Maar niet exclusief.

De Bestuurscommissie onderzoekt samen met gemeenten, corporaties en marktpartijen al vele jaren verschillende vormen van interventies en we voeren die ook samen uit. Daarbij kent elke business case specifieke vraagstukken en vereist specifieke oplossingen. Ook in de toekomst zullen we blijven onderzoeken welke interventies effectief kunnen zijn en hoe die te implementeren zijn.

Als er afspraken over de financiële impact van deze interventies (waaronder inponden) gemaakt moeten worden, dan is dat op het niveau van concrete projecten in de wijken of in het kader van der regionale en/of lokale prestatieafspraken als uitwerking van de woonvisie. Het is echter niet in concrete termen te vervatten in de Woonvisie zelf. De reactie van indiener wordt beschouwd als een oproep om hierover de komende periode het gesprek aan te gaan.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 2

Er is een ruime passage opgenomen over de voorwaarden van verkoop van sociale huurwoningen zoals ook in de eerdere woonvisie is vermeld. Omdat deze visie ruimte biedt voor de lokale woonvisie is het wenselijk om zeker een passage over de verkoop van woningen op te nemen maar minder uitgebreid. Immers, afstemming hierover gebeurt met de huurdersverenigingen en de gemeente op basis van op te stellen gebiedsvisies. In deze gebiedsvisies kan verkoop van bezit een middel zijn om in te zetten bij wijkdifferentiatie. Dat de corporaties een verantwoordelijkheid hebben ten aanzien van verkoop van sociale huurwoningen is een feit.	2
Verkoop van woningen is te strikt omschreven.	2

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
In de ontwerp Woonvisie staat: ‘Onder bepaalde omstandigheden is verkoop soms wel denkbaar, maar willen de gemeenten als vertrekpunt de condities uit de reeds bestaande afspraken met woningcorporaties over verkoop voortzetten en verder uitbreiden.’ Hierin is dus ook maatwerk voorzien.

Bij de reactie van indiener gaat indiener er aan voorbij, dat er in regionaal verband al in de Regionale Prestatieafspraken, afspraken zijn gemaakt over de voorwaarden waaronder woningen uitgepond kunnen worden. Dit met het oog op het voorkomen van leefbaarheidsproblemen in de woningmarkt

in de toekomst. De passage in de ontwerp Woonvisie is overgenomen uit de vigerende Regionale Prestatieafspraken 2019 – 2024 en uit de vorige Woonvisie. Verkoop van sociale huurwoningen ten behoeve van wijkdifferentiatie blijft mogelijk, ook onder de passage die is opgenomen in de ontwerp Woonvisie. De voorwaarden zijn ook nu weer in de woonvisie opgenomen. De Bestuurscommissie heeft overigens oog voor de afwegingen op wijkniveau, maar is van mening, dat niet altijd een gebiedsvisie ten grondslag ligt aan lokale verkoopafweging tussen corporatie, huurders en gemeente.

Met de formulering over verkoop in de ontwerp Woonvisie wordt aangesloten op al bestaande afspraken en dit laat enerzijds veel ruimte voor lokale interpretatie, maar borgt met de regionale afspraken anderzijds dat daarbij wel ook echt de juiste afwegingen worden gemaakt in het belang van de leefbaarheid.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 3

Kansrijke woonomgeving voor iedereen: Gemeenten kunnen bijdragen aan samenredzaamheid en leefbaarheid van buurten en dorpen door te zorgen dat ieder gebied beschikt over een variatie aan woningtypes en prijssegmenten voor verschillende bewoners. Met als doel om meerdere doelgroepen aan te trekken waardoor de samenstelling van de bevolking van de wijk sterker wordt. Hierdoor komt de regio meer in balans en draagt dit bij aan de welvaart, welzijn en kansen van bewoners. Belangrijk is dat gemeenten aangeven op welke wijze zij deze balans in welvaart, welzijn en kansen voor bewoners willen realiseren. Als zij dit niet kunnen, dan is het gewenst dat gemeenten aangeven op welke wijze ze dit dan willen realiseren.	2

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
Concrete invulling hiervan wordt inderdaad in de Woonvisie niet benoemd maar is wel terug te voeren op een aantal initiatieven en activiteiten die al vanuit het domein wonen lopen; zoals bijvoorbeeld de sturing op de nieuwbouw, inponden, maar ook de inzet van de Voorzieningenwijzer.

Maar ook projecten in het kader van de Regio Deal waarmee gestuurd wordt op het verbeteren van de sociaal economische situatie waarin inwoners verkeren. Wellicht dat de omgevingsvisie een goed instrument is om tegemoet te komen aan de oproep van de indiener om hierin meer inzicht te verschaffen.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 4

Kansrijk betekent ook gelijke kansen. Vanwege de schaarste moeten er echter keuzes worden gemaakt. Dat legt een extra druk op het verdelen van de woningen en welke criteria daarbij een rol spelen. Het opschalen van de woonruimteverdeling op regionaal niveau mag vanuit die invalshoek sterker in de woonvisie naar voren komen.	2

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
Een proef rond woonruimteverdeling vanuit de corporaties heeft nog niet geleid tot een voorstel aan de Bestuurscommissie. Er is dan ook nog geen regionaal standpunt ingenomen, dat in de Woonvisie meer concreet uiteen kan worden gezet. Verder wordt verwezen naar criteria die een rol moeten spelen bij de verdeling van woningen. Wetgeving hieromtrent is in voorbereiding en de Bestuurscommissie is zich ervan bewust, dat dit regionale afstemming verlangt; daar waar de

wetgever de gemeenten in positie stelt in termen van urgenties en de provincie in termen van regie op de woningbouw. Verder: om regionaal te kunnen ingaan op verdeelvraagstukken, zullen ook gemeenschappelijke regelingen als Parkstad positie moeten hebben in het Wetsvoorstel Versterking Regie op de Volkshuisvesting. Er is een beroep op indiener gedaan om dit bij het Rijk kenbaar te maken met een reactie op de consultatieversie. Verder is op te merken dat niet alleen de verdeling, maar ook het opvoeren van de bouwprogrammering en de bouwproductie moet bijdragen aan het verhelpen van schaarste.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 5

Corporaties zijn zich ervan bewust dat zij een verantwoordelijkheid hebben in de bouwwerken die de regio haar identiteit geven en voor mensen waardevol zijn, lang meegaan en in die zin duurzaam zijn. Zoals de historische bebouwing in dorpskernen, de mijnkoloniën, de kloosters en de kerken. Het is belangrijk om met de juiste bebouwing, de identiteit van Parkstad te behouden en te versterken, met aandacht voor zowel historisch erfgoed als de architectonische kwaliteit van nieuwbouw. Dat betekent wel dat corporaties ook verplicht zijn hierin een financiële afweging te maken. De kans is groot dat de realisatie van deze doelstelling ook om externe financiële ondersteuning vraagt waarbij de gemeenten een belangrijke rol spelen. Die handreiking zou in de woonvisie een plek kunnen krijgen.	2
Respect voor monumentale of beschermde status van complexen mag niet alleen een verantwoordelijkheid van de corporaties zijn.	2

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
In de aanvraag voor de Regio Deal van 15 november 2022 is de aandacht voor en de opgaven in historisch erfgoed onderschreven. De Bestuurscommissie gaat in het kader van de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds graag met u in gesprek om op grond van concrete projecten en locaties te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor extra externe financiering voor eventuele onrendabele investeringen. Het is echter niet gebruikelijk om financiële middelen toe te zeggen in een Woonvisie.

Met de Woonvisie wordt ambitie uitgestippeld. Concrete uitspraken over financiële ondersteuning kunnen niet gedaan worden, omdat hiervoor de noodzakelijke concrete onderbouwing zowel financieel als qua noodzaak ontbreekt, waardoor niet alleen kwantitatieve, maar zelfs ook kwalitatieve uitspraken (waarom heeft de overheid een rol in het afdekken van bepaalde kosten) niet kunnen worden gedaan. Bovendien mogen we aannemen, dat ontwikkelaars kwaliteit en (maatschappelijke, economische, en financiële) meerwaarde primair als uitgangspunt nemen en niet de laagste kosten.

Inzake de verantwoordelijkheid van de corporaties zijn is de Bestuurscommissie van mening, dat dit in de Woonvisie niet als zodanig verwoord is. De Bestuurscommissie beschouwt deze opmerking daarom ook niet als een verzoek om de teksten aan te passen maar als oproep om dit in gedachte te houden en de corporaties niet overal verantwoordelijk voor te houden.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Reactie 6

Men spreekt van spreiding binnen de zeven Parkstad gemeenten. Hierin dienen de gemeenten onderling goed met elkaar samen te werken en af te stemmen om uniformiteit te waarborgen. Dit betekent concreet dat de zeven Parkstad gemeenten zorgdragen voor voldoende spreiding binnen zowel de veerkrachtige als ook kwetsbare wijken.	2

Standpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering
Dit standpunt is al verwoord in het regionale deel van de ontwerp Woonvisie.

Voorstel aan de gemeenteraad
Geen wijziging aanbrengen in de tekst van de ontwerp Woonvisie.

Bijlage 5 Beleidskaders en wetten bij de Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade

Nationaal:

Rijksprogramma's:

- de Nationale Woon- en Bouwagenda
- het Programma Woningbouw
- het Programma Een thuis voor iedereen
- het Programma Betaalbaar wonen
- het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid
- het Programma Verduurzaming gebouwde omgeving
- het Programma Wonen en zorg voor ouderen
- de Nationale Prestatieafspraken Corporaties

Wetten en Wetsvoorstellen:

- **Het Wetsvoorstel versterken regie op de volkshuisvesting**

De Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting (Wvrv) heeft als doel het juridisch instrumentarium van gemeenten, provincies en het rijk te versterken, omdat de actuele opgave groot is en er gecoördineerde en sturende inspanning van alle overheden nodig is. Er zijn onvoldoende woningen, een onevenwichtige verdeling van de woningvoorraad tussen gemeenten en onvoldoende wederkerigheid bij de uitvoering van de lokale opgaven. Gebleken is dat de optelsom van lokale afwegingen lang niet altijd gelijk is aan de landelijke behoefte. De regering heeft het in ere herstellen van de volkshuisvesting tot één van de prioriteiten van haar beleid gemaakt. Meer regie vanuit het Rijk acht men wenselijk. Het Rijk zet hierbij de lijnen uit en stelt normen, provincies coördineren en gemeenten sturen op lokaal niveau. Het voorstel bevat wijzigingen in verschillende wetten, zoals de Omgevingswet, Woningwet, Huisvestingswet 2014 en Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. Deze wijzigingen zullen middels lagere regelgeving worden uitgevoerd. In het vervolg worden de hoofdlijnen van het wetsvoorstel samengevat. Deze hoofdlijnen worden verder toegelicht bij de wijzigingen van de verschillende wetten.

- **Wetsvoorstel betaalbare huur.**

Dit wetsvoorstel zorgt ervoor dat de bestaande huurprijsbescherming wordt uitgebreid naar het middensegment, zodat deze ook gaat gelden voor mensen met een middeninkomen. Daarnaast wordt de huurprijsbescherming in het lage- en middenhuursegment dwingend. Dit betekent dat verhuurders zich aan de maximale huurprijzen moeten houden. Gemeenten krijgen de bevoegdheid hierop te handhaven.

- **Omgevingswet**

Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Zodat het straks bijvoorbeeld makkelijker is om bouwprojecten te starten. De Crisis- en herstelwet (Chw) maakt dit nu al mogelijk, bijvoorbeeld door bestaande regels aan te passen. De datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet is 1 januari 2024.

- **De herziene Woningwet (2015)**

Met de herziene woningwet heeft de Rijksoverheid de systematiek in de volkshuisvesting vernieuwd. De Minister draagt verantwoordelijkheid voor het systeem, de gemeenten en provincie voor de invulling. De herziening van de woningwet leidt vooral voor een afbakening van het takenpakket van de woningcorporatie. In de kern betekent dit dat woningcorporaties zich meer en meer moeten richten op hun kerntaak: het bieden van betaalbare woningen voor de laagste inkomensgroep en andere DAEBactiviteiten (Diensten van Algemeen Economisch Belang). De mogelijkheden voor niet-DAEB activiteiten (zoals het ontwikkelen van vrije sector huur, commercieel vastgoed of koopwoningen) zijn beperkt. In de woningwet worden gemeenten verzocht om op een aantal

werkterreinen van de corporaties aan te geven, wat de gemeente van de woningcorporaties verlangt en dit te verankeren in het volkshuisvestelijk beleid (art. 39 lid 1 en 2 BTIV): · Betaalbaarheid en beschikbaarheid van sociale huurwoningen voor de doelgroep · Huisvesting van urgente doelgroepen · Wonen met zorg en ouderenhuisvesting · Voornemens rond nieuwbouw en kwaliteit en energiezuinigheid · Investeringen in vrije sector huur en koopwoningen · Verkoop en liberaliseren van huurwoningen · Gewenste inzet op leefbaarheid

Provincie

Provinciale Omgevingsvisie Limburg (2021):
De provinciale Omgevingsvisie Limburg is op 1 oktober 2021 vastgesteld door Provinciale Staten. Enkele belangrijke uitgangspunten in deze omgevingsvisie m.b.t. het thema wonen zijn:
- Meer stad, meer land
- Betaalbare woningen
- Balans in vraag en aanbod

Geactualiseerde Omgevingsverordening Limburg (2021):
Met de komst van de Omgevingswet was een nieuwe omgevingsverordening nodig die de vigerende moet vervangen. De nieuwe Omgevingsverordening Limburg (2021) is door Provinciale Staten vastgesteld op 17 december 2021 en is in werking getreden met ingang van oktober 2022. M.b.t. tot het thema wonen is in artikel 2.4.2 wonen opgenomen hoe er met woningbouwplannen moet worden omgegaan.

Het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL, 2014):
Dit is een visie waarin centraal staat wat er nodig is om de kwaliteit van de Limburgse fysieke omgeving te verbeteren. Samen met de inspanningen op andere terreinen moet dat leiden tot een leef- en vestigingsklimaat van voortreffelijke kwaliteit. Deze Limburgse visie bevat een aantal gezamenlijke basisprincipes om te sturen op de woningmarkt. Het POL ziet het sturen op veranderingsdynamiek als belangrijke opgave. Kwaliteit staat hierin centraal, gevarieerdheid van Limburg onder het motto 'meer stad, meer land', het bieden van ruimte voor verweving van functies, in kwaliteitsbewustzijn en in dynamisch voorraadbeheer. Algemene principes voor duurzame verstedelijking sluiten hierop aan, zoals de 'Ladder voor Duurzame Verstedelijking' en de prioriteit voor het herbenutten van cultuurhistorische en beeldbepalende gebouwen. In het POL is bepaald, dat voor thema's met een provinciaal belang (wonen is hier 1 van) regionaal samengewerkt moet worden m.b.v. regionale afspraken zoals de latere Structuurvisie Wonen Zuid Limburg

Woondeal Limburg (maart 2023):
In de Woondeal zijn afspraken tot 2030 gemaakt tussen het Rijk, de provincie, de regio, de gemeenten en de corporaties over woningbouw, de programmering, noodzakelijke ingrepen, monitoring en bijsturing. De afspraken zijn reeds betrokken bij de totstandkoming van de concept woonvisie.

Zuid-Limburg

De Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (2016):
In de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg hebben de (toen achttien, nu zestien) gemeenten in Zuid-Limburg aangegeven wat de spelregels voor nieuwe woningbouwontwikkeling zijn. De gezamenlijke basisprincipes uit het POL 2014 zijn in deze visie door vertaald In deze thematische structuurvisie wordt door de Zuid-Limburgse gemeenten onderschreven, dat het een belangrijke opgave is om het woon- en leefklimaat in de regio te versterken, door actief te gaan werken aan de overschotten en tekorten op de woningmarkt. Het koersbepalende kader daarvoor is de transformatieopgave per gemeente. Dit betekent dat elke gemeente een driedelige opgave heeft:

1. het verdunnen van de bestaande woningvoorraad, door het onttrekken van woonproducten waar een overschot aan is;
2. het schrappen van ongewenste plancapaciteit, om grotere overschotten te voorkomen;
3. het toevoegen van woonproducten waar een tekort aan is, al dan niet tijdelijk of flexibel.

Alles met aandacht voor de verhouding koop/huur, voor wonen en zorg en voor specifieke doelgroepen en niches.

Actieplan SVWZL:
Voor de uitvoering van de SVWZL is een actieplan opgesteld en is budget vrijgemaakt door alle gemeenten en de provincie. Bij de toepassing van de SVWZL is in de loop der jaren de behoefte aan concrete duiding van het beleid ontstaan. Vandaar dat er in de periode 2017 – 2020 verschillende beleidsregels zijn vastgesteld (beleidsnotities over tijdelijke woningen, tiny houses, bedrijfswoningen, zorgwoningen, bedrijfswoningen). Deze beleidsregels zijn door het BO Wonen Zuid Limburg behandeld en door de 16 gemeenten in Zuid-Limburg vastgesteld. Op grond van een evaluatie van de Structuurvisie zijn 5 actielijnen opgetekend in de notitie “Bouwen naar behoefte”.

Beleidsregel “financiële compensatie bij kleine woningbouwinitiatieven, (maximaal 5 woningen)”, 2017:
Beleidsafspraak VI uit de SVWZL geeft aan dat toevoegingen aan de woning- en/of planvoorraad gecompenseerd dienen te worden. Die compensatie kan op verschillende manieren plaatsvinden. Een financiële compensatie behoort tot de mogelijkheden. Hiertoe is destijds een beleidsregel opgesteld. Een gemeente was vrij om hier gebruik van te maken, maar diende deze beleidsregel dan wel via de raad vast te stellen. In de loop der jaren hebben alle gemeenten in Zuid-Limburg deze beleidsregel vastgesteld. Deze beleidsregel is ook nog steeds van toepassing. Als er een woningbouwinitiatief beoordeeld wordt en deze valt niet onder de beleidsregel “Ruim baan voor goede woningbouwinitiatieven 2021” (zie toelichting bij 2020) dan dient er voor dit plan nog altijd een compensatie plaats te vinden. Het in stand houden van deze beleidsregel biedt de mogelijkheid tot een financiële compensatie.

Beleidsregel “Ruim baan voor goede woningbouwplannen, 2021” (RBVGW):
Als uitvoering van één van de actielijnen “Bouwen naar Behoefte” is in het BO wonen Zuid-Limburg van 19 november 2020 de beleidsregel “Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021” (RBVGW) vastgesteld. Deze beleidsregel laat de compensatieafspraak (beleidsregel VI uit de SVWL) los mits het goede plannen betreft volgens de opgenomen criteria in die beleidsregel. Voor woningbouwplannen die niet aan deze criteria voldoen geldt nog altijd beleidsafspraak VI uit de SVWZL en is compensatie vereist. Deze beleidsregel is eind 2020/begin 2021 door alle gemeenteraden vastgesteld en wordt sindsdien overal toegepast.

NOVI Zuid-Limburg:
NOVI staat voor Nationale Omgevingsvisie. Hierin is het rijksbeleid voor de fysieke leefomgeving (in brede zin) vastgelegd. Het uitgangspunt van NOVI is dat Rijk en andere overheden optreden als één overheid, samen met inwoners en ondernemers. Waarbij gezamenlijk wordt gewerkt aan grote opgaven. De zestien Zuid-Limburgse gemeenten, Provincie Limburg en Waterschap Limburg hebben samen gelobbyd om als NOVI-gebied te worden aangewezen. De Minister van BZK heeft in juni 2020 Zuid-Limburg tot voorlopig NOVI-gebied benoemd. Regio en Rijk hebben vervolgens samen een Plan van Aanpak opgesteld, dat is gericht op het verzilveren van kansen én het wegwerken van achterstanden op sociaal- en gezondheidsgebied. Dat plan was de basis voor toekenning van de huidige definitieve status in februari 2021. In Zuid-Limburg staan drie hoofdopgaven centraal, met het benutten van grensoverschrijdende kansen als rode draad daar doorheen:

1. Naar een grensoverschrijdende innovatieve en circulaire economie.
2. Sterke en gezonde steden in Zuid-Limburg.
3. Versterken uniek Nationaal Landschap als groene long voor Zuid-Limburg.

Om de NOVI verder te brengen, is overgegaan op de uitvoering via NOVEX "Nationale Omgevingsvisie Extra". Het NOVI-gebied Zuid-Limburg is NOVEX-gebied geworden.

Regionaal Parkstad

Regionaal woonbeleid en de woningmarktprogrammering:
Vanuit de bijzondere opgaven wordt er in Parkstad al jaren gewerkt aan het herstellen van de balans op de regionale woningmarkt in kwantitatief en kwalitatief opzicht. Hiertoe is kaderstellend regionaal beleid geformuleerd en door de gemeenten vastgesteld én is er een regionale woningmarktprogrammering van kracht. De Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering van de Stadsregio Parkstad Limburg is op het regionale schaalniveau verantwoordelijk voor het woningmarkt- en herstructureringsbeleid, inclusief de programmeringen en instrumentenontwikkeling die daarvoor nodig zijn. Door de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering is vastgesteld dat het aantrekkelijk en interessant houden van de bestaande woningvoorraad de meest urgente opgave is voor de komende jaren. Het beleid heeft al geleid tot resultaten: de herstructurering van de verschillende wijken in Parkstad tot kwalitatief aantrekkelijkere woongebieden en minder leegstand. De Herstructureringsvisie voor de woningvoorraad (2008) is de leidraad voor verdunning en verdichting van woongebieden. Daarnaast is de afgelopen jaren ingezet op het reduceren van de planvoorraad door het instellen van de Structuurvisie Wonen en Retail (2011), de Regionale Woonstrategie (2012) en de Regionale Woningmarktprogrammering (2012). Achterliggende gedachte is dat het vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening bezien, en de voorziene ontwikkelingen van het aantal huishoudens in de regio Parkstad, niet gewenst om de regionale woningvoorraad verder te laten toenemen om het (toekomstige) overschot aan woningen niet nog verder te laten toenemen. De regionale woningmarktprogrammering (2019-2022) en de jaarlijkse updates hiervan koppelen kwaliteit aan kwantiteit en is daarmee een belangrijk instrument voor de gemeenten. De gemeenten geven met de regionale woningmarktprogrammering aan welke woningbouwprojecten het best aansluiten bij de huidige marktomstandigheden en hoe in de toekomst met nieuw toe te voegen woningbouwprojecten wordt omgegaan. In de programmering is de door de Parkstadraad vastgestelde 'kwalitatieve afwegingskader voor woningbouwplannen' (2013) overgenomen. Hiermee hebben de gemeenten bepaald, dat woningbouwplannen met woonproducten die aanvullend zijn op de bestaande woningvoorraad tot bloei kunnen komen, terwijl woningbouwplannen die woonproducten toevoegen aan de woningmarkt, die concurrerend zijn met de bestaande woningvoorraad niet meer wenselijk zijn. De kaders in de regionale woningmarktprogrammering worden periodiek bijgesteld op grond van gewijzigd beleid. Dit is ook weer voorzien na vaststelling van voorliggende concept woonvisie.

Regionale Prestatie Afspraken:
In 2019 zijn meerjaren prestatieafspraken opgesteld tussen de Bestuurcommissie Wonen & Herstructurering, het ROW en het ROH.

Energietransitie Parkstad:
In 2015 is het Ambitiedocument Parkstad Limburg Energietransitie (PALET 1.0) vastgesteld. Deze ambitie is door de individuele Parkstadgemeenten nader uitgewerkt in PALET 2.0 (ambities per gemeente) en PALET 3.0 (uitvoeringsprogramma). Kern van PALET is de ambitie om in 2040 als regio volledig energieneutraal te zijn én zo veel mogelijk energiekosten in de regio te houden. Globaal betekent dit dat het energieverbruik in de regio voor een derde moet worden teruggebracht en de resterende tweederde met hernieuwbare schone bronnen in de regio zelf wordt opgewekt. Dit houdt concreet in dat o.a. woningen gerenoveerd (energieverbruik terugdringen) moeten worden en zonnepanelen (energie opwekken) op daken en velden gelegd moeten worden. Maar er zijn uiteraard ook alternatieve maatregelen, die elkaar kunnen ondersteunen en / of versterken.

Lokaal

Prestatieafspraken:
In 2021 zijn meerjaren prestatieafspraken gemaakt.
Jaarlijks volgt een uitwerking hiervan met de activiteiten die dat jaar worden uitgevoerd. Actueel is de jaarschijf 2023.
Na vaststelling van de woonvisie wordt met de corporaties en de huurdersorganisaties en Meander de afspraken geactualiseerd.

Bijlage 6 Relevante bronnen voor de Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade

- Woonbehoefteonderzoek Stadsregio Parkstad Limburg
- Regionale Prestatie Afspraken 2019-2024
- Veerkrachtanalyse Parkstad
- Verdieping Middenhuur Regio Parkstad Limburg
- Regionale Woningmarktprogrammering
- Transformatieopgave 2020 - 2025 – 2030 (Envelop)
- Woonmonitor Parkstad Limburg 2019
- Nationale prestatieafspraken woningcorporaties
- Sturing op de Woningmarkt
- Visie Internationale Werknemers
- Rapportage Woonlasten
- ABF-verkenning wonen met zorg 2019 – 2040
- Verzorgd wonen in de Stadsregio Parkstad Limburg

Bijlage 7 Regionale activiteitenoverzicht bij de Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade

Nieuwbouw: aanjagen bestaande en ontwikkeling nieuwe plannen	
Woondeal Limburg	Algemeen en regionaal deel Parkstad met doorvertaling op lokaal niveau
Woningbouwimpuls	2e tranche Heerlen en aanvraag 5e tranche Heerlen en combinatie Brunssum, Beekdaelen en Kerkrade
Regio Deal 2.0	Onrendabele toppen nieuwbouw
Aanvalsplan	Proactief en Snel
Versnelling van de woningbouw	
Laboratorium	Zoet en zuur: nieuwbouw en herstructurering met marktpartijen en corporaties
Flexwoningen	Flexibiliteit naar de toekomst
Industriebouw/conceptbouw/circulair bouwen	
Beleidsregels versoepeling onder de SVWZL	
Programmering	
Proactief programmeren	
Woontafel voorzien	

Herstructurering en transformatie	
Regio Deal 1.0 en aanstaande Regio Deal 2.0 voor het zomerreces voorzien	Aanpak Particulier Bezit CPTED: Veiligheid i.s.m. Ministerie van J&V Gebiedsgerichte benadering Voorzieningenwijzer (RD 1.0 *en verlening na okt 2023)* *Rondetafel BZK, marktpartijen voorzien*
Volkshuisvestingsfonds 1.0 en aanstaande aanvraag 2.0 na zomerreces	
Regionale Prestatie Afspraken	Aanpak Particulier Bezit Inponden Meerjarenprogrammering
Laboratorium	Zoet en zuur: nieuwbouw en herstructurering met marktpartijen en corporaties
Wijkontwikkelingsmaatschappijen	Contouren pilots Heerlen Noord en Kerkrade Oost en in onderzoek bij Beekdaelen)
Regio Deal 2.0	Herstructurering Mijnkoloniën

Bijzondere doelgroepen	
Regionale Prestatie Afspraken	Verkenninng urgentieregeling Wonen en Zorg - pilots Betaalbaarheid en beschikbaarheid
Housing Parkstad	
Koploperstraject huisvesting aandachtsgroepen	Woonzorgvisie (onder regie van gemeenten, integraal voor de 7 gemeenten, als basis voor afspraken over huisvesting ouderen en aandachtsgroepen
Provinciaal onderzoek internationale werknemers	

Betaalbaarheid en beschikbaarheid	
Woondeal Limburg	Aandeel sociale huur in bestaande bouw en betaalbaar in nieuwbouw Nationale Prestatie Afspraken Corporaties
Regionale Prestatie Afspraken	Middenhuur

Balans woningmarkt	
Woondeal Limburg	
Regionale Prestatie Afspraken	Veerkracht, ontzien kwetsbare wijken > doorvertalen in toewijzingsbeleid Aandeel sociale huur in bestaande bouw en betaalbaar in nieuwbouw
Proactief programmeren	

Waardevol	
Regio Deal 2.0	Herstructurering Mijnkoloniën

Duurzaamheid	
Volkshuisvestingsfonds 1.0	Instrumentontwikkeling vanuit BC en uitrol zoals construct SVn
Regionale Prestatie Afspraken	Heroverweging. Rol overheid: sturen op particuliere verhuur en sociale koop
Woondeal Limburg	Nationale Prestatie Afspraken Corporaties
Betaalbaarheid nieuwbouw	Leefbaarheid in de wijken
Kennistraject Verduurzaming Kwetsbare Wijken	
City Deal Energieke wijken, duurzaam en sociaal (partner)	

Monitoring	
Woonmonitor	Opbouw Woningmarkt
Enveloppe	Transformatieopgaven
Woonbehoefteonderzoek Regionaal	Demografische ontwikkelingen
Woonbehoefteonderzoek Verdieping	Heerlen Centrum, Kerkrade Centrum en Heerlen Noord
Woningmarktprogrammering	Kwalitatief en kwantitatief
Middenhuur	Behoefteonderzoek - verdiept
Woonatlas	Strategisch Voorraadbeheer corporaties
Kwetsbaar Particulier Bezit	

Lobby	
Ronde tafel	Aanpak Particulier Bezit
Meekoppelkansen	
Regie op de Volkshuisvesting	
Wetgeving	

Bijlage 8 Begrippenlijst bij de Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade

Aftoppingsgrens	De grens tot waar men 75% huurtoeslag ontvangt. (€ 647,19 voor 1- of 2-persoons- huishoudens en € 693,60 voor 3- of meerpersoonshuishoudens, de wettelijke grenzen in 2023).
Beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen'	Om op basis van de beleidsregel in aanmerking te komen voor vrijstelling van compensatie moet sprake zijn van een kwalitatief goed plan. Woningbouwplannen worden beschouwd als kwalitatief goede plannen als zij voldoen aan onderstaande criteria: - Criterium 1: Het plan heeft maatschappelijke meerwaarde. - Criterium 2: Het plan is planologisch aanvaardbaar. - Criterium 3: Het plan is (sub)regionaal afgestemd.
Betaalbaarheid	Onder het betaalbare segment vallen op basis van de landelijke definitie de sociale huurwoningen, huurwoningen vanaf de sociale huurgrens tot een maximum van €1.000 per maand (prijspeil 2020) en koopwoningen onder de €355.000,-.
Bevolkingsdaling	De afname van het inwonersaantal in een bepaald gebied gedurende een bepaalde tijd.
Bevolkingsontwikkeling	Verandering van de omvang en de samenstelling van de bevolking.
Bewoners in een kwetsbare positie	Mensen die op enig moment niet in staat zijn om zonder zorg of ondersteuning zelfstandig te kunnen leven. Bewoners zijn kwetsbaar vanwege problemen op het gebied van participatie (geen werk/afhankelijk van uitkering), gezondheid (psychisch/fysiek) of door licht verstandelijke beperkingen. In onderliggend onderzoek zijn hiervoor de CBS definities gehanteerd.
Bijzondere doelgroepen	Onder de bijzondere doelgroepen worden de groepen verstaan die onder het landelijke programma 'een thuis voor iedereen' vallen. Dit betreft mensen met een sociale- of medische urgentie voor passende huisvesting. Waaronder mensen die dak- of thuisloos dreigen te worden, mensen met een beperking, en uitstroom uit intramurale zorg. Daarnaast worden ook statushouders, woonwagenbewoners, arbeidsmigranten en studenten gezien als bijzondere doelgroepen.
Circulariteit	Circulariteit gaat ervan uit dat producten van nu de grondstoffen zijn voor. Afval wordt gezien als grondstof voor nieuwe producten.
Domotica	Het toepassen van elektronica en huisnetwerken ten behoeve van de automatisering van processen in en om een woning, een kantoor of een klein bedrijf. De integratie van technologie en diensten, ten behoeve van een betere kwaliteit van wonen en leven. Bij domotica draait het niet alleen om

	integratie van techniek en bediening in de woning, maar ook om dienstverlening van buitenaf naar de woning.
Doorstromers	Mensen die na het verhuizen een zelfstandige woning achterlaten.
Duurzaam bouwen	Het ontwikkelen van woningen en de gebouwde omgeving met respect voor mens en milieu en daarmee onderdeel van de kwaliteit van de woning/woonomgeving.
Draagkrachtige en minder draagkrachtige bewoners	Zie 'Bewoners in een kwetsbare positie'
E-health	Digitale toepassingen in de zorg: het gebruik van informatie- en communicatietechnologie ter ondersteuning of verbetering van de gezondheid en de gezondheidszorg.
Energielabel	Het energielabel voor woningen geeft met de klassen A (groen, zeer zuinig) tot en met G (rood, zeer onzuinig) aan hoe energiezuinig een huis is in vergelijking met soortgelijke huizen. Een energiezuinig huis heeft een goede isolatie, dubbel glas, energiezuinige verwarming en zonnepanelen. Het energielabel is een document waarin de duurzaamheidskenmerken zijn beschreven.
Energieneutraal	Een woning is bijna energieneutraal als die zelf de energie opwekt die nodig is voor het gebouw. Dat wil zeggen: voor verwarmen en koelen van de woning, ventilatie, warm water en verlichting, inclusief de energie die nodig is voor het verwarmings- en ventilatiesysteem (bijvoorbeeld de ventilatie-unit en de warmtepomp). Dit is het 'gebouwgebonden' energiegebruik. Een volledig energieneutraal huis wekt daarnaast ook de energie op voor alle apparaten in huis (oven, koelkast, wasmachine, tv, computer, enzovoort). Dit is het 'gebruiksgebonden' energieverbruik.
Flexibele woningen	Flexibele woonoplossingen die relatief snel en goedkoop kunnen worden gerealiseerd. Kenmerkend is het 'tijdelijke karakter' van de woning zelf, de bewoning of het gebruik van een locatie waarop de woning wordt geplaatst.
Herstructurering	Herontwikkeling en vernieuwing van een wijk waarbij de bestaande gebouwen, openbare ruimte en infrastructuur worden aangepast aan hedendaagse behoeften, veelal met sloop en nieuwbouw.
Huishouden	De bewoning van een woning door: - één persoon; - twee of meerdere personen in de vorm van een samenlevingsverband, die een duurzame (gemeenschappelijke) huishouding voeren of willen voeren, waar bij een gemeenschappelijke huishouding sprake is van onderlinge verbondenheid en continuïteit in de samenstelling ervan.
Huisvestingsverordening	

	Op grond van de Huisvestingswet kunnen gemeenten in geval van schaarste op de woningmarkt een huisvestingsverordening vaststellen. Een huisvestingsverordening wordt veel ingezet door gemeenten om de mate van urgentie van woningzoekenden te bepalen en huurwoningen tot een bepaalde huurprijsgrens toe te wijzen.
Housing	Housing Parkstad is het samenwerkingsverband van gemeenten, woningcorporaties en zorgpartijen bij het voorzien in zelfstandige huisvesting voor cliënten met binding aan de regio Parkstad Limburg die vanuit een opvangsituatie (bijvoorbeeld een intramurale setting of vanuit detentie) uitstromen naar een zelfstandige woonvorm. Woningcorporaties in alle Parkstadgemeenten stellen jaarlijks een vastgesteld aantal woningen beschikbaar voor de huisvesting van urgente doelgroepen. Daarbij wordt gewerkt met Housing First voor mensen die dak- en thuisloos zijn en met Housing Plus voor mensen die meer begeleiding en afspraken nodig hebben bij het wonen.
Inponden	Het aankopen van woningen die nu in particulier bezit zijn, meestal door woningcorporaties, waarvan de eigenaar-bewoner niet in staat of bereid is om het onderhoud van hun woning op peil te houden.
Jongere	Persoon van 18 tot 23 jaar.
Kamerverhuur	Het verhuren van onzelfstandige woonruimte. Dit houdt in dat de kamer geen eigen toegang heeft en dat wezenlijke voorzieningen zoals toilet, badkamer en/of keuken in de kamer ontbreken.
Laag inkomen	Een belastbaar jaarinkomen onder de grens waarbij men in aanmerking kan komen voor huurtoeslag. Een laag inkomen is een inkomen dat niet hoger is dan 120% van het sociaal minimum. Dit houdt in dat de maximale netto bedragen per huishouden als volgt zijn: - Voor alleenstaanden of alleenstaande ouders van 21 jaar en ouder is het maximale nettobedrag € 1322,18 per maand (inclusief vakantietoeslag); - Voor gehuwden en samenwonenden van 21 jaar en ouder is het maximale nettobedrag € 1888,84 per maand (inclusief vakantietoeslag); - Voor alleenstaanden, vanaf de pensioengerechtigde leeftijd is het maximale nettobedrag €1470,80 per maand (inclusief vakantietoeslag); - Voor gehuwden en samenwonenden, vanaf de pensioengerechtigde leeftijd is het maximale nettobedrag €1992,43 per maand (inclusief vakantietoeslag)
Levensloopgeschikt/-bestendig	Woning waarbij woonkamer, keuken, toilet, badkamer/douche en tenminste 1 slaapkamer op dezelfde verdieping liggen.
Liberalisatiegrens	

	Woningen met een huur onder de liberalisatiegrens (€ 808,06 in 2023) behoren tot de sociale of gereguleerde huursector.
Limburgse Agenda Wonen 2020 – 2023	Het beleid van de Provincie Limburg op het gebied van Wonen is vastgelegd in de Limburgse Agenda Wonen 2020 – 2023.
Middenhuur	Middenhuur is een term die gebruikt wordt voor huurwoningen in het middeldure huursegment. Het is voor de groep mensen die teveel verdienen voor een sociale huurwoning, maar die geen vrijesectorwoning of een koopwoning kunnen betalen.
Middenhuurgrens	Huurwoningen met een huur tot € 1.000 per maand (prijspeil 2020)
Nationale prestatieafspraken	In 2022 getekende afspraken tussen ministerie BZK, Aedes (koepel van woningcorporaties, Woonbond en Vereniging Nederlandse Gemeenten over de inzet op volkshuisvesting tot 2030. Waaronder ook de afspraken over de besteding van de vrijgekomen middelen door het afschaffen van de verhuurderheffing vallen.
NHG grens	Nationale Hypotheek Garantie grens. Dit is de maximale hypotheekgarantie die men kan krijgen en bedraagt in 2023 €405.000. Als de hypotheek of de waarde van een woning hoger is, dan heeft men geen recht op de NHG. Met de Nationale Hypotheek Garantie (NHG) heeft men een vangnet als men door omstandigheden de hypotheek niet meer kan betalen of als een restschuld overblijft na de verkoop van een huis.
Nultredenwoningen	Een woning die intern en extern toegankelijk is. Intern toegankelijk betekent dat vanuit de woonkamer de keuken, het toilet, de badkamer en ten minste één slaapkamer zonder traplopen te bereiken zijn. Extern toegankelijk wil zeggen dat de woonkamer van de woning of woonruimte vanaf de straat te bereiken is zonder traplopen.
Omgevingsverordening Limburg	De Omgevingsverordening Limburg bevat twee soorten regels: - Instructieregels gericht tot gemeenten of het waterschap. Dit zijn opdrachten aan de gemeenten en het waterschap die de gemeenten moeten verwerken in het gemeentelijke bestemmingsplan (Omgevingsplan) en het waterschap moet verwerken in de waterschapsverordening. Pas na het verwerken van de provinciale - instructieregels in het gemeentelijke bestemmingsplan, of in de waterschapsverordening krijgen deze regels effect op activiteiten van inwoners en bedrijven. - Regels voor activiteiten die rechtstreeks voor alle inwoners en bedrijven gelden, of voor specifieke doelgroepen.
Omgevingsvisie	De omgevingsvisie beschrijft de maatschappelijke opgave en de te beschermen kernkwaliteiten van een gemeente of provincie. In de omgevingsvisie worden talloze belangen afgewogen, van bodem tot lucht, en integraal benaderd.

Oudere	Zie senior
Plancapaciteit	Bekende locaties voor woningbouw en het aantal woningen dat naar verwachting daar gebouwd kan worden, ongeacht de procedurele status. Plancapaciteit leidt niet altijd tot realisatie.
Prestatieafspraken	Gemeenten, woningcorporaties en huurdersorganisaties maken op gelijkwaardige basis afspraken over de volkshuisvestelijke opgave in hun gebied. Deze afspraken leggen zij vast in zogenoemde prestatieafspraken. In de Woningwet is het proces vastgelegd rondom het maken van de prestatieafspraken.
Primaire doelgroep	Huishoudens die op basis van hun inkomen en vermogen in aanmerkingen komen voor huurtoeslag. Voor woningcorporaties vormen zij de belangrijkste doelgroep die aanspraak maakt op een sociale huurwoning.
Rijksprioriteiten Volkshuisvesting	Rijksprioriteiten met betrekking tot het terrein van de volkshuisvesting in de periode van 2021 tot 2025. Deze prioriteiten stimuleren dat in de lokale samenwerking tussen woningcorporaties, gemeenten en huurdersorganisaties aandacht wordt besteed aan met de corporatiesector vastgestelde thema's.
Samenredzaamheid	Het collectieve vermogen om handelingen te kunnen doen, die mensen in het gewone leven zonder professionele inmenging verrichten.
Schuldhulpverlening	Een traject waarin een schuldenaar door een schuldhulpverlenende instantie wordt geholpen en begeleid in het aflossen van de financiële schulden.
Secundaire doelgroep	Huishoudens met een inkomen waarmee zij niet meer in aanmerking komen voor huurtoeslag (zie primaire doelgroep) maar wel onder de inkomensgrens voor sociale huur vallen (en €44.035 in 2023). Zij zijn de tweede belangrijke doelgroep voor de woningcorporaties.
Senior	Een persoon die ouder is dan 65 jaar.
Skaeve Huse	Een bijzondere woonvorm bedoeld voor bewoners van de stad die zich niet aan een gewone woonomgeving aanpassen. Omdat ze dit niet kunnen of niet willen. Skaeve Huse is onder begeleiding wonen, in een rustige omgeving, met weinig prikkels van buitenaf.
Sociale huurwoning	Huurwoning (veelal van een woningcorporatie) die verhuurd wordt volgens de regels vanuit de Woningwet omtrent sociale verhuur aan huishoudens met een bescheiden inkomen (met een huur tot € 808,06 in 2023).
Sociaal incassobeleid	Bij sociaal incasseren wordt samen met de schuldenaar gezocht naar een oplossing waarbij er rekening wordt gehouden met de situatie van de schuldenaar.

Sociale stijgers	Sociale mobiliteit die een toename van sociale privileges inhoudt. Zoals een stijging in inkomen of opleiding.
Starter	Huishouden dat voor verhuizing niet zelfstandig woonde en daarna hoofdbewoner van een woning is.
Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg	Een gezamenlijke, Zuid-Limburgse ruimtelijke visie op de woningmarkt, opgesteld door de toenmalige 18 Zuid-Limburgse gemeenten Beek, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Nuth, Onderbanken, Schinnen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal, vanuit het besef dat ruimtelijke ontwikkelingen in één gemeente directe invloed hebben op andere gemeenten.
Suburbane gebieden	Dorpen rond een stad die veel contact houden met die stad.
Transformatie	Het omvormen van vastgoed - zoals kantoren, cultureel of maatschappelijk vastgoed en zorginstellingen - naar een andere bestemming zoals wonen.
Urgentieverordening	Een verordening waarin kan worden vastgelegd in welke gevallen sprake is van een dringend noodzakelijke behoefte aan woonruimte die voorrang op andere woningzoekenden rechtvaardigt: de zogenaamde urgentiecategorieën.
Veerkrachtige wijken	In een veerkrachtige wijk is de samenredzaamheid van bewoners en instituties (scholen, gemeente, corporaties, welzijn, netwerken) voldoende om een verandering in de bewonerssamenstelling (een toenemende concentratie bewoners in een kwetsbare positie) op te vangen. Als die veerkracht ontbreekt, terwijl die wel nodig is, is een wijk kwetsbaar.
Vergrijzing	De demografische trend waarbij in de bevolkingssamenstelling het aandeel ouderen vanaf 65 jaar toeneemt. Soms spreken we over 'dubbele vergrijzing'. Dan gaat het om de toename van het aandeel oudere ouderen vanaf 75 jaar.
VoorzieningenWijzer	Een praktisch instrument voor gemeenten, woningcorporaties en welzijnsorganisaties bij hun armoedebeleid. Het betreft een computerprogramma met daarin alle gemeentelijke regelingen, zorgverzekeringen, energieleveranciers en toeslagen.
Vrije toewijzingsruimte	Woningcorporaties moeten ten minste 85% van de vrijkomende sociale huurwoningen (met een huurprijs tot € 808,06, prijspeil 2023) toewijzen aan huishoudens met een inkomen beneden de inkomensgrens voor sociale huur. Voor eenpersoonshuishoudens is deze inkomensgrens € 44.035 (prijspeil 2023). Voor meerpersoonshuishoudens is de inkomensgrens vastgesteld op € 48.625 (prijspeil 2023). Daarnaast mogen corporaties 7,5% van de vrijkomende woningen vrij toewijzen, dus ook aan mensen met een inkomen

	boven de inkomensgrens. Lokaal bestaat de mogelijkheid om de vrije toewijzingsruimte te verruimen naar 15% indien woningcorporaties, huurdersorganisaties en gemeenten daar prestatieafspraken over hebben gemaakt.
Vroegsignalering	Vroegsignalering binnen de schuldhulpverlening is het in een zo vroeg mogelijk stadium in beeld brengen van mensen met financiële problemen om vroegtijdige (schuld-)hulpverlening mogelijk te maken.
Woningcorporatie	Organisatie, toegelaten instelling onder de Woningwet, die zich zonder winstoogmerk richt op bouwen, beheren en verhuren van betaalbare woonruimte (sociale woningbouw).
Woonbehoefteonderzoek	Een woningbehoefteonderzoek of woonbehoefteonderzoek is een onderzoek dat de overheid uitvoert naar de woonbehoeften onder de bevolking. Er wordt met name gekeken naar woningtekorten, de betaalbaarheid van woningen en de beleving van de woonomgeving.
Woondeal	In de Woondeal zijn Rijk, provincie, regio, gemeenten en corporaties onder meer met elkaar overeengekomen hoeveel tot 2030 gebouwd gaat worden en het aandeel in de sociale huur, de middenhuur en de betaalbare koop.
Woonmilieus	De sociale, culturele en fysieke kenmerken van de omgeving waarin gewoond wordt.
Woningsplitsing	Het bouwkundig en/of functioneel splitsen van een woning in twee of meer wooneenheden ten behoeve van de vestiging van meer dan één huishouden. Hierdoor ontstaan in één gebouw minimaal twee zelfstandige wooneenheden, met ieder hun eigen voorzieningen, zoals een badkamer, keuken, toilet, slaapkamer(s) en woonkamer en een eigen afsluitbare toegang.
Woonzorgvisie	Met een Woonzorgvisie wordt de basis gelegd voor verdere prestatieafspraken en/of een toekomstbestendig uitvoeringsprogramma waarin concreet is vastgelegd welke plannen wanneer worden uitgevoerd om te voorzien in wonen, zorg en welzijn voor ouderen en andere kwetsbare doelgroepen.

Bijlage 9 ‘Was-wordt-overzicht’ bij de Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade

Toelichting:
In deze bijlage wordt samengevat welke wijzigingen, na instemming door de gemeenteraad, wordt doorgevoerd in de Woonvisie gemeente Kerkrade.
De voorgestelde wijzigingen zijn in de raadsnota toegelicht.
Deze komen voort uit de ‘Nota van reacties’

	Was	**Wordt**
1	In paragraaf 1.3 van de ontwerp de Woonvisie staat: ‘*Deze Woonvisie komt in de plaats van de Regionale Woonvisie Parkstad Limburg 2017 – 2021 onderdeel Kerkrade en heeft de status van ‘Volkshuisvestingsprogramma’ volgens het Wetsvoorstel Regie op de Volkshuisvesting.’*	‘*Deze Woonvisie komt in de plaats van de Regionale Woonvisie Parkstad Limburg 2017 – 2021 onderdeel Kerkrade en is aan te merken als bouwsteen voor het volkshuisvestingsprogramma na inwerkingtreding van de Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting.’*
2	Bijlage 1 van de ontwerp Woonvisie betreft de begripsdefinities.	De begrippenlijst wordt integraal vervangen door de nieuwe begrippenlijst (zie bijlage 8 bij de raadstukken).
3	In bijlage 3 van de ontwerp Woonvisie staan de uitgangspunten voor woningen en kwaliteit.	Aan de tekst wordt toegevoegd: *‘Hardheidsclausule:* *Indien vanwege bijzondere omstandigheden niet kan worden voldaan aan de kwaliteitsrichtlijn woningkwaliteit (o.a. minimaal 75m² g.b.o. woonoppervlakte), dan is in specifieke geval(-en) maatwerk mogelijk. Het college van B&W kan besluiten af te wijken van het bepaalde in de beleidsregel na ontvangst van een uitvoerige gemotiveerde toelichting van initiatiefnemer.’*
	De titel van de ontwerp Woonvisie is: ‘*Ontwerp Regionale Woonvisie Parkstad Limburg, lokale woonvisie gemeente Kerkrade 2023 t/m 2027.’*	De titel wordt: ‘*Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade.’*

Vraag fractie SP m.b.t. de woonvisie (agendapunt 6) commissie GEZ.

Er staat:
De woningwet geeft aan dat iedere gemeente vanaf 1 januari 2022 verplicht is een actueel volkshuisvestingsbeleid te hebben? De oude woonvisie 2017-2021 loopt dus niet ten einde zoals in de voorliggend stuk afwisselend wordt beschreven in 2022, maar was dat al in 2021.

Aangezien een woonvisie voor een periode van maximaal 5 jaar kan worden vastgesteld kunnen we hieruit concluderen dat Kerkrade sinds 1 januari 2022 geen actuele woonvisie heeft.
De SP kan zich niet herinneren dat we als raad de woonvisie verlengd hebben na 2021. Klopt dat?
Als dat wel zo is, dan willen we graag het raadsbesluit hiervan ontvangen

Vraag fractie SP m.b.t. de woonvisie (agendapunt 6) commissie GEZ.

Er staat:
De woningwet geeft aan dat iedere gemeente vanaf 1 januari 2022 verplicht is een actueel volkshuisvestingsbeleid te hebben? De oude woonvisie 2017-2021 loopt dus niet ten einde zoals in de voorliggend stuk afwisselend wordt beschreven in 2022, maar was dat al in 2021.

Aangezien een woonvisie voor een periode van maximaal 5 jaar kan worden vastgesteld kunnen we hieruit concluderen dat Kerkrade sinds 1 januari 2022 geen actuele woonvisie heeft.
De SP kan zich niet herinneren dat we als raad de woonvisie verlengd hebben na 2021. Klopt dat?
Als dat wel zo is, dan willen we graag het raadsbesluit hiervan ontvangen

Beantwoording
De Woonvisie 2017-2022 is op 19 april 2017 door de gemeenteraad vastgesteld en trad in werking op 17 mei 2017 (dag na publicatie).
De voorbereidingen voor de nieuwe woonvisie zijn gestart in het najaar van 2021. Omdat in maart 2022 de gemeenteraadsverkiezingen plaatsvonden heeft de bestuurscommissie Wonen & Herstructurering met elkaar afgesproken dat het opstellen van de woonvisie in 2 delen werd opgeknipt. Tot de coalitievorming (ca. juni 2022) is gewerkt aan de inventarisatie: de ‘Synopsis’. En daarna is gewerkt aan de woonvisie zelf. Zodat de nieuwe collegeprogramma’s verwerkt konden worden in de nieuwe woonvisies.

Actueel gemeentelijk beleid is de basis voor een corporatie om de voorgenomen werkzaamheden (‘bod’) voor te leggen aan de gemeente en hierover vervolgens prestatieafspraken met gemeente en huurdersorganisatie te maken. Voor de prestatieafspraken 2022 was het beleid geldend. Vervolgens zijn we met de corporaties in overleg getreden en hebben we gezamenlijk afgesproken dat, aangezien reeds gewerkt werd aan de nieuwe woonvisie, het bod voor 2023 nog gebaseerd zou worden op de Woonvisie 2017-2022. Dit is ook vastgelegd in de prestatieafspraken 2022. Het was dan ook niet noodzakelijk om de gemeenteraad een besluit te laten nemen om de woonvisie te verlengen. Dit heeft overigens geen enkele Parkstadgemeente gedaan.
En daarmee voldoen de corporaties aan de eisen die de Autoriteit Wonen aan hen stelt

Vragen omtrent Commissievergadering GEZ inzake Agendapunt 6: Regionale en lokale woonvisie 2023-2028, Gemeente Kerkrade.

In bijlage 1: Ontwerp woonvisie Kerkrade, hoofdstuk 4, lezen wij:
"Voor het diversifiëren van het woningaanbod voor huidige bewoners en het aantrekken van nieuwe bewoners is het gewenst om naast woningen in het lagere en middensegment óók woningen toe te voegen in een hoger segment. Voor het behouden én aantrekken van bewoners wordt ook de relatie met het economisch domein gezocht, om zo gezamenlijk een aantrekkelijk woon- en werkklimaat te creëren. Daarbij is het uitgangspunt dat de woningmarkt in balans blijft. Concreet betekent dit dat er naar een goede samenstelling van wijken gekeken wordt en gebieden met een te eenzijdig goedkoop woningaanbod voorkomen en/of gediversifieerd worden."

In deze woorden lezen wij dat de wethouder graag een evenwichtiger woningaanbod en bevolkingssamenstelling wil realiseren.

1. Wat zijn de cijfermatige doelstellingen qua woningbestand (in cijfers per type) en bevolkingssamenstelling die horen bij deze visie?
2. Hoe is de verwachte bevolkingsontwikkeling van de eigen gemeente (excl. nieuwkomers)?
3. Daarnaast wordt uitgegaan van bevolkingsgroei door inwoners die Kerkrade gaat aantrekken van buitenaf,
    a. Gaat de Gemeente Kerkrade actief specifieke doelgroepen naar Kerkrade proberen te halen en zo ja op welke wijze, en gericht op welke doelgroep?
    b. We zien dat er voor verschillende doelgroepen gebouwd gaat worden. Wat is de uiteindelijke (cijfermatige) samenstelling van de bevolking die de gemeente dan gaat nastreven waarop deze bouwvisie en concreet genoemde bouwplannen zijn gebaseerd

Verder zien wij dat de landelijke trend is dat nieuwbouwprojecten te duur zijn geworden en prijzen van bestaande woningen aan het dalen zijn waardoor nieuwbouwprojecten soms stil komen te liggen of zelfs geannuleerd worden. Ook horen wij geluiden dat de verkoop van sommige nieuwbouwproject woningen in Kerkrade niet goed loopt.

4. Zijn er nieuwbouwprojecten genoemd in de bijlage van de woonvisie die gevaar lopen door deze recente (prijs) ontwikkelingen
5. Wat zijn de mogelijke gevolgen voor de doelstelling (en dus voor het woningaanbod en de bevolkingssamenstelling) hierboven mochten er specifieke nieuwbouwprojecten in Kerkrade stilvallen?
6. Gaat de wethouder actief bijsturen als er een onbalans dreigt in de bevolkings- en woningsamenstelling als gevolg van deze ontwikkelingen?

Wij zien de antwoorden graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Fractie VVD Kerkrade

Vragen omtrent Commissievergadering GEZ inzake Agendapunt 6: Regionale en lokale woonvisie 2023-2028, Gemeente Kerkrade.

In bijlage 1: Ontwerp woonvisie Kerkrade, hoofdstuk 4, lezen wij:
"Voor het diversifiëren van het woningaanbod voor huidige bewoners en het aantrekken van nieuwe bewoners is het gewenst om naast woningen in het lagere en middensegment óók woningen toe te voegen in een hoger segment. Voor het behouden én aantrekken van bewoners wordt ook de relatie met het economisch domein gezocht, om zo gezamenlijk een aantrekkelijk woon- en werkklimaat te creëren. Daarbij is het uitgangspunt dat de woningmarkt in balans blijft. Concreet betekent dit dat er naar een goede samenstelling van wijken gekeken wordt en gebieden met een te eenzijdig goedkoop woningaanbod voorkomen en/of gediversifieerd worden."

In deze woorden lezen wij dat de wethouder graag een evenwichtiger woningaanbod en bevolkingssamenstelling wil realiseren.

1. Wat zijn de cijfermatige doelstellingen qua woningbestand (in cijfers per type) en bevolkingssamenstelling die horen bij deze visie?
   Er wordt niet gestuurd op aantallen in deze. Het doel is vitale veerkrachtige woonwijken waar het voor iedereen goed wonen is. Dit begint bij een gezonde mix aan woningaanbod. Een deel van de wijken is momenteel te eenzijdig van samenstelling. Door het streven van juiste menging van woonproducten en prijsklassen (o.a. sociale huur, midden huur, betaalbare en middel dure koop etc.) ontstaan aangename leefklimaten in onze woonbuurten. Dit meten we o.a. door de leefbaarheidsmonitor en veerkrachtkaarten.
   U bent reeds in 2022 geïnformeerd over het uitgevoerde Woonbehoefteonderzoek. Dit onderzoek geeft een richting aan. Deze wordt 2-jaarlijks geactualiseerd. Maar nogmaals, het streven is een goede mix van woningen.
2. Hoe is de verwachte bevolkingsontwikkeling van de eigen gemeente (excl. nieuwkomers)?
   E'til onderzoekt 2-jaarlijks de bevolkingsontwikkeling voor de Parkstadgemeenten. Uitgaande van beleidsneutraal onderzoek, waarbij alleen wordt gekeken naar de bewoners die er op dit moment aanwezig zijn binnen de gemeente, is te zien dat er een grote groep bewoners ouder is dan 65 jaar. Wanneer de berekeningen worden doorgetrokken over een periode tot 2040, is te zien dat er een grote afname is in deze bevolkingsgroep. Dus puur demografisch bezien, neemt de bevolking op termijn af.

   Van belang is de migratieontwikkeling. Deze is de afgelopen jaren zodanig groot geweest, dat de krimp die we 5-6 jaar geleden voorzagen, is afgezwakt. Migratie is door onderzoeksbureaus niet goed te voorspellen. Daarvoor worden scenario's ontwikkeld. En op basis hiervan is de verwachting dat de instroom de komende jaren blijft.

   Maar het 'krimpverhaal' willen we niet meer uitstralen als Parkstadgemeenten. Het is van belang dat we onze regio en onze gemeente Kerkrade positief laten zien. Hier is het goed wonen. Hier is het goed leven. En met deze woonvisie willen we ervoor zorgen dat we dit uitstralen zodat ontwikkelaars, en beleggers en corporaties willen blijven investeren in onze gemeente.

3. Daarnaast wordt uitgegaan van bevolkingsgroei door inwoners die Kerkrade gaat aantrekken van buitenaf,
    a. Gaat de Gemeente Kerkrade actief specifieke doelgroepen naar Kerkrade proberen te halen en zo ja op welke wijze, en gericht op welke doelgroep?
    Wonen volgt werk! Gaat het goed met de het economisch klimaat in de stad zal er ook meer vraag naar woningen komen. Vanuit het economisch domein wordt gewerkt aan een aantrekkelijk werkklimaat. We zullen intensief samenwerken om de woningvraag van werknemers van nieuwe bedrijven vroegtijdig in beeld te krijgen en hierop te anticiperen. Met kwalitatief goede woningen – al dan niet na herstructurering - moet Kerkrade een aantrekkelijk alternatief worden om zich te huisvesten.
    b. We zien dat er voor verschillende doelgroepen gebouwd gaat worden. Wat is de uiteindelijke (cijfermatige) samenstelling van de bevolking die de gemeente dan gaat nastreven waarop deze bouwvisie en concreet genoemde bouwplannen zijn gebaseerd.
    Er is geen actieve sturing op aantallen. De vitaliteit en aantrekkelijk woonklimaat in onze woonwijken is zoals eerder vermeld onze graadmeter.

Verder zien wij dat de landelijke trend is dat nieuwbouwprojecten te duur zijn geworden en prijzen van bestaande woningen aan het dalen zijn waardoor nieuwbouwprojecten soms stil komen te liggen of zelfs geannuleerd worden. Ook horen wij geluiden dat de verkoop van sommige nieuwbouwproject woningen in Kerkrade niet goed loopt.

4. Zijn er nieuwbouwprojecten genoemd in de bijlage van de woonvisie die gevaar lopen door deze recente (prijs) ontwikkelingen?
    Het uitvoeringsprogramma geeft onze ambitie weer en is gebaseerd op reële initiatieven. Momenteel zijn er geen signalen dat plannen niet doorgaan. Wel is het uiteraard altijd mogelijk dat plannen worden aangepast en/of in de tijd anderszins tot uitvoering gaan komen.
5. Wat zijn de mogelijke gevolgen voor de doelstelling (en dus voor het woningaanbod en de bevolkingssamenstelling) hierboven mochten er specifieke nieuwbouwprojecten in Kerkrade stilvallen?
    Zie ook het antwoord op vraag 4 met als aanvulling dat er op vele fronten onverhoopt vertraging kan ontstaan. Denk aan procedurele vertraging (bv Wet natuurbescherming, bezwaar & beroep bestemmingsplan etc.), financierings-aspecten, capaciteitsproblemen bij de bouwers, maar ook landelijke issues zoals betaalbaarheid en stikstofproblematiek, zorgen er in het meest slechte scenario voor de nieuwbouwontwikkelingen langer gaan duren.
6. Gaat de wethouder actief bijsturen als er een onbalans dreigt in de bevolkings- en woningsamenstelling als gevolg van deze ontwikkelingen?
    Zoals hiervoor reeds is aangegeven hebben we niet op alle vertragingsaspecten een pasklaar antwoord. Wel zullen we in voorkomende gevallen al de mogelijkheden middelen inzetten waarover we zelf kunnen beschikken als gemeente.

Wij zien de antwoorden graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Fractie VVD Kerkrade

Dag Beste,

hieronder de technische vragen omtrent de woonvisie:

Vragen aan het college / de betreffende wethouder

In het nieuwe beleidsplan staat dat de inwoners van Kerkrade voorrang krijgen bij de verkoop van nieuwe woningen (in onderling overleg met de project ontwikkelaars)
Dat is goed nieuws voor de woningzoekende Kerkradenaren, maar hoe kan dat er in de praktijk uit komen te zien?

Er is een netto plus van meer dan 600 woningen (wat een mooi streven is)
Wordt dit ook meermaals gemonitord in de komende jaren om te voorkomen dat projecten vertraging oplopen of (laten we het niet hopen) geen doorgang vinden.

In de bijlage wordt gesproken over woningen die levensloopbestendig moeten worden gemaakt, nul treden woningen en in algemene zin de smaak van een verouderende bevolking. Om vervolgens daar dan op te anticiperen. (wat natuurlijk ook ergens logisch en nodig is).

Mijn vraag is echter, zetten we de komende jaren ook in op verjonging van de stad oftewel de starter, de doorgroeier en het (jonge) gezin?

Bjorn Oerlemans
Burgerbelangen

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Registratienummer: 23it00512

Het Presidium van de gemeente Kerkrade, handelend met mandaat van de gemeenteraad – ex artikel 3a lid 1 van het Reglement van orde voor de vergaderingen van de raadcommissies ter voorbereiding van de vergaderingen van de raad der gemeente Kerkrade – stelt de hieronder gekozen commissie(s) voor om in de openbaarheid te doen behandelen, het onderwerp:

Onderwerp

Beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023.

Algemene informatie

Dit onderwerp is toegekend aan de commissie:	**Te behandelen d.d.:**
Grondgebied en Economische Zaken	17 mei 2023

Aanleiding / toelichting

De gemeente Kerkrade wordt regelmatig geconfronteerd met verzoeken/plannen om woningsplitsing en/of het wijzigen van het gebruik naar wonen. Sinds 2018 (de vaststelling van het bestemmingsplan 'Parapluplan stedelijk gebied') geldt echter een algemeen verbod op woningsplitsing en het wijzigen van het gebruik naar wonen. Vervolgens heeft de gemeente in 2021 een tweetal beleidsregels vastgesteld – de beleidsregels 'Beleidsregel woningsplitsing gemeente Kerkrade' (vastgesteld op 7 juli 2021) en 'Beleidsregel Wijziging bestemming / gebruiksfunctie naar wonen gemeente Kerkrade' (vastgesteld op 24 februari 2021) – waarmee de mogelijkheid is ontstaan om (weliswaar onder voorwaarden) in bepaalde specifieke gevallen toch medewerking te (kunnen) verlenen aan woningsplitsing en/of het wijzigen van het gebruik naar wonen. Vanwege nieuw (woon)beleid (waaronder de 'Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade), voortschrijdend inzicht en een evaluatie van deze twee beleidsregels, bestaat aanleiding om de beleidsregels te actualiseren en samen te voegen tot één nieuwe beleidsregel: de voorliggende '*Beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023*'.

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Kader / afbakening

Met deze nieuwe (geactualiseerde) beleidsregel wordt het, naast het herstellen van enkele omissies, mogelijk gemaakt om in twee aanvullende gevallen (planologisch) medewerking te kunnen verlenen aan woningsplitsing, namelijk:

1. gebouwen die zijn gelegen in een van de historische linten van Kerkrade, en;
2. gebouwen die beschikken over belangrijke ruimtelijke en/of architectonische en/of cultuurhistorische kenmerken.

Daarnaast worden enkele aanvullende (kwalitatieve) eisen gesteld aan de – op basis van de beleidsregel – te realiseren woningen, bijvoorbeeld omtrent de ruimtelijke uitstraling van het gebouw, daglichttoetreding en de levensloopbestendigheid van de woning(en).

Wijze van behandelen

Doel:

Ter besluitvorming door de Raad

Aard van het onderwerp:

Eigen/ nieuw beleid

Vorm:

Schriftelijke stukken: Reeds toegezonden

Mondelinge toelichting: Ja		Tijdsduur	5 minuten
Presentatie: Nee		Tijdsduur	0 minuten
Anders, namelijk:		Tijdsduur	0 minuten

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl
Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Bestuurlijke verantwoordelijke(n)

Wethouder Weijers

Ambtenaren en externen

Aanwezig zullen zijn:

Externen:

-

Ambtenaren:

Roel van de Berg
Susanne Vreuls-Essers

Bijlage(n)

Bijlage 1: Beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023.

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 23it00514

Sector: Stad	**Kerkrade, 14 april 2023**

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.: 23it00514

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 23Rb028, inzake de "Beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023" aan.

In de nota van toelichting, nr. 23Tl026, die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Gemeente Kerkrade

Ontwerpbesluit

Nr.: 23Rb028

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,

- dat de gemeente met enige regelmaat wordt geconfronteerd met verzoeken/plannen om woningsplitsing en/of het wijzigen van het gebruik naar wonen in een bestaand gebouw;
- dat in het geldende bestemmingsplan 'Parapluplan stedelijk gebied' (vastgesteld op 26 september 2018) woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen niet is toegestaan;
- dat de beleidsregels 'Beleidsregel woningsplitsing gemeente Kerkrade' (vastgesteld op 7 juli 2021) en 'Beleidsregel Wijziging bestemming / gebruiksfunctie naar wonen gemeente Kerkrade' (vastgesteld op 24 februari 2021) het mogelijk maken om (onder voorwaarden) in enkele specifieke gevallen toch medewerking te verlenen aan woningsplitsing en/of het wijzigen van het gebruik naar wonen;
- dat vanwege nieuw (woon)beleid (waaronder de 'Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade), voortschrijdend inzicht en een evaluatie van de twee beleidsregels, de bestuurlijke wens bestaat om de beleidsregels te actualiseren en samen te voegen tot één beleidsregel: '*Beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023*';
- dat de (geactualiseerde) beleidsregel, naast het herstellen van enkele omissies, het mogelijk maakt om in twee aanvullende gevallen medewerking te verlenen aan woningsplitsing, te weten: (1) gebouwen die zijn gelegen in een van de historische linten van Kerkrade en (2) gebouwen die beschikken over belangrijke ruimtelijke en/of architectonische en/of cultuurhistorische kenmerken;
- dat daarmee een bijdrage wordt geleverd aan het realiseren van een veilige en leefbare woonomgeving, namelijk door in de historische linten langdurige leegstand tegen te gaan en een meer gemengd straatbeeld te creëren, alsmede de waardevolle bebouwing (vanuit ruimtelijk/architectonisch/cultuurhistorisch oogpunt) te behouden;

kennis genomen hebbende van,

- de nota van toelichting, nr. 23Tl026, behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen in de Commissie Grondgebied en Economische Zaken d.d. 17 mei 2023;

gelet op,

- **programma:** n.v.t.;
- **gemeentelijk/regionaal beleidskader:** o.a. de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg, de beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021', en de (vast te stellen) 'Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade';
- **wetsartikel:** artikel 2.1, eerste lid, onder c, jo. 2.12, eerste lid, onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (of diens rechtsopvolger onder de aanstaande Omgevingswet);

Documentnummer:

besluit:

I. de beleidsregel '*Beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023*' vast te stellen en bekend te maken in het Gemeenteblad;
II. de beleidsregels 'Beleidsregel woningsplitsing gemeente Kerkrade' (vastgesteld op 7 juli 2021) en 'Beleidsregel Wijziging bestemming / gebruiksfunctie naar wonen gemeente Kerkrade' (vastgesteld op 24 februari 2021) in te trekken op de dag na bekendmaking (moment van inwerkingtreding) van de beleidsregel '*Beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023*'.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 31 mei 2023.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Documentnummer:

Gemeente Kerkrade

Nota van toelichting

Nummer.: 23Tl026	**Kerkrade, 14 april 2023**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 23Rb028

Onderwerp
Beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023.

Beslispunten

I. Vaststellen van de beleidsregel '*Beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023'* en vervolgens bekendmaken in het Gemeenteblad;
II. Intrekken van beleidsregels 'Beleidsregel woningsplitsing gemeente Kerkrade' (vastgesteld op 7 juli 2021) en 'Beleidsregel Wijziging bestemming / gebruiksfunctie naar wonen gemeente Kerkrade' (vastgesteld op 24 februari 2021) op de dag na bekendmaking (moment van inwerkingtreding) van de beleidsregel '*Beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023'*.

Inleiding
Al sinds 2018 (de vaststelling van het bestemmingsplan 'Parapluplan stedelijk gebied') geldt binnen de gemeente Kerkrade een algemeen verbod op woningsplitsing en het wijzigen van het gebruik naar wonen. Desondanks wordt de gemeente regelmatig geconfronteerd met verzoeken/plannen om woningsplitsing en/of het wijzigen van het gebruik naar wonen in een bestaand gebouw. In 2021 heeft uw raad een tweetal beleidsregels vastgesteld – de beleidsregels 'Beleidsregel woningsplitsing gemeente Kerkrade' (vastgesteld op 7 juli 2021) en 'Beleidsregel Wijziging bestemming / gebruiksfunctie naar wonen gemeente Kerkrade' (vastgesteld op 24 februari 2021) – waarmee de mogelijkheid is ontstaan om (weliswaar onder voorwaarden) in bepaalde specifieke gevallen toch medewerking te (kunnen) verlenen aan woningsplitsing en/of het wijzigen van het gebruik naar wonen. Vanwege nieuw (woon)beleid (waaronder de 'Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade), voortschrijdend inzicht en een evaluatie van deze twee beleidsregels, bestaat aanleiding om de beleidsregels te actualiseren en samen te voegen tot één nieuwe beleidsregel: de '*Beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023'*.

Doelstelling
Het actualiseren en samenvoegen van de beleidsregels 'Beleidsregel woningsplitsing gemeente Kerkrade' (vastgesteld op 7 juli 2021) en 'Beleidsregel Wijziging bestemming / gebruiksfunctie naar wonen gemeente Kerkrade' (vastgesteld op 24 februari 2021) tot één beleidsregel: '*Beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023*'. Deze actualisatieslag heeft als doel om langdurige leegstand en verloedering van gebouwen tegen te gaan en waardevolle bebouwing (vanuit ruimtelijk/architectonisch/cultuurhistorisch perspectief) te behouden, en daarmee een bijdrage te leveren aan het realiseren van een veilige en leefbare woonomgeving.

Argumenten
Met de nieuwe (geactualiseerde) beleidsregel wordt het, naast het herstellen van enkele omissies, mogelijk gemaakt om in twee aanvullende gevallen (planologisch) medewerking te kunnen verlenen aan woningsplitsing, namelijk:

1. gebouwen die zijn gelegen in een van de historische linten van Kerkrade, en;

2. gebouwen die beschikken over belangrijke ruimtelijke en/of architectonische en/of cultuurhistorische kenmerken.

Zoals gezegd is het doel om hiermee een bijdrage te leveren aan het realiseren van een veilige en leefbare woonomgeving. Voor beide gevallen geldt steeds dat een alternatieve (doelmatige) invulling redelijkerwijs niet tot de mogelijkheden mag behoren. Door voor deze gevallen (weliswaar onder voorwaarden) woningsplitsing dan toch mogelijk te maken, komt het betreffende gebouw niet langdurig leeg te staan en vindt geen (verdere) verloedering van de (woon)omgeving plaats. Daarnaast wordt hiermee in de historische linten een meer gemêleerd straatbeeld gecreëerd en wordt de waardevolle bebouwing (vanuit ruimtelijk/architectonisch/cultuurhistorisch oogpunt) zoveel als mogelijk behouden, hetgeen beiden ten goede komt van het realiseren van een veilige en leefbare woonomgeving voor Kerkrade. Tot slot wordt het van belang geacht dat de nieuwe woningen, die op basis van deze beleidsregel (kunnen) worden gerealiseerd, ook kwalitatieve en toekomstbestendige woningen betreffen. Hierom worden, ten opzichte van de huidige beleidsregels, in de nieuwe beleidsregel enkele aanvullende (kwalitatieve) eisen gesteld aan de te realiseren woningen, bijvoorbeeld omtrent de ruimtelijke uitstraling van het gebouw, daglichttoetreding en de levensloopbestendigheid van de woning(en). Dit is in lijn met zowel huidig (woon)beleid (onder andere de beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021') en nieuw (woon)beleid (waaronder de 'Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade'), namelijk door (meer) te sturen op het realiseren van 'goede woningbouwplannen' (de juiste woningen op de juiste plek).

Kanttekeningen
N.v.t.

Financiën
Aan de vaststelling van de '*Beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023'* zijn geen kosten verbonden voor de gemeente.

Communicatie
Nadat de nieuwe beleidsregel is vastgesteld, zal deze bekend worden gemaakt in het Gemeenteblad.

Burgerparticipatie
N.v.t.

Uitvoering
Op de dag na bekendmaking van de '*Beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023'* in het Gemeenteblad worden de beleidsregels 'Beleidsregel woningsplitsing gemeente Kerkrade' (vastgesteld op 7 juli 2021) en 'Beleidsregel Wijziging bestemming / gebruiksfunctie naar wonen gemeente Kerkrade' (vastgesteld op 24 februari 2021) ingetrokken.

Gezondheid en Vitaliteit
N.v.t.

Gemeente Kerkrade

BELEIDSREGEL

WONINGSPLITSING & GEBRUIKSWIJZIGING NAAR WONEN

GEMEENTE KERKRADE 2023

Vastgesteld door:
het college van burgemeester en wethouders op 25 april 2023
de gemeenteraad op 31 mei 2023

TOELICHTING

Aanleiding:
In 2021 heeft de gemeente Kerkrade een tweetal beleidsregels vastgesteld inzake gebruikswijziging naar wonen en woningsplitsing. Naar aanleiding van nieuw (woon)beleid (waaronder de 'Regionale en lokale Woonvisie 2023-2028, gemeente Kerkrade), voortschrijdend inzicht en een evaluatie van de twee beleidsregels, worden de beleidsregels geactualiseerd en samengevoegd tot één beleidsregel: de '*Beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023*'.

Doel:
Binnen de gemeente Kerkrade geldt (sinds 2018) een algemeen verbod op het wijzigen van het gebruik naar wonen en woningsplitsing. In bepaalde gevallen is de gemeente echter bereid om (middels een omgevingsvergunning) toch medewerking te verlenen aan een gebruikswijziging naar wonen en/of woningsplitsing. Deze gevallen staan in deze beleidsregel beschreven (zie artikel 2, eerste lid).

Ten aanzien van de gevallen waarin het wijzigen van het gebruik naar wonen en woningsplitsing toch mogelijk kan zijn, geldt dat daarmee een bijdrage wordt geleverd aan het realiseren van een veilige en leefbare woonomgeving. Immers moet voorkomen worden dat als gevolg van langdurige leegstand verloedering plaatsvindt.

Van belang voor een veilige en leefbare woonomgeving is dat, wanneer als gevolg van deze beleidsregel woningen worden gerealiseerd, het kwalitatieve en toekomstbestendige woningen betreffen. Hierom worden in deze beleidsregel aanvullende eisen gesteld aan de te realiseren woningen (zie artikel 2, tweede lid).

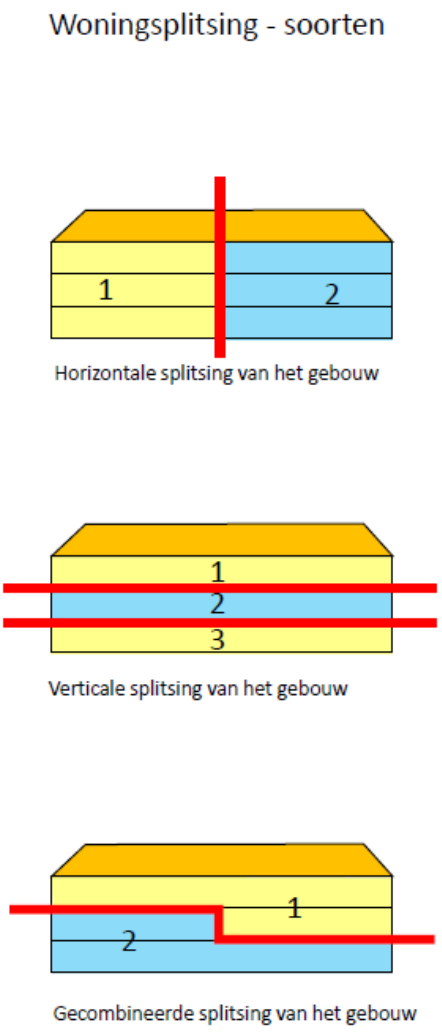
Twee nieuwe gevallen waarin woningsplitsing tóch wenselijk kan zijn:
Naast het actualiseren van het beleid en het herstellen van enkele omissies, worden aan de beleidsregel ook twee nieuwe gevallen toegevoegd waarin woningsplitsing kan worden toegestaan.

Het gaat – kort gezegd – om de volgende twee gevallen:

1. Gebouwen die zijn gelegen in een van de historische linten van Kerkrade (zie de kaart in bijlage 2).
2. Gebouwen die beschikken over belangrijke ruimtelijke en/of architectonische en/of cultuurhistorische kenmerken.

Voor beide gevallen geldt steeds dat een andere (doelmatige) invulling van het gebouw (bijvoorbeeld ten behoeve van commercieel gebruik of één grondgebonden woning) redelijkerwijs niet tot de mogelijkheden behoort. Dit vraagt dus om een extra goede onderbouwing van de aanvrager.

Door ook in deze twee gevallen (weliswaar onder voorwaarden) woningsplitsing mogelijk te kunnen maken, wordt getracht in de historische linten langdurige leegstand tegen te gaan en een meer gemengd straatbeeld te creëren, alsmede de waardevolle bebouwing (vanuit ruimtelijk/architectonisch/cultuurhistorisch oogpunt) te behouden.

TOETSINGSKADER

Artikel 1: Definities

Aanvraag:	Een aanvraag om een omgevingsvergunning ten behoeve van woningsplitsing en/of het wijzigen van het gebruik naar wonen.
Aanvrager:	De persoon (natuurlijk persoon of rechtspersoon) die de aanvraag om een omgevingsvergunning ten behoeve van woningsplitsing en/of het wijzigen van het gebruik naar wonen indient bij het bevoegd gezag.
Bestaand:	Bebouwing en/of gebruik dat reeds aanwezig is vóór het moment van inwerkingtreding van deze beleidsregel, dan wel op basis van een omgevingsvergunning reeds is toegestaan.
Bevoegd gezag:	Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Kerkrade.
Commercieel gebruik:	Het beroepsmatig en/of bedrijfsmatig verrichten van activiteiten, bijvoorbeeld ten behoeve van winkels, horeca, dienstverlening en maatschappelijke doeleinden.
Commerciële bestemming:	Gronden (en gebouwen) waar een commercieel gebruik is toegestaan.
Gebouw:	Een bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.
Gebruik:	Het gebruiken, doen en laten gebruiken. Het ergens voor benutten.
Gebruiksoppervlakte:	De gebruiksoppervlakte (GO) conform de NEN 2580: de vloeroppervlakte van een ruimte of van een groep van ruimten, gemeten op vloerniveau, tussen de opgaande scheidingsconstructies, die de desbetreffende ruimte of groep van ruimten omhullen.
Historische linten:	De linten (bestaand en te ontwikkelen) zoals aangewezen op de kaart in bijlage 2 van deze beleidsregel.
Huishouden:	De bewoning van een woning door: • één persoon; • twee of meerdere personen in de vorm van een samenlevingsverband, die een duurzame (gemeenschappelijke) huishouding voeren of willen voeren, waar bij een gemeenschappelijke huishouding sprake is van onderlinge verbondenheid en continuïteit in de samenstelling ervan, niet zijnde kamerverhuur.
Kamerbewoning:	Het bewonen van een onzelfstandige woonruimte.
Kamerverhuur:	Het verhuren van een onzelfstandige woonruimte.
Kamerverhuurpand:	Een gebouw (of gedeelte daarvan) waarvoor een kamerverhuurvergunning is verleend en dat werd/wordt gebruikt ten behoeve van kamerbewoning.
Levensloopbestendig:	Een rolstoeltoegankelijke woning waarbij de woonkamer, keuken, toilet, badkamer/douche en ten minste 1 slaapkamer op dezelfde verdieping aanwezig zijn.
Mantelzorgwoning:	Een woning waarvan de bewoner intensieve zorg of ondersteuning, die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende, verleend krijgt ten behoeve van zelfredzaamheid of participatie, rechtstreeks voortvloeiend uit een tussen personen bestaande sociale relatie, die de gebruikelijke hulp van huisgenoten voor elkaar overstijgt, en waarvan de behoefte met een verklaring van een huisarts, wijkverpleegkundige of andere door de gemeente aangewezen sociaal-medisch adviseur kan worden aangetoond.
MIP-panden:	

Onzelfstandige woonruimte:	Gebouwen die zijn aangewezen op de Cultuurhistorische waardenkaart van de Provincie Limburg als onderdeel van het Monumenten Inventarisatie Project (MIP). Een verblijfsruimte die, gelet op de aard van de inrichting en gebruik, het privédomein is van één bewoner die daarbij is aangewezen op het gebruik van gemeenschappelijke en wezenlijke voorzieningen buiten zijn verblijfsruimte (zoals een keuken en badkamer).
Wijzigen gebruik naar wonen:	Het in gebruik nemen van een bestaand gebouw (of een gedeelte daarvan) ten behoeve van wonen, dat niet als zodanig in gebruik is.
Wonen:	Het gehuisvest zijn in een woning.
Woning:	Een zelfstandig (gedeelte van een) gebouw, dat blijkens zijn indeling en inrichting dient voor de huisvesting van één huishouden.
Woningsplitsing:	Het bouwkundig en/of functioneel splitsen van een woning in twee of meer woningen ten behoeve van de vestiging van meer dan één huishouden. Hierdoor ontstaan in één gebouw minimaal twee zelfstandige woningen, met ieder hun eigen voorzieningen als een badkamer, keuken, toilet, slaapkamer(s) en woonkamer en een eigen afsluitbare toegang.
Zelfstandige woning:	Een woning met eigen toegangsdeur (die de bewoner van binnen en buiten op slot kan doen), een eigen woon(slaap)kamer, eigen keuken, eigen douche/bad en toilet.

Artikel 2: Voorwaarden

1. Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor:
    a. het wijzigen van het gebruik naar wonen, voor zover:
        i. het een gebouw (of een gedeelte daarvan) betreft dat niet in gebruik is voor wonen, met dien verstande dat:
            1. hierdoor één of meer zelfstandige woningen ontstaan, of;
            2. (het gedeelte van) het gebouw wordt betrokken bij een reeds bestaande (legale) woning, waardoor een grotere woning ontstaat.
    b. woningsplitsing, voor zover:
        i. het een gebouw betreft met een bestaande commerciële bestemming en/of een bestaand commercieel (legaal) gebruik, waarin zich tevens reeds een bestaande (legale) woning bevindt, met dien verstande dat:
            1. het gebouw volledig (in totaliteit) wordt getransformeerd naar wonen;
            2. waardoor in het gebouw twee of meer zelfstandige woningen ontstaan.
        ii. het een gebouw betreft dat (legaal) als kamerverhuurpand werd/wordt gebruikt en over een zodanige omvang/volume beschikt dat het gebruiken van het gebouw als één (grondgebonden) woning redelijkerwijs niet tot de mogelijkheden behoort, met dien verstande dat:
            1. het gebouw volledig (in totaliteit) wordt getransformeerd naar wonen;
            2. waardoor in het gebouw twee of meer zelfstandige woningen ontstaan.
        iii. het een gebouw betreft dat is gelegen in een van de historische linten, en waarvan redelijkerwijs een andere (doelmatige) invulling niet tot de mogelijkheden behoort, met dien verstande dat:
            1. het gebouw volledig (in totaliteit) wordt getransformeerd naar wonen;
            2. waardoor in het gebouw twee of meer zelfstandige woningen ontstaan.
        iv. of, het een gebouw betreft dat beschikt over zodanige ruimtelijke en/of architectonische en/of cultuurhistorische kenmerken dat die van wezenlijk belang zijn voor de (leef)omgeving, waaronder ten minste worden begrepen gemeentelijke- en Rijksmonumenten en MIP-panden, en waarvan redelijkerwijs een andere (doelmatige) invulling niet tot de mogelijkheden behoort, met dien verstande dat:
            1. het gebouw volledig (in totaliteit) wordt getransformeerd naar wonen;
            2. waardoor in het gebouw twee of meer zelfstandige woningen ontstaan.
2. Een omgevingsvergunning als bedoeld onder artikel 2, eerste lid kan slechts worden verleend indien tevens wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. Het betreffende gebouw (of gedeelte daarvan) is niet gelegen op een van de bedrijventerreinen in Kerkrade, niet in het Buitengebied, niet in de Anstelvallei, niet in de Holzkuil en niet in de aangewezen concentratie-winkelgebieden uit de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg, een en ander zoals aangeduid op het in bijlage 1 opgenomen kaartmateriaal. Deze voorwaarde is niet van toepassing op de gevallen zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, onder b, onder iii en iv.
b. Het betreffende gebouw (of gedeelte daarvan) krijgt een uitstraling die past bij het beoogde gebruik daarvan, bijvoorbeeld door het aanpassen van de voorgevel van een gebouw met een bestaande commerciële bestemming en/of een bestaand commercieel (legaal) gebruik naar een voorgevel die past bij wonen in (een) woning(en).
c. De nieuw te realiseren woningen beschikken ieder in beginsel over een gebruiksoppervlakte van minimaal 75 m2. Dit betreft een richtlijn, waardoor onder bijzondere omstandigheden (gemotiveerd) hiervan kan worden afgeweken.
d. De nieuw te realiseren woningen beschikken ieder over de nodige voorzieningen, waaronder ten minste een eigen (afsluitbare) toegang, een eigen keuken en een eigen badruimte en toiletruimte.
e. De nieuw te realiseren woningen beschikken ieder over een geschikte eigen buitenruimte, zoals een tuin of balkon.
f. De nieuw te realiseren woningen beschikken ieder over een geschikte eigen (buiten)berging, voor het opbergen van onder andere afval en fietsen.
g. De nieuw te realiseren woningen beschikken over een goede, functionele en praktische indeling van alle voorzieningen en ruimten.
h. De nieuw te realiseren woningen worden ieder in beginsel levensloopbestendig gerealiseerd, waarbij zo veel als mogelijk wordt aangesloten bij het keurmerk ‘Woonkeur’. Onder bijzondere omstandigheden kan hiervan (gemotiveerd) worden afgeweken.
i. De nieuw te realiseren woningen beschikken ieder over voldoende daglichttoetreding vanuit ramen in de gevels van het gebouw. Daglichttoetreding uitsluitend middels een dakraam volstaat dus niet.
j. De nieuw te realiseren woningen worden niet gerealiseerd in een (vrijstaand) bijgebouw of achter het reeds bestaande (hoofd)gebouw. Wonen-achter-wonen is nadrukkelijk niet toegestaan.
k. De nieuw te realiseren woningen oriënteren zich richting de openbare weg (straatzijde) en worden daarop (rechtstreeks) ontsloten.
l. De nieuw te realiseren woningen beschikken ieder over voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein, conform de parkeernormen uit het ‘Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan, deel I: Beleidskader’ (vastgesteld op 31 januari 2018), dan wel diens rechtsopvolger(s).
m. De nieuw te realiseren woningen worden zoveel als mogelijk klimaatbestendig en duurzaam gerealiseerd, waarbij wordt aangegeven welke concrete maatregelen worden getroffen.
n. De bouw- en gebruiksmogelijkheden van omliggende gronden en bouwwerken worden niet onevenredig beperkt.
o. De belangen van derden worden niet onevenredig geschaad.
p. Het betreffende gebouw (of gedeelte daarvan) is niet gelegen binnen een milieuhindercirkel en/of binnen een kwetsbaar en waardevol (natuur)gebied.
q. De aanwezige architectonische en/of cultuurhistorische waarden in het betreffende gebouw en de omgeving blijven zo veel als mogelijk behouden en worden niet onevenredig aangetast.

Artikel 3: Andere relevante aspecten

1. Bij iedere aanvraag wordt tevens een Bibob-toets uitgevoerd.
2. Iedere aanvraag wordt, voor zover relevant, tevens getoetst aan de stedenbouwkundige en architectonische criteria uit de welstandsnota van de gemeente Kerkrade.
3. Iedere aanvraag dient tevens te voldoen aan de overige wet- en regelgeving die van toepassing is, waaronder aan de bouwtechnische eisen uit het Bouwbesluit 2012 (of diens rechtsopvolger: het Besluit bouwwerken leefomgeving).

4. Voor zover van toepassing wordt, alvorens wordt besloten op de aanvraag, advies ingewonnen bij de Veiligheidsregio. De Veiligheidsregio geeft aan of, en zo ja welke maatregelen de aanvrager moet treffen. Het is ook mogelijk dat de Veiligheidsregio adviseert om de aanvraag te weigeren.

Artikel 4: Samenhang met ander (woon)beleid
In aanvulling op de voorwaarden uit deze beleidsregel dient ook te worden voldaan aan de voorwaarden uit ander (woon)beleid, waaronder de voorwaarden uit de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg en de Beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021' (en eventueel nadien vastgesteld beleid).

Artikel 5: Weigeringsgronden
Het bevoegd gezag weigert een aanvraag in ieder geval wanneer niet wordt voldaan aan het gestelde onder de artikelen 2, 3 en 4.

Artikel 6: Uitzondering mantelzorgwoningen
Deze beleidsregel is niet van toepassing op de realisatie van mantelzorgwoningen.

Artikel 7: Informele procedure
Alvorens een (formele) aanvraag wordt ingediend kan de navolgende (informele) procedure worden doorlopen:
1. De aanvrager dient eerst een principeverzoek in bij de gemeente Kerkrade. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van het daarvoor bestemde intakeformulier op de website van de gemeente.
2. Het principeverzoek wordt inhoudelijk beoordeeld en het bevoegd gezag neemt een principebesluit (dit betreft geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, waardoor daartegen geen bezwaar en/of beroep open staat).
3. Het bevoegd gezag dient – bij een positief principebesluit – een verzoek in bij de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering van de Stadsregio Parkstad Limburg om de nieuw te realiseren woningen toe te voegen aan de Regionale Woningmarktprogrammering Parkstad Limburg.
4. De Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering neemt naar aanleiding van het verzoek een besluit.
5. Bij een positief besluit van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering, wordt een anterieure overeenkomst opgesteld. Deze anterieure overeenkomst dient door beide partijen (aanvrager en gemeente) te worden ondertekend. Onderdeel van deze overeenkomst maakt in ieder geval uit: voorwaarden uit het geldende (woon)beleid (waaronder de voorwaarden uit de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg) en het verhaal van planschade/nadeelcompensatie.
6. Na ondertekening van de anterieure overeenkomst kan formeel de benodigde omgevingsvergunning worden aangevraagd.

Artikel 8: Aan te leveren informatie/stukken
Om de aanvraag goed te kunnen beoordelen is het van belang dat in ieder geval de volgende informatie/stukken worden aangeleverd:
1. Situatieschets waarop is aangegeven om welke (kadastrale) percelen het precies gaat.
2. Tekeningen (op schaal) waaruit duidelijk blijkt wat de huidige situatie en nieuwe situatie van het betreffende gebouw (of gedeelte daarvan) is. De tekeningen moeten zijn voorzien van afmetingen en oppervlaktematen.
3. Eventueel foto's (in kleur) van de huidige situatie van het betreffende gebouw (of gedeelte daarvan).
4. Informatie over het aantal, het type, de doelgroep en het prijssegment van de nieuw te realiseren woningen.

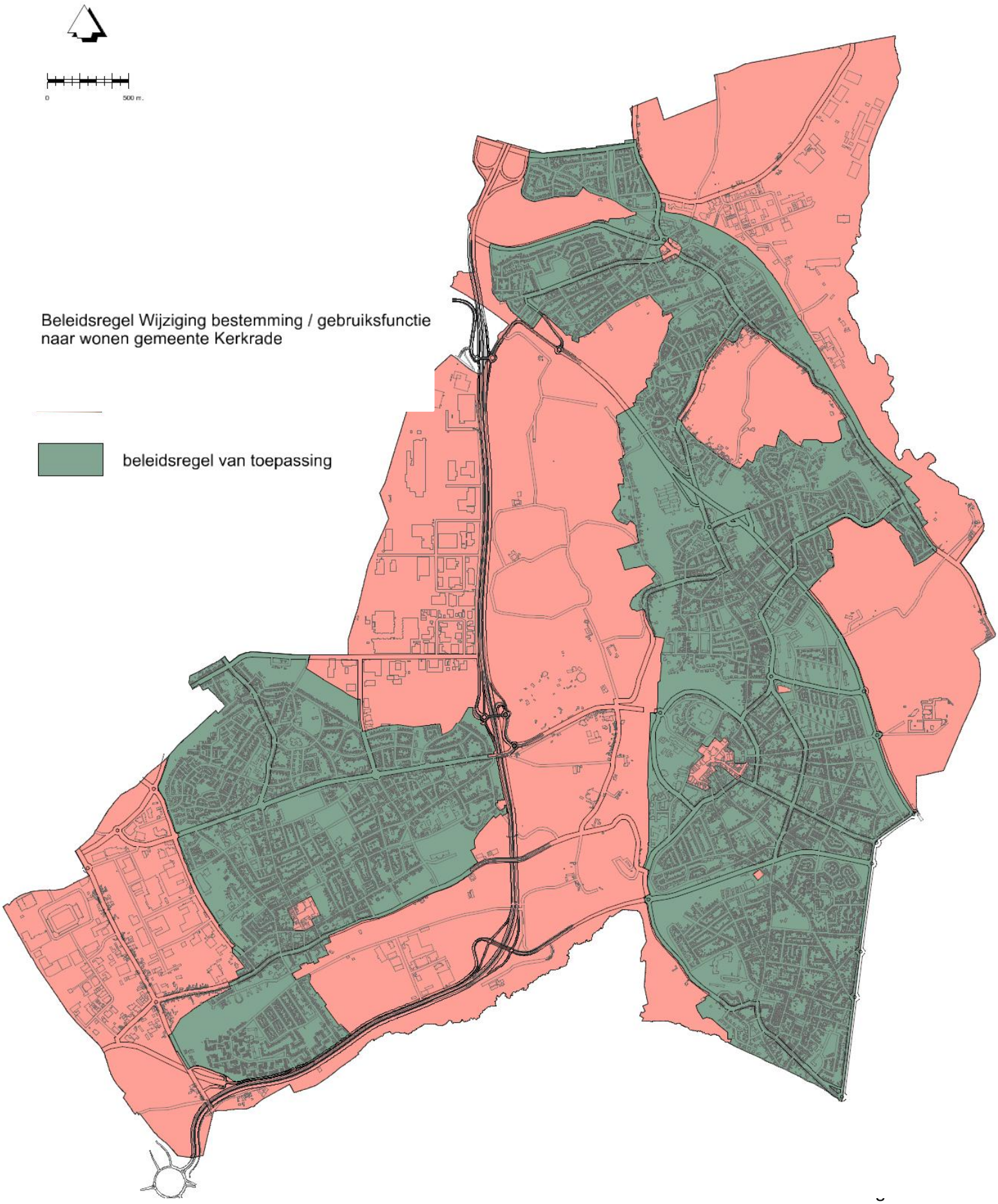
Artikel 9: Hardheidsclausule
Indien vanwege bijzondere omstandigheden een strikte toepassing van het bepaalde in deze beleidsregel naar het oordeel van het bevoegd gezag zou leiden tot een onredelijke beslissing, kan het bevoegd gezag (gemotiveerd) afwijken van het bepaalde in deze beleidsregel.

Artikel 10: Vaststelling, bekendmaking en inwerkingtreding

1. Deze beleidsregel is vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders op 25 april 2023 en door de gemeenteraad op 31 mei 2023, en treedt in werking op de dag na bekendmaking daarvan in het Gemeenteblad.
2. Gelijktijdig met de inwerkingtreding van deze beleidsregel worden ingetrokken:
    a. de beleidsregel 'Beleidsregel woningsplitsing gemeente Kerkrade' (vastgesteld op 7 juli 2021);
    b. de beleidsregel 'Beleidsregel Wijziging bestemming / gebruiksfunctie naar wonen gemeente Kerkrade' (vastgesteld op 24 februari 2021).

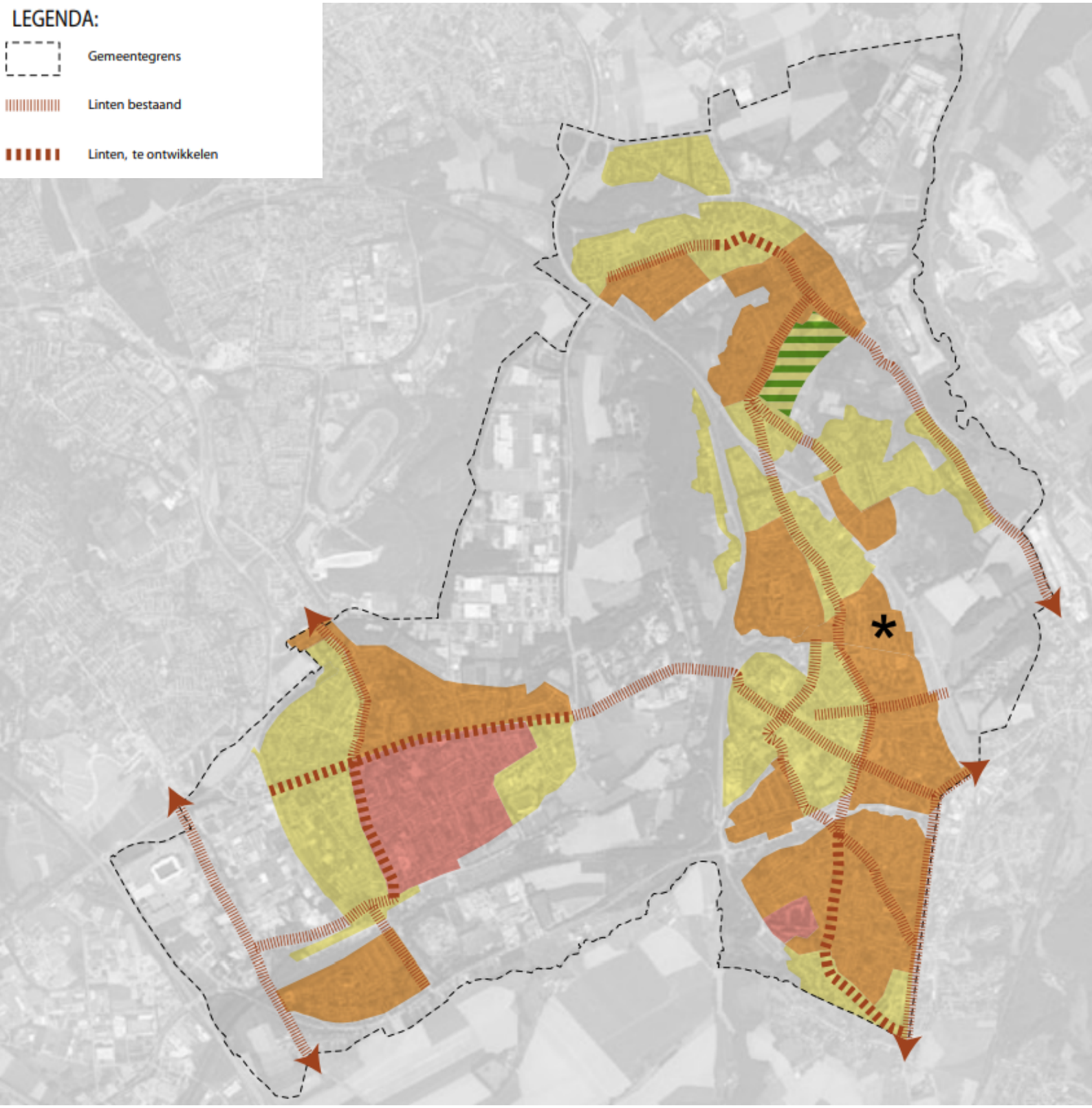
Artikel 11: Citeertitel

Deze beleidsregel wordt aangehaald als '*Beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade 2023*'.

Bijlage 1: kaart met toepassingsbereik van de beleidsregel

Bijlage 2: kaart met historische linten in Kerkrade

Vraag fractie PvdA commissie GEZ, agendapunt 7 (beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen):

In artikel 5 zijn weigeringsgronden opgesomd voor een aanvraag. Wat is echter het geval wanneer een pandeigenaar aan de voorkant plannen maakt die binnen alle doelstellingen van de gemeente vallen, maar in de praktijk niet uitvoert? Dan is er immers een positief besluit op een aanvraag geweest.
Wat zijn de mogelijkheden van de gemeente om adequaat en snel op te treden tegen misstanden?

Vraag fractie PvdA commissie GEZ, agendapunt 7 (beleidsregel woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen):

In artikel 5 zijn weigeringsgronden opgesomd voor een aanvraag. Wat is echter het geval wanneer een pandeigenaar aan de voorkant plannen maakt die binnen alle doelstellingen van de gemeente vallen, maar in de praktijk niet uitvoert? Dan is er immers een positief besluit op een aanvraag geweest.
Wat zijn de mogelijkheden van de gemeente om adequaat en snel op te treden tegen misstanden?

Antwoord:
Wanneer een plan niet conform de verleende omgevingsvergunning (en bijbehorende stukken/tekeningen) wordt uitgevoerd, dan is de gemeente bevoegd (en in beginsel gehouden) om daarop toezicht te houden en indien nodig adequaat te handhaven.
Dit is overigens niet anders dan de huidige situatie.

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Registratienummer: 23it00477

Het Presidium van de gemeente Kerkrade, handelend met mandaat van de gemeenteraad – ex artikel 3a lid 1 van het Reglement van orde voor de vergaderingen van de raadcommissies ter voorbereiding van de vergaderingen van de raad der gemeente Kerkrade – stelt de hieronder gekozen commissie(s) voor om in de openbaarheid te doen behandelen, het onderwerp:

Onderwerp

Ontwerpbegrotingswijziging GR RUD 2023 en Ontwerpbegroting 2024

Algemene informatie

Dit onderwerp is toegekend aan de commissie:	**Te behandelen d.d.:**
Grondgebied en Economische Zaken	17 mei 2023

Aanleiding / toelichting

Het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg heeft uw raad de Ontwerpwijzigingsbegroting 2023 en de Ontwerpbegroting 2024 aangeboden, met het verzoek om hierover uw zienswijze te geven aan het Dagelijks Bestuur.

Kader / afbakening

Omdat het een Gemeenschappelijk Regeling betreft, kan de Raad de ontwerp begroting niet goed- of afkeuren. Wel kan zij een positieve, neutrale of negatieve gemotiveerde zienswijze op de begroting meegeven aan het Algemeen Bestuur van GR RUD ZL.

Wijze van behandelen

Doel:

Voorleggen aan de raad opdat deze haar zienswijze op de ontwerpbegroting kan meegeven aan het Algemeen Bestuur van de RUD-ZL.

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Aard van het onderwerp:

Informatie en verantwoordingsplicht aan de raad door Algemeen Bestuur Gemeenschappelijke Regeling.

Vorm:

Schriftelijke stukken: Reeds toegezonden

Mondelinge toelichting: Nee	Tijdsduur	minuten
Presentatie: Nee	Tijdsduur	minuten
Anders, namelijk:	Tijdsduur	minuten

Bestuurlijke verantwoordelijke(n)

Wethouder van Drunen

Ambtenaren en externen

Aanwezig zullen zijn:

Externen:	**Ambtenaren:**
-	M. Stevens M. Fischer

Bijlage(n)

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 23it00476

Sector: Stad	**Kerkrade,** 11 april 2023

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.: 23it00476

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 23Rb025, inzake Ontwerpwijzigingsbegroting 2023 en Ontwerpbegroting 2024 Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg.

In de nota van toelichting, nr. 23Tl021, die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Gemeente Kerkrade

Ontwerpbesluit

Nr.: 23Rb025

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,
- De bepalingen van de Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg;

kennis genomen hebbende van,
- de nota van toelichting, nr. 23Tl021, behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen in de raadscommissie GEZ d.d. 17 mei 2023
- de brief van het Dagelijks Bestuur van de RUD Zuid-Limburg;

gelet op,
- **programma:** Milieu

besluit:
- Een neutrale zienswijze af te geven op de begrotingswijziging 2023 zoals verwoord in het conceptschrijven aan het Algemeen Bestuur van de Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg.
- Een neutrale zienswijze af te geven op de Ontwerpbegroting 2024 zoals verwoord in het conceptschrijven aan het Algemeen Bestuur van de Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 31 mei 2023.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Documentnummer: 23Rb025

Gemeente Kerkrade

Nota van toelichting

Nummer.: 23Tl021	**Kerkrade, 17 april 2023**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 23Rb025

Onderwerp
Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) begrotingswijziging 2023 en ontwerpbegroting 2024.

Beslispunten
Aan het AB RUD ZL een neutrale zienswijze afgeven op zowel de begrotingswijziging 2023 als de Ontwerp-begroting 2024.

Inleiding
Per brief van 21 maart 2023 heeft het Dagelijks Bestuur van de GR RUD ZL aan de raad de wijzigingsbegroting 2023 en de Ontwerpbegroting 2024 aangeboden met het verzoek hierover aan het Dagelijks Bestuur haar zienswijze te geven. Het Dagelijks Bestuur zal de zienswijzen van alle deelnemers bijeen voegen en deze samen met de begrotingswijziging 2023 en de Ontwerpbegroting 2024 aan het Algemeen Bestuur van de GR RUD ZL ter besluitvorming voorleggen. Tevens is aangeboden de voorlopige Jaarrekening 2022.

Doelstelling
De raad zienswijzen aan het AB van de RUD ZL te laten geven over de inhoud van de begrotingswijziging 2023 en de Ontwerpbegroting 2024.

Argumenten
N.v.t.

Kanttekeningen
N.v.t.

Financiën

Voorlopige Jaarrekening 2022
Het voorlopige jaarrekeningresultaat 2022 laat een licht negatief resultaat zien van -18.219 euro. Het Dagelijks Bestuur gaat aan het Algemeen Bestuur voorstellen om een tweetal bestemmingsreserves te laten vrijvallen ten gunste van het resultaat plus een toevoeging te doen aan het Weerstandsvermogen.

voorstel inzet reserves		
bestemmingsreserve BOA voor dekking kosten tm 31-12-2022	€	100.000
bestemmingsreserve ICT aansluitingen vanwege maatwerk VTH pakket	€	96.902
verhoging weerstandsvermogen op basis risico-inventarisatie	€	-75.000
Totaal te bestemmen resultaat	€	103.683

Conform verdeelsleutel zal dit, bij positief besluit AB, een **teruggave** aan Kerkrade betekenen van **1.877 euro**.

Gemeente Kerkrade

Begrotingswijziging 2023

Directe aanleiding voor de begrotingswijziging 2023 is het voorliggende akkoord voor de cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO). Hiermee is zicht gekomen op de prijsstijging van de belangrijkste component in de begroting: de personele kosten. Op 14 juli 2022 is door het Algemeen Bestuur de begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 vastgesteld. Het hierin gehanteerde percentage loonstijging bedroeg 2,3%.
Het akkoord voor de nieuwe cao SGO tot en met 1 januari 2024 houdt kernachtig het volgende in:
-Er is een nominale structurele loonsverhoging van 240 euro afgesproken voor alle schalen met daaroverheen een procentuele verhoging van 2%;
-Daarnaast komt er vanaf 2023 een extra vakantiedag en in 2024 een extra feestdag bij.

De salarisstijging voor werknemers in schaal 10 max, zijnde de schaal waarin de meeste medewerkers RUD zitten, is 7,24%. Met de nu bekende inflatiecijfers en de twee extra dagen is een hogere indexering aangewezen dan bij het vaststellen van de begroting 2023, meerjarenraming 2024 - 2026 werd voorzien. Gegeven cao-akkoord en de inflatie is er voor gekozen om naast een ontwerpbegroting 2024, meerjarenraming 2025-2027, een ontwerp-begrotingswijziging 2023 op te stellen. In de ontwerpbegroting 2024, meerjarenraming 2025-2027 is de ontwerp-begrotingswijziging 2023 doorgerekend. Zonder deze begrotingswijziging voorziet de RUD een tekort op de loonkosten 2023 van ruim 600.000 euro. De gehanteerde indexering in de ontwerpbegroting 2024 ten opzichte van de te wijzigen begroting 2023 is vanzelfsprekend lager dan opgenomen in de kaderbrief 2024 van 8 december 2022.
Voor de begroting 2023 betekent dit voor de componenten lonen en prijzen het volgende:
Lonen: Voor de lonen behelst het voorstel een verhoging van 7,24%, in plaats van 2,3%.
Prijzen: Voor de prijzen van overige aankopen behelst het voorstel een verhoging van S.9% (CPB-index), in plaats van 1,5%.
De extra vrije dag in 2023 uit het principeakkoord betekent een verlies van 871,5 productieve uren oftewel 0,65 manjaar.

Per saldo leidt de begrotingswijziging 2023 voor Kerkrade tot een **kostenstijging van 285.780 euro naar 297.211 euro** op basis van het voorlopige werkprogramma 2023.

Advies: gelet op de plausibele en niet beïnvloedbare aanleidingen voor de wijziging van de begroting 2023 wordt uw raad voorgesteld om een neutrale zienswijze hierover uit te brengen.

Ontwerpbegroting 2024

De belangrijkste wijzigingen in de begroting 2024 ten opzichte van de gewijzigde begroting 2023 (*pag. 29 van de Begroting*):

Toename begrote kosten x € 1.000,-	
Loonindex	482
Index materiële kosten	107
6 fte nieuwe bodemtaken	592
0,8 fte extra bouw	80
1,05 fte extra Coördinatieteam	75
1 fte concernjurist	126
1 fte databeheer	99
Kosten licenties	50
3 fte extra energie gefinancierd uit SPUK gelden	300
-0,5 BOA capaciteit (einde pilot)	-51
2 fte BOA capaciteit (Provinciale taken)	250
Overige (risico opslag)	10
Totaal mutatie begroting 2024 t.o.v. 2023	*2.120*

De toename van de omvang van de begroting 2024 t.o.v. 2023 bedraagt **2,12 mio euro**. Deze stijging komt voor een belangrijk deel door het verplicht onderbrengen van Bodemtaken bij de RUD en het hiervoor bij de RUD benodigde nieuwe personeel. Hiervoor geraamde kosten 592.000 euro.

In de voorliggende begroting 2024 sluit de bijdrage voor de gemeente Kerkrade op 309.099 euro. In de meerjarenbegroting van de gemeente Kerkrade is op rekeningnummer 9740013.4433 GR RUD vanaf 2024 structureel € 245.800 begroot. De stijging van de kosten in 2024 met € 63.299 kan uit de reserve worden opgevangen, het saldo van de reserve bedraagt hierdoor ultimo 2024 € 71.388.

Voorgesteld wordt om de **kostenstijging** voor 2024 op te vangen middels een onttrekking aan de "*reserve reeds bestemde nog te besteden middelen, onderdeel GR RUD*".

Samengevat ziet het verloop van de *reserve reeds bestemde nog te besteden middelen, onderdeel GR RUD* er als volgt uit:

Saldo reserve per 1-1-2023			€	144.241
Afrekening 2022	bij	-	1.877	
			€	146.118
Stijging exploitatiebijdrage 2023		Af	-	11.431
			€	134.687
Stijging exploitatiebijdrage 2024		Af	-	63.299
			€	71.388

De middelen t.b.v. exploitatiebijdragen aan de RUD vanaf 2025 zullen bij de behandeling van de begroting 2025 in beeld worden gebracht

Advies: gelet op de plausibele aanleidingen voor de stijging van de kosten in de begroting 2024 wordt uw raad voorgesteld een neutrale zienswijze hierover uit te brengen.

Communicatie
N.v.t.

Burgerparticipatie
N.v.t.

Uitvoering
Brief met zienswijzen versturen aan AB RUD.

Gezondheid en Vitaliteit
N.v.t.

Domein Stad

Bezoekadres
Markt 33
Ambtenaar
M. Stevens
Telefoonnummer
+14 045
Telefax
0455676395
Zaaknummer
23i0005166/5209

RUD Zuid-Limburg Regionale Uitvoeringsdienst
Dagelijks Bestuur
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
23 maart 2023		23u0005681	

Onderwerp
Begroting 2023/2024

Bijlage(n)
0

Geachte bestuur,

U heeft onze raad aangeboden een begrotingswijziging 2023 en de Ontwerpbegroting 2024. Wij hebben kennis genomen van de inhoud van de begrotingswijziging als de Ontwerpbegroting en beide geven ons aanleiding hierover een neutrale zienswijze uit te brengen. De door u beschreven redenen die geleid hebben tot de kostenstijgingen zijn navolgbaar.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen Housen mr. drs. D.G.M.G. Franssen

RUD ZuidLimburg

Gemeente Kerkrade
INGEKOMEN
23 MAART 2023
No.:

De raad van de gemeente Kerkrade
Postbus 600
6460 AP KERKRADE

Gescand nummer: 23i0005209

Ons kenmerk	
Uw kenmerk	-
Bijlage(n)	2
Contactpersoon	H. Frins
Telefoon	06 55 41 89 12
E-mail	hma.frins@rudzl.nl
Onderwerp	Ontwerpbegroting 2024, meerjarenraming 2025 – 2027 en ontwerp-begrotingswijziging 2023

Maastricht 21 maart 2023
Verzonden 21 MAART 2023

Geachte raadsleden,

Bijgevoegd treft u de ontwerpbegroting 2024, meerjarenraming 2025-2027, van de RUD Zuid-Limburg aan. Tevens zenden wij u een ontwerpbegrotingswijziging voor dit boekjaar. De reden dat wij u een begrotingswijziging voorleggen ligt in het feit dat dit jaar de lonen van onze werknemers volgens nieuwe Cao-afspraken meer zullen stijgen dan eerder kon worden voorzien. De benodigde bijstelling kan niet worden opgevangen binnen de vastgestelde begrotingsruimte 2023. Verderop in deze brief, onder indexering, lichten wij dit nader toe.

Vooruitlopend op de begroting 2024 hebben wij een kaderbrief gestuurd en daarbij de gelegenheid geboden om hierover een zienswijze in te dienen. Een aantal gemeenteraden heeft hiervan gebruik gemaakt. De twee punten waarover wij de meeste opmerkingen c.q. vragen hebben ontvangen zijn de financiering van de nieuwe bodemtaken en de indexering. Elke indiener hebben wij een reactie gestuurd, en wij vinden het gewenst om onze antwoorden c.q. toelichting ook bij de toezending van de ontwerpbegroting 2024, meerjarenraming 2025 - 2027 en ontwerpbegrotingswijziging 2023 te delen.

Nieuwe bodemtaken
Recent stemde de Eerste Kamer in met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024. Dit betekent dat er per die datum een bevoegdheidsverschuiving optreedt van provincies en naar gemeenten voor wat betreft de uitvoering van een aantal specifieke bodemtaken. Deze specifieke bodemtaken zijn aangewezen als basistaken en gemeenten moeten de uitvoering ervan aan hun

omgevingsdiensten opdragen. Bevoegd gezaggemeenten Wbb Heerlen en Maastricht blijven bevoegd, maar dienen deze basistaken ook door onze dienst te laten uitvoeren.
Over de financiering van deze taken is jarenlang onduidelijkheid geweest. Bij het versturen van de kaderbrief was deze onduidelijkheid er nog steeds. Gelukkig kunnen wij in die zin positief nieuws brengen, namelijk dat er landelijk inmiddels afspraken zijn gemaakt tussen Rijk, IPO en de VNG. De afspraken houden in dat de rijksbijdrage voor de uitvoering van de wettelijke taken in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb) en het Besluit bodemkwaliteit (Bbk), worden gecontinueerd aan de huidige bevoegde gezagen. En dat provincies en de bevoegd gezaggemeenten Wbb de rijksbijdragen doorzetten in de omgevingsdienst ter financiering van de uitvoering van de wettelijke nieuwe basistaken bodem voor alle gemeenten. Daarmee is de financiering van onze uitvoering begrotingstechnisch geregeld. De financiële afspraken moeten nog wel worden geëffectueerd voor onze dienst, en daarvoor treden wij tijdig in overleg met de betreffende deelnemers.

Indexering
Op 21 februari 2023 is een principeakkoord bereikt tussen de werkgeversorganisaties en vakbonden over de Cao gemeenten en de Cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO), dat betrekking heeft op het jaar 2023. Wij zien daardoor een loonstijging van 7,24% voor de bij ons meest voorkomende loonschaal. In de begroting 2023, die in een volstrekt ander tijdsgewricht is opgesteld namelijk vóór de inval van Rusland in de Oekraïne, is gerekend met een loonstijging van 2,3%. Dat betekent dus dat de verwachting van toen met de kennis van nu veel te optimistisch was. Dat geldt ook voor de prijsinflatie van 1,3%.
De grote verandering in loon- en prijsstijging zijn in de ontwerp-begrotingswijziging 2023 aangepast. Gerekend is nu met een loonstijging van 7,24% en een inflatie van 5,9% (inflatiecijfer CPB). De totale begrotingswijziging bedraagt € 734.759 waarvan € 585.330 is toe te schrijven aan het effect van de looninflatie en € 147.911 is toe te schrijven aan het effect van de prijsinflatie.

Voor de hierop gebaseerde ontwerpbegroting 2024 is gerekend met een loonstijging van 4% en een prijsstijging van 5%. De prijsstijging van 5% is ontleend aan de verwachting die de DNB (De Nederlandsche Bank) heeft gepubliceerd. We verwachten dat de loonstijging deze volgt maar er iets onder zal liggen. Voor 2024 betekent dat een verwacht effect van de looninflatie van € 481.855 en € 106.667 van de prijsinflatie. Het totaaleffect vanwege loon- en prijsstijgingen is derhalve € 588.522.

Fte
Zoals hiervoor is aangegeven verandert het basistakenpakket voor gemeenten bij inwerkingtreding van de Omgevingswet met nieuwe bodemtaken. Wij hebben hiervoor 6 fte in de ontwerpbegroting opgenomen, in lijn met de kaderbrief 2024. Deze fte zijn een inschatting en gebaseerd op het aantal meldingen in het kader van het Besluit Uniforme Saneringen en het aantal saneringen (beschikkingen) van de afgelopen jaren, zoals deze aantallen zijn verstrekt door de huidige bevoegde gezagen Wbb. Deze aantallen zijn vermenigvuldigd met de kengetallen uit onze Producten- & Dienstencatalogus, welke kengetallen zijn gebaseerd op landelijke cijfers. Zowel landelijk als op schaal van onze dienst, zullen de uren inzet voor deze nieuwe bodemtaken worden gemonitord.
In de ontwerpbegroting 2024 is een toename van 3 fte energiespecialisten opgenomen ad € 299.241. Deze fte worden gefinancierd via de SPUK Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht, welke regeling speciaal voor omgevingsdiensten is gemaakt. Dit, vooruitlopend op het wettelijk verankeren van deze werkzaamheden als basistaak.

Er is een tekort aan vergunningverleners bouw. Het betreft 0,8 fte ad € 79.997. Deze 0,8 fte wordt gefinancierd door de Provincie aangezien het uitsluitend provinciale taken betreft. De provincie kan leges heffen voor deze diensten bij de desbetreffende vergunningaanvragers.
Eveneens is in de begroting 2 fte BOA en materieel opgenomen, ten behoeve van en gefinancierd voor € 249.582 door de Provincie.
Door de toename in werkzaamheden over de jaren, bijvoorbeeld door verduidelijking van het basistakenpakket, wordt er meer ondersteuning gevraagd van ons interne coördinatieteam vergunningen/specialismen. Ook gelet op de nieuwe basistaken onder de Omgevingswet is deze directe administratieve en procesmatige ondersteuning van het primaire proces nodig. Becijferd is dat er 1,05 fte extra nodig is om de gestegen werklast op te vangen.
Er is binnen de organisatie behoefte aan een concernjurist, waarbij kennis van (Europese) wetgeving rondom digitale overheid, onder meer elektronische publicaties, toegankelijkheid, contractenrecht, aansprakelijkheidsrecht, inkooptrajecten, wijzigingen Wgr, Awb, Archiefwet etc. is geborgd. Het voldoen aan de diverse wettelijke bepalingen buiten het VTH-domein is steeds op ad hoc basis door het management ingevuld of ingekocht. Beide varianten hebben geen structurele basis, wat wel nodig is voor de bedrijfsvoering van onze organisatie, ook gelet op alle uitdagingen rondom digitale overheid.
Omdat er steeds meer gevraagd en verplicht wordt op het gebied van geautomatiseerde verwerking, aansluiting op landelijke systemen en dus een goede werking van onze systemen, is er behoefte aan een fte databeheer. De kosten hiervoor bedragen € 99.000 en is er sprake van meerkosten van licenties ad € 50.000.

Uw mogelijke zienswijzen op de ontwerpbegroting 2024, meerjarenraming 2025 – 2027, ontvangen wij graag uiterlijk op 13 juni 2023.

Met vriendelijke groet,
Het dagelijks bestuur van de RUD Zuid-Limburg,

De secretaris,

L.M. Kobes

L.M. Kobes

De voorzitter,

D.M.M. Hendrix

Postadres:
RUD Zuid-Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

+31 43 389 73 30
www.rudzuidlimburg.nl
info@rudzl.nl
IBAN: NL53BNGH0285159127

Wij verwerken persoonsgegevens.
Voor meer informatie zie
www.rudzuidlimburg.nl/privacy-en-proclaimer.

Begrotingswijziging begroting 2023

Omgevingsdienst RUD Zuid-Limburg

16 maart 2023

Inhoud

A.	Aanleiding	3
B.	Financieel	4
C.	Indicatief effect van voorgestelde begrotingswijziging op voorlopige werkprogramma's	5

A. Aanleiding

Zoals bekend is 2022 het jaar geweest dat de oorlog in Oekraïne begon, hetgeen geleid heeft tot ongekende prijsstijgingen. Deze prijsstijgingen als gevolg van de ontstane problematiek op de energiemarkt, het minder voorhanden zijn van grondstoffen, teruggeschroefde productie en/of distributie et cetera heeft ook zijn weerslag gehad op de cao-onderhandelingen in de diverse sectoren. Zo ook voor onze cao-onderhandelingen.
Directe aanleiding voor de begrotingswijziging 2023 is het voorliggende principeakkoord van februari 2023 voor de cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO). Hiermee is zicht gekomen op de prijsstijging van onze belangrijkste component in de begroting: de personele kosten.
Op 14 juli 2022 is door het Algemeen Bestuur de begroting 2023 en meerjarenraming 2024 - 2026 vastgesteld. Het hierin gehanteerde percentage loonstijging bedraagt 2,3%.

Het principeakkoord voor de nieuwe cao SGO tot en met 1 januari 2024 houdt kernachtig het volgende in.
Er is een nominale structurele loonsverhoging van € 240 afgesproken voor alle schalen met daaroverheen een procentuele verhoging van 2%. Daarnaast komt er vanaf 2023 een extra vakantiedag en in 2024 een extra feestdag bij. Het akkoord wordt definitief na de ledenraadplegingen van de afzonderlijke partijen en bekrachtiging door de afzonderlijke besturen. Dat is op zijn vroegst 6 april 2023.
De salarisstijging voor werknemers in schaal 10 max, zijnde de schaal waarin de meeste van onze medewerkers zitten, is 7,24%. De onderhandelingen voor de cao vanaf 2 januari 2024, het jaar waarop de komende begroting ziet, moeten nog starten. Met de nu bekende inflatiecijfers en de twee extra dagen is een hogere indexering aangewezen dan bij het vaststellen van de begroting 2023, meerjarenraming 2024 - 2026 werd voorzien.

Gegeven dit principeakkoord en de inflatie hebben wij er voor gekozen om naast een ontwerpbegroting 2024, meerjarenraming 2025 – 2027, deze ontwerpbegrotingswijziging 2023 op te stellen. In de ontwerpbegroting 2024, meerjarenraming 2025 - 2027 is de ontwerpbegrotingswijziging 2023 doorgerekend.
Zonder deze begrotingswijziging voorzien wij een tekort op de loonkosten 2023 van ruim € 600.000.
De gehanteerde indexering in de ontwerpbegroting 2024 ten opzichte van de te wijzigen begroting 2023 is vanzelfsprekend lager dan opgenomen in onze kaderbrief 2024 van 8 december 2022.

Voor de begroting 2023 betekent dit voor de componenten lonen en prijzen het volgende:

Lonen: Voor de lonen behelst het voorstel een verhoging van 7,24%, in plaats van 2,3%.
Prijzen: Voor de prijzen van overige aankopen behelst het voorstel een verhoging van 5,9% (CPB-index), in plaats van 1,5%.

De extra vrije dag in 2023 uit het principeakkoord betekent een verlies van 871,5 productieve uren oftewel 0,65 manjaar.

B. Financieel

Gezien de ontwikkelingen sinds de vastgestelde begroting 2023, betekenen de voorstellen financieel gezien het volgende:

	2023 vastgesteld	2023 na wijziging
PERSONELE LASTEN		
Salariskosten	**€ 11.272.525**	**€ 11.816.868**
Overige personele kosten	**€ 800.655**	**€ 847.926**
PERSONEEL DERDEN	**€ 1.030.120**	**€ 1.067.179**
KAPITAALLASTEN	**€ 165.797**	**€ 165.797**
Verbruikskosten en onderhoudskosten materieel	**€ 238.444**	**€ 252.513**
INDIRECTE KOSTEN	**€ 1.290.072**	**€ 1.374.377**
ONVOORZIEN		
Onvoorzien 5% (incl. afronding)	€ 146.967	€ 154.381
	€ 14.942.315	**€ 15.676.774**
Totaal effect begrotingswijziging		**€ 734.459,36**

De effecten van deze wijziging op de tarieven komt neer op de volgende tariefvoorstellen voor 2023:

Tarief	Vastgesteld	Voorgesteld
Zeer complex	€ 111	€ 117
Complex	€ 100	€ 105
Gemiddeld	€ 90	€ 95
Eenvoudig	€ 79	€ 83

Exploitatiesaldo
De tarieven zijn zodanig bepaald dat er geen exploitatiesaldo is en de opbrengsten kostendekkend zijn.

Weerstandsvermogen
De aanpassing van de begroting heeft geen consequenties voor het weerstandsvermogen. Deze is immers gebaseerd op de risico-inventarisatie en die wordt niet aangepast bij deze begrotingswijziging.

C. Indicatief effect van voorgestelde begrotingswijziging op voorlopige werkprogramma's

organisatie	voorlopig werkprogramma 2023	na begrotingswijziging
Beek	€ 463.727	€ 482.276
Beekdaelen	€ 653.373	€ 679.508
Brunssum	€ 122.498	€ 127.398
Eijsden-Margraten	€ 156.512	€ 162.772
Gulpen-Wittem	€ 152.943	€ 159.061
Heerlen	€ 651.012	€ 677.052
Kerkrade	€ 285.780	€ 297.211
Landgraaf	€ 261.824	€ 272.297
Maastricht	€ 1.285.572	€ 1.336.994
Meerssen	€ 262.606	€ 273.110
Simpelveld	€ 65.404	€ 68.020
Sittard-Geleen	€ 765.853	€ 796.487
Stein	€ 620.218	€ 645.027
Vaals	€ 120.129	€ 124.934
Valkenburg a/d Geul	€ 61.373	€ 63.827
Voerendaal	€ 139.679	€ 145.266
Provincie Limburg	€ 8.986.516	€ 9.345.977

In deze voorlopige werkprogramma's 2023 is nog geen rekening gehouden met wijzigingen die voortvloeien uit de besprekingen over deze werkprogramma's met de deelnemers die op dit moment gevoerd worden. De toegepaste verhoging voor de deelnemers is 4%. Het is een indicatie.
Na bespreking van de werkprogramma's zal een nieuwe berekening gemaakt worden op basis van de voorgestelde tarieven en de eventuele bijstellingen in het werkprogramma in overleg met de desbetreffende deelnemer.

Ontwerpbegroting 2024

Meerjarenraming 2025-2027

Omgevingsdienst RUD Zuid-Limburg

16 maart 2023

Inhoud

1 Inleiding ... 3
1.1 Begroting en koers in 2024 in één oogopslag ... 3
1.2 Opgaven RUD Zuid-Limburg ... 4
1.3 Ontwikkelingen in wet- en regelgeving ... 7
1.4 Focus 2024 ... 14

2 Beheer van de RUD Zuid-Limburg ... 15
2.1 Vergunningverlening ... 15
2.2 Toezicht ... 18
2.3 Advisering en Onderzoek ... 19

3 Financieel ... 21
3.1 Lasten ... 23
3.2 Baten ... 24

4 Verplichte paragrafen ... 26
4.1 Lokale heffingen ... 26
4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 26
4.3 Onderhoud kapitaalgoederen ... 28
4.4 Financiering ... 28
4.4.1 Algemene ontwikkelingen ... 28
4.4.2 Risicobeheer ... 28
4.4.3 Renterisicobeheer ... 29
4.4.4 Kasgeldlimiet ... 29

5 Bedrijfsvoering & Overhead ... 30
5.1 Personeel- en organisatiebeleid ... 30
5.2 Kwaliteitsbeleid ... 31
5.3 Ondersteuning ... 31
5.4 Financieel kader voor 2024 en meerjarenperspectief 2025-2027 ... 33
5.5 Geprognoticeerde balans 2022-2025 ... 35
5.6 Geplande investeringen 2024-2026 ... 36

6 Bijlagen ... 37
6.1 Tarievenoverzicht ... 37
6.2 Bijdrage per deelnemer ... 39
6.3 Overzicht werkprogramma's 2023 ... 40
6.4 Lijst met afkortingen ... 57

1 INLEIDING

1.1 Begroting en koers in 2024 in één oogopslag

1.2 Opgaven RUD Zuid-Limburg

De opgaven voor onze organisatie laten zich als volgt samenvatten: het zijn van een robuuste, deskundige, vernieuwende en efficiënte omgevingsdienst, die de door de bevoegde gezagen aan ons opgedragen taken met gezag en professionaliteit kan uitvoeren en waarbij de informatiehuishouding tussen alle partijen in de VTH[1]-keten op orde is.

Maatschappelijke context

Droogte, hitte, stikstofcrisis, energiecrisis, ondermaatse waterkwaliteit: als één ding opnieuw duidelijk is geworden tijdens de zomer van 2022 is het wel dat onze leefomgeving alle aandacht nodig heeft. Niet alleen onze gezondheid, het milieu en de natuur beginnen te lijden onder uitputting en verontreiniging, er is ook grote maatschappelijke onrust ontstaan. Energietransitie en klimaatadaptie zijn noodzakelijk, maar er moeten ondertussen ook extra woningen gebouwd worden.

Voor een gezonde en veilige leefomgeving is het van groot belang dat milieuwaarden meer prioriteit krijgen bij het maken van ruimtelijke plannen en dat vergunningverlening, toezicht en handhaving effectief worden uitgevoerd. Omgevingsdiensten hebben de bouwstenen in handen om deze essentiële bijdragen te leveren. Dit geldt voor de woningbouwopgave, maar ook bij andere opgaven zoals stikstofreductie, energietransitie en circulariteit.

Daarbij wordt de noodzaak voor een sterke omgevingsdienst alleen maar groter met de invoering van de Omgevingswet. De verantwoordelijkheid voor een veilige, schone leefomgeving komt dan nog meer bij decentrale overheden te liggen. Gemeenten moeten bij het inrichten van de ruimte keuzes maken en milieuaspecten als geluid, bodemkwaliteit en luchtkwaliteit hier een plek in geven. Zij moeten in staat zijn om het hele speelveld – economie, recreatie, duurzaamheid, milieu, etc. – te overzien en alle belangen integraal af te wegen. En daar stopt het niet. Als deze afweging vastligt in omgevingsvisies en omgevingsplannen, moeten de afspraken en ambities voor het milieu worden waargemaakt en gewaarborgd door een effectieve uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De RUD Zuid-Limburg kan zowel aan de voorkant, wanneer belangen worden gewogen, als bij de uitvoering, als het milieu daadwerkelijk beschermd en versterkt moet worden, een cruciale rol spelen. Als het aankomt op het milieu heeft de RUD Zuid-Limburg toezichthouders, vergunningverleners en juristen in huis, met veel gespecialiseerde vakkennis en vaak jarenlange ervaring met de lokale situatie. Zij vullen zo de kennis bij de gemeenten en de provincie aan.

Versterking VTH-stelsel

Een goed functionerend VTH-stelsel was de basisgedachte bij het oprichten van de omgevingsdiensten. Naar aanleiding van de vuurwerkramp in Enschede, de cafébrand in Volendam en de ramp in Moerdijk, heeft de commissie Mans gerapporteerd over de tekorten op het gebied van handhaving binnen de fysieke leefomgeving. Hierin constateerde de commissie dat het aantal overtredingen fors is en de samenwerking tussen de overheden voor een gedegen bestuurlijke en strafrechtelijke aanpak beperkt is. Om deze praktijk te verbeteren heeft het toenmalige kabinet besloten om omgevingsdiensten te laten oprichten, waarbij de deelnemers verplicht werden de VTH-taken voor in ieder geval de 'complexere' milieu-inrichtingen over te dragen.

Inmiddels voeren de omgevingsdiensten alweer een aantal jaren de VTH-taken uit op het gebied van het milieu. In die tijd zijn er verschillende evaluaties en onderzoeken gedaan. Hieruit blijkt dat omgevingsdiensten

[1] VTH = Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

zicht ontwikkelen, maar dat er problemen zijn die niet opgelost kunnen worden in het huidige VTH-stelsel. In opdracht van de ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft de adviescommissie VTH, onder leiding van de heer Van Aartsen, in 2021 de mogelijkheden in kaart gebracht om het VTH-stelsel effectiever en slagvaardiger te maken. De commissie Van Aartsen concludeerde dat het stelsel weliswaar verbeterd is met de vorming van omgevingsdiensten, maar dat verdere verandering noodzakelijk is. De commissie gaf hierbij 10 aanbevelingen voor aanpassing van het stelsel.
De aanbevelingen van de commissie Van Aartsen zijn geland in het Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP) van 8 juli 2022. Binnen dit programma werken Rijk, provincies, gemeenten en omgevingsdiensten samen om concrete stappen te zetten ter verbetering van het stelsel. Door versterking van het VTH-stelsel wordt beoogd te komen tot een schonere, veiligere en gezondere leefomgeving en het voorkomen van milieuschade in plaats van het achteraf te moeten herstellen. De deelnemende partijen onderschrijven dat omgevingsdiensten hierin een essentiële rol moeten spelen. Dit geldt niet alleen voor de uitvoering van de VTH-taken, maar ook voor de aanpak van grote maatschappelijke transitieopgaven als energietransitie, stikstofopgave, woningbouwopgave, klimaatadaptatie en circulariteit.
Een sterkere rol van de omgevingsdiensten is dan ook de basis voor het IBP. In het programma staat de ambitie centraal om te komen tot robuuste, deskundige en vernieuwende omgevingsdiensten die hun taken met gezag, onafhankelijkheid en professionaliteit kunnen uitvoeren en waarbij de informatiehuishouding tussen alle partijen in de keten op orde is. De zes ontwikkelpijlers van het programma zijn:

1. Robuuste omgevingsdiensten en financiering;
2. Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging;
3. Informatievoorziening VTH;
4. Kennisinfrastructuur en arbeidsmarkt;
5. Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving;
6. Monitoring kwaliteit milieutoezicht.

Daarbij is de ambitie van het Rijk, provincies en gemeenten dat de omgevingsdiensten in staat zijn om naast de huidige taken een essentiële rol te vervullen in de grote transitieopgaven waar Nederland voor staat.
Op 16 januari 2023 is een eerste voortgangsrapportage verschenen. Daaruit blijkt dat er in een relatief korte periode al veel werk is verzet in de 6 pijlers. Daarmee ligt er een stevige agenda voor de jaren 2023 en 2024.

Toekomstagenda 2021- 2025

In 2021 zijn wij gestart met het gefaseerd oppakken van de thema's uit de Toekomstagenda 2021- 2025, zijnde het strategisch document dat eind 2020 door het algemeen bestuur is vastgesteld. Het zijn thema's die, in wat andere bewoordingen, ook zijn geland in het IBP. Begin 2022 is geconstateerd dat één van de thema's als afgehandeld kon worden beschouwd, namelijk de 'Pilot verdergaande samenwerking'. Uit een inventarisatie bleek dat er geen behoefte was aan het opzetten en uitvoeren van een dergelijke pilot.
De zes andere thema's zijn:

1. Het voeren van een strategische discussie over koers: uitvoeringsdienst of omgevingsdienst;
2. Groeien naar partnerschap, met als instrumenten:
   a. een programma om de politiek-bestuurlijke sensitiviteit te vergroten voor alle niveaus binnen de dienst;
   b. het inrichten en inbedden van een communicatiefunctie gericht op stakeholders, met als speciale doelgroep gemeenteraadsleden en leden Provinciale Staten;
   c. het versterken van relatiemanagement;
3. Positionering/zichtbaarheid van de dienst;

4. Interne ontschotting, om de organisatie nog integraler, efficiënter en effectiever te maken, ook richting invoering van de Omgevingswet;
5. Het zijn van een aantrekkelijke werkgever;
6. RUD Zuid-Limburg als Kenniscentrum.

Via de voortgangsnotities 'De Doorontwikkeling' worden het algemeen bestuur en onze deelnemers tweemaal per jaar over de voortgang van de uitvoering van de acties die gekoppeld zijn aan deze thema's, geïnformeerd.

In onderstaand overzicht is de stand van zaken ten tijde van het opstellen van deze begroting als volgt.

Eigenaarschap bij het bestuur

	2023				2024			
Thema's	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Discussie koers RUD + RUD als kenniscentrum								
Positionering en zichtbaarheid								

Eigenaarschap bij de organisatie

	2023				2024			
Thema's	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Groeien naar partnerschap								
Politieke sensitiviteit								
Communicatie								
Relatiemanagement								
Interne ontschotting								
Aantrekkelijk werkgeverschap								

	Start
	Implementatie
	Geïmplementeerd en vraagt blijvende aandacht

Op basis van bovenstaande agenda zouden in 2024 alle thema's geïmplementeerd moeten zijn.
In het jaar 2023 zal door het bestuur, na de startbijeenkomst op 7 december 2022, worden gediscussieerd over de koers van de organisatie: sec uitvoeringsdienst blijven of doorontwikkeling naar een omgevingsdienst? Bij de discussie worden de uitkomsten van het IBP betrokken, nu dit de landelijke opvolging van de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen betreft waar de koepels IPO, VNG en ODNL zich aan hebben gecommitteerd. Het thema "De RUD Zuid-Limburg als Kenniscentrum" is gekoppeld aan de bestuurlijke dialoog, omdat de ruimte voor deze ontwikkeling moet passen binnen de kaders van de uitgezette koers. Dat de kennisinfrastructuur, de kennisontwikkeling en de kennisdeling van omgevingsdiensten essentieel is voor het toekomstproof maken van omgevingsdiensten volgt uit de pijlers 3 en 4 van het IBP.

De onderdelen communicatie en relatiemanagement van het thema 'Groeien naar partnerschap' bevinden zich in de implementatiefase, evenals het thema 'Aantrekkelijk werkgeverschap'.
Voor de herkenbaarheid van onze organisatie voor 'de buitenwacht' vermelden wij sinds vorig jaar in onze communicatie-uitingen al vaker het woord Omgevingsdienst als toevoeging aan de naam RUD Zuid-Limburg (zie bijvoorbeeld onze website RUD Zuid-Limburg). Dit in het kader van het geïmplementeerde thema 'positionering en zichtbaarheid', maar het heeft een duidelijke relatie met het onderdeel Communicatie uit het thema "Groeien naar partnerschap' en, zeker in de huidige overspannen VTH-arbeidsmarkt, met het thema 'Aantrekkelijk werkgeverschap'. Een wijziging van de officiële naam kan met de komende wijziging van de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling plaatsvinden (zie hierover verder onder 1.3, wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen).

1.3 Ontwikkelingen in wet- en regelgeving

De Omgevingswet
De inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet is 1 januari 2024. Na meerdere malen uitstel zal de wet dan eindelijk ingaan. Er is dan bijna twintig jaar aan de invoering gewerkt en het wordt wel de grootste wetgevingsoperatie sinds Thorbecke genoemd.

In 2023 is de fulltime projectmatige aanpak van de implementatie binnen onze organisatie losgelaten en zijn de resterende implementatiewerkzaamheden intern overgedragen. In de going concernaanpak zijn er in 2024 een aantal onderwerpen die inzet vereisen.

Het eerste onderwerp dat de aandacht vraagt betreft de omzetting van ons inrichtingenbestand naar milieubelastende activiteiten. Hiermee zijn wij in 2023 al gestart en hebben een doorlooptijd van 3 jaar hiervoor gepland.

Het volgende thema betreft de ondersteuning van onze deelnemers bij het ontwikkelen van hun omgevingsvisies en omgevingsplannen. Wij verwachten dat er een beroep zal worden gedaan op onze VTH-kennis. In het verlengde hiervan bevinden zich ook eventuele aanpassingen aan de zogeheten "bruidsschat" die gemeenten wellicht willen maken, waar wij over kunnen adviseren.

Een derde onderwerp is de actualisatie van de berekeningen van de milieuleges. Voor het eerste jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn inmiddels kant en klare cijfers gereed, die door de deelnemers direct opgenomen kunnen worden in hun legesverordeningen. Het overgrote deel van onze deelnemers heeft aangegeven hier gebruik van te maken. Voor het jaar na inwerkingtreding moet een nieuwe calculatie worden gemaakt, gebaseerd op actuele cijfers.

Vanaf het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet verwachten we daarnaast aanzienlijk meer tijd kwijt te zijn aan de nieuwe vorm van vooroverleggen, de zogeheten intake- en omgevingstafel. Tevens bieden we de rol van 'milieucontactpersoon' aan, welke tegen die tijd meer vorm zal hebben gekregen, en daarmee meer inzet vraagt van onze vergunningen medewerkers. Ook zal er van de toezichthouders meer worden gevraagd in relatie tot het afwikkelen van meldingen, als gevolg van het vergunningsvrij worden van bepaalde activiteiten.

Dit alles gaat tot slot ook nog gepaard met de nieuwe, ruimere afwegingsruimte die bevoegd gezagen krijgen als gevolg van de Omgevingswet. Mochten lokale werkwijzen uiteen gaan lopen, dan zal ook dit aanvullend werk opleveren in onze dagelijkse praktijk.

Nieuwe bodemtaken onder de Omgevingswet
Voor de discipline bodem zal het meest gaan veranderen met de komst van de Omgevingswet per 1 januari 2024. Niet alleen de Provincie, gemeenten Heerlen en Maastricht, maar alle gemeenten worden onder het regiem van de Omgevingswet bevoegd gezag bodem. Gemeenten zijn dan primair beheerder van de bodemkwaliteit voor hun grondgebied. Door deze bevoegdheidswijziging komen alle taken voor de bodem(sanering) bij gemeenten te liggen. Reeds beschikte en lopende saneringen blijven onder de bevoegdheid van de provincie en de 'bevoegd gezaggemeenten Wbb'.
In het Omgevingsbesluit is bepaald welke taken onder de Omgevingswet deel uitmaken van het basistakenpakket van omgevingsdiensten. Het basistakenpakket is zoveel mogelijk beleidsneutraal omgezet onder de Omgevingswet. De VTH-taken van gemeenten voor bodem blijven ook onder de Omgevingswet bij de omgevingsdiensten. In het basistakenpakket worden alle milieubelastende activiteiten op of in de bodem van hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving aangewezen, dus inclusief de taken op het gebied van bodem en de daarbij behorende werkzaamheden.
Als gevolg van de Aanvullingswet bodem is het basistakenpakket voor 'bodem' wel veranderd.
De wetgever heeft het wenselijk geoordeeld dat, evenals voor de andere milieubelastende activiteiten, de taak vergunningverlening ten aanzien van bodemgerelateerde activiteiten ook onderdeel te laten zijn van het basistakenpakket. De uitbreiding geldt eveneens bij de taak meldingen, maatwerkvoorschriften en gelijkwaardige maatregelen m.b.t. bodemsaneringen. Alle gemeenten dienen deze taken als basistaken in te brengen bij de omgevingsdiensten en door hen te laten uitvoeren.

Op 8 december 2022 is aan de gemeenteraden en provinciale staten onze kaderbrief 2024 gestuurd voor het geven van een zienswijze. Over de nieuwe bodemtaken voor gemeenten is opgenomen dat ten tijde van het sturen van de Kaderbrief er voor de bevoegdheidsoverdracht financieel niet is geregeld qua overheveling vanuit het Provinciefonds naar het Gemeentefonds. Voor de uitvoering van deze taken is becijferd dat er 6 fte nodig zijn binnen de RUD Zuid-Limburg. Aangegeven is dat de organisatie alleen de nieuwe bodemtaken zal uitvoeren die door de deelnemers worden ingebracht en betaald. Vanwege de landelijke onduidelijkheid over middelen is destijds aangegeven dat er in de begroting 2024 van een ingroeimodel kan worden uitgegaan.

Nadien zijn er financiële afspraken gemaakt door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de VNG, het IPO en de Unie van Waterschappen over Rijksmiddelen voor de voortzetting van een robuuste uitvoering van de bodemtaken in de 'Bestuurlijke afspraken Bodem en ondergrond en verdeling bodemsaneringsmiddelen'. Hierin is afgesproken de huidige Rijksbijdrage voor de uitvoering van de wettelijke taken in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb) en het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) tot en met 2030 te continueren. En dat provincies en de al bevoegd gezag gemeenten Wbb hun financiële (rijks)bijdragen continueren in de omgevingsdienst, wat betekent dat de rijksbijdragen voor de uitvoering van de wettelijke nieuwe basistaken bodem moeten worden doorgezet naar onze dienst.

De financiële consequenties van de verschuiving van bodemtaken konden niet goed geraamd worden. Er is daarom afgesproken om met behulp van monitoring in de gaten te houden welke consequenties de verschuiving van taken heeft in de uitvoering. Ook is een kwaliteits- en efficiency impuls voor 3 jaar afgesproken voor de uitvoering.

Verwacht wordt dat in 2023 een landelijke nulmeting beschikbaar is van hoeveel capaciteit/uren de omgevingsdiensten nu hebben voor de VTH-taken bodem en het aantal meldingen/controles inclusief goede kwalitatieve duiding. Er wordt zowel voor als na inwerkingtreding van de Omgevingswet gemonitord, zodat ook duidelijk wordt hoeveel uren inzet de uitvoering van de VTH-bodemtaken (basistakenpakket) vraagt.

Naar aanleiding van de Kaderbrief van 16 november 2022 en de hierin gestelde vraag hoe gemeenten tegenover de (financiële) invulling van de uitvoering van de bodemtaken staan hebben wij diverse zienswijzen ontvangen, die samengevat het volgende beeld geven:

- Men kiest voor een ingroeimodel voor de bodemtaken;
- Men vraagt om een nadere onderbouwing van de becijferde fte voor de bodemtaken, omdat men niet akkoord is met de gehanteerde aantallen en kengetallen die zijn gehanteerd.

In deze begroting gaan wij uit van de landelijke bestuurlijke afspraken Bodem en ondergrond en verdeling bodemsaneringsmiddelen 2023 t/m 2030. Zoals hiervoor al is aangegeven houden deze houden in dat vanuit het rijk de middelen voor de komende jaren wordt voortgezet en dat de financiering van 'nieuwe bodemtaken' bij de omgevingsdiensten gebeurd door de bevoegde gezagen die eerst deze taken uitvoerden. In onze situatie betreft dit drie deelnemers in onze gemeenschappelijke regeling. In de werkprogramma's per deelnemer worden wel de uren die wij nu ramen voor de uitvoering van de nieuwe basistaken vermeld, maar in de facturering zullen wij afspraken maken met deze drie deelnemers t.b.v. alle deelnemers.
Nu er landelijke afspraken zijn over de financiering van de nieuwe bodemtaken is er geen reden meer voor een ingroeimodel.
De kengetallen die wij hebben gehanteerd voor de onderbouwing van de 6 fte zijn opgenomen in onze Producten & Dienstencatalogus. Deze kengetallen zijn gebaseerd op landelijke cijfers. Mochten er nieuwe landelijke cijfers beschikbaar komen vanuit de net genoemde monitoring, dan kunnen deze worden gehanteerd.

Doorwerking Europees klimaat- en milieubeleid

De invloeden op het klimaat en het milieu zijn steeds merkbaarder. Bouwen aan een klimaatneutraal en groen Europa behoort dan ook niet voor niets tot de prioriteiten van de Europese Unie. Op Europees niveau wordt verschillende wetgeving op het gebied van milieu en klimaat vastgesteld. Zo beschermt het EU-milieubeleid de lucht, het water en de bodem in Europa.
Het EU-klimaatbeleid en de klimaatactie op EU-niveau kregen een nieuwe impuls door de Green Deal. De Green Deal heeft het doel om een transitie naar een klimaatneutrale, hulpbronnenefficiënte, schone en circulaire economie te bewerkstelligen. Specifiek moet de Green Deal leiden tot een klimaatneutraal Europa in 2050, wat inhoudt dat er netto geen broeikassen uitgestoten worden. Deze klimaatdoelstellingen zijn vervolgens bindend geworden door de Europese Klimaatwet en nader uitgewerkt met het 'Fit for 55'-pakket. Dit pakket stelt het tussendoel van 55% emissiereductie in 2030 ten opzichte van 1990. Ook moet in dat jaar 40% van de energie uit hernieuwbare bronnen komen. Deze EU-wetgeving heeft ook zijn doorwerking op decentraal niveau. Bijzondere aandacht is er voor de onderwerpen afval, chemische stoffen, CO_2 en luchtkwaliteit, energie, landbouw, natuur en biodiversiteit en waterbeheer naast de onderwerpen klimaat en milieubeleid.
Een verantwoord beheer van afval en hergebruik van materialen vormen essentiële elementen van het EU-milieubeleid. Met een gestructureerd afvalbeleid probeert de EU bij te dragen aan de circulaire economie, naast het verminderen van de hoeveelheid afval. De Kaderrichtlijn afvalstoffen (2008/98/EG) vormt de basis van de EU-wetgeving op het gebied van afvalstoffen. Ingeval van een EU-verordening geldt dat deze

wetgeving rechtstreeks werkt in Nederland zoals voor het vervoer van afval tussen lidstaten, en voor richtlijnen geldt dat deze in onze nationale wetgeving zijn omgezet. De Nederlandse afvalregelgeving is nu (nog) vastgelegd in hoofdstuk 10 van de Wet milieubeheer. Gemeenten en provincies spelen een belangrijke rol in afvalbeheer en het hergebruiken van afvalstoffen c.q. het gebruik van nieuwe grondstoffen. Denk hierbij aan de VTH-taken bij afvalbedrijven, welke onze dienst namens het bevoegd gezag uitvoert.
Om mens en milieu beter te beschermen tegen schadelijke chemische stoffen is er uitgebreide regelgeving op EU-niveau. De belangrijkste wetgeving op het gebied van chemische stoffen is de REACH-verordening (Verordening 1907/2006). Daarnaast is ook de Seveso III-richtlijn (2012/18/EU) van belang: deze richtlijn legt regels vast om ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn te voorkomen, en de gevolgen voor mens en milieu te beperken. Deze laatstgenoemde richtlijn is in Nederland omgezet in het Besluit risico's zware ongevallen (BRZO) en de Regeling risico's zware ongevallen. Voor de handhaving van het BRZO bij bedrijven waarop dit besluit van toepassing is, is onze dienst één van de zes landelijk aangewezen gespecialiseerde omgevingsdiensten.
Eén van de noodzakelijkheden om klimaatverandering tegen te gaan is de uitstoot van broeikasgassen, zoals CO_2, sterk te verminderen. Emissiereductie is daarom een essentieel onderdeel van het Europese klimaatbeleid en verder uitgewerkt in Europese regelgeving. Decentrale overheden kunnen op verschillende terreinen te maken krijgen met Europese regels op het gebied van broeikasgassen. Er worden bijvoorbeeld eisen gesteld aan luchtkwaliteit en aan de uitstoot van CO_2 en luchtverontreinigende stoffen. Waar van toepassing bij bedrijven c.q. grote verontreinigende installaties, zoals bijvoorbeeld de Richtlijn Industriële Emissies, worden namens het bevoegd gezag vergunningen verleend door onze dienst en vindt toezicht en handhaving plaats. De vergunningsvoorschriften moeten worden vastgesteld op basis van de best beschikbare technieken (BBT). Daarnaast moet bij het verlenen van een vergunning rekening worden gehouden met de totale milieuprestatie van de installatie. Dus ook met energie-efficiëntie en het gebruik van (nieuwe) grondstoffen.
Het Europees energiebeleid is veelomvattend: het betreft thema's als duurzame energieopwekking, maar ook de introductie van energielabels voor producten en gebouwen. In 2030 moet de energie-efficiëntie met 32% verbeterd zijn. Dit kan bijvoorbeeld door energiezuinige technische oplossingen of maatregelen die verspilling tegenaan. Om in Nederland daar invulling aan te gaan geven zal derhalve in de zomer van 2023 de uitvoering van de bestaande energiebesparingsplicht voor bedrijven en instellingen aangepast gaan worden. Deze aanpassing verplicht bedrijven en instellingen met een energiegebruik van 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m^3 aardgasequivalent alle mogelijke energiebesparende maatregelen te treffen met een terugverdientijd van vijf jaar of minder. Ook zal er een verbreding plaatsvinden naar meer verduurzaming van het energiegebruik met CO_2-reducerende maatregelen. Naast energiebesparende maatregelen worden daarmee ook maatregelen voor het produceren van duurzame energie en elektrificatiemaatregelen met een terugverdientijd van vijf jaar of minder toegevoegd aan de verplichting. Hiermee wordt het aantal maatregelen en de reikwijdte van de energiebesparingsplicht uitgebreid. Verder wordt de doelgroep die onder de verplichting valt uitgebreid door ook grote energiegebruikers, inclusief bedrijven die deelnemen aan het EU-ETS[2] van af 2023 te verplichten alle maatregelen ter verduurzaming van het energieverbruik met een terugverdientijd van vijf jaar of minder te treffen.

Belangrijk onderdeel van de energiebesparingsplicht en de bijbehorende informatieplicht zijn de Erkende Maatregelenlijsten (EML). Door het uitvoeren van de toepasselijke maatregelen kan een bedrijf of instelling invulling geven aan de energiebesparingsplicht. De maatregelen op de EML vormen ook de basis voor de vierjaarlijkse informatieplicht waarmee bedrijven en instellingen rapporteren over de genomen maatregelen.

[2] ETS staat voor Emission Trading System, het Europese systeem van handel in broeikasemissierechten

De EML kunnen onvoldoende uitputtend de energiebesparingsmogelijkheden bij de complexere processen van grootverbruikers afdekken. Voor grootverbruikers (o.a. ETS-bedrijven) wordt daarom bij de aanpassing van de energiebesparingsplicht ook de verplichting opgelegd om vierjaarlijks onderzoek te doen naar de verduurzaming van het energiegebruik. Grootverbruikers zijn daarom straks verplicht om procesmaatregelen met een terugverdientijd van vijf jaar of minder te identificeren, vervolgens op te nemen in een uitvoeringsplan en tenslotte daadwerkelijk uit te gaan voeren. De uitvoering van deze energiebesparingsplicht sluit hierbij zoveel mogelijk aan bij de eisen van de energie-audit (EED) die een deel van de bedrijven uit deze doelgroep al moet uitvoeren op grond van de Europese energie-efficiëntie richtlijn.

Circulaire economie

In een circulaire economie bestaat geen afval en worden producten en grondstoffen steeds opnieuw gebruikt. Het afval is de nieuwe grondstof. Inzet is om de Nederlandse economie in 2050 volledig te laten draaien op herbruikbare grondstoffen. Voor de overgang naar een circulaire economie werkt de overheid samen met bedrijven en maatschappelijke organisaties.

In februari 2023 is het Nationaal Programma Circulaire Economie 2023 – 2030 (NPCE) verschenen. Hierin is opgenomen hoe een circulaire economie voor verbetering kan zorgen van het klimaat, leveringszekerheid en biodiversiteit en vermindering van vervuiling; vier maatschappelijke opgaven. Het NPCE richt zich op alle fasen van de productieketen. Dit houdt in dat zowel de winning als het gebruik van (primaire) grondstoffen. Het programma bevat stimulerende en richtinggevende beleidsmaatregelen om zowel de nationale uitstoot van CO_2 als de CO_2-uitstoot van de gehele productieketen te verminderen. De implementatie van het Europese Actieplan Circulaire Economie 2020 is daarbij meegenomen. Waar het beleid zich eerder vooral richtte op de achterkant van de keten worden nu meer maatregelen aan de inputkant (zoals circulair ontwerp) en in de gebruikfase.

Er zijn vier knoppen waar met circulaire-economiebeleid aan gedraaid kan worden om ons grondstoffengebruik meer circulair te maken. De maatregelen in het NCPE zijn daarop gericht.

1. Verminderen van grondstoffengebruik: minder (primaire) grondstoffen gebruiken door af te zien van het produceren of kopen van producten, deze te delen of ze efficiënter te maken.
2. Substitutie van grondstoffen: primaire grondstoffen vervangen door secundaire grondstoffen en duurzame biogrondstoffen die zo hoogwaardig mogelijk toegepast worden, of door andere, meer algemeen beschikbare grondstoffen met een lagere milieudruk.
3. Levensduurverlenging: producten en onderdelen langer en intensiever gebruiken door hergebruik en reparatie. Dit vertraagt de vraag naar nieuwe grondstoffen.
4. Hoogwaardige verwerking: de kringloop sluiten door recycling van materialen en grondstoffen, zodat er minder afval wordt verbrand of gestort en er meer hoogwaardig aanbod van secundaire grondstoffen ontstaat.

Met name bij de tweede knop kunnen wij bedrijven bewuster maken bij overleg over vergunningaanvragen over de inzet van secundaire grondstoffen, circulair te ontwerpen en samenwerking te zoeken met andere partijen in de keten van een bepaalde (secundaire) grondstof.

Wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen

Voor 1 juli 2024 dient de tekst van onze gemeenschappelijke regeling te zijn aangepast aan de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) per 1 juli 2022. Doel van de gewijzigde Wgr is om de democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen en de kaderstellende rol van gemeenteraden en provinciale staten te versterken en te verbeteren.

In gezamenlijkheid met andere gemeenschappelijke regelingen in Limburg is in 2022 het initiatief genomen, onder begeleiding van externe juridische adviseurs, om de krachten te bundelen en de gemeenteraden en provinciale staten te ontzorgen bij de aanpassingen van de gemeenschappelijke regelingen enerzijds en de operationele vertaling anderzijds.
Waar mogelijk zullen de aanpassingen in de teksten van de gemeenschappelijke regelingen zoveel mogelijk uniform zijn en gestreefd wordt naar een gelijktijdige behandeling van de voorgestelde aanpassingen in de vergaderingen van deze vertegenwoordigende organen. De start van het formeel besluitvormingsproces is voorzien in de zomer van 2023, opdat voor 1 juli 2024 de teksten van de gemeenschappelijke regelingen ook kunnen zijn aangepast. Er is geïnvesteerd in de (goede) contacten met de griffies.

De gewijzigde Wgr brengt ook een procedurele verandering mee met betrekking tot het vaststellen van de begroting. De veranderde termijnen gelden al, dus ook bij deze (ontwerp-)begroting.
Reden hiervoor is dat de gewijzigde termijnen beter aansluiten op de begrotingscyclus van gemeenten en provincies.

Actie	**Uiterste datum voor 1 juli 2022**	**Uiterste datum vanaf 1 juli 2022**
Het dagelijks bestuur zendt algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de gemeenteraden en provinciale staten	15 april	30 april
Het dagelijks bestuur zendt de ontwerpbegroting aan de gemeenteraden en provinciale staten	8 weken voor aanbieding aan het algemeen bestuur	12 weken voor aanbieding aan het algemeen bestuur
Gemeenteraden en provinciale staten kunnen zienswijzen indienen bij het dagelijks bestuur over de ontwerpbegroting	8 weken na aanbieding door het dagelijks bestuur	12 weken na aanbieding door het dagelijks bestuur
Toevoegen commentaren op de ontwerpbegroting t.b.v. het algemeen bestuur door het dagelijks bestuur	Bij aanbieding van de ontwerpbegroting aan het algemeen bestuur	Bij aanbieding van de ontwerpbegroting aan het algemeen bestuur
Het dagelijks bestuur stelt de gemeenteraden en provinciale staten in kennis van zijn oordeel over de (eventueel) ingediende zienswijze en de conclusies die het daaraan verbindt	-	Voorafgaand aan de vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur
Vaststelling begroting door het algemeen bestuur	Uiterlijk 19 juli	Uiterlijk 30 augustus
Het dagelijks bestuur zendt de vastgestelde begroting aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Binnen 2 weken na vaststelling, maar vóór 1 augustus	Binnen 2 weken na vaststelling, maar voor 15 september

Niet elke wetswijziging is per se een verbetering ten opzichte van een eerdere situatie. Het is ook daarom dat wij streven om de begroting 2024 op 10 juli 2023 te laten vaststellen door het algemeen bestuur. De gegeven langere zienswijzetermijn voor gemeenteraden en provinciale staten zou bij het volgen van de uiterste termijnen namelijk als consequentie hebben dat reactietermijnen in een regulier zomerreces gaan vallen. Om deze reden is de ontwerpbegroting al in maart 2023 aangeboden voor een zienswijze.

Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo), ingangsdatum 1 mei 2022, legt aan bestuursorganen een aantal verplichtingen op. Eén van deze verplichtingen betreft het geven van een impuls aan openbaarheid door in de begroting en het verantwoordingsverslag in de jaarstukken aan te geven hoe rekening wordt gehouden met de bepalingen uit de Woo. Deze paragraaf is de invulling van deze verplichting in de begroting 2024.
De Wet open overheid kent, samengevat, een viertal belangrijke aspecten:

1. de verplichting voor ieder bestuursorgaan om een Woo-contactfunctionaris aan te wijzen,
2. verplichtingen gericht op passieve openbaarmaking,
3. verplichtingen gericht op actieve openbaarmaking en
4. het op orde brengen van de (digitale) informatiehuishouding.

Woo-contactfunctionaris

De Woo-contactfunctionaris is een nieuwe rol die per 1 mei 2022 per bestuursorgaan is aangewezen. In 2024 zullen rol en positie worden gecontinueerd zoals ingezet. Indien nodig kunnen deze worden herijkt op basis van de ervaringen die tot dan toe zijn opgedaan.

Passieve openbaarmaking

De Wet open overheid is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Op het gebied van passieve openbaarmaking (Wob- of Woo-verzoeken) kent de Woo de nodige veranderingen ten opzichte van de Wob. De werkwijze en doorlooptijd van verzoeken tot (passieve) openbaarmaking van informatie onder de Wet open overheid worden in 2024 gecontinueerd zoals ingezet bij inwerkingtreding van de Woo. Uitgangspunten daarbij zijn transparantie en snelheid.

Actieve openbaarmaking

De Woo stelt de verplichting om 11 benoemde informatiecategorieën actief te publiceren. Deze verplichting zal niet voor alle 11 categorieën tegelijk gelden. Over de ingangsdatum is nog geen zekerheid tijdens het schrijven van deze openbaarheidsparagraaf maar naar verwachting zullen later in 2023 de eerste categorieën gepubliceerd moeten worden. De landelijke digitale infrastructuur PLOOI (Platform voor Open OverheidsInformatie) t.b.v. de openbaarmaking zal fundamenteel worden herontworpen, zo is eind december 2022 aangekondigd.
In 2024 zullen wij zorgen dat wij voldoen aan de Woo door de op dat moment verplichte informatiecategorieën actief te publiceren conform een basis ambitieniveau. Dit betekent dat wij de wettelijke fasering van de Woo volgen. Voor elke fase worden de documenten uit de betreffende categorie vanaf de wettelijk verplichte datum actief openbaar gemaakt. Daarmee voldoen wij aan het wettelijk minimum voor wat betreft het openbaar maken van overheidsstukken uit de categorieën, opgenomen in artikel 3.3 van de Woo, in de daartoe behorende fase. Het proces van actieve openbaarmaking zal zodanig worden vormgegeven dat we op efficiënte, veilige, en AVG-conforme wijze kunnen publiceren.

Informatiehuishouding op orde
De Woo verplicht dat de digitale informatiehuishouding binnen 8 jaar op orde wordt gebracht. Dit betekent dat er op basis van een op te stellen meerjarenplan maatregelen moeten worden genomen om informatiebestanden duurzaam toegankelijk te maken en te houden.

1.4 Focus 2024

Net als in de voorgaande jaren ligt in 2024 de focus van de organisatie op de uitvoering van de taken rondom vergunningverlening, toezicht, handhaving, klachtenafhandeling, advisering en de specialistische taken rondom omgevingsveiligheid, bodem, geluid, lucht, asbest, energie, vuurwerk en juridische advisering. De inzet van het VTH-instrumentarium beweegt mee met de veranderende leefomgeving. De Omgevingsdienst RUD Zuid-Limburg wil het effect van haar inzet zo groot mogelijk maken en tegelijkertijd zo efficiënt mogelijk de taken voor haar deelnemers uitvoeren.
Ontwikkelmogelijkheden zijn er op het gebied van programmeren, de financieringsmethodiek, het professionaliseren van het informatie- en datamanagement en doorontwikkeling van business control.

Ten aanzien van de VTH-taakuitvoering zetten wij in op:

- Steeds meer risicogerichte en resultaatgerichte toezicht en handhaving. Daarvoor moeten we meer data ontsluiten om te bepalen waar het risico het grootst is voor de leefomgeving en het effect van onze inzet het grootst is.
- Meer en meer organiseren rondom maatschappelijke thema's en risico's in de leefomgeving, zoals Zeer Zorgwekkende Stoffen, klimaat en energie, ketengericht toezicht en gebiedsgerichte aanpak. Wij verwachten een toename van toezicht op bovengenoemde thema's en daarmee een verschuiving in de vormen van toezicht.
- Een rol in het vooroverleg samen met het bevoegd gezag en andere stakeholders bij de intake- en omgevingstafel. En daarmee het leveren van (VTH-)expertise aan de voorkant van een aanvraag.
- Een adviserende rol in de (regionale) beleidsvorming van omgevingsvisies en -plannen. Onze inzet richt zich op de uitvoerbaarheid van onze VTH-taken en inbreng van onze VTH-expertise. Maar ook het belang van regionale afstemming van omgevingsplannen om onder andere wildgroei en versnippering van verschillende regels voor geluid en lucht tegen te gaan.
- Versterken van het samenspel in de Big Eight. De Big Eight is een visuele weergave van de procescriteria die wettelijk zijn vastgelegd. Deze procescriteria gelden voor alle bestuursorganen die verantwoordelijk zijn voor beleid- en uitvoering van VTH-taken.
- Meer focus op monitoring van data van omgevingskwaliteit om de kwaliteit in de leefomgeving te kunnen volgen, maatwerk te kunnen leveren en maatregelen te kunnen treffen en te beoordelen.

Onze dienst streeft naar een uniforme wijze van uitvoering geven aan de wettelijke kaders op het gebied van milieu- en omgevingsrecht. Hierbij werkt zij samen met haar deelnemers aan meer uniformiteit van werkprocessen, samenwerking tussen vergunningverleners, toezichthouders, specialisten en juristen en efficiëntie en effectiviteit van gekozen werkwijzen.

2 BEHEER VAN DE RUD ZUID-LIMBURG

Taken

De taken van de RUD Zuid-Limburg zijn het in opdracht van gemeenten en Provincie, individueel en collectief, uitvoeren van wettelijke taken en adviestaken op het terrein van milieu, op een zo efficiënt mogelijke wijze en op een goed kwaliteitsniveau. De RUD Zuid-Limburg heeft daartoe werknemers in dienst en verwerft op contractbasis personele capaciteit en/of specifieke kwaliteit van extern personeel.

Activiteiten

RUD Zuid-Limburgbreed

Op dienstniveau worden afspraken gemaakt met de opdrachtgevers over inhoudelijke en financiële verantwoording. Naast het rapporteren van gegevens als zodanig, is ook het tijdig bespreken en tussentijds communiceren met de opdrachtgevers een belangrijk aspect.

De activiteiten worden opgenomen in een jaarlijks werkprogramma dat besproken en afgestemd wordt met de opdrachtgevers, waarna door hen het werkprogramma wordt vastgesteld.

Van de dienst kunnen de opdrachtgevers verwachten dat de taakuitvoering conform de vastgestelde kwaliteitscriteria is.

Speerpunt	Prestatie indicator
Proactief informeren van opdrachtgever	2 maal per jaar voortgangsrapportage en 1 eindrapportage conform planning in werkprogramma
Periodiek overleg opdrachtgever	Per kwartaal overleg tussen opdrachtgever en opdrachtnemer (contracthouders en accountmanagers)
Uitvoeringskwaliteit op landelijk niveau	Werken conform de kwaliteitscriteria

VTH-taken

De RUD Zuid-Limburg voert voor ca. 3.800 inrichtingen, waarvan ruim 1.300 basistaak-inrichtingen, verschillende (vuurwerk)evenementen en het buitengebied de volgende werkzaamheden uit:

- Behandeling van jaarlijks circa 600 vergunningaanvragen (inclusief vooroverleg)
- Beoordeling van circa 1.500 meldingen (Activiteitenbesluit, bodemmeldingen en overige).
- Behandeling en afhandeling van circa 1.550 klachten en incidentmeldingen
- Uitvoering van circa 2.100 controles (o.a. milieucontroles, bouw- en bodemtoezicht)

Uit bovenstaande zaken ontstaan ook vaker bezwaar- en beroepsprocedures, zienswijzen, bestuursrechtelijke handhavingszaken (circa 150).

2.1 Vergunningverlening

Vergunningaanvragen moeten binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten beoordeeld worden op juistheid en volledigheid. Beide procedures moeten geïntegreerd worden behandeld in het kader van de Omgevingswet, waarbij aansluiting moet zijn met de gemeentelijke loketten. De door de burgers en bedrijven ingediende documenten worden getoetst en kunnen bij volledigheid en juistheid leiden tot een vergunning die door het betreffende bevoegd gezag wordt verstrekt.

Speerpunt	Prestatie indicator	Informatievoorziening/meten
Tijdige vergunningen	95% van de vergunningen, voorbereid met de uitgebreide procedure, dient binnen de wettelijke behandeld te zijn tenzij door de aanvrager wordt ingestemd met termijnoverschrijding. 95% van de vergunningen voorbereid met de reguliere procedure, dient binnen de wettelijke termijn behandeld te zijn.	VTH-applicatie op basis van aanvraag- én besluitdatum Communicatie middels voortgangsrapportages
Tijdige advisering over de te nemen beslissing op een aanvraag	95% van de adviezen over de te nemen beslissing op een aanvraag dient binnen de afgesproken termijn gegeven te zijn tenzij wordt ingestemd met termijnverlenging	VTH-applicatie op basis van adviesaanvraag én adviesdatum
Kwaliteit	Vergunningen c.q. adviezen over de te nemen beslissing op een aanvraag voldoen aan de meest actuele wet- en regelgeving (normen, BREF's, richtlijnen etc.) en het beleid van de opdrachtgever. Van de bezwaarschriften mag maximaal 15% gegrond worden verklaard.	Rechterlijke toets c.q. uitspraak Raad van State Communicatie middels voortgangsrapportages
Actualiteit	Vergunningen worden binnen de daarvoor geldende termijnen aangepast aan BBT-conclusies/BREF's.	Rechterlijke toets c.q. uitspraak Raad van State in relatie tot toezichts- en handhavingsacties

In 2024 streven wij ernaar alle openstaande vacatures te hebben ingevuld. De krapte op de arbeidsmarkt in het algemeen, en de VTH-arbeidsmarkt in het bijzonder zal hier mogelijk een knelpunt vormen. Dit vormt een vereiste om alle vergunning-taken te kunnen blijven uitvoeren en de inhoudelijke kwaliteit te blijven garanderen.
Wij blijven ook in 2024 investeren in het opleiden van trainees en schoolverlaters met een geschikte vooropleiding. Het kost echter minimaal 3 tot 5 jaar om te kunnen spreken van een dusdanig kennisniveau om de vergunningaanvragen van de complexe tot zeer complexe bedrijven zelfstandig te kunnen afhandelen. Daarnaast komt de begeleiding van deze groep medewerkers bij het steeds kleiner wordende team ervaren vergunningverleners te liggen.

Vergunningaanvragen moeten binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten beoordeeld worden op juistheid en volledigheid. Beide procedures moeten geïntegreerd worden behandeld in het kader van de Omgevingswet, waarbij aansluiting moet zijn met de gemeentelijke loketten. De door de

burgers en bedrijven ingediende documenten worden getoetst en kunnen bij volledigheid en juistheid leiden tot een vergunning die door het betreffende bevoegd gezag wordt verstrekt.

Aanpassingen
De belangrijkste wijzigingen vanuit vergunningen in 2024 ten opzichte van de begroting 2023 zijn:

Toename personeel

- Vergunningverlening bouw t.b.v. provincie

Er is een toename van 0,8 FTE capaciteit in de begroting opgenomen. Het betreft een vergunningverlener bouw, ten behoeve van de afhandeling van de provinciale bouwaanvragen. De bouwvergunningverleners werken al jaren onder hoge druk. Dit heeft ertoe geleid dat er vanaf 2021 extra is ingehuurd op deze capaciteit. Aangezien deze inhuur structureel is wordt deze nu geformaliseerd in de formatie. Dit betekent een toename van 0,8 FTE Vergunningverlener II Bouwen en Ruimtelijke Ordening. De totale financiële impact van deze toename in de begroting is € 82.400,- en komt ten laste van de provincie Limburg. In de leges te betrekken kosten voor vergunningverlening mogen, op grond van de vast te stellen Legesverordening 2024, deze kosten worden opgenomen, inclusief de onderzoeken die daar gedaan worden, en met een opslag voor overhead ten behoeve van vergunningen.

- Coördinatieteam vergunningen en specialismen

Als gevolg van de extra taken die op de dienst afgekomen zijn in de afgelopen jaren en ook in 2024 weer, is de formatie van het Coördinatieteam (C-team) dat onderdeel uitmaakt van het primaire proces als ondersteunende unit niet meer toereikend.
Het C-team verzorgt alle backoffice activiteiten van ontvangst en registratie en distributie van aanvragen om vergunningen, meldingen, adviesopdrachten et cetera tot en met afhandeling gereed product. Daarnaast ontzorgt het C-team alle medewerkers in het primair proces, met name op het gebied van standaard correspondentie en de zelfstandige afhandeling ervan. Voorbeelden van het toegenomen takenpakket zijn de registratie en administratieve verwerking van o.a. sloop-/asbestmeldingen (circa 2.700 meldingen in 2022), meldingen Besluit bodemkwaliteit (circa 1.000 meldingen in 2022), meldingen bodemsaneringen (circa 700 meldingen in 2022) en het toegenomen aantal meldingen Activiteitenbesluit milieubeheer (circa 300 meldingen in 2022). Met de groei van formatie bij bijvoorbeeld het toezicht asbest, is niet de formatie van de administratieve behandeling meegegroeid maar is de werkdruk in deze eerste en laatste schakel in het primaire proces wel toegenomen. De toename van de aantallen te behandelen meldingen heeft ertoe geleid dat in 2022 het C-team moest worden versterkt met de inhuur van tijdelijk personeel (1 fte) en uitbreiding uren van vast personeel (0,05 fte). Vanwege het structurele karakter van deze producten, behorend tot het basistakenpakket, willen wij deze 1,05 fte formaliseren vanaf deze begroting met € 76.500. Ook gelet op de komende uitbreiding van het takenpakket als gevolg van de nieuwe bodemtaken bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Deze uitbreiding is per abuis niet meegenomen in de kaderbrief.

2.2 Toezicht

De RUD Zuid-Limburg houdt toezicht in overeenstemming met de vastgestelde dienstverleningsovereenkomsten en werkprogramma's van de partners, en (landelijke) kaders/afspraken die voor toezicht gelden. Het uitoefenen van toezicht bij de BRZO- en RIE-4-bedrijven wordt eveneens landelijk afgestemd met de collega BRZO-omgevingsdiensten en via BRZO+ met Veiligheidsregio's, de Nederlandse Arbeidsinspectie, het Openbaar Ministerie en het Rijk.

De uitvoering van het toezicht zal steeds meer gericht zijn op (duurzaamheids-)thema's zoals emissies van stoffen naar de lucht, het terugdringen van CO_2-uitstoot, maar ook het terugdringen van emissies van Zeer Zorgwekkende Stoffen. Daarnaast zal het naleefgedrag op basis van de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet een nog belangrijkere rol gaan innemen bij de inzet van het toezicht.

Op basis van data-analyses kunnen we steeds betere prioriteiten stellen en inzicht geven in de prioritering, maar ook in de monitoring van de resultaten van het toezicht. Randvoorwaardelijk daarbij is dat de digitale infrastructuur ook goed functioneert.

Ook zal de focus in 2024 liggen op een steeds meer risicogerichte aanpak volgens een uniforme benaderingswijze. Naleefgedrag, maar ook gedrag en thema's zoals onder andere gezondheid, veiligheid zullen hierin een belangrijke rol innemen. In voorkomende gevallen zal ook intensiever worden ingezet op het uitvoeren van onaangekondigde controles.

De samenwerking met de inspectiepartners, zoals de veiligheidsregio en de Inspectie Leefomgeving en Transport zal verder worden geïntensiveerd.

Bij overtredingen gebruiken we de bestuursrechtelijke instrumenten om overtredingen te beëindigen. Hierbij is de net genoemde Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet leidend.

Onze beschikbare toezichtcapaciteit zetten wij met name in voor het uitvoeren van reguliere veiligheidsinspecties, de afhandeling van klachten en incidenten. Tevens wordt er meer ingezet op inspecteren van bedrijven op basis van een projectmatige aanpak.

Met een overspannen arbeidsmarkt voor VTH-personeel en vergrijzend personeelsbestand staat onze beschikbare toezichtcapaciteit meer en meer onder druk. Wij sluiten niet uit dat dit ook in 2024 consequenties zal hebben voor de uitvoering van de werkprogramma's. Dan zullen we hierover ook het gesprek voeren met de opdrachtgevers.

Ook in 2024 zullen de werknemers opleidingen volgen om te kunnen blijven voldoen aan de landelijk vastgestelde kwaliteitscriteria voor toezicht en handhaving.

Bij toezicht wordt informatie verzameld over het feit of een activiteit voldoet aan de in de vergunning en/of algemene regels gestelde eisen. Waarna over de verzamelde informatie een oordeel wordt gevormd.

Onder handhaving wordt verstaan: het overgaan tot het opleggen van bestuursrechtelijke en/ of strafrechtelijke (herstel)sancties indien uit het toezicht blijkt dat niet aan de gestelde eisen wordt voldaan. Bij het opleggen van sancties is steeds juridisch advies aan de orde.

Speerpunt	Prestatie indicator	Informatievoorziening/meten
Kwaliteit	Toezichtrapporten voldoen aan de meest actuele wet- en regelgeving en het beleid van de opdrachtgever.	Rechterlijke toets c.q. uitspraak Raad van State
	95% van de handhavingsbesluiten worden genomen binnen de daarvoor afgesproken termijn.	VTH applicatie op basis van (verzoek- én) besluitdatum
Tijdigheid	Uitvoering werkprogramma opdrachtgever zoals onderling afgesproken	Voortgangsrapportages
Uniformiteit	Hanteren van vastgesteld handhavingsbeleid opdrachtgever	Voortgangsrapportages

Juridische advisering en procesvoering zijn over de jaren toegenomen. De juridische producten zijn in de nieuwe productcatalogus afzonderlijk benoemd en worden ook afzonderlijk in de werkprogramma's opgenomen. Op basis van feitelijk geschreven uren vindt de afrekening met de deelnemers plaats.

2.3 Advisering en Onderzoek

De organisatie toetst, controleert, adviseert, voert onderzoeken/metingen uit dan wel voert beheersmaatregelen uit over de onderwerpen energie, geluid, lucht, bodem en omgevingsveiligheid. Daarnaast participeren de medewerkers in de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van beleid op deze taakvelden en houden zij rekening met eventuele innovaties bij de uitvoering van de geleverde producten en gevolgde werkwijzen.

Speerpunt	Prestatie indicator	Informatievoorziening/meten
Kwaliteit	De adviezen bevatten heldere conclusies en zijn transparant in de afwegingen	Tevredenheid opdrachtgever
Tijdigheid	95% van de adviezen is voor de afgesproken termijn aan de opdrachtgever verzonden	Voortgangsrapportages

Adviestaken
Specialistische adviezen buiten het werkprogramma om worden op basis van een kostenraming achteraf gefactureerd.

Besluit CO_2-reductie werkgebonden personenmobiliteit

In het klimaatakkoord dat in 2019 door het kabinet werd gepresenteerd, zijn afspraken gemaakt tussen overheden en het bedrijfsleven over verduurzaming van onder meer de werkgebonden personenmobiliteit. Dit vanwege het feit dat meer dan de helft van het aantal afgelegde kilometers van de personenmobiliteit gerelateerd is aan woon-werk en zakelijk verkeer. Daarbij werd ook geconstateerd dat de tot dat moment gevolgde vrijwillige aanpak voor de klimaatopgave onvoldoende effect zal hebben en er een meer dwingende aanpak wenselijk was. Om de CO_2-uitstoot van werkgebonden personenmobiliteit te verminderen komt er per 1 juli 2023 derhalve een rapportageverplichting voor werkgevers en/of organisaties die 100 of meer werknemers in dienst hebben.

In de zomer van 2022 is bepaald dat het toezien op de naleving van het frequent, tijdig, goed en volledig indienen door bedrijven van een dergelijke CO_2-rapportage als extra basistaak door gemeenten moet worden ingebracht bij de omgevingsdiensten en dat deze diensten verder uitvoering geven aan de daadwerkelijke bijbehorende werkzaamheden. Onlangs werd melding gemaakt van het feit dat landelijk gebleken is dat ongeveer 8.000 werkgevers/organisaties te maken zullen krijgen met voornoemde rapportageverplichting. Nadere informatie over de verdeling van dit genoemd aantal bedrijven per omgevingsdienst in Nederland werd daarbij niet gegeven, maar het betekent wel dat ook wij als RUD Zuid-Limburg voor ons werkgebied hiermee geconfronteerd zullen worden. Niet alleen het aantal bedrijven dat onder deze regelgeving valt is onbekend, maar ook de exacte omvang van de daarbij uit te voeren werkzaamheden is op dit moment (nog) niet volledig uitgekristalliseerd. Concluderend kan gesteld worden dat landelijk verwacht wordt dat de hiervoor aangegeven werkzaamheden door omgevingsdiensten in 2023 worden opgepakt, maar dat op dit moment nog niet bekend is hoe groot de daarvoor benodigde capaciteit moet zijn en hoeveel financiële middelen daarvoor benodigd zijn dan wel gereserveerd moeten worden.

3 FINANCIEEL

Voor de RUD Zuid-Limburg is het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van toepassing. Conform het BBV zijn wij verplicht de baten en lasten uit te splitsen in taakvelden. Aangezien wij voor zowel de Provincie Limburg als voor de Zuid-Limburgse gemeenten werken dienen wij hierbij onze baten en lasten te splitsen volgens de gemeentelijke indeling. Volgens deze gemeentelijke indeling werken wij voor onze primaire taakuitvoering uitsluitend in één taakveld, namelijk het taakveld "Milieubeheer". Het taakveld Overhead is opgenomen in hoofdstuk 5 van deze begroting.

Algemeen
Zie het financieel overzicht in paragraaf 5.4 voor de totale begroting en bijlage 6.2 voor de bijdrage per deelnemer.

Aanpassingen
De belangrijkste wijzigingen in 2024 ten opzichte van de gewijzigde begroting 2023 zijn:

Toename begrote kosten x € 1.000,-	
Loonindex	482
Index materiële kosten	107
6 fte nieuwe bodemtaken	592
0,8 fte extra bouw	80
1,05 fte extra Coördinatieteam	75
1 fte concernjurist	126
1 fte databeheer	99
Kosten licenties	50
3 fte extra energie gefinancierd uit SPUK gelden	300
-0,5 BOA capaciteit (einde pilot)	-51
2 fte BOA capaciteit (Provinciale taken)	250
Overige (risico opslag)	10
Totaal mutatie begroting 2024 t.o.v. 2023	*2.120*

- Toename personeel.

De belangrijkste toename in personeel betreft de nieuwe bodemtaken die bij het ingaan van de Omgevingswet worden belegd bij alle gemeenten en die, omdat het een basistaak is, verplicht moet worden ingebracht. Becijferd is dat dit 6 fte aan capaciteit vraagt. Landelijk wordt de komende 3 jaar monitoring gestart om inzicht te krijgen in de inzet, opdracht en uitgaven voor de VTH-bodemtaken en het effect van de verschuiving van bodemtaken op de uitvoering daarvan.
Het gebruik van data als informatiebron en als element van sturing en duiding van ontwikkelingen wordt steeds belangrijker. Dit vraagt om investeringen in personele capaciteit. In de begroting 2024 is hiertoe 1 fte functioneel beheer opgenomen. In de vorige begroting is een data-analist opgenomen, om ons te ondersteunen in het gebruik van data als informatiebron en als element van sturing en duiding van informatie voor kwalitatief en kwantitatief onderzoek. Een functioneel beheerder ondersteunt op het technische vlak: het beheren van applicaties en het bewaken van functionaliteiten en de functionele inrichting van systemen. Deze persoon begeleid implementaties van nieuwe (versies van) applicaties, test nieuwe functionaliteiten, voert het wijzigingsbeheer uit en ondersteunt de gebruikers bij het werken met systemen/applicaties.

In de uitvoering van werkzaamheden blijkt er tekort aan vergunningverlener op het gebied van bouwtaken, hier is een toename noodzakelijk van 0,8 fte hiermee wordt de formatie in overeenstemming gebracht met de urenbesteding van het werkprogramma. De bouwtaken worden uitgevoerd ten behoeve van de Provincie Limburg, die deze uitvoering financiert en voor deze dienstverlening leges kan heffen.

In het kader van het voorkomen van milieuschade en het aanpakken van milieucriminaliteit is handhaving een belangrijk instrument. Strafrechtelijke handhaving maakt daar onderdeel van uit. De commissie Van Aartsen wees al eerder op deze punten en de noodzakelijke afstemming tussen bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving om dit maatschappelijk doel te bereiken. Nu de BOA-pilot in 2023 afloopt en een eerste bevinding is dat 0,5 fte verdeeld over twee BOA's niet de gewenste aansluiting van het strafrecht bij de Big 8 oplevert, wordt 2 fte BOA capaciteit opgenomen naar aanleiding van de beslissing van provinciale staten om gedeputeerde staten meer prioriteit te laten geven aan de inzet van BOA's bij de RUD Zuid-Limburg. Deze capaciteit en het benodigde materieel wordt gefinancierd door de Provincie Limburg en wordt alleen ingezet in het kader van handhaving van activiteiten waarvoor gedeputeerde staten bevoegd gezag zijn en binnen het mandaat aan de omgevingsdienst vallen.

Resultaten

- **Strafrecht zodanig aangesloten bij big 8 dat bijdrage wordt geleverd aan probleem-en risicoanalyse, de prioriteiten gezamenlijk afgestemd terecht komen in o.a. meerjarenprogramma en uitvoerings- en handhavingsbeleid.**

versterking van handhaving
Door de toename van taken over de jaren is de capaciteit van de ondersteuning in het primaire proces door het coördinatieteam niet meer toereikend. Deze capaciteit is nog nagenoeg op het peil van de start van de RUD Zuid-Limburg terwijl de activiteiten inmiddels fors zijn toegenomen. Voor het C-team vergunningen/specialismen is een toename van 1,05 fte in deze begroting opgenomen. Een nadere onderbouwing van deze capaciteit is opgenomen in paragraaf 2.1 Vergunningverlening.
De Provincie Limburg heeft de behoefte om een strafrechtpoot binnen de RUD Zuid-Limburg te creëren In deze behoefte wordt voorzien in deze begroting middels 2 fte met een dienstauto ten behoeve van deze werkzaamheden. De kosten zijn opgenomen vanaf de begroting 2024, deze worden volledig gedragen door de Provincie Limburg.

Er is binnen de organisatie behoefte aan een concernjurist, waarbij kennis van (Europese) wetgeving rondom digitale overheid (onder meer elektronische publicaties, toegankelijkheid), contractenrecht, aansprakelijkheidsrecht, inkooptrajecten, wijzigingen Wgr, Awb, Archiefwet etc. is geborgd. De persoon is zowel initiator, adviseur als regisseur en creëert bewustwording bij bestuur en organisatie over de juridische aspecten en de juridische risico's bij handelingen van onze organisatie. Bij de bouw van de dienst zijn de deelnemers uitsluitend van VTH-juristen uitgegaan, terwijl er wel een noodzaak is om ook op overkoepelend concernniveau te voldoen aan alle wetgeving hieromtrent. Aangezien de genoemde rechtsgebieden in de praktijk – ook in de advocatuur en rechtsbijstand - specialismen betreffen, is het geen optie deze taken te beleggen bij de (gespecialiseerde) VTH-juristen. Het voldoen aan de diverse wettelijke bepalingen buiten het VTH-domein is steeds op ad hoc basis door het management ingevuld of ingekocht. Beide varianten hebben geen structurele basis, wat wel nodig is voor de bedrijfsvoering van een professionele organisatie.

In 2022 is met succes een aanvraag voor de specifieke uitkering (SPUK THE) ondersteuning extra ondersteuning toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht ingediend. Er zijn drie fte extra voor

deze taak ingepland in 2024. Deze extra fte worden geheel verantwoord en gefinancierd uit de hiervoor toegekende middelen.

- De prijsindex 2024

In voorgaande begrotingen is gerekend met het indexcijfer voor materiële overheidsconsumptie uit de septembercirculaire van het CPB. Deze is nu niet beschikbaar. In plaats daarvan is het prijsindexcijfer van DNB (de Nederlandsche Bank) als uitgangspunt gekozen. DNB gaat voor 2024 uit van een prijsindex van 5%.
De onderhandelingen over een nieuwe cao SGO 2023 - 2024 zijn in september 2022 gestart. Op 22 februari 2023 hebben de bonden met onze werkgeversorganisatie een onderhandelaarsakkoord bereikt voor de nieuwe cao SGO tot en met 1 januari 2024. Kern van het akkoord is een nominale structurele loonsverhoging van € 240 voor alle schalen met daaroverheen een procentuele verhoging van 2%. Daarnaast komt er vanaf 2023 een extra vakantiedag en in 2024 een extra feestdag bij. Het akkoord wordt definitief na de ledenraadplegingen van de afzonderlijke partijen en bekrachtiging door de afzonderlijke besturen.
De salarisstijging voor werknemers in schaal 10 max, zijnde de schaal waarin de meeste medewerkers zitten, is 7,24%. De onderhandelingen voor de cao vanaf 2 januari 2024, het jaar waarop deze begroting ziet, moeten nog starten. Voor 2024 is gerekend met een loonstijging van 4% ten opzichte van de gewijzigde begroting 2023, die daarmee dus licht onder de verwachte prijsindex blijft.

3.1 Lasten

Personeelskosten
De personeelskosten van de RUD Zuid-Limburg zijn in 2024 gebaseerd op een formatie omvang van de RUD Zuid-Limburg van 133,9 FTE, waarvan 118,1 FTE direct. Deze formatie wordt niet volledig ingevuld met vast personeel, maar er wordt gewerkt met een flexibele schil om pieken en dalen op te vangen. De flexibele schil is in personen gerekend bij het opstellen van deze begroting 16%, in FTE gerekend is het ongeveer 12%.

Opleidingskosten personeel
Het bedrag dat is opgenomen in de begroting als opleidingskosten betreft het onder meer op peil houden van de kennis van volledig voor de taakuitoefening toegerust personeel om aan de landelijke kwaliteitscriteria te voldoen. Eveneens valt onder deze post de opleidingskosten om medewerkers zich verder te laten ontwikkelen maar ook om nieuwe jonge medewerkers in de vorm van een traineeship aan te trekken. Het belang van opleiding(en) voor eigen medewerkers manifesteert zich meer en meer zeker nu ervaren medewerkers moeilijk te vinden zijn in de gespannen arbeidsmarkt. Men mag van onze dienst tevens verwachten dat wij inzetten op behoud en uitbouw van kennis, ook op het vlak van digitalisering. Zeker in een toekomstige, krimpende arbeidsmarkt.

Kosten van ICT
De focus voor 2024 ligt op het verder ontwikkelen van de organisatie op het gebied van datagedreven werken. We verbeteren onze informatievoorziening om beter te kunnen voldoen aan de informatiebehoefte van onze opdrachtgevers en voor het beter kunnen sturen van de organisatie. We verwachten in 2024 in steeds meer processen digitaal te kunnen werken, zowel intern als in de communicatie met opdrachtgevers en met bedrijven en burgers. Verder werken wij, als vervolg op de implementatie van een nieuwe versie van ons VTH-systeem medio 2023, aan de verdere digitalisering van ons primaire proces en met name aan het kunnen gebruiken van de informatie die wij daarin genereren. Hiervoor zullen aparte softwaremodules

aangeschaft moeten worden, hetgeen naast de initiële kosten voor aanschaf en implementatie € 250.000 eenmalig zal leiden tot extra licentiekosten € 50.000 per jaar. De aanschaf en implementatie kunnen worden gefinancierd uit de hiertoe gevormde bestemmingsreserve, de licentiekosten zijn opgenomen in deze begroting.

Kapitaallasten
De opgenomen kapitaallasten zijn gebaseerd op het afschrijvings- en vervangingsplan dat is afgestemd met de provincie, aangezien nagenoeg alle kapitaalgoederen worden gebruikt voor de taakuitvoering van de meetdiensttaken ten behoeve van de Provincie Limburg. Deze kosten worden rechtstreeks doorbelast en zijn niet in de uurtarieven opgenomen.

3.2 Baten

Hoofdinkomsten
De inkomsten van de RUD Zuid-Limburg bestaan nagenoeg volledig uit bijdragen van de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling RUD Zuid-Limburg. Deze bijdragen zijn gebaseerd op het afgesproken werkprogramma, waarin per deelnemer de uit te voeren taken en daarmee gemoeide uren zijn beschreven, alsmede overige te verlenen diensten.
Bij de start van de RUD Zuid-Limburg is afgesproken dat er vanaf 2017 wordt gewerkt met outputfinanciering recent is de productcatalogus geactualiseerd. De uitgangspunten voor de outputfinanciering blijven overeind.

- Er worden prijzen gehanteerd per product uit de productencatalogus;
- Tarieven zijn afhankelijk zijn van de complexiteit van de taak;
- Er zijn 4 complexiteitsniveaus met elk een tarief;
- Elk tarief is gebaseerd op integrale uurkosten van de directe personeelsleden belast met de uitvoering;

Alle kosten gemoeid met afschrijving, exploitatie en huisvesting van de overgebrachte taken van de meetdienst lucht en geluid worden afzonderlijk doorbelast naar de Provincie Limburg.
De uurtarieven voor 2024 zijn voor de 4 complexiteitsniveaus als volgt:

zeer complex	€	124,00
complex	€	111,00
gemiddeld	€	101,00
eenvoudig	€	88,00

Dit betreft tarieven exclusief gebruik materieel.

De tarieven zijn geïndexeerd ten opzichte van 2023. De toegepaste index is voor 2023 gemiddeld 6 %. Dit betreft 4% inflatie en 2% voor toename overhead.

Adviestaken
Specialistische adviezen buiten het werkprogramma om worden op basis van een kostenraming achteraf gefactureerd.

Materieel budget Provincie en huisvesting locatie Sittard
De Provincie stelt een specifiek materieel budget beschikbaar voor de uitvoering van de provinciale wettelijke taken. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om de exploitatiekosten en de afschrijvingskosten en rentekosten van de specifiek voor de Provincie bestemde voertuigen en meetinstrumenten. Hiervoor is in de begroting

opgenomen € 424.210. Dit betreft de door de Provincie ingebrachte taken lucht en geluid. Dit bedrag zal in zijn geheel in rekening worden gebracht aan de Provincie zodat er geen financiële gevolgen ontstaan, conform eerder geaccordeerde begrotingen, voor de overige deelnemers. Hetzelfde geldt voor de huisvesting op locatie Sittard die met deze taken gemoeid is. Dit betreft een bedrag van € 32.962,50.

Exploitatiesaldo
Er wordt bij het opstellen van de begroting ervan uitgegaan dat er geen exploitatiesaldo is. De begroting wordt geacht precies kostendekkend te zijn en zo doorgerekend aan de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling.

4 VERPLICHTE PARAGRAFEN

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) staat aangegeven dat in de Programmabegroting ten minste de navolgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen en
7. Grondbeleid.

De paragrafen "lokale heffingen", "verbonden partijen" en "grondbeleid" zijn niet op de RUD Zuid-Limburg van toepassing, omdat de RUD Zuid-Limburg niet wordt gefinancierd door heffingen, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen zijn hieronder toegelicht.

4.1 Lokale heffingen

Niet van toepassing.

4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van de RUD Zuid-Limburg indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen. Een exact sluitende meerjarenbegroting zonder toereikende buffer betekent dat elke onvoorziene financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen om alsnog een structureel sluitende begroting te houden. In dat geval staat het beleid van de RUD Zuid-Limburg ook direct onder druk. Daarom heeft de RUD Zuid-Limburg op elk moment voldoende weerstandscapaciteit nodig.

Begripsomschrijving

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de risico's, waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen enerzijds, en de capaciteit van middelen en mogelijkheden (weerstandscapaciteit) die de organisatie heeft om niet begrote kosten op te vangen anderzijds (art. 11 BBV). Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico's die de RUD Zuid-Limburg op dat moment loopt. Hiertoe worden strategische risico's onderscheiden van de reguliere.

Reguliere risico's doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle. Kenmerkend aan strategische risico's is dat er sprake is van niet of nauwelijks beïnvloedbare (externe) risico's. Meestal is de kans dat het risico zich voordoet klein, terwijl de financiële gevolgen groot kunnen zijn. Beide zijn moeilijk in te schatten. Dergelijke risico's kunnen samenhangen met rijksbrede bezuinigingen, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag. Om te voorkomen dat de RUD Zuid-Limburg bij het voordoen van een niet afgedekt strategisch risico ingrijpende wijzigingen moet doorvoeren, dient de RUD Zuid-Limburg weerstandscapaciteit te bezitten om tegenvallers te kunnen opvangen.

De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit geeft het weerstandsvermogen aan.
Het weerstandsvermogen wordt daarom uitgedrukt in de ratio. De paragraaf weerstandvermogen bevat een aanduiding van het risicoprofiel, de risico's en het gewenste weerstandsvermogen. Vervolgens wordt ingegaan op de termijn die naar verwachting nodig is om het weerstandsvermogen op niveau te brengen. Hiermee wordt een indicatie gegeven hoe robuust de begroting is. Er is een risicomatrix opgesteld ten behoeve van het bepalen van het weerstandsvermogen.

Beleid inzake risico's en weerstandsvermogen
Het beleid van de RUD Zuid-Limburg inzake risico's en weerstandsvermogen is vastgesteld door het algemeen bestuur. Het weerstandvermogen (ratio) aldus bepaald komt voor 2024 uit op 3,5% van de omzet. In de gemeenschappelijke regeling artikel 30 is bij de vorming van de RUD Zuid-Limburg de gewenste weerstandscapaciteit bepaald op maximaal 10% van de structurele omzet.

Risicoprofiel	**Benodigde omvang weerstandscapaciteit**
Gemiddeld profiel	<10,0 % van de structurele omzet

Uitgangspunt is dat de begroting van de RUD Zuid-Limburg sluitend is. Echter als de RUD Zuid-Limburg geconfronteerd wordt met incidentele uitgaven die leiden tot een nadelig exploitatieresultaat, dan wordt dit additionele nadelige resultaat ten laste gebracht van de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling RUD Zuid-Limburg. Het weerstandsvermogen van de RUD Zuid-Limburg vormt een buffer en voorkomt dat er ingeval van tegenvallers onmiddellijk actie moet worden ondernomen in de richting van de deelnemers.
Het weerstandsvermogen/de algemene reserve van de RUD Zuid-Limburg wordt gevoed uit de positieve exploitatieresultaten, totdat de vereiste weerstandscapaciteit is bereikt. Indien de vereiste weerstandscapaciteit niet binnen afzienbare tijd wordt bereikt zal er een afzonderlijk plan worden voorgelegd om de vereiste weerstandscapaciteit te bereiken. De vereiste weerstandscapaciteit is bepaald door een inventarisatie van risico's die jaarlijks wordt uitgevoerd, deze inventarisatie wordt uitgevoerd tezamen met een afvaardiging van onze deelnemers.

Kengetallen met betrekking tot weerstandsvermogen en risicobeheersing

De BBV-kengetallen zijn geënt op begroting en verantwoording van gemeenten en provincies en verplicht (maar beperkt toepasbaar) voor de RUD Zuid-Limburg. Aangezien de RUD Zuid-Limburg geen bancaire schuld heeft (en deze ook niet voorzien is in de komende jaren) geen exploitatieruimte en geen grondexploitatie kent en geen belastingen heft zijn deze niet van toepassing.
Voor de RUD Zuid-Limburg is het enige relevante verplichte kengetal de solvabiliteitsratio. Deze wordt berekend door de verhouding Eigen vermogen gedeeld door Totaal Vermogen (balanstotaal).
We zien een geleidelijk teruglopen van de solvabiliteitsratio in de komende jaren. Dat betekent dat het eigen vermogen ten opzichte van het totaal vermogen van de RUD Zuid-Limburg (balanstotaal) afneemt. De reden hiervoor ligt in de afname van componenten in het balanstotaal die als eigen vermogen zijn te bestempelen. Met name de uitkering van het onverdeeld resultaat en de inzet van bestemmingsreserves zijn hier de oorzaak van.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Het betreft kapitaalgoederen die gebruikt worden in de uitoefening van de primaire taken van de RUD Zuid-Limburg, met uitzondering van meetapparatuur 'lucht en geluid', die de dienst heeft overgenomen van de Provincie Limburg.
De RUD Zuid-Limburg kiest ervoor de kapitaalgoederen buiten bovenbedoelde meetapparatuur 'lucht en geluid', bij voorkeur voor lease in plaats van koop van kapitaalgoederen en daarmee is de omvang van de kapitaalgoederen op de balans laag. Daar staat tegenover een verschuiving naar de gebruikskosten. De kosten worden gedekt in de gehanteerde tarieven. Voor specifieke apparatuur en speciale voertuigen is een aparte opslag in de tarieven berekend teneinde ook deze kostendekkend te kunnen exploiteren en de kosten daar te laten landen waar deze diensten worden afgenomen.
De lasten van de overgenomen meetapparatuur 'lucht en geluid' worden conform afspraak volledig in rekening worden gebracht aan de Provincie Limburg. Bij inzet van deze apparatuur voor anderen dan de Provincie Limburg worden in overleg met de Provincie Limburg tarieven aan deze opdrachtgevers in rekening gebracht. Opdracht en facturering loopt via de Provincie Limburg. Zodat de revenuen van dit gebruik landen bij de Provincie Limburg.

4.4 Financiering

De financieringsparagraaf in de begroting is, in samenhang met de financiële verordening die in artikel 212 Gemeentewet en artikel 216 van de Provinciewet is voorgeschreven, een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het Treasurystatuut zijn het begrippenkader en de doelstellingen van de treasuryfunctie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, risicobeheer, financiën en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven. Tot slot zijn in het statuut de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te houden.

4.4.1 Algemene ontwikkelingen

De treasuryfunctie is gebaseerd op de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Een belangrijk element daarbij is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op de korte als lange termijn. Dit betreft dan met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

4.4.2 Risicobeheer

De algemene uitgangspunten met betrekking tot het risicobeheer luiden als volgt:

De RUD Zuid-Limburg beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een adequate/actuele liquiditeitsplanning.
Het Dagelijks Bestuur neemt bij het aantrekken van financieringen de volgende uitgangspunten in acht:

- Financieringen worden enkel aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak.
- Financiering met vreemd vermogen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare liquide middelen te gebruiken teneinde het renteresultaat te optimaliseren.

4.4.3 Renterisicobeheer

De algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- De kasgeldlimiet wordt volgens de ministeriële regelingen beheerd;
- De renterisiconorm wordt niet overschreden conform ministeriële regelingen;
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie, rentevisie en de liquiditeitenplanning.

De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zoveel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

4.4.4 Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet FIDO een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves. Voor 2023 bedraagt deze limiet 8,2% van € 17,5 miljoen (omvang begroting) = € 1,43 miljoen. De liquide middelen betreffen rekening-courant tegoeden, deposito's komen voort uit de financiering van het lopende bedrijf en de bestemmingsreserves. De huidige financiële positie geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen.

5 BEDRIJFSVOERING & OVERHEAD

Dit hoofdstuk beschrijft de stand van zaken en de voornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.
In de Financiële verordening zijn kaders geformuleerd betreffende financieel administratieve verwerking en administratieve organisatie. Tevens is hier opgenomen een overzicht van de overhead in de begroting.

5.1 Personeel- en organisatiebeleid

In 2024 is de geplande formatieomvang van eigen en ingehuurd personeel tezamen 133,9 FTE waarvan 15,8 FTE overhead.

De krapte op de arbeidsmarkt is ook voor de RUD Zuid-Limburg steeds meer voelbaar. Het gegeven dat bij het vertrek van een ervaren medewerker niet een nieuwe medewerker met dezelfde ervaring aangetrokken kan worden, moeten we aanvaarden. Het komt er steeds meer op neer dat wij medewerkers zelf moeten gaan opleiden (theorie en praktijk). In de afgelopen tijd is hier nadrukkelijk in geïnvesteerd door het aantrekken van trainees en zij-instromers. Van belang hierbij is dat de RUD Zuid-Limburg als werkgever meer bekendheid gaat krijgen, potentiële medewerkers ons weten te vinden en ook een naamswijziging naar Omgevingsdienst gerealiseerd gaat worden. Ons wervingsbeleid zal onder de loep genomen moeten worden en meer afgestemd moeten worden op de hedendaagse faciliteiten (social media enz.). In de kennis en kwaliteiten van de medewerkers wordt volop geïnvesteerd. Ontwikkeling wordt gestimuleerd en medewerkers ervaren de mogelijkheid die ze krijgen om zich te ontwikkelen als belangrijk punt waarom ze de RUD Zuid-Limburg een aantrekkelijke werkgever vinden.

Het kunnen blijven voldoen aan de kwaliteitscriteria en het kunnen blijven uitvoeren van de taken voor onze opdrachtgevers staat voorop en daar dient alle aandacht naar uit te gaan.
Zoals vorenstaand aangegeven verlaten gekwalificeerde en ervaren medewerkers de organisatie en krijgen we er minder ervaren medewerkers voor terug. Om toch de opgedragen werkzaamheden uit te kunnen blijven voeren, wordt geïnvesteerd in extra formatie voor de begeleiding van nieuwe medewerkers zodat de tijd die gemoeid is met de begeleiding niet ten koste gaat van de beschikbare tijd voor de uitvoering van de taken. Zo proberen wij ook medewerkers die met keuzepensioen gaan voor een aantal uren per week te behouden voor de organisatie. Om te kunnen blijven voldoen aan de kwaliteitscriteria is het noodzakelijk dat nieuwe medewerkers gestimuleerd worden de noodzakelijke opleidingen te gaan volgen. Het beschikbare opleidingsbudget is hier op afgestemd en is toereikend daarvoor.
De geschetste ontwikkeling is niet alleen bij de RUD Zuid-Limburg waarneembaar maar is ook bij andere omgevingsdiensten actueel.

De RUD Zuid-Limburg voert, samengevat, het volgende capaciteitsbeleid. Er zijn daarbij drie 'soorten' van tijdelijke capaciteit:

Soort	Omschrijving
Formatieve capaciteit	Inhuur vacatures bij dalbezetting (samen met het eigen personeel is dit de formatieve omvang vast personeel)

Flexibele capaciteit, flexibele schil	Tezamen met het eigen personeel en vacatures vormt dit de basis voor de begroting
Incidentele capaciteit	Dit is niet begrote capaciteit welke niet regulier in de begroting is opgenomen. Deze komt aan de orde als er speciale opdrachten met bijbehorende budgets worden verstrekt.

Met dit capaciteitsbeleid wil de RUD Zuid-Limburg beogen om flexibel te kunnen reageren op veranderingen in de vraag van de opdrachtgevers/deelnemers.
Op 31 december 2022 was 16% van de personen werkzaam binnen de organisatie op basis van inhuur. In FTE was de inhuur 12% van de formatie. Bij de bestaande inhuur zijn relatief veel mensen die maar een zeer beperkt aantal uren voor de RUD Zuid-Limburg werken ten opzichte van de mensen die in dienst zijn.

Met betrekking tot het vraagstuk rondom een krapper wordende arbeidsmarkt, wordt door ons de verbinding met deelnemers, partners, andere omgevingsdiensten en opleidingsinstituten gezocht om deze problematiek te benaderen. Zoals ook in de Toekomstagenda is geduid, zal stevig op arbeidsmarktcommunicatie en aantrekkelijk werkgeverschap moeten worden ingezet. Het gaat hierbij om het kunnen aantrekken van nieuwe medewerkers maar zeker ook om deskundige en ervaren medewerkers te kunnen behouden voor de organisatie. Het strategisch personeelsplan 2021 - 2025 geeft ons oplossingsrichtingen om dit verder uit te werken. Het investeren in opleiding en ontwikkeling van medewerkers heeft hierbij nadrukkelijk de aandacht.

5.2 Kwaliteitsbeleid

De invulling van het systeem voor kwaliteitsborging voor de RUD Zuid-Limburg is gebaseerd op het zogenaamde OverheidsOntwikkelModel (variant van INK-model). Als gevolg daarvan zijn alle processen die binnen de RUD Zuid-Limburg worden uitgevoerd zoveel als mogelijk gestandaardiseerd en wordt de uitvoering van die processen periodiek beoordeeld en zo nodig aangepast. De borging van de uitvoering van deze periodieke kwaliteitstoetsing vindt plaats middels jaarlijkse audits.
Daarnaast zijn er landelijk kwaliteitscriteria opgesteld. Deze moeten ervoor zorgen dat de medewerkers die betrokken zijn bij de uitvoering van de VTH-taken over voldoende kritische massa (opleiding, werkervaring, aanvullende kennis en frequentie) beschikken. Op dit moment gelden de VTH-kwaliteitscriteria versie 2.2 en met het in werking treden van de Omgevingswet zal deze versie vervangen worden door de versie 2.3.

Dit totaal aan kwaliteitseisen en kwaliteitsbeleid draagt bij aan de uiteindelijke kwaliteit van de dienstverlening die de RUD Zuid-Limburg bij haar werkprocessen hanteert en komt tot uitdrukking bij het perspectief van onze opdrachtgevers (klanttevredenheid, dienstverlening, aanpassen producten, klachten).

5.3 Ondersteuning

ICT en telefonie
ICT maakt onderdeel uit van de afspraken die de RUD Zuid-Limburg heeft gemaakt met de Provincie Limburg. Telefoontoestellen worden door de RUD Zuid-Limburg gehuurd van de Provincie Limburg. De

maandelijks huur is opgenomen onder telefoonkosten. De kosten van gebruik van de telefoon worden door de RUD Zuid-Limburg betaald op basis van de rekeningen van de provider.

HR

Taken op het gebied van HR worden uitgevoerd door de HR-medewerkers van de RUD Zuid-Limburg met dien verstande dat de salarisadministratie onderdeel uitmaakt van de daartoe met de Provincie Limburg overeengekomen afspraken, vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst. De HR-functionarissen vertegenwoordigen 2,6 FTE in begroting 2024, waarvan 0,6 FTE voor de ondersteuning.

Overig

De financiële functie wordt door de RUD Zuid-Limburg uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de controller. De financiële administratie maakt onderdeel uit van de daartoe met de Provincie Limburg overeengekomen afspraken.
Dienstverlening op het gebied van inkoop, verzekeringen en facilitair, waaronder archivering, maken eveneens deel uit van de hiervoor vermelde afspraken, vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst.

Huisvesting

Huisvesting maakt onderdeel uit van de met de Provincie Limburg gesloten overeenkomst per 1 juli 2020 voor huisvesting en ICT. In de begroting is in totaal € 711.884 opgenomen voor huisvesting en ICT. De huur voor de locatie Sittard, deze is in de begroting opgenomen voor € 32.965 wordt doorbelast naar de Provincie Limburg.

5.4 Financieel kader voor 2024 en meerjarenperspectief 2025-2027

	2023 gewijzigd	2024	2025	2026	2027
PERSONELE LASTEN					
Salariskosten en inhuur personeel	**€ 11.816.868**	**€ 13.612.665**	**€ 14.021.045**	**€ 14.357.550**	**€ 14.702.131**
Overige personele kosten	**€ 847.926**	**€ 941.673**	**€ 969.042**	**€ 991.348**	**€ 1.012.238**
PERSONEEL DERDEN	**€ 1.067.179**	**€ 1.148.687**	**€ 1.100.153**	**€ 1.100.909**	**€ 749.675**
KAPITAALLASTEN	**€ 165.797**	**€ 165.797**	**€ 164.043**	**€ 168.042**	**€ 168.916**
Verbruikskosten en onderhoudskosten materieel	**€ 252.513**	**€ 258.413**	**€ 271.334**	**€ 279.474**	**€ 283.666**
INDIRECTE KOSTEN	**€ 1.374.377**	**€ 1.502.102**	**€ 1.549.318**	**€ 1.574.805**	**€ 1.598.427**
ONVOORZIEN					
Onvoorzien 5% (incl afronding)	€ 154.381	€ 165.994	€ 170.248	€ 173.180	€ 158.404
	€ 15.676.774	**€ 17.796.335**	**€ 18.294.047**	**€ 18.692.141**	**€ 18.726.418**
			€ 0	€ 0	€ 0
Totale af te dekken begroting	**€ 15.676.774**	**€ 17.796.335**	**€ 18.294.047**	**€ 18.692.141**	**€ 18.726.418**
Afgedekt uit SPUK energie		**€ 390.000**	**€ 390.000**	**€ 390.000**	**€ 390.000**
Afgedekt uit kapitaallasten en materialen		**€ 424.210**	**€ 435.377**	**€ 447.516**	**€ 452.582**
Af te dekken via werkprogramma's		**€ 16.982.125**	**€ 17.468.670**	**€ 17.854.626**	**€ 17.883.837**

Overhead

	2023	2024	2025	2026	2027
Overhead					
Management en Ondersteunende functies	€ 1.505.264	€ 1.808.601	€ 1.862.859	€ 1.907.568	€ 1.953.350
Overige personele kosten	€ 827.872	€ 941.673	€ 969.042	€ 991.348	€ 1.012.238
PERSONEEL DERDEN tbv overheadfuncties	€ 617.914	€ 697.803	€ 697.803	€ 697.803	€ 697.803
INDIRECTE KOSTEN	€ 1.290.072	€ 1.502.102	€ 1.549.318	€ 1.574.805	€ 1.598.427
Totaal Overhead	€ 4.241.123	€ 4.950.179	€ 5.079.022	€ 5.171.523	€ 5.261.817
Totale af te dekken begroting	€ 15.356.236	€ 17.796.335	€ 18.294.047	€ 18.692.141	€ 18.726.418
Percentage overhead in begroting	28%	28%	28%	28%	28%
waarvan					
kosten leiding en ondersteuning	10%	10%	10%	10%	10%
overige personele kosten en opleiding	5%	5%	5%	5%	5%
inhuur overhead derden	4%	4%	4%	4%	4%
Facilitaire kosten (w.o. huisvesting en automatisering)	8%	8%	8%	8%	9%

5.5 Geprognoticeerde balans 2022-2025

(in euro's)	31 december 2022	31 december 2023	31 december 2024	31 december 2025
Activa				
vaste activa				
vervoermiddelen, machines, apparaten en installaties	€ 551.870	€ 585.100	€ 635.100	€ 582.100
Totaal vaste activa	€ 551.870	€ 585.100	€ 635.100	€ 582.100
vlottende activa				
vorderingen op openbare lichamen	€ 346.376	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
overlopende activa	€ 1.003.198	€ 765.000	€ 765.000	€ 765.000
Liquide middelen				
banksaldi	€ 1.556.037	€ 1.093.900	€ 1.033.900	€ 1.065.300
Totaal vlottende activa	€ 2.905.611	€ 2.058.900	€ 1.998.900	€ 2.030.300
Totaal activa	€ 3.457.481	€ 2.644.000	€ 2.634.000	€ 2.612.400
Passiva				
vaste passiva				
eigen vermogen				
Algemene reserve	€ 534.000	€ 609.000	€ 609.000	€ 609.000
Bestemmingsreserve ICT	€ 470.000	€ -	€ -	€ -
Bestemmingsreserve juridische ondersteuning	€ 10.000	€ 10.000	€ -	€ -
Bestemmingsreserve BOA	€ 132.500	€ -	€ -	€ -
Onverdeeld resultaat	€ -18.219	€ -	€ -	€ -
Totaal vaste passiva	€ 1.128.281	€ 619.000	€ 609.000	€ 609.000
vlottende passiva				
Schulden aan openbare lichamen	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige schulden	€ 219.122	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
Overlopende passiva	€ 2.110.079	€ 1.725.000	€ 1.725.000	€ 1.703.400
Totaal vlottende passiva	€ 2.329.201	€ 2.025.000	€ 2.025.000	€ 2.003.400
Totaal passiva	€ 3.457.481	€ 2.644.000	€ 2.634.000	€ 2.612.400

5.6 Geplande investeringen 2024-2026

jaar	omschrijving	investeringsbedrag	
2024	1 Ozon + NOX monitor	€	16.000,00
	GCMS Vouershof	€	125.000,00
	10 PC's voor meetstations en centrale PC meetstations	€	12.000,00
	Breitfuss software	€	40.000,00
	laser voor Fidas fijnstofmonitoren	€	32.000,00
		€	225.000,00
2025	1 Ozon + NOX monitor	€	16.000,00
	5 Leckl fijnstof samplers	€	100.000,00
	laser voor Fidas fijnstofmonitoren	€	16.000,00
		€	132.000,00
2026	Accu's MOL	€	20.000,00
	Laser voor Fidas fijnstofmonitoren	€	16.000,00
		€	36.000,00

6 BIJLAGEN

6.1 Tarievenoverzicht

Deze tabel is conform de Productcatalogus volgens de methodiek zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 7 december 2022 en Omgevingswetproof met de tarieven zoals in deze begroting genoemd.

Pakketdeel		tarief per uur (in €)	tijd per inrichting (in uur)	totaal (in €)
BRZO inrichting		€ 124,00	384	€ 47.616,00
RIE 4 inrichting		€ 124,00	236	€ 29.264,00
RIE overig (Limburg Zuid)		€ 111,00	87	€ 9.657,00
RIE overig (Limburg Noord)		€ 111,00	87	€ 9.657,00
categorie C inrichting		€ 101,00	35	€ 3.535,00
categorie B basistaak inrichting		€ 101,00	9	€ 909,00
Totalen				
Programmadeel		**uurtarief (in €)**	**kengetal (in uur)**	
Vergunningverlening				
Rapportage- / Meldplicht Milieu		€ 111,00		
Omgevingsvergunning Milieu		€ 111,00		
Omgevingsvergunning Bouw	Omgevingsvergunning Bouw(activiteit)	€ 111,00		
Milieu Melding		€ 101,00		
Melding Sloop / Asbest	Melding Sloop / Asbest	€ 101,00		
Bouw Melding		€ 111,00		
Bodem Melding		€ 101,00		
Milieu Effect Rapportage (MER)		€ 111,00		
Ontheffing		€ 101,00		
Bezwaar & Beroep Vergunningverlening		€ 124,00		
Toezicht & Handhaving				
Milieu Toezicht		€ 101,00		
Bouw Toezicht		€ 111,00		
Bodem Toezicht	Bodem Toezicht	€ 111,00		
Energie Toezicht		€ 111,00		
Afhandelen Incident	Afhandelen Incident	€ 111,00		
Afhandelen Klacht	Afhandelen Klacht	€ 101,00		
Bezwaar en Beroep Toezicht & Handhaving		€ 124,00		
Handhavingsverzoek	Handhavingsverzoek	€ 124,00		
Bestuursrechtelijke Handhaving		€ 124,00		
Strafrechtelijke Handhaving		€ 124,00		

Specialismen			
Advies Externe Veiligheid /	Advies Externe Veiligheid /	€ 111,00	
Advies Afval		€ 111,00	
Advies (water) bodem - water -	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	€ 111,00	
Advies Geur, Lucht	Advies Geur, Lucht	€ 111,00	
Advies Geluid, Trilling en Licht	Advies Geluid, Trilling en Licht	€ 111,00	
Advies Asbest	Advies Asbest	€ 111,00	
Advies Energie	Advies Energie	€ 111,00	
Advies Omgevingsplan	Advies Omgevingsplan	€ 111,00	
Advies Bibob	Advies Bibob	€ 111,00	
Advies EVOA kennisgeving	Advies EVOA kennisgeving	€ 111,00	
Advies Bouw	Advies Bouw	€ 111,00	
Beleidsadvies / - ondersteuning	Beleidsadvies / - ondersteuning	€ 111,00	
Verzoek Woo	Verzoek Woo	€ 111,00	
Informatieverstrekking / Algemeen Advies	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	€ 101,00	
Projecten			
Project Omzetting Inrichting - MBA (2023)		€ 111,00	
Project Y....		€ 111,00	
Project Z....		€ 111,00	
afdeling overstijgend			
post onvoorzien, actuele casuïstiek (partner) overstijgende projecten, beleidsintensivering		€ 101,00	
Ter inzage leggen		€ 101,00	
Pubicatie		€ 101,00	

6.2 Bijdrage per deelnemer

Geschatte kosten per deelnemer op de omzetverhoudingen uit de werkprogramma's en een inschatting van de nieuwe bodemtaken op basis van gegevens betreffende meldingen in het verleden.

deelnemer	2023 na begrotingswijziging	2024 vanuit 2023 na begrotingswijziging	Nieuwe Bodemtaken	Bijdrage incl nieuwe bodemtaken	Financiering nieuwe bodemtaken VNG/IPO	Te betalen per deelnemer
Beek	€ 482.276	€ 501.567,24	€ 23.754,00	€ 525.321,24	€ -23.754,00	€ 501.567,24
Beekdaelen	€ 679.508	€ 706.688,65	€ 37.962,00	€ 744.650,65	€ -37.962,00	€ 706.688,65
Brunssum	€ 127.398	€ 132.493,63	€ 4.773,00	€ 137.266,63	€ -4.773,00	€ 132.493,63
Eijsden-Margraten	€ 162.772	€ 169.283,35	€ 237.540,00	€ 406.823,35	€ -237.540,00	€ 169.283,35
Gulpen-Wittem	€ 159.061	€ 165.423,38	€ 47.508,00	€ 212.931,38	€ -47.508,00	€ 165.423,38
Heerlen	€ 677.052	€ 704.134,41	€ 39.627,00	€ 743.761,41	€ 39.627,00	€ 743.761,41
Kerkrade	€ 297.211	€ 309.099,54	€ 37.962,00	€ 347.061,54	€ -37.962,00	€ 309.099,54
Landgraaf	€ 272.297	€ 283.188,45	€ 18.981,00	€ 302.169,45	€ -18.981,00	€ 283.188,45
Maastricht	€ 1.336.994	€ 1.390.474,24	€ 184.926,00	€ 1.575.400,24	€ 184.926,00	€ 1.575.400,24
Meerssen	€ 273.110	€ 284.034,34	€ 23.754,00	€ 307.788,34	€ -23.754,00	€ 284.034,34
Simpelveld	€ 68.020	€ 70.741,22	€ 4.773,00	€ 75.514,22	€ -4.773,00	€ 70.741,22
Sittard-Geleen	€ 796.487	€ 828.346,35	€ 147.297,00	€ 975.643,35	€ -147.297,00	€ 828.346,35
Stein	€ 645.027	€ 670.828,02	€ 23.754,00	€ 694.582,02	€ -23.754,00	€ 670.828,02
Vaals	€ 124.934	€ 129.931,54	€ 4.773,00	€ 134.704,54	€ -4.773,00	€ 129.931,54
Valkenburg a/d Geul	€ 63.827	€ 66.380,54	€ 42.735,00	€ 109.115,54	€ -42.735,00	€ 66.380,54
Voerendaal	€ 145.266	€ 151.076,72	€ 12.987,00	€ 164.063,72	€ -12.987,00	€ 151.076,72
Provincie Limburg	€ 9.345.977	€ 9.969.400,71		€ 9.969.400,71	€ 668.553,00	€ 10.637.953,71
Totaal	€ 15.657.218,55	€ 16.533.092,30	€ 893.106,00	€ 17.426.198,30	€ -	€ 17.426.198,30

Bovenstaande tabel is gemaakt op basis van de concept werkprogramma's 2023.
Met de invoering van de Omgevingswet zal de tariefstelling, voor wat betreft het pakketdeel, gewijzigd worden van 'inrichtingen' naar 'milieubelastende activiteiten' behoudens voor de Seveso-inrichtingen (BRZO-inrichtingen). Dit kan consequenties hebben voor de hoogte van de bijdragen.
Ten opzichte van de concept versies van de werkprogramma's zullen de definitieve werkprogramma's 2023 in onderling overleg nog wijzigen de besprekingen met de individuele deelnemers worden op dit moment nog gevoerd en de wijzigingen moeten nog doorgevoerd worden.
Voor 2024 kunnen gewijzigde omstandigheden (bijvoorbeeld ander aantal inrichtingen) ook consequenties hebben voor de bijdragen.
In de bovenstaande prognose zijn apart weergegeven de kosten die gepaard gaan met de inbreng van de nieuwe bodemtaken. Hierbij is uitgegaan van volledige inbreng in 2024.
Inmiddels zijn landelijke afspraken gemaakt met VNG en IPO over de financiering van de bodemtaken. Deze houden in dat de provincies en de bevoegd gezaggemeenten hun financiële (rijks)bijdragen continueren in de omgevingsdienst. Hiermee worden de 'nieuwe bodemtaken' t.b.v. alle gemeenten gefinancierd. De afspraken lopen tot en met 2030. Per gemeente is transparant aangegeven wat de uitvoering van deze bodemtaken kost, maar de financiering ervan zal conform deze landelijke afspraken door de provincie Limburg, Heerlen en Maastricht zijn. Dat is ook op die manier verwerkt in de tabel.
In de bovenstaande bijdragen zijn niet begrepen de kosten van afschrijving + exploitatie (inclusief huur locatie) meettaken lucht en geluid. Deze worden op nacalculatiebasis aan de Provincie Limburg doorberekend, conform besluitvorming begroting 2016 en volgende jaren. Hierdoor wordt het verschil verklaard tussen het totaal van de begroting en de bovenstaande kosten per deelnemer opgeteld.
In de tabel zijn tevens de kosten verwerkt van een strafrechtpoot met 2 fte BOA capaciteit die volledig gefinancierd worden door de Provincie Limburg.

6.3 Overzicht werkprogramma's 2023

Werkprogramma RUD taken 2023					Beek			
Pakketdeel		tarief per uur (in €)	tijd per inrichting (in uur)	totaal (in €)	Aantal 2022	Aantal 2023	kosten pakketdeel	in € 's
BRZO inrichting		€ 111,00	384	€ 42.597,05	0	0	€ -	
RIE 4 inrichting		€ 111,00	236	€ 26.196,05	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Zuid)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	1	€ 8.689,26	
RIE overig (Limburg Noord)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
categorie C inrichting		€ 90,00	35	€ 3.159,75	7	7	€ 22.118,25	
categorie B basistaak inrichting		€ 90,00	9	€ 790,15	71	69	€ 54.520,35	
Totalen					78	77		€ 85.327,86
Programmadeel		uurtarief (in €)	kengetal (in uur)		Aantal	Uren	Kosten Producten	Kosten Totaal
Vergunningverlening								
Rapportage - / Meldplicht Milieu		€ 100,00				35	€ 3.500,00	
Omgevingsvergunning Milieu		€ 100,00				0	€ -	
Omgevingsvergunning Bouw	Omgevingsvergunning Bouw(activiteit)	€ 100,00					€ -	
Milieu Melding		€ 90,00				132	€ 11.880,00	
Melding Sloop / Asbest	Melding Sloop / Asbest	€ 90,00				100	€ 9.000,00	
Bouw Melding		€ 100,00				0	€ -	
Bodem Melding		€ 90,00					€ -	
Milieu Effect Rapportage (MER)		€ 100,00					€ -	
Ontheffing		€ 90,00				35	€ 3.150,00	
Bezwaar & Beroep Vergunningverlening		€ 111,90				22	€ 2.410,92	
								€ 29.940,92
Toezicht & Handhaving								
Milieu Toezicht		€ 79,00				717	€ 56.643,00	
Bouw Toezicht		€ 100,00				100	€ 10.000,00	
Bodem Toezicht	Bodem Toezicht	€ 100,00				700	€ 70.000,00	
Energie Toezicht		€ 100,00					€ -	
Afhandelen Incident	Afhandelen Incident	€ 100,00				20	€ 2.000,00	
Afhandelen Klacht	Afhandelen Klacht	€ 90,00				20	€ 1.800,00	
Bezwaar en Beroep Toezicht & Handhaving		€ 111,00					€ -	
Handhavingsverzoek	Handhavingsverzoek	€ 111,00				15	€ 1.665,00	
Bestuursrechtelijke Handhaving		€ 111,00				130	€ 14.430,00	
Strafrechtelijke Handhaving		€ 111,00					€ -	
								€ 156.538,00
Specialismen								
Advies Externe Veiligheid /	Advies Externe Veiligheid /	€ 100,00				135	€ 13.500,00	
Advies Afval		€ 100,00					€ -	
Advies (water) bodem - water -	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	€ 100,00				170	€ 17.000,00	
Advies Geur, Lucht	Advies Geur, Lucht	€ 100,00				200	€ 20.000,00	
Advies Geluid, Trilling en Licht	Advies Geluid, Trilling en Licht	€ 100,00				600	€ 60.000,00	
Advies Asbest	Advies Asbest	€ 90,00				75	€ 6.750,00	
Advies Energie	Advies Energie	€ 100,00				85	€ 8.500,00	
Advies Omgevingsplan	Advies Omgevingsplan	€ 100,00					€ -	
Advies Bibob	Advies Bibob	€ 100,00					€ -	
Advies EVOA kennisgeving	Advies EVOA kennisgeving	€ 100,00					€ -	
Advies Bouw	Advies Bouw	€ 100,00					€ -	
Beleidsadvies / - ondersteuning	Beleidsadvies / - ondersteuning	€ 100,00					€ -	
Verzoek Woo	Verzoek Woo	€ 100,00				50	€ 5.000,00	
Informatieverstrekking / Algemeen Advies	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	€ 90,00				255	€ 22.950,00	
								€ 153.700,00
Projecten								
Project Omzetting inrichting - MBA (2023)		€ 100,00					€ 30.333,33	
Project Y....		€ 100,00					€ -	
Project Z....		€ 100,00					€ -	
								€ 30.333,33
afdeling overstijgend								
post onvoorzien, actuele casuistiek, (partner) overstijgende projecten, beleidsintensivering		€ 90,00					€ -	
Ter inzage leggen		€ 90,00					€ -	
Publicatie		€ 90,00					€ -	
								€ -
Totaal werkprogramma 2023						3.596		€ 455.840,11

Werkprogramma RUD taken 2023					Beekdaelen			
Pakketdeel		tarief per uur (in €)	bijd per inrichting (in uur)	totaal (in €)	Aantal 2022	Aantal 2023	kosten pakketdeel	in € 's
BRZO inrichting		€ 111,00	384	€ 42.597,05	0	0	€ -	
RIE 4 inrichting		€ 111,00	236	€ 26.196,05	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Zuid)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	1	1	€ 8.689,26	
RIE overig (Limburg Noord)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
categorie C inrichting		€ 90,00	35	€ 3.159,75	21	22	€ 69.514,50	
categorie B basistaak inrichting		€ 90,00	9	€ 790,15	147	147	€ 116.152,05	
Totalen					169	170		€ 194.355,81
Programmadeel		uurtarief (in €)	kengetal (in uur)		Aantal	Uren	Kosten Producten	Kosten Totaal
Vergunningverlening								
Rapportage- / Meldplicht Milieu		€ 100,00				70	€ 7.000,00	
Omgevingsvergunning Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Bouw	Omgevingsvergunning Bouw(activiteit)	€ 100,00					€ -	
Milieu Melding		€ 90,00				250	€ 22.500,00	
Melding Sloop / Asbest	Melding Sloop / Asbest	€ 90,00				225	€ 20.250,00	
Bouw Melding		€ 100,00				0	€ -	
Bodem Melding		€ 90,00					€ -	
Milieu Effect Rapportage (MER)		€ 100,00					€ -	
Ontheffing		€ 90,00					€ -	
Bezwaar & Beroep Vergunningverlening		€ 111,00				45	€ 4.978,35	
								€ 54.728,35
Toezicht & Handhaving								
Milieu Toezicht		€ 79,00				836	€ 66.044,00	
Bouw Toezicht		€ 100,00				225	€ 22.500,00	
Bodem Toezicht	Bodem Toezicht	€ 100,00				900	€ 90.000,00	
Energie Toezicht		€ 100,00					€ -	
Afhandelen Incident	Afhandelen incident	€ 100,00				55	€ 5.500,00	
Afhandelen Klacht	Afhandelen Klacht	€ 90,00				15	€ 1.350,00	
Bezwaar en Beroep Toezicht & Handhaving		€ 111,00					€ -	
Handhavingsverzoek	Handhavingsverzoek	€ 111,00				30	€ 3.330,00	
Bestuursrechtelijke Handhaving		€ 111,00				267	€ 29.635,89	
Strafrechtelijke Handhaving		€ 111,00					€ -	
								€ 218.359,89
Specialismen								
Advies Externe Veiligheid /	Advies Externe Veiligheid	€ 100,00				128	€ 12.800,00	
Advies Afval		€ 100,00					€ -	
Advies (water) bodem - water -	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	€ 100,00				200	€ 20.000,00	
Advies Geur, Lucht	Advies Geur, Lucht	€ 100,00				100	€ 10.000,00	
Advies Geluid, Trilling en Licht	Advies Geluid, Trilling en Licht	€ 100,00				400	€ 40.000,00	
Advies Asbest	Advies Asbest	€ 90,00				112	€ 10.080,00	
Advies Energie	Advies Energie	€ 100,00				100	€ 10.000,00	
Advies Omgevingsplan	Advies Omgevingsplan	€ 100,00					€ -	
Advies Bibob	Advies Bibob	€ 100,00					€ -	
Advies EVOA kennisgeving	Advies EVOA kennisgeving	€ 100,00					€ -	
Advies Bouw	Advies Bouw	€ 100,00					€ -	
Beleidsadvies / - ondersteuning	Beleidsadvies / - ondersteuning	€ 100,00					€ -	
Verzoek Woo	Verzoek Woo	€ 100,00				36	€ 3.600,00	
Informatieverstrekking / Algemeen Advies	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	€ 90,00				100	€ 9.000,00	
								€ 115.480,00
Projecten								
Project Omzetting Inrichting - MBA (2023)		€ 100,00					€ 56.933,33	
Project Y....		€ 100,00					€ -	
Project Z....		€ 100,00					€ -	
								€ 56.933,33
afdeling overstijgend								
post onvoorzien, actuele casuïstiek, (partner) overstijgende projecten, beleidsintensivering		€ 90,00				0	€ -	
Ter inzage leggen		€ 90,00					€ -	
Pubicatie		€ 90,00					€ -	
								€ -
Totaal werkprogramma 2023						4.094		€ 639.857,38

Werkprogramma RUD taken 2023					Brunssum			
Pakketdeel		tarief per uur (in €)	tijd per inrichting (in uur)	totaal (in €)	Aantal 2022	Aantal 2023	kosten pakketdeel	in € 's
BRZO inrichting		€ 111,00	384	€ 42.597,05	0	0	€ -	
RIE 4 inrichting		€ 111,00	236	€ 26.196,05	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Zuid)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Noord)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
categorie C inrichting		€ 90,00	35	€ 3.159,75	6	5	€ 15.798,75	
categorie B basistaak inrichting		€ 90,00	9	€ 790,15	17	18	€ 14.222,70	
Totalen					23	23		€ 30.021,45
Programmadeel		uurtarief (in €)	kengetal (in uur)		Aantal	Uren	Kosten Producten	Kosten Totaal
Vergunningverlening								
Rapportage- / Meldplicht Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Bouw	Omgevingsvergunning Bouwactiviteit	€ 100,00					€ -	
Milieu Melding		€ 90,00					€ -	
Melding Sloop / Asbest	Melding Sloop / Asbest	€ 90,00				125	€ 11.250,00	
Bouw Melding		€ 100,00				0	€ -	
Bodem Melding		€ 90,00					€ -	
Milieu Effect Rapportage (MER)		€ 100,00					€ -	
Ontheffing		€ 90,00					€ -	
Bezwaar & Beroep Vergunningverlening		€ 111,00				6	€ 674,88	
								€ 11.924,88
Toezicht & Handhaving								
Milieu Toezicht		€ 79,00				26	€ 2.054,00	
Bouw Toezicht		€ 100,00				150	€ 15.000,00	
Bodem Toezicht	Bodem Toezicht	€ 100,00				400	€ 40.000,00	
Energie Toezicht		€ 100,00					€ -	
Afhandelen Incident	Afhandelen Incident	€ 100,00					€ -	
Afhandelen Klacht	Afhandelen Klacht	€ 90,00					€ -	
Bezwaar en Beroep Toezicht & Handhaving		€ 111,00					€ -	
Handhavingsverzoek	Handhavingsverzoek	€ 111,00				8	€ 888,00	
Bestuursrechtelijke Handhaving		€ 111,00				19	€ 2.076,81	
Strafrechtelijke Handhaving		€ 111,00					€ -	
								€ 60.018,81
Specialismen								
Advies Externe Veiligheid /	Advies Externe Veiligheid /	€ 100,00					€ -	
Advies Afval		€ 100,00					€ -	
Advies (water) bodem - water -	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	€ 100,00				50	€ 5.000,00	
Advies Geur, Lucht	Advies Geur, Lucht	€ 100,00					€ -	
Advies Geluid, Trilling en Licht	Advies Geluid, Trilling en Licht	€ 100,00					€ -	
Advies Asbest	Advies Asbest	€ 90,00				25	€ 2.250,00	
Advies Energie	Advies Energie	€ 100,00				64	€ 6.400,00	
Advies Omgevingsplan	Advies Omgevingsplan	€ 100,00					€ -	
Advies Bibob	Advies Bibob	€ 100,00					€ -	
Advies EVOA kennisgeving	Advies EVOA kennisgeving	€ 100,00					€ -	
Advies Bouw	Advies Bouw	€ 100,00					€ -	
Beleidsadvies / - ondersteuning	Beleidsadvies / - ondersteuning	€ 100,00					€ -	
Verzoek Woo	Verzoek Woo	€ 100,00					€ -	
Informatieverstrekking / Algemeen Advies	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	€ 90,00					€ -	
								€ 13.650,00
Projecten								
Project Omzetting Inrichting - MBA (2023)		€ 100,00					€ 3.266,67	
Project Y....		€ 100,00					€ -	
Project Z....		€ 100,00					€ -	
								€ 3.266,67
afdeling overstijgend								
post onvoorzien, actuele casuistiek, (partner) overstijgende projecten, beleidsintensivering		€ 90,00				40	€ 3.600,00	
Ter inzage leggen		€ 90,00					€ -	
Pubicatie		€ 90,00					€ -	
								€ 3.600,00
Totaal werkprogramma 2023						913		€ 122.161,1

Werkprogramma RUD taken 2023					Eijsden-Margraten			
Pakketdeel		tarief per uur (in €)	tijd per inrichting (in uur)	totaal (in €)	Aantal 2022	Aantal 2023	kosten pakketdeel	in € 's
BRZO inrichting		€ 111,00	384	€ 42.597,05	0	0	€ -	
RIE 4 inrichting		€ 111,00	236	€ 26.196,05	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Zuid)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Noord)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
categorie C inrichting		€ 90,00	35	€ 3.159,75	14	14	€ 44.236,50	
categorie B basistaak inrichting		€ 90,00	9	€ 790,15	57	58	€ 45.828,70	
Totalen					71	72		€ 90.065,20
Programmadeel		uurtarief (in €)	kengetal (in uur)		Aantal	Uren	Kosten Producten	Kosten Totaal
Vergunningverlening								
Rapportage - / Meldplicht Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Bouw	Omgevingsvergunning Bouw(activiteit)	€ 100,00					€ -	
Milieu Melding		€ 90,00					€ -	
Melding Sloop / Asbest	Melding Sloop / Asbest	€ 90,00				100	€ 9.000,00	
Bouw Melding		€ 100,00				0	€ -	
Bodem Melding		€ 90,00					€ -	
Milieu Effect Rapportage (MER)		€ 100,00					€ -	
Ontheffing		€ 90,00					€ -	
Bezwaar & Beroep Vergunningverlening		€ 111,00				19	€ 2.145,63	
								€ 11.145,63
Toezicht & Handhaving								
Milieu Toezicht		€ 79,00				16	€ 1.264,00	
Bouw Toezicht		€ 100,00				100	€ 10.000,00	
Bodem Toezicht	Bodem Toezicht	€ 100,00				70	€ 7.000,00	
Energie Toezicht		€ 100,00					€ -	
Afhandelen Incident	Afhandelen Incident	€ 100,00					€ -	
Afhandelen Klacht	Afhandelen Klacht	€ 90,00					€ -	
Bezwaar en Beroep Toezicht & Handhaving		€ 111,00					€ -	
Handhavingsverzoek	Handhavingsverzoek	€ 111,00				12	€ 1.332,00	
Bestuursrechtelijke Handhaving		€ 111,00				72	€ 7.983,12	
Strafrechtelijke Handhaving		€ 111,00						
								€ 27.579,12
Specialismen								
Advies Externe Veiligheid /	Advies Externe Veiligheid /	€ 100,00					€ -	
Advies Afval		€ 100,00					€ -	
Advies (water) bodem - water -	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	€ 100,00				17	€ 1.700,00	
Advies Geur, Lucht	Advies Geur, Lucht	€ 100,00					€ -	
Advies Geluid, Trilling en Licht	Advies Geluid, Trilling en Licht	€ 100,00					€ -	
Advies Asbest	Advies Asbest	€ 90,00				35	€ 3.150,00	
Advies Energie	Advies Energie	€ 100,00				55	€ 5.500,00	
Advies Omgevingsplan	Advies Omgevingsplan	€ 100,00					€ -	
Advies Bibob	Advies Bibob	€ 100,00					€ -	
Advies EVOA kennisgeving	Advies EVOA kennisgeving	€ 100,00					€ -	
Advies Bouw	Advies Bouw	€ 100,00						
Beleidsadvies / - ondersteuning	Beleidsadvies / - ondersteuning	€ 100,00					€ -	
Verzoek Woo	Verzoek Woo	€ 100,00				0	€ -	
Informatieverstrekking / Algemeen Advies	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	€ 90,00				0	€ -	
								€ 10.350,00
Projecten								
Project Omzetting Inrichting - MBA (2023)		€ 100,00					€ 11.666,67	
Project Y....		€ 100,00					€ -	
Project Z....		€ 100,00					€ -	
								€ 11.666,67
afdeling overstijgend								
post onvoorzien, actuele casuistiek, (partner) overstijgende projecten, beleidsintensivering		€ 90,00				-	€ -	
Ter inzage leggen		€ 90,00					€ -	
Pubicatie		€ 90,00					€ -	
								€ -
Totaal werkprogramma 2023						496		€ 150.806,62

Werkprogramma RUD taken 2023					Gulpen-Wittem			
Pakketdeel		tarief per uur (in €)	tijd per inrichting (in uur)	totaal (in €)	Aantal 2022	Aantal 2023	kosten pakketdeel	in € 's
BRZO inrichting		€ 111,00	384	€ 42.597,05	0	0	€ -	
RIE 4 inrichting		€ 111,00	236	€ 26.196,05	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Zuid)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	1	1	€ 8.689,26	
RIE overig (Limburg Noord)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
categorie C inrichting		€ 90,00	35	€ 3.159,75	11	11	€ 34.757,25	
categorie B basistaak inrichting		€ 90,00	9	€ 790,15	47	44	€ 34.786,60	
Totalen					59	56		€ 78.213,11
Programmadeel		uurtarief (in €)	kengetal (in uur)		Aantal	Uren	Kosten Producten	Kosten Totaal
Vergunningverlening								
Rapportage- / Meldplicht Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Bouw	Omgevingsvergunning Bouw(activiteit)	€ 100,00					€	
Milieu Melding		€ 90,00					€	
Melding Sloop / Asbest	Melding Sloop / Asbest	€ 90,00				90	€ 8.100,00	
Bouw Melding		€ 100,00				0	€ -	
Bodem Melding		€ 90,00					€ -	
Milieu Effect Rapportage (MER)		€ 100,00					€ -	
Ontheffing		€ 90,00					€ -	
Bezwaar & Beroep Vergunningverlening		€ 111,00				19	€ 2.060,16	
								€ 10.160,16
Toezicht & Handhaving								
Milieu Toezicht		€ 79,00				32	€ 2.528,00	
Bouw Toezicht		€ 100,00				90	€ 9.000,00	
Bodem Toezicht	Bodem Toezacht	€ 100,00				115	€ 11.500,00	
Energie Toezicht		€ 100,00					€ -	
Afhandelen Incident	Afhandelen Incident	€ 100,00					€ -	
Afhandelen Klacht	Afhandelen Klacht	€ 90,00					€ -	
Bezwaar en Beroep Toezicht & Handhaving		€ 111,00					€ -	
Handhavingsverzoek	Handhavingsverzoek	€ 111,00				12	€ 1.332,00	
Bestuursrechtelijke Handhaving		€ 111,00				69	€ 7.604,61	
Strafrechtelijke Handhaving		€ 111,00					€	
								€ 31.964,61
Specialismen								
Advies Externe Veiligheid /	Advies Externe Veiligheid /	€ 100,00					€ -	
Advies Afval		€ 100,00					€ -	
Advies (water) bodem - water -	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	€ 100,00				30	€ 3.000,00	
Advies Geur, Lucht	Advies Geur, Lucht	€ 100,00				15	€ 1.500,00	
Advies Geluid, Trilling en Licht	Advies Geluid, Trilling en Licht	€ 100,00				35	€ 3.500,00	
Advies Asbest	Advies Asbest	€ 90,00				10	€ 900,00	
Advies Energie	Advies Energie	€ 100,00				32	€ 3.200,00	
Advies Omgevingsplan	Advies Omgevingsplan	€ 100,00					€ -	
Advies Bibob	Advies Bibob	€ 100,00					€ -	
Advies EVOA kennisgeving	Advies EVOA kennisgeving	€ 100,00					€ -	
Advies Bouw	Advies Bouw	€ 100,00						
Beleidsadvies / - ondersteuning	Beleidsadvies / - ondersteuning	€ 100,00					€ -	
Verzoek Woo	Verzoek Woo	€ 100,00				25	€ 2.500,00	
Informatieverstrekking / Algemeen Advies	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	€ 90,00				50	€ 4.500,00	
								€ 19.100,00
Projecten								
Project Omzetting inrichting - MBA (2023)		€ 100,00					€ 9.733,33	
Project Y....		€ 100,00					€ -	
Project Z....		€ 100,00					€ -	
								€ 9.733,33
afdeling overstijgend								
post onvoorzien, actuele casuïstiek, (partner) overstijgende projecten, beleidsintensivering		€ 90,00				42	€ 3.780,00	
Ter inzage leggen		€ 90,00					€ -	
Pubicatie		€ 90,00					€ -	
								€ 3.780,00
Totaal werkprogramma 2023						665		€ 152.951,21

Werkprogramma RUD taken 2023					Heerlen			
Pakketdeel		tarief per uur (in €)	tijd per inrichting (in uur)	totaal (in €)	Aantal 2022	Aantal 2023	kosten pakketdeel	in € 's
BRZO inrichting		€ 111,00	384	€ 42.597,05	0	0	€ -	
RIE 4 inrichting		€ 111,00	236	€ 26.196,05	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Zuid)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	2	2	€ 17.378,52	
RIE overig (Limburg Noord)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
categorie C inrichting		€ 90,00	35	€ 3.159,75	32	32	€ 101.112,00	
categorie B basistaak inrichting		€ 90,00	9	€ 790,15	82	81	€ 64.002,15	
Totalen					116	115		€ 182.492,67
Programmadeel		uurtarief (in €)	kengetal (in uur)		Aantal	Uren	Kosten Producten	Kosten Totaal
Vergunningverlening								
Rapportage- / Meldplicht Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Bouw	Omgevingsvergunning Bouwactiviteit	€ 100,00					€ -	
Milieu Melding		€ 90,00					€ -	
Melding Sloop / Asbest	Melding Sloop / Asbest	€ 90,00				600	€ 54.000,00	
Bouw Melding		€ 100,00				0	€ -	
Bodem Melding		€ 90,00					€ -	
Milieu Effect Rapportage (MER)		€ 100,00					€ -	
Ontheffing		€ 90,00					€ -	
Bezwaar & Beroep Vergunningverlening		€ 111,00				41	€ 4.496,61	
								€ 58.496,61
Toezicht & Handhaving								
Milieu Toezicht		€ 79,00				136	€ 10.744,00	
Bouw Toezicht		€ 100,00				600	€ 60.000,00	
Bodem Toezicht	Bodem Toeacht	€ 100,00				1300	€ 130.000,00	
Energie Toezicht		€ 100,00					€ -	
Afhandelen Incident	Afhandelen Incident	€ 100,00					€ -	
Afhandelen Klacht	Afhandelen Klacht	€ 90,00					€ -	
Bezwaar en Beroep Toezicht & Handhaving		€ 111,00					€ -	
Handhavingsverzoek	Handhavingsverzoek	€ 111,00				25	€ 2.775,00	
Bestuursrechtelijke Handhaving		€ 111,00				152	€ 16.867,56	
Strafrechtelijke Handhaving		€ 111,00					€ -	
								€ 220.386,56
Specialismen								
Advies Externe Veiligheid /	Advies Externe Veiligheid /	€ 100,00				270	€ 27.000,00	
Advies Afval		€ 100,00					€ -	
Advies (water) bodem - water -	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	€ 100,00				302	€ 30.200,00	
Advies Geur, Lucht	Advies Geur, Lucht	€ 100,00				170	€ 17.000,00	
Advies Geluid, Trilling en Licht	Advies Geluid, Trilling en Licht	€ 100,00				400	€ 40.000,00	
Advies Asbest	Advies Asbest	€ 90,00				173	€ 15.570,00	
Advies Energie	Advies Energie	€ 100,00				166	€ 16.600,00	
Advies Omgevingsplan	Advies Omgevingsplan	€ 100,00					€ -	
Advies Bibob	Advies Bibob	€ 100,00					€ -	
Advies EVOA kennisgeving	Advies EVOA kennisgeving	€ 100,00					€ -	
Advies Bouw	Advies Bouw	€ 100,00						
Beleidsadvies / - ondersteuning	Beleidsadvies / - ondersteuning	€ 100,00					€ -	
Verzoek Woo	Verzoek Woo	€ 100,00					€ -	
Informatieverstrekking / Algemeen Advies	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	€ 90,00					€ -	
								€ 146.370,00
Projecten								
Project Omzetting inrichting - MBA (2023)		€ 100,00					€ 17.200,00	
Project Y....		€ 100,00					€ -	
Project Z....		€ 100,00					€ -	
								€ 17.200,00
afdeling overstijgend								
post onvoorzien, actuele casuistiek, (partner) overstijgende projecten, beleidsintensivering		€ 90,00				288	€ 26.010,00	
Ter inzage leggen		€ 90,00					€ -	
Pubicatie		€ 90,00					€ -	
								€ 26.010,00
Totaal werkprogramma 2023						4.623		€ 650.955,84

Werkprogramma RUD taken 2023					Kerkrade			
Pakketdeel		tarief per uur (in €)	tijd per inrichting (in uur)	totaal (in €)	aantal 2021	aantal 2022	kosten pakketdeel	in € 's
BRZO inrichting		€ 111,00	384	€ 42.597,05	0	0	€ -	
RIE 4 inrichting		€ 111,00	236	€ 26.196,05	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Zuid)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	2	1	€ 8.689,26	
RIE overig (Limburg Noord)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
categorie C inrichting		€ 90,00	35	€ 3.159,75	18	19	€ 60.035,25	
categorie B basistaak inrichting		€ 90,00	9	€ 790,15	44	44	€ 34.766,60	
Totalen					64	64		€ 103.491,11
Programmadeel		uurtarief (in €)	kengetal (in uur)		Aantal	Uren	Kosten Producten	Kosten Totaal
Vergunningverlening								
Rapportage- / Meldplicht Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Bouw	Omgevingsvergunning Bouw(activiteit)	€ 100,00					€ -	
Milieu Melding		€ 90,00				300	€ 27.000,00	
Melding Sloop / Asbest	Melding Sloop / Asbest	€ 90,00				250	€ 22.500,00	
Bouw Melding		€ 100,00				0	€ -	
Bodem Melding		€ 90,00					€ -	
Milieu Effect Rapportage (MER)		€ 100,00					€ -	
Ontheffing		€ 90,00					€ -	
Bezwaar & Beroep Vergunningverlening		€ 111,00				22	€ 2.488,62	
								€ 51.988,62
Toezicht & Handhaving								
Milieu Toezicht		€ 79,00				32	€ 2.528,00	
Bouw Toezicht		€ 100,00				250	€ 25.000,00	
Bodem Toezicht	Bodem Toezicht	€ 100,00				350	€ 35.000,00	
Energie Toezicht		€ 100,00					€ -	
Afhandelen Incident	Afhandelen Incident	€ 100,00					€ -	
Afhandelen Klacht	Afhandelen Klacht	€ 90,00					€ -	
Bezwaar en Beroep Toezicht & Handhaving		€ 111,00					€ -	
Handhavingsverzoek	Handhavingsverzoek	€ 111,00				10	€ 1.110,00	
Bestuursrechtelijke Handhaving		€ 111,00				88	€ 9.820,17	
Strafrechtelijke Handhaving		€ 111,00					€ -	
								€ 73.458,17
Specialismen								
Advies Externe Veiligheid /	Advies Externe Veiligheid /	€ 100,00				50	€ 5.000,00	
Advies Afval		€ 100,00					€ -	
Advies (water) bodem - water -	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	€ 100,00				80	€ 8.000,00	
Advies Geur, Lucht	Advies Geur, Lucht	€ 100,00				20	€ 2.000,00	
Advies Geluid, Trilling en Licht	Advies Geluid, Trilling en Licht	€ 100,00				30	€ 3.000,00	
Advies Asbest	Advies Asbest	€ 90,00				49	€ 4.410,00	
Advies Energie	Advies Energie	€ 100,00				149	€ 14.900,00	
Advies Omgevingsplan	Advies Omgevingsplan	€ 100,00					€ -	
Advies Bibob	Advies Bibob	€ 100,00					€ -	
Advies EVOA kennisgeving	Advies EVOA kennisgeving	€ 100,00					€ -	
Advies Bouw	Advies Bouw	€ 100,00					€ -	
Beleidsadvies / - ondersteuning	Beleidsadvies / - ondersteuning	€ 100,00					€ -	
Verzoek Woo	Verzoek Woo	€ 100,00					€ -	
Informatieverstrekking / Algemeen Advies	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	€ 90,00					€ -	
								€ 37.310,00
Projecten								
Project Omzetting Inrichting - MBA (2023)		€ 100,00					€ 15.400,00	
Project Y....		€ 100,00					€ -	
Project Z....		€ 100,00					€ -	
								€ 15.400,00
afdeling overstijgend								
post onvoorzien, actuele casuïstiek, (partner) overstijgende projecten, beleidsintensivering		€ 90,00				45	€ 4.050,00	
Ter inzage leggen		€ 90,00					€ -	
Pubicatie		€ 90,00					€ -	
								€ 4.050,00
Totaal werkprogramma 2023						1.726		€ 285.697,90

Werkprogramma RUD taken 2023

Pakketdeel		tarief per uur (in €)	tijd per inrichting (in uur)	totaal (in €)	Landgraaf Aantal 2022	Aantal 2023	kosten pakketdeel	in €'s
BRZO inrichting		€ 111,00	384	€ 42.597,05	0	0	€ -	
RIE 4 inrichting		€ 111,00	236	€ 26.196,05	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Zuid)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Noord)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
categorie C inrichting		€ 90,00	35	€ 3.159,75	21	20	€ 63.195,00	
categorie B basistaak inrichting		€ 90,00	9	€ 790,15	39	39	€ 30.815,85	
Totalen					60	59		€ 94.010,85
Programmadeel		**uurtarief (in €)**	**kengetal (in uur)**		**Aantal**	**Uren**	**Kosten Producten**	**Kosten Totaal**
Vergunningverlening								
Rapportage- / Meldplicht Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Bouw	Omgevingsvergunning Bouw(activiteit)	€ 100,00					€ -	
Milieu Melding		€ 90,00				50	€ 4.500,00	
Melding Stoop / Asbest	Melding Stoop / Asbest	€ 90,00				200	€ 18.000,00	
Bouw Melding		€ 100,00				0	€ -	
Bodem Melding		€ 90,00					€ -	
Milieu Effect Rapportage (MER)		€ 100,00					€ -	
Ontheffing		€ 90,00					€ -	
Bezwaar & Beroep Vergunningverlening		€ 111,00				18	€ 1.953,60	
								€ 24.453,60
Toezicht & Handhaving								
Milieu Toezicht		€ 79,00				42	€ 3.318,00	
Bouw Toezicht		€ 100,00				200	€ 20.000,00	
Bodem Toezicht	Bodem Toezicht	€ 100,00				400	€ 40.000,00	
Energie Toezicht		€ 100,00					€ -	
Afhandelen Incident	Afhandelen Incident	€ 100,00					€ -	
Afhandelen Klacht	Afhandelen Klacht	€ 90,00					€ -	
Bezwaar en Beroep Toezicht & Handhaving		€ 111,00					€ -	
Handhavingsverzoek	Handhavingsverzoek	€ 111,00				10	€ 1.110,00	
Bestuursrechtelijke Handhaving		€ 111,00				67	€ 7.469,19	
Strafrechtelijke Handhaving		€ 111,00					€ -	
								€ 71.897,19
Specialismen								
Advies Externe Veiligheid /	Advies Externe Veiligheid /	€ 100,00				50	€ 5.000,00	
Advies Afval		€ 100,00					€ -	
Advies (water) bodem - water -	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	€ 100,00				70	€ 7.000,00	
Advies Geur, Lucht	Advies Geur, Lucht	€ 100,00				50	€ 5.000,00	
Advies Geluid, Trilling en Licht	Advies Geluid, Trilling en Licht	€ 100,00				150	€ 15.000,00	
Advies Asbest	Advies Asbest	€ 90,00				38	€ 3.420,00	
Advies Energie	Advies Energie	€ 100,00				85	€ 8.500,00	
Advies Omgevingsplan	Advies Omgevingsplan	€ 100,00					€ -	
Advies Bibob	Advies Bibob	€ 100,00					€ -	
Advies EVOA kennisgeving	Advies EVOA kennisgeving	€ 100,00					€ -	
Advies Bouw	Advies Bouw	€ 100,00					€ -	
Beleidsadvies / - ondersteuning	Beleidsadvies / - ondersteuning	€ 100,00					€ -	
Verzoek Woo	Verzoek Woo	€ 100,00				70	€ 7.000,00	
Informatieverstrekking / Algemeen Advies	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	€ 90,00				120	€ 10.800,00	
								€ 61.720,00
Projecten								
Project Omzetting Inrichting - MBA (2023)		€ 100,00					€ 8.200,00	
Project Y....		€ 100,00					€ -	
Project Z....		€ 100,00					€ -	
								€ 8.200,00
afdeling overstijgend								
post onvoorzien, actuele casuïstiek, (partner) overstijgende projecten, beleidsintensivering		€ 90,00				17	€ 1.530,00	
Ter inzage leggen		€ 90,00					€ -	
Publicatie		€ 90,00					€ -	
								€ 1.530,00
Totaal werkprogramma 2023						1.637		€ 261.811,64

Werkprogramma RUD taken 2023

Maastricht

Pakketdeel		tarief per uur (in €)	tijd per inrichting (in uur)	totaal (in €)	Aantal 2022	Aantal 2023	kosten pakketdeel	in € 's
BRZO inrichting		€ 111,00	384	€ 42.597,05	0	0	€ -	
RIE 4 inrichting		€ 111,00	236	€ 26.196,05	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Zuid)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	5	5	€ 43.446,30	
RIE overig (Limburg Noord)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
categorie C inrichting		€ 90,00	35	€ 3.159,75	39	38	€ 120.070,50	
categorie B basistaak inrichting		€ 90,00	9	€ 790,15	88	90	€ 71.113,50	
Totalen					132	133		€ 234.630,30

Programmadeel		uurtarief (in €)	kengetal (in uur)	Aantal	Uren	Kosten Producten	Kosten Totaal
Vergunningverlening							
Rapportage- / Meldplicht Milieu		€ 100,00				€ -	
Omgevingsvergunning Milieu		€ 100,00				€ -	
Omgevingsvergunning Bouw	Omgevingsvergunning Bouw(activiteit)	€ 100,00				€ -	
Milieu Melding		€ 90,00			1.010	€ 90.900,00	
Melding Sloop / Asbest	Melding Sloop / Asbest	€ 90,00			750	€ 67.500,00	
Bouw Melding		€ 100,00			0	€ -	
Bodem Melding		€ 90,00				€ -	
Milieu Effect Rapportage (MER)		€ 100,00				€ -	
Ontheffing		€ 90,00				€ -	
Bezwaar & Beroep Vergunningverlening		€ 111,00			58	€ 6.449,10	
							€ 164.849,10
Toezicht & Handhaving							
Milieu Toezicht		€ 79,00			771	€ 60.909,00	
Bouw Toezicht		€ 100,00			750	€ 75.000,00	
Bodem Toezicht	Bodem Toezicht	€ 100,00			1500	€ 150.000,00	
Energie Toezicht		€ 100,00				€ -	
Afhandelen Incident	Afhandelen Incident	€ 100,00				€ -	
Afhandelen Klacht	Afhandelen Klacht	€ 90,00				€ -	
Bezwaar en Beroep Toezicht & Handhaving		€ 111,00				€ -	
Handhavingsverzoek	Handhavingsverzoek	€ 111,00			35	€ 3.885,00	
Bestuursrechtelijke Handhaving		€ 111,00			145	€ 16.117,20	
Strafrechtelijke Handhaving		€ 111,00				€ -	
							€ 305.911,20
Specialismen							
Advies Externe Veiligheid /	Advies Externe Veiligheid /	€ 100,00			1.080	€ 108.000,00	
Advies Afval		€ 100,00				€ -	
Advies (water) bodem - water -	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	€ 100,00			370	€ 37.000,00	
Advies Geur, Lucht	Advies Geur, Lucht	€ 100,00			485	€ 48.500,00	
Advies Geluid, Trilling en Licht	Advies Geluid, Trilling en Licht	€ 100,00			1000	€ 100.000,00	
Advies Asbest	Advies Asbest	€ 90,00			241	€ 21.690,00	
Advies Energie	Advies Energie	€ 100,00			476	€ 47.600,00	
Advies Omgevingsplan	Advies Omgevingsplan	€ 100,00				€ -	
Advies Bibob	Advies Bibob	€ 100,00				€ -	
Advies EVOA kennisgeving	Advies EVOA kennisgeving	€ 100,00				€ -	
Advies Bouw	Advies Bouw	€ 100,00				€ -	
Beleidsadvies / - ondersteuning	Beleidsadvies / - ondersteuning	€ 100,00				€ -	
Verzoek Woo	Verzoek Woo	€ 100,00			200	€ 20.000,00	
Informatieverstrekking / Algemeen Advies	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	€ 90,00			1.323	€ 119.070,00	
							€ 501.860,00
Projecten							
Project Omzetting Inrichting - MBA (2023)		€ 100,00				€ 45.000,00	
Project Y....		€ 100,00				€ -	
Project Z....		€ 100,00				€ -	
							€ 45.000,00
afdeling overstijgend							
post onvoorzien, actuele casuistiek, (partner) overstijgende projecten, beleidsintensivering		€ 90,00			369	€ 33.210,00	
Ter inzage leggen		€ 90,00				€ -	
Pubicatie		€ 90,00				€ -	
							€ 33.210,00
Totaal werkprogramma 2023					10.563		€ 1.285.460,60

Werkprogramma RUD taken 2023

Meerssen

Pakketdeel		tarief per uur (in €)	tijd per inrichting (in uur)	totaal (in €)	Aantal 2022	Aantal 2023	kosten pakketdeel	in € 's
BRZO inrichting		€ 111,00	384	€ 42.597,05	0	0	€ -	
RIE 4 inrichting		€ 111,00	238	€ 26.196,05	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Zuid)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	1	1	€ 8.689,26	
RIE overig (Limburg Noord)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0		
categorie C inrichting		€ 90,00	35	€ 3.159,75	6	6	€ 18.958,50	
categorie B basistaak inrichting		€ 90,00	9	€ 790,15	36	37	€ 29.235,55	
Totalen					43	44		€ 56.883,31
Programmadeel		**uurtarief (in €)**	**kengetal (in uur)**		**Aantal**	**Uren**	**Kosten Producten**	**Kosten Totaal**
Vergunningverlening								
Rapportage- / Meldplicht Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Bouw	Omgevingsvergunning Bouw(activiteit)	€ 100,00					€ -	
Milieu Melding		€ 90,00				130	€ 11.700,00	
Melding Sloop / Asbest	Melding Sloop / Asbest	€ 90,00				160	€ 14.400,00	
Bouw Melding		€ 100,00				0	€ -	
Bodem Melding		€ 90,00					€ -	
Milieu Effect Rapportage (MER)		€ 100,00					€ -	
Ontheffing		€ 90,00					€ -	
Bezwaar & Beroep Vergunningverlening		€ 111,00				15	€ 1.633,92	
								€ 27.733,92
Toezicht & Handhaving								
Milieu Toezicht		€ 79,00				666	€ 52.614,00	
Bouw Toezicht		€ 100,00				160	€ 16.000,00	
Bodem Toezicht	Bodem Toezicht	€ 100,00				160	€ 16.000,00	
Energie Toezicht		€ 100,00					€ -	
Afhandelen Incident	Afhandelen Incident	€ 100,00				25	€ 2.500,00	
Afhandelen Klacht	Afhandelen Klacht	€ 90,00				25	€ 2.250,00	
Bezwaar en Beroep Toezicht & Handhaving		€ 111,00					€ -	
Handhavingsverzoek	Handhavingsverzoek	€ 111,00				10	€ 1.110,00	
Bestuursrechtelijke Handhaving		€ 111,00				54	€ 5.955,15	
Strafrechtelijke Handhaving		€ 111,00					€ -	
								€ 98.429,15
Specialismen								
Advies Externe Veiligheid /	Advies Externe Veiligheid /	€ 100,00				60	€ 6.000,00	
Advies Afval		€ 100,00					€ -	
Advies (water) bodem - water -	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	€ 100,00				20	€ 2.000,00	
Advies Geur, Lucht	Advies Geur, Lucht	€ 100,00				50	€ 5.000,00	
Advies Geluid, Trilling en Licht	Advies Geluid, Trilling en Licht	€ 100,00				150	€ 15.000,00	
Advies Asbest	Advies Asbest	€ 90,00				30	€ 2.700,00	
Advies Energie	Advies Energie	€ 100,00				70	€ 7.000,00	
Advies Omgevingsplan	Advies Omgevingsplan	€ 100,00					€ -	
Advies Bibob	Advies Bibob	€ 100,00					€ -	
Advies EVOA kennisgeving	Advies EVOA kennisgeving	€ 100,00					€ -	
Advies Bouw	Advies Bouw	€ 100,00					€ -	
Beleidsadvies / - ondersteuning	Beleidsadvies / - ondersteuning	€ 100,00					€ -	
Verzoek Woo	Verzoek Woo	€ 100,00				50	€ 5.000,00	-
Informatieverstrekking / Algemeen Advies	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	€ 90,00				120	€ 10.800,00	
								€ 53.500,00
Projecten								
Project Omzetting Inrichting - MBA (2023)		€ 100,00					€ 18.733,33	
Project Y....		€ 100,00					€ -	
Project Z....		€ 100,00					€ -	
								€ 18.733,33
afdeling overstijgend								
post onvoorzien, actuele casuistiek, (partner) overstijgende projecten, beleidsintensivering		€ 90,00				-	€ -	
Ter inzage leggen		€ 90,00					€ -	
Pubicatie		€ 90,00					€ -	
								€ -
Totaal werkprogramma 2023						1.974		€ 255.279,71

Werkprogramma RUD taken 2023

Pakketdeel		tarief per uur (in €)	tijd per inrichting (in uur)	totaal (in €)	Provincie Aantal 2022	Aantal 2023	RUDZL kosten pakketdeel (in €'s)	RUDLN kosten pakketdeel (in €'s)
BRZO inrichting		€ 111,00	384	€ 42.597,05	56	56	€ 2.385.434,80	€ -
RIE 4 inrichting		€ 111,00	236	€ 26.196,05	13	13	€ 340.548,65	€ -
RIE overig (Limburg Zuid)		€ 100,00	87	€ 8.689,28	48	47	€ 408.395,22	€ -
RIE overig (Limburg Noord)		€ 100,00	87	€ 8.689,28	75	76		€ 660.383,76
categorie C inrichting		€ 90,00	35	€ 3.159,75	19	20	€ 63.195,00	€ -
categorie B basistaak inrichting		€ 90,00	9	€ 790,15	-	0	€ -	€ -
Totalen					211	212	€ 3.197.573,67	€ 660.383,76

Programmadeel		uurtarief (in €)	kengetal (in uur)	Aantal	Uren	Kosten Totaal RUDZL	Kosten Totaal RUDLN
Vergunningverlening							
Rapportage- / Meldplicht Milieu		€ 100,00				€ -	
Omgevingsvergunning Milieu		€ 100,00			240	€ 24.000,00	
Omgevingsvergunning Bouw	Omgevingsvergunning Bouwactiviteit	€ 100,00		5.400	6.480	€ 538.560,00	€ 109.440,00
Milieu Melding		€ 90,00			240	€ 21.600,00	
Melding Sloop / Asbest	Melding Sloop / Asbest	€ 90,00			200	€ 11.547,00	€ 6.452,84
Bouw Melding		€ 100,00			0		
Bodem Melding		€ 90,00				€ -	
Milieu Effect Rapportage (MER)		€ 100,00				€ -	
Ontheffing		€ 90,00				€ -	
Bezwaar & Beroep Vergunningverlening		€ 111,00			997	€ 74.552,04	€ 36.148,26
						€ 670.259,04	€ 152.041,10
Toezicht & Handhaving							
Milieu Toezicht		€ 79,00			480	€ 37.920,00	
Bouw Toezicht		€ 100,00			7.760	€ 776.000,00	
Bodem Toezicht	Bodem Toezicht	€ 100,00			3.500	€ 233.300,00	€ 116.700,00
Energie Toezicht		€ 100,00				€ -	
Afhandelen Incident	Afhandelen Incident	€ 100,00				€ -	
Afhandelen Klacht	Afhandelen Klacht	€ 90,00				€ -	
Bezwaar en Beroep Toezicht & Handhaving		€ 111,00				€ -	
Handhavingsverzoek	Handhavingsverzoek	€ 111,00			750	€ 55.500,00	€ 27.750,00
Bestuursrechtelijke Handhaving		€ 111,00			3.831	€ 271.976,64	€ 131.146,50
Strafrechtelijke Handhaving		€ 111,00					
						€ 1.374.698,64	€ 275.596,50
Specialismen							
Advies Externe Veiligheid	Advies Externe Veiligheid	€ 100,00			450	€ 45.000,00	
Advies Afval		€ 100,00				€ -	
Advies (water) bodem - water -	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	€ 100,00			550	€ 38.790,00	€ 18.300,00
Advies Geur, Lucht	Advies Geur, Lucht	€ 100,00		12.555	18.605	€ 1.860.500,00	
Advies Geluid, Trilling en Licht	Advies Geluid, Trilling en Licht	€ 100,00			2.700	€ 270.000,00	
Advies Asbest	Advies Asbest	€ 90,00			140	€ 8.062,90	€ 4.516,99
Advies Energie	Advies Energie	€ 100,00			450	€ 45.000,00	
Advies Omgevingsplan	Advies Omgevingsplan	€ 100,00				€ -	
Advies Bibob	Advies Bibob	€ 100,00				€ -	
Advies EVOA kennisgeving	Advies EVOA kennisgeving	€ 100,00				€ -	€ 12.600,00
Advies Bouw	Advies Bouw	€ 100,00					
Beleidsadvies / - ondersteuning	Beleidsadvies / - ondersteuning	€ 100,00				€ -	
Verzoek Woo	Verzoek Woo	€ 100,00			200	€ 20.000,00	
Informatieverstrekking / Algemeen Advies	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	€ 90,00			2.000	€ 180.000,00	
						€ 2.285.252,90	€ 35.416,99
Projecten							
Project Omzetting Inrichting - MBA (2023)		€ 100,00				€ 39.066,67	
Project Y....		€ 100,00			Emissie	€ 75.000,00	
Project Z....		€ 100,00				€ -	
						€ 114.066,67	€ -
afdeling overstijgend							
post onvoorzien, actuele casuïstiek, (partner) overstijgende projecten, beleidsintensivering		€ 90,00			2.680	€ 241.200,00	
Ter inzage leggen		€ 90,00				€ -	
Publicatie		€ 90,00				€ -	
						€ 241.200,00	€ -
Totaal werkprogramma 2023					50.053	€ 7.863.078,92	€ 1.123.438,34

Werkprogramma RUD taken 2023					Simpelveld			
Pakketdeel		tarief per uur (in €)	tijd per inrichting (in uur)	totaal (in €)	Aantal 2022	Aantal 2023	kosten pakketdeel	in € 's
BRZO inrichting		€ 111,00	384	€ 42.597,05	0	0	€ -	
RIE 4 inrichting		€ 111,00	236	€ 26.196,05	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Zuid)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Noord)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
categorie C inrichting		€ 90,00	35	€ 3.159,75	6	6	€ 18.958,50	
categorie B basistaak inrichting		€ 90,00	9	€ 790,15	8	9	€ 7.111,35	
Totalen					14	15		€ 26.069,85
Programmadeel		uurtarief (in €)	kengetal (in uur)		Aantal	Uren	Kosten Producten	Kosten Totaal
Vergunningverlening								
Rapportage- / Meldplicht Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Bouw	Omgevingsvergunning Bouw(activiteit)	€ 100,00					€ -	
Milieu Melding		€ 90,00					€ -	
Melding Sloop / Asbest	Melding Sloop / Asbest	€ 90,00				90	€ 8.100,00	
Bouw Melding		€ 100,00				0	€ -	
Bodem Melding		€ 90,00					€ -	
Milieu Effect Rapportage (MER)		€ 100,00					€ -	
Ontheffing		€ 90,00					€ -	
Bezwaar & Beroep Vergunningverlening		€ 111,00				5	€ 556,11	
								€ 8.656,11
Toezicht & Handhaving								
Milieu Toezicht		€ 79,00					€ -	
Bouw Toezicht		€ 100,00				90	€ 9.000,00	
Bodem Toezicht	Bodem Toezicht	€ 100,00				40	€ 4.000,00	
Energie Toezicht		€ 100,00					€ -	
Afhandelen Incident	Afhandelen Incident	€ 100,00					€ -	
Afhandelen Klacht	Afhandelen Klacht	€ 90,00					€ -	
Bezwaar en Beroep Toezicht & Handhaving		€ 111,00					€ -	
Handhavingsverzoek	Handhavingsverzoek	€ 111,00				5	€ 555,00	
Bestuursrechtelijke Handhaving		€ 111,00				17	€ 1.887,00	
Strafrechtelijke Handhaving		€ 111,00					€ -	
								€ 15.442,00
Specialismen								
Advies Externe Veiligheid /	Advies Externe Veiligheid /	€ 100,00				11	€ 1.100,00	
Advies Afval		€ 100,00					€ -	
Advies (water) bodem - water -	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	€ 100,00				10	€ 1.000,00	
Advies Geur, Lucht	Advies Geur, Lucht	€ 100,00				5	€ 500,00	
Advies Geluid, Trilling en Licht	Advies Geluid, Trilling en Licht	€ 100,00				6	€ 600,00	
Advies Asbest	Advies Asbest	€ 90,00				20	€ 1.800,00	
Advies Energie	Advies Energie	€ 100,00				11	€ 1.100,00	
Advies Omgevingsplan	Advies Omgevingsplan	€ 100,00					€ -	
Advies Bibob	Advies Bibob	€ 100,00					€ -	
Advies EVOA kennisgeving	Advies EVOA kennisgeving	€ 100,00					€ -	
Advies Bouw	Advies Bouw	€ 100,00					€ -	
Beleidsadvies / - ondersteuning	Beleidsadvies / - ondersteuning	€ 100,00					€ -	
Verzoek Woo	Verzoek Woo	€ 100,00				20	€ 2.000,00	
Informatieverstrekking / Algemeen Advies	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	€ 90,00				30	€ 2.700,00	
								€ 10.800,00
Projecten								
Project Omzetting inrichting - MBA (2023)		€ 100,00					€ 2.066,67	
Project Y....		€ 100,00					€ -	
Project Z....		€ 100,00					€ -	
								€ 2.066,67
afdeling overstijgend								
post onvoorzien, actuele casuïstiek, (partner) overstijgende projecten, beleidsintensivering		€ 90,00				-	€ -	
Ter inzage leggen		€ 90,00					€ -	
Publicatie		€ 90,00					€ -	
								€ -
Totaal werkprogramma 2023						36		€ 53.034,63

Werkprogramma RUD taken 2023					Sittard-Geleen			
Pakketdeel		tarief per uur (in €)	tijd per inrichting (in uur)	totaal (in €)	Aantal 2022	Aantal 2023	kosten pakketdeel	in €'s
BRZO inrichting		€ 111,00	384	€ 42.597,05	0	0	€ -	
RIE 4 inrichting		€ 111,00	236	€ 26.196,05	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Zuid)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	3	3	€ 26.067,78	
RIE overig (Limburg Noord)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
categorie C inrichting		€ 90,00	35	€ 3.159,75	39	39	€ 123.230,25	
categorie B basistaak inrichting		€ 90,00	9	€ 790,15	94	93	€ 73.483,95	
Totalen					136	135		€ 222.781,98
Programmadeel		uurtarief (in €)	kengetal (in uur)		Aantal	Uren	Kosten Producten	Kosten Totaal
Vergunningverlening								
Rapportage- / Meldplicht Milieu		€ 100,00				70	€ 7.000,00	
Omgevingsvergunning Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Bouw	Omgevingsvergunning Bouw(activiteit)	€ 100,00					€ -	
Milieu Melding		€ 90,00				900	€ 81.000,00	
Melding Sloop / Asbest	Melding Sloop / Asbest	€ 90,00				600	€ 54.000,00	
Bouw Melding		€ 100,00				0	€ -	
Bodem Melding		€ 90,00					€ -	
Milieu Effect Rapportage (MER)		€ 100,00					€ -	
Ontheffing		€ 90,00				250	€ 22.500,00	
Bezwaar & Beroep Vergunningverlening		€ 111,00				51	€ 5.618,82	
								€ 170.118,82
Toezicht & Handhaving								
Milieu Toezicht		€ 79,00				126	€ 9.954,00	
Bouw Toezicht		€ 100,00				600	€ 60.000,00	
Bodem Toezicht	Bodem Toezicht	€ 100,00				800	€ 80.000,00	
Energie Toezicht		€ 100,00					€ -	
Afhandelen Incident	Afhandelen Incident	€ 100,00					€ -	
Afhandelen Klacht	Afhandelen Klacht	€ 90,00					€ -	
Bezwaar en Beroep Toezicht & Handhaving		€ 111,00					€ -	
Handhavingsverzoek	Handhavingsverzoek	€ 111,00				50	€ 5.550,00	
Bestuursrechtelijke Handhaving		€ 111,00				172	€ 19.131,96	
Strafrechtelijke Handhaving		€ 111,00					€ -	
								€ 174.635,96
Specialismen								
Advies Externe Veiligheid /	Advies Externe Veiligheid /	€ 100,00				180	€ 18.000,00	
Advies Afval		€ 100,00					€ -	
Advies (water) bodem - water -	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	€ 100,00				180	€ 16.000,00	
Advies Geur, Lucht	Advies Geur, Lucht	€ 100,00				100	€ 10.000,00	
Advies Geluid, Trilling en Licht	Advies Geluid, Trilling en Licht	€ 100,00				230	€ 23.000,00	
Advies Asbest	Advies Asbest	€ 90,00				175	€ 15.750,00	
Advies Energie	Advies Energie	€ 100,00				256	€ 25.600,00	
Advies Omgevingsplan	Advies Omgevingsplan	€ 100,00					€ -	
Advies Bibob	Advies Bibob	€ 100,00					€ -	
Advies EVOA kennisgeving	Advies EVOA kennisgeving	€ 100,00					€ -	
Advies Bouw	Advies Bouw	€ 100,00					€ -	
Beleidsadvies / - ondersteuning	Beleidsadvies / - ondersteuning	€ 100,00					€ -	
Verzoek Woo	Verzoek Woo	€ 100,00				50	€ 5.000,00	
Informatieverstrekking / Algemeen Advies	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	€ 90,00				390	€ 35.100,00	
								€ 148.450,00
Projecten								
Project Omzetting inrichting - MBA (2023)		€ 100,00					€ 38.400,00	
Project Y....		€ 100,00					€ -	
Project Z....		€ 100,00					€ -	
								€ 38.400,00
afdeling overstijgend								
post onvoorzien, actuele casuïstiek, (partner) overstijgende projecten, beleidsintensivering		€ 90,00				126	€ 11.340,00	
Ter inzage leggen		€ 90,00					€ -	
Publicatie		€ 90,00					€ -	
								€ 11.340,00
Totaal werkprogramma 2023						5.286		€ 765.726,76

Werkprogramma RUD taken 2023

Pakketdeel		tarief per uur (in €)	tijd per inrichting (in uur)	totaal (in €)	Stein Aantal 2022	Aantal 2023	kosten pakketdeel	in € 's
BRZO inrichting		€ 111,00	384	€ 42.597,05	0	0	€ -	
RIE 4 inrichting		€ 111,00	236	€ 26.196,05	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Zuid)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Noord)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
categorie C inrichting		€ 90,00	35	€ 3.159,75	17	16	€ 50.556,00	
categorie B basistaak inrichting		€ 90,00	9	€ 790,15	86	86	€ 67.952,90	
Totalen					103	102		€ 118.508,90

Programmadeel		uurtarief (in €)	kengetal (in uur)	Aantal	Uren	Kosten Producten	Kosten Totaal
Vergunningverlening							
Rapportage- / Meldplicht Milieu		€ 100,00				€ -	
Omgevingsvergunning Milieu		€ 100,00			298	€ 29.800,00	
Omgevingsvergunning Bouw	Omgevingsvergunning Bouw(activiteit)	€ 100,00				€ -	
Milieu Melding		€ 90,00			220	€ 19.800,00	
Melding Sloop / Asbest	Melding Sloop / Asbest	€ 90,00			150	€ 13.500,00	
Bouw Melding		€ 100,00			0	€ -	
Bodem Melding		€ 90,00				€ -	
Milieu Effect Rapportage (MER)		€ 100,00				€ -	
Ontheffing		€ 90,00				€ -	
Bezwaar & Beroep Vergunningverlening		€ 111,00			25	€ 2.801,64	
							€ 65.901,64
Toezicht & Handhaving							
Milieu Toezicht		€ 79,00			416	€ 32.864,00	
Bouw Toezicht		€ 100,00			150	€ 15.000,00	
Bodem Toezicht	Bodem Toezicht	€ 100,00			1300	€ 130.000,00	
Energie Toezicht		€ 100,00				€ -	
Afhandelen Incident	Afhandelen Incident	€ 100,00			25	€ 2.500,00	
Afhandelen Klacht	Afhandelen Klacht	€ 90,00			25	€ 2.250,00	
Bezwaar en Beroep Toezicht & Handhaving		€ 111,00				€ -	
Handhavingsverzoek	Handhavingsverzoek	€ 111,00			25	€ 2.775,00	
Bestuursrechtelijke Handhaving		€ 111,00			186	€ 20.646,00	
Strafrechtelijke Handhaving		€ 111,00				€ -	
							€ 206.035,00
Specialismen							
Advies Externe Veiligheid /	Advies Externe Veiligheid /	€ 100,00			135	€ 13.500,00	
Advies Afval		€ 100,00				€ -	
Advies (water) bodem - water -	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	€ 100,00			289	€ 28.900,00	
Advies Geur, Lucht	Advies Geur, Lucht	€ 100,00			295	€ 29.500,00	
Advies Geluid, Trilling en Licht	Advies Geluid, Trilling en Licht	€ 100,00			750	€ 75.000,00	
Advies Asbest	Advies Asbest	€ 90,00			59	€ 5.310,00	
Advies Energie	Advies Energie	€ 100,00			64	€ 6.400,00	
Advies Omgevingsplan	Advies Omgevingsplan	€ 100,00				€ -	
Advies Bibob	Advies Bibob	€ 100,00				€ -	
Advies EVOA kennisgeving	Advies EVOA kennisgeving	€ 100,00				€ -	
Advies Bouw	Advies Bouw	€ 100,00				€ -	
Beleidsadvies / - ondersteuning	Beleidsadvies / - ondersteuning	€ 100,00				€ -	
Verzoek Woo	Verzoek Woo	€ 100,00			40	€ 4.000,00	
Informatieverstrekking / Algemeen Advies	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	€ 90,00			110	€ 9.900,00	
							€ 172.510,00
Projecten							
Project Omzetting inrichting - MBA (2023)		€ 100,00				€ 43.866,67	
Project Y....		€ 100,00				€ -	
Project Z....		€ 100,00				€ -	
							€ 43.866,67
afdeling overstijgend							
post onvoorzien, actuele casuistiek, (partner) overstijgende projecten, beleidsintensivering		€ 90,00			148	€ 13.320,00	
Ter inzage leggen		€ 90,00				€ -	
Publicatie		€ 90,00				€ -	
							€ 13.320,00
Totaal werkprogramma 2023					4.710		€ 620.142,21

Werkprogramma RUD taken 2023					Vaals			
Pakketdeel		tarief per uur (in €)	tijd per inrichting (in uur)	totaal (in €)	aantal 2021	aantal 2022	kosten pakketdeel	in € 's
BRZO inrichting		€ 111,00	384	€ 42.597,05	0	0	€ -	
RIE 4 inrichting		€ 111,00	236	€ 26.196,05	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Zuid)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Noord)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
categorie C inrichting		€ 90,00	35	€ 3.159,75	4	4	€ 12.639,00	
categorie B basistaak inrichting		€ 90,00	9	€ 790,15	2	2	€ 1.580,30	
Totalen					6	6		€ 14.219,30
Programmadeel		uurtarief (in €)	kengetal (in uur)		Aantal	Uren	Kosten Producten	Kosten Totaal
Vergunningverlening								
Rapportage - / Meldplicht Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Bouw	Omgevingsvergunning Bouw(activiteit)	€ 100,00					€ -	
Milieu Melding		€ 90,00				50	€ 4.500,00	
Melding Sloop / Asbest	Melding Sloop / Asbest	€ 90,00				30	€ 2.700,00	
Bouw Melding		€ 100,00				0	€ -	
Bodem Melding		€ 90,00					€ -	
Milieu Effect Rapportage (MER)		€ 100,00					€ -	
Ontheffing		€ 90,00					€ -	
Bezwaar & Beroep Vergunningverlening		€ 111,00				2	€ 259,74	
								€ 7.459,74
Toezicht & Handhaving								
Milieu Toezicht		€ 79,00				16	€ 1.264,00	
Bouw Toezicht		€ 100,00				30	€ 3.000,00	
Bodem Toezicht	Bodem Toezicht	€ 100,00				50	€ 5.000,00	
Energie Toezicht		€ 100,00					€ -	
Afhandelen Incident	Afhandelen Incident	€ 100,00					€ -	
Afhandelen Klacht	Afhandelen Klacht	€ 90,00					€ -	
Bezwaar en Beroep Toezicht & Handhaving		€ 111,00					€ -	
Handhavingsverzoek	Handhavingsverzoek	€ 111,00				2	€ 222,00	
Bestuursrechtelijke Handhaving		€ 111,00				8	€ 917,97	
Strafrechtelijke Handhaving		€ 111,00					€ -	
								€ 10.403,97
Specialismen								
Advies Externe Veiligheid /	Advies Externe Veiligheid /	€ 100,00				50	€ 5.000,00	
Advies Afval		€ 100,00					€ -	
Advies (water) bodem - water -	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	€ 100,00				12	€ 1.200,00	
Advies Geur, Lucht	Advies Geur, Lucht	€ 100,00				75	€ 7.500,00	
Advies Geluid, Trilling en Licht	Advies Geluid, Trilling en Licht	€ 100,00				175	€ 17.500,00	
Advies Asbest	Advies Asbest	€ 90,00				16	€ 1.440,00	
Advies Energie	Advies Energie	€ 100,00				43	€ 4.300,00	
Advies Omgevingsplan	Advies Omgevingsplan	€ 100,00					€ -	
Advies Bibob	Advies Bibob	€ 100,00					€ -	
Advies EVOA kennisgeving	Advies EVOA kennisgeving	€ 100,00					€ -	
Advies Bouw	Advies Bouw	€ 100,00					€ -	
Beleidsadvies / - ondersteuning	Beleidsadvies / - ondersteuning	€ 100,00					€ -	
Verzoek Woo	Verzoek Woo	€ 100,00				50	€ 5.000,00	
Informatieverstrekking / Algemeen Advies	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	€ 90,00				450	€ 40.500,00	
								€ 82.440,00
Projecten								
Project Omzetting Inrichting - MBA (2023)		€ 100,00					€ 1.200,00	
Project Y....		€ 100,00					€ -	
Project Z....		€ 100,00					€ -	
								€ 1.200,00
afdeling overstijgend								
post onvoorzien, actuele casuistiek, (partner) overstijgende projecten, beleidsintensivering		€ 90,00				47	€ 4.230,00	
Ter inzage leggen		€ 90,00					€ -	
Pubicatie		€ 90,00					€ -	
								€ 4.230,00
Totaal werkprogramma 2023						1.107		€ 119.953,01

Werkprogramma RUD taken 2023					Valkenburg a/d Geul			
Pakketdeel		tarief per uur (in €)	tijd per inrichting (in uur)	totaal (in €)	Aantal 2022	Aantal 2023	kosten pakketdeel	in € 's
BRZO inrichting		€ 111,00	384	€ 42.597,05	0	0	€ -	
RIE 4 inrichting		€ 111,00	236	€ 26.196,05	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Zuid)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Noord)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
categorie C inrichting		€ 90,00	35	€ 3.159,75	6	6	€ 18.958,50	
categorie B basistaak inrichting		€ 90,00	9	€ 790,15	8	8	€ 8.321,20	
Totalen					14	14		€ 25.279,70
Programmadeel		uurtarief (in €)	kengetal (in uur)		Aantal	Uren	Kosten Producten	Kosten Totaal
Vergunningverlening								
Rapportage- / Meldplicht Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Bouw	Omgevingsvergunning Bouw(activiteit)	€ 100,00					€ -	
Milieu Melding		€ 90,00					€ -	
Melding Sloop / Asbest	Melding Sloop / Asbest	€ 90,00				45	€ 4.050,00	
Bouw Melding		€ 100,00				0	€ -	
Bodem Melding		€ 90,00					€ -	
Milieu Effect Rapportage (MER)		€ 100,00					€ -	
Ontheffing		€ 90,00					€ -	
Bezwaar & Beroep Vergunningverlening		€ 111,00				5	€ 502,83	
								€ 4.552,83
Toezicht & Handhaving								
Milieu Toezicht		€ 79,00					€ -	
Bouw Toezicht		€ 100,00				45	€ 4.500,00	
Bodem Toezicht	Bodem Toezicht	€ 100,00				70	€ 7.000,00	
Energie Toezicht		€ 100,00					€ -	
Afhandelen Incident	Afhandelen Incident	€ 100,00					€ -	
Afhandelen Klacht	Afhandelen Klacht	€ 90,00					€ -	
Bezwaar en Beroep Toezicht & Handhaving		€ 111,00					€ -	
Handhavingsverzoek	Handhavingsverzoek	€ 111,00				4	€ 444,00	
Bestuursrechtelijke Handhaving		€ 111,00				16	€ 1.762,68	
Strafrechtelijke Handhaving		€ 111,00					€ -	
								€ 13.706,68
Specialismen								
Advies Externe Veiligheid /	Advies Externe Veiligheid /	€ 100,00					€ -	
Advies Afval		€ 100,00					€ -	
Advies (water) bodem - water -	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	€ 100,00				10	€ 1.000,00	
Advies Geur, Lucht	Advies Geur, Lucht	€ 100,00				5	€ 500,00	
Advies Geluid, Trilling en Licht	Advies Geluid, Trilling en Licht	€ 100,00				15	€ 1.500,00	
Advies Asbest	Advies Asbest	€ 90,00				10	€ 900,00	
Advies Energie	Advies Energie	€ 100,00				106	€ 10.600,00	
Advies Omgevingsplan	Advies Omgevingsplan	€ 100,00					€ -	
Advies Bibob	Advies Bibob	€ 100,00					€ -	
Advies EVOA kennisgeving	Advies EVOA kennisgeving	€ 100,00					€ -	
Advies Bouw	Advies Bouw	€ 100,00					€ -	
Beleidsadvies / - ondersteuning	Beleidsadvies / - ondersteuning	€ 100,00					€ -	
Verzoek Woo	Verzoek Woo	€ 100,00				5	€ 500,00	
Informatieverstrekking / Algemeen Advies	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	€ 90,00				10	€ 900,00	
								€ 15.900,00
Projecten								
Project Omzetting inrichting - MBA (2023)		€ 100,00					€ 1.933,33	
Project Y....		€ 100,00					€ -	
Project Z....		€ 100,00					€ -	
								€ 1.933,33
afdeling overstijgend								
post onvoorzien, actuele casuïstiek, (partner) overstijgende projecten, beleidsintensivering		€ 90,00					€ -	
Ter inzage leggen		€ 90,00					€ -	
Pubicatie		€ 90,00					€ -	
								€ -
Totaal werkprogramma 202						345		€ 61.372,54

Werkprogramma RUD taken 2023					Voerendaal			
Pakketdeel		tarief per uur (in €)	tijd per inrichting (in uur)	totaal (in €)	Aantal 2022	Aantal 2023	kosten pakketdeel	in € 's
BRZO inrichting		€ 111,00	384	€ 42.597,05	0	0	€ -	
RIE 4 inrichting		€ 111,00	238	€ 26.196,05	0	0	€ -	
RIE overig (Limburg Zuid)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	1	1	€ 8.689,26	
RIE overig (Limburg Noord)		€ 100,00	87	€ 8.689,26	0	0	€ -	
categorie C inrichting		€ 90,00	35	€ 3.159,75	3	3	€ 9.479,25	
categorie B basistaak inrichting		€ 90,00	9	€ 790,15	18	18	€ 14.222,70	
Totalen					22	22		€ 32.391,21
Programmadeel		uurtarief (in €)	kengetal (in uur)		Aantal	Uren	Kosten Producten	Kosten Totaal
Vergunningverlening								
Rapportage - / Meldplicht Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Milieu		€ 100,00					€ -	
Omgevingsvergunning Bouw	Omgevingsvergunning Bouw(activiteit)	€ 100,00					€ -	
Milieu Melding		€ 90,00				100	€ 9.000,00	
Melding Sloop / Asbest	Melding Sloop / Asbest	€ 90,00				70	€ 6.300,00	
Bouw Melding		€ 100,00				0	€ -	
Bodem Melding		€ 90,00					€ -	
Milieu Effect Rapportage (MER)		€ 100,00					€ -	
Ontheffing		€ 90,00					€ -	
Bezwaar & Beroep Vergunningverlening		€ 111,00				9	€ 1.043,40	
								€ 16.343,40
Toezicht & Handhaving								
Milieu Toezicht		€ 79,00				200	€ 15.800,00	
Bouw Toezicht		€ 100,00				70	€ 7.000,00	
Bodem Toezicht	Bodem Toezicht	€ 100,00				175	€ 17.500,00	
Energie Toezicht		€ 100,00					€ -	
Afhandelen Incident	Afhandelen Incident	€ 100,00					€ -	
Afhandelen Klacht	Afhandelen Klacht	€ 90,00				50	€ 4.500,00	
Bezwaar en Beroep Toezicht & Handhaving		€ 111,00					€ -	
Handhavingsverzoek	Handhavingsverzoek	€ 111,00				8	€ 888,00	
Bestuursrechtelijke Handhaving		€ 111,00				33	€ 3.686,31	
Strafrechtelijke Handhaving		€ 111,00					€ -	
								€ 49.374,31
Specialismen								
Advies Externe Veiligheid	Advies Externe Veiligheid	€ 100,00					€ -	
Advies Afval		€ 100,00					€ -	
Advies (water) bodem - water -	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	€ 100,00				25	€ 2.500,00	
Advies Geur, Lucht	Advies Geur, Lucht	€ 100,00				50	€ 5.000,00	
Advies Geluid, Trilling en Licht	Advies Geluid, Trilling en Licht	€ 100,00				130	€ 13.000,00	
Advies Asbest	Advies Asbest	€ 90,00				13	€ 1.170,00	
Advies Energie	Advies Energie	€ 100,00				21	€ 2.100,00	
Advies Omgevingsplan	Advies Omgevingsplan	€ 100,00					€ -	
Advies Bibob	Advies Bibob	€ 100,00					€ -	
Advies EVOA kennisgeving	Advies EVOA kennisgeving	€ 100,00					€ -	
Advies Bouw	Advies Bouw	€ 100,00					€ -	
Beleidsadvies / - ondersteuning	Beleidsadvies / - ondersteuning	€ 100,00					€ -	
Verzoek Woo	Verzoek Woo	€ 100,00				10	€ 1.000,00	
Informatieverstrekking / Algemeen Advies	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	€ 90,00				40	€ 3.600,00	
								€ 30.370,00
Projecten								
Project Omzetting inrichting - MBA (2023)		€ 100,00					€ 9.000,00	
Project Y....		€ 100,00					€ -	
Project Z....		€ 100,00					€ -	
								€ 9.000,00
afdeling overstijgend								
post onvoorzien, actuele casuistiek, (partner) overstijgende projecten, beleidsintensivering		€ 90,00				-	€ -	
Ter inzage leggen		€ 90,00					€ -	
Publicatie		€ 90,00					€ -	
								€ -
Totaal werkprogramma 2023						1.025		€ 137.478,92

6.4 Lijst met afkortingen

Awb	Algemene wet bestuursrecht
BBT	Beste beschikbare technieken
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporings-Ambtenaar
BREF	Best available technique reference document
BRZO	Besluit risico's zware ongevallen
CPB	Centraal Plan Bureau
ETS	Emission Trading System, het Europese systeem van handel in broeikasemissierechten
FTE	Full Time Equivalent
HR	Human Resources
IBP	Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
INK	Instituut Nederlandse Kwaliteit
IPO	InterProvinciaal Overleg
MBA	Milieubelastende activiteit
RIE-4	Richtlijn Industriële Emissies categorie 4
SGO	Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wbb	Wet bodembescherming
Wet FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
Woo	Wet open overheid

Gemeente Kerkrade
INGEKOMEN
22 MAART 2023
No.:

De raad van de gemeente Kerkrade
Postbus 600
6460 AP KERKRADE

Gescand nummer: 23i0005166

Ons kenmerk	DOC-00446801	**Maastricht**	21 maart 2023
Uw kenmerk	-	**Verzonden**	21 MAART 2023
Bijlage(n)	1		
Contactpersoon	H. Frins		
Telefoon	06 55 41 89 12		
E-mail	hma.frins@rudzl.nl		
Onderwerp	Voorlopige jaarrekening 2022 RUD Zuid-Limburg		

Geachte raadsleden,

Hierbij bieden wij u de voorlopige jaarrekening 2022 inclusief jaarverslag van de RUD Zuid-Limburg aan. Deze jaarstukken bevatten de inhoudelijke en financiële verantwoording over het jaar 2022.

De vooraf afgesproken prestatie-indicatoren over tijdigheid en kwaliteit van onze producten zijn gehaald, met uitzondering van het aantal afgesproken milieucontroles. Hoewel onze medewerkers er in zijn geslaagd om veel (meer) producten te leveren op diverse terreinen en disciplines, zoals bijvoorbeeld op het gebied van vergunningverlening, knelde de personele capaciteit door oorzaken als pensionering, wisselen van baan, moeilijk in te vullen vacatures vanwege de krapte op de VTH-arbeidsmarkt et cetera.
In onze inhoudelijke verantwoording, het jaarverslag, kunt u de uitgevoerde aantallen werkzaamheden in 2022 vinden. Ter illustratie melden wij u al enkele voor zich sprekende cijfers.
In 2022 zijn er 480 beschikkingen op aanvraag verleend. Allemaal binnen de geldende dan wel overeengekomen beslistermijn. Hieronder vallen omgevingsvergunningen, ontheffingen, taakstellende voorschriften en vuurwerkvergunningen. In vergelijking met het voorgaande jaar is het aantal verleende omgevingsvergunningen toegenomen van 240 vergunningen in 2021, naar 262 vergunningen in 2022. Verder zijn er 263 meldingen Activiteitenbesluit milieubeheer afgehandeld.
Het vervallen van de coronamaatregelen betekende dat evenementen weer doorgang konden hebben. Er is een duidelijke toename te zien van de beslissingen op vuurwerkmeldingen en de aanvragen om ontbrandingstoestemmingen ('vuurwerkvergunningen'); van 15 respectievelijk 17 in 2021, naar 58 respectievelijk 27 in 2022.
In het verslagjaar zijn er 689 planmatige (milieu)controles uitgevoerd, waaronder 37 Brzo-inspecties. De milieucontroles hebben geleid tot 233 hercontroles. Verder zijn er 141 ad-hoccontroles uitgevoerd.

Het betreft hier controles naar aanleiding van klachten, meldingen ongewone voorvallen, controles n.a.v. bestuursrechtelijke handhavingsprocedures, vuurwerkevenementen en overige ad-hocsituaties. Er zijn bijna 50 bestuursrechtelijke handhavingstrajecten gestart en we hebben 21 verzoeken om handhaving in behandeling genomen. Onze juristen hebben in totaal 230 juridische 'producten' gerealiseerd: voeren bezwaar- en beroepsprocedures, behandeling zienswijzen, behandelen handhavingszaken e.d.

In 2022 zijn er 1195 (2021: 852) verzoeken tot specialistische milieuadvisering ontvangen en in behandeling genomen. Het merendeel daarvan, 617 situaties, had betrekking op het milieuaspect bodem. Onze bodemspecialisten hebben daarnaast 2508 (2021: 2096) bodemgerelateerde zaken behandeld, zoals bijvoorbeeld 967 meldingen in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. Onze asbestteam heeft 2702 (asbest)sloopmeldingen (2021: 1933) behandeld, waarbij in circa 10% van de gevallen (288) ook een fysieke controle is uitgevoerd.

De voorlopige jaarrekening is voorzien van een goedkeurende controleverklaring van de accountant. Het resultaat van de jaarrekening is licht negatief, namelijk - € 18.219.
Aan het algemeen bestuur zal worden voorgesteld om het weerstandsvermogen op het gewenste niveau van 1 te krijgen door toevoeging van € 75.000. Ook zullen wij hem voorstellen om de bestemmingsreserve BOA gedeeltelijk te laten vrijvallen met € 100.000 en om de bestemmingsreserve ICT van € 96.902 te laten vrijvallen. Na verwerking van de vrijval van deze reserves en de gewenste verhoging van het weerstandsvermogen kan er dan een uit te keren bedrag aan de deelnemers zijn van € 103.685, naar rato van ieders afname (= omzet) in het jaar 2022.

De vaststelling van de jaarrekening is een verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur zal de voorlopige jaarrekening 2022 inclusief jaarverslag ter vaststelling aanbieden aan het algemeen bestuur van de RUD Zuid-Limburg voor zijn vergadering op 10 juli 2023.

Met vriendelijke groet,
Het dagelijks bestuur van de RUD Zuid-Limburg,

De secretaris,

L.M. Kobes

L.M. Kobes

De voorzitter,

D.M.M. Hendrix

Postadres:
RUD Zuid-Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

+31 43 389 73 30
www.rudzuidlimburg.nl
info@rudzl.nl
IBAN: NL53BNGH0285159127

Wij verwerken persoonsgegevens.
Voor meer informatie zie
www.rudzuidlimburg.nl/privacy-en-proclaimer.

Jaarstukken

2022

concepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Inhoud

1.	**Inleiding**	**3**
2.	**Jaarverslag**	**4**
2.1.	Inleiding	4
2.2.	Ontwikkelingen 2022	4
2.2.1.	Meerjarige koers	4
2.2.2.	Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel	6
2.2.3.	Personeel	7
2.2.4.	De Omgevingswet	9
2.2.5.	Wet open overheid	10
2.2.6.	Wet gemeenschappelijke regelingen	11
2.3.	Kerncijfers uitvoering VTH-taken 2022	12
2.4.	Vergunningen	12
2.5.	Toezicht en Handhaving	16
2.6.	Specialistische advies- en toezichtswerkzaamheden	26
2.7.	Paragrafen	33
2.7.1.	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	33
2.7.2.	Overzicht baten en lasten per taakveld	34
2.7.3.	Financiering	34
2.7.4.	Bedrijfsvoering	35
2.7.5.	Verbonden partijen	35
2.7.6.	Overhead	35
3.	**Jaarrekening**	**36**
3.1.	Balans per 31 december 2022	36
3.2.	Toelichting op de balans	37
3.3.	Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	38
3.4.	Overzicht Baten en Lasten 2022	39
3.5.	Toelichting op de baten en lasten 2022	40
3.6.	Gegevens 2022 in het kader van WNT	44
3.7.	Voorstel tot resultaatbestemming en resultaatverdeling	48
3.8.	Geactualiseerde risico-inventarisatie	49
3.9.	Rechtmatigheidsverantwoording	51
3.10.	SISA SPUK IBP en SPUK energie	52
3.11.	Lijst met afkortingen	53
3.12.	Controleverklaring	54

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

1. Inleiding

In deze jaarstukken 2022 nemen wij u mee langs de belangrijkste trends, ontwikkelingen en resultaten. Onze jaarstukken vormen het sluitstuk van de planning- en controlcyclus en bestaan uit:

1. Het jaarverslag 2022, bestaande uit de verantwoording en de paragrafen.
2. De jaarrekening 2022, bestaande uit de balans, het overzicht van baten en lasten over het boekjaar en de toelichtingen. Dit is de financiële verantwoording opgesteld volgens het daarvoor geldende wettelijk kader.

Bij de aanbieding van deze jaarrekening vindt u ook de controleverklaring van de accountant en, evenals bij onze vorige jaarrekening, een rechtmatigheidsverantwoording van het Dagelijks Bestuur. De wettelijke verplichting voor deze rechtmatigheidsverantwoording gaat pas in met ingang van het verslagjaar 2023, maar dit betekent niet dat hier niet al mee kan worden gewerkt.

Financieel resultaat 2022

De jaarrekening laat een negatief resultaat zien. Het nadelig saldo voor bestemming bedraagt

- € 18.219

Toelichting op het resultaat 2022

Het jaarrekeningresultaat 2022 laat een resultaat zien van - € 18.219 voor aanwending van bestemmingsreserves. Het voorstel is om de bestemmingsreserve BOA inzet en de bestemmingsreserve ICT aansluitingen ieder voor een deel in te zetten ter dekking van in dit kader gemaakte kosten.

Analyse van het resultaat laat zien dat de kosten van salarissen en inhuur iets boven begrotingsniveau liggen (0,88%). Dit wordt gecompenseerd door lagere overige personele kosten. Er een lichte overschrijding van de kapitaallasten en een ongeveer even zo grote onderschrijding van verbruikskosten en onderhoudskosten.

Aan de inkomstenkant is € 595.257 minder aan de deelnemers in rekening gebracht voor uitvoering werkprogramma's. Aan taken buiten de werkprogramma's is voor € 573.410 meer dan begroot uitgevoerd en gefactureerd. Na aanwending van bestemmingsreserves voor het doel waartoe deze zijn gevormd is de totale omvang het resultaat € 178.683.

Bestemming resultaat

Het resultaat zal worden bestemd conform het bepaalde in artikel 29 van onze Gemeenschappelijke Regeling. Hierbij kan het algemeen bestuur besluiten het resultaat toe te voegen aan een reserve of uit te keren.

Uit de uitgevoerde risicoanalyse blijkt een gewenste verhoging van het weerstandsvermogen met € 75.000. Na aanwending van de bestemmingsreserves is het te verdelen resultaat € 103.683.

Het voorstel tot resultaatverdeling is opgenomen onder paragraaf 3.7 van deze jaarrekening.

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

2. Jaarverslag

2.1. Inleiding

Het afgelopen jaar is voor onze organisatie, in de huidige overspannen arbeidsmarkt, een uitdaging geweest. Het werkaanbod was hoger dan vooraf in de begroting ingeschat. Dit heeft veel flexibiliteit, creativiteit en saamhorigheid gevraagd onze medewerkers. Hoewel we er in zijn geslaagd om veel (meer) producten te leveren op diverse terreinen en disciplines, zoals bijvoorbeeld op het gebied van vergunningverlening, is het ook zo dat het heeft gekneld bij toezichts- en handhavingszaken. Gewoonweg omdat de capaciteit niet toereikend was om de geplande inzet te leveren. Medewerkers gaan met pensioen, wisselen van baan, staan aan het begin van een carrière et cetera en gekwalificeerd personeel volgens geldende normen is niet 1-2-3 voor handen. Dit heeft tot bijstelling en herprioritering op dat punt in de werkprogramma's van onze deelnemers moeten leiden. En het betekent ook een opgave voor ons én onze deelnemers om gezamenlijk in te zetten op aantrekkelijk werkgeverschap voor de uitvoering van onze belangrijke taken als het gaat om de uitvoering van klimaat-, milieu- en energiemaatregelen.

2.2. Ontwikkelingen 2022

2.2.1. Meerjarige koers

In de Toekomstagenda 2021-2025 zijn de door ons bestuur vastgestelde strategische doelen en de weg ernaar toe gekoppeld. Bedoeld is om een bestuurlijk gevoerde strategische dialoog over de toekomstige RUD Zuid-Limburg te koppelen aan leer- en ontwikkelpunten van de organisatie. Dit heeft geleid tot het benoemen van zeven thema's die onderling samenhangen.
De thema's en het eigenaarschap hiervoor zijn:

1. Strategische discussie uitvoeringsdienst of omgevingsdienst; (eigenaarschap bestuur)
2. Verkennende pilot verdergaande samenwerking; (eigenaarschap dienst en geïnteresseerde gemeenten, goedkeuring algemeen bestuur)
3. Groeien naar partnerschap; (eigenaarschap dienst)
4. Positionering/zichtbaarheid; (eigenaarschap algemeen bestuur/dienst)
5. Interne ontschotting; (eigenaarschap dienst)
6. RUD Zuid-Limburg als aantrekkelijke werkgever; (eigenaarschap dienst)
7. RUD Zuid-Limburg als Kenniscentrum. (eigenaarschap dienst, gerelateerd aan de dialoog in het algemeen bestuur)

<u>Eigenaarschap bij het bestuur</u>

	2022				2023				2024			
Thema's	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Discussie koers RUD RUD als kenniscentrum												
Positionering en zichtbaarheid												

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Eigenaarschap bij de organisatie

	2022				2023				2024			
Thema's	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Groeien naar partnerschap												
Politieke sensitiviteit												
Communicatie												
Relatiemanagement												
Interne ontschotting			◆									
Aantrekkelijk werkgeverschap												

	Voorbereidingsfase
	Start
	Implementatie
	Geïmplementeerd en vraagt blijvende aandacht
◆	Evaluatie

Eind 2022 is de stand van zaken als volgt.

A. De discussie in het bestuur over de koers van de RUD Zuid-Limburg is in het laatste kwartaal van 2022 gestart. Deze wordt in 2023 verder gevoerd. Aan de discussie is een verdere uitwerking van het thema "RUD Zuid-Limburg als kenniscentrum" gekoppeld, nu deze twee thema's zijn gerelateerd. Voor de uitwerking van het laatst genoemde thema is in juli 2022 al een document ter kennisname aan het Algemeen Bestuur gebracht.
B. De verkennende pilot verdergaande samenwerking wordt niet uitgewerkt, omdat er niet voldoende interesse was voor het opzetten en uitwerken van zo'n pilot.
C. Het programma 'Groeien naar partnerschap' uit 2021, is geheel in implementatie gebracht. Acties uit het vastgestelde communicatieplan als onderdeel hiervan, worden/zijn opgepakt, aan relatiemanagement wordt invulling gegeven en ook in 2022 is opnieuw training op het gebied van politiek/bestuurlijke sensitiviteit gegeven, naast een organisatiebrede training samenwerken. Inhoudelijke, actuele onderwerpen die in de vergaderingen van het algemeen bestuur in 2022 zijn gepresenteerd, om hem te betrekken bij de verschillende aspecten van ons werk, zijn geweest: Actualiteiten energiemaatregelen bij bedrijven, Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel en Doorontwikkeling naar een toekomstbestendige RUD Zuid-Limburg.
D. Er stappen zijn gezet tot meer positionering/zichtbaarheid van de dienst: dit heeft zowel betrekking op onze communicatie-uitingen (vernieuwde website, nieuwsbrief, bedrijfsfilm, RUD on Tour-campagne) als in relatie tot Aantrekkelijk werkgeverschap.
E. Uit de gehouden evaluatie van het uitvoeringsplan Interne ontschotting is gebleken dat ontschotting niet wordt bevorderd door nieuwe structuren, maar dat het meer in de samenwerkingscultuur tussen afdelingen in het algemeen moet worden gezocht. Op individueel niveau zijn er goede en aansprekende voorbeelden van samenwerking over afdelingsgrenzen (schotten) heen. Sleutelwoorden hierbij zijn; 'elkaar kennen', 'vertrouwen in deskundigheid', 'open minded' en 'investeren in elkaar en de relatie'.
F. In november 2022 is het plan Aantrekkelijk Werkgeverschap vastgesteld. De uitwerking van de aanbevelingen voor een interne en externe arbeidsmarktcommunicatie staan gefaseerd in de planning.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Tweemaal per jaar rapporteren wij aan het algemeen bestuur over de opvolging van de acties uit onder andere de Toekomstagenda, via voortgangsnotities onder de naam "De doorontwikkeling". Deze voortgangsnotities worden eveneens ter kennis gebracht van onze deelnemers, de colleges van burgemeester en wethouders en het college van gedeputeerde staten van Limburg.

2.2.2. Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel

Op 4 maart 2021 presenteerde de commissie Van Aartsen haar rapport "Om de leefomgeving, Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur". In opdracht van de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat heeft deze commissie de werking van het VTH-stelsel geanalyseerd en heeft de conclusie getrokken dat er verbetering nodig was. De commissie heeft daarvoor 10 aanbevelingen gedaan, zijnde:

1. De ondergrens voor de omvang van de omgevingsdiensten verhogen;
2. Kwaliteit verbeteren en afstemmen op aard van inrichtingen;
3. Meer prioriteit, capaciteit en inzet voor strafrechtelijke handhaving en vervolging;
4. Hetzelfde basistakenpakket voor elke omgevingsdienst;
5. Landelijke normfinanciering in plaats van lokale outputfinanciering;
6. Verplichting tot informatie-uitwisseling en investeren in kennisontwikkeling en kennisdeling;
7. Eén uitvoerings- en handhavingsbeleid, en één uitvoeringsprogramma op basis van één risicoanalyse per regio;
8. Versterking van de positie van de directeur door verplicht mandaat en herzien van de benoemingsprocedure;
9. Inrichten van Rijkstoezicht op omgevingsdiensten;
10. Advisering en uitvoeringstoets door omgevingsdiensten over omgevingsplannen.

Om het VTH-stelsel te versterken en uitvoering te geven aan de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen is door de staatssecretaris het initiatief genomen om een Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH) op te stellen om de geconstateerde problemen op te lossen. Partners van dit programma zijn het IPO, de VNG en Omgevingsdienst NL.
Het is de ambitie van het kabinet om de leefomgeving schoner, veiliger en gezonder te maken. Een belangrijk onderdeel daarvan is het voorkomen van milieuschade in plaats van deze achteraf te herstellen. Dat vraagt om een onafhankelijker VTH-stelsel op het terrein van milieu.
In de opzet van het IBP VTH gekozen voor een thematische opzet, waarbij de aanbevelingen zijn gerubriceerd in zes pijlers. Deze zijn:

1. Robuuste omgevingsdiensten en financiering;
2. Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging;
3. Informatievoorziening VTH;
4. Kennisinfrastructuur en arbeidsmarkt;
5. Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving;
6. Monitoring kwaliteit milieutoezicht.

Om invulling te geven aan de opvolging van de acties die voortkomen uit de pijlers van het IBP VTH is er in september - oktober 2022 voor elke omgevingsdienst de mogelijkheid geweest om een specifieke uitkering aan te vragen bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Dit voor financiering van additionele capaciteit ten behoeve van de activiteiten die in de Regeling specifieke uitkering interbestuurlijk programma VTH exact zijn omschreven. Deze regeling vervalt met ingang van 31 december 2023. Ook onze dienst heeft een uitkering aangevraagd, welke in december is gehonoreerd.

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

2.2.3. Personeel

Hybride werken
Ten gevolge van Corona en de daarmee samenhangende maatregelen werd in 2020 en 2021 het advies van het Rijk opgevolgd en werkten de medewerkers van onze organisatie voornamelijk thuis. Zij zijn daarbij ook gefaciliteerd in een thuiswerkplek die Arbo-proof is. In deze periode hebben wij als organisatie ons beraden over het hybride werken en daarmee hoe het werken nà Corona en het 'het nieuwe normaal' vorm gegeven zou moeten worden.
Dit heeft geresulteerd in een vastgesteld Kader hybride werken, tijd en plaats onafhankelijk werken. De nieuwe wijze van werken is per 16 maart 2022 ingegaan en houdt in dat medewerkers die normaliter 5 dagen per week werken, binnen een bandbreedte van 2 – 3 dagen op kantoor of vanuit thuis werken. Parttime medewerkers werken minimaal 2 dagen per week op kantoor en gedurende de resterende dagen vanuit thuis. De verdeling van werkdagen op kantoor en vanuit thuis is in teams c.q. op afdelingsniveau afgestemd om fysieke contacten, overlegvormen en betrokkenheid bij afdeling en organisatie te kunnen waarborgen.
De mogelijkheid van het hybride werken komt tegemoet aan onze wens om als milieudienst een bijdrage te leveren aan het realiseren van de klimaatdoelstellingen door o.a. het terugdringen van het aantal 'niet duurzame' autokilometers als gevolg van woon-werkverkeer
Dit past ook in de voorgenomen wetgeving per 1 januari 2024 (de normerende regeling werkgebonden personenmobiliteit) waarin zal worden bepaald dat werkgevers met meer dan 100 medewerkers de CO_2-uitstoot die werknemers veroorzaken bij reizen voor en naar het werk moeten gaan bijhouden en meten.

Mobiliteitsbeleid
Vorenstaande benoemde wens van de organisatie om een bijdrage te leveren aan het behalen van de klimaatdoelstellingen heeft ook geleid tot het opstellen van een nieuw mobiliteitsbeleid in 2022. Daartoe werd een werkgroep ingesteld die in dit kader een aantal thema's heeft ingebracht. Uiteindelijk heeft dit, in overleg met de medezeggenschap, geleid tot het opstellen van een Tijdelijke regeling vergoeding kosten woon-werkverkeer (ingangsdatum 1 januari 2023) waarbij een reiskostenvergoeding wordt verstrekt indien het woon-werkverkeer wordt overbrugd per fiets, openbaar vervoer of met een 100% aangedreven elektrisch voertuig. Het voorstel om de regeling voor een periode van twee jaar van kracht te laten zijn is om reden dat daarmee inzicht wordt verkregen in de effecten van dit beleid op het feitelijke reisgedrag van de medewerkers inzake woon-werkverkeer. Daarnaast is eveneens om het woon-werkverkeer per fiets te stimuleren een Regeling leasefietsen vastgesteld. Het betreft een budgettair neutrale regeling waarbij medewerkers een korting op het leasebedrag krijgen afhankelijk van de afstand woon-werk en het aantal dagen per week dat de werknemer de fiets gemiddeld gebruikt voor woon-werkverkeer.

Medewerkers onderzoek
Medio 2022 heeft een medewerkers onderzoek plaatsgevonden. Aanleiding voor dit onderzoek was de aanbeveling in het vastgestelde Strategisch personeelsplan 2021 – 2025 (SPP) om een dergelijk onderzoek te doen. Een medewerkers onderzoek werd als passend instrument benoemd in relatie tot aantrekkelijk werkgeverschap, waarbij het gaat om een organisatie als aantrekkelijke werkgever met een belangrijke opdracht. Items die bij de instroom van nieuw personeel van belang worden geacht en die in het onderzoek aan de orde zijn gekomen zijn: goede arbeidsvoorwaarden, ontwikkelmogelijkheden, aangename bedrijfscultuur en goede werksfeer.

Ten aanzien van de doorstroom (het behouden van gekwalificeerde medewerkers voor de organisatie) zijn in het SPP onderwerpen benoemd die van belang worden geacht om deze te betrekken bij een medewerkers onderzoek.

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Het gaat om de onderwerpen betrokkenheid (verbondenheid met de organisatie), motivatie, toekomstperspectief, werksfeer, arbeidsinhoud, doorgroei-/loopbaanmogelijkheden en arbeidsvoorwaarden.
Het resultaat van het onderzoek positief te noemen; geënquêteerden zijn positief over het werken bij de organisatie. Om het aantal ambassadeurs in positieve zin te laten toenemen blijkt een top 3 van aandachtspunten:
1. Besluitvorming vanuit de top / communicatie;
2. Salaris;
3. Doorgroeimogelijkheden.
De genoemde aandachtspunten worden nader uitgewerkt in samenwerking met de medezeggenschap en het projectteam SPP.

Aantrekkelijk werkgeverschap
Het thema "RUD-ZL als aantrekkelijke werkgever" is één van de thema's dat benoemd is in de Toekomstagenda 2021 – 2025. Dit thema is van groot belang vanwege het feit dat de arbeidsmarkt in het algemeen krap te noemen is maar zeker ook in de branche van onze organisatie. In 2022 is een Plan aantrekkelijk werkgeverschap voor de RUD-ZL opgesteld. Dit plan heeft betrekking op de identiteit, het behouden en aantrekken van medewerkers voor de RUD-ZL. Uitwerking van de acties van het plan is voorzien in 2023.
Zoals eerder aangegeven is de krapte op de arbeidsmarkt niet alleen voelbaar in heel Nederland maar ook in Zuid-Limburg en geldt dit zeker voor de gespecialiseerde werkzaamheden die voor onze deelnemers op het gebied van VTH worden uitgevoerd.
De dienst wil zich ontwikkelen tot een solide en deskundige organisatie. De organisatie wil vanuit een onafhankelijke positie groeien naar een rol waarin ze, naast uitvoerend vergunningverlener, toezichthouder en handhaver, óók partner wordt van de deelnemers en van organisaties waarmee wordt samengewerkt. Daarbij staat zij voor een kwantitatieve en kwalitatieve uitdaging om nieuwe medewerkers aan te trekken en huidige medewerkers te behouden.

Herijking functieboek RUD Zuid-Limburg
De in 2021 opgestarte herijking van het functieboek is in 2022 afgerond. De conclusie is dat het functieboek aan de maat is, ook in relatie tot de komende Omgevingswet. Op individueel niveau heeft bij sommigen het herijkingstraject geleid tot een indeling in een andere functie.

Evaluatie competentiemanagement
Een aantal jaren geleden zijn we gestart met competentiemanagement. Voor de toepassing gebruiken we de competentieprofielen die gekoppeld zijn aan een normfunctie die een medewerker vervult uit de databank van HR21. Het gaat hierbij om de functiespecifieke competenties. Naast de functie-specifieke competenties zijn 2 generieke competenties benoemd, namelijk flexibiliteit en samenwerken. Deze competenties zijn van toepassing op elke medewerker, ongeacht welke functie hij vervult.
Einde 2022 hebben we een evaluatie uitgevoerd naar het nut van dit instrument in de vorm van een enquête. Medewerkers zijn in het algemeen positief over het bespreken van competenties tijdens de gesprekken die gevoerd worden in het kader van de gesprekkencyclus. Competentiemanagement is ook een passend instrument bij het intern opleiden van nieuwe (jonge) medewerkers. De door de VNG recent ontwikkelde nieuwe VTH-competentieprofielen die gericht zijn op de rollen van casemanager, vergunningverlener, toezichthouder / handhaver, juridisch adviseur en specialistisch adviseur worden toegevoegd aan de zogeheten Kwaliteitscriteria Uitvoering & Handhaving (deel D). Bij de daadwerkelijke start van de Omgevingswet dienen we zeker te overwegen de huidige competentieprofielen te vervangen door de VTH-competentieprofielen.

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Overige HR-informatie
Het ziekteverzuimpercentage bij de RUD Zuid-Limburg was in 2022 5,09%. (gemeentelijke organisaties 2021 5,8%. Bron A+O fonds gemeenten; gegevens 2022 nog niet bekend).

Per 31 december 2022 had de RUD Zuid-Limburg 118 personen in dienst (108,31 fte.). Het aantal productieve normuren per fte. bedraagt 1350 uren per jaar. Naast de personeelsleden in dienst werkten er 21 inhuurkrachten per die datum met een omvang van 15,15 fte. voor de RUD Zuid-Limburg. Dit aantal is inclusief de inzet van trainees.

In het kader van het integriteitsbeleid dat gericht is op het bevorderen van goed ambtelijk handelen en dat o.a. aandacht besteedt aan het bevorderen van integriteitsbewustzijn en aan het voorkomen van misbruik van bevoegdheden, belangenverstrengeling en discriminatie zijn in 2022 geen meldingen (bij de vertrouwenspersoon en op grond van de Wet Huis voor klokkenluiders) ontvangen.

2.2.4. De Omgevingswet

Gedurende 2022 is met de implementatie van de Omgevingswet binnen onze organisatie op verschillende vlakken wederom vooruitgang geboekt. Ervan uitgaande dat de inwerkingtreding van deze wet aanstaande was, is bovendien het overgrote deel van de onderwerpen in de afrondende fase beland.

Een van de onderwerpen waar werk in is gestoken betreft onze ondersteuning aan de opdrachtgevers bij het ontwikkelen van hun omgevingsplannen en omgevingsvisies. Die ondersteuning is opgezet in de vorm van de rol van 'omgevingsadviseur'. Dit betreft een rol die onze medewerkers kunnen oppakken voor een aantal overeengekomen uren. Gedurende 2022 is dit alles uitgewerkt en afgestemd met de opdrachtgevers.

Een volgend onderwerp waar al een aantal jaren, en zo ook in 2022, aandacht aan is besteed betreft de omzetting van onze inrichtingen naar milieubelastende activiteiten. Gezien de enorme omvang van dit deeltraject, de ermee gemoeide uren en de daaruit voortvloeiende kosten, heeft dit project vorm gekregen en wordt begin 2023 met de praktische uitvoer van de omzetting gestart.
De actualisatie van onze productcatalogus en de werkprogramma's staan gedeeltelijk in verband met een succesvolle omzetting van inrichtingen naar milieubelastende activiteiten. Eerder is kenbaar gemaakt dat hierbij rekening gehouden moet worden met een overgangsperiode. Gedurende 2022 zijn de meeste van de werkzaamheden ten behoeve van het Omgevingswetproof maken van de productcatalogus en werkprogramma's afgerond.

In aanloop naar dit jaar is op landelijk niveau bekend gemaakt dat de hoeveelheid werk van uitvoerings- en omgevingsdiensten vermoedelijk groeit als gevolg van de komst van de Omgevingswet. Dit onder andere vanwege de verkorte proceduretijd, meer aandacht voor vooroverleg en interbestuurlijke afstemming, en het vergunningvrij worden van veel activiteiten waardoor het aantal af te wikkelen meldingen en de werklast bij toezicht & handhaving naar alle waarschijnlijkheid groeit. Een actie die we hierop hebben genomen, ter bevordering van de uniformiteit en efficiëntie, is het 'voorstel instellen behandeldienst' in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Met het doorvoeren van deze instelling worden aanvragen en meldingen die wij namens de opdrachtgevers afhandelen rechtstreeks naar ons doorgestuurd. Het overgrote deel van onze gemeenten heeft toegezegd de instelling door te voeren.

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

In dit jaar is tevens het 'voorstel milieuleges' tot stand gekomen. Hier zijn de berekeningen in verwerkt die de opdrachtgevers in staat stellen om vanaf inwerkingtreding van de wet leges te gaan heffen voor de milieuvergunningaanvragen de wij in behandeling nemen. Dit voorstel is goed ontvangen en men heeft veelal aangegeven de leges op te nemen in de lokale verordeningen.

Ten slotte is uiteraard werk gestoken in het testen van het zaaksysteem en die koppeling met het DSO. Via deze koppeling kunnen wij na inwerkingtreding van de wet namens de opdrachtgevers aanvragen en meldingen ontvangen. Als organisatie hebben we intern met aanvragen geoefend en tevens deelgenomen aan verschillende regionale sessies.

Met de gemaakte voortgang bij de hierboven beschreven onderwerpen, en het afronden van een aantal van hen, komen we telkens dichterbij een succesvolle implementatie van de Omgevingswet.

2.2.5. Wet open overheid

Op 1 mei 2022 is als opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur, de Wet open overheid in werking (Woo) getreden. De Woo streeft naar een transparante en actief openbare overheid. Hiermee kan het belang van openbaarheid van alle publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter worden verstrekt. Openheid en transparantie zijn essentieel voor het vertrouwen tussen de samenleving en de overheid. De Woo bevordert dit door de openbaarheid en duurzame toegankelijkheid van publieke informatie bij bestuursorganen te verbeteren. In de Woo is geregeld welke informatie de overheid openbaar moet maken en om welke redenen informatie niet openbaar kan worden.
De verplichtingen die volgen uit deze wet zijn:

- Bestuursorganen moeten een of meer contactperso(o)n(en) aanwijzen bij wie iedereen terecht kan met vragen over de beschikbaarheid van overheidsinformatie. Aan deze verplichting is voldaan.
- De termijn voor het afhandelen van een Woo-verzoek wordt maximaal 4 weken, met een mogelijke verlenging van 2 weken.
- Ook documenten met persoonlijke beleidsopvattingen van ambtenaren moeten in geanonimiseerde vorm worden betrokken.
- Een Woo-verzoek moet elektronisch kunnen worden ingediend. Aan deze verplichting is voldaan.
- Bestuursorganen moeten maatregelen treffen om de duurzame toegankelijkheid van digitale documenten te borgen als randvoorwaarde om uitvoering te geven aan openbaarheid. Aan deze verplichting moeten wij nog verder invulling geven, na al gezette eerste stappen.
- Er geldt een inspanningsverplichting om informatie over beleid actief openbaar te maken (art. 3.1 Woo, oude art. 8 Wob).

Het grote verschil tussen de Woo en de Wob betreft de actieve openbaarmaking van documenten behorende tot 11 informatiecategorieën via een door de minister van BZK in stand gehouden digitale infrastructuur. Aanvankelijk zou hiervoor het Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) worden gebruikt. Naar aanleiding van advies van het Adviescollege ICT-toetsing heeft de minister van BZK voor een andere oplossingsrichting gekozen en wordt nu gewerkt aan de realisatie van een verwijsindex en een zoekfunctie om openbaar te maken informatiecategorieën te ontsluiten.

In 2022 hebben wij geen Woo-verzoek over documenten van de bestuursorganen van de organisatie ontvangen.

Oconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

2.2.6. Wet gemeenschappelijke regelingen

Op 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd. De Wgr is aangepast om de politieke verantwoording over samenwerkingsverbanden zoals deze in de Wgr zijn opgenomen, te verbeteren. Onze organisatie is een gemeenschappelijke regeling op grond van deze wet, van colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten in Zuid-Limburg en het college van gedeputeerde staten van Limburg.
Een aantal aanpassingen van c.q. aanvullingen op bestaande instrumenten zijn geïntroduceerd die de volksvertegenwoordiging kan gebruiken om de eigen controlerende en kaderstellende rol bij gemeenschappelijke regelingen beter in te vullen om de democratische legitimatie van de besluitvorming binnen een gemeenschappelijke regeling te vergroten. Daarbij gaat het om diverse maatregelen ter versterking van de toerusting en ondersteuning van raads-/statenleden op het gebied van regionale samenwerking. En door meer ruimte te geven voor keuzes over de werking van een gemeenschappelijke regeling, bijvoorbeeld het gebruik van zienswijzen door gemeenteraden en provinciale staten.
Een aantal wijzigingen treedt per 1 juli 2022 in werking. Dit zijn de wijzigingen waarbij rechten aan volksvertegenwoordigers worden gegeven. Voor andere wijzigingen is er twee jaar de tijd om deze te implementeren in de tekst van de gemeenschappelijke regeling RUD Zuid-Limburg.
Omdat alle gemeenschappelijke regelingen hun teksten aan de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen moeten aanpassen is er een gezamenlijk initiatief gekomen van bijna 20 regelingen in Limburg, om het wijzigingstraject richting gemeenteraden (en provinciale staten in het geval van onze organisatie) samen procedureel en waar mogelijk c.q. nodig ook inhoudelijk uniform vorm te geven. Hierover is door de externe juridische begeleiders in november 2022 met een vertegenwoordiging van de griffiers in Limburg gesproken. Een eerste voorlichtingsbijeenkomst voor de volksvertegenwoordigers en de colleges in Zuid-Limburg is op 1 februari jl. geweest. Een tweede informatiesessie is in mei 2023 gepland. In juni is de start van het formele wijzigingsproces gepland. Voor bijzonderheden (los van de technische aanpassingen als gevolg van de gewijzigde Wgr) m.b.t. onze eigen gemeenschappelijke regeling is er een werkgroep met contactambtenaren half februari 2023 gestart.

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

2.3. Kerncijfers uitvoering VTH-taken 2022

De RUD Zuid-Limburg heeft voor ca 3.000 inrichtingen, waarvan ruim 1.300 basistaak-inrichtingen in 2022 op hoofdlijnen de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- 680 vergunningaanvragen, excl. vooroverleg (begroot in 2022: 600 aanvragen incl. vooroverleg);
- 4.000 meldingen Activiteitenbesluit milieubeheer, bodemmeldingen en overige (begroot in 2022: 1.500 meldingen);
- 1.700 klachten en incidentmeldingen (begroot in 2022: 1.550 klachten en incidentmeldingen);
- 2.050 milieucontroles, bouw- en bodemtoezicht e.a. (begroot in 2022: 2.100 controles);
- 230 bezwaar- en beroepsprocedures, zienswijzen, bestuursrechtelijke handhavingszaken e.d. (begroot in 2022: 150 zaken).

2.4. Vergunningen

Vergunning- en adviesaanvragen zijn zoveel als mogelijk binnen de daarvoor gelden termijnen behandeld en beoordeeld op juistheid en volledigheid. In onderstaand overzicht worden de scores van de prestatie-indicatoren over het jaar 2022 gepresenteerd. Tevens is een toelichting opgenomen, zodat duidelijk is hoe de percentages tot stand zijn gekomen.

Speerpunt	Prestatie-indicator	Score / resultaat 2022
1: Tijdigheid beschikkingen	95% van de vergunningen, voorbereid met de reguliere of uitgebreide procedure, dient binnen de wettelijke behandeld te zijn tenzij door de aanvrager wordt ingestemd met termijnoverschrijding.	100% van de vergunningen voorbereid met de reguliere of uitgebreide procedure zijn behandeld binnen de geldende termijn of hebben instemming vanwege termijnoverschrijding.
2: Tijdige advisering over de te nemen beslissing op een aanvraag	95% van de adviezen over de te nemen beslissing op een aanvraag dient binnen de afgesproken termijn gegeven te zijn tenzij wordt ingestemd met termijnverlenging	96% van de adviezen zijn binnen de afgesproken termijn verstrekt of hebben instemming van de aanvrager.
3. Kwaliteit	Vergunningen c.q. adviezen over de te nemen beslissing op een aanvraag voldoen aan de meest actuele wet- en regelgeving (normen, BREF's, richtlijnen etc.) en het beleid van de opdrachtgever.	72% van de vergunningprocedures hebben de Rechterlijke toets c.q. uitspraak Raad van State doorstaan.
	Van de bezwaarschriften mag maximaal 15% gegrond worden verklaard.	Van de bezwaarschriften is 0% gegrond verklaard.
4: Actualiteit	Vergunningen worden binnen de daarvoor geldende termijnen aangepast aan BBT-conclusies/BREF's.	86% van de Brzo – RIE4 vergunningen is actueel en voldoen daarmee aan de BBT-conclusies / BREF's.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Ad 1. Tijdige beschikkingen (reguliere of uitgebreide vergunningenprocedures)
In 2022 zijn 480 beschikkingen op aanvraag (inclusief taakstellende voorschriften, diverse soorten ontheffingen en vuurwerkvergunningen) volgens de daarvoor geldende procedure afgerond. De beschikkingen zijn binnen de wettelijke c.q. afgesproken termijn behandeld of is instemming bereikt met de aanvrager over een termijnoverschrijding.

Ad 2. Tijdige adviezen
In 2022 zijn 113 adviesaanvragen afgerond. Vier advieszaken zijn vanwege de complexiteit buiten de afgesproken termijn vastgesteld. De 'score' komt daarmee op 96% en daarmee wordt voldaan aan de in de begroting 2022 opgenomen prestatie-indicator 'tijdige advisering'.

Ad 3. Kwaliteit
In 2022 zijn in totaal 24 beroep- en 14 bezwaarprocedures in behandeling genomen. Hiervan zijn 16 procedures afgerond. Twee beroepszaken zijn ongegrond ('Financiële Zekerheid' als voorschrift en ontbrekende MER-procedure) en een beroepszaak is gedeeltelijk ongegrond (op het gebied van enkele voorschriften) verklaard. Daarmee komt score voor wat betreft de beroepszaken uit op 72%. De bezwaarschriften zijn allen ongegrond verklaard of tijdens de behadeling ingetrokken. De score van bezwaarschriften komt daarmee uit op 0% gegrond verklaard.

Ad 4. Actualiteit
Alle door ons afgeronde vergunningprocedures worden getoetst aan de meest actuele wet- en regelgeving, beleid van de opdrachtgever en voldoen daarmee aan de geldende richtlijnen.

Daarnaast worden de Brzo- en RIE-4-vergunningen projectmatig geactualiseerd. Voor 2022 stond op het programma van 20 inrichtingen de vergunning te actualiseren via een revisievergunning of ambtshalve wijziging. Dat streven is helaas niet gelukt, want de laatste vier maanden van afgelopen jaar zijn er geen procedures meer afgerond. De score is daardoor sinds de najaarsrapportage 2022 gelijk gebleven. Het actualiteitspercentage is 86%, is daarmee gelijk aan vorig jaar en blijven we landelijk gezien hoog scoren.
Redenen voor het niet volgens plan kunnen afronden van procedures zijn veelal buiten onze invloedsfeer gelegen en betreffen onder andere PFAS problematiek, Gascrisis (door oorlog in Oekraïne), Woo- en actualisatieverzoeken vanwege ammoniak en gedeeltelijk sluiten van naftakraker 3 door Sabic met gevolgen voor lopende zaken. Verder heeft het (gedeeltelijk) uitvallen van ervaren vergunningverleners vanwege ziekte een zware wissel getrokken op de beschikbare capaciteit.

2.4.1.1 AADV: Altijd Actuele Digitale Vergunning

Door de Brzo-omgevingsdiensten (Brzo-OD's), waaronder onze dienst, is in 2022 een onderzoek uitgevoerd naar de kwantitatieve en kwalitatieve gevolgen van doorvoeren van het programma AADV bij de Brzo-OD's en opdrachtgevers. Het onderzoek moet de basis geven voor verdere besluitvorming over het al dan niet participeren in het programma en zo ja in welke mate, wanneer en in welk tempo enz. de Brzo-OD's en hun opdrachtgevers de ambitie van het programma AADV omarmen en de resultaten willen toepassen. Daarnaast is onderzocht op welke onderdelen de omgevingsdiensten gezamenlijk willen opereren en welke aspecten voor uniformering in aanmerking komen.

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Al snel werd duidelijk dat voor het deel van het programma AADV dat betrekking heeft op "het anders inzetten van het instrument vergunningen", vanwege het ontbreken van concrete resultaten, onderzoek naar de gevolgen *niet* mogelijk was. Om die redenen zijn de volgende deelgebieden van het AADV programma niet onderzocht:

- Spoor 3: Een robuuste vergunning die meer flexibiliteit biedt aan bedrijven;
- Spoor 4: Meer nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van het bedrijf in de focus op de aanvraag;
- Spoor 5: Het bedrijf stelt een voorgestelde vergunning op, de overheid toetst en verleent toestemming.

Het onderzoek heeft zich daarom alleen gericht op gevolgen van het digitale ontsluiten en consolidatie van voorschriften (de sporen 1 en 2) in het door het programma AADV ontwikkelde systeem Digi-V. Daarbij bleken er diverse factoren te zijn die van invloed waren op het verloop van het onderzoek, het resultaat en het vervolg. Deze factoren zijn:

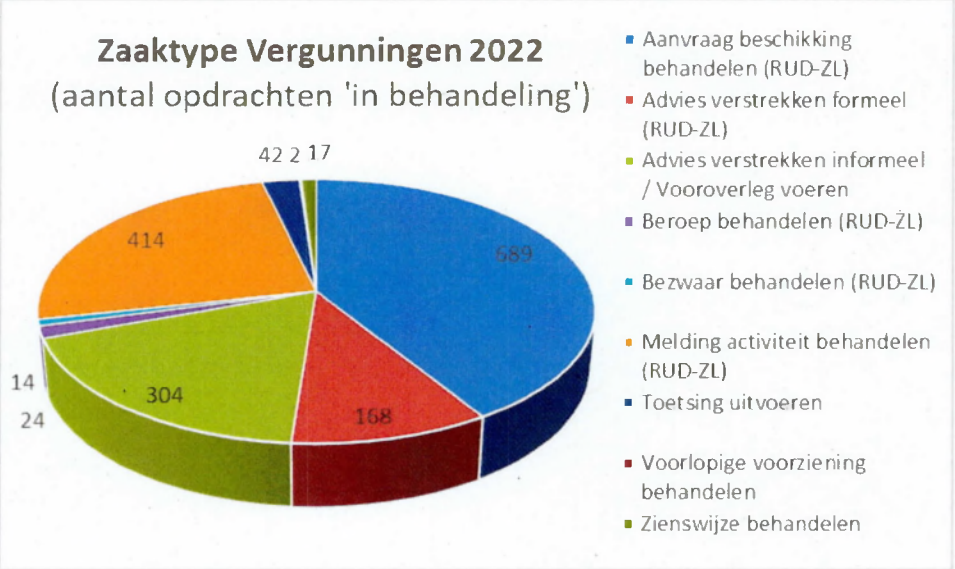
- Het ontwikkelstadium van Digi-V. Digi-V is nog geen proven-technology en diverse belangrijke functionaliteiten ontbreken voordat tot implementatie kan worden overgegaan.
- De onduidelijkheid voor wat betreft governance, beheer, onderhoud en doorontwikkeling van Digi-V. De door het programma AADV opgestelde en juridisch getoetste versie van een document dat hierover gaat was tijdens de looptijd van het project nog niet beschikbaar.
- De hoge werkdruk bij de OD's. Dit beperkte zowel de diepgang van het onderzoek als de ambitie van de OD's voor wat betreft de praktische invulling van het vervolg.

Zoals hiervoor genoemd ontbraken in Digi-V nog diverse belangrijke functionaliteiten. Om te komen tot een landelijke consensus over de minimale eisen waaraan Digi-V moet voldoen en duidelijke specificaties van deze eisen wordt geadviseerd in 2023 een gezamenlijk project uit te voeren met de zes Brzo-omgevingsdiensten en het programma AADV.

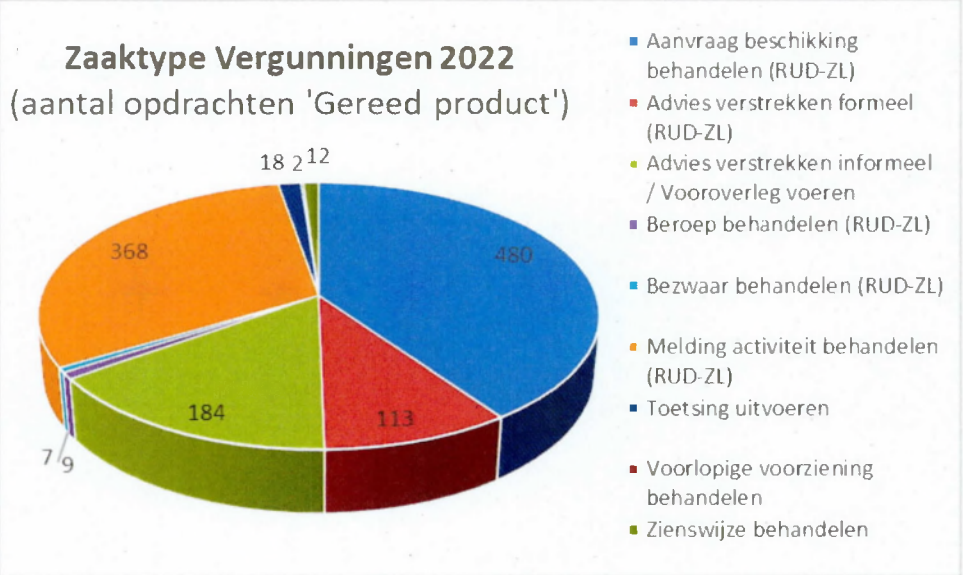
Oconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

2.4.1.2 Realisatie aantallen producten Vergunningen

De volgende vergunning zaken waren in 2022 in behandeling of in behandeling genomen:

De volgende vergunningen opdrachten zijn in 2022 afgerond:

In vergelijking met het voorgaande jaar zijn de opvallendste zaken voor wat betreft de afgeronde zaken de volgende:

- Het zaaktype 'meldingen Activiteiten behandelen' omvat o.a. de producten 'Afhandelen melding Activiteitenbesluit (AB)' en 'Vuurwerkbesluit (melding)'.
  In vergelijking met het voorgaande jaar zijn het aantal meldingen AB afgenomen, van 300 meldingen in 2021, naar 263 meldingen in 2022. Met betrekking tot de vuurwerkmeldingen zien een stijging van 15 in 2021, naar 58 in het jaar 2022. Wij verklaren dit doordat de coronabeperkingen in maart 2022 zijn opgeheven.
- Het zaaktype 'Aanvraag beschikking behandelen' bestaat voornamelijk uit de producten omgevingsvergunningen, ontheffingen, taakstellende voorschriften en vuurwerkvergunningen.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

In vergelijking met het voorgaande jaar is het aantal omgevingsvergunningen toegenomen van 240 vergunningen in 2021, naar 262 vergunningen in 2022. De aantallen diverse ontheffingen afgenomen van 55 ontheffingen in 2021, naar 49 ontheffingen in 2022. De behandeling van de taakstellende voorschriften zijn afgenomen van 127 in 2021, naar 107 in 2022. Tot slot het aantal vuurwerkvergunningen (ontbrandingstoestemmingen). Deze zijn toegenomen van 15 in 2021, naar 27 vergunningen in 2022. Voor dit laatste geldt ook dat als gevolg van het vervallen van de coronamaatregelen veel evenementen weer doorgang konden hebben.

- Het aantal lopende bezwaar- en beroepzaken is in 2022 iets toegenomen van 34 zaken in 2021, naar 38 zaken in 2022. Deze zaken hebben, evenals vorig jaar, met name betrekking op het terrein van mest- en afvalverwerking.

2.5. Toezicht en Handhaving

Algemeen

De overgang naar een nieuwe VTH-applicatie Squit 20/20 heeft de generatie van realisatiecijfers moeilijk gemaakt. Hierdoor kan een deel van de toezicht informatie niet worden gerapporteerd. De verwachting is dat komend rapportagejaar hiervoor een oplossing komt.

2.5.1.1 Prestatie-indicatoren Toezicht en Handhaving

Onderstaande indicatoren zijn voor Toezicht en Handhaving opgenomen in de begroting 2022.

Speerpunt	Prestatie-indicator	Gerealiseerd
1. Kwaliteit	Toezichtrapporten voldoen aan de meest actuele wet- en regelgeving en het beleid van de opdrachtgever. 95% van de handhavingsbesluiten worden genomen binnen de daarvoor afgesproken termijn.	Doelstelling gehaald
2. Tijdigheid	Uitvoering werkprogramma opdrachtgever zoals onderling afgesproken 100%	92% van bijgestelde planning gerealiseerd
3. Uniformiteit	Hanteren van vastgesteld handhavingsbeleid opdrachtgever	Is gerealiseerd

Ad 2.

In het rapportagejaar hebben we te maken gehad met een overspannen markt voor VTH-professionals, langer openstaande vacatures alsmede twee langdurig zieke medewerkers.
Om de (milieu)risico's zoveel als mogelijk te beperken hebben wij risico-gestuurd gewerkt en een prioritering aangebracht in de planning van het reguliere milieutoezicht. Gemiddeld genomen is circa 25% van het in regulier geplande toezicht naar beneden toe bijgesteld. De prioritering van het toezicht is afgestemd met de desbetreffende opdrachtgevers/bevoegde gezagen.

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

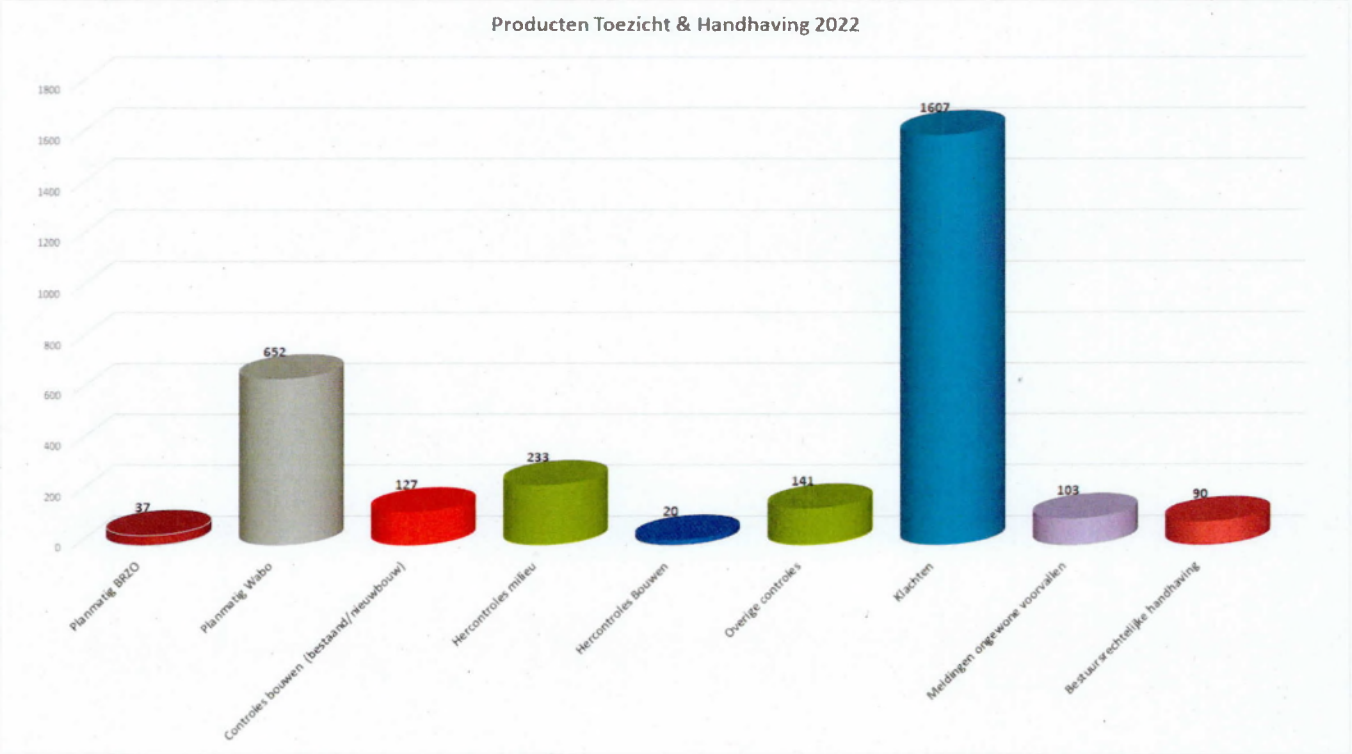
De periodieke Wabo-controles zijn grotendeels conform de bijgestelde planning gerealiseerd. Van een aantal van deze controles is nog niet een volledige rapportage beschikbaar.

In het rapportagejaar is veel extra toezicht- en handhavingscapaciteit ingezet bij een aantal bedrijven waarover veel klachten zijn ontvangen dan wel bestuursrechtelijke handhavingsprocedures zijn ingezet. Het betreft onder andere onderstaande bedrijven:

- AsfaltNu te Stein: *Bestuursrechtelijk handhavingstraject (o.a. last onder dwangsom)*;
- Maastricht-Aachen Airport te Beek: *Klachtenafhandeling (circa 150) en behandeling van een groot aantal handhavingsverzoeken*;
- Wormdal Vastgoed B.V. te Kerkrade: *Afhandeling klachten, beantwoording van raads- en statenvragen, ad-hoccontrole en hercontroles;*
- Rubber Resources B.V. te Maastricht: *Afhandeling van geurklachten (circa 50).*
- Cedo Recycling te Sittard-Geleen: *Geurklachten (circa 360 stuks), afhandeling handhavingsverzoek en bezwarenprocedure, alsmede een groot aantal extra controles*;
- Willems America B.V. te Horst aan de Maas: *Bestuursrechtelijke handhaving en bezwarenprocedures en de hiermee gepaard gaande extra controles*;
- E-max Billets te Kerkrade: *Beoordeling geurklachten, afhandeling handhavingsverzoek en beroepsprocedure.*
- Van de Weijer B.V. te Peel en Maas: *Afhandeling van geurklachten (circa 230 stuks).*
- Walkro Blitterswijck B.V te Venray: *Afhandeling handhavingsverzoek, bestuursrechtelijke handhaving alsmede de afhandeling van binnengekomen klachten (circa 140).*

2.5.1.2 Realisatie aantallen

Voor wat betreft Toezicht en Handhaving zijn in 2022 de volgende producten gereed c.q. in behandeling genomen:

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Planmatig toezicht (milieu en Brzo)

Voor het planmatig toezicht (milieu en Brzo) zijn er in het verslagjaar 689 controles uitgevoerd, onder te verdelen in:

- 37 planmatige Brzo-inspecties (100% uitgevoerd);
- 652 overige planmatige Wabo-inspecties bij inrichtingen (RIE-4, RIE-overig, Type C, Type B, basis- en niet-basistaakinrichtingen).

Zoals gemeld is de planning van het reguliere milieutoezicht bijgesteld. De bijgestelde planning is grotendeels (92%) gerealiseerd.

Milieu hercontroles

De regulier (planmatig) uitgevoerde (milieu)controles resulteerden in circa 233 hercontroles. Dit komt neer op circa 30% van het totaal aantal regulier geplande controles.

Overige milieucontroles (ad-hoccontroles)

Naast regulier geplande controles zijn ook controles uitgevoerd die niet vooraf zijn in te plannen. In 2022 zijn in totaal 141 ad-hoccontroles uitgevoerd. Het betreft hier controles naar aanleiding van klachten, meldingen ongewone voorvallen, controles n.a.v. bestuursrechtelijke handhavingsprocedures (dwangsomcontroles, controles n.a.v. handhavingsverzoek), controles naar aanleiding van vuurwerkevenementen en overige ad-hocsituaties.

Afhandeling klachten en meldingen ongewone voorvallen/incidentenonderzoeken

De Omgevingsdienst RUD Zuid-Limburg behandelt alle klachten en meldingen ongewone voorvallen van bedrijven die door het bevoegd gezag zijn ingebracht. De meldingen hiervan kunnen zowel administratief als fysiek worden afgehandeld door middel van controles ter plekke.
In het verslagjaar zijn circa 1.607 klachten ontvangen en geregistreerd. De klachten hebben betrekking op onderstaande milieuthema's

Circa 45% van deze klachten heeft betrekking op bedrijven waar een gemeente bevoegd gezag voor is.

Daarnaast zijn 103 incidentmeldingen (meldingen ongewone voorvallen) ontvangen. De aard van de incidentmeldingen is zeer divers. Circa 75 van de ontvangen incidentmeldingen hebben betrekking op provinciale inrichtingen.

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

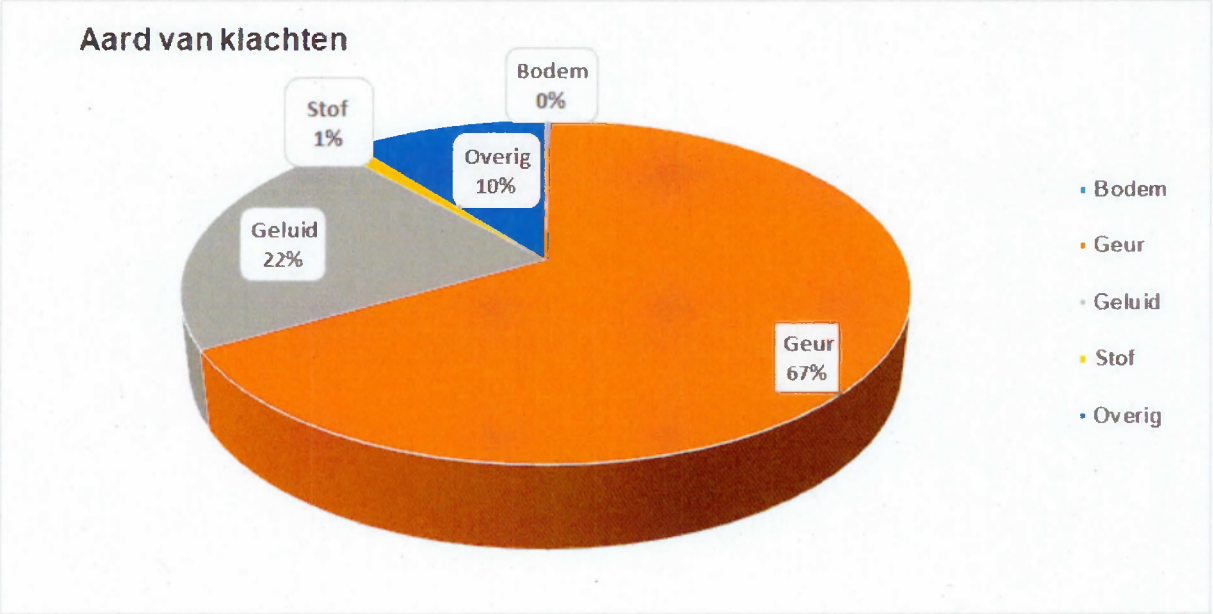
De meest voorkomende klachten over gemeentelijke bedrijven zijn hieronder weergegeven:

- Cedo Recycling (gemeente Sittard-Geleen; circa 360 klachten over geurhinder);
- Maastricht Aachen Airport (gemeente Beek; circa 150 klachten met name over geluid);
- Rubber Resources B.V. (gemeente Maastricht; circa 40 klachten over met name geurhinder);
- AsfaltNu (Asfaltcentrale gemeente Stein; circa 60 klachten over geur).

De meest voorkomende klachten over provinciale bedrijven zijn:

- De Heus Voeders B.V. (gemeente Maasbracht, circa 100 klachten over geurhinder);
- Jos Menten Metaalrecycling B.V. (gemeente Roermond, circa 70 klachten over geluidhinder);
- Walkro Blitterswijck B.V. (gemeente Venray, circa 140 klachten over geurhinder);
- Van de Weijer B.V. (gemeente Peel en Maas, circa 230 klachten over geurhinder);
- Ashorst B.V. (gemeente Horst aan de Maas, circa 40 klachten over geurhinder).

De verdeling van de aard van de klachten zijn in onderstaand overzicht grafisch weergegeven.

Doorlooptijd klachten

De doorlooptijd van de afhandeling van klachten is op basis van de huidige beschikbare systemen/ data nog niet volledig in kaart te brengen. In 2023 kunnen wij hopelijk wel deze doorlooptijden geautomatiseerd genereren. Op basis van een handmatige analyse kan op hoofdlijnen worden aangegeven dat de doorlooptijden van de klachten variëren van 0 dagen (directe behandeling) tot gemiddeld 5-10 dagen. De doorlooptijd van de afhandeling van klachten is sterk afhankelijk van de aard van de klachten (moet er bijvoorbeeld wel of niet een geluidmeting plaatsvinden). Hierdoor kan de doorlooptijd langer in beslag nemen.

Toezicht bestaande bouw/nieuwbouw

In 2022 zijn de volgende aantallen bouwtoezichtzaken behandeld:

- Controles brandveiligheid

In 2022 zijn 70 controles brandveiligheid en 22 hercontroles uitgevoerd.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

De prioriteit van discipline brandveiligheid ligt bij advisering nieuwbouw en het uitvoeren van her-controles. Mede om deze reden worden nieuwe controles administratief uitgevoerd, dit als try-out, om de planning te halen. Echter in de praktijk is gebleken dat voor een administratieve controle evenveel tijd benodigd is. Hier is helaas geen winst mee behaald.

- Controles constructieve veiligheid

Er zijn circa 57 toezichtmomenten uitgevoerd betreffende de constructieve veiligheid. Dit betreffen fysieke als ook administratieve toezichtmomenten.

Naast toezicht worden ook adviezen constructieve veiligheid verstrekt aan de vergunningverleners. Het verstrekken van advies vindt op twee momenten plaats namelijk, tijdens de vergunningenprocedure en na het verlenen van de omgevingsvergunning. Tijdens de vergunningenprocedure worden documenten getoetst aan wet- en regelgeving behorende bij de constructieve veiligheid. Na het verlenen van de omgevingsvergunning worden uitgestelde indieningsvereisten en revisies van reeds vergunde documenten eveneens getoetst aan wet- en regelgeving behorende bij de constructieve veiligheid als ook de omgevingsvergunning.

Bestuursrechtelijke handhaving

In 2022 zijn 21 verzoeken om handhaving ingediend. Deze verzoeken zijn binnen de geldende wettelijke termijnen afgehandeld dan wel zijn nog in behandeling.
Vanwege het niet beëindigen van de desbetreffende overtreding zijn door ons om en nabij 50 bestuursrechtelijke handhavingstrajecten gestart. Hieronder ook procedures tot het opleggen van een last onder dwangsom dan wel last onder bestuursdwang.
Daarnaast hebben wij 19 bezwaar- en beroepsprocedures (inclusief voorlopige voorzieningen) voor de opdrachtgevers behandeld. Deze procedures hebben grotendeels niet geleid tot een vernietiging van een eerder genomen handhavingsbesluit (last onder dwangsom of last onder bestuursdwang). In zijn algemeenheid merken wij op dat de doorlooptijden van juridische procedures lang zijn als gevolg van drukte bij gerechtelijke instanties.

Net zoals in de andere rapportageperioden zien we dat de inzet van de juridische capaciteit zich voornamelijk concentreert op een beperkt aantal dossiers/locaties. Meestal hebben deze dossiers een langere doorlooptijd (meerdere jaren). Dit legt een grote druk op de beschikbare juridische en toezichtscapaciteit. In het rapportagejaar hebben met name onderstaande dossiers/bedrijven extra juridische - en toezichtcapaciteitsinzet gevraagd:

- Gemeente Beek (o.a. dossier Maastricht Aachen Airport, Mrs. Robinson en Café dn dubbele Vonck; circa 400 uur);
- Gemeente Beekdaelen (o.a. dossier Frissen Veeteelt en Café 't Baekske; totaal circa 250 uur);
- Gemeente Maastricht (dossier Eric Sour Schoonmaakbedrijf ; circa 50 uur)
- Gemeente Sittard-Geleen (o.a. dossier Cedo Recycling; totaal circa 700 uur).
- Gemeente Stein (o.a. dossiers AsfaltNu (circa 600 uur), Café Dudes (circa 150 uur) en RL Trading Geleen (circa 200 uur).
- Provincie Limburg (o.a. dossiers Wormdal, Bontrup, Marsna Paper B.V. en Marsna Building B.V., E-max Billets, Meulenberg Recycling, Willems America, Walkro, Menten Hilkens B.V., Martens EKO, Rockwool; totaal circa 4.200 uur).

Beoogd resultaat van deze procedures is het bevorderen van normconform gedrag en het vergroten van bewustwording en verantwoordelijkheidsbesef van bedrijven. De bestede uren zijn verrekend in de desbetreffende werkprogramma's van de deelnemers.

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Overtredingen-naleefgedrag (milieu)

De VTH-applicatie Squit heeft een beperkte gebruikersvriendelijkheid als het gaat om de registratie en rapportage van geconstateerde overtredingen. Daarom hebben wij de in het rapportagejaar geconstateerde overtredingen gemonitord op basis van een combinatie van een geautomatiseerde en een handmatige exercitie. Op basis van de uitgevoerde analyses zijn er circa 400 overtredingen geconstateerd (2021: 504). Op basis van een zogenaamde expert-judgement hebben wij een top vijf samengesteld van de meest voorkomende overtredingen in het rapportagejaar. De overtredingen zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel: Top 5 overtredingen 2022

Hoofdthema	Subthema	Aantal overtredingen	Toelichting / omschrijving overtreding
1. Installaties	Adm. Verplichting	130	Registratie/administratie van bijvoorbeeld keurings- en onderhoudsgegevens (zoals logboeken)
	Keuringen		(Periodieke) keuringen van o.a. stook- en koelinstallaties
	Onderhoud		(Periodiek) onderhoud aan installaties
2. Externe Veiligheid	Admin. Verplichting	60	Registratie / administratie van bijvoorbeeld opgeslagen gevaarlijke stoffen
	Afstandseisen		Overtredingen op grond van afstanden ten opzichte van belendingen
	Keuringen		Keuringen van bijvoorbeeld gasflessen/gastanks e.d.
	Opslag gassen (flessen en tanks)		Overtredingen t.a.v. opslag van gasflessen en tanks
	Opslag gevaarlijke stoffen		Overtredingen t.a.v. opslag van gevaarlijke stoffen in emballage
	Onderhoud		Overtredingen t.a.v. onderhoud aan installaties t.b.v. externe veiligheid
3. Energie	Voorziening	50	Voorhanden hebben van besparingsmaatregelen
	Onderzoek		Periodiek onderzoek naar besparingsmaatregelen
4. Illegale situaties	*n.v.t.*	40	Situaties in afwijking van de vergunde/gemelde situatie
5. Bodem (grond- en hulpstoffen)	Adm. Verplichting	35	Registratie/administratie van gegevens; behouden van logboeken e.d.
	Financiële zekerheid		Het betreft hier een dekking van de aansprakelijkheid die voortvloeit uit verontreiniging van de bodem als gevolg van de opslag van vloeibare brandstof (of afgewerkte olie) in bijvoorbeeld een ondergrondse tank.
	Keuringen		Keuringen van bv. vloeistofdichte voorzieningen
	Verontreiniging		Bijvoorbeeld lekkage / morsen op of in de bodem
	Voorziening		Overtredingen m.b.t. bodem beschermende voorzieningen (lekbakken, vloeren etc.)

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

In de rapportageperiode is bij 652 bedrijven een periodieke milieucontrole (Wabo) uitgevoerd. Bij circa 538 van deze bedrijven (83% van de geïnspecteerde bedrijven) is sprake van een goed naleefgedrag (geen overtredingen geconstateerd).

Naar aanleiding van de uitgevoerde Brzo-controles is bij 22 van de 37 geïnspecteerde bedrijven sprake van een goed naleefgedrag (59%); dat wil zeggen dat bij deze bedrijven geen overtredingen zijn geconstateerd.

Overtredingen Brzo-bedrijven

Het Brzo-toezicht ziet erop toe of een bedrijf in voldoende mate zelf de verantwoordelijkheid neemt voor het borgen van de veiligheid van de eigen activiteiten. Naar aanleiding van de in 2022 uitgevoerde Brzo-inspecties (samen met de partners van de Veiligheidsregio en de Nederlandse Arbeidsinspectie zijn in totaal 37 overtredingen geconstateerd. Bij 36 van deze overtredingen is sprake van een lichte overtreding (categorie 3 van de landelijke Brzo-handhavingsstrategie), waarvoor een waarschuwingsbrief is verzonden. Bij één overtreding is sprake van een zogenaamde middelzware overtreding (categorie 2 van de landelijke Brzo-handhavingsstrategie) waarvoor een vooraankondiging voor een bestuursrechtelijke maatregelen (dwangsom / zienswijzebrief) is verzonden.

Overtredingen bouwen en brandveiligheid

Toezicht constructieve veiligheid

Bij het toezicht op constructieve veiligheid worden structureel dezelfde onderdelen gecontroleerd. Het betreft hier onder andere de wapening die in het beton zit, staalprofielen, die het uiteindelijke draagframe vormen. De belangrijkste opmerkingen die worden gemaakt hebben betrekking op de wapening (60%), bekisting en bekistingsmiddelen (25%).

Toezicht bestaande bouw/brandveiligheid

Naar aanleiding van de uitgevoerde controles zijn 43 overtredingen geconstateerd, waarvan er inmiddels 27 zijn beëindigd.

De top 3 overtredingen zijn:

1. brandmeldinstallatie niet conform voorschriften;
2. brandcompartimentering is niet conform voorschriften;
3. ontruimingsinstallatie niet conform voorschriften.

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Speerpunten en projecten Toezicht en Handhaving

Branchegericht toezicht Metaalbedrijven

In 2021 is een pilot gestart rond het toezicht van metaalbewerkende bedrijven in Zuid-Limburg. Deze pilot heeft in 2022 een vervolg gekregen. In totaliteit zijn in het rapportagejaar 37 metaalbedrijven geïnspecteerd. De verdeling van de gecontroleerde bedrijven per bevoegd gezag is in de volgende tabel aangegeven.

Verdeling aantal gecontroleerde bedrijven in de metaalbranche per bevoegd gezag in 2022

Verdeling bedrijven	
Bevoegd gezag	**Aantal gecontroleerde bedrijven**
Beek	6
Beekdaelen	6
Brunssum	3
Eijsden-Margraten	4
Heerlen	8
Kerkrade	1
Landgraaf	2
Maastricht	4
Sittard-Geleen	2
Vaals	1
Totaal aantal bedrijven	37

Deze bedrijven zijn gecontroleerd door een vaste groep toezichthouders. De controles zijn uitgevoerd op specifieke metaalactiviteiten, de opslag en afvoer van (gevaarlijke) stoffen en het thema energie. De resultaten van deze pilot worden in een separaat eindverslag 'Evaluatieverslag projectmatige controles metaalbewerking' – los van deze rapportage – beschikbaar gesteld voor de bevoegde gezagen waar de controles zijn uitgevoerd.

Deelname/ bijdrage aan landelijke Brzo-projecten

Onze organisatie heeft input geleverd aan diverse landelijke projecten, vallende onder Impuls Omgevingsveiligheid (IOV), Meer-Jaren-Agenda Brzo (MJA), BRZO+ en de Brzo-OD's (Omgevingsdiensten). De uitvoering van de projecten wordt gefinancierd door een bijdrage van het Ministerie van Infrastructuur & waterstaat via het IOV-programma en een bijdrage vanuit de twaalf provincies voor de realisatie van de provinciale ambities vanuit het uitvoeringsprogramma MJA Brzo. Hieronder worden de belangrijkste werkzaamheden weergegeven die in het rapportagejaar zijn uitgevoerd én een directe relatie hebben met Toezicht en Handhaving:

- *Project Landelijke Benadering Risico Bedrijven (LBR)*
  In januari van het rapportagejaar is een nieuwe inspectiemethodiek (LBR) en GIR 2.0 (landelijke applicatie voor Brzo-toezicht) geïmplementeerd. Vanaf de implementatiedatum zijn er diverse evaluatie en toetsingsmomenten geweest met betrekking tot de werking van de methodiek en de applicatie. Dit heeft geleid tot een update van de GIR 2.0 en betere werkwijze binnen LBR.

- *Project Melden ongewone voorvallen (TZ4)*
  Landelijk wordt alle data met betrekking tot ongewone voorvallen bij Brzo- en RIE-4 bedrijven geregistreerd en gemonitord. Deze data vormen de basis voor enerzijds een landelijke analyse van alle ongewone voorvallen bij de Brzo- en RIE-4 bedrijven en anderzijds eenduidige

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

interpretatie, registratie en afhandeling van ongewone voorvallen om te komen tot het beter leren van incidenten bij Brzo- en RIE-4-bedrijven. Conform een landelijk format worden door onze organisatie gegevens aangeleverd over ongewone voorvallen die mede input zijn voor de jaarlijkse analyse. In het vierde kwartaal heeft een intervisie plaatsgevonden om dit proces te optimaliseren.

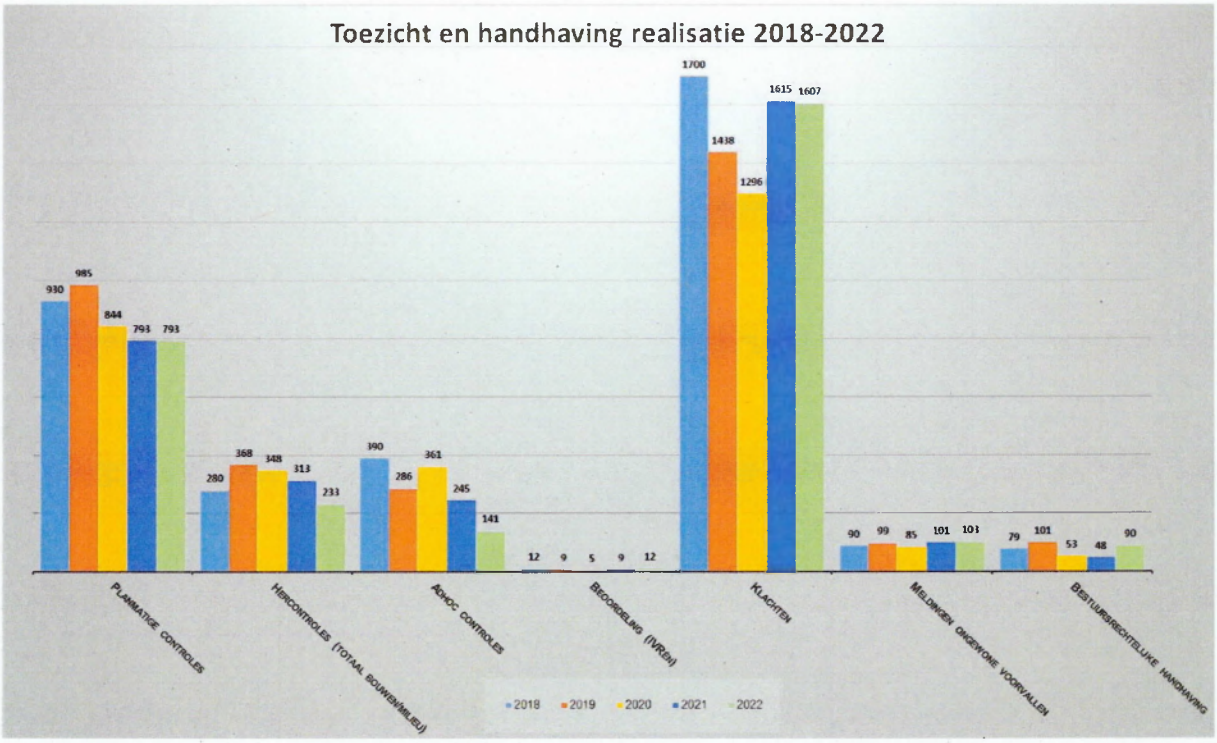
- *Samenwerking NEA (Nederlandse Emissie Autoriteit)(SW6)*
  In 2020 heeft op verzoek van NEA een oriënterend gesprek plaatsgevonden met de Brzo-OD's om te bekijken over welke mogelijke items met betrekking tot de luchtemissies tot samenwerking mogelijk zijn. Door onze dienst is een projectplan opgesteld om nader invulling te geven aan de samenwerking met de NEA. In 2022 zijn diverse deelinrichtingen op de site Chemelot samen met de NEA gecontroleerd, waarbij het thema "luchtemissies" extra aandacht heeft gekregen.

- *Project Bestuurlijke boete (BOW10)*
  Bij de invoering van de Omgevingswet krijgen de provincies de bestuurlijke boete als nieuw instrument voor overtredingen van de Brzo-regels. IPO heeft een boete-beleidskader opgesteld. Dit beleidskader moet worden ingebed in het provinciaal handhavingsbeleid. Er zal een handhavingsarrangement worden opgesteld (conform de landelijke Brzo-handhavingstrategie) in welke gevallen gekozen worden voor strafrecht en wanneer voor bestuursrecht.

2.5.1.3 Realisatie aantallen (trends)

Hieronder volgt een overzicht van de realisatiecijfers per (hoofd)product over de jaren 2018-2022.

Grafiek: Aantallen milieutoezicht 2018-2022

Bovenstaande aantallen zijn in onderstaande tabel nader uitgewerkt:

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Tabel: Gerealiseerde aantallen producten Toezicht & Handhaving 2022

	Gerealiseerde aantallen				
Toezicht en handhaving	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Planmatige controles	**930**	**985**	**844**	**793**	**689**
- Planmatige controles Brzo	40	39	35	34	37
- Planmatige controles Wm (Wabo/milieu)	800	876	744	733	652
Hercontroles (totaal bouwen/milieu)	**280**	**368**	**348**	**313**	**253**
Adhoc controles	**390**	**286**	**361**	**245**	**141**
Beoordeling (IVRén)	**12**	**9**	**5**	**9**	**12**
Klachten	**1700**	**1438**	**1296**	**1615**	**1607**
Meldingen ongewone voorvallen	**90**	**99**	**85**	**101**	**103**
Bestuursrechtelijke handhaving	**79**	**101**	**53**	**48**	**90**
-Handhavingsverzoeken	16	24	15	16	21
-Bestuursrechtelijke handhaving (voornemen, last)	45	38	27	17	50
-Bezwaar en beroepsprocedures	18	39	11	15	19
Totaal	**3481**	**3286**	**2992**	**3124**	**2895**

De inzet van het planmatig toezicht is afgenomen ten opzichte van vorig jaar. Dit heeft met name te maken met het de herprioritering van de controles als gevolg van de beperktere beschikbare toezichtscapaciteit, vanwege langer openstaande vacatures (overspanning marktwerking voor VTH-professionals). Zoals eerder in het hoofdstuk "Prestatie-indicatoren Toezicht en Handhaving" is vermeld hebben wij een risico-gestuurd gewerkt en een prioritering aangebracht in de planning van het reguliere milieutoezicht. Deze prioritering is uitgevoerd op basis van een expert-judgement van de toezichthouder.

In onderstaande tabel zijn de milieuklachten/soort over de jaren 2018-2022 weergegeven.

Tabel: Aantallen milieuklachten/soort 2018-2022

Soort klacht	2018	2019	2020	2021	2022
Bodem	16	0	12	11	3
Geur	1.044	952	830	1.006	1.071
Geluid	290	222	360	449	347
Stof	40	20	16	32	17
Overig	310	273	78	117	169
Totaal	**1.700**	**1.467**	**1.296**	**1.615**	**1.607**

Pilot BOA's

In de loop van 2022 is ingezet op het maken van afspraken met het Regionaal Milieu Team van de politie te Roermond, is sprake van een structureel (strafrechtelijk) handhavingsoverleg en wordt informatie gedeeld. Tevens dienden stapsgewijs allerlei randvoorwaarden nader onderzocht en ingevuld te worden. Hierbij kan gedacht worden aan onder meer maatregelen in het kader van informatiebeveiliging, privacywetgeving en het maken van interne en externe werkafspraken. In het laatste kwartaal is een aantal overtredingen geconstateerd, waar mogelijk – gelet op de landelijke handhavingsstrategie - overgegaan kan worden tot inzet van strafrechtelijke handhaving (aldus het opmaken van proces-verbaal). De evaluatie van de pilot zal op korte termijn plaats vinden.

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

2.6. Specialistische advies- en toezichtswerkzaamheden

De specialisten beschikken over specifieke en diepgaande kennis op het gebied van de milieuaspecten asbest, bodem, energie, geluid, lucht en externe veiligheid (ook wel omgevingsveiligheid genoemd). Daarmee zijn zij in staat om de vaak integrale en complexe milieuvraagstukken van zowel gemeenten als provincie te ontleden en van een duidelijk advies te voorzien. Bij het opstellen van deze (interne en externe) adviezen wordt veelal gebruik gemaakt van toetsingen en controles, maar worden vaak ook onderzoeken en/of metingen uitgevoerd. Daarnaast participeren de medewerkers ook in de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van beleid van de bevoegde gezagen op de genoemde taakvelden en houden zij rekening met eventuele innovaties bij de uitvoering van de geleverde producten en gevolgde werkwijzen.

2.6.1.1 Prestatie-indicatoren uitvoering werkzaamheden specialisten

Als Prestatie-indicatoren staan in de begroting 2022 voor wat betreft de specialistische werkzaamheden van de afdelingen Advies en Onderzoek en Specialistisch en Juridisch Toezicht de volgende vermeld:

Speerpunt	Prestatie indicator	Gerealiseerd
Kwaliteit	De adviezen bevatten heldere conclusies en zijn transparant in de afwegingen	Tevredenheid opdrachtgever: Deze wordt periodiek tijdens account overleggen met opdrachtgevers besproken en daarbij blijkt dat de adviezen voldoen aan de verwachtingen van de medewerkers aldaar. Daarnaast blijkt uit interviews met onze opdrachtgevers dat er brede waardering is voor de kennis en kunde van onze medewerkers.
Tijdigheid	95% van de adviezen is voor de afgesproken termijn aan de opdrachtgever verzonden	96% en hiermee is de doelstelling gehaald

2.6.1.2 Realisatie aantallen

Zoals ook in voorgaande jaren al meermaals vermeld werd is de omvang van de werkzaamheden ten behoeve van het verstrekken van milieuadviezen door onze "milieuspecialisten" ook in 2022 verder gegroeid. Dit blijkt onder andere uit de veelal toegenomen vraag bij veel opdrachtgevers voor het verstrekken van dit soort adviezen en wordt bevestigd door de opgetelde totale hoeveelheid van geleverde uren bij alle opdrachtgevers door deze medewerkers voor dit soort werk.

Als we naar aantallen gaan kijken blijkt dat er in 2022 in totaliteit 1195 verzoeken tot specialistische milieuadvisering in behandeling en (96% = grotendeels) afgehandeld zijn. Het merendeel daarvan (in 617 situaties) had betrekking op het milieuaspect bodem. Daarnaast werden 190 verzoeken gedaan die te maken hadden met de beoordeling en advisering over integrale en daarmee dus meerdere milieuaspecten als gevolg van bepaalde mogelijke ruimtelijke ontwikkelingen.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

De overige verzoeken die afgehandeld werden hadden specifiek betrekking op de milieuaspecten:

- geluid (in 264 situaties);
- externe veiligheid (in 52 situaties);
- lucht (in 35 situaties);
- energie (in 33 situaties);
- asbest (4 situaties).

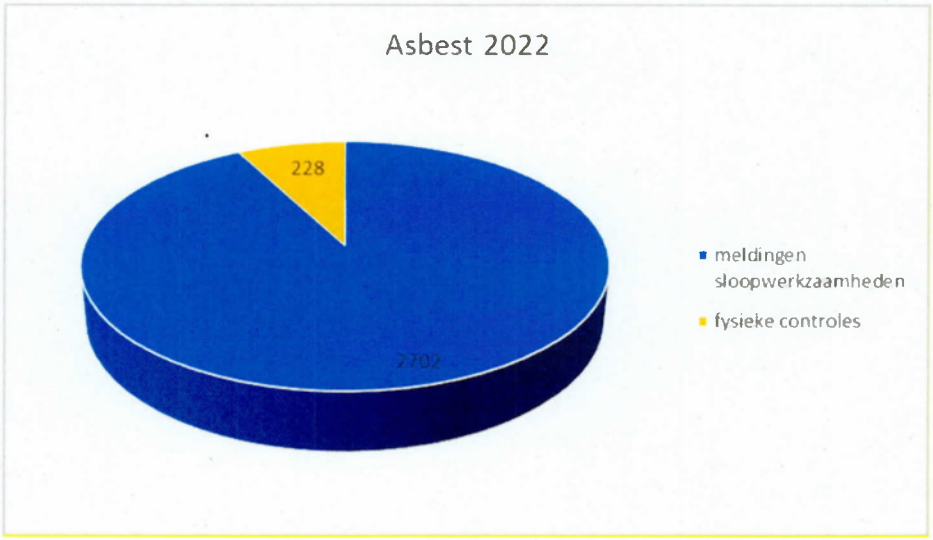

Ons asbestteam is op volle sterkte bezig om tegemoet te komen aan een optimale invulling van de uitvoering van de opgedragen werkzaamheden inzake sloop en asbest. Daarbij vindt aan de voorkant bij het beoordelen van de ontvangen meldingen een uitgebreide en zo volledig mogelijke controle plaats van alle ingediende stukken en wordt op basis van bepaalde daarbij geregistreerde zaken daar waar dat noodzakelijk wordt geacht risicogericht toezicht uitgevoerd. Een belangrijke pijler in deze werkwijze is de focus op risico's en het loslaten van zaken waar weinig of geen risico's zijn, met de bescherming van mens en milieu als duidelijk doel.

Over het afgelopen jaar kunnen wij concluderen dat er een 100% controle van de door de RUD Zuid-Limburg ontvangen (asbest)sloopmeldingen heeft plaatsgevonden. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in de be- en afhandeling van 2702 meldingen in het kader van asbestsloopwerkzaamheden (incl. de bijbehorende beoordelingen van de asbestinventarisatie-rapporten).

Naast de behandeling van de meldingen is getracht om in een omvang van circa 10% ook toezicht op locatie te verwezenlijken. In aantallen blijkt dat dit streven in de praktijk niet bij elke opdrachtgever even goed behaald kan worden. Derhalve wordt bij de planning van uit te voeren controles uiteindelijk ook rekening gehouden met de daaraan gekoppelde ureninzet per controle. Uiteindelijk zijn er gedurende 2022 228 fysieke controles uitgevoerd voor, tijdens of na de uitvoering van asbestverwijderingswerkzaamheden.

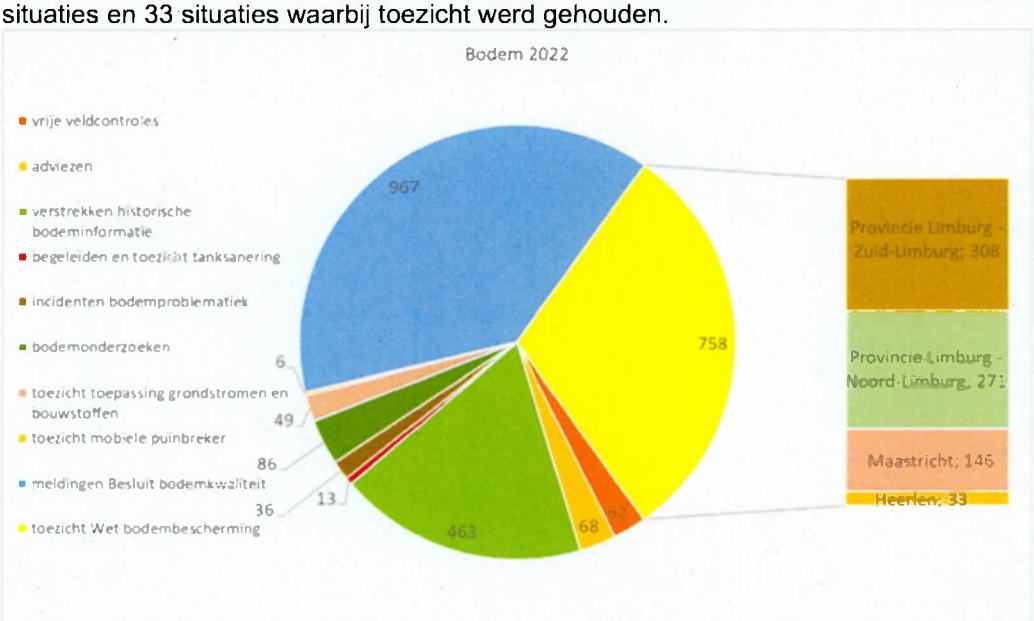
Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

De bodemspecialisten hebben in 2022 in totaal 2508 bodemgerelateerde zaken behandeld. De bij deze zaken behorende werkzaamheden zijn onder te verdelen in:

- het be- en afhandelen van 967 meldingen in het kader van het Besluit bodemkwaliteit;
- het uitvoeren en rapporteren van 62 zogenaamde 'vrije veldcontroles';
- het geven van 68 bodem gerelateerde adviezen;
- het verstrekken van historische bodeminformatie voor 463 locaties;
- het begeleiden en houden van toezicht bij 13 tanksaneringen;
- het beoordelen, begeleiden en afhandelen van 36 incidenten met bodemproblematiek;
- het toetsen en beoordelen van 86 bodemonderzoeken;
- het in 49 situaties toezicht houden op de correcte toepassing van grondstromen en bouwstoffen;
- het op 6 locaties houden van toezicht gedurende het gebruik van een mobiele puinbreker;
- het in 758 gevallen houden van toezicht i.h.k.v. de Wet bodembescherming.

Voor de provincie Limburg als bevoegd gezag ging het toezicht i.h.k.v. de Wet bodembescherming om 579 gevallen, waarvan er 308 in de regio Zuid-Limburg en 271 in de regio Noord-Limburg. Voor de gemeenten Maastricht en Heerlen als bodem-bevoegd gezag ging het daarbij respectievelijk om 146 situaties en 33 situaties waarbij toezicht werd gehouden.

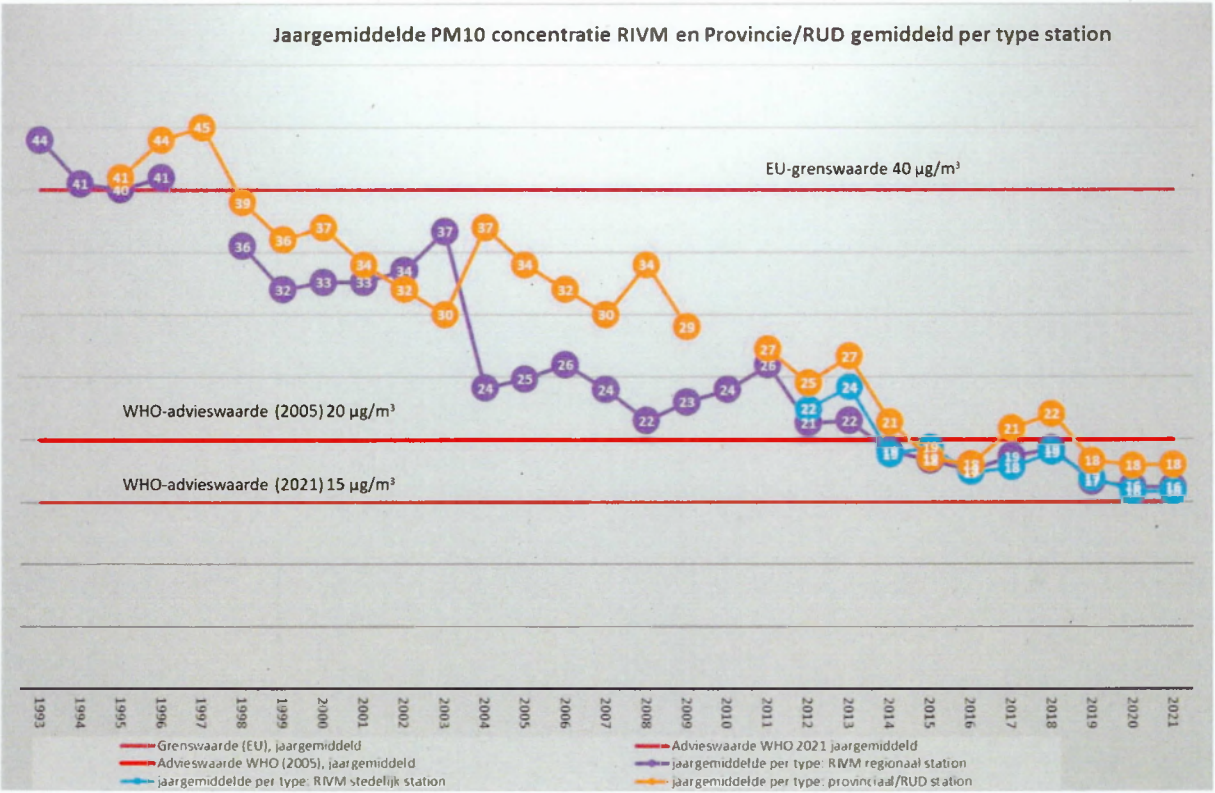
Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

2.6.1.3 Trends en ontwikkelingen

Investeringen Provincie en rijkssubsidie voor herinrichting meetnet luchtkwaliteit Limburg
De medewerkers van de discipline Lucht zijn altijd bezig met het meten of beoordelen van de luchtkwaliteit in Limburg. Hierbij gaat het om in opdracht van gemeenten of Provincie Limburg de Limburgse luchtkwaliteit zowel op lokaal niveau (in de omgeving van inrichtingen en bedrijven) als in algemene zin (permanente meetstations) te bepalen.

Wat lokale situaties betreft gaat het over alle soorten advisering en metingen in relatie tot bedrijven en inrichtingen die invloed hebben op de luchtkwaliteit in die directe omgeving (emissie-onderzoek). Daarnaast wordt het Limburgse luchtkwaliteitsmeetnet in opdracht van Provincie en enkele gemeenten beheerd. Deze metingen zijn opgenomen in het landelijke door het RIVM verzorgde en door de EU verplichte luchtkwaliteitsmeetnet (www.luchtmeetnet.nl). De door de RUD Zuid-Limburg uitgevoerde metingen vinden plaats in afstemming en samenwerking met organisaties als RIVM, DCMR, GGD-Amsterdam en twee andere omgevingsdiensten. Als aanvulling op het landelijke meetnet worden op een aantal relevante plaatsen in Limburg nog extra luchtmetingen in de Provincie Limburg uitgevoerd.

Nieuwe normen voor luchtkwaliteit
Sinds de jaren '90 is er een heel duidelijke verbetering van de luchtkwaliteit zichtbaar (zie afbeelding). Om een indicatie van die verbetering visueel te verduidelijken is een overzicht van de in deze periode gemeten PM10 jaargemiddelden (fijnstofdeeltjes met een diameter < 10 micrometer) in de onderstaande afbeelding weergegeven.

Sinds het Schone Lucht Akkoord (SLA) in 2020 van het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat, de provincies en deelnemende gemeenten zijn niet meer de wettelijke grenswaarden, maar de gevolgen

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

van de luchtkwaliteit voor de gezondheid leidend. De advieswaarden van de World Health Organization (WHO) zijn nu richtinggevend, en die zijn een stuk lager dan de wettelijke grenswaarden. Dankzij deze nieuwe inzichten heeft de Provincie Limburg, met een specifieke uitkering van het SLA, gekozen voor een forse investering en verbetering van het luchtmeetnet in Limburg wat betreft locaties en componenten. Er zal o.a. op een 4-tal locaties ultrafijnstof (< 0,1 micrometer fijnstofdeeltjes) gaan worden gemeten. Uniek voor Nederland! De stoffen die verder (gaan) worden gemeten zijn stikstofdioxide, fijnstof, roet en ozon.

Door de herinrichting van het meetnet worden er in aanvulling op de meetstations nieuwe meetstations geopend in de gemeenten Vaals (monitoring schoonste lucht), Nederweert (monitoring veehouderij), Beek (monitoring verkeer en luchtvaart) en Eijsden-Margraten (invloed buitenlandse emissies bij provinciegrens). De nieuwe metingen van ultrafijnstof starten op de bestaande meetlocaties in Geleen (monitoring industrie) en Maastricht (monitoring verkeer) en op de nieuwe meetlocaties Vaals en Beek.

Aanscherping van de energiebesparingsplicht

De energiebesparingsplicht verplicht bedrijven en instellingen met een energiegebruik van 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ aardgasequivalent alle mogelijke energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van vijf jaar of minder te treffen. Daarbij worden er meer maatregelen dan voorheen verplicht omdat, naast energiebesparende maatregelen, ook maatregelen voor de productie van hernieuwbare energie en maatregelen voor het vervangen van een energiedrager verplicht worden, mits de maatregelen CO_2 reduceren en een terugverdientijd van vijf jaar of minder hebben. Verder wordt de doelgroep uitgebreid naar bedrijven of instellingen die vergunningsplichtig zijn, die deelnemen aan het Europese emissiehandelssysteem of die deelnemen aan het systeem kostenverevening reductie CO_2-emissies glastuinbouw.

De aanscherping van de energiebesparingsplicht verbetert ook de uitvoerbaarheid en de handhaafbaarheid van de verplichting. Voor grote energiegebruikers, waarbij het energiegebruik van de milieubelastende activiteit in enig kalenderjaar groter is dan 10.000.000 kWh elektriciteit of 170.000 m³ aardgasequivalenten, wordt een onderzoeksplicht geïntroduceerd. Deze verplichting houdt in dat vierjaarlijks een onderzoek naar alle mogelijke maatregelen ter verduurzaming van het energiegebruik door de activiteiten van deze bedrijven wordt verricht. Een basislijst met generieke maatregelen, een isolatiescan en een scan naar aandrijfsystemen maken deel uit van dit onderzoek. De geïdentificeerde maatregelen worden opgenomen in een uitvoeringsplan. Het bevoegd gezag kan daarbij op basis van het onderzoek en het beoordeelde uitvoeringsplan toezicht houden op het daadwerkelijk uitvoeren van de energiebesparende maatregelen. De uitvoering van deze onderzoeksplicht wordt zo veel als mogelijk gestroomlijnd met de “best beschikbare techniek eisen” en de eisen uit de energie audit die voor sommige bedrijven uit deze doelgroep ook verplicht is op basis van de Europese Energie-Efficiëntie Richtlijn (EED). Bedrijven en organisaties kunnen er voor kiezen om beide plichten gelijktijdig in te vullen. Hiermee wordt eventuele onnodige extra lastendruk voorkomen. Bedrijven en instellingen moeten uiterlijk 1 december 2023 aan hun informatie- en onderzoeksplicht voldoen via het eLoket bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).

Toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht is essentieel. Momenteel is het toezicht niet in elke regio op dezelfde manier belegd. Veel gemeenten en provincies hebben dit overgedragen aan hun regionale omgevingsdienst, maar sommige gemeenten voeren dit nog deels zelf uit of geven hier onvoldoende aandacht aan. Het Besluit activiteit leefomgeving regelde al dat toezicht op de energiebesparingsplicht voor processen overgedragen moet worden aan de omgevingsdienst. Op basis van de nieuwe regelgeving wordt ook het toezicht op gebouwmaatregelen belegd bij de

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

omgevingsdienst. Hiermee wordt het totaal aan toezicht op de energiebesparingsplicht belegd bij één regionale instantie. Dit komt de professionalisering en kennisopbouw ten goede. Om de capaciteit en kennis bij omgevingsdiensten te versterken is een Specifieke Uitkering van € 56 miljoen tussen 2022 en 2026 beschikbaar gesteld. Deze middelen (op basis van een projectplan) zijn inmiddels door alle omgevingsdiensten bij RVO aangevraagd en verkregen. Deze middelen komen boven op de middelen die in het verleden hiervoor beschikbaar gesteld zijn via de Ondersteuningsfaciliteit Versterkte Uitvoering Energiebesparingsplicht (VUE), waarmee omgevingsdiensten tot het einde van 2023 externe capaciteit (via Rijkswaterstaat) kunnen laten inhuren. Bij de uitvoering van de noodzakelijke werkzaamheden is ook rekening gehouden met de complexiteit bij het uitvoeren van toezicht op energiebesparende maatregelen bij grootverbruikers. Naast de extra middelen voor capaciteit en het mogelijkerwijs opbouwen van extra kennis is daartoe in samenspraak met de koepelorganisatie van omgevingsdiensten, Omgevingsdienst NL, besloten om een landelijk coördinatieteam op te zetten. Dit team, onder leiding van Omgevingsdienst NL, zal ingewikkelde casuïstiek bespreken en waar nodig advies uitbrengen aan de omgevingsdiensten. Verwacht mag worden dat er hiermee een uniform en kwalitatief sterk toezicht op deze nieuwe complexe doelgroep mogelijk wordt.

Naast de komende aanscherping van de energiebesparingsplicht vinden binnenkort ook nog een aantal andere wijzigingen op energiegebied plaats. Zo wordt halverwege 2023 niet alleen de lijst met erkende energiebesparingsmaatregelen geactualiseerd, maar komt er ook een uniforme methodiek die gebruikt moet worden voor het bepalen van de terugverdientijd van dit soort maatregelen.

2.6.1.4 Omgevingsveiligheid

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de daaraan gekoppelde introductie van het register externe veiligheidsrisico's (REV) in het vooruitzicht zijn afgelopen jaar door de specialisten externe veiligheid/omgevingsveiligheid van de RUD ZL de laatste werkzaamheden verricht in verband met de vervanging van het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS). Geconcludeerd kan worden dat nu alle gegevens over milieubelastende activiteiten in dat nieuw openbaar register met de titel REV zijn aangeleverd. Daarbij zijn alle relevante data van bedrijven die gelegen zijn in ons werkgebied in en na overleg met de RUD ZL vanuit het RRGS overgezet naar het REV en zijn deze gegevens inmiddels ook te verwerken in het REV. Dit betekent ook dat als gevolg van de overgang van RRGS naar het REV dat de gegevens over gevaarlijke stoffen in de toekomst op een andere wijze aangeleverd moeten worden. Want het RRGS was niet alleen technisch verouderd, maar voldeed ook niet meer aan de ICT-beveiligingseisen van het Rijk. Het verzamelen en het ontsluiten van dit soort gegevens over milieubelastende activiteiten kan vanaf I januari 2023 daarom nog enkel in het REV en met die aansluiting op het REV via de RUD ZL. Daarmee voldoet u als bevoegd gezag ook aan de huidige registratieverplichting voor gevaarlijke stoffen en bent u op dat punt ook voldoende voorbereid op de komst van de Omgevingswet. Gegevens die het bevoegd gezag in de toekomst moet verzamelen met het oog op aanlevering aan het REV zijn opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving en middels het juist aanleveren bij het REV (via de RUD ZL) wordt ook voldaan aan de verplichtingen op grond van de huidige regelgeving voor gegevensverstrekking over inrichtingen met gevaarlijke stoffen.

Groepsrisico en aandachtsgebieden
Onder de huidige regels vindt de afweging van het groepsrisico plaats met behulp van de omvang van zogenaamde invloedsgebieden. Daarbij bestond in het RRGS de mogelijkheid om de gemiddelde bevolkingsdichtheid binnen een invloedsgebied te registreren. Deze gegevens kunnen nog tot 1 juli 2023 geraadpleegd worden met behulp van een rapportagetool (Yellowfin). Yellowfin is beschikbaar via www.risicokaart.nl. Daarnaast zijn deze data te raadplegen op de Signaleringskaart. In verband

Oconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

met de beleidsvernieuwing voor omgevingsveiligheid kunnen invloedsgebieden momenteel nog niet geregistreerd worden in het REV. Tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt daarom aan alle bevoegde gezagen geadviseerd om zelf (of via de RUD ZL) nieuwe gegevens over de invloedsgebieden te bewaren. Zodra de Omgevingswet in werking treedt worden vervolgens deze invloedsgebieden vervangen door aandachtsgebieden. Daartoe zijn de vaste contouren voor dit soort aandachtsgebieden al toegevoegd in het REV en zijn deze contouren momenteel ook al zichtbaar op actuele kaarten in de Atlas Leefomgeving.

Restcategorie
Bij de conversie van data uit het RRGS zijn er ook inrichtingen met gevaarlijke stoffen gevonden die niet één op één overgezet konden worden naar een categorie in het REV en dat betekent dat het omzetten van deze inrichtingen maatwerk vergt. Om niet onnodig data verloren te laten gaan, hebben wij een zogenaamde Restcategorie in het REV opgenomen. Het komend jaar coördineert het REV-team of en hoe de inrichtingen in de Restcategorie alsnog een plek moeten krijgen in het REV en of daarvoor aanpassing van de regelgeving of informatiemodellen nodig is. Voor zover aanpassingen nodig zijn voor inrichtingen in uw regio, zal de omgevingsdienst (namens het bevoegd gezag) benaderd worden voor herplaatsing van data in een REV-categorie, dan wel verwijdering van data uit het REV. Tot die tijd worden wijzigingen van activiteiten in de Restcategorie doorgevoerd door de RUD ZL in de daarvoor bestemde "Bevoegd Gezag Module".

Kwetsbare gebouwen en locaties
Kwetsbare objecten zijn in de Risicokaart opgenomen door middel van de zogenaamde ISOR-database. Het REV daarentegen structureert de gebouwen en locaties conform het informatiemodel, daarbij worden gebouwen en locaties ingedeeld in de categorieën beperkt kwetsbaar, kwetsbaar en zeer kwetsbaar. Dit betekent dat gemeenten voor het REV zelf de indeling van de kwetsbare gebouwen en locaties in het REV moeten valideren. Hiertoe wordt op dit moment een service in de Bevoegd Gezag Module ontwikkeld. Deze service moet dan in de toekomst gebruikt worden voor het aanmelden van nieuwe kwetsbare gebouwen en locaties of als de situatie daarom vraagt bij eventuele wijzigen daarvan. In het voorjaar van 2023 ontvangen alle bevoegde gezagen daar meer informatie over.

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

2.7. Paragrafen

2.7.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Ons vastgestelde beleid betreffende het weerstandsvermogen komt samengevat neer op de volgende pijlers:

- Het beleid van de RUD Zuid-Limburg is erop gericht om te beschikken over een weerstandsvermogen dat voorziet in dekking van de gepercipieerde en gekwantificeerde risico's. Dit bepaalt de ondergrens van het weerstandsvermogen. Er wordt gestreefd naar een weerstandsvermogen van 1,0 dat wil zeggen dat de middelen die beschikbaar zijn om tegenvallers op te vangen (de weerstandscapaciteit) precies voldoende van omvang zijn om de geïnventariseerde risico's op te vangen. De bandbreedte is bepaald op tussen 0,8 en 1,2 en de bovengrens wordt gevormd door de in de Gemeenschappelijke Regeling opgenomen begrenzing van 10% van de exploitatiebegroting van het volgende jaar.
- Weerstandscapaciteit wordt gevormd uit de resultaten. Voor zover noodzakelijk om de gewenste omvang te bereiken worden de reserves aangevuld.
- Indien het weerstandsvermogen lager is dan gewenst op basis van de risico-inventarisatie wordt er een plan voorgelegd aan het algemeen bestuur hoe het weerstandsvermogen op het gewenste niveau kan worden gebracht.
- Indien het weerstandsvermogen groter is dan de afgesproken bandbreedte wordt voorgesteld het surplus uit te keren aan de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling.

In 2022 zijn er conform de aanbevelingen uit de Onderzoeksrapportage Assessment interne organisatie en beheersinstrumentarium van EY van oktober 2020, een risicosessie geweest onder begeleiding van EY.

Kengetallen met betrekking tot weerstandsvermogen en risicobeheersing

jaarverslag jaar 2022		verloop van de kengetallen		
Kengetallen		verslag 2022	begroting 2022	verslag 2021
netto schuldquote		12,6	0	-1,7
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen		12,6	0	-1,7
solvabiliteitsratio		32,6 %	40 %	49,2%
structurele exploitatieruimte		nvt	nvt	nvt
grondexploitatie		nvt	nvt	nvt
belastingcapaciteit		nvt	nvt	nvt

Algemene reserve

Volgens de bepalingen van de gemeenschappelijke regeling zijn de deelnemers verantwoordelijk voor een eventueel overschot of tekort van de RUD Zuid-Limburg in een bepaald jaar. Als er sprake is van een negatief rekeningresultaat wordt dit in eerste instantie verrekend met de weerstandscapaciteit. Indien er sprake is van een positief rekeningresultaat, dan wordt dit toegevoegd aan de algemene reserve, aan een bestemmingsreserve dan wel uitgekeerd aan de deelnemers conform hetgeen daarover bepaald is in de gemeenschappelijke regeling in artikel 29.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

2.7.2. Overzicht baten en lasten per taakveld

Vanaf het boekjaar 2017 is het nieuwe Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van kracht. Deze aanpassing was nodig om verbeteringen in de sturingsinformatie aan de raad (algemeen bestuur) door te voeren en om de vergelijkbaarheid tussen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen te vergroten. De voor RUD Zuid-Limburg belangrijkste wijzigingen die in het BBV zijn doorgevoerd hebben betrekking op de invoering van uniforme taakvelden (producten), verbonden partijen en overhead. Alle activiteiten van de RUD Zuid-Limburg bevinden zich volledig in het domein Milieubeheer. Dit betreft taakveld 7.4 uit de Overzichtslijst van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Overhead is tevens inbegrepen in dit taakveld.

2.7.3. Financiering

Algemeen

Gegeven de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) is elke gemeente, provincie of gemeenschappelijke regeling verplicht om een financieringsparagraaf in haar begroting en jaarrekening op te nemen. Daarin worden de ontwikkelingen aangegeven over de kasgeldlimiet, de ontwikkelingen wat betreft de rente en risiconorm, de verwachte toe- en/of afname van geldleningen of uitzettingen en het verdere beleid over treasury. De randvoorwaarden waarbinnen de treasury zich kan en mag bewegen zijn geformuleerd in het treasurystatuut. Uiteraard valt dit binnen het wettelijke kader, zoals gesteld door de Wet FIDO.

In 2022 is de financieringssystematiek als volgt geweest: Alle deelnemers in de RUD Zuid-Limburg ontvangen voorschotnota's op basis van de vastgestelde begroting. Deze voorschotnota's zijn volledig voldaan door de deelnemers.

Rentevisie

De RUD Zuid-Limburg heeft geen leningen.

Koers- en valutarisico

De RUD Zuid-Limburg bezit geen derivaten of vreemde valuta en is er dus geen sprake van koersrisico en ook niet van een valutarisico.

Rente- en risiconorm

Aangezien de RUD Zuid-Limburg geen schulden heeft, is er geen sprake van een mogelijk renterisico.

Liquiditeitenplanning

De planning van de facturering per kwartaal aan de deelnemers voor de in het werkprogramma afgesproken dienstverlening, heeft ertoe geleid dat er steeds voldoende liquiditeiten aanwezig waren.

Financieringsrisico's

Omdat de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van de RUD Zuid-Limburg en zich verplicht hebben de tekorten in zijn geheel gezamenlijk te dragen, zijn er hier geen financieringsrisico's te melden.

Kasgeldlimiet

De RUD Zuid-Limburg heeft na de loonbetaling van januari gedurende een maand behoefte gehad aan korte termijn financiering. Hierbij is de kasgeldlimiet van 8,5% van de begroting niet overschreden.

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

2.7.4. Bedrijfsvoering

Organisatiestructuur

De organisatiestructuur van de RUD Zuid-Limburg is een platte structuur met een minimum aan overhead. Het management van de organisatie bestaat uit de directeur, vier afdelingshoofden en de controller. Daarnaast is er een directieadviseur en zijn er twee HR-functionarissen, een managementassistent, een ambtelijk secretaris voor de Ondernemingsraad en een secretariaat. Verdere staffuncties op het gebied van financiën, P&O, archivering en informatievoorziening worden ingehuurd bij de provincie Limburg.

Huisvesting

Per 1 juli 2020 is het nieuwe huurcontract met de Provincie Limburg ingegaan, voor een periode van 10 jaar. Naast een contract voor huisvesting (inclusief gebouw-gebonden faciliteiten) is er een separate overeenkomst voor ondersteunende diensten en ICT.
Na drie jaar, dat is medio 2023, zal een tussentijdse evaluatie plaatsvinden van de aansluiting van het huurcontract op de behoefte van de RUD Zuid-Limburg op dat moment. Deze bepaling is opgenomen in het huurcontract, ingegeven door de coronamaatregelen waaronder de basisregels.

2.7.4.1 Informatievoorziening

VTH-applicatie

In de loop van 2022 is de VTH-applicatie Squit 20/20 in gebruik genomen bij de verschillende afdelingen binnen de RUD Zuid-Limburg. Na de oplevering van de exportvoorziening door de leverancier is begin mei 2022 de koppeling met de landelijke applicatie Inspectieview Milieu gerealiseerd. Hierdoor wordt het voor medewerkers toezicht en handhaving mogelijk om data van andere handhavingsorganisaties zoals politie en rijksinspecties te bekijken. Om de data uit de VTH-applicatie beter te kunnen analyseren is een start gemaakt met het opzetten van een rapportageomgeving.

2.7.5. Verbonden partijen

De RUD Zuid-Limburg heeft zelf geen verbonden partijen in de zin dat zij financieel zeggenschap heeft over andere organisaties.
Omgekeerd is de RUD Zuid-Limburg wel middels de gemeenschappelijke regeling verbonden aan de Provincie en alle gemeenten in Zuid-Limburg.
De RUD Zuid-Limburg was in 2022 verbonden aan de gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Voerendaal en de Provincie Limburg.

2.7.6. Overhead

Overhead omvat alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Hiertoe behoren in ieder geval de kosten van het management en ondersteunende functies (in loondienst dan wel ingehuurd) en de overige kosten die hiermee die niet zijn toe te delen aan het primaire proces.
De totale kosten van de RUD Zuid-Limburg bedroegen in 2022 € 12,8 mln. De hierin begrepen overhead bedroeg € 3,2 mln (25%). De overhead is opgebouwd uit personele overhead (kosten van leiding) € 1,4 mln, inkoop ondersteuning financiële administratie, salarisadministratie en automatisering € 0,6 mln, overige (huisvesting en andere kosten) € 1,2 mln.

Oconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

3. Jaarrekening

3.1. Balans per 31 december 2022

(in euro's)	31 december 2022	31 december 2021
Activa		
vaste activa		
vervoermiddelen, machines, apparaten en installaties	€ 551.870	€ 535.795
Totaal vaste activa	€ 551.870	€ 535.795
vlottende activa		
vorderingen op openbare lichamen	€ 346.376	€ 90.968
overlopende activa	€ 1.003.198	€ 823.157
Liquide middelen		
banksaldi	€ 1.556.037	€ 2.929.854
Totaal vlottende activa	€ 2.905.611	€ 3.843.979
Totaal activa	€ 3.457.481	€ 4.379.774
Passiva		
vaste passiva		
eigen vermogen		
Algemene reserve	€ 534.000	€ 524.630
Bestemmingsreserve ICT	€ 470.000	€ 470.000
Bestemmingsreserve juridische ondersteuning	€ 10.000	€ 10.000
Bestemmingsreserve BOA	€ 132.500	€ 132.500
Onverdeeld resultaat	€ -18.219	€ 1.081.483
Totaal vaste passiva	€ 1.128.281	€ 2.218.613
vlottende passiva		
Schulden aan openbare lichamen	€ -	€ 2.285
Overige schulden	€ 219.122	€ 252.713
Overlopende passiva	€ 2.110.079	€ 1.906.163
Totaal vlottende passiva	€ 2.329.200	€ 2.161.161
Totaal passiva	€ 3.457.481	€ 4.379.774

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Besluit Begroting en Verantwoording

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van het BBV en de Financiële verordening van de RUD Zuid-Limburg.

Vaste activa

De vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de daarop toegepaste afschrijvingen.

Vlottende activa

De vorderingen, overlopende activa en liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de noodzakelijk geachte voorzieningen, zoals bedoeld in artikel 39, 40 en 40a van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening baten en lasten.

Vlottende passiva

De vlottende schulden en de overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, zoals bedoeld in artikel 48 en 49 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.

3.2. Toelichting op de balans

Activa

Materiële vaste activa

(in euro's)	31-12-2021	investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	31-12-2022
Vervoermiddelen, machines, apparaten en installaties	€ 535.795	€ 211.720	€ -	€ 195.645	€ 551.870

Het afschrijvingspercentage wordt bepaald conform de geldende Financiële verordening. Automatiseringsapparatuur en software worden in drie jaar afgeschreven, voor overige kapitaalgoederen bedraagt de afschrijvingsduur tussen de vijf en vijfentwintig jaar.

Vlottende activa

Vorderingen op openbare lichamen

De meeste vorderingen op openbare lichamen zijn afgewikkeld in 2022.

Overlopende activa

Onder overlopende activa zijn opgenomen vooruitbetaalde kosten en nog niet gefactureerde in 2022 geleverde prestaties.

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de RUD Zuid-Limburg.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Passiva

Vaste Passiva

Eigen Vermogen

(in euro's)	31 december 2021	Resultaat-bestemming 2021	resultaat 2022	31 december 2022
Algemene reserve	€ 524.630	€ 9.370	€ -	€ 534.000
Bestemmingsreserve ICT aansluitingen	€ 470.000	€ -	€ -	€ 470.000
Bestemmingsreserve BOA inzet	€ 132.500	€ -	€ -	€ 132.500
Bestemmingsreserve juridische ondersteuning	€ 10.000	€ -	€ -	€ 10.000
Resultaat uit bedrijfsvoering	€ 1.081.483	€ -	€ -18.219	€ -18.219
Verdeeld resultaat		€ 1.072.113		
Totaal reserves en onverdeeld resultaat	€ 2.218.613	€ 1.081.483	€ -18.219	€ 1.128.281

Overzicht eigen vermogen

Het onverdeeld resultaat van 2022 bedraagt - € 18.219 vóór aanwending bestemmingsreserves.

Overige schulden

De overige schulden per 31 december 2022 hadden volledig betrekking op crediteuren.

Overlopende passiva

Dit betreft verplichtingen die in 2022 zijn aangegaan, waarvoor de RUD Zuid-Limburg in 2022 nog geen factuur heeft ontvangen.

3.3. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

De RUD Zuid-Limburg is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan de volgende, niet in de balans opgenomen, financiële verplichtingen.

Kredietfaciliteit

Bij de huisbankier heeft de RUD Zuid-Limburg een kredietfaciliteit van € 250.000.

Huurovereenkomst

Per 1 juli 2020 heeft de RUD Zuid-Limburg een nieuw huurcontract voor huur kantoorruimte bij de provincie Limburg. Het huurcontract van deze ruimten loopt tot en met 30 juni 2030, met een evaluatiemoment in 2023.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

3.4. Overzicht Baten en Lasten 2022

	Begroting 2022	Realisatie 2022	overschot / tekort
PERSONELE LASTEN			
Salarissen en inhuur	**€ 10.593.269**	**€ 10.686.679**	**€ 93.410-**
Overige personele kosten	**€ 761.133**	**€ 580.621**	**€ 180.512**
PERSONEEL DERDEN	**€ 618.837**	**€ 619.590**	**€ 753-**
KAPITAALLASTEN	**€ 163.531**	**€ 194.675**	**€ 31.144-**
Verbruikskosten en onderhoudskosten materieel	**€ 234.921**	**€ 196.166**	**€ 38.755**
INDIRECTE KOSTEN	**€ 1.237.906**	**€ 1.291.311**	**€ 53.405-**
ONVOORZIEN			
Onvoorzien 5% (incl afronding)	€ 122.073	€ 0	**€ 122.073**
	€ 13.731.670	€ 13.569.041	€ 162.629
taakstelling RUD 2022	€ 159.000	€ 0	**€ 159.000**
Totale af te dekken begroting	€ 13.572.670	**€ 13.569.041**	**€ 3.629**
Inkomsten			
Inkomsten uitvoering werkprogramma's	**€ 13.177.918**	**€ 12.582.661**	**€ 595.257**
Overige inkomsten	**€ 394.752**	**€ 968.161**	**€ 573.410-**
Totaal inkomsten	**€ 13.572.670**	**€ 13.550.822**	**€ 21.848**
Resultaat		**€ 18.219-**	**€ 18.219-**

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van het BBV en de Financiële verordening. Ten behoeve van het inzichtvereiste wordt in het overzicht Baten en Lasten afgeweken van het door de BBV voorgeschreven model programmarekening. Baten worden verantwoord in het jaar dat zij gerealiseerd zijn. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Exploitatieresultaat

De afrekening met de deelnemers wordt uitgevoerd conform de hierover gemaakte afspraken in de gemeenschappelijke regeling. De systematiek houdt voor de deelnemende gemeenten en provincie in, dat de kosten van dienstverlening vanuit de RUD Zuid-Limburg worden doorbelast op basis van de vastgestelde tarieven in de outputbegroting. Deze tarieven vermenigvuldigd met de uit te voeren taken in het werkprogramma, leiden tot het te factureren bedrag per deelnemer.
Eind 2022 is door het Algemeen Bestuur besloten de factuur voor de deelnemers te verlagen met € 643.000 hierdoor zijn de inkomsten uit uitvoering werkprogramma's lager dan begroot.

Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Alle baten en lasten die betrekking hebben op het boekjaar en ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekend waren, zijn in het betreffende jaarverslag verwerkt.

Onder de opbrengsten wordt verstaan: de bijdragen van de afnemers van de diensten van de RUD Zuid-Limburg. Zij worden verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn. Winsten worden slechts genomen wanneer ze zijn gerealiseerd.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

De afschrijvingen worden lineair berekend op basis van de verwachte levensduur. Als startmoment van de afschrijving geldt de datum van in gebruik neming van het actief.

3.5. Toelichting op de baten en lasten 2022

De werkelijke lasten zijn licht boven de begroting (0,4%). De grootste overschrijding zit met name in (inhuur van) personeel. Door de druk op de arbeidsmarkt ontstaan er twee problemen. In de eerste plaats het probleem om geschikt personeel te vinden en aan de organisatie te binden om de taken uit te voeren. In de tweede plaats het probleem van oplopende tarieven van uitzendkrachten en opslagen van uitzendbureaus mede door inflatie. Het probleem wordt enigszins verzacht door een overschot op de bijkomende personele kosten.
Uit bovenstaand overzicht blijken de verschillen per kostencategorie.[1]

Overzicht overige inkomsten
De overige inkomsten bestaan met name uit incidentele baten:

Overige incidentele inkomsten betreffen voornamelijk inkomsten uit extra werkzaamheden buiten het reguliere werkprogramma en resultaten uit voorgaande boekjaren. De projectresultaten betreffen projecten die in eerdere jaren zijn uitgevoerd en waarvan in 2022 definitief afgewikkeld

Toelichtingen met betrekking tot de verschillen ten aanzien van de lasten

Personeelskosten

(in euro's)	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Afwijking V/N
Personele lasten	10.593.269	10.686.679	93.410 (N)

De personele lasten zijn hoger dan begroot (1%).
Ten aanzien van de personele lasten geldt dat hierin begrepen zijn de kosten van de BOA pilot. In het winstbestemmingsvoorstel is opgenomen een voorstel om hiervoor deels de bestemmingsreserve in te zetten. De totale bestemmingsreserve bedraagt € 132.500 , in 2023 is nog nodig € 32.500 om de pilot te financieren tot 1 juli 2022. Derhalve het voorstel om € 100.000 in te zetten van deze reserve.

Overige personele kosten

(in euro's)	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Afwijking V/N
Overige personele kosten	761.133	580.621	180.512(V)

Hieronder bevinden zich kosten van scholing en vorming en kosten van persoonlijke uitrusting.

[1] Bij de overzichten betekent V een voordeel ten opzichte van de begroting (opbrengsten hoger, dan wel lasten lager dan begroot) en N een nadeel ten opzichte van de begroting (opbrengsten lager dan wel lasten hoger dan begroot)

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Deze zijn in 2022 enigszins achtergebleven, ze zijn 18% lager dan begroot. De verwachting is dat deze kosten in de toekomst, waarbij zelf opleiden van medewerkers belangrijker wordt eerder zullen toenemen dan afnemen.

Inhuur dienstverlening

(in euro's)	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Afwijking V/N
Inhuur dienstverlening	618.837	619.590	753(N)

Onder inhuur dienstverlening staan de kosten voor ingekochte dienstverlening op het gebied van ondersteuning op het vlak van informatie advies, financiën en personeels- en salarisadministratie en kosten kwaliteitssysteem.

Indirecte kosten

(in euro's)	Begroting2022	Werkelijk 2022	Afwijking V/N
Overige goederen en diensten	1.237.906	1.291.311	53.405(N)

Onder indirecte kosten wordt het merendeel van de materiële uitgaven verstaan die verband houden met de organisatie. De grootste post is huur en ICT en verder valt te denken aan bureaukosten, verzekeringen en het gebruikmaken van adviesbureaus.

Afschrijvingen

(in euro's)	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Afwijking V/N
Afschrijvingen	163.531	195.645	32.114(N)

Het betreft hoofdzakelijk afschrijvingen op kapitaalgoederen van de meetdienst lucht en geluid. Deze worden voor het grootste deel (86%) doorbelast naar de Provincie Limburg en zijn voor de overige deelnemers van de RUD Zuid-Limburg budgettair- en resultaat neutraal. De vraag naar metingen van lucht, geur, geluid neemt echter al een aantal jaren toe bij overige deelnemers.

Mutaties reserves

(in euro's)	31 december 2021	Resultaat-bestemming 2021	resultaat 2022	31 december 2022
Algemene reserve	€ 524.630	€ 9.370	€ -	€ 534.000
Bestemmingsreserve ICT aansluitingen	€ 470.000	€ -	€ -	€ 470.000
Bestemmingsreserve BOA inzet	€ 132.500	€ -	€ -	€ 132.500
Bestemmingsreserve juridische ondersteuning	€ 10.000	€ -	€ -	€ 10.000
Resultaat uit bedrijfsvoering	€ 1.081.483	€ -	€ -18.219	€ -18.219
Verdeeld resultaat		€ 1.072.113		
Totaal reserves en onverdeeld resultaat	€ 2.218.613	€ 1.081.483	€ -18.219	€ 1.128.281

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Toelichtingen met betrekking tot de verschillen ten aanzien van de Baten

(in euro's)	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Afwijking V/N V/N
Bijdrage deelnemers	13.177.918	12.582.661	595.257 (N)
Overige inkomsten	394.752	968.161	573.410(V)
Totaal boekjaar:	13.572.670	13.438.315	130.725 (N)

Baten: verschil tussen raming en werkelijkheid

In 2022 zijn de werkelijke baten uit de bijdrage van de deelnemers lager dan de geraamde baten. Dit komt door een verlaging van de in rekening gebrachte bijdrage. De overige inkomsten zijn hoger dan geraamd. Er is een positief resultaat geboekt met name als gevolg van uitgevoerde projecten

Mutaties in reserves
Conform de besluitvorming bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 zijn de mutaties in de reserves verwerkt.
De grootste post, buiten de algemene reserve is de reserve voor ICT. In 2015 is gestart met de uitvoering van het informatiebeleidsplan. Er zijn projectplannen gemaakt en de projecten zijn gestart. De fase dat de uitgaven plaatsvinden is in 2016 gestart, maar de grootste post is de reservering in verband met specifieke aanpassingen voor de RUD Zuid-Limburg van het aangeschafte VTH(A) pakket. Doordat deze vervanging van het VTH-pakket breed is opgepakt door penvoerder Provincie Limburg met deelname van zoveel mogelijk VTH-overheidsorganisaties is er sprake geweest van een langer voorbereidingsproces naar de aanbesteding, het ontwikkeltraject bij de leverancier kent eveneens een langere doorlooptijd dan gepland. Het pakket is inmiddels in gebruik genomen.
In 2022 zijn diverse maatwerkaanpassingen gedaan om het nieuwe VTH pakket geschikt te maken voor managementinformatie en aansluitingen gerealiseerd met urenschrijven. In totaal betreft het uitgaven ter hoogt van € 96.902 . Derhalve het voorstel om € 96.902 van genoemde bestemmingsreserve in te zetten. In 2023 vindt de overgang plaats naar RX mission, verwacht wordt dat hierbij ook maatwerk aanpassingen nodig.

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Ontwikkeling EMU saldo

Omschrijving		Realisatie 2022 X € 1.000,-	Begroting 2022 X € 1.000,-
1	Exploitatie vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-18,2	0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	195,6	163,5
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0
4	Investeringen in (im)materiële activa die op de balans worden geactiveerd	211,7	PM
5	Baten uit andere bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet in de exploitatie zijn verantwoord en niet in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: baten uit desinvesteringen in im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs) voor zover niet op exploitatie	0	0
7	Aankoop van grond en uitgaven aan bouw- en woonrijp maken	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie: baten voor zover transacties niet op exploitatie	0	0
9	Lasten op balanspost voorzieningen voor zover deze met derden betreffen	0	0
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet onder de post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van reserves worden gebracht	0	0
11	Verkoop van effecten	nee	nee
	a. Voornemen van verkoop van effecten		
	b. Verwachte boekwinst		
	Berekend EMU saldo	-34,3	163,5

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

3.6. Gegevens 2022 in het kader van WNT

Sinds 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. Deze wet regelt onder meer dat overheidsinstellingen jaarlijks bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoeding van hun functionarissen dienen te publiceren. Voor topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen worden deze gegevens ongeacht de hoogte gepubliceerd.

Voor het jaar 2022 is de generieke maximum bezoldigingsnorm vastgesteld op € 216.000. Dit is inclusief belaste kostenvergoedingen en pensioen.

De WNT is op de RUD Zuid-Limburg van toepassing. Publicatie van bezoldigingsgegevens dienen onder meer openbaar te worden gemaakt via het financieel jaarverslag.
Bij de definiëring van topfunctionarissen gaat het om personen die tot de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen van een rechtspersoon of instelling behoren en/of hoogst leidinggevenden binnen een rechtspersoon of instelling. Hieronder vallen de leden van het algemeen en dagelijks bestuur en de directeur.

Leidinggevende topfunctionarissen
Leidinggevende topfunctionaris van de RUD Zuid-Limburg is de directeur.

Oconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking, vanaf de dertiende maand van de functievervulling.

Gegevens 2022 **bedragen x € 1**	**L.M. Kobes**
Functiegegevens	directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	113.196
Beloningen betaalbaar op termijn	20.198
Subtotaal	*133.394*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	133.394
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2021 **bedragen x € 1**	**L.M. Kobes**
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	107.971
Beloningen betaalbaar op termijn	21.065
Subtotaal	*129.036*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000
Bezoldiging	129.036

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Toezichthoudende topfunctionarissen

Onderstaand volgen de gegevens van de leden van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Vermeld zijn de personen die in 2022 lid waren van het algemeen bestuur en/of het dagelijks bestuur. Daar waar niet anders vermeld waren de genoemde personen het hele jaar lid. Tevens zijn opgenomen de personen die in 2019, 2020 en 2021 lid waren van het bestuur en

- waarvan het lidmaatschap voor 2022 is geëindigd;
- tenminste 12 kalendermaanden aaneensluitend lid zijn geweest. Conform voorschrift van de WNT blijven zij 4 jaar vermeld in het overzicht.

De toezichthoudende topfunctionarissen ontvangen geen bezoldiging of andere financiële vergoeding van de RUD Zuid-Limburg.
Er bestaan vanuit de organisatie geen financiële verplichtingen naar personen die eerder als toezichthoudend topfunctionaris verbonden zijn geweest aan de RUD Zuid-Limburg.

Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1800 of minder

Gegevens 2022	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	**FUNCTIE**
F.M.A. van Ballegooij (tot 17-02-2020)	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
H.J. Bejas (tot 25-05-2022)	Lid Algemeen Bestuur
R. de Boer	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
M.M.L. van Drunen (vanaf 25-05-2022)	Lid Algemeen Bestuur
C.M.J.P. Claessens (tot 8-06-2022)	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
N.J.M.M. Dauven (vanaf 3-05-2022)	Lid Algemeen Bestuur
W. Dreessen (tot 8-06-2022)	Lid Algemeen Bestuur
P.H.J. Franssen (vanaf 15-06-2022)	Lid Algemeen Bestuur
C. Gelderblom (vanaf 8-06-2022)	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
M.J.G. Gerritsen (vanaf 8-06-2022)	Lid Algemeen Bestuur
E. Geurts	Lid Algemeen Bestuur
V.L.W.H. Heijnen (tot 10-01-2022)	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
D.M.M. Hendrix	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur / Voorzitter per 14-04-2021 en per 14-7-2022 (aantreden nieuw bestuur)
V. Hermans (vanaf 19-07-2022)	Lid Algemeen Bestuur
W. Houben (tot 30-06-2022)	Lid Algemeen Bestuur
R.W.P.E. Housmans (tot 9-4-2021)	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
A.L.W.G. Houtakkers (vanaf 14-07-2022)	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
J.E.L.M. Last (tot 15-06-2022)	Lid Algemeen Bestuur
G.B.M. Leers (tot 11-03-2020)	Lid Algemeen Bestuur
H.M.H. Leunessen	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
H. Mackus (vanaf 19-07-2022)	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
N.M.S.E. Peeters (12-01-2022/9-07-2022)	Lid Algemeen Bestuur
R.L.T. van Loo (tot 15-11-2019)	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
W.J.F. van der Rijt (tot 19-07-2022)	Lid Algemeen Bestuur
V. de Rond (vanaf 1-07-2022)	Lid Algemeen Bestuur
F.P.M. Sanders (tot 25-09-2020)	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
D.W.J. Schneider	Lid Algemeen Bestuur
H.G.J. Schoenmakers (tot 19-05-2022)	Lid Algemeen Bestuur
M.M.R. Schwillens (vanaf 19-05-2022)	Lid Algemeen Bestuur
J.M.T. Teunissen (tot 28-6-2019)	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

M.M. van Toorenburg (vanaf 2-7-2021)	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
C.P.L. Vankan (tot 23-05-2022)	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
P.J.J. Verbraak (vanaf 30-06-2022)	Lid Algemeen Bestuur
R.J.H. Vlecken (tot 25-05-2021)	Lid Algemeen Bestuur tot 25-05-2021/ Lid Dagelijks Bestuur en voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur tot 14-04-2021
J.Th.C.M. Verheijen (tot 14-07-2022)	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
G. IJff (tot 1-07-2022)	Lid Algemeen Bestuur

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

3.7. Voorstel tot resultaatbestemming en resultaatverdeling

Artikel 29 lid 5 letters a en b van de Gemeenschappelijke regeling van de RUD Zuid-Limburg zijn leidend. Het Algemeen Bestuur kan besluiten de blijkens de jaarrekening behaalde positieve resultaten geheel of gedeeltelijk te bestemmen voor:

a. Een egalisatiereserve;
b. Uit te keren aan deelnemers naar rato van ieders afname in het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft.

Onverdeeld resultaat 2022	€	-18.219
voorstel inzet reserves		
bestemmingsreserve BOA voor dekking kosten tm 31-12-2022	€	100.000
bestemmingsreserve ICT aansluitingen vanwege maatwerk VTH pakket	€	96.902
verhoging weerstandsvermogen op basis risico-inventarisatie	€	-75.000
Totaal te bestemmen resultaat	€	103.683

	Verdeelsleutel		Bedrag
Gemeente Beek	396.655	€	3.124
Gemeente Beekdaelen	543.194	€	4.278
Gemeente Brunssum	87.225	€	687
Gemeente Eysden-Margraten	126.625	€	997
Gemeente Gulpen-Wittem	135.865	€	1.070
Gemeente Heerlen	601.865	€	4.740
Gemeente Kerkrade	238.378	€	1.877
Gemeente Landgraaf	223.737	€	1.762
Gemeente Maastricht	1.177.875	€	9.276
Gemeente Meerssen	215.540	€	1.697
Gemeente Simpelveld	48.071	€	379
Gemeente Sittard-Geleen	691.162	€	5.443
Gemeente Stein	547.300	€	4.310
Gemeente Vaals	93.377	€	735
Gemeente Valkenburg aan de Geul	55.675	€	438
Gemeente Voerendaal	120.114	€	946
Provincie Limburg	7.863.376	€	61.924

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

3.8. Geactualiseerde risico-inventarisatie

risico-inventarisatie eind 2022						
Risico beschrijving	**Kans (in %)**	**Impact (in €)**	**Kans * Impact**	**mitigerende maatregelen / beoordeling doublures**	**restisico**	
ICT risico's / Risico's samenhangend met invoering nieuw VTH pakket						
Uren worden niet geregistreerd, waardoor kosten niet worden verwerkt.	5	€ 3.000.000	€ 150.000	maanddelijks monitoren urenstaten door leidinggevenden	€	50.000
VTH applicatie (Squit 2020 RX Mission) werkt niet (naar behoren).	50	€ 3.000.000	€ 1.500.000	contract met leverancier met garanties en aansprakelijkheidsstelling	€	300.000
Implementatie tijdschrijfsysteem loopt vertraging op.	50	€ 3.000.000	€ 1.500.000	idem vorige risico		
Nieuw VTH pakket werkt niet naar behoren waardoor doorbelasting kosten niet lukt.	50	€ 3.000.000	€ 1.500.000	idem vorige risico		
VTH-applicatie blijkt niet optimaal te functioneren en kost daardoor meer tijd (en daarmee dus geld).	50	€ 500.000	€ 250.000	opleidingen personeel / key users benoemen	€	50.000
Tijdelijk risico vaardigheden personeel met nieuw pakket.	50	€ 500.000	€ 250.000	idem vorig risico		
ICT-systeem: - goed gevulde systemen (invoer in systeem) - systeem moet werken - ophalen van juiste stuurinformatie uit systemen (gegevens moeten uit systeem worden gegenereerd (overzichten producten, tijdsbesteding etc.)) - iedereen moet kunnen werken met systemen; training medewerkers.	50	€ 500.000	€ 250.000	idem vorig risico		
Afscherming van gegevens borgen en beveiligen.	5	€ 540.000	€ 27.000	is maximaal teruggebracht	€	27.000
Bescherming tegen hackers en hiermee gepaard gaande kosten. (afhankelijkheid van derden door gebruik van ICT programma's in de cloud; bescherming tegen Ddos-aanvallen).	20	€ 100.000	€ 20.000	vertrouwen op bescherming door onze provider van netwerksysteem Provincie Limburg	€	20.000
Risico's samenhangend met invoering omgevingswet						
Niet uniforme uitleg van de implementatie Omgevingswet.	50	€ 1.000.000	€ 500.000	restrisico Omgevingswet na interne maatregelen processen en medev	€	50.000
Onduidelijke (vertaling) wet en regelgeving.	50	€ 1.000.000	€ 500.000	zie vorige risico		
Vergunningtaken vervallen en komen onder algemene regels.	20	€ 1.000.000	€ 200.000	zie vorige risico		
Omgevingswet geeft financieel risico voor deelnemers dat doorvertaald wordt naar de RUD ZL.	5	€ 50.000	€ 2.500	reeel risico dat niet door RUD ZL beinvloedbaar is	€	2.500
Meer taken zonder financiële vergoeding (o.a. Omgevingswet).	5	€ 50.000	€ 2.500	idem vorige risico		
taken worden ingebracht zonder adequate financiering (vb geen taken / geen knaken bodemtaken)	5	€ 400.000	€ 20.000	reeel risico dat niet door RUD ZL beinvloedbaar is	€	2.500
Omgevingswet: - kennis van mensen up-to-date (houden en blijven).	5	€ 100.000	€ 5.000	opleidingsbudget RUD ZL, prestatiecoach als instrument	€	2.500
Omgevingswet: - onduidelijkheid of (nieuwe) taken/werkzaamheden/activiteiten bij RUDZL behoren (tijdelijk risico).	5	€ 50.000	€ 2.500	idem eerder genoemd risico omgevingswet		
Wijziging van huidige kengetallen voor uitvoeren basistaken a.g.v. het overgaan van inrichtingen naar MBA's.	50	€ 1.000.000	€ 500.000	Omzettingsproces naar MBA's is grote inspanning		
Taken kosten meer tijd dan voorzien waarmee inrichtingsprijs onder druk komt.	5	€ 100.000	€ 5.000	herijken producten en dienstencatalogus		
Risico's samenhangend met producten-/ en dienstencatalogus en beprijzing producten						
Advisering en juridisch taken zijn meer dan daadwerkelijk ingebracht.	50	€ 500.000	€ 250.000	opplussen juridische capaciteit naar noodzakelijke omvang	€	-
Meer complexere aanvragen leiden tot meer tijdsbesteding.	5	€ 100.000	€ 5.000	herijkenproducten en dienstencatalogus	€	5.000
Uren producten boven kentallen.	5	€ 100.000	€ 5.000	idem vorige risico		
Risico's samenhangend met samenwerking met opdrachtgevers						
Financiele taakstellingen opgelegd door opdrachtgevers.	50	€ 300.000	€ 150.000	reeel risico gezien financiële positie opdrachtgevers	€	150.000
VTH beleid per deelnemer (niet uniform).	20	€ 20.000	€ 4.000	samen met deelnemers streven naar uniform beleid RUD ZL is afhankelijk	€	4.000
VTH beleid bepaald, zonder de uitvoering hierbij te betrekken.	20	€ 20.000	€ 4.000	idem vorige risico		
RUD als milieuautoriteit voor de regio: risico = deelnemers in de GR willen RUD ZL niet betrekken bij beleidsvorming.	5	€ 100.000	€ 5.000	is reeel risico, spanningsveld tussen beleid en uitvoering	€	5.000
Partner trekt taken terug uit de RUD ZL.	5	€ 50.000	€ 2.500	zie overeengekomen spelregels in GR, betreft restrisico	€	2.500
Minder producten afnemen dan geraamd.	5	€ 50.000	€ 2.500	zie vorige risico		
Partner stelt niet de benodigde financiële middelen ter beschikking .	5	€ 50.000	€ 2.500	zie vorige risico		
Risico dat geschillen ontstaan door gedeelde verantwoordelijkheid RUD en bevoegd gezag.	5	€ 10.000	€ 500	betreft restrisico	€	500
Afhankelijkheid van partners bij processen waarvoor de RUDZL geen mandaat heeft. Niet tijdig stappen nemen in processen door partners, hetgeen gevolgen heeft voor RUDZL.	5	€ 10.000	€ 500	betreft restrisico	€	500
Naast takenpakket medewerkers verwacht men meer van RUDZL dan nodig/afgesproken/ingebracht is.	5	€ 50.000	€ 2.500	betreft restrisico, via accountmanager gesprek blijven voeren	€	2.500

vervolg risico-inventarisatie eind 2022

Risico beschrijving	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * impact	mitigerende maatregelen / beoordeling doublures	restisico
Risico's voor de RUD ZL op het vlak van personeel en bedrijfsvoering					
Overspannen markt voor personeel. Gekwalificeerd personeel niet te vinden.	5	€ 400.000	€ 20.000	strategische personeelsplanning. betreft restrisico	€ 20.000
Meer personeel dan taken.	5	€ 50.000	€ 2.500	werken met flexibele schil	€ -
Onvoldoende capaciteit Vergunningen bij o.a. actualisering vergunningen (prioriteren en risicoanalyse). Niet voldoen aan wet- en regelgeving.	50	€ 200.000	€ 100.000	betreft overgangsproblematiek omgevingswet geschatte impact 8 manjaren oplossen via bestemmingsreserve	€ 100.000
Krapte arbeidsmarkt, versus invulling vacature.	5	€ 100.000	€ 5.000	zie eerdergenoemd risico	
Op peil houden (deskundig) personeel.	20	€ 2.000.000	€ 400.000	afgedekt via opleidingenbudget en prestatiecoach	€ -
Begeleiding en opleiding nieuwe medewerkers past niet bij (of naast) de reguliere taken.	5	€ 80.000	€ 4.000	zie eerdergenoemd risico	
Beschikbaarheid en behouden voldoende opgeleid personeel.	5	€ 100.000	€ 5.000	zie eerdergenoemd risico	
Een kennisautoriteit zijn door voldoende en gekwalificeerde mensen.	5	€ 100.000	€ 5.000	zie eerdergenoemd risico	
Niet voldoende kwalitatief op maat personeel voorhanden.	5	€ 100.000	€ 5.000	zie eerdergenoemd risico	
Actualisaties worden niet uitgevoerd door gebrek aan personeel en voldoen daardoor niet aan recente wet en regelgeving.	50	€ 200.000	€ 100.000	zie eerdergenoemd risico	
Werkplek voldoet niet aan ARBO eisen.	5	€ 100.000	€ 5.000	via preventiemedewerker, uitgvoerde RIE en budget overige personeelskosten wordt hier actief op geacteerd. Bovendien is aansprakelijkheidsverzekering afgesloten. Betreft restrisico	€ 5.000
Uitval/ziekte medewerkers.	5	€ 100.000	€ 5.000	er wordt actief gestuurd op preventie en ziekteverzuimbegeleiding, verzuim zit binnen de norm bruto / netto uren	€ -
pandemien met lange nasleep (VB Long Covid)	5	€ 200.000	€ 10.000	betreft restrisico	€ 10.000
Efficiënte bedrijfsvoering: - werkprocessen beschreven , gevolgd en op elkaar aansluiten - rollen in processen inzichtelijk - actualiteit werkprocessen (relatie met actueel beleid, wet- en regelgeving).	20	€ 200.000	€ 40.000	kwaliteitsbeheer werkprocessen wordt toegepast / project ontschotting / beschrijving processen VTH pakket en Omgevingswet	€ 10.000
Werken cf. werkprocessen en werkprogramma's.	20	€ 200.000	€ 40.000	zie eerdergenoemd risico	
Vraag en aanbod deskundigheid komt niet overeen.	5	€ 400.000	€ 20.000	afgedekt via opleidingenbudget en prestatiecoach	€ -
Niet tijdige betaling opdrachtgevers.	5	€ 10.000	€ 500	betreft restrisico	€ 500
Risico van hybride werken (communicatie o.a.).	5	€ 20.000	€ 1.000	is restrisico, mogelijk efficientie of effectivteitsverlies. Geaccepteerd risico	€ 1.000
Inflatierisico inhuurkosten gezien o.m. spanning op de arbeidsmarkt (verouderend personeelsbestand/10 à 15% is inhuur)	20	€ 300.000	€ 60.000	is reeel risico, prijzen uitzendbureaus stijgen sterker dan inflatie door dubbel effect algemene prijsstijging + sterke stijging vraag naar arbeid	€ 60.000
Rechtmatigheidsrisico's					
Vergunning/melding wordt niet tijdig verleend.	20	€ 5.000	€ 1.000	betreft restrisico na zorvuldig vormgeven werkprocessen	€ 1.000
Vergunning/melding wordt na beroep niet verleend.	20	€ 100.000	€ 20.000	werk moet over en bevoegd gezag betaalt meerwerk niet	€ 20.000
Bevoegd gezag verzoekt advies dat afwijkt van wet- en regelgeving.	5	€ 10.000	€ 500	betreft restrisico voor extra tijdsbesteding	€ 500
Aansprakelijk stelling ná foutieve advisering, besluitvorming e.d.	5	€ 100.000	€ 5.000	is verzekerd via bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering	€ -
Onzorgvuldige aanbestedingsprocedure leidt tot schadeclaim.	5	€ 200.000	€ 10.000	zorgvuldig toepassen aanbestedingswetgeving, intern beleid en ondersteuning via inkoopadviseurs Provincie Limburg	€ 2.000
Uitgave RUD niet rechtmatig want buiten begrotingskader.	5	€ 50.000	€ 2.500	monitoren uitgaven via rapportages.interne controle via controller, externe controle via accountant	€ -
Financiële cyclus op orde en voldoen aan actuele wet- en regelgeving.	5	€ 50.000	€ 2.500	zie eerdergenoemd risico	
Voldoen aan privacy protocollen.	5	€ 540.000	€ 27.000	betreft restrisico. Er is een FG benoemd en er zijn procedures om binnen de AVG te werken.	€ 27.000
AVG versus informatieuitwisselingsplicht (b.v. meer informatie delen waardoor dienstverlening beter wordt echter AVG dit vaker niet mogelijk maakt) Spanningsveld! (AVG/informatieuitwisseling).	5	€ 540.000	€ 27.000	zie eerdergenoemd risico	
Wet Open Overheid vraagt veel niet begrote ureninzet	5	€ 100.000	€ 5.000	betreft restrisico	€ 5.000
Overige risico's					
Bestuurlijk risico dat tweede kamer besluit om VTH taken te centraliseren in den Haag.	5	€ 13.000.000	€ 650.000	het is niet aannemelijk dat van de ene op de andere dag de stekker uit de omgevingsdiensten getrokken wordt.	€ -
Regelgeving (denk aan stikstofproblematiek) heeft invloed op andere werkzaamheden.	5	€ 50.000	€ 2.500	betreft restrisico niet door RUD ZL of deelnemers beinvloedbaar	€ 2.500
Macht van Europese wetgeving op landelijke regels.	5	€ 200.000	€ 10.000	betreft restrisico niet door RUD ZL of deelnemers beinvloedbaar	€ 10.000
Niet kunnen uitvoeren werkzaamheden als gevolg van overheidsmaatregelen door corona	20	€ 200.000	€ 40.000	betreft restrisico niet door RUD ZL of deelnemers beinvloedbaar	€ 10.000
Optelsom risico's exclusief doublures			**€3.292.000**		**€ 609.000**

legenda kansen		
	50%	1 per 2 jaar
	20%	1 per 5 jaar
	5%	Minder dan 1 keer per 5 jaar

Qconcepts
dedicated accountants

3.9. Rechtmatigheidsverantwoording

In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het Dagelijks Bestuur aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en geldende verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.
Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 7 december 2022 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 407.000.

Conclusie
Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

3.10. SISA SPUK IBP en SPUK energie

SISa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E93	**Regeling specifieke uitkering interbestuurlijk programma VTH**	Totale besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E93/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/03*			
			€ 112.507	€ 112.507	Nee			
			Naam activiteit *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/04*	Besteding (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/06*			
			1 Deelname aan werk-en projectgroepen	€ 800	€ 800			
			2 Aanleveren van data voor het IBP	€ 1.700	€ 1.700			
			3 Scholing en opleiding	€ 79.550	€ 79.550			
			4 Inzicht in de bestaande vormen van bekostiging van de omgevingsdienst	€ 0	€ 0			
			5 Implementatie van de landelijke handhavingsstrategie Omgevingswet	€ 0	€ 0			
			6 Uniforme indeling naar risico van zorgbedrijven (risico ranking)	€ 0	€ 0			
			7 Openbaar maken van definitieve handhavingsbeschikkingen Wabo- inspecties	€ 0	€ 0			
			8 Landelijke arbeidsmarktcampagne	€ 0	€ 0			
			9 Onderzoek onder het IBP naar belangrijke (transitie) opgaven	€ 0	€ 0			
			10 Eén risicoanalyse en uitvoerings- en handhavingsplan per omgevingsdienst	€ 0	€ 0			
			11 Opstellen en uitvoeren implementatieprogramma	€ 0	€ 0			
			12 Participeren in onderzoek naar mandaten	€ 1.800	€ 1.800			
			13 Visitaties bij omgevingsdiensten en meewerken aan evaluatie van de pilots	€ 0	€ 0			
			14 Plan van aanpak voor het inrichten van een systeem van onderzoeken door ILT naar het functioneren van het VTH stelsel	€ 0	€ 0			
			15 Materiële kosten (max 10% van het bedrag genoemd in bijlage 2 SPUK)	€ 28.657	€ 28.657			
EZK	F21	**Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: F21/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F21/02*	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee) *Aard controle R* *Indicator: F21/03*	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee) *Aard controle D2* *Indicator: F21/04*	Eindverantwoording (ja/nee) *Aard controle R* *Indicator: F21/05*	
			€ 0	€ 0	Ja	Ja	Nee	

Qconcepts
dedicated accountants

3.11. Lijst met afkortingen

BBT	Beste beschikbare technieken
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporings-Ambtenaar
BREF	Best available technique reference document
Brzo	Besluit risico's zware ongevallen
ETS	Emission Trading System, het Europese systeem van handel in broeikasemissierechten
FTE	Full Time Equivalent
HR	Human Resources
IBP	Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IPO	InterProvinciaal Overleg
MBA	Milieubelastende activiteit
REV	Register Externe Veiligheidsrisico's
RIE-4	Richtlijn Industriële Emissies categorie 4
SPP	Strategisch PersoneelsPlan
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wbb	Wet bodembescherming
Wet FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
Woo	Wet open overheid

Oconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het algemeen bestuur van RUD Zuid-Limburg

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2022 van RUD Zuid-Limburg te Maastricht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:
- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van RUD Zuid-Limburg op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de verordeningen van RUD Zuid-Limburg opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur.

De jaarrekening bestaat uit:
1. het overzicht van baten en lasten over 2022;
2. de balans per 31 december 2022;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controle-protocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid dat is vastgesteld door het algemeen bestuur van RUD Zuid-Limburg en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijk-heden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van RUD Zuid-Limburg zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Q-Concepts Accountancy B.V.

Reitscheweg 45
5232 BX 's-Hertogenbosch
+31 (0)73 – 61 32 510
Info@qconcepts.nl
qconcepts.nl

IBAN NL48RABO0154565199
KVK 17277491
BTW NL8221.10.866.B04

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 136.500. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. Op basis van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. In de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 zijn tevens een aantal specifieke controle- en rapportagetoleranties opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 13.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de verordeningen van RUD Zuid-Limburg, zoals opgenomen in het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid dat is vastgesteld door het algemeen bestuur, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten.

Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

's-Hertogenbosch, 20 maart 2023
Q-Concepts Accountancy B.V.

Digitaal ondertekend door:
Erik Kalnenek
20 maart 2023 14:16 +01:00

drs. E.E.T.M. Kalnenek RA

Vraag fractie Burgerbelangen betreffende "Ontwerpbesluit zienswijze ontwerpwijzigingsbegroting 2023 en ontwerpbegroting 2024 Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg." voor aankomende GEZ.

"In bijlage 1 pagina 3 wordt gesproken om een budget vrij te maken voor het werven van 1 fte t.b.v. automatisering. Als we spreken over automatisering zou er vervolgens een besparing moeten worden gerealiseerd. Kunt u aangeven wanneer deze besparing wordt verwacht en of deze zijn opgenomen in de begroting van 2024?"

Vraag fractie Burgerbelangen betreffende "Ontwerpbesluit zienswijze ontwerpwijzigingsbegroting 2023 en ontwerpbegroting 2024 Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg." voor aankomende GEZ.

"In bijlage 1 pagina 3 wordt gesproken om een budget vrij te maken voor het werven van 1 fte t.b.v. automatisering. Als we spreken over automatisering zou er vervolgens een besparing moeten worden gerealiseerd. Kunt u aangeven wanneer deze besparing wordt verwacht en of deze zijn opgenomen in de begroting van 2024?"

Antwoord:

Er wordt steeds meer gevraagd en verplicht op het gebied van geautomatiseerde verwerking van gegevens, aansluiting op landelijke ICT-systemen en een goede werking van de systemen van de RUD zelf. Daarom bestaat behoefte aan 1 fte databeheer. Dit is ook aan de orde gekomen in de Kaderbrief RUD die 8 februari 2023 in de commissie GEZ is behandeld. Uit het rapport van de commissie Van Aartsen komt naar voren dat de kwaliteit en uitwisseling van data tussen omgevingsdiensten landelijk moet worden verbeterd. Daarnaast komt er ook steeds meer de behoefte om vanuit data patronen te analyseren en daarmee de eigen beleidscyclus en die van de deelnemers te ondersteunen. Hiertoe is versterking nodig op het gebied van databeheer en -kwaliteit. In de begroting 2023 is een data-analist opgenomen in de formatie. Vanaf 2024 is behoefte aan een functioneel beheerder. Dit betreft geen automatisering waardoor processen eenvoudiger verlopen of minder werkzaamheden handmatig moeten worden uitgevoerd. Dit betreft werkzaamheden voor functioneel beheer van steeds meer en complexere systemen en het beheer van de toenemende hoeveelheid data die gegenereerd worden. Een besparing door het invullen van deze functie komt er niet uit voort.

Datum vergadering	Vergaderin	Nummer	Portefeuillehouder	Onderwerp	Deadline	Status	Datum reactie
12-4-2023	Cie GEZ	14	Geers	Uitvoeringsplan mobiliteit jaarlijks schriftelijk aanbieden	31-7-2025	Open	
12-4-2023	Cie GEZ	13	Geers	Onderzoek vervoersarmoede mobiliteitsplan	31-10-2023	Open	
14-3-2023	Cie GEZ	10	van Drunen	Update t.a.v. de energieproblematiek	30-9-2023	Open	
14-3-2023	Cie GEZ	9	van Drunen	Evaluatie van het Energie- en Klimaatfonds	1-4-2023	Afgedaan	29-3-2023
8-2-2023	Cie GEZ	8	Roland	Meer aandacht voor milieu i.r.m. buurgemeenten in Nederland en Duitsland in volgende versie regionaal afstemmingskader	31-12-2024	Open	
14-12-2022	Raad-GEZ	40	Schlangen	Extra geld ondersteuning energie	30-6-2023	Tussenbericht	1-3-2023
17-11-2022	Raad-GEZ	33	Geers	Mw. Drossaert op gepaste wijze eren en de regels voor straatnamen met straatnamencommissie bespreekbaar maken	30-6-2023	Afgedaan	31-3-2023
17-11-2022	Raad-GEZ	32	Geers	Uitbreiding kunstwerken op rotondes	31-5-2023	Open	
17-11-2022	Raad-GEZ	31	Geers	Parkeerinkomsten worden in 2023 geëvalueerd	30-9-2023	Open	
17-11-2022	Raad-GEZ	30	Geers	Realiseren meer groen op bedrijventerreinen	29-12-2023	Open	
17-11-2022	Raad-GEZ	29	Geers	Realiseren losloopplek voor honden in het centrum	30-6-2023	Open	
17-11-2022	Raad-GEZ	26	Weijers	Verkeerssituatie Engerweg wordt meegenomen bij bestemmingsplan	31-12-2023	Afgedaan	18-4-2023
12-10-2022	Raad-GEZ	23	Schlangen	Voortgang renovatie Achilles Top	30-4-2023	Tussenbericht	24-1-2023
12-10-2022	Raad-GEZ	24	Geers	Bebording openbare gebouwen in dialect	31-12-2023	Open	
28-9-2022	Cie GEZ	22	Weijers	Terugkoppeling overleg corporaties hulp energiearmoede en wooncomfort	31-12-2023	Tussenbericht	2-1-2023
8-6-2022	Cie GEZ	10	Schlangen	Presentatie/bezoek GR Gegevenshuis	31-7-2023	Open	
31-12-2021	Raad-GEZ	65	Weijers	De raad wordt regelmatig geïnformeerd over de voortgang gebiedsontwikkeling Rolduckerveld (Stad)		Tussenbericht	
20-10-2021	Cie GEZ	55	Geers	Mogelijkheid collectief vervoer bij bereikbaarheidsprobleem Kerkrade-West	31-12-2023	Open	
20-10-2021	Cie GEZ	54	Geers	Totaalperspectief bereikbaarheidsprobleem en transferium Kerkrade-West	31-12-2023	Tussenbericht	24-11-2021
14-4-2021	Cie GEZ	32	Geers	Halfjaarlijks terugkoppeling centrummanagement	30-6-2023	Tussenbericht	1-12-2022
2-12-2020	Cie GEZ	19	Weijers	Regelmatige terugkoppeling commissie inzake voortgang 5 beleidslijnen uit het regionaal woonbeleid op basis van de beleidsnotitie 'Bouwen naar behoefte'	1-6-2023	Tussenbericht	9-9-2022
12-11-2020	Raad-GEZ	17	Geers	snelheid wegen bebouwde kom	30-9-2023	Tussenbericht	30-8-2022
14-10-2020	Cie GEZ	14	Schlangen	Bezuiniging renovatie sportaccommodaties t.g.v. eventuele meerprijs niet ten koste van sociaal domein	31-12-2022	Afgedaan	29-3-2023